

RHASIS
NONUS LIBER
ALMANSORIS
PETRI
DE TUSSIGNANO
RECEPTAE
ETC.

VENETIIS
1483

C
14
11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. C.4.17

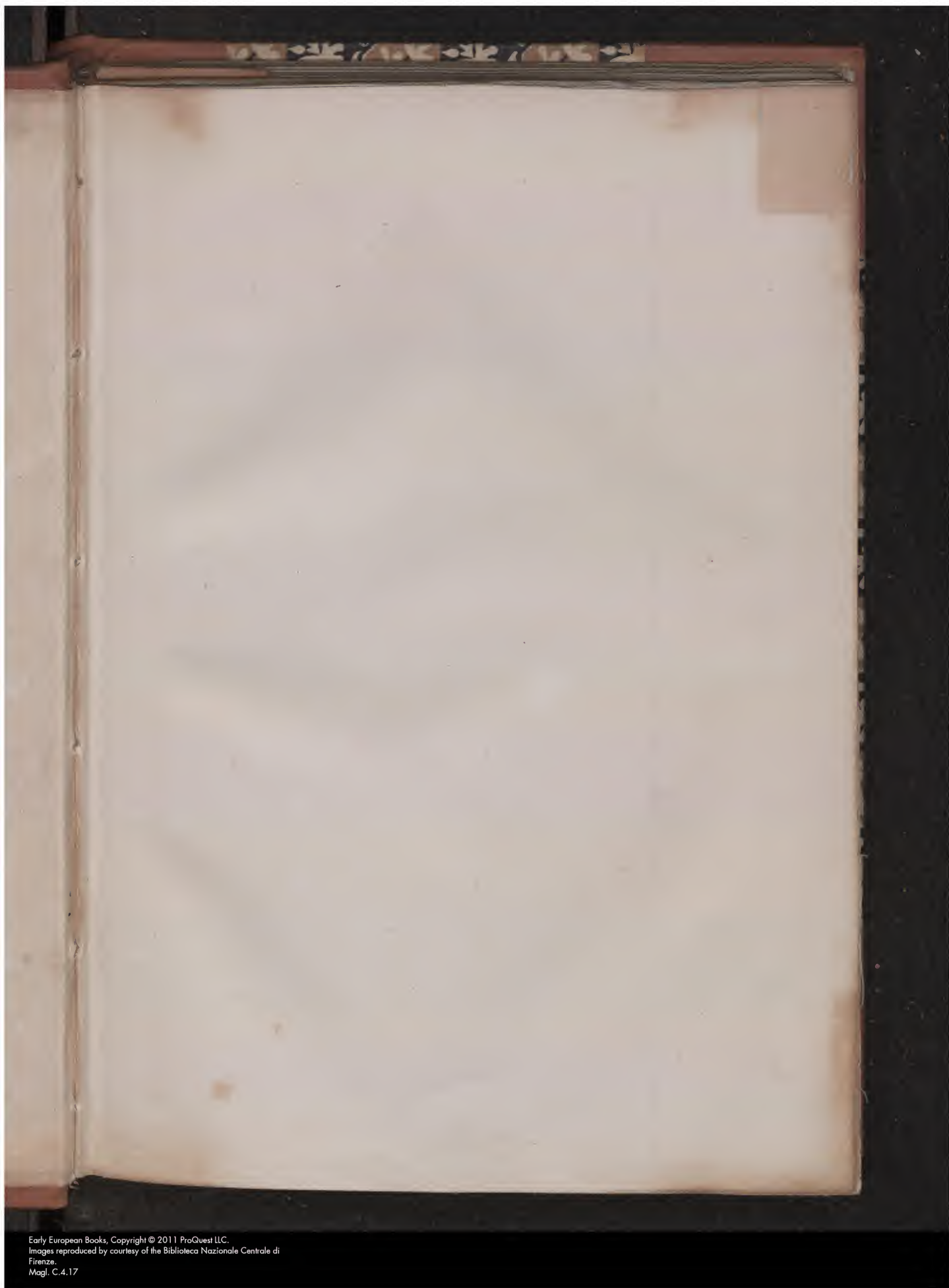
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. C.4.17

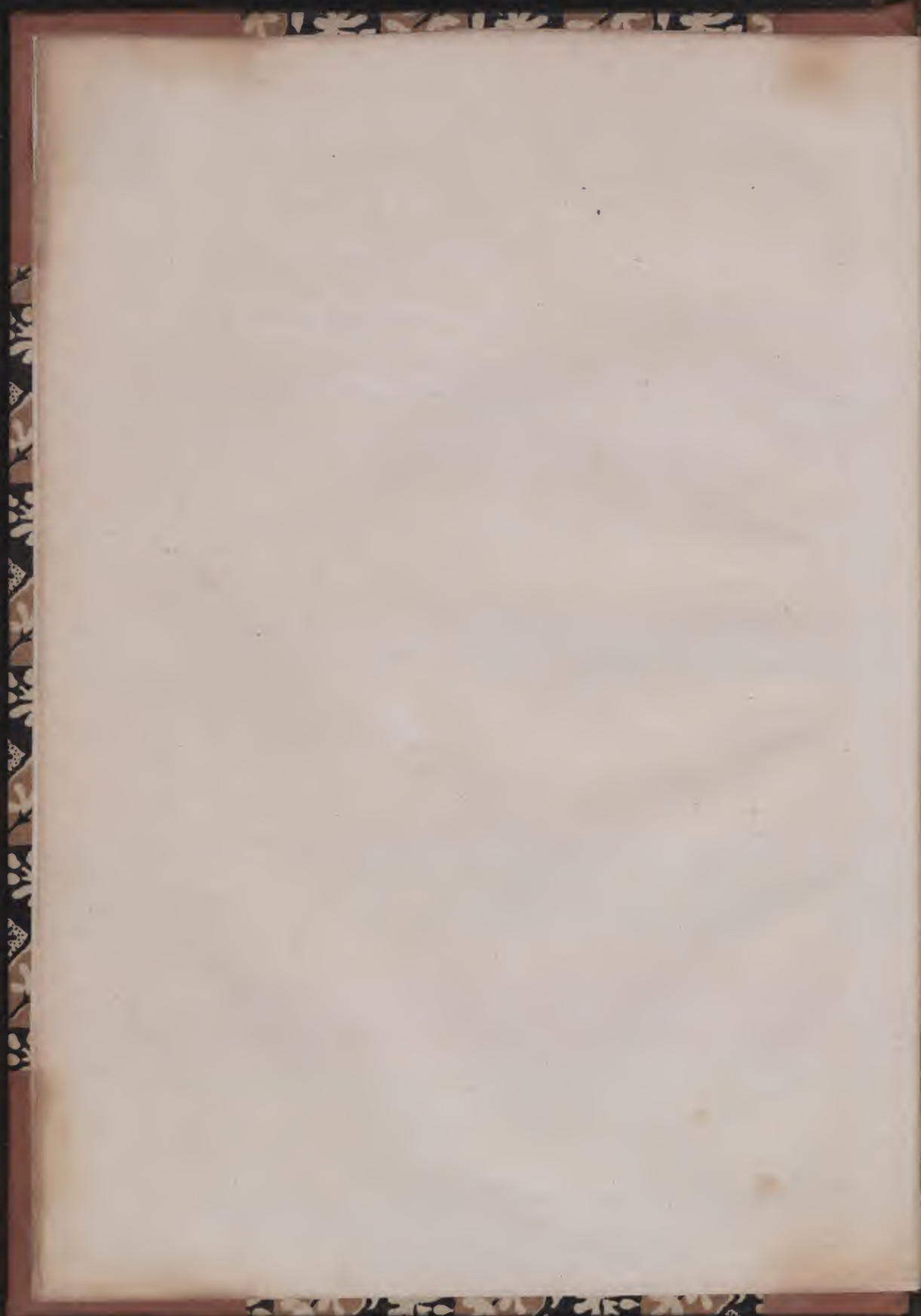

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. C.4.17

C
4
17
BIBLIOTECA NAZIONALE
CENTRALE - FIRENZE

Magl. C.4.17

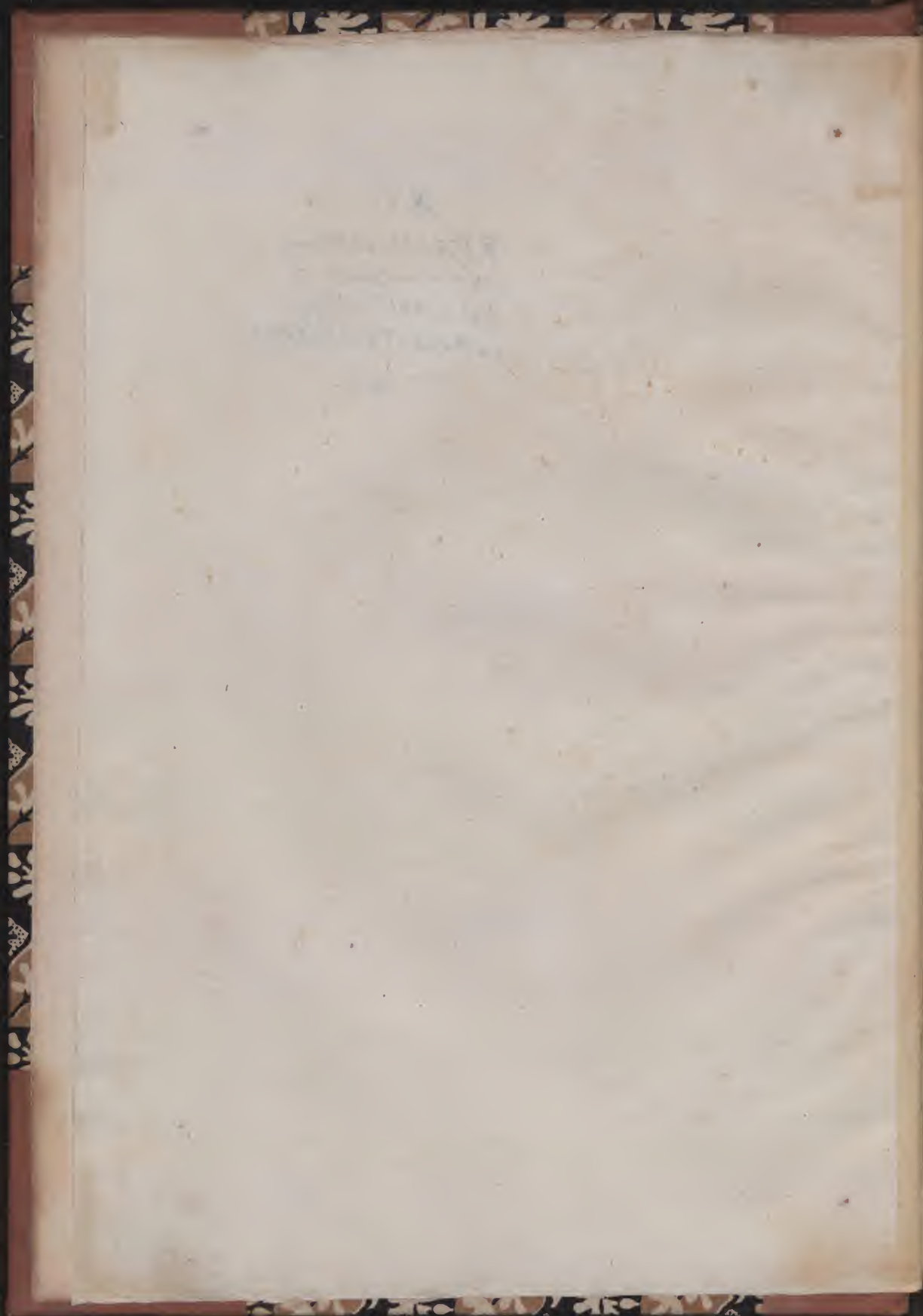

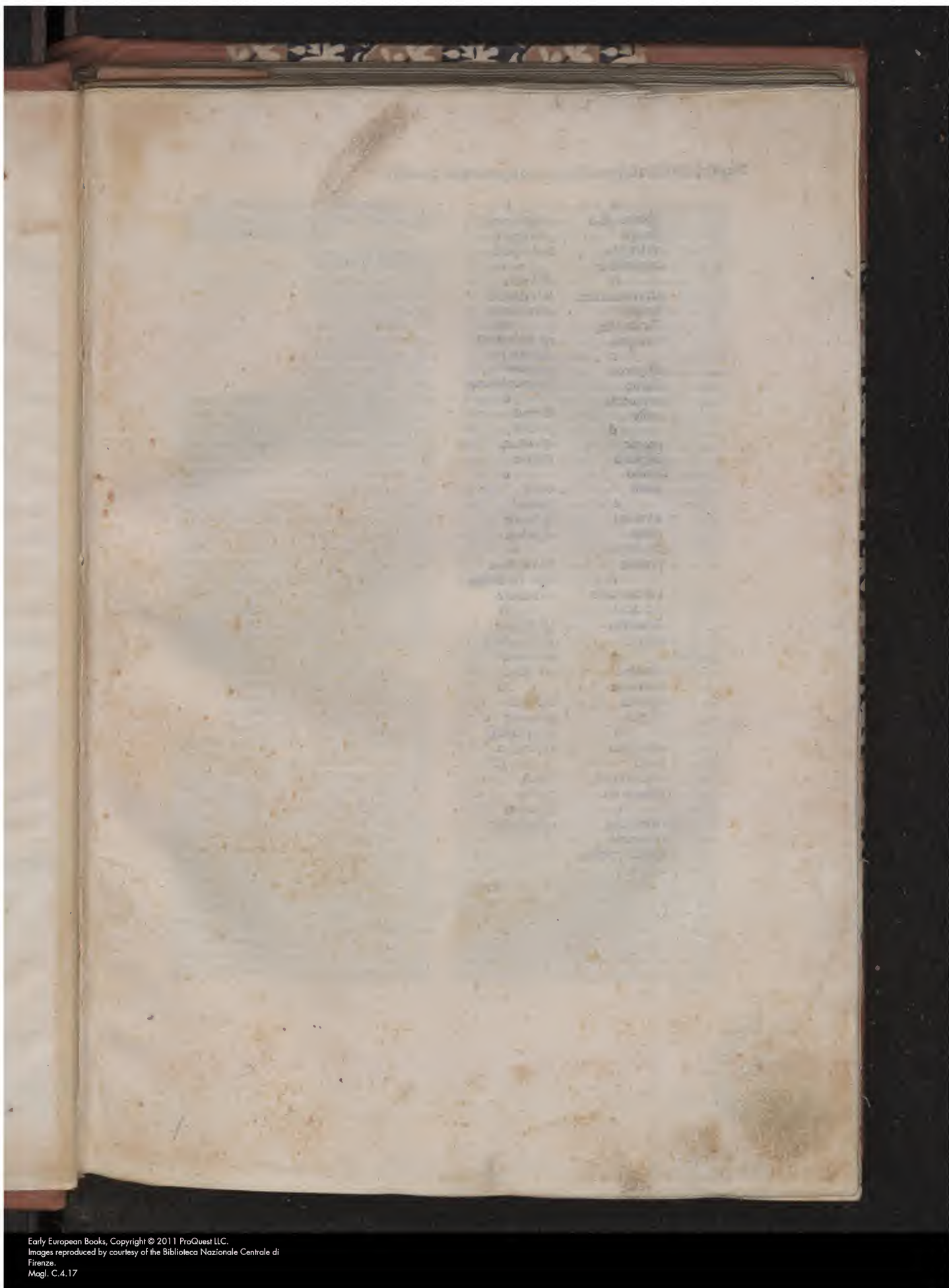

C. 4. 17

XV.

RHASIS ad Hareng.
Lib. 9. cum Comm.
SILVANI de Regis
et Petri de TVSSIGNANO
Ven. 1403.

a	k
Prima alba	scriptionem
Incipit	precipue
ria frigida	tudo sputi
cognoscitur	l
b	dolorem
nec remaneant	añ. deinde
frontis	determinat
De applia	m
⁊ meatus	rit exsecibus
c	stercus per
uulgares	quibus
Tertio	sus mordicatio
tremorem	n
melle	sal aut
d	tractat
peonie	quart. v.
suspensa	curam
homo	o
⁊ sunt	oculi
e	hoc uel
⁊ leniunt	indirecte
prius	ad idem
⁊ in fronte	p
pertum	in rüptura
f	hoc credimus
bei baurach	⁊ colature
tribuende	A
de utellis	Incipiunt
cum ex	electuarius
g	medicinis
tandem	ad idem
nam cum	B
mumia	uiolacei
Signa	zedoarie
h	catio lazuli
cum aqua	capitulum
ponit	C
color citrinus	nardi
datur in tot	tum in
i	radicum
cū modica	inspulentur
remaneat	
quedā pposite	

Incipit nonus liber Almanforis: cum
expositione eiusdē clarissimi doctoris Sil
lani de nigris de Papia.

Notus timor

dei preueniat et p[re]ci
piat opa mea felicitate
bitque ea: quod omne quod
mouetur ab alio mo
uetur. Ut Aristote. v.
philosophorum. Ideo cau
sa mouens me Silla
num de nigris de pa

pia ad scribendum super nono libro Alman
foris tractatu de omnibus egritudinibus a ca
pite usque ad pedes contingentibus est: ut
cōplacere illi principi ac etiam magnifi
co dño dño Valeacio vice comiti virtutis
impiali vicario comiti generali virtutis
preclarissimo. et ideo virtutis comes meri
to notat et p[re]cordialiter mihi dilectissime:
Quia i libro Almanforis ponit modus sa
lutis satis brevis in omnibus egritudinibus.
Ideo hunc librum salutis volo nuncupari
In quo ordo talis seruabit. Primo quid
sit dispositio explicabitur. Secundo que et
quot sunt cause. Tercio que et quot sunt si
gna manifestabitur et de pronostico aliquid
addetur. Quarto modus salutis in omnibus
egritudinibus applicabitur quibus omnibus
deus feliciter terminus imponat.

De cephalica et emigranea. c. j.

In principio huius libri quatuor iqui
rantur. Primum que et quot sunt eius
cause. Secundum quis sit libri titulus.

Tertium cui parti p[re]b[e] supponatur.

Quartum quis sit ordo h[uius] libri ad alios libros
Ad primum dicendum quod cause huius libri sunt
quatuor. scilicet efficiens materialis formalis et finalis.
Causa efficiens fuit Ras. zacharie filius pre
cepto regis almanforis filii ysaias vel ysias: et
sic patet quod sit nomen auctoris. Causa materialis
est subiectum huius libri. scilicet corpus humanum sana
bile ab omnibus egritudinibus a capite usque ad pe
des et egrotabile. et sic patet que sit intentio libri:
quod est determinare de omnibus egritudinibus a capi
te usque ad pedes. Causa finalis est duplex scilicet
operis et operatoris. Operis est derecta cogni
tio eorum que traduntur in hoc libro. Sed opera
toris causa est duplex. scilicet mediata et immediata. Causa
immediata est per cognitionem eorum que traduntur i
hoc libro. Scire curare omnes egritudines cōtin

gentes a capite usque ad pedes. Causa mediata
est multiplex. scilicet exercitii proprii intellectus. Remane
tia eius post mortem in fama uiuentium propter obli
uionem contingente in senectute. Acquisitio honoris
Copia amicorum: et sic patet quod sit utilitas libri. Cau
sa formalis est duplex. scilicet forma tractatus et for
ma tractandi. Forma tractatus est modus quem
tenet auctor in libro. scilicet diffinitio diuisionis et c.
Forma tractandi est diuisionis libri in tot capitula
quot sunt passionibus de quibus determinat. Ad se
cundum dicendum quod titulus libri est. Incipit nona
pars libri almanforis: quod fuit ille cui p[re]cepto fuit
factus: et sic patet quid sit nomen libri. Ad tertium
dicendum quod supponitur p[re]b[e] naturali. Ad quar
tum dicendum quod iste liber est nonus in ordine. Hic
enim totus liber habet decem partes. In prima
determinat de anathomia corporis humani et
membrorum. In secunda parte determinat de signis
corporis humani et physiologie. In tertia de
uirtutibus medicinarum simplicium. In quarta de
conservatione sanitatis. In quinta de decoratio
ne. In sexta de preservatione iter agentium a no
cumentis extrinsecis. In septima de chirurgia.
In octaua de cura uenenoꝝ. In nona de omni
bus egritudinibus a capite usque ad pedes potē
tibus accidere. In decima de febribus.

Iuxta rubricam est notandum primum quod egritudo
est duplex. scilicet generalis uel uis et particula
ris. Uniuersalis dicitur quatuor modis: uno mo
do uia p[re]dicationis et sic mala complexio est egritudo
uis. Similiter dicitur uis solutio p[re]uinitas: p[re]dicatur
enim de morbo et de figura. Secundo dicitur egritudo
uis uia occupationis uel continentie: et sic febrix
dicitur egritudo uniuersalis. Tercio dicitur egritudo uni
uersalis uia indifferentie: et sic apostema dicitur egritu
do uis: quod est apostema sit in uno membro: potē
tiam fieri in aliis. Quarto dicitur egritudo uni
uersalis uia uirtutis et inferens nocumentum toti
corpori: et sic sincopis tremor cordis et appople
xia dicuntur egritudines uis: quod omnes uirtutes
cadunt sub eis. Sed egritudo particularis dicitur
per oppositum quatuor modis. Uno modo ra
tione p[re]dicationis quod non p[re]dicatur nisi de uno
et sic mala complexio simplex inducta dicitur egritu
do particularis. Secundo egritudo dicitur par
ticularis uia occupationis: quod solum unam partem
corporis occupat. et sic appoplexia dicitur par
ticularis capitis egritudo. Tercio dicitur egritu
do particularis uia indifferentie: quod sic fit in
uno membro quod non in alio: et sic appoplexia est egritu
do capitis quod non alterius membri: et istis tribus
modis capitur ab Auicenna. tertio tamen modo a Ras.

De cephalea

in isto nono almanforis. Quarto dicitur egritudo particularis uia uirtutis: qz nō infert nocu mentū toti corpōi. z sic paruus morib⁹ qui non ledit oēs uirtutē dicitur egritudo particularis. Secundo notandū circa rubricā capituli cum dicit de cephalea z emigranea: qz sex sunt noīa quoz qdlibet ipostat dolorē capitis. s. Cepha lea: Emigranea: Quū: Clau⁹: Monopagia: z passio galeata. Differūt autē qz Cephalea ē do lor: cōprehendēs totū caput siue magn⁹ siue par uus siue breuis siue longus. Emigranea est do lor: capitis existēs in media parte. s. dextera ul si nistra usqz ad radicē oculorū. Quū est dolor: cō phendēs totū caput qñ est multū fortis z croni cus z uidetur qz quis percutiat caput cū bacō. Clau⁹ est dolor: existēs in altera parte determi nata capitis ut supercilio: et apparet qz caput pūgatur cū clauo uel acu: ut aliqui vulgares di cunt qz sunt fascinati aut incātati. Passio galea ta est dolor: capiti ubiqz fuerit qñ ē i vñmita te siue malicie. Et monopagia est dolor: existēs in quarta parte capitis. Sed ultra reperitur so da qz idē est qz dolor: capitis z est nomen gñale ad predicta. Ad ppositus Ras. per cephaleaz z emigraneā intelligit oēs dolores alios z non curauit de noibus: qz medicina est scia reruz z nō nominū seu uocū tertio de accidenti. Tertio notandū qz dolor: capitis pueniens ex sanguie ut plurimū in parte anteriori: qz in anteriori pte est rethe mirabile cōtextū ex uenis z arteriis in quo sanguis retinetur. Sed pueniens ex colera est in parte dextera. naz qz in parte dextera est kistis. fell⁹ qz est cōtēntina colere a qua cōicatur uersus partē dextrā colera uel uapor: colericus Sed pueniens a mīa est in parte sinistra. Rō qz ibi est splen cōtēnti⁹ melācolie a quo mīa cōicatur uel uapor: melācolicus uersus partē si nistrā. Sed pueniens a flegmate ē in parte po steriori. Rō qz pars posterior est frigidior: plus aggregans flegma z dī scōm plurimū: qz non semper ita est. Dubitatur utrū dolente uno uē triculo cerebri oēs alii doleant. Arguitur qz sic dolente stomacho uesica uel matrice aliqñ do let cerebri: ut per experientā patet ergo zē. cō sequētia tenet qz maiorē uicinīatē habet unus uētricus cū alio qz cerebri cū aliis mēbris. In oppositū arguitur. Una uirtute cerebri lesa alie nō necessario sunt lese: ut dicit Gal. tertio d accidētī z Aui. prima tertii g zē. tenet psequētia qz uirtutes nō leduntur nisi ledantur uentriculi Dicendū qz nō: qz mala cōplexio potest esse in uno uentriculo faciens dolorē z nō in alio. Itē

qz unus uētricus potest ēē fortior alio expellēs superfluitates debilioz. Ad rationē negatur cō sequētia. Ad probationē dicendū qz licz experte uicinīatis illud deberet ēē: tamē propter colli gantā maiorē ratione oīs neruorū iter cere brū z alia mēbra fit plus iste dolor. Secundo dubitatur quis dolor: debet esse periculosior an partis dextre an sinistre. Probatur qz pars de xtre sic paralif. partis dextre est periculosior: si cut dicit Auicē. scōa tertii cañ. c. de paralif igē zē. cōsequētia tenet a simili. In oppositū ar guitur: pars dextera est fortioris uirtutis: ergo pars dextre est minus periculosus cōsequētia tenet: quia uirtus est que curat morbos. asce dens patet: qz in parte dextera est epar qd ē pūn cipiū sanguinis z humorū ergo signū est qz ps dextera est nobilior. Pro solutione notandū qz morib⁹ potest dici periculosus quatuor modis: Uno modo ratōne acuitatis materie z malicie accidentiū z sic dolor: auris est periculosior: i iu uene qz in sene: z sic dolor: dextre pars ē piculo sior. Scōdo mō qz diuturnior: z sic dolor: sinistre pars ē piculosior. Tertio mō qz fiat a fortiori cā z sic si dolor: dextre partis fiat in discōuenientia particulariū ē dterior. Quarto mō rōe debilita tis uirtutis z sic dolor: sinistre partis est dterior siue periculosior: ad rationē non ualeat cōsequen tia nec similitudo: qz paralifis fit a materia fri gida z cū fit in parte dextera fit cū discōueniētia particulariū: sed nō sic est de dolore capitis: qz potest fieri dolor: a mala cōplexione cū materia uel sine materia. s. fili uel dissimili illi parti. Al.

Uando rubedo z tēsis z grauedo in facie z oculis cū istis affuerint z tactus calidus sentitur z pulsus fu erit magnus ex cephalica minutio facien da est in parte in qua est dolor uel in qua dolor: magis infestat. Silla.

Sta est nona pars libri Almanforis in qua determinatur de oibus egritudinib⁹ cōtingentibus a capite usqz ad pe des que diuidūt in nonagintaquiqz capitula generalia secundū qz de nonagintaquiqz dispo sitionibus determinat partes patebunt per ca pitula. Primū capitulū qd est de cephalea z emigranea diuiditur in duas partes. Primo determinat de eis prout proueniunt a causa in trinseca. Secūdo prout proueniunt a causa ex trinseca. s. propter multā moraz in sole ibi scō da. Si at cephalea. Prima diuiditur in duas primo determinat de eis secundū qz proueniūt a causa calida. Scōdo quādo a causa uel mate

De cepha. ⁊ emigra.

ria frigida. secunda ibi: **Qd si cū soda.** Prima i duas. Primo quādo a sanguine. Secundo quā colera. secunda. ibi. **Si autē.** Prima in quinq; quia primo p̄mittit signa q̄ sit a sanguine: ⁊ ponit curam per flebotomiā. Secundo per unū locale remedium. Tercio per dietam. Quarto per medicinā solutiū. Et quito iterato ponit curam per quedā alia localia. secūda ibi. **Deide aq̄.** Tertia ibi. **Eger uero.** Quarta ibi. **Venter aut soluat.** Quinta ibi. **Qd si non.** De prima dicit q̄ q̄ apparerēt ista signa. p̄mū rubedo in facie ⁊ in oculis. secūdū tensio. tertiu grauedo. quartū q̄ sentitur caliditas ad tactū. quintū quia pulsus sit magnus. His signis apparētib; pro cura oportet facere flebotomiā de cephalica illius partis in qua est dolor. Notandū de ratione signorū. **Ratō** primi ē rubedo: quia in tali multus sanguis est in cerebro cuius pars cōicitur ad faciem ⁊ ad oculū. ideo rē. Verificatur secundū: quia ē tensio ratione multitudinis sanguis extendens. **Ratō** tertii est: quia sanguis ē mult⁹ ⁊ grauis. **Ratō** quarti est: quia sanguis ē calide cōplexi onis: ideo caliditate tactui representat. **Ratō** quinti ē: quia ppter multitudinē ⁊ p̄ntiam sanguinis surgit necessitas euentādi maior calidū cordis. Dubitatur utrū sit faciendā flebotomiā i cephalica i parte i qua ē dolor. Arguitur q̄ non per gal. tertio regis auctorū in cōmento illius p̄. Quādo dolor ad spatulas. Ubi uult q̄ fiat flebotomiā de parte opposita. Probatu ratione: quia per illam sit diuersio materie fluitantis ad locū doloris. ⁊ rē. Tercio i corpore pōt ēē multa repletio: sed illa stante non debem⁹ icipere a flebotomia cephalice: quia plus attraheretur. ⁊ rē. Preterea apparentibus signis predictis posset cōiungi aliqua causa phibens flebotonomiā: sicut ipregnatio: etas: debilitas virtutis: cōstipatio uentris. In oppositū est **Raf.** Pro solutione rationis est notandū q̄ dictum **raf.** verificatur. primo p̄supposito q̄ non sit aliqua causa phibens flebotomiaz: secundo verificatur supposito q̄ in corpore nō sit repletio magna: quia stante illa ordo flebotomie primo debet ēē de saphena illius partis. secundo de basilica. tertio de cōi. quarto de cephalica. Ratio quia p̄us debet fieri flebotomia de illa uena que trahit materiā plus ad partes distantes ⁊ cum hoc euacuet. Item verificatur dictū **raf.** supposito q̄ materiā sit pauca fluxa: vel pauca sit in fluxu: ita q̄ plus sit intentio ad euacuandū q̄ ad diuertendū. Et fm hoc patz

solutio ad rationes. Ad primā probat tertiu dictū. Ad aliu probat primū dictū. Secundo dubitatur utrū dolore exite i posteriori parte capitis debeat fieri flebotomia de uena frontis. **Qd** sic arguitur per p̄po. quita particula affirmorum. **Posteriora capitis dolentia ⁊ rē.** In oppositū arguitur per **raf.** qui uult q̄ flebotomia debeat fieri de parte in qua est dolor.

Huic r̄ndetur q̄ uel sanguis faciens dolorem capitis est in fluxu ad caput seu ad partem posteriorem: ⁊ sic debet fieri euacuatio in fronte: quia intentio ē diuerrere premisā tñ vñ. s. d. rēa b: a ebii dextri. vel posito q̄ materiā sit modice quantitas: vel sanguis ē fluxus ad partē posteriorem ⁊ sic non cōuenit: sed debet fieri uentofatio cū scarificatione: quia i parte posteriori nō reperitur uena que flebotomari possit. Secundo p̄ncipaliter ē notandū q̄ dolor capitis ē accis sequens malā cōplexionē vel solutōnē continui: vel utrūq;. ⁊ sic patet q̄ cause doloris sunt tres. s. solutio continui: mala complexio: vel utraq;.

Tercio notandū q̄ diuisiones particulares doloris capitis sunt tredecim. Prima est dolorum capitis. quidam est a causa extrinseca. ⁊ quidam intrinseca. Cause extrinsece p̄nt reduci ad vñ: ⁊ sunt. xiii. Prima ē casus uel percussio uel obuiatio. Secūda ē caliditas aeris uel ignis: aut diēu caniculariū uel ungtōrū calidū: ⁊ sita his. Tertia ē frigiditas nūis uel aeris uel aquarū. Quarta ē nimia siccitas aeris uel ungtōrum. Quinta nimia hūiditas aquarū aut pluuiarū aut lacuū aut ungtōrū. Sexta ē flat⁹ uentoz: et maxie meridionaliū aut borealiū post australes. Septia sunt uapores extrinseci eleuati a reb⁹ fetidis sicut sūt cadauera assa fetida aut ex aromatis sicut sūt lilii rose: muscus: aut cū aliqs respicit puteos antiquos: aut cauernas pfudas. Octaua ē supflus mor⁹ siue aialis ut ipet⁹ ire: aut furois. aut corporalis sicut cursus labor: cōitus superflus. Nona cā ē sicut sōnus nim⁹ aut p̄fune⁹ ⁊ inordinatus ⁊ in t̄pē nō suo ⁊ uigilie superflue. Decia cā balnea superflua ⁊ inordinata ⁊ sulphurea ⁊ sita. Undecia cā est inanitō nimia aut comestio superflua ⁊ crapula: aut receptio ciboz fumoz: sicut sunt alleū: umū forte: cepe: fungi fructus. Duodecia cā ē terribilis sōnus sicut tonitruū. Deciatertia cā ē nimia capitis coptura. Sed cāe intrinsece doloris capitis sunt aut sanguis aut colera aut flā aut malia: aut aquositas uel uctositas: uel simplices ut cōposite uel uermes q̄ p̄nt in capite generari: ut dicit **Aluicē.** autē indop l3 sit de raro cōtingētib⁹

Secūda diuīso pncipalis doloꝝ capitiꝝ. qui dā fit a mala cōplōne sine materia. s. calida uel frigida: sicca uel hūida simplici uel cōposita. qui dā fit cū materia q̄ ē aut sanguis aut fīa aut colera aut mīa uel aquositas uel uētositas: simplices uel cōposite. Tertia diuīso doloꝝ capitiꝝ q̄ dā ē morbus per se et appellatur qñ q̄s noīa tus morib⁹ nō p̄cessit s̄ fm vitates p̄cesserit mala p̄p̄o uel solutio p̄tinuitas. et iō ista diuīso nō ē realis s̄z uulgaris. Quidā ē morib⁹ per accēso: et appellatur qñ talis dolor sequitur ap̄a aut feb̄e aut alios morbos. Quarta diuīso pncipalis doloꝝ capitiꝝ quidā fit per cām p̄p̄iā in cerebro. ut qñ cā cōiūcta et aīo ē in cerebro nō aliunde pueniens. Quidā ē dolor per cōitatē ad aliud mēbrū ut qñ uapores ascendūt a stōacho uel matrice epate et splene. Quinta diuīso pncipalis doloꝝ capitiꝝ quidā ab itus: et appellatur qñ morib⁹ ē subius cranēū. s. in fīa uel i pānicul uel uētricul: et ē quidā ab eē. et est qñ est in partib⁹ cooperientib⁹ cranēū et in locis uicis exteriorib⁹. Sexta diuīso pncipal doloꝝ capitiꝝ: quidā cōtinet totū caput: et uocatur cephalica: aut ouū aut passio gallecta. Et qdā cōiūz partē capitiꝝ: et si unā medietatē dī emigranea: si quartā partē dī monopagia. si mīores partē dī clau⁹. Septia diuīso doloꝝ capitiꝝ: quidā puenit subito in tēpore sanitatis nullo morbo pcedente: et h̄ est p̄pter multitudinē materie aut p̄pter uentositatē. Quidā paulatī accidit et h̄ ē p̄pter paucitatē et iūctasie. Octaua diuīso pncipalis doloꝝ capitiꝝ: quidā ē debilis sicut ē i le targia. quidā fortis in tantū q̄ aliqui frangit cranēū: et aliqui inducit spasmū: aliqui accidit pueris aliqui iuuenib⁹. Nona diuīso pncipalis doloꝝ capitiꝝ: quidā ē qui s̄gi crīsim: quidā nō. Exemplū primi ut si in die cretico aduenerit dolor capitiꝝ cū rubedīe faciei cū appitōib⁹ lampadum s̄gi crīsim per fluxū sanguinis nariū: et si ueniat cū tūilatōe labii inferioris cū dolore ipo cū dīoꝝ s̄gi crīsim per uomitū. Decima diuīso doloꝝ capitiꝝ: quidā est fortis ad quez cōsequitur aliū morib⁹ sicut alienatō spasm⁹ uigiliē ap̄ata. Quidā est ad que sequitur nullū p̄dīctōz: quia debilis et corp⁹ nō est p̄paratum. Undecia diuīso doloꝝ capitiꝝ: quidā ē cum reumate: et est qñ aliqd distillat a capite ad partes determinatas: sicut ad aures oculos nares palatū et pect⁹ aut stōachū. Et quidā est s̄n reumate et est qñ nullū p̄dīctōz apparet. Ad p̄positū rā. solū de oib⁹ his facit tres diuīso nes: quarū p̄ma est dolorū capitiꝝ. quidā est re

cens quidā antiqu⁹. Secūda doloꝝ capitiꝝ qdā fit a cā extrīseca: quidā a cā intrīseca. Terna doloꝝ capitiꝝ: quidā fit per cōitatē: quidāz per cām p̄p̄iā. Quarto est notandū pncip̄e de signis doloꝝ capitiꝝ. si cā doloꝝ capitiꝝ sint extrīsece distigui p̄nt per iudicia patientis et astātū et per uisū et per tactū et per iuuantiā et per nocentiā. S̄z si cause sint intrīsece statī debemus cōsiderare si dolor est cū materia: aut sine mā: et distiguitur sic. Si dolor est cū materia habet signa. Primū gūitas in capite. et rō patet. Se cū dū si inclinet caput uelut si oret et subito eleuet si tūc sentit se graues et turbatū et magis doloro sum: tūc est cū materia. Tertiū signū est qñ superfluitates plures uadūt ad palatū uel ad nares uel ad oculos: s̄z si dolor fit sine materia accidunt signa p̄traria p̄dictis. Signa ḡ caliditatis sine materia sunt caliditas et inflāmatio. iuuamentū ab infrigidatib⁹ et p̄uatio capitiꝝ ḡ uiratis. Signa frigiditatis sine materia sunt paruitas color et inflāmatio paucitas extenuatio faciei p̄uatio rubedinis et malicia cogitationis. Signa siccitatis sine materia sunt p̄cessio euacuationū: aut exereciōz superfluoꝝ uigiliāz superfluarū coitus et angustia. Signa hūiditatis sine materia sunt stupor: et tñ dolor nō fiat ex hūiditate sine materia. Sed signa doloꝝ ex sanguine sunt calor et rubor: apparitio uenarū iuisibiliū in albedine oculoꝝ. Signa doloꝝ ex colera sūt pūctura: mordicatio: sitis: inflāmatio: citranitas coloris. Signa doloꝝ a fīate sunt color uergēs ad albedinē: somnus gūis: multitudo superfluitatū: dolor p̄lixus.

Signa doloꝝ a mīa sunt paruitas coloris: liuor: somnia terribilia: gūitas et pōd⁹ et sīlia. sicut etas cōsuetudo temp⁹ cōplexio. Signa a uentositate sunt tinitus mor⁹ de loco ad locū. Signa uermiū sunt purit⁹ in narib⁹ anhelitus setens p̄motio iuolūtaria: sentitur in uētre corozosio: dolor pūgitū: timor: dolor: cū gescit corp⁹. Signa p̄pter sensibilitates sunt: quia p̄pter quācūqz cām dolet facile et frequēter.

Signa doloꝝ cū reumate cognoscūtur per distillatōz per nares aut oculos aut palatū et per tussim et sīlia istis. Signa doloris pūctiōz p̄pter cām p̄p̄iā i cerebro sūt: qz dolor ē p̄tinu⁹ sine iūterpellatōe: nocuitū i reliqz operatōib⁹ cerebri sicut tenebrositas i oculo: gūis sōn⁹: gūitas capitiꝝ cū bōitate dispōis alioꝝ mēbroꝝ.

Signa doloꝝ per cōitatē sūt: qz dolor itenditur et remittitur fm q̄ accidit mēbro cōicātū et sic accidit dolor cū iūterpellatōe. Et si a stomacho

De cepha. ⁊ emigra.

cognoscitur p̄ gñitatē s̄dachi p̄ nauisā p̄ uomi
tū fastidiū ⁊ maliciā digōis s̄z si ex colera mole
statur pl̄ an̄ cibū. si ex s̄tate ⁊ m̄lia gñatur plus
p̄ cibū. Intelligendū tñ q̄ oīs dolo: capitif
puenies a s̄dacho a q̄cūq; cā fuerit ē mior: ime
diate p̄ cibū q; cib⁹ statū ipedit eleuatōz uapoz
s̄z si fiat a s̄tate ul̄ m̄lia p̄ breue tēp⁹ magis mo
lestat. ⁊ si ex ianitōe lōgo tpe durauit ieiuniū: ⁊
si ex colera mediocritis. ⁊ id appareret multos
decreptos ⁊ q̄si de dolore capif p̄tinue p̄queri
h̄ites repletōis h̄itudinē p̄ comestione alleuia
ri: ⁊ ex hoc credētes dolo: capif ex ianitōe esse
cū tñ illa alleuiatō sit mēdosa: q; p̄ dolo: maior
isurgit. Si vō fuerit dolo: p̄ cōitatē ad epar: di
scernitur p̄pter gñitatē i dextro ipocūdrō ⁊ q; dolo:
erit in pte capif dextra: q; illa p̄ sibi ma
gis p̄portionatur. S̄z si dolo: fuerit p̄ cōitates
ad splenē discernitur p̄pter gñitatē ipocūdrū si
nistri: ⁊ q; dolo: ē i sinistra pte capif. Sed si ex
uētre fuerit discernitur p̄pter dolo: i anteriori
pte capif. Et si ex matrice fuerit tūc discernitur
p̄pter grauitatē in margie s̄ncipif: ⁊ q; plimuz
ē p̄ p̄tū: aut aborsū: aut mēstruoz retētōne uel
paucitatē. s̄z si ex renib⁹ ⁊ dolo: decliat ad ptes
posteriores. S̄z sciēdū ubi materia teneatur i
mirigis ⁊ cerebro dolo: sentitur p̄ticulariter in
radicib⁹ oculoz ⁊ tēso. si aut fuerit i p̄niculo te
gēte craneū sentit gñedinē ⁊ p̄cturā ⁊ p̄motōz
s̄b cute i capite. Quito p̄nciplr notandū ē p̄
nostico q̄ urina uelut s̄biugaliū dolo: capif p̄
sentē aut futurū s̄ḡt. Rō q; s̄ḡt talis urina ebul
litōz in materia ex q̄ eleuatur uapores ad caput
Scdm̄ p̄nosticū urina q̄ i feb:ib⁹ acutū cū cri
si s̄bito efficitur alba ⁊ tenuis dolo: capif ⁊ ali
enatōz s̄ḡt. Rō q; p̄ tale signū s̄ḡtur q̄ mate
ria diuertitur ad supiora. Tertū p̄nosticū
urina cū circulo grosso apparēte dolo: capif
s̄ḡt. Rō q; s̄ḡt q̄ i corpe ē multa materia ⁊ uē
tosa ⁊ uiscosa q̄ eleuatur ad supiora. Quartū
p̄nosticū: urina gñulosa ut plimū reuma ⁊ ca
pi⁹ dolo: s̄ḡt. Rō q; s̄ḡt motū i materia ⁊ p̄
mixtōz materie cū urina. Quitū p̄nosticū
oīs dolo: capif potissime cibū auferēs ⁊ s̄onuz
ē mortāl. p̄batur q; s̄ḡt nocumētū maximū in
ēture aīali rōnali. Sextū p̄nosticū dolo: capi
tis in febre freq̄nter crīsum s̄ḡt. Rō q; s̄ḡt mo
tū meri ad supiora. vñ sit aliqñ crīf p̄ fluxū san
guinis nariū. Septimū p̄nosticum oīs dolo:
fortis ⁊ acutus potissime capif oēs opatōz me
dicinalē ipedit donec sit curat⁹ uel mitigat⁹. rō
q; dolo: p̄sternit tūc ⁊ iō mo: b⁹ obliuioni ē
tradēd⁹. Octauū p̄nosticū dolo: antiqu⁹ ga

leat⁹ inter oēs ē pessim⁹ ⁊ difficilioris curatōis.
rō q; talis ledit totū ⁊ alterauit totū caput ⁊ ce
rebrū tpe lōgo. Nonū p̄nosticū dolo: acutif
sim⁹ repētū cū amissioe uocis ē pessim⁹. rō q;
s̄ḡt appopliam. Decimū p̄nosticū dolo: ca
pi⁹ cū reumate ē deterior. rō q; s̄ḡt ⁊ ipedit ei
rectā curatōz. Undecimū p̄nosticū oīs do
lo: capitis ad quē sequit spasm⁹ ⁊ apostēa fe.
oculoz eductio aut nimia s̄buerfio pessim⁹ ē et
mortalis. rō q; s̄ḡt nocumētū ultiatū i cerebro
Duodecimū p̄nosticū p̄uatō sensatōis i se. acu
tis pessimū ē. rō q; s̄ḡt stuporē ⁊ lesionē mētis:
iut affōisimū scēde p̄ticle. Quicūq; dolētes
aliquid corpis. Almanfor.

Deide aq̄ ros. ⁊ oleū ros. ⁊ acetū su
manē ⁊ s̄l mixta agitētur donec unū fiat:
⁊ super niuē isfrigidata sup caput fundan
tur. Sillanus.

Hic p̄tūnū remediū locale dicēs q̄ pre
missa fletotōia d̄z fundi sup caput oleū ros. et
aqua ros. ⁊ acetū s̄l agitādo isfrigidādo inni
ue. Notandū q̄ cā ptis ē triplex. P̄tia quia
ista phibēt ascensū sanguis ⁊ uapoz ad caput
cū sint rep̄cussua. Secūda cā q; p̄fortat caput:
cū sint s̄tptica. mēbz aut p̄fortatū p̄t meli⁹ ex
pellere nocumētū. Tertia cā q; alterat cerebrū
a mala p̄plexiōe cāta a sanguie in utraq; q̄litate
⁊ ista sūt frigida sicca ⁊ s̄tptica ⁊ debēt misceri:
ut una opatin pueniat ab eis. ⁊ fm iordanū d̄z
ē tñ de aceto quatū de aliis: s̄z fm raf. d̄z q̄r
ta pars aceti p̄misceri ⁊ ego h̄ idē credo. s̄z q̄re
d̄z isfrigidari cā ē ut p̄pter frigiditatē quā h̄nt
in se ⁊ p̄ acq̄sitā ccrebz alteretur a mala cōple
xione cala ⁊ si nō hēm⁹ n̄p̄c tepefiat illa ⁊ ponā
tur in puteo: q; tūc frigiditas aque penetrabit
p̄ partes rarefactas. Scdo notādū q̄ si illa
nō ualerēt possent poni alii succi frigidi ⁊ sicci:
ut plātaginis: v̄ge pastoris: solatri: sempuue ⁊
gnatoz. ⁊ si forti⁹ isfrigidare uelim⁹ addim⁹ ali
qñ opū iusq̄ amū mādrazo: ā papauer ⁊ s̄ilia.

S̄z itelligēdū p̄ cautela q̄ narcotica debēt
phiberi nisi itate magna neccessitate ⁊ q̄si dspe
rata rē. Tertō notādū q̄ ad idē ualet cerotū
h̄. R̄. cerotū al. gal. 3. ii. laua lauatoib⁹ plurib⁹
cū aceto ul̄ succo plātagis ul̄ solatri line caput:
⁊ suppone capiti folia salicis ul̄ uis ⁊ mira b̄is
effectū ei⁹. Ad idē ualet unguentū populcon.

Ad idē ualet embrocatō hec. R̄. ros. uic laz
folioz salicis nenufaris ⁊ maluar ⁊ coquatur i
aq̄ ⁊ ex alto fūdatur sup caput. Ad idē. R̄.
uiolaz siccap o: dci exco: tican semis cucurbite
aut corticū ei⁹ aut corticū papaueris seifaltee la

a iiii

ctuce portulace et roſ coqſtur i aqua et fiat ut ſu-
pra. Et ſi vntē reſolutiua q̄ras tūc mellilotū ul'
camomillā ad oīum pōdus addas. Ad idēz
ualz ſuffumigiū ſ. ʒ. ſ. ſandal. citrinoy roſ. ru.
nenufar añ. ʒ. ii. cāphore. ʒ. i. ſpice. ʒ. s. ponan-
tur i uale enco ſtricti oriſiciū cū aq̄ roſ. q̄ſtū ſuf-
ficiat obturetur oriſiciū et bulliat ſup cinerē: dei
de apiatur of et accipiatuſ ei⁹ ſumū et ē exptū.

Et ſi ſſoluci⁹ uolum⁹. ʒ. ſ. ſandoloy ligni alo-
es roſ. añ. ʒ. ii. floz camomille. ʒ. iii. aque roſ.
quātū ſufficit fiat ut ſupra. Ad idē ualeat ea
purgatiū ſ. ʒ. ſ. olei uiol. roſ. nenufarini cuz
modico cāphore et naribus iponatur. ul' ſic. ʒ. ʒ.
opii cāphore añ partes equales diſſoluātur in
oleo uiol. et diſtillatur in naſum. uel ſic ʒ. ſ. olei
de ſemine cucurbitę: olei de ſalice et narib⁹ ipo-
natur. Ad idē ualeat odoramentū ſ. ʒ. ſ. olei
roſ. cū aceto cōquaſſati. iſtis in uale poſitis ſi
at odoramētū. Quarto notanduz q̄ iſta cō-
petūt actu ſſa marie in corpore multū raro et ca-
lido vntē exiſte forti et materia multū calida. rō
p3. Et notandū q̄ quidā ſunt quoy capitib⁹
modica inſrigidatio ſufficit ſicut capita ſenuz et
pueroy mulierū et eunuchoy et alborū et hūido-
rū et alioy oīum hñtium caput debile q̄ de faci-
li incurrūt letargiā et doloſ capitis. Quito no-
tandū q̄ illa inſrigidatiā nō debēt pōi ſup par-
tē poſteriōrē: q̄ ibi ē nucha a qua oriuntur ner-
ui oīi timetur ne nimis ledātur. vnde frigidū nu-
micū ē neruis q̄nto affouſimoy. ʒ. itē q̄ pars po-
ſterior ē nimis dura quātū ad os. vnde non pe-
netrant: ſed poti debēt ſuper anteriōrē partē. ſ.
ſupra frontē uel cōmiſſurā: quia ibi poſſunt pe-
netrare et nō timetur d neruis. Al.

Eger vō a carnib⁹ et uino abſtineat et
comedat adefciā citrinā et tapſil et herbas
frigidas et fructus frigidos. Silla.

Ponit curā per dictā et dicit q̄ eger debet
ſe abſtinere a carne et uino et ē. q̄ multiplicāt ſā
guinē. Secūdo dicit q̄ debet comedere adef-
ciā citrinā et tapſil. rō q̄ contrariantur male cō-
plexioni ſanguinis cum ſint frigide et ſice pple-
xionis. Tertio dicit q̄ debet comedere olera
frigida. ſ. lactucas portulacas cucurbitas cōdi-
tas cū aceto uel agreſta uel uino granatoz. rō
quia parū generant de ſanguine: et cū hoc con-
trariantur ſibi ſaltē in una qualitate. ualeat etiā
mica panis lota in aqua frigida cū ſuperponi-
tur uinū de granat: ſimiliter lētes. Quarto di-
cit q̄ etiā debet comedere fructus frigidos. ſ.
pūna pira perſica poma cytonia cocta in pru-
nis. rō q̄ tales fructus p̄trariāt ſanguini ſo-

la in una q̄litatum. Notādū q̄ adheſia citri-
na ē cibis factus ex lētib⁹ coctis cū aq̄ quibus
additur acetū et parū croci. ſed tapſil ē cibis co-
ctus ex lentibus coctis ſine alia mixtōe. Secū-
do notandū circa primū dictū q̄ ſi paties eſſet
debilis poſſet comedere carnes edi uel pulloz
cōditas cū aceto uel agreſta uel uino granatoz.
Tertio notādū q̄ pot⁹ cōueniēs cēt aq̄ decocto-
nis berberis ul' prunoy: ul' aq̄ cocta ſimplex ul'
uinū de granatis cū aqua frigida uel uinuz de
bile cum q̄druplo aque frigide. Al.

Venter aut ſoluaf ex mirobalanis ci-
trinis et prunis et tamaritidis et zuccaro
albiſſimo. q̄ ſi iſta nō ſufficiūt ſcia malua
uiſici i aceto poſita agitēt quouſq̄ ad ſpiſ
ſedine p̄ueiāt d q̄b⁹ ep̄lz capiti ſuppoſat ex
pſilio quoy et aceto ep̄lz ſiēi utile ē. Sil.

Ponit curā per medicinā ſolutiua et dicit
q̄ euacuatio per ſecceſſū debet fieri ex mirobala-
nis citrinis tamaridis et prunis cuz zuccaro al-
biſſimo. Notandū q̄ in doloſ capitis a ſan-
guine medicina laxatiua ponitur in hac forma
ʒ. prunoy damascenoz. ʒ. x. tamaridoy. ʒ. i.
coctū mirobalanoy inſuſoruz in decoctōe p̄e-
dictoy per noctē. ʒ. i. s. ſricitū de mane ſoriter
et colētur et colature addatur zuccari al. ʒ. i. et
miſtretur in auroza. Bubutatur q̄ raf nō do-
cet primo digerere materiā. iuxta affoſimū p̄i-
me p̄ticule. Digēſta medicari et ē. R̄ndetur q̄
ſanguini nō debetur digēſtio. per Auic. quarto
cañ. ſen. p̄io trac. ii. ca. de cura putriday in ge-
nerali. Sed ſtati diceret aliqui uidetur q̄ nō
cōueniat medicina talis: quia per ipſam nō eua-
poratur nec euacuatur ſanguis peccans faciēs
doloſ capitis: igit et ē. Reſpōdetur q̄ illa ualeat
in euacuando coleram modo in doloſ ex ſan-
guine aliqua eius pars colericatur. ʒ. itē q̄ mū-
dificatur corpus a ſuperfluitatibus cōibus in
ſtomacho et teſtinis contentis. Qd ſi iſta.

Ponit iterato curā per alia localia et diuiditur
in duas ſm q̄ duo ponit. ſecūda ibi. Ex pſilio
quoy. De prima dicit q̄ ſi p̄dicta nō ſuffice-
runt: cōuenit ut capiti ſupponatur emplm ſeſſi
ex ſemine maluauiſci in aceto poſito agitando
quouſq̄ ueniat ad ſpilitudinē. Rō quia ſ em-
plaſtrū ſua frigiditate remouet malā diſcreſiā
calidā. et quia linitiuū ē mitigant doloſ qd nō
faciebant alia que erant ſicca. Notādū q̄ re-
cepta hui⁹ emplī pōt ſic formari. ʒ. acetū q̄rē.
i. s. ſeis altee q̄ ſufficit ad incoꝝporandū ſoſtiſſi-
me cōquaſſati: oīa miſce et fiat emplm liquiduz
mediocriter. Ex pſilio quoy. Ponit ſecū-

locale et dicitur quod utile est si fiat emplum ex psilio et aceto quoniam remouet malam discrasiam calidam puenientem ex sanguine. Notandum quod psilius dicitur esse ite grum et non conquassatum sicut dicebatur de altea. Item quod in centro est calidum imo cauterizatum: ut Alius. ii. can. ca. de psilio et mucilago eius tollatur et fiat emplum. Valet hoc emplum. Item succum extremum utis cum nascitur et disponatur cum farina ordeii et oleo rosarum ponatur supra frontem et loco extrinsecum ubi potest ponitur succus semper uiue solatri uel ege pastore uel lactuce et silib. et. Al.

Si autem cum istis fuerit impulsus uelocitas et in tactu sentitur caliditas: sed nec in facie neque in oculis fuerit rubedo nec tensio. In principio soluiat ueteres: deinde fiant ea que diximus. naribus autem oleum iniiciat uiolatum: uel oleum cucurbitule dulcis: aut nenufaris oleum aut oleum de floribus salicis: quorum quodlibet super nunc infundatur capiti superfundatur et nutritur ut diximus. Eger quoque odor et caphoram et aquam rosarum et salices et uiolam et hisilia. Quod si egritudo multum inualeat sumatur opij et caphoram uniuscuiusque quantum ponderat duo grana ordeii que dissoluta in oleo de salicibus mittantur in nares et aures. Sil.

Ponitur cura que cephalica et emigranea pro uenerit a materia colerica et diuiditur in quatuor. Primo ponitur cura per medicinam laxatiuam. Secundo per unctionem. Tercio per dictam. Quarto per odoramenta. Secunda ibi. Naribus autem. Tertia ibi. Et nutritur ut dixi. Quarta ibi. Eger uo odor et. In prima dicitur quod in habetibus emigraneam et cephalicam ubi apparerent ista signa. Primum uelocitas in pulsu. Secundo quod ad tactum percipitur caliditas. Tercium quod in facie et in oculis non sentitur rubedo nec tensio: arguendum est quod dolor sit a colera. Secundo dicitur quod istis signis apparerentibus dicitur fieri euacuatio per medicinam laxatiuam deinde debet fieri ea que dicuntur. Notandum quod ros dictorum sic uerificatur. primus quod colera peccans cum sit multum calida inducit magnam necessitatem euertendi calidum cordis: quod tenet. Secundum uerificatur quod colera cum sit calida ualde taliter se reputat tactui. Uerificatur tertium quod colera non est rubei coloris: id non causat rubedinem. Item quod est pauca quantitatis non causat extensionem. Secundo dictum uerificatur quod per medicinam laxatiuam euacuatur colera: id tenet. Uerificatur quantum quod subditur: quod remedia localia debet sequi euacuatio ne regulariter et id dicitur exponi. in primis soluatur ueter. in primis soluatur uel prius soluatur: deinde de tenet. non ut sonat uocabulum. Secundo notan-

dum quod digestiuum debet precedere: quod colera non debet euacuari saltem eradicative nisi ipsa digesta et dicitur digestiuum esse tale. Item. endiuie scariole lactuce dulcis nouelle anni. Albus. i. summatum papaueris albus. ii. iiii. seinum froy. Albus. ii. uua: passaru mundatam. 3. s. floz uiolaz sandaloz rubeoz oiu: anni. 3. i. i. zuccari albus. i. fiat sirupus clarificatus usque ad quartum. v. detur. 3. i. s. cum duplo aqua tepide et si non colera est subtilis. et si colera est grossa addatur radicem accori et ciperi anni. quartum. s. anisi feni culi seio basilicis oiu: anni. 3. s. et non ponatur papauer nec quatuor seia fra: quia nimis ingrossat.

Aliud digestiuum si colera sit subtilis. Item. sirupi endiuie sirupi uiolam. sirupi nenufaris oiu: anni. quarta pars. 3. i. s. misce. et si colera est grossa adde orizacare tantum de proposita. Notandum quod lauatiuum potest esse tale. Item. floz uiolam. nenufaris anni. 3. i. floz sticados arabici. 3. ii. quod dirigunt respiciendo ad caput: prunorum damascenorum numero. x. ta marindorum. 3. s. uua: passaru mundatam ab arill. 3. i. corticu mirobalanorum citrinorum bene gumosorum infusorum per noctem in decocto predictorum. 3. i. uel. s. fricetur de mane fortiter et colatur: et colatur addatur cassie munde bene piguis. 3. i. fiat colatura usque ad quartum. i. s. et mistretur in aurore. et si passio est fortis addatur diagridii. g. iiii. aut ponatur diaprunis. 3. iii. uel electuarii de succo rosarum. 3. iii.

Ad idem in forma confectionis. Item. electuarii de succo rosarum. uel diaprunis. 3. s. malaxetur cum sirupo nenufaris ut dirigat ad caput. uel addatur aliquid ducens ad caput ut peonia et perficiatur cum zuccharo in forma dactyli. Ad idem in forma pillarum. Item. reubarbari. 3. ii. mastice. 3. i. sca monee. 3. i. fiat pillule cum succo rute uel apii uel uino dos. 3. i. s. cum teore uirtutis. uel. 3. i. et mel. Naribus autem. Hic ponitur cura per unctiones: et dicitur prius quod dicitur mitti naribus oleum uiolam. aut de cucurbitule dulcis: aut de nenufare: aut oleum de floribus salicis. Secundo dicitur quod si etiam applicetur ab eis fundendo super caput infusum super nunc uiuat. Notandum quod ros dictorum est quod olea predicta sunt frigida et humida id remouet malam discrasiam calidam a calore siue applicetur naribus siue ab eis appropinquetur. Secundo notandum quod loco istorum potes ponere succos infundantes ut est succus solatri semper uiue lactuce dulcis in quibus infundatur pan duplicatus uel stupra canapia ut magis infundetur. Ad idem v. 3. Item. lactis mulieris cum albumine ouorum bene agitur et infundatur stupe canapie et ponatur supra frontem et tempora. Ad idem v. 3. Item. decoctio florum uiolam. nenufaris et foliorum salicis. Ad idem ualet lotio extremitatum et

tibiay facta ex decoctōe uitio salicis nennsaris uiol. et quattuor seminu frigidoy. Et nutritiaf hie pōit curā p odoramēta et diuiditur i duas. Prio facit h qñ ē debil. Scdo qñ ē foris dolor secūda ibi. Qd si egritudo. De pria dicit q panēs dz odorare cāphora flois salicis: uiolas aquā rof. et filia. rō q: talia cū sint frigida fmo uēt malā discrafiā a colera. Notādū q rece pta raf. pñt sic for mari. R. floz uiol. nēufarū. floz salicis añ. 3. i. rof ru. 3. i. cāphore. 3. ii. ce re quātū sufficit ad incorporandū. ul' puluerizē tur: subit mīce oīa malaxādo cūz aq rof. et si at pomū i medio pforatū: ul' sine cera ponatur puluī pāno lino ad modū pomi. Qd si egritudo. Pōit curā qñ dolor: ē foris et dicit quā do dolor: ē foris sumatur opii et cāphore añ. 3. ii. dissoluatur i oleo de salicib' et mutatur i aurs et nares: q: foris egritudini foris cōuenit medi cina. Notādū q si ex istis stupefactiuis pce derz nocumētū aliqd dz pomi i pua qñtrate ali qd eis ppariū ut castoreū croc' cassialignea dis solutis i aliquo oleo calido ut camōille ul' tyria ca. Scdo notādū q illa olea qñ ponūtur in aure debēt pōi i pua quātitate ut due gutte et ac tu tepida et parū debēt stare ne putrefiāt. Al. Qd si cū p dicit egritudinib' nūbul eoz que dixim' affuerit: fueritq egritudo antiq in pncipio uēter cū pillis cochijis soluat: q: ego feci. cōfecto pillarū cochiaz. R. pul ueris pigre. 3. x. coloqntide. 3. iii. et tertiāz scamonee. 3. ii. et 3. turbit sticados añ. 3. v fiat pillē ex istis: et sunt doses. x. Sil.

Hic pōit curā cephalē et emigranē qñ fu erit a materia fra. s. statica. et diuiditur in duas. Prio pōit curā p medicinā laxatiuā. Scdo p localia. secūda ibi. Postqz vō. De pria di cit q cū soda nō fuerit aliqd eoz q dca sūt d ru bedine: et egritudo sit cronica supple arguēdūz ē q materia sit frigida. Secūdo dicit q i tali casu pri' dz fieri euacuātō cū pillis cochijis qz descriptio ē hec. R. pcepigre. 3. x. coloqntide. 3. iii. et tertiā. scamonee. 3. ii. 3. turbit sticados añ. 3. v. fiant pillē ex istis. Notādū prio rōe dco:ū uerificatur p mū: q: materia frigida non pōt iducere rubedinē. Silt materia frigida cū sit difficil' resolutōis facit egritudinē cronicam. Secūdu uificatur q: pillē cochie euacuāt mate riā staticā a capite. Secūdo notādū q mate ria fra faciēs dolorē capis ē duplex: qdā statica et qdā mltica. statica ē duplex qdā cū reumate et qdā sine reumate. Tertio notandū q matēia statica sine reumate añ euacuātōz pri' dz dige

ri. rō pz. Digestiū ē h. R. radicū acozicipi añ. qñ. 3. aristof. rotūde. 3. ii. iterioz sqle. 3. ii. utriusqz saluie. cetauree mīoz maiorane foliozū lauri bethōice rute añ. Al. i. anisi maratri seio sticeos seio basilicōis añ. 3. 3. ligricie uuay pas say mūdātay ab arill. 3. i. utriusqz sticados flo rū anthos añ. 3. i. aceti. 3. i. mell' elci succari añ. 3. 3. fiat sirup' clarificat' usqz ad qñ. v. cui ad de si materia ē frigida multū gariofil. cubebay spice pipis añ. 3. ii. Ad idē p paupibus. R. oximell' ppositi squillitici. 3. i. aq decoctōis sal uie uel rosimarini. Ad idē solutiū i forma pil lular. R. pillarū cochiaz. 3. ii. pulpe coloqnti de bdeli subit puluerizati añ. 3. 3. mīce oīa ma laxādo cū sirupo d sticados. fiat pillē dētur i i troitu lecti. Ad idē h forma decoctōis ligde R. floz sticados arabici floz boragis buglos se añ. 3. 3. uuay passay mūdātay ab arill. 3. i. 3. 3. al. seio basilicōis añ. 3. i. turbit mūdū bñ gumosi iteri' agarici añ. 3. 3. corticū mirobalāo rū kebuloz ifulozū p noctē i decoctōe pdictoy 3. i. 3. fricētur de mane fortiter et colētur et dulco rētur cū. 3. i. 3. succari: admīstretur colatura in auro: a. Ad idē i forma pfectōis. R. 3. 3. 3. 3. 3. pipis lōgi galange añ. 3. 3. croci masticis añ. 3. vii. turbit 3. vi. diagridii. 3. ii. polipodu. 3. i. cubebay pconie nucis muscate añ. 3. 3. stica dos. 3. i. cū. 3. vi. succari: fiat pfectō cū uino cito nioz et dōf ē. 3. i. ul. 3. ii. S in materia statica reumatica digestiū dz ē tale. R. saluie folioz cipissi añ. Al. iii. masticis olibani añ. 3. 3. ligni aloes. 3. ii. mell' succari albi añ. 3. 3. fiat sirup' clarificat' usqz ad ptes. v. q: i materia reumati ca fra statica ppetūt calida stiptica qñ sūt p di eta. et p ista iuētū ē dyaolibanū. Quarto no tādū q raf nō pōit curā dolo: capis a matēia mltica. in q digestiū dz ē tale. R. boragio bu glosse radicū acozi radicū cypi corticū fenicli petrosilini añ. 3. i. iterioz squille qñ. 3. 3. utriusqz saluie maiorane folioz lauri bethōice mellisse: fūitēre añ. Al. i. utriusqz sticados floz āthos añ. 3. 3. floz boragis buglosse añ. 3. i. aceti al. 3. i. mell' elci succari albi añ. 3. 3. fiat sirup' usqz ad. v. Ad idē. R. pillay de lapide lazuli uel de lapide armēo. ul' pillay inday. 3. i. pconie. 3. 3. pfiātur cū sirupo d sticados. Ad idē aliō in forma pfectōis. R. pce ruffini uel pceologo dion: lapidis lazuli abluti añ. 3. ii. seio basilico nis. 3. 3. puluēzētur puluerizāda malaxētur cū sirupo de sticados et mīstretur in introitu le cti. Aliud ad idem in forma confectōis. R. dialene. 3. i. nel confectōis hamech. 3. ii.

De cepha. ⁊ emi.

Aliud ad idē i forma ligda. *R.* floz boragis buglosse sticados arabici añ. *z. s.* liquirie rase uuarū passarū añ. *z. i.* thymi epithi sollicitoz sene polipodū mōtāi añ. *z. s.* seīs basilicōis. *z. ii.* fiat decoctō i sero caprio ⁊ i decoctōe tēperen tur cortices mirabolanoz idoz bñ gumosoz per noctē. *z. i.* fricetur de mane fortiter dulcor: e tur cū. *z. s.* zuccari ⁊ mistretur in auroza. Ad idē. *R.* pulueris sene. *z. s.* cū brodio pulli detur

Quito notādū q ubi n̄ posset panēs sumer medicinā laxatiuā per os puenit appropiatio cli steris ul' suppositoꝝ i materia flatica. *R.* de coctōis malue mercurial' aneti rute fursuris *l. b.* i. yerepigre pulueris zucarī añ. *z. s.* salis. *z. ii.* olei anen ul' rute. *z. iii.* Suppositoꝝ ad idē *R.* coloquintide. *z. i.* fell' thauri. *z. ii.* salis: bau rach añ. *z. i.* pficiatur cū melle. *L.* listere i ma teria mlica. *R.* decoctōis malue uiolay buglos se fūterre fursuris. *l. b.* s. cassie. *z. i.* sene polipo diū epithi añ. *z. s.* olei oliuay. *z. iii.* salis cōmu nis. *z. i.*

Almanfor.

Postq̄z vō nēter solutus fuerit isūda tur caput ex oleo sanbacio ⁊ oleo d ben ⁊ mittat i naref. *Eger* quoqz odorēt algaliā ⁊ isufles musc' n̄ arib'. q si egritudo mul tū isestauit sumas euforbiū ⁊ castorei am boy añ. vi. ps. *z. uni'* ⁊ dissoluta in pauco oleo sanbacio mittat i nares ⁊ aures. In cephalea vō cala emplm *l. b.* frōti ⁊ tēpori b' ē iponēdū cui' hec ē pfectō. *R.* se. lactu cap sief memithe sandaloꝝ alboy ⁊ rube ozū: fasel rosay opij: fiat ex eis emplm p' qz aceto ⁊ aq rosata cōspersa fuerit: fronti iponā sup qd mittat pān' aceto ⁊ aq ro. isusus q cū calefcūs fuerit itex isundat ⁊ desup ponat. *L.* inimentū vō cephalee fire. *R.* castoreū euforbiū pip sinapi stora cē rutā marubiū: q siccata ⁊ puluerizata ⁊ etiā tricōizata misceant ⁊ cōspgāt uio ve teri ex qb' hāt trocisc. ⁊ desiccēf. cūqz nēce fuerit ex vno i vino veteri aut oleo costio uel camillio dissoluta. fiat frōti emplz m toties. *l. b.* enī emplm oi antiq cephalee con fert nō solū suppositū s; etiā auri sicctū q seqz illd tēp' p' qz i aliquo d pdcis olis re solutū fuerit. Egro vō vinū vetus ⁊ forte dādū ē. *L.* i aut cephalea p hebdomadaz vnā pseuerauerit eger i balneū mittēd' ē: ⁊ sup caput aq q camōilla ⁊ amarac' ⁊ nemiē ⁊ sticados arabicū cocta fuerint sil: aut sigillati infundenda ē. *Sillanus.*

hic pōit curā p media localia ⁊ diuiditur

in sex. *P.* io pōit curā per iunctōne ⁊ capurpur giū. *S.* cdo per odoramētū. *T.* ercio per linimen tū. *Q.* uarto per balneū. *Q.* uito per potū. *S.* ex to per embrocationē. *S.* cda ibi. *Eger* quoqz. *T.* ercia ibi. *L.* inimentū vō. *Q.* uarta ibi. *Eger* vō. *Q.* uita ibi. *B.* ū aut cephalea. *S.* exta ibi *E.* t sup caput. *D.* e p̄ia dicit. p̄io p' qz fuerit facta euacuatio per medicinā supra caput debz fundi oleū sanbacinū ⁊ oleū de been. *N.* otā dū q tale locale dz appropiari pmissa euacua tōe. *R.* o qz tale cū sit calidū attrahit materiaz. s; p' puenit q remoueat malā p̄lectōz ffram et resoluit si parū de materia remāserit ⁊ *l. b.* uel ap proximādo ab extra supra frōtē ul' ponēdo i na rib'. *S.* cdo notādū q oleū sanbacinū ē ole um basilici mioris uel olei floz sanbaci. *T.* er tio notādū q ad idē ualet *l. b.* cerorum. *R.* olei laurini uel nardini. *z. ii.* addatur castorei eufor biū pipis añ. parū cū cera fiat unguētū. ul'. *R.* olei de balsamo ul' de castoreo. Ad idē ualet *l. b.* *R.* triace ul' mitridati cū succo mēte misce ⁊ su perpone. expertū ē. *Eger* quoqz. *H.* ic ponit cu rā per odoramēta. ⁊ diuiditur i tres. *P.* io pōit curā qn̄ dolor ē debilis. *S.* cdo qn̄ ē fortis. *T.* er to pōit iterato curā sode qn̄ sit a materia cala p emplm. *S.* cda ibi. *Q.* d si egritudo. *T.* ercia ibi *I.* n cephalea. *D.* e p̄ia dicit q paties dz odo rare galliā muscatā. *S.* cdo dicit q nariū dz in sufflari muscus. *R.* o aboy: qz illa calefaciūt ce rebrū. *N.* otādū q ad idē ualet *l. b.* pomū. *R.* laudāi puri. *z. s.* ligni aloes storacis calamite añ *z. i.* gariofilozū nucis muscate basilice añ. *z. s.* puluerizetur puluerizāda cū pistello calō misce oia cū aq ros. ⁊ fiat pomū perforatū i medio: ⁊ *l. b.* pro pauperib'. Ad idē nigella isusa i aceto deīn enecata i pāno lineo odorata. *Q.* d si egritudo. *P.* onit curā qn̄ dolor ē fortior: ⁊ ē. *R.* eu forbiū castorei añ. qz tū ē sexta pars. *z. i.* dissolua tur i oleo sanbacio ⁊ mittatur i aures ⁊ nares. *R.* o qz fortiter calefaciūt ⁊ forti egritudini for: g educit medicia. *I.* n cephalea. *H.* ic iterato po nit curā cephalee a materia cala ⁊ dicit q in ce phalea a materia cala puenit *l. b.* emplz. *R.* seīs lactucay sief mēithe sādaloꝝ al. ⁊ ru. saufel ros opū aspergatur aceto ⁊ aqua ros. *R.* o p̄z. *L.* in i mentū vō. *H.* ic pōit curā sode a mā frigida p linimentū. ⁊ dicit q si unus trociscus qui poni tur in littera dissoluatur in uino veteri ul' i oleo costino uel camomillino ⁊ fronti applicetur: iu uat. *S.* ecundo dicit q si mittatur de eodez i au re iuuat. *R.* atio utriusqz est: quia tale remedi um calefacit cerebrum. *P.* rimo notan

dū q̄ descriptio trociscorū ē hec. *℞.* castoreum
 euforbiū piper sinapim storacē rutā marubiu
 siccentur ⁊ puluerizētur aspgātur uino ueteri: ⁊
 fiant troisci ⁊ exiccantur. Secūdo notandū
 q̄ ad idē ualet hoc emplm. *℞.* laudā puri. *℥.*
 iiii. macis. *℥.* v. milii parū torrefacti. *℥.* i. s. terbe
 tie. *℥.* i. puluerizētur ⁊ misce cū oleo camomillio
 fiat emplm ⁊ applicetur sup cōmissuram capite
 raso. *℞.* radice cucūeris asinini absinthii con
 quassati añ. *℥.* ii. aque dulcis oli cōis añ. q̄r
 tū. i. buliant sup cineres calidos usq̄ ad consū
 ptionē sbitā. fiat emplm ⁊ cū decoctōe fiat em
 brocatio super partē dolentē. Ad idē. *℞.* em
 pli apostolicō. *℥.* iiii. malaxetur cū oleo camoil
 lino ⁊ extendatur supra cōmissurā ad quāritatē
 dolentis. Ad idē ualet sacculus talis. *℞.* be
 thōice sicce. *℥.* i. floz melliloti milii parūz tor
 refacti añ. *℥.* i. floz sticados arabici floz āthos
 añ. *℥.* ii. cōquassentur excepto milio fiat saccul⁹
 ad quāritatē partis dolētis. Ad idem. *℞.* be
 thōice sicce rutte sicce añ. *℥.* s. floz anthos flo
 rū sticados arabici añ. *℥.* s. cōquassentur ⁊ fiat
 pile⁹ ad formā capitis. Eger uero. *℞.* ponit cu
 ram per potiū ⁊ dicit q̄ egro debet dari unum
 potens ⁊ antiquū. Ratio q̄ tale ē caliduz ideo
 remouet malā cōplexionē frigidā. Itē quia ex
 ipso restaurātur spūs aīales. Notandum q̄
 uinū debet dari in pauca quāritate ne uinuz re
 pleat nimis caput neq̄ cerebrū. Cū autē. *℞.* po
 nit curā per balneū ⁊ dicit q̄ cū cephalēa stete
 rit per unā hebdomadā eger debet intrare bal
 neū. Notandū q̄ balneū ē duplex. quoddā
 ē use quoddā pticulare. Vniuersale est triplex.
 quoddā aereū sicut stuphe ⁊ calefacit ⁊ exiceat.
 quoddā ē balneū ignis. ut ponere patientē in
 furno calido p⁹ remotionē panis: uel ponēdo i
 stufa sicca. quoddā ē balneū aque calide ut sul
 phureū: uel partē decoquēdo herbas calidas.
 Sed balneū pticulare ē suffumigatio scā cūz
 herbis calidis positis in sirupo supra uel ablu
 tio facta cū decoctōe herbarū predictay supra
 caput. Et supra. *℞.* ponit curā per embrocay: ⁊
 dicit q̄ supra caput debet fundi decoctio cāmī
 le sansuci sticados arabici. ratio patet. Notā
 dū q̄ ad idē ualet hec ablutio capitis. *℞.* utri
 usq̄ calamēti origani sansuci isopi folioz lauri
 añ. *℥.* ii. floz anthos uel amcos utriusq̄ sti
 cados añ. *℥.* i. buliāt in. *℔.* vi. aque usq̄quo re
 decant ad. *℔.* iiii. ⁊ forti⁹ erit si bulierit in lixiuio
 facto ex cinere sicū uel nitio uel caulinz. Ad
 idē. *℞.* maiorane saluie floz cāmille folioz um
 lauri sticados añ. *℥.* i. buliāt i aqua ut dictū ē

uel lixiuio ⁊ abluatur caput ⁊ fricetur. Ad idē
 ualet suffumigatio hec. *℞.* thuris sandarace li
 gni aloes añ. *℥.* ii. ponātur supra carbones ⁊ re
 cipiatur fum⁹ cū panno ⁊ fricetur caput ante ci
 bū cū pānis calidis ⁊ pectinetur. Ad idē ualz
 masticatio hec. *℞.* masticio uel piperis ul⁹ pire
 tri uel cubebarū uel zinzib. ⁊ fiat masticatio et
 salina expuatur. Ad idē ualet gargarisma *℔.*
℞. oximell cū sinapi ul⁹ pipe. uel *℞.* ycrepigre
 cū oximelle squillitico ⁊ distēperetur cū aq̄ deco
 ctionis origani isopi sicce uel piretri. uel. *℞.* ye
 repigre distēperate cū decoctōne saluie: uel ori
 melle squillitico. Ad idē ualet sternutatō tal.
℞. ellebori al. subtiliter puluerizati. *℥.* i. ⁊ nari
 b⁹ attrahatur. Itē. *℞.* castorei uel euforbiū ul⁹
 piretri. Ad idē ualet capurpurgū *℔.* *℞.* aq̄
 maiorane. *℥.* ii. ⁊ narib⁹ attrahatur: deinde laue
 tur aqua calida. Ad idē ualet succ⁹ cucūeris
 asinini ⁊ fortiter appetit. Ad idē ualet pfectō
 decā aurea alexandrina uel pluriarcoticō uel di
 anthos uel tyriaca uel mytridatū uel diacasto
 reū ul⁹ diacori ul⁹ kebuli cōdin. *℥.* i.

Qd si cephalia quotidie añ comestōz
 inuadat ⁊ p⁹ comestione recedat succurren
 dū ē infirmo añ horā q̄ uenire consueuit
 dando eis bucellas panis i succo granati:
 aut uue acerbe aut hoz silii ifusas. Silla.

℞. ponit curā sode pronētiōis per cōitatez
 ad stomachū: ⁊ dicit q̄ si dolor capitis accidit
 añ cōestioz ⁊ recedit p⁹ cōestioz p cura d3 exhi
 beri bucella pāis ifusa i uino gnatoy: aut agre
 sta ⁊ silii. *℞.* d q̄ talis dolor: puēit ppter fluxū
 colere ad os stōachi. s3 si puēiat exhibēdo bu
 cellas pāis ifusas i succo gnatoy añ horā coru
 gādo ⁊ stupigādo os stōachi phibet fluxū cole
 re q̄re rē. Notādū q̄ dolor capitis qdā puēit
 ppter cām ppiā exntē i cerebro: ⁊ d3 supra di
 xi. qdā per cōitatē ab alio mēbro ⁊ d3 isto *℔.* s3
 tal p cōitatē pōt puēire a stōacho ul⁹ ab epate
 ul⁹ a splene. Ad ppositū itelligi de eo q̄ pronēit
 per cōitatē a stōacho: q̄ sepi⁹ accidit ppter ma
 iorē colligatiā. Itē tal dolo: pōt puēire a mate
 ria clā ul⁹ frigida. Ad pposituz raf *℔.* pōit curā
 pmi. Scdo nota q̄ i cura doloris capitis puēi
 ent ab alio mēbro duo requirūt. Unuz ex par
 te mēbri mādāz. Scdm ex parte mēbri recipiēz
 Ex parte mēbri mādāz requirūt tria. s. euacua
 tō per flebotōiā ul⁹ per medicinā ul⁹ per clistere
 ul⁹ per cauteriū. Scdo alteratō male pponis.
 Tertō phibitō ascēsus uapoy ad caput. Ex par
 te mēbri recipiēz unū requiritur. s. fortatō capitis
 ⁊ *℔.* ubi dolor: n̄ ēēt cretic⁹ q̄ ipediēz erit rē. *℥.* i.

De scothomia et vertigine.

Si aut cephalaea contingat propter multam in sole moram sufficienter ex oleo rosae. et aceto in frigidatis curari poterit que tamen si ex hoc non quieverit ex alijs in frigidatibus curanda erit. Si autem soda adhuc perseveraverit et fortior fiat neque villo modo removeatur et timeatur ne eger visus amittat et aqua ad oculos descendat teporibus arterie sunt incidende et extrahende. hoc tamen quod nunc loquimur est propter nostras sententias in libro. Sil.

Ponit curam sode pueniens propter causam extrinsecam. scilicet propter multam moram in sole. Et dividitur in tres species quod tria ponit remedia. secunda ibi. Quae tertia ibi. Si autem. De prima dicit quod si dolor capitis provenierit propter multam moram in sole tunc cura potest fieri ex oleo rosae. et aceto in frigidatis. Ratio quod per hoc removeatur mala discretia calida inducta a sole: et hoc si sit sine materia. De secunda dicit quod si dolor non cessat ex alijs in frigidatibus fortioribus curari debet. Ratio quod fortius alterabunt. De tertia dicit quod si soda perseveraverit et fornicetur et sic timor depditionis visus: vel quod aqua fluat ad oculos. tunc arterie temporum sunt incidende quod talis sit ex accensu vaporum. Et subdit quod hoc non pertinet ad hanc partem sed supra ubi determinat de chirurgia. Notandum quod ex dictis potest haberi distinctio dolorum capitis et cura in generali. Dolor capitis est duplex. Quidam est causatus ex causa extrinseca et ille est duplex. Quidam causatur ex rebus inducentibus malas complexionem frigidam et curatur per calida: quidam causatur a solutione continui et curatur per chirurgiam. Alius est dolor causatus a causa intrinseca: et talis est duplex. quidam est causatus per causam propriam existentem in cerebro. quidam per comitates ab alio membro: et talis est duplex. scilicet cum materia et sine materia. Dolor pueniens a materia in cerebro existente et non per comitates curatur per evacuationia et alterantia. Sed pueniens per comitates ab alijs membris prohibetur per prohibitionem ascensus vaporum et evacuando humorem et alterando malam complexionem. Sed dolor pueniens a complexione mala sine materia seu per causam propriam seu per comitatem curatur per alterantia solum et cetera.

De scothomia et vertigine. c. li. Sil.

Iuxta rubricam est notandum. primo quod inter scothomiam et vertiginem est convenientia et differentia convenientia. Primo quod utraque causatur ex vaporibus existentibus in spiritibus visibilibus et in nervis obiectis ex parte anteriori cerebri. Secundo conveniunt quod utraque infert nocivum visui sensui communi et virtuti ymagi-

native. Sed differunt quod scothomia ex vapore grosso fumoso generatur: existente in visus spiritus visibilis ipsi mente similitudinem in virtute seu potentia visiva: et propter hoc videntur res extra que non sunt ad similitudinem illius rei sed coloris et similitudinem illius vaporis et illa species impressa in illo humore crystallino imprimi in sensu communi in imaginativa quare videtur quod apparent res extra que non sunt. Et dicitur ideo scothomia a scothos quod est videre et mia quod est musca quasi visio muscarum. Sed vertigo est a vapore fumoso existente in visus spiritus visibilis et uenis et arteriis partis anterioris quicquid movetur inducit motum in spiritibus propter similitudinem vaporis imprimentis suam similitudinem sui motus in potentia visiva. deinde in sensu communi et ymaginativa: et ideo videtur ei quod res extra que non moventur moveantur. Ex his patet quod homo in scothomia non cadit in terram vel raro: et in vertigine sic: vel ut in pluribus. Secundo notandum quod sit vertigo: est enim vertigo quando homo ymaginatur quod res moveatur supra ipsum et quod eius cerebrum et eius corpus involvatur quare accidit ali quando ut quod non regat se imo quod cadat. Tertio notandum quod vertigo et scothomia possunt capi dupliciter. primo quantum ad originem suam: et sic sunt actio lesa corrupte visus: quod primo visus corrumpitur ex illis vaporibus: quod visui apparet res que non sunt vel extra moveri que non moventur. Secundo possunt sumi quantum ad earum complexionem: et sic sunt actio corrupta virtutis ymaginative: quod virtus visiva imprimi in imaginativam. Quarto notandum quod scothomia et vertigo magis nocent visui quam alijs sensibus exterioribus. Prima causa quia nervi visui sunt propinquiores imaginativae quam organa aliorum sensuum. Secunda causa quia in scothomia et vertigine est corruptio spirituum et virtus visiva magis habundat in spiritibus: propter hoc enim nervi obiecti sunt concaui: ut patet quarto de accidenti et morbo. Tertia causa est vertigo est respiciens motum: quod credit quod omnia moveantur in gyrum: sed per visum magis motus percipitur quam per alium sensum: ideo magis appropriatur visui. Quinto notandum quod vis scothomia et vertigo noientur nomine accidentium: quod sunt actio corrupta visus: quod scothomia dicitur quasi visio muscarum: et vertigo dicitur a uerto uertis. possunt tamen dici duplices morbi unus communis: quod in complexione fit ratione male complexionis causate a vaporibus in cerebro. Alius est morbus officialis: quod fit opilatio in nervis et visus spirituum in anteriori parte cerebri. Sexto notandum quod apud medicum tres sunt causae vertiginis

De scothomia

si pmitiva aña et pucta. Cā pmitiva sunt res si naturales multiplicates vapores i cerebro sicut cibi vapores: ut allea cepe et silia. et fumosa ut legūia oua frixa uinū nouū mouē circulariter aspect⁹ ad res lumbiosas et h⁹. Cā aña sunt qtuor: hūiores: q: ex quolz hūore pnt eleuari uapores. Cāe pūcte sunt vapores eleuati ab aliis hūorib⁹ et si sint grossi sit scothomia. Si vō sint subtiles sit vīgo. Septimo vō de signis scothomie et vīgis. Signa qñ fuerit ex reuolutōne supra ipz: uel ex reuolutōe rez sensatay uel ex percussioe manifesta sunt ex re ipsa iducēte. Signa qñ fuerit ex uapore gñato uel retēto in ipso cerebro: sunt añcessio dolor capitis tymnitus et tenebrositas longa uel fixa añ octos: et gustu et odoratu abbreviatio et pulsatio i arteriis añnorib⁹ et spatul. Signa qñ sunt a sanguie sunt uene in facie et facies et oculi et caput rubea et calida et sōnus grauis: et laxitudo: et pulsatio i tibi⁹: et uria spissa et subruffa. Signa ex colera sunt uigilie i flāmatio absqz multitudine grauitas: ymaginatioes citrie uel auree: urina aurea clara uel citrina. Signa ex flegmate sunt grauitas: timor: pygricia: multitudo somni: albedo oculor et corporis humiditatu multiplicatio i toto corpore: urina indigesta alba spissa: gulofitas et idigestio. Signa ex mlla sunt grauitas nō multuz intēsa: uigilie: cogitatioes et ymaginatioes corrupte: uria clara sibilis idigesta: capilli nigri. Signa qñ ueniunt a cerebro passio pūtua: nō sentitur nocumētū i aliis mēbris. Signa qñ per cōitatez passio nō ē pūtua nisi qñ ascēdūt uapores et sentitur i alio mēbro nocumētū. Signū pñosticū isti sūt p sanguinei et amici epilepticor nec nō appoplecticorū: quare si multiplicant malum regimē cadunt in illas passiones et. Alman.

Um aliq illud qd añ eū ē circulator moueri uiderit: et oculi tenebrescūt et cadere uoluerit: et facies et oculi i eadē hora rubuerit: uene quoqz q sunt p aures grosse appuerit: ex ipis uenis mltutio faciēda ē. Et vētofe i collo et i tibijs sunt ponēde. Qd si pūcte uene si appauerit et facies fuerit rubea: sanguis ex basifica erit mīuēdu: et vētofe i tibijs sūt ponēde. In hac pte rea scothomie spē et i ea quā añ dixim⁹ caput ex oleo ro. et aceto ē infundendū. Eger quoqz calida cibaria vitat⁹ dz. Qēter quoqz ex apozimate mirobal. citrinor qd i. c. de cephalica diximus est soluendus. Silla.

Hic Raf. ponit curā scothomie et vīgis. Et

didit⁹ i duas. Prio qñ fuerit a sanguie. Secdo qñ a f late. scda ibi. Et at nec i facie. Prio i duas. Prio pōit curā qñ sūt a materia sanguinea pūta i cerebro. Secdo qñ a sanguie pūto in alio mēbro. scda ibi. Qd si pūcte. De pma dicit q cū appuerint hec signa. Prio signū qñ vī circulariter moueri q ē corā se. Secdo qz oculi obscurāt⁹. Tertius q uoluerint cadere. Quartū facies et oculi appent rubei. Quintus uene q p aures sunt appent grosse supple ex iss signis arguēdū ē q scothomia et vīgo sūt a sanguie pūto i cerebro. Secdo dicit q flebotomia dz fieri ex ill uenis. Motādū p rōne dictor q rō pmi ē qz ppter pūtiāz sanguis i cerebro eleuāt⁹ uapores mouētes spūs uisibiles circulariter: iō appet illud. Scdz vīficatur qz multi uapores cōicāt⁹ ad oculos iō obscurāt⁹. Uerificatur tertius qz ppter motū feci i spiritib⁹ cerebri corp⁹ nō pōt sustētari: q nō ē infirm ul o: ganū pportionatū. Uerificatur qrtus qz aliq pars sanguis cōicatur ad alias ptes iō rubificāt⁹. Uerificatur qntū qz per flebotomiā illaz uenarū euacuatur sanguis peccās et diuertitur l3 tñ diuersio sit pauca ex quo sanguie replēt⁹ uene ut dī in qnto signo. Sciēdū tñ hic q Raf. hic itelligit pmissa et p supposita flebotomia d cephalica brachii ubi nō sit aliud phibēs. Motādū q dicit Raf i terno signo. Et eadē uoluerit qz aliqñ ē in vīgine casus et aliqñ nō: qñ passio ē nimis fort⁹ et i ferēs nocumētū i pte posteriori q ē pncipiū vītutis memoratiue: sic ē casus qre tūc assimilatur epilepsie: l3 sit dīa qz in epilepsia sit ptractio i casu. Sz i vīgine nō ē ptractio l3 casus. Sz qñ ē passio debil⁹: qz pauca dolo: et pauca vapor: nō i ferēs nocumētū i parte posteriori sic nō ē casus. Et vētofe qdē. Pōit curā per vētofas et dicit q i cura h⁹ debēt poni vētofe i collo et i tibijs. Rō qz per has diuertitur sanguis et euacuatur. Qd si pūcte. Hic ponit curā qñ scothomia et vīgo pueniūt a sanguie cōicato ab aliis mēbris: et didit⁹ i qtuor. In pila pōit curā p flebotomiā et vētofas. Secdo per i unctioz capis. Tertio per dietā. Quarto p medicinaz laxatiuā. Scda incipit ibi. In hac pte rea. Tertia ibi. Eger quoqz. Quarta ibi. Uēter vō. De pma dicit q si nō apparuerit pūca et facies fuerit rubea dz fieri flebotomia d basifica. Rato qz signū ē q sanguis cōicatur ab alio mēbro et pl⁹ ab epe iō et. Secdo dicit q uentose sunt ponende in tibijs. Rō qz diuertit sanguinē ad loca distātia a cerebro. Motādū q sic vētofe valēt i tibijs diuertēdo: ita posit⁹ pedū i aq

Et vertigine:

Ibic ponit curā scothomie ⁊ uertigis a mate-
 ria flegmatica: ⁊ diuiditur in duas partes. **P**ri-
 mo qñ est per cōitātē ad stomachū. Scōbo qñ
 est per ppriā cām in cerebro: scōa ibi. **S**i autē
 neq. **P**rima in duas. **P**rimo ponit curā per
 euacuatiō. Scōbo p dietā. Scōa ibi. **E**t a frig-
 did. **D**e pila dicit q ubi tā i vngie qz i scothōia
 nō fuerit in facie rubedo nec fe. o3 cōsiderat an
 sit stomachi subuersio ⁊ nauſea: q tunc arguē-
 dū est q fit a materia frigida per cōitātē a sto-
 macho. Scōbo dicit q in tali cā debet pri^o puo-
 cari uomitus: deide d3 fieri euacuatiō cū pillis
 cochliis. **N**otandū q nauſea est uolūtas uomē-
 di sine effectū. Subuersio est frequēs uoluntas
 uomēdi: iō addit frequētā super nauſea. Scōbo
 notandū q si in scothomia nō est rubedo in fa-
 cie nec fe. est signū q puenit a frigida materia.
 Sed qñ accidit subuersio ⁊ nauſea stomachi:
 signū est q fit per cōitātē ad stomachū. **S**3 rō
 remediū ē q per uomitū euacuatur materia cō-
 tenta in stomacho: ⁊ q pillē cochlie euacuāt ma-
 teriā flegmaticā a cerebro: iō rē. **A**d idē ualent
 pillē auree: imo plus euacuāt a stomacho ⁊ ca-
 pite. **A**d idē ualet l3. **R**3. per epigre. **3**. 5. oximi-
 lis compositi. **3**. i. aque decoctionis ꝑſopi uel
 zedoarie. **3**. iiii. uel. vi. **A**d idem. **R**3. pillarum
 fetidarum. **3**. ii. uel. **3**. i. 5. syrupi ros. **3**. ii.
 aque mellis. **3**. iiii. ⁊ detur in matutinis. **E**t a
 frigidis. **I**bic ponit curam p dietā ⁊ dicit q d3
 abstinere a frigido. **R**atō q frigida augēt ma-
 teriā flegmaticā. **N**otandū q dieta cōueniens
 est. primo q debet comedere carnes edel uel ca-
 strati paruulū galinarū ⁊ perdicū fasanū ⁊ z
 oium auiū uiuentiū in arboribus ⁊ in pratis ⁊

De feo. et uertigine.

nō in aquis 7 ut plurimū comedat carnes assa-
tas 7 nō elixas 7 nitellos ouoz cicera fracta far-
rū 7 risum. De ponibus uinū debile 7 stipticum
q: propter debilitatē nō fumat ad caput 7 ppter
stipticitatē cōfortat stomachū. Bonū autē effz
ut biberet aquā mell' loco uini 7 hec dieta ēēt
cōueniens quādo proueniet a mltia. Notādū
q: si v̄tigo 7 scothomia possunt esse 7 fieri a ma-
teria existēte in aliis mēbris ut epate uel matri-
ce tñ ut plurimū proueniunt a materia existente ī
stomacho: q: hic sunt laciores uie: quia materie
transunt per meri 7 p̄sophagū. Notandum q:
medicina uomitiua in tali casu est talis. R. radi-
cū raphani siluestris. ʒ. i. semis atriplicis assa-
ri añ. ʒ. ʒ. fiat decoctio in. lb. i. aque quousqz
ueniat usqz ad. ʒ. iiii. coletur 7 colatur addatur
olei cōis. ʒ. ʒ. croci fortiter cōquassati. ʒ. i. quā
fit fortior aceti. ʒ. i. detur in hora calidiori diei
post assumptiōes cibi unctiōsi dos. ʒ. ii. Notā-
dū q: ubi per illa nō sequitur curatio tūc fit cau-
teriū 7 est tale. R. cantaridarū remotis capiti-
bus 7 alio puluerizatarum. ʒ. ii. fermenti. ʒ. ʒ.
misse malaxando cū aqua ardētū fiat massa po-
natur sup mēbz ad q̄sritatē unī aualane. Ali.

Si autē neqz aīe subuersio neqz nausea
fuerint neqz caliditatis signa apparuerint
venter ex pillis cochij multotiens soluat
Cibaria quoqz frigida oīno vitet. Et gar-
garismus fiat quo flegma deponatur in
naribus quoqz ponatur aliquid de his q̄
narrauimus quo caput calefiat. Sil.

Hic pōit curā scothomie 7 uertiginis quādo
fit a materia frigida propter cām propriā in ce-
rebro: 7 diuiditur in quatuor partes qm̄ pmo
ponit curā per euacuatiōē. Secūdo per dietā.
Tertio per gargarisma. Quarto per effusiōē
in naribus ibi scda. Cibaria quoqz ibi tertia.
Et gargarisim⁹ ibi quarta. In narib⁹. De p-
ma dicit q: si subuersio aīe 7 nausea nō fuerint
nec apparuerint signa caliditatis debet fieri se-
pe euacuatio cū pillis cochij. Notādū pro ra-
tiōe dictoz q: quādo nō apparuerunt signa pre-
dicta: signū est q: fit a materia frigida patz 7 q:
materia est in cerebro: 7 nō cōicatur ab alio mē-
bro. Ratio quare debz fieri euacuatiō cū pillis
cochij est q: euacuant materiā flegmaticā a ce-
rebro 7 quare debet fieri sepe euacuatio est: q:
morb⁹ factus a tali materia est cronicus: ideo
debet fieri sepe euacuatio supposita in digestiōe
in materia. Cibaria quoqz. Hic pōit curā per
dietā 7 dicit q: eger debet uitare cibaria frigida
rō q: multiplicat materiā flegmaticā. Notādū

q: nō solū patiens dz vitare cibaria frigida: s;
vtr oīa saltē per aliqd tps ut per duos dies aut
per tres. Rō q: calor naturalis nō repiens ma-
teriā cibalē in quā agit: agit in flegma 7 sic resol-
uit uel digerit uel puerit in sanguines. Et gar-
garisima. Hic ponit curā per gargarisma 7 dī-
cit q: debz fieri per qd attrahatur flegma. Rō
q: tunc euacuatur flegmatica materia a q̄ ele-
uatur uapores faciētes scothomiā 7 v̄tiginem.
Notādū q: dictū R. af. v̄ficatur in co: pos: n̄
disposito ad egritudines pulmonis uel ad ptisiz
7 hoc uoluit Auicē. tertio can. sen. pma trac. p-
mo. c. ḡiali de cura egritudinū capitis. Rō q:
per ipm̄ materia trahitur ad pect⁹ 7 ad pulmo-
nē: ideo rē. Secūdo notādū q: gargarisma tra-
het flegma a capite sic fit. R. bethonice p̄sopi.
añ. ʒ. ʒ. i. liquiricie rute uuaqz passaz mūdaz
ab arill⁹ añ. ʒ. i. p̄retri radices p̄reos recētium
añ. quart. ʒ. ʒ. seminis sinapis. seīs stasifagrie
ʒisib. al. añ. ʒ. ʒ. masticeis. ʒ. i. mellis eleci q̄rt.
i. fiat aposima pur⁹ 7 clarissimū usqz ad quart.
iii. capiātur duo coctearia singula uice 7 paties
teneat in ore diu 7 p̄iciat extra 7 fiat ante pran-
diū uel ante cenā. Ad idē ualeat masticatio p̄re-
tri uel masticeis. sed q: p̄retrū habet mordicare
linguā igitur ponitur in panno lineo albo 7 po-
nitur postea supra dētes 7 sic nō sentitur tant⁹
dolor rē. In naribus. Ponit curā per imissi-
ōē in naribus 7 dicit q: in narib⁹ debz poni ali-
qd de eis que dicta sunt que calefaciunt caput
ps. Notādū q: in naribus pōt poni illud qd
puocat sternutatiōē ut eleborus alb⁹ uel p̄re-
trū uel euforbij uel piper 7 tale ualeat attraben-
do flegma a cerebro 7 euacuando s̄tr ualeat: q:
cōmouet cerebro 7 sic calefacit. Et s̄tr in narib⁹
pōt poni aliqd oleū resoluens 7 calefaciens sic
oleū de euforbio 7 cucumere asinino 7 simile.
S̄tr pōt poni puluis talis 7 isufflari nūcis mu-
scate uel nigello: 7 per hec intelligēda sunt oīa
istis similia que debent appropinquare premissa
euacuatiōe. Secūdo notādū q: si scothomia 7 v̄ti-
go fiant a materia mltica cura dz esse talis: q:
R. af. nō ponit dz esse digestiū tale. R. syru-
pi de epithimo. ʒ. ii. syrupi de fumo terre. ʒ. i.
aque boraginis endiuie buglose añ. ʒ. ii. ul' sic
R. syrupi acetosi simplicis. ʒ. iii. decoctionis
thimi epithimi boraginis buglose. ʒ. vi. clarifi-
cetur optime p duabus uicib⁹. Solutiū in for-
ma pillari. R. pillaz de lapide lazuli uel arme-
no. ʒ. i. uel. ʒ. i. ʒ. ʒ. Ad idē in forma decoctionis.
R. dyasene. ʒ. ʒ. polipodij. ʒ. i. mirabol. indo-
rū. ʒ. i. p̄sistentur oīa 7 bulliant in. ʒ. vi. aq̄ do

De frenesi.

nec remaneant. §. iii. do. §. ii. detur i maue añ diē. Tercio notandū q cura scothomie z sti ginis q̄ sit ex vapore generato z retento i ipso ce rebro. ē cerebri p̄fortare z facere euaporatōm cū aqua decoctōis absinthii z floz camomille vel melliloti maiorane ros. z ru. z facere ip̄z ab stinere ab oibus leguminib⁹ z acutis vt cepis z alleis z specialit nuci⁹ z vīo potēti. comedat carnes. Comedat post cibū pira cocta vel mes pilas: vel coriandrū p̄paratū vel coriandros p̄fectos. Quarto notandū q cura ei⁹ q̄ sit pp reuolutōm ei⁹ sup: a seipm: vī ex aspectu coriū q̄ reuoluuntur ē q̄scere z abstinere a talib⁹ reb⁹ nocētibus. Ut ēt debet sōno z tranquillitate: z abstinere a motu forti z intenso.

De frenesi.

Silla.

Trea rubrica notādū q̄ hec pas sio pōt q̄drupliciter noiari. Pri mo frenesis. Secūdo karabitus.

Tercio sirsē. Quarto apostema calidū cerebri. Dicitur frenesis a frenis vel pānicul⁹ refrenātibus vī restringentib⁹ s̄bam ce rebri ne soluatur: q̄ vt plurimū h̄z fieri in ip̄is pānicul⁹ cerebri. Dicitur karabitus a suo accēte q̄d ē alienatio: vñ karabitus ē nomē accidentis arabici q̄d interpretatur alienatio mēis. Dicitur sirsē q̄d ē ap̄a cerebri uel capitis quia sit in arabico idē est q̄ caput i latino z sen. i. ap̄a. Si cut birsē ē ap̄a pectoris z dicitur a bir q̄ ē pe ctus z sen q̄ ē apostema: Scōdo notandus q̄ frenesis ē dñplex. i. v̄a z n̄ vera. Vera ē ap̄a ca lidū cerebri ad q̄d sequitur mēis aliatio. V̄a uera est mala p̄p̄tio calida cerebri ad quā sequi tur mēis aliatio causata a uapōre eleuato ab aliis mēbris uel a toto corpore sicut p̄z in se. cō tinua. Et dicitur para frenesis a para q̄ ē iuxta z frenes quasi p̄p̄inqua frenesi q̄ si nō remoue retur ille uapōr: fieret uera: z hoc sepe accidit.

Notandus q̄ si frenesis uera dicatur ap̄a cali dū cerebri. nō ē intelligendū q̄ sit quodcūq̄ ca lidū: sed solū illud q̄d est p̄ essenciā calm. si illd q̄ est de sanguine uel de colera licet i s̄tate z me lenconia p̄ putredinē acquiratur calitas n̄ tñ ē frenesis: sed litargia. Quarto notandum q̄ tres sūt cause frenesis fm medicos. i. primitiua aīcedens z p̄iuncta. Primitiua sūt res n̄ natu rales multiplicantes sanguinē z colerā z maxie i cerebro: ut cibus calidus: aer calidus magna in aītio: uigilie superflue mot⁹ superflui q̄z uis sint alie coadimutēs. ut etas inuentus p̄p̄tio calida. statio ad solē capite discoperto. Causa aīcedens ē sanguis uel colera uel utrūq̄ simit

n̄ facies apostema. Causa p̄iuncta sūt illi met hūiores actu faciēs ap̄a i cerebro. Quinto notandū q̄ colera faciēs frenesiz est triplex. i. adusta z ex tali fiunt maniaci. Colera ru. z non adusta z colera citria: ordo i malina ē: q̄ p̄ima ē deterior scōa: z scōa tertia. Ratio p̄z. Ser to notandū q̄ materia faciēs frenesim. i. sāguis uel colera pōt p̄tineri i pāniculis. i. i dura mīe: uel pia mīe: z in s̄ba cerebri. Scōdo i mait a de terior ē illa. i. que sit in s̄ba cerebri. Scōdo illa q̄ sit ipia mīe. Tercio illa q̄ sit i dura mīe. Ratio p̄z bene speculanti. Septio notandū q̄ h̄z fre nesis possit generari i quolibet uentriculo cere bri magis tñ generatur i anteriori qm̄ anterior uentriculus ē calidior aliis z i illo magis agre gatur sāguis p̄pter rethe mirabile ibi exis q̄d ē p̄positum ex uenis z artariis: z ideo i frenesi plus leditur uirtus imaginatiua imo pōt esse le sa z alie n̄. Ut dicit Gal. tercio de accidēt: z iō h̄z pessimā iaginatioz. Notandū tertio q̄ i fre nesi ē fortis mot⁹ z sensus debilis. Ratio p̄mi q̄ i frenesi cerebri declinat ad calm z sicū p̄p ter materiā frenesis z sic nerui motiui fiunt sicciores ad tactū z ad motū fiunt uelociiores z ma gis obediēs nisi deueniant ad tantā siccitatez q̄ corrumpantur: z cā est ex parte organi. Alia cā q̄ uirtus imaginatiua iperat motiue z calidi tas excedit multū ideo fortiter mouet: ratio se cūdi q̄ nerui sensitiui sūt humidi plus: ut Auic. Prima p̄mi illo La. Dico q̄ deus. Ideo in frenesi nūm̄ recedūt a tēperamento iō debilita tur sensus: q̄ mēbrū non exercet suas operatio nes nisi cū tēperamēto.

Quando aliquē febris cōclu sa i uaserit cū forti capitis z ocu loz grauedie z i facie atqz in oculis uehēns fuerit rubedo z capitis dolor z horro: sumi nis affuerit z i pulsu uelocitas z frequētie supfluitas inueniunt. signa frenesis certifi mā iudicabunt. Qd si lingua nigra aut ci trina fiat. z p̄misceat itellectus z multus fuerit alienatus. z uigilauerit multū. iam frenesis p̄fecta erit.

Sillanus.

Ihic Rasis determinat de frenesi z diuidi tur i duas. Primo ponit signa. Scōdo cura. Se cunda ibi. Ergo ergo. Prima in duas. Pri o ponit signa p̄nostica frenesis seu minus certa. Scōdo ponit signa demonstratiua seu magis cer ta. Scōa ibi. Qd si lingua. De prima dicit q̄ inueniuntur ista signa. Primum se. cōtinua z clusa. Scōm fortis grauedo capitis z oculo.

b

Tertiū uehemens rubedo faciei ⁊ oculorum.
 Quartū dolor capitis. Quintū horroꝝ lumis.
 Sextū uelocitas ⁊ frequētia pulsus talia dicun-
 tur signa frenesis certissima. Notandū de rōne
 signoz uerificatur. Primū. s. febris qñ est con-
 tinua cōclusa. s. rōne sanguinis ascendentis ca-
 put ⁊ apostematis. Uerificatur scđm per idem
 Uerificatur tertiū: qz pars sanguinis ascenden-
 tis ad caput cōmunicatur ad oculos ⁊ partes
 faciei ideo rubificantur. Uerificatur quartū. s.
 dolor capitis rōe male cōplexionis causate a sā
 guine ⁊ rōne solutionis cōtinui que est ⁊ aposte-
 mate. Uerificatur quintū quod ē horroꝝ lumi-
 nis. Ratio qz ex lumine magis inflāmur ⁊ agi-
 tatur. Ideo apparet cōtrarietas ⁊ displicentia
 Uerificatur sextū qz ppter p̄sentia sanguinis
 augetur necessitas magna cordis curandi.
 Quod lingua. Hic ponit signa demonstrati-
 ua frenesis uel magis certa ⁊ dicit qz si apparue-
 rint ista signa. Primū qz lingua fuerit nigra:
 aut citrina. Secundū p̄mixtio intellectus: aut
 alienatio. Tertiū uigilie sup̄flue: tunc frenesis ē
 p̄fecta. Uerificatur primū ppter adustionem ⁊
 caliditatē multā. Uerificatur secundū pp inflā-
 mationē multā factā i uentriculo medio: unde
 fit permutatio speciei. Uerificatur tertiū ppter
 caliditatē que est causa uigiliay. Notandum
 qz illa signa sunt qñ frenesis ē a materna sangui-
 nea ⁊ p̄ter illa. s. sunt alia. Repletio uenarum
 habitudo corporis grossa in qua sanguis ē mlt̄
 tiplicatus usus rerū. s. generatium sanguinem.
 abhominatio. s. loquēle ⁊ pigritia in ea clamor
 post suū dormire: extremoz frigiditas ⁊ agita-
 tio ⁊ anhelitus. s. inordinatū urina rubea ⁊ sp̄s
 sa a p̄ncipio. Ratio patet. Secūdo notandum
 qz si frenesis fiat a colera. Signa sūt uehemens
 caliditas ⁊ acuitas febris cōtinua alienatio mē-
 tis uehemens: Tertium usus ante eam rerum
 acutay: ut sinapis albi piperis mell: uini acuti:
 rei salis ⁊ similiū. Quartū uelocitas pulsus ⁊
 sp̄situdō. Quintū desiderū attrahendi aerē
 ultra solitū cōtinue. Sextum citrinitas faciei
 ⁊ oculoz. Septimū inquietudo. Octauum cla-
 mor ⁊ uociferatio. Nonū urina albificatur. De-
 cimū sitis uehemēs. Ratio omniū patet intelli-
 genti. Sciendū ē hic qz si colera aduratur. Si-
 gna hec oīa intenduntur i suo eē ⁊ cum hoc dis-
 positio demoniū ⁊ rixa ⁊ inquisitio rex euz exte-
 mis ⁊ oculi p̄turbantur ualde. Tertiū notandū
 qz signoz frenesis: quedā significant frenesiz fu-
 turā ⁊ sūt illa que dicta sunt in p̄ia parte. Et q̄
 dam p̄sentē ⁊ sunt illa que dicta sunt in parte

scda. Quarto notandū qz signoz frenesis que-
 dam significant frenesiz salubzē ut ē diminutio
 malay imaginationū ⁊ accidentium ⁊ materie
 euacuatio. s. p̄ fluxū sanguinis nariū uel p̄ seces-
 sum. Unde sequitur alienatio. Quedā significāt
 frenesiz mortale: ut sunt urina aquosa p̄seuerās
 egestiōis retentio ⁊ intēsiō maloz accidentiū.
 Quinto notandū qz hic ē sermo de frenesi i q̄
 ē p̄mixtio rōnis qz differentia ē inter solidita-
 tē: amētia: ⁊ p̄mixtionē rōnis uel alienationem
 mētis: qz soliditas ē actio diminuta vtutis co-
 gitatiue ⁊ fit a frigido. Amētia ē ablutio vtutis
 cogitatiue ⁊ fit a frigido ut plurimū. Iy eniz
 fieri possēt a calido cū sup̄fluit. ⁊ deicit actu p̄-
 p̄ie uirtutis. Sed alicatio mētis ē actio corrup-
 ta: ut quando imaginatur uidere muscas ⁊ alia
 extra q̄ nō sunt ⁊ fit a calido excedente qñ non
 deicit actum p̄p̄ie uirtutis. Allman.

Ergo igit ante qz p̄dicta cōpleant acci-
 dentia ē subueniendū ex sanguinis detra-
 ctione ⁊ ventris solone cū succo fructuū
 Nutrimētū uero eius sit aqua ordei sc̄l
 aut bis i die sumpta s̄m cōsuetudinē quā
 in t̄p̄e sanitatis habuerit. Caput autē ex
 oxirodino infundendū erit. Qd si multe
 affuerint uigilie sumas violay siccap. cor-
 ticū papaueris al. ordei excoctati. se. lac
 tucay. radicis mādragore omniū añ. All
 i. q̄ oīa i cucūa plena aqua tā diu coquan-
 tur donec aqua rubefiat. deide aqua illa
 dū ē tepida ab alto sup̄ cap fundas. ⁊ sit
 caput sup̄ ciminile i quo aqua colligatur
 que i cucūa posita iterū sup̄ caput fūda-
 tur. hoc autem omni die multoties fieri
 conuenit. Caput p̄terea muliebri lacte ad-
 nuxto inungendū erit qd ē i coto positū
 capiti ē sup̄perponendū. Sillanus.

Hic ponit curā frenesis ⁊ diuiditur i quattu-
 or. Primo ponit curā p̄ euacuationē. Scdo p̄
 dietā. Tertio p̄ localia. Quarto iterato p̄ eu-
 acuationē. Scda ibi. Nutrimētū uero. Terna
 ibi. Caput at. Quarta ibi. Et at eger. De
 prima dicit qz ergo ē succurrēdū ante qz p̄dicta
 accidentia cōfirmētur p̄ subtractionē sanguis ⁊ p̄
 euacuationē p̄ secessū factā euz succo fractuum.
 Notandū qz si a sanguine fiat frenesis tunc fiat
 subtractio sanguis s̄bobotomando cephalicam
 extrahēdo usqz ad sincopi exclusiue: ut euacue-
 tur materia peccans si uirtus p̄stiterit ⁊ hoc d̄z
 fieri ante qz cōfirmetur quod ē ad tres uel q̄t
 tuos dies. Si tñ cōfirmatur hoc ē post quattu-
 or dies cōueniens ē ut fiat s̄bobotomia d̄ uena

De frenesi.

frontis uel nasi q: p hanc magis euacuatur materia peccans i capite. fit et subtractio sanguinis puocando fluxu sanguinis nariu. fit et subtractio per uentosas positas i spatulis et hoc debet fieri qm no pot fieri flobotomia. Notanduz q si frenesis fit a colera euacuatio d3 fieri uel p assumpta per os uel per clistere. Clistere erit tale. ℞. lactucap. dulciū. ℞. ii. ordei. mudi. ℞. i. folioz malue mercurialis: uiolarie añ. ℞. ii. folioz nemusarū. ℞. i. furfurū pugillum. i. olei uiol. q. r. s. cassie fuit. ℞. i. diaprunis. ℞. v. fiat clistere usq ad quart. v. stomacho uacuo ministratur. Ad idē. ℞. uiol. ℞. ii. maluar. ℞. i. prunoz ℞. s. bulliant in aqua accipiat ex aq illa ℞. i. et dissoluantur in ea. ℞. i. tamarindorum māne. ℞. ii. zuceari uiol. ℞. ii. olei uiol. ℞. iii. salis ℞. s. facta mixtura omniu coletur et tepidus ipo natur. Sed euacuatio sumpta per os ē. ℞. ita marindoz. ℞. i. bulliant in ℞. ii. aque usque quo ueniat ad ℞. i. s. coletur et administrentur. ℞. v. p uice. prima ualeat nō solū euacuando sed et alterando. Ad idē. ℞. māne. ℞. i. s. dissol uatur illa cū. ℞. iii. aque decoctōis prunoz cole tur illa aqua et detur ante diem. Sed si materia fuerit adusta addatur cū prunis in decoctōe aq sene sumit terre epithi añ. ℞. ii. polipodu. ℞. s. et cū illa dissoluantur māna et tamarindi. Ad idē ℞. mirobaf. citrinoz. ℞. i. s. prunoz. ℞. ii. pisten tur et bulliant in aqua donec medietas sit cōsu pra coletur et colature addantur. ℞. ii. sirupi ros detur ante diē. Si aut materia fuerit adusta lo co mirobolanoz citrinoz ponantur cū prunis i decoctione. ℞. ii. mirobolanoz indozum et sup addantur cum hoc sene et epithi añ. ℞. ii. et cum sirupo dicto detur ut prius. Ad idē. ℞. reu barbari. ℞. ii. aque decoctōis prunoz. ℞. iii. pul ueriza reubarbaro et pone i illa aqua tunc ad dantur cum illis sirupi uiol. ℞. ii. dimittatur to tū sic per. xii. horas coletur et detur ante diē. Si aut materia fuerit adusta ponatur in decoctōe euz prunis sene epithi polipodii añ. ℞. ii. Ter tio nota q post talē euacuationē secure pot fie ri flobotomia de cephalica q est in manu i cur natura brachii uel uentofatio i crurib⁹ nel i spa tulis uel apertio saphane. puocatio emoroida rū: q licet materia sit colera tū per illā inflāma tur sanguis ideo tē. Nutrimētū uero et ē. ℞. i. ponit curā per dietā et dicit q dicta debz ēē talis q d3 sūere aquā ordei sel uel bis i die euz cōsuetudine q erat tēpore sanitatis. Notan dū q ratio predictoz est q frenesis ē egritudo ualde acuata rōe materie et accidentiū: unde n

d3 distrabi natura a cibo imo d3 esse itenta cir ca digestionem materie: nō cōpēt dicta subit. sicut aqua ordei. Sillr ualeat qz infrigidat et hūc etet. laxat uentrē et opilationē apit et mltā inua menta facit. Sillr ualeat succus granatorū ul pa nis ter i aqua lotus. Notādū scdō q patēs frenesiz pot ēē cibari lactucis et porulacis cōdi tis cū aceto uel agresta uel cū cucurbi. coctis p ditis cū agresta et si esset debilis cū carnib⁹ pul loz uel edi elixatis cū predictis herbis: uel cum papauere et berberis et granis granatoz et agre sta. Caput aut. ℞. i. ponit curā per localia et di uiditur in tres secundū q trina ponit remedia. Secūda ibi. Qd si multe. Tertia ibi. Caput pretereā. De pria dicit q caput debet ēbro cari cū oxirodino et medicamine infrigidatiuo in quo ponitur acetū et oleū ro. Notandum q ratio dicti est qz tale medicamē est infrigidanu um et remotiū male cōplexionis calide induc te a mala materia: qz a colera peccante. Scdō cōpēt: qz prohibet ascensum uaporū ad caput et iō tale solū competit materia existente i fluxu Scdō notandū q in materia sanguinea medi camē ponitur infrigidatiū tale. ℞. succi plan taginis. ℞. i. aque rosq. uar. i. aceti. ℞. i. misce et capiantur stupe canabine i fusc i istis et ppreffe ponantur in anteriori parte capitis. Ad idē. ℞. succū nirge pastoris uel succū barbe hircine ul ipogheados: nel succū acetose. Sz i frenesi a materia colerica infrigidatiū debet ēē hūc tatiū. ℞. succi lactice dulcis quart. v. aq. ros. quart. v. aceti. ℞. i. misce. Qd si multe. ℞. i. ponit fm locale cōueniens in cura frenesis maxime itendendo ad uigilias et dicit q si uigi lie fuerint multe sumantur uiol. siccarū cortica rū papaueris al. ordei excoctican lactuce dulcis seminū eius corticū mandragore añ. ℞. i. bu liant in aqua deinde embrocetur caput. multū ualet hoc qz puocat somnū. fiat multotiens ut fortior fiat ipressio. Notandū q somn⁹ pot puocari cum ab extra applicatis et ab intra. Sed applicatoz ab extra. quedā applicātur ca piti et quedā collo. quedā testiculie. et quedā pe dibus et brachiis. Applicata capiti hec. ℞. lac tis mulieris puellā lactantis quart. i. s. Urtella quattuor ouoz fortiter agitatoz farine papauis al. quod sufficit misce ad modū unguētū flu xibilis. Ad idē. ℞. cassie lignee ℞. i. opii tebaici ℞. ii. croci. ℞. i. fiat puluis et i corporetur euz mo dico aq ros. et aceti et liniantur tempora et ē for te et expertum. Et applicatur collo. ℞. aq frigi de aque ros. añ. ℞. iii. aceti. ℞. i. s. in fundantur

b ii

De appoplexia.

De appoplexia

Syllanus.

Grandū circa rubricā. Primo Apoplexia sic diffinitur ab auic. prima tertii. Apoplexia ē ociositas membrorum cū priuatione sensus et motus pp opilationes cōtingentem in oibus uentriculū cerebri et i cur fibus spūs sensitui et motui. Secundo notā dū q appoplexia duo iporat. scilicet accidens qd ē nocumētū i sensu et motu qd est priuatio sensus et motus: et quantū ad hoc dicitur ociositas. i. priuatio sensus et motus. Secūdo appoplexia im portat egritudinis essentia qd est cā huius acci dētis et opilatio: et quantū ad hoc dicitur propter opilationē cōtingentē. Ratio p q appoplexia est morbus officialis q opilatio. pōt dici morbus cōsimilis q cōplexio mala frigida ul cala scdm q cā faciens opilationē causat malā cōplones calām nō frigidā et. Tertio notandū q cau se applie sūt tres. scilicet primitiua antecēdes et cōiū ete. Primitiue sūt res nō naturales materia mul tiplicantes i cerebro. scilicet sanguinea ul statica ut magna crapula. potus nimis uini superflue ui gille debilitas cerebri. potus aque. aer frigidus et humidus pluuie et uenti. Causa antecēdes est fūa ul sanguinis nō opilans uētriculos cerebri actu aptus tamen opilare. Causa cōiuncta sūt illi met humores qn actu opilant et tūc est dete rius. aliqui non et tūc ē minus malū. Alia.

Um aliquis quasi dormiens iacet et sine somno stertit et cum pūgū fū sentit tūc iā patit appliā. Syll.

Hic determinat de applia. et diuiditur in qtuor. Primo ponit signa applie. Secūdo distin guit appliam quantū ad suas species. Tertio determinat de applia quantū ad terminationē Quarto psequitur ponendo curas. Secunda ibi. Est autē. Tertia ibi. Nec quidam passio Quarta ibi. Cū ergo ista. De prima dicit q qn illa signa apparent. Primum q quasi dor miens iacet aliquis. Secundū q sine sōno ster tit. Tertiu q qn pūgitur non sentit. arguēdū ē q talis patitur appliam. Notandum q ra tione dictor uerificatur primus: q sicut in dor miente fit opilatio primi uentriculi unde cessat sensus et motus. sic in applia pp opilationes p hibetur ne aer libere attrahatur ul expellatur ideo facit illū sonū stertorē. Uerificatur tertius pp opilationē pfectā phibetur ne spūs animal sensibilis transeat ad mēbra. Secūdo notandū q signor applie. quedam sunt pnostica. Et q dā demonstratiua. Pnostica sūt stupor. Uer tigo et dolor capitis. tenebrositas uisus inflatio

uenarū gulle et colli. grauitas et pigrinia. Uina plena reuolutionib⁹ multis et uariis cuius i sub stātia ē color pallidus. Demonstratiua sūt q posita sūt. Tertio notandū q signor appoplexie: quedā sunt mortalia et qdā sunt salubria. Salubria sūt aduent⁹ paralif post appoplexiā Mortalia sūt augmentatio malorū accidentiū speciliater qn cū sternutatorio fori patiens nō sentit nec mouetur. Notandū quarto q dif ferentia est iter appliam epilepsiā. Sincopin subeth et letargia cū quib⁹ vī habere magnam cōuenientia. Differunt enī applia et epilepsia: q epilepsia est egritudo partis anterioris appoplexia nō. Secundo appopleticus dū cadit cla mat. epilepticus vō nō. Tertio q in epilepsia ē motus q nervi cōtrahuntur uersus cerebrum i applia uero nō imo fit relaxatio. Quarto dif ferunt q in applia apparet plus priuatio anhe litus. q in epilepsia. Quinto quia applia tard terminatur. Epilepsia uero cito. Sed cōueniē tia est: prima ex parte subiecti quia utraq fit in cerebro. Secundo ex parte materie q ut plm fiunt ex flegmate. Tertio ex parte aduentus ga utraq aduenit subito. Sed applia et sincopis differunt: primo q in appoplexia facies asmilatur faciei hoīs uiui. In sincopi uero facies as similatur faciei hominis mortui rōne reuocatō nis spūs et sanguinis ad cor: et ideo ē magnum dubiū utrū sint uiui uel mortui q si pūgātur non sentiunt: et quasi oēs dicunt q n debent se peliri nisi post. lxvi. horas et sūt tres tres natu rales. Secūdo differunt q in sincopi deficiūt sūt pulsus et anhelitus in appoplexia uero ut plu rimum reperitur pulsus et et anhelitus. Tertio differunt q ante aduētū appoplexie caput erit graue: sed nō sic erit ante sincopim. Sed in hoc pueniunt q i utraq passione stant sicut corpo ra mortuor. sed appoplexia et pfectio diffie runt in hoc q in pfectioe matricis cū aduēt apparet contorsio fortis supra genua: sed in apoplexia nō. Secundo differunt q licet hñtes pfectionē matricis non possunt respondere: i telligunt tñ et audiunt ea que dicuntur et p abla tionē illius accidentis recordātur: sed appople tici nō. Sed cōueniunt in hoc q in utraq pas sione corpus stat sic priuatum opationibus na turalibus sicut corpus mortuū. Sed appoplexia subeth letargia et cōgelatio differunt: q subeth letargia et cōgelatione non ē priuatio anhelitus sicut in appoplexia est sal apparenter. Secūdo differunt: q habentes letargia subeth et conge lationē sentire possunt sensibilia excellentia: sed

appopletici non pp maiorem oppilationem.
 Tertio differat quia subeth letargia et con-
 gelatio pueniunt paulatim: sed applia subito. Sed
 conueniunt in hoc quia in oibus apparet corp⁹
 insensatu et quasi mortuū. sed subeth seu stupor
 differt a letargia et congelatione quia i letargia
 ē febris: et in subeth nō. Secūdo letargia ē pas-
 sio posterioris cerebri. Subeth uero anterioris.
 Tertio quia in letargia ē apostema: et subeth nō.
 Quarto notandū qd ad cognoscendū utrū ap-
 popleticus sit uiuus uel mortuus signa sūt duo.
 Prīmū ut sumatur corū carminatum uel lana
 bene carpiata et naribus et ori apponatur oib⁹
 fenestris clausis si mouet corū uel lanā adhuc
 uiuit: si nō signū ē qd ē mortuū. Secūdū signū
 sumatur ciatus plenus aqua: et oibus i domo ge-
 scentibus ponatur supra pectus uel cor: si aliqū-
 ter mouetur ē uiuus si non ē mortuus: qd si nō
 tunc ē signum qd cessat motus cordis. Dubi-
 tatur quare appopleticus debeat teneri. lxxii.
 horas anteq̃ sepeliatur. Dicendū qd passio ē
 pperacuta ideo si fuerit uiuus apparebit q̃rto
 die aliquod signū si nō apparebit facies hois
 mortui cū egruūdo per pacuta terminatur i q̃r-
 to die. Secunda ratio qd in tali t̃p̃e complētur
 motus spiritus et humorū in corpore. Tertia rō
 quia luna in tribus diebus tranfit unū signum.
 de signis zodiaci: et fm quod ē i diuersis signis
 diuersimode influat: et ideo in tali permutatiōe
 apparebit si sit uiuus. Quarta ratio ē quia sic
 ē expertum per experientia. Secūdo dubitatur
 Utrū magis uel cui magis accidit applia. An
 pueris uel senibus. Et p̃batur qd pueris qd pue-
 ris magis accidit appoplexia: ergo et appople-
 xia p̃na tenet a simili: qd ut plurimū fiunt a simi-
 lī materia. Aliis ē Aliic. prima tertū trac. v. c. de
 applia. In oppositum ē Aliic. in dicto loco.
 Ad rationē negatur p̃na: et nō tenet similitudo
 et causa ē qd epileptia sit a uaporibus eleuatis a
 materia statica ad caput et ad hec requiritur ca-
 liditas eleuans et hoc ē in pueris. sed appople-
 xia sit a materia statica ut plurimū. Et ad hoc
 non requiritur caliditas eleuans et hoc plus sit
 in senibus: quia sunt frigidi naturaliter et.

Alianfor.

Est aut huius egritudinis quantitas
 fm qd fortiter aut debiliter sterit. si autem
 spuma ab ore exierit non ē ei medicandū.
 Cū aut parum sterit egritudo est leuior.
 hec quidē passio aut interficit cito aut in
 paralysim transfit. Sillanus.

hic Ras ponit spēs applie et diuiditur i du-

as. Primo facit hoc. Secundo ostendit per se
 gna cognoscendi que applia sit curabilis et q̃ nō
 Secūda ibi. Si tamen spuma. De prima di-
 cit qd quantitas huius egritudinis ē secundum
 qd fortiter uel debilit sterit. Dubitatur quor sūt
 species appoplexie: et uidetur qd sint quattuor p
 Gal. in cōmento secunde particule. s. solue ap-
 poplexia forte et. Prima in qua anhelitus ē p-
 uatus. Secunda ē in qua ē angustiosus et cum
 stertore. Tertia in qua anhelitus ē sine ordine
 Quarta in qua ē cum ordine. Secundo proba-
 tur qd sunt due spēs p ypo. in afforismo soluere
 appliam et. s. fortis et debilis. Tertio p̃batur qd
 sint tres p Aliic. p̃na tertii. c. de applia. Dicen-
 dum qd spēs applie possunt distingui multiplici-
 ter. Primo ex loco cause: qd causa applie faciēs
 oppilationē uel ē in uis que sūt a corde ad cere-
 brum et in arteriis appopleticis. Uel i uis que
 sunt in cerebro ad alia mēbra. et sic sūt due spēs
 Secūdo possunt distingui ex causa: et tunc disti-
 guendo generaliter cā applie uel ē material' uel
 i material'. s. mala cōptio sine materia et sic sunt
 due spēs. Sed specialiter cā applie pōt ēē quili-
 bet humor: licet sepius sit sanguis uel flegma:
 et sic eēt q̃ttuor spēs. Tertio p̃nt distingui ex ma-
 nerie: qd applia uel ē curabil' uel i curabilis: et sic
 sūt due spēs. Quarto p̃nt distingui ex qualita-
 te qd uel fortis uel debilis: et sic sunt due spēs et
 sic distinguit Ras. Quinto possunt distingui
 ex accidentibus circa anhelitū et tunc sūt Aliic.
 sunt tres spēs. Prima in qua sit anhelitus ual-
 de paruus cū stertore interceptus. Secunda i q̃
 ē omnino puatio anhelitus. Tertia in qua sua-
 tur anhelitus sine magno nocumento. sed sedz
 Gal. essent quattuor: ut dictum ē i primo argu-
 mento. sed possunt reduci ponendo tres scdm
 Aliic. Aut quattuor fm Gal. Aut duas secun-
 dum ypo. qd applia uel ē fortis et non curatur.
 Uel ē debilis et curatur non tamen de facili. s.
 si fortis. Uel talis ē in ultimo in qua non appa-
 rent anhelitus. Sed secundum titulum ex pte
 accidentiū ē q̃druplex et distinguitur sic. Prima
 spēs ē sine omni anhelitu et uoce et spuma et cū
 sensu et motu. Secunda species ē quando suspi-
 rat cum magna difficultate et ē spuma in ore et
 uox ē sicut strangulatoris. Uel inordinatio an-
 helitus ē magna ualde et difficilis. Tertia spēs
 ē in qua ē suspirandi difficultas et inordinatio et
 aliquando quiescit. Quarta spēs in qua ē suspi-
 rius: sed non ē inordinatio ipsorum nec spuma
 neqz uox strangulatoris. Quinto possunt di-
 stingui ex parte repletiōis: quia si oēs utriculi

De appoplexia.

et meatus sunt repleti vlt et omnino tunc est maior species. Sed quando replentur cum quadam uarietate tunc est media species. Sed quando repletio est usque ad medium est minor species et si sunt tres species et sic patet ad dubium. Si autem spuma. Hic ras ostendit quod appoplexie non est medicandum et sic est in curabilis. Secundo dicit quod habens appoplexiam si parum fertur tunc talis applica est leuior et si potest curari. Notandum quod spuma causatur in applica quando opilatio est magna in viis anhelitus. Unde calor cordis ebullit et facit ebullire humiditatem pulmonis a qua eleuatur materia viscosa ad partes oris et cum aere commiscetur et fit spuma. Secundo notandum pro ratione dictorum Ras. Verificatur primum quia tunc significatur maxima opilatio que non potest remoueri. Verificatur secundum quia tunc significatur quod opilatio non est tanta. Hec quidam passio. Hic Ras ponit modos terminationis applice et dicit quod applica aut cito terminatur ad mortem: aut ad paralysim. Notandum quod applica cito interficitur: quod in ea fit opilatio magna que est causa suffocandi calidum cordis cito et patet in illis qui suspenduntur per gulam. Sed aliquando terminatur applica ad paralysim: quia materia non est tanta ideo natura potest expellere ad membra vicina. scilicet ad nervos inbibendo illis et sic fit paralys. Secundo notandum quod paralys ad quas terminatur applica fit ut plurimum in parte dextra. Ratio quod pars dextra est calidior et rarior in poris unde est magis apta fluere materia licet pars sinistra sit debilior et etiam est deterior etc.

Almansor.

Cum ergo ista accidentia visa fuerint attendendum erit an patientis facies multum rubere: aut denigrari. aut viridis fieri videat quodammodo contingit cum sanguis in aliquo membro excoartatione retinetur: tunc enim sanguis ex duabus gidegulis illico extrahendus erit. aut ex duabus cephalicis. Ad si ita non fuerit immo cum aerem attrahit auditur in pectore oregmo ex hoc clisteri erit clisterizandus. Cuius hec est confectio. ʒ. colognide. buchormarie icentaurce minoris. archaute ell. albi: omnium an. ʒ. i. coquantur omnia in tribus libris aque: donec ad unam redeant. deinde colentur et ex media libra huius apozimatis. fiat enema quod si cito exierit fiat iterum donec humorum multitudo cum eo exeat. Naribus quoque codi si et elleborus albus suauiter insufflentur

et est ingeniandum: ut anacardinum cum idro melle: per os ad stomachum multotiens descendere cogatur. quaque die sel ex quo unius aurei pondus in potu sumendum est: cuius descriptio est in. c. de paralysi. Sarta quoque preterea ferrea calefacienda est: et capiti multotiens adeo uicinanda. ut patientis capilli adurantur. Quod si hoc modo non sanatur in medicando plus laborabis. Caput namque rademus: et ex sinapi trito et castoreo et fortissimo aceto linimus.

Sillanus.

Hic Ras ponit curam applice. Primo quando fit a sanguine. Secundo quando fit a flegmate. Tercio iterato quando fit a sanguine. Secunda ibi. Quod si ita non fuerit. Tertia ibi. In principio autem huius. De prima dicit quod quando appaeruerint signa dicta applice debemus considerare an facies patientis uideatur rubere. An denigrari. Aut uiridis fieri sicut patet ex coartatione sanguinis quod suple. arguendum est quod fit a sanguine. Secundo dicit quod tunc debet fieri flobotomia duarum uenarum guidet uel duarum cephalicarum. Notandum quod ratio dictorum est verificans primum quod sanguis retento causatur color rubens uel uiridis uel niger. Verificatur secundum quod per flobotomiam dictarum uenarum euacuatur materia faciens appoplexiam. Si est post flobotomiam dictarum uenarum fiat flobotomia uene nasi uel frontis adhuc magis euacuaretur materia applice. Secundo notandum quod sanguis fit niger uel uiridis in corpore humano quadrupliciter. Primo per aduersionem quod calidum agens in humidum denigrat ut prima primi doctrina contra. c. de humoribus. Et patet ad sensum: quod ignis agens in lingua facit carbonem qui sunt nigri. Secundo per uiam mortificationis sicut patet de frigiditate extrinseca denigrante man. Tercio quando expellitur extra loca propria sicut patet quando expellitur per intestina uel per uescam: et quod spiritus sunt expulsi a sanguine qui sunt causa illustrationis. Quarto ratione constrictiois: quia spiritus suffocatur. Ad propositum in applica est sanguis uiridis uel niger tribus ultimis modis. Quod si ita non fuerit. Hic ponit curam appoplexie quando fit a flegmate et diuiditur in duas. Primo ponit curam per clistere. Secundo per localia. Secunda ibi. Naribus quoque. De prima dicit quod dum non apparuerint signa sanguinis sed cum attrahit aerem: auditur in pectore oregmon. i. sonus factus ex humiditate statica opilante uiam anhelitus suple arguendum est quod appoplexia fit a flegmate. Secundo dicit quod tunc debet

b iiii

De subeth et letargia

ut et dicitur quod sartago ferrea debet igniri et capiti uicari sic et capilli urantur. ratio quia ratione magne caliditatis acquisite ab igne consumitur materia appoplexie. Notandum quod talis sartago si sit ad formam capitis est melior: quia melius attigit. Item non multum debet approximari ad caput. quia resoluere cerebrum. Item si abra de retur caput esset melius: quia uirtus magis penetraret. **Quod si huiusmodi.** Hic ponit curam per aliud locale et dicit quod si non curatur appoplexia ex predictis modis adhuc est laborandum et linimentum debet approximari ex sinapi: castoreo et aceto fortissimo. Notandum quod ratio est quia tale linimentum est fortissime caliditatis quasi in quarto ideo consumit materias. sed ponitur acetum ut uirtus magis penetret. Notandum secundo quod loco illius ualet hoc. **R.** galbani serepini opposponacis an. 3. ii. sulphuris uiui. 3. i. s. ter bentine. 3. i. puluerizetur puluerizanda et liquetur fiant liquefientia misce oia et fiat massa et extendatur supra corium uel sustineat ad formam capitis. Ad idem ualet hoc unguentum et est artificialius. **R.** radices accori costi amari an. 3. s. fieleos semen basilici an. 3. i. olei nardini: olei camomillini olei d. lilio an. 3. ii. uini al. 3. iii. misceantur oia puluerizentur puluerizanda et liquetur fiant liquefientia misce oia et fiat massa et extendatur supra corium uel sustineat ad formam capitis. Notandum quod si non curatur appoplexia ex predictis modis adhuc est laborandum et linimentum debet approximari ex sinapi: castoreo et aceto fortissimo. Notandum quod ratio est quia tale linimentum est fortissime caliditatis quasi in quarto ideo consumit materias. sed ponitur acetum ut uirtus magis penetraret. Notandum secundo quod loco illius ualet hoc. **R.** galbani serepini opposponacis an. 3. ii. sulphuris uiui. 3. i. s. ter bentine. 3. i. puluerizetur puluerizanda et liquetur fiant liquefientia misce oia et fiat massa et extendatur supra corium uel sustineat ad formam capitis. Ad idem ualet hoc unguentum et est artificialius. **R.** radices accori costi amari an. 3. s. fieleos semen basilici an. 3. i. olei nardini: olei camomillini olei d. lilio an. 3. ii. uini al. 3. iii. misceantur oia puluerizentur puluerizanda et liquetur fiant liquefientia misce oia et fiat massa et extendatur supra corium uel sustineat ad formam capitis.

In prima autem huius passionis specie post flobotomiam stringendum fortiter adiutoria ligando superius parum sub coniunctione ipsorum cum spatulis et stringas tibias similiter. Capiti quoque superfundendum est oleum rosae et acetum uini et flobotomia facienda est per pedes et postea in nasi extremitate. Sillanus.

Hic reuertitur ad ponendum curam aplice facte a sanguine: et diuiditur in duas. Primo ponit curam per localia. Secundo per flobotomiam. Secunda ibi **Et flobotomia.** Prima in duas. Primo ponit curam per unum locale. scilicet per ligaturam. Secundo per inunctionem. Secunda ibi. **Capiti quoque.** De prima dicit quod in applica facta a sanguine. primo flobotomia conuenit et fortiter strigere adiutoria superius ligando sub coniunctione conuenit et ligatur coxas. Notandum quod cum dictorum est quod per tales ligaturas attrahitur fortiter sanguis a cerebro ad inferiora per dolorem quod natura currit cum sanguine et spiritu ad locum doloris. Sciendum tamen quod non debent longo tempore stare imo una uice fortiter stringere et statim remouere ut non fatigetur. Secundo

notandum quod ligaturas debemus intelligere fricationes compressiones digitorum genuum nisi aurium: suppositoria clisteria acuta attrahentia materiam ad inferiora: uel uentosas cum scarificatione positas in coxis et plus ualet quod inducit solutio ne continuitatis et aliquid euacuat de materia. **Capiti quoque.** hic ponit curam per aliud locale. scilicet per inunctionem et dicit quod super caput debet approximari oleum rosae et acetum uini. **R.** quod tale medicamentum est repercussuum prohibens ascensum sanguinis ad cerebrum et ualet in principio: quod quia materia est fluxa non conuenit quod retinet materiam in cerebro: sed tunc competunt resolutiua. **Et flobotomia.** hic ponit curam per flobotomiam et dicit quod flobotomia primo debet fieri in pedibus. scilicet in saphena. deinde in uenis existentibus in extremitate nasi. Dubitatur quod uidetur quod ratio contradicat sibi ipsi quod si prima in appoplexia de sanguine dixit quod debet fieri flobotomia guidetur in cephalicis. hic dicit quod in saphenis uel extremitate nasi. Dicendum quod in appoplexia uitiata debet primo fieri flobotomia ex saphenis deinde in extremitate nasi. **R.** quod primi est quod sit maior diuersio in illis. Vel non est pectoria et tunc primo debet fieri flobotomia ex cephalica uel ex uenis guidetur. ratio quod plus euacuat a loco passionis et ultimo ad euacuandum materiam a loco perfecte est fienda flobotomia de uenis nasi et sic tollitur contradictio. De dicta notandum quod ratio non ponit quod talis debet esse contentus aqua: uel auene uel spelte: uel aqua cicerum uel brodio pulli et carminum edii et gallinarum: et nullo modo bibat uinum. Sed si contentus aqua mellis que sic fit. **R.** aquae. lb. iii. mellis. 3. iii. bulliat aliquantulum sit et colentur. **De subeth.**

Sillanus.

Notandum circa rubricam et litteram quia in rubrica ponitur subeth et de letargia sequitur in littera et causa fuit: quia proueniunt ex simili materia. scilicet frigida et humida et eadem est cura utriusque. Est tamen differentia quia subeth siue somnus profundus: quod idem est passio anterioris cerebri. scilicet sensus communis: sed letargia est apostema posterioris partis. Secundo in letargia est febris ratione apostematis in subeth vero non quod non est apostema. Notandum quod subeth differt a stupore: quod in stupore leditur uirtus tactiva nervorum. in subeth vero leditur sensus communis. Secundo in stupore est diminutio sensus et motus: et fit in uigiliis. in subeth autem est ablatio sed non fit in uigiliis. Secundo notandum quod fit somnus et diffinitur ab Auicenna. sic prima tertii tractatus. quarto. c. primo somnus est reditus animae spiritus

ab instrumentis sensu ad suos principiu. s. ad
cor alias ad cerebrius pp qd priuantur organa
sensu a suis opationib. Tercio notandū q
somm^o est qdruplex prim^o est totaliter naturalis
vt ille q venit in tpe sanitatis tempore digestio
nis cibi et talis ē triplex. s. fortis mediocris et de
bil^{is} et suavis. Primus fit ex uaporib^{us} prime
digestionis. Secundus fit ex uaporib^{us} secunde dige
stionis q sūt medii. Tertius fit ex uaporib^{us} tertie
digestionis. Ut in auroa et ideo dicūt cōmuni
ter uulgares q suauē ē dormire in auroa. Ali
ter ē somm^o totaliter pter naturā et ille q fit a
morbo et a mala cōplione frigida ul^{ter} humida:
cū materia vel sine materia et qd iste fit a mala
cōplione frigida et hūda cū materia uocatur
subeth et fortiter oppilat partem anteriore cere
bri unde non potest dissolui nisi cū difficultate.
Alius ē somm^o qui magis appropinquat somno
naturali sicut somnus q venit post euacuatiōem
uel laborē uel exercitiū nimium. Alius est som
n^o qui magis somno pter naturā appropinquet
qualis ē ille qui puenit ex ebrietate. Quarto
notandū q causa subeth est triplex. s. primitiua
antecedens et cōiuncta. Primitiua sūt res non
naturales multiplicantes humore sstaticū frigi
dum uel humidū in corpore uel uaporem ut ci
bi et potus ad uent^{erem} peroxissimi frigiditas nimia
exterior inducta ex aere seu uento ex narcoticis i
terius uel exterius applicatis ut opiū mandra
gora iusquiam^{um} et papauer. Causa autē sunt
humores frigidi in cerebro habundantes uel ua
pores existentes in cerebro p se uel p cōmunita
tem anteqz inducant dispositionē. Causa cōiū
cta sunt illi met humores uel uapores qui actu
causant dispositionē. Quinto notandū q signa
subeth sunt somnus grauis cū oculis clausis.
Ratio ē propter oppilationem cōingentem in
primo uentriculo quare phibetur ne spūs aīa
lis transeat ad infra sensu et ideo ē cū oculis
clausis: et si ē ex humiditate flegmatica color fa
ciei tunc declinat ad albedinē et si ex sanguinea
tūc declinat ad rubedinē si ē ab aliis membris
tūc cognoscitur ex dolore loci qz ubi ē dolor ibi
ē egritudo. Dubitatur in q etate maxime ac
cidit subeth. Uidetnr primo q in puericia: qz in
puericia maior est humiditas ergo et. Secun
do spasmus de repletionē magis fit in pueris er
go et. Consequētia tenet qz sunt a simili causa
Antecedens pz. In oppositū ē rō hec letargia
magis fit in senibus ergo et. Consequētia te
net qz non differunt nisi ex parte loci. Aliis pz
per experientiam. Bicedū q subeth magis fit

in senibus. Ratio qz in eis aggregatur flegma
grossum et innaturale. Ad rationes. Ad pri
mum dicendum q humiditas in pueris ē magis
naturalis uapozosa et resolubilis ergo et. Ad
secundū respondetur negando consequentiā et
ad probationē dicitur q licet sit a simili materia
tūc nerui sunt debilioris uirtutis in pueris ideo
pōt fieri spasmus talis et nō subeth. Hic posset
plurime questionēs applicari. Sed qz presens
liber ē plus praticus ideo relinqū et tendā ad
qōnes praticales et ad praticalia. Almansor.

Um aliquis quasi dormiens iacet
et tamen sentit et mouetur s ocul
los sū plurimū hz clausos quos
tamen dum uocatur cū clamore aperit: s
iterū statī claudat iā patit subeth. Silla.

Hic determinatur de letargia ponendo cu
ram et diuiditur in duas. Primo ponit signa.
Secundo curam. Secūda ibi. Qui cum cliste
ribus. De prima dicit q quando apparuerit
ista signa. Primū cū dormiens iacet. Secūdu
q cū homo sentit. Tertium q secūdu plurimū
tenet oculos clausos. Quarto q cum uocatur
fortiter aperit oculos: uerū post statim claudat
eos ex istis signis arguendū est q talis patitur
subeth. Notandū q letargia ē duplex. s. vera
et non uā. Vera est apostema flegmaticū in par
te posteriori cerebri. Non uā ē apostema cōpo
sitū ex flegmate et colera: et secundū q pōnatur
vnus humor uel alter uel eqliter apparēt diuer
sa signa in facie de hac non loquitur hic. s. dat
intelligere q morbus simplex idiget medicami
nibus simplicibus et compositis compositis. Se
cūdo notandū q spēs letargie possunt distigui
ex parte materie: et sic sunt due species. s. statica
et hoc ē proprie letargia: et melica. Secundo
pōt distigui ex parte partis in q sūt et tūc sūt
tres spēs: qz aut fit in meatib^{us} substantie cerebri
et hoc est ut plurimū. Uel in pāniculis. Uel in
substantia sed hoc est raro: qz ssa uel melia nō
pōt bene penetrare in panniculis pp duriciem
nec in substantia cerebri pp uiscositatē. In uen
triculis aut nō fit: tunc esset applica ul^{ter} epilep
sia. Tertio rō possūt distigui ex parte loci et tūc
uel sunt in parte posteriori cerebri et hoc est ut
plurimum. Uel sūt in medio uel anteriori et s
ē raro. Tertio notandū q apud medicum cāe
letargie sūt tres. s. primitiua autē et cōiuncta. Primiti
ua sūt qdūqz res nō naturales multiplicates hūo
rē staticum ut cibi pot^{us} coadiuuāt et pplio ssa et
humida et etas senectutis et regio frigida et hu
mida. Causa autē sunt humores frigidi habū

De subeth et letargia

dantes in cerebro anteq̃ faciant letargia. Cau-
sa cōiuncta sūt illi met humores qñ actu causāt
letargia. Quarto notandū q̃ ratio signoz ē q̃
uerificatur primum q̃ in letargia spūs aīales n̄
possunt discurrere ad organa sensuū exteriorū
Ideo quasi dormiendo iacet. Secundū signū
uerificatur q̃ non ē tanta oppilatio qui possint
causari sensus et motus ideo sentit et mouetur.
Uerificatur tertium quia nō pñt spūs libere dis-
currere ad oculos clausos. Uerificatur q̃rtum
quia non ē tanta oppilatio ut prohibeatur ipsi
sio in organo audituū si sensibile sit excellens.
Ideo cū fortiter uocatur aperit oculos et statim
post claudit: q̃ statim post fit oppilatio phibēs
transitū spiritū ad oculos. Alterius notan-
dum q̃ preter illa signa sūt alia signa. Prīmū
signū est obliuio. Secundū signū ē somnus p-
fundus. Ratio primi ē: quia memoria ē mediā
te siccō. Sed in letargia materia statica frigida
et humida cōtinetur in parte posteriori cerebri
in qua sit retentio et memoria ideo et. Rō secū-
di ē quia in letargia nocumētū ē magnū i ven-
triculo posteriori et tale cōmunicatur anteriori
ideo et. Item notandū q̃ signoz letargie qdā
sunt pñostica. Ut sunt grauitas capitis. Ver-
tigo scotthomia et somnus pfundus et silita ha-
bundantia statisignificancia. Quedam sunt si-
gna demonstratiua ut sūt illa q̃ hic sunt posita.
Quedā salubria ut sunt diminitio accidentiū
euacuatio materie per nasū et per fluxus uētris
Quedam uero signa sunt mortalia ut sūt augu-
mentatio et cōtinuatio accidentiū ut fudo: frigi-
dus retentio egestionis et urine ppter obliuio-
nem et si applicetur sanguisuga sup frontē et nō
adheret quia significat q̃ est paucus sanguis
et si applicetur naribus forte sternutorum et
sternutet.

Almansor.

Qui cum clisteribus acutis que paulo
ante nominauimus curandus est. In os
quoq̃ ipsius mittemus idromel et labora-
bimus ut descendat ipsum enī nutrimen-
tum existit eius

Silla.

Hic ponit curā et diuiditur in tres ptes.
Primo ponit curā per euacuationē factā per
clisteria. Secundo per potū. Tercio per localia
Secūda ibi. In os quoq̃. Tertia ibi. Caput
preterea. De prima dicit q̃ patiens curandus
est cū clisteribus acutis de quibus ante dictū
ē supra. s. c. de applia. Notandum q̃ rō dic-
ti ē quia dicta clisteria incitant naturā ad expel-
lendū materiā: et attrahunt et euacuant materi-
am a cerebro. Secundo notandū q̃ loco cli-

steris cōuenit tale suppositorium forte. R. sal-
gēme castorei puluerizati añ. 3. i. conficiatur cū
melle et fiat suppositorium. Tercio notandū
q̃ si uenter eet ualde stipticus cōuenit clistere le-
nitium. Deinde clistere ras. Ratio p3. Quar-
to notandū q̃ si pōt fieri purgatio debz fieri cū
isto solutiuo. R. ierepigre. 3. 5. aque mell. 3. iii.
Ad idem. R. pulueris pillulaz cochiaz. 3. i. 5
sirupi ros. 3. ii. aque mellis. 3. iii. misce. In os
quoq̃. Hic ponit curā per potū et dicit q̃ d3
exhiberi idromel faciendo q̃ degluciat ipsum:
quia ē nutrimentum. Notandū q̃ idromel est
duplex quoddā ē pauce cōmissionis in quo po-
nuntur octo partes aque et una mellis. Sed ta-
le non cōuenit hic. sed in pleuresi cōuenit scdm
Gal. et ppo. in pmo regiminis acutoz. Quod-
dam ē multe cōmissionis i quo ponuntur q̃tu-
or partes aque et una mell et de tali ē hic fmo.
Rō q̃ habet digerere materiā rōne clitaq̃ mel-
lis et abstergere. similiter ualet uia nutrimenti.
quia cum letargia sit morbus acutus et breuis
ualde conuenit cibus modici nutrimenti. Se-
cundo notandū q̃ p idromel d3 intelligere ali-
os potū digerentes et euacuantes materiā capis
de quibus dictum est supra de cephalica. Ideo
recurras illic.

Almansor.

Caput preterea usq̃ ad diatritū p̃mū
oxirodino infundendus. Post tertiu aūte
diē sternutationē uocabimus. ex his que
nominabimus. Et rademus caput et linie-
mus ex sinapi et castoreo et aceto. Silla.

Hic pōt curā per localia et diuiditur i tres
Primo ponit curā p locale repercussium.
Secūdo p sternutatoriu. Tercio p locale resoluti-
uum. Secūda ibi. Post tres uero. Tertia ibi.
Et rademus. De prima dicit q̃ usq̃ ad tres
dies d3 fundi medicamē repercussium in quo
ponitur acetū. Notandū q̃ si intentio sit ad re-
pudiendū acetū sit parū. et si ad euigilandum
acetū sit multū et sic tollitur contrarietas in ter-
tū. et serap. Notandum q̃ tale repercussiuū
est illud in quo ponitur succus plantaginis aq̃
ros. et acetum et ratio partis est: quia tale prohi-
bet augmentum apostematis et ascensum ua-
porum ad caput: et hoc usque ad tres dies quia
usque ad tres dies materia est in fluxu. sed p-
tres dies materia est fluxa: ideo non competit
repercussium sed resolutiuum. Notandum q̃
ad idem ualent fricationes pedum et eruriū fo-
tes cū sale et aceto ul sine his et ligature. Rō q̃
diuertit. Post tres uero. Hic pōt curā p ster-
nutatōz et diē q̃ p tertiu diē d3 puocari sternu-

tatio cū his que dicta sūt in .c. de applia qualia sūt elleborus albus castoreū piper. Notandus qd rō dicti est ista qd hec incitat naturā ad expellendū materiā staticā cōtentā i cerebro 7 dissolunt 7 euacuant dictā materiā. sed nota qd si cōpetunt nisi post tres dies qd ante timendū est qd causarent maiore dissolationē: qd nihil d materia ē digestum nec euacuātū: sed postea nō sic timetur. Secundo notandū qd si loco illi pulueris dicti sumatur succus auricule murum: uel succus sicle 7 naribus imitatur solus uel mixtū cū illis pulueribus mirabile ē in extrahēdo materiā staticā. Tertio notandus qd per illa stertoria intelliguntur oīa que pnt excitare naturā ad expellendū materiā staticā cōtentā scōm caput. Et ligature fortes in brachiis 7 cruribus 7 fricatōes fortes 7 exspiratōes pillosus 7 barbe 7 pectinis 7 auris uentose dolorose qd sūt in somno graui ideo oportet ut excitentur. 7 habeantur tubicine 7 soni fortes non moriantur dormiendo. Ad idē ualet gargarisma factū cū orimelle cōposito cū aqua decoctōis feniculi ul' isopi uel orimelle squillitico 7 aqua calida. Et rademus. Hic ponit curā p locale resolutiū. Et dicit qd raso capite debet fieri liniētū ex castoreo sinapi 7 aceto. Ratio qd ista sūt calida in quarto gradu. ideo resoluunt materias staticā in posteriori parte capitis cōtentam. Notandū qd loco huius ualet empl' ul' unguētū dictū in .c. de appoplexia. Ad idē ualet rubificantia locū si fuerit ex sinapi uel aceto ul' ex alleis pistatis mixtis cū aceto. Ad idem ualet si ungatur locus ex oleo de costō ul' de lilio uel de castoreo. Uel si epithimetur cum aqua ardētū uel uite rē. De congelatione. Silla.

Notandus circa rubricā. Primo quid sit cōgelatio. Raz congelatio ē passio posterioris partis capitis uel cerebri pp quā homo perdit sensum 7 motum i corpore. Secundo notandum qd apud medicos tres sunt cause cōgelationis. s. primitiua aēs 7 cōiūcta. Primitiua sunt res non naturales inducētes forte frigiditātē 7 siccitatem i parte posteriori cerebri sicut potus aque frigide. multa cōmestio fructuum frigidorū ul' in frigidatorum in aq frigida. uinum multum frigidum. uel cibi multū frigidus trāsens per loca multum frigida. Quā aēs sunt humores frigidi 7 siccī anteqz educāt dispositionē. Quā coniuncta ē mala cōpō frigidā 7 sicca cum materia ul' sine materia imobilis. ul' ingrossas spiritus ita qd nō descendunt ad organa sensuum exteriorum unde causarēt

sensum 7 motum.

Almanfor.

Um aliquis quasi dormiens iacet 7 non mouetur. 7 licet sint oculi aperti. palpebras tamen non mouet stupidus est siue rigidus. Silla.

Hic determinat de congelatione 7 diuiditur in duas partes. Primo ponit signa. Secundo ponit curā. Scda ibi. Durandus uero est. De prima dicit qd qn apparent illa signa. Primum qd aliquis iacet quasi dormiens. Scd3 qd non mouetur. Tertū qd tenet oculos apertos. Quartū qd nō mouet palpebras. arguendū ē qd talis est cōgelatus. Notandū qd de rōne dictorū signorū. Verificatur: primū. patiens stat qsi dormiens: qd in congelatione frigiditas ē maxie in parte posteriori unde spūs redduntur imobiles 7 sic non possunt ire ad organa iō rē. Verificatur secundū per uerificationē primi. Verificatur tertium si oculi stant aperti ratione siccitatis: quia sicut humiditas est causa clausionis: ita siccitas est causa apertionis. Verificatur qrtum quia non mouentur palpebre ratione siccitatis quia est causa fixationis. 7 ideo tales stant i eadem dispositione in qua erant qn aduenit eis congelatio 7 si recti erant stant recti: 7 si scribebant stant sicut scribētes: si respiciebāt celū stāt in illa dispositione: 7 sic de aliis figurationibus 7 iō uulgares credunt qd sint rapti 7 loquuntur cō deo 7 angelis. Scdō notandū qd reperitur cōgelatio letargia subeth 7 stupor q uidentur multū cōuenire l3 differant. Cōgelatio 7 letargia pueniunt. Primo qd utraqz ē passio posterioris ptis cerebri ul' capitis. Scdō i utraqz est ablatio sensus 7 motus. Tertio i utraqz est obliuio. Sed differūt quia i letargia oculi sūt clausi. In cōgelatione uero aperti. Scdō letargia fit a materia statica faciente apostema i pte posteriori capitis uel cerebri. Sed congelatio fit a mala complexionē frigida 7 sicca cū materia uel sine materia. Stupor 7 subeth differunt qd in subeth magis patitur sensus cōmunis cū somnus sit passio primi sensitiui. In stupore magis languet uirtus tactiua que est in neruis. Secūdo quia stupor est diminutio sensus 7 motus: ideo potest esse in uigiliis. Sed subeth est ablatio sensus 7 motus: 7 nullomodo potest esse in uigiliis. Stupor 7 congelatio differunt: quia stupor est in uirtute tactiua magis. Congelatio uero in motiua. Secundo in congelatione oculi sunt aperti. In stupore uero non sic.

Subeth 7 letargia differunt. qd i letargia est se. 7 apostema. i subeth si. scdō letargia ē passio

De paralisi graui.

posterioris partis capitis. Subeth uero anirio-
ris. Congelatio et subeth differunt quia conge-
lacio est passio posterioris partis. Subeth uero
anterioris. Secundo in congelatione patiens est cum
oculis apertis in subeth uero oculis clausis.
Tercio congelatio fit a mala complexionis frigida ut
sicca cum materia uel sine materia. sed subeth
fit a mala complexionis frigida et humida. **Al.**
Curadus uero est ex medicis subeth. Sil.

Hic ponit curam et diuiditur in duas partes
Primo ponit conuenientiam inter letargiam et con-
gelationem quo ad curam ex parte medicinarum. Se-
cundo ponit curam quo ad duo localia. Secunda
ibi. Hoc tamen addito. De prima dicit quod ha-
bens congelationem debet curari cum medicinis
cum quibus curatur huius subeth. Notandum quod
cura congelationis et letargie conueniunt et differe-
runt. Conuenientia prima est in qualitate: quia
utrumque est frigida. et cum cura debet fieri per
contrarium. Secundo in fortitudine cum utra-
que materia est grossa difficilis eradicationis. Ter-
tio in applicatione medicinarum quia supra partes
posterioris applicari debent in utraque medicie.
quia quilibet est passio posterioris partis capitis.
Sed differunt quia medicie que conueniunt letar-
gia debent esse appropriate humori flegmatico
Sed in congelatione humori melico. Secun-
do nota quod medicie conuenientes huic sunt medi-
cine ille de quibus dictum est in primo capitulo i cura
cephalee et emigrace a materia melica. Ideo et
curas illas quibus ibi explicatur sirupi conuenientes
et medicie euacuantes. Tercio notandum quod dif-
ferentia est inter sternutationes que fiunt in letar-
gia et congelatione. Nam sternutatio in letargia
fit cum esset al. et in congelatione fit cum nigro quia
euacuat meliam. Quarto notandum quod in hac
cura ualet hoc clistere. R. boraginis cum tota
substantia buglose cum tota substantia mercuria-
lis sumiterre añ. Al. i. maratri cuscute añ. 3. i.
timii epithi utriusque sicados añ. 3. i. fursuris pu-
gillum. i. olei de litho mellis q. r. s. salis gême. 3. i.
pererussim uel ierogolodion. 3. vi. clistere fiat ut
q. ad. 3. v. plus uel minus secundum diuersitates corpo-
rum et uirtutis et in hoc medici errant qui tantum
dant pro corpore quantum magno et ita de sirupo
quia plus datur de sirupo uni homini magno
quam paruo.

Almanfor.

Hoc tamen addito ut oleum sambucinum super
caput fundatur et in olibra cuius sit. 3. i. eu-
forbij. Ipsi quoque caput ex castoreo et eu-
forbio. et oleo sambucino liniatur. **Silla.**
Hic ponit curam per duo localia: et diuiditur

in duas partes secundum quod duo sunt localia. Secun-
da ibi. Ipsi quoque. De prima dicit quod in cu-
ra congelationis conuenit fundi super caput ole-
um sambucinum sic quod in eo sit euforbium ponendo
lib. i. olei. 3. i. euforbij. Ratio quia resolut matie-
riam. Notandum quod medicina ab extra que resolu-
it materiam flegmaticam resoluit et melicam ideo
potest esse eadem. Sed ab intra appropinquata alia
est medicina que euacuat flegma et alia que euacu-
at meliam ut patet. Ipsi quoque. Hic po-
nit curam per aliud locale et dicit quod caput de-
bet lini-ri ex euforbio castoreo et oleo sambucino. Ra-
tio quia dissoluit materiam. Notandum quod ad
idem ualet embrocatio facta cum decoctione bora-
ginis buglose sumiterre sicados thimi epithi
quia talia habent proprietatem dissoluedi materiam melicam.

De paralisi graui. Sillanus.

Notandum circa rubricas quid sit pa-
ralisis. Dicendum quod paralisis est
mollificatio nervorum cum ablatione sen-
sus et motus. Per hoc quod dicitur mollificatio
differt a spasmus: quia in paralisi est prolongatio
nervorum in spasmus uero est abbreviatio secundum
longum quous non secundum latum. Per hoc quod dicitur
cum ablatione sensus et motus differt a stupore et
tremore quod dicuntur minor paralisis ut uidebitur
in processu. et ideo dicitur in rubrica de paralisi gra-
ui. Notandum quod paralisis est duplex. scilicet et parti-
cularis. Uniuersalis est que medietatem corporis
tenet secundum longum et aliquando ambo late-
ra excepto capite quia si esset in capite tunc esset
apoplexia. Particularis est illa que in uno mem-
bro tantum est ut in manu uel pede et sic de aliis.
Tercio notandum quod cause paralisis secundum me-
dicos sunt tres. scilicet. Primitiua: Añs: et Coniuncta
Primitiua est omne illud quod auget humorem
flegmaticum in cerebro. Ut sunt res non natu-
rales ut sunt cibi flegmatici pisces carnes por-
cine et similes eis magna conestio fructuum crapu-
la somnus superfluous et etiam coadiuant com-
plexio frigida et humida: etas frigida. scilicet. senectu-
tis regio frigida et humida. Similiter sunt alie
res extrinsece ut casus percussio nervorum at-
tractio ruptura et scissio per transversum. dislo-
catio ira timor. Nimia frigiditas exterior: clau-
dens et comprimens uias caliditas exalās. con-
strictio. ligatura et sic de aliis. Causa antecedens
ut plurimum est materia flegmatica imbibita
in nervis antequam auferatur sensus et motus.

Cum hoc etiam potest esse sanguis uel me-
lencolia. Causa coniuncta est materialis:
flegmatica actu imbibita existens in porosa

lib^o neruoz: ratione cui⁹ aufertur ſeſus z mot⁹
z hoc ut plurimū. Quarto notandū q inter pa
raliſim z ſpaſmū ē cōuenientia z differentia.
Conueniunt pmo qz in utraqz paſſione eſt ab
latio ſenſus z mot⁹: z loquor de ſpaſmo i facto
eſſe. qz in fieri ē motus ut pz. Differūt pmo: qz
in paraliſi plongantur ſm longum z minuitur
ſcōm latū: qz materia paraliſi ē ſleuida aquoſa
qz fluit p poroſitates ut patet de corrigia made
facta: ſed i ſpaſmo diminuitur mēbrū ſecundū
longū ut patet z augetur ſm latū qz materia eſt
groſſa uiſcoſa ideo non fluit p poroſitates mē
bri. Scōdo differunt qz pars mollificata in pali
ſi ſequitur partē ſanā ratione plongationis in
ſpaſmo uero pars ſpaſmata trahit ad ſe partē
ſanā ratiōe contractōis. Dubitatur utrū pa
raliſi ſit morbus nel accidenſ. Dicendū qd
paraliſis pōt dupliciter pſiderari uel quantum
ad cām que pōt eſſe mala pplexio uel cōpoſitio
uel ſoluto cōtinentis: uel apoſtēma z ſic ē mor
bus. Uel pōt pſiderari ratione ei⁹ qd ſequitur
z ſic ē lexio uirtutis motiue: uel extenſio mēbri q
cōſequitur z eſt accidenſ. Sed dubitatur ſta
tim qualis morbus ē: pmo mō uel cōſimil⁹ uel
officialis. Dicendū qz eſt morbus officialis.
ſemp licet ēt poſſet eſſe conſiſis. **Alman.**

Um aliquis ſe mouere non ualet
aut unus uel plura ex mēbris mo
uere non pōt atqz eoz ſenſus amī
ſit ipſum paraliſim ipſius mēbri aut ipoz
mēbroz icurriſſe pnunciamus. **Sill.**

Hic determinat paraliſi z diuiditur i duas
p^omo ponit ſigna. Scōdo curā. Secunda ibi.
Cuius curam. De prima dicit: qz cū aliqz nō
pōt ſe mouere z hoc quantū ad vſe corpus uel
unū: uel plura mēbra mouere nō pōt z iſt quan
tū ad particulare. ſiſt pcedit ſenſū eoz arguen
dū ē illum habere paraliſim illius mēbri ul illo
rū mēbrozū. Notādū qz ultra ſigna predicta
ſūt alia ſigna paraliſis. pulſus ē oculus debil⁹
frequēs iordinatus: uina ē alba z tenuis: aliqñ
tñ eſt multū colorata ppter renes nō potentes
ſegregare. uel rōne dolois ul febris cōmunicā
tis: latus infirmū eſt frigidum ſicut ſi eſſet i gla
cie. z ſanū ſentitur calidū ualde oculus aliquan
do mioratur. Hec ſunt ſigna paraliſis abſo
lute. Signa humorū peccantiū ſi eſt ex ſtate
color eſt albus i mēbro. z ſigna ſlegmatis in to
to corpore. Si ex ſanguine pulſus ē plēus color
corpois ē rubeus. uene replete totum corp⁹ ple
nū z ſigna ſanguinis pceſſerunt. Si ex mēlia
erit mēbrū liuidū. z ſigna mēlie pceſſerunt.

Ratio ſignoz paraliſiſ ratiō eſt. quia in paraliſi
ſit opilatio neruozū i originibus z poroſitatib⁹
eoz: unde phibetur tranſitus ſpūs aialio ſenſi
bilis z motui unde pditur ſenſus z motus i mē
bro uno uel pluribus ſm qz paraliſis ē uſis uel
particularis. Tercie notandū qz rōne alioz ſi
gnoz. pulſus ē oculus ppter frigiditatē: debil⁹
ppter idē frequēs ppter prauitatē. inordinat⁹
ppter debilitatē uirtutis. Uina tenuis aiba
qz materia tranſit ad cerebrū z ad neruos qd
ſubdit pz. latus infirmum eſt frigidū. ratio qz ſi
tranſit ſpūs cuius pſtia mēbrū reddatur ca
lidū. item qz eſt pſtia materie frigide. Latus ſa
nū eſt calidū ualde qz ſpūs qz ſolebant ire ad
mēbrū paraliſicatū tranſeunt ad mēbrum ſa
nū. **Oculus** aliqñ mioratur. Ratio quia i
parte paraliſicata deficit nutrimentū iō zē. hez
tñ ppter paraliſim ſue relaxatōne apparet ma
gis peminens ſicut manus paraliſicata appa
ret longior ſed tñ ē plus macra. Sed rō ſigno
rū ſcōm diuerſitatē apparet intmētib⁹. Quar
to notandū qz ſignoz paraliſis. quedā ſūt pro
noſtica z quedā demonſtratiua. Pronoſtica ſūt
ſtupo: mēbri z tremor. Demonſtratiua ſunt ſi
gna poſita a Ratiōe z alia poſita ſupra. Quin
to notandum qz ſignoz paraliſi. quedā ſūt ſalu
tifera ſicut recuperatio ſenſus z motus. Secun
do qñ mouetur neqz mutatur mēbrū a colore:
quē habebat i ſanitate. Signa mortalia ſunt
continua ablato ſenſus z motus. continua ma
creſtatio mēbrozum mutatio colorum ad uiri
ditatem uel macredinē uel nigredinē. Sexto
notandū qz in membro corporis humani aliqñ
aufert motus z remanet ſenſus aliquando au
fertur ſenſus z non motus aliqñ utrūqz aufer
tur. Cauſa p^omi qz ſpiritus motiuus ē groſſioz
ſenſitiuus z maior quantitas requiritur ad motū
qz ad ſenſum unde p^opter oppilationem ali
quando poteſt tranſire ſpiritus ſenſitiuus z nō
motiuus. Cauſa ſecundi eſt quia ſpiritus ſe
ſitiuus aliquando impellitur per unum neruū
z motiuus per alium. unde poteſt fieri opilatio
in ſenſitiuo z non motiuo. Cauſa tertii: quia
poteſt fieri opilatio in neruis ſenſus z motus ſi
differantur per diuerſos neruos uel in uno ſi
differantur per unū neruum. unde prohibetur
tranſitus ſpūs ſenſitiui z non motui. Notan
dum ſextimo de quibſdam ſignis pnoſticis
paraliſis. uel ad bonū uel ad malum. In ſenſi
bus paraliſiſis nunqz uel de difficili curatur rō
ppter debilitatem uirtutis zē. Scōm paraliſis
proueniens ex diſlocatione aut nimia neruozū

coſtractōe: aut rupturā aut iſiſione per trāſuer
ſū nō recipit curā. Ratio patet. Tertiu ſi mem
brū paralyticatū minuetur: aut mutetur color
ualde malū ē: ratio patet ⁊ ſic non eſt ſpes cura
tionis. Quartū tremor ſupeniens paralifi
bonum: ratio quia per illum motū caleſcit ⁊ re
ſoluitur materia paralifiſis. Almanſor.

Lulus cura incipiemus. pillulas feri
 das quas coposui dando. que. *℞.* pulue
 ris pigræ. *℥.* x. colloquinde lictoriosi. *℥.* v. eu
 forbij. *℥.* ii. *℥.* castorei. piperis a se feide
 hapini opponaci. sandaragi idi. sinap.
 oim. vii. añ. *℥.* i. centauree minoris elactery
 amboꝝ añ. *℥.* v. gũme in succo rute dissol
 uantur. *℥.* alia ex eis cõficiant. *℥.* fiant pil
 lule *℥.* fiant ex eis. *℥.* potiones quaruz vna
 postqz eger sumpserit p tres dies qescat *℥.*
 nutritur tunc cu aqua ciceris *℥.* oleo *℥.* si
 napi. deinde bibat aliã potione. q postqz
 ter fecerit p aliquos dies qescat. Silla

hic ponit curā q̄ diuiditur in duas partes
 Primo ponit curā q̄ puenit a causa intrinseca
 Sēdo q̄ fit a causa extrinseca. Sēdo ibi. Qd
 si paralisis. Prima in tres. Primo ponit cu
 ram per medianā latinā. Sēdo per dietam
 Terno p localia. Sēdo ibi. Et nutriatur. Ter
 tia ibi. Mēmbra quoz. Primo dicit q̄ cu
 ra debemus incipere exhibēdo pillulas fetidas
 fm descriptionē que est. ℞. pulueris iere. ʒ. x.
 colloquintide iterioz. ʒ. v. cuso: bii. ʒ. ii. s. casto
 rei piperis asfescide ferapini opposonaci secta
 ragi mēdi sinapi añ. ʒ. i. centauree minoris elac
 teru. i. succi cucumeris asfinini ambop. añ. ʒ. v.
 gūmi dissoluantur in succo rute ʒ alia ex eis co
 ficiantur ʒ fiant pillule. Secundo dicit q̄ fiant
 ʒ istis. x. potiones ʒ postq̄ ūna sumpsit quie
 scat per tres dies ʒ nutriatur aqua cicerū oleo ʒ
 sinapi deinde debet sumere aliā. Tercio dicit
 q̄ cū fecerit tribus vicibus. debet quiescere per
 aliquos dies. Notandū q̄ ratio primi dicti
 est: q̄ tales pillule euacuant materiā facientem
 paralysim. Ratio secundi q̄ virtus ē debilis iō
 debet sumere parū pio uice ʒ similiter dʒ quie
 scere post ut virtus subleuetur. Ratio tertiū pʒ.
 Sēdo notandū q̄ anteq̄ dentur iste pillule pʒ
 cedere sirupus digestiuss materie flegmati
 ce in paralisi ʒ est talis. ℞. radicū acori q̄r̄. i.
 s. paralisis. ℞. iii. herbe ipiconis utriusq̄ sal
 ue bethonice mellisse utriusq̄ rute folioz lauri
 añ. ℞. i. semis rīseles xilobalsami carpopal
 samī feminis basilici añ. ʒ. i. liquiritie rase una
 rū passarū mundatay ab arill. añ. ʒ. i. fluxus an

thos uel amcos utriusq; sticados añ. ʒ. i. mell.
electi lb. ʒ. fiat sirupus cū aqua pluuiali dulgē
ter clarificatus usq; ad lb. i. Ad idē. ʒ. radi
cum acori lb. ʒ. saluie. ʒ. iii. floꝝ sticados ara
bici q̄r. i. mell. electi lb. ʒ. zuccari albi q̄r. i.
fiat sirupus clarificatus usq; ad lb. i. ʒ. ē ualē
appropiatuꝝ ⁊ ē melioꝝ qui pōt fieri i hoc casu
Ad idē. ʒ. sirupi de sticados arabici. ʒ. iii.
Tertio est notandū q̄ solutiū quō ē utendū i
forma pillulaz a p̄ncipio q̄ nō est sic forte ē. ʒ.
epirepige gal. ʒ. ii. turbitib; bene gūmōsi agarici
añ. ʒ. i. pulpe colloquitiū de bdeli añ. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ.
beris al. castorei. añ. ʒ. v. puluerizēda pulueri
zetur misce omnia cū idromelle facto cū aqua
saluie. fiant pillule ⁊ administrentur in introitu
lecti. Ad idē ualent pillule fetide ʒ. Ras. scđm
descriptiōē posita ⁊ debent dari in compose for
tis uirtutis. Ad idē ualēt pillule de euforbio
descriptiōē mesue. Ad idē ualēt pillule de sara
pino descriptiōē mesue. Ad idē ualent pillule
de opponaco descriptiōē mesue. Ad idē ua
lent distere hoc. ʒ. decoctiōis saluie rute stica
do centaurē mercurial' malue fuffuris. lb. ʒ.
addatur epirepige ierelogo diō. añ. ʒ. ʒ. salis. ʒ.
ii. olei cōmūnis. ʒ. iii. Quarto notandū q̄ tur
bitib; s. solum euacuat flegma subtile sed cū. ʒ. ʒ.
euacuat flegma grossū. ⁊ ideo in paralisi debet
poni parum de. ʒ. ʒ. i. in spasio multū de ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ.

Et nutriatur carne frustatim incisa ⁊
i sartagine frixa: ⁊ mutagēatib in qbus sūt
spēs calide: ut piper ⁊ his filia. In potu
vero sumat idromel. Sillanna.

libet ponit curā per dietā. Et primo p abū
Secōdo p potū. Secūdo ibi. In potu vero. De
prima dicit q eger d3 nutriti carne frustrati ici
fa i fartigne fritā q3 q3 sunt ipēs calide ut pi
per. Ratio q3 p hanc generatur nutrimentum
magis siccū unde magis psumatur materia pa
ralitica. Notandū q p istā affaturā itelligit
alios modos sibi ppositiōales ut i neru supra
erathicūlā z siles. silit itelligit declinatēs ad ca
hidū z siccū. Secōdo notandū q carnes pueniē
tes i cura paralitici sunt carnes castrati pidiici fa
siani turturis columbini z maxie antiq3 passeris
turdī. rō q3 ex his generatur nutrimentū siccus.
Tertio notādū q i cura paralitici nihil magis pue
nit q3 fames zicūntū uigilie labor z sudor ul
motus fortis. rō q3 illa deficiat materia satica
i paralitico zc. Quanto notandū q q3iut sint ml
te ipēs q3 cōueniunt in paralitici taz. simplices q3
cōposite ut piper z cetera. tamen iste pulvis est

P. m. p. p. p. p.

Almuf

appropriatus. *R.* interior cinamomi elci q̄r̄g. 5. coriandri preparati. 3. i. gariof. galange pipe ris cubebe domestice macis nucis mus. añ. 3. i. radicū acoz. 3. ii. ligni aloes calami aromatici. añ. 3. 5. grane tinctor. 3. iii. saluie sicce flozuz sti cados ara. añ. 3. croci. 3. ii. seminis anisi fenicu li añ. 3. iii. succari albi lb. 5. fiat puluis subtilis ponatur i paraside uel alio modo quo placet.

Aid idē. R. piperis. 3. ii. 5. gariofo. 3. i. carda momi piperis longi zedoarie añ. 3. i. specie ma cis croci añ. 3. i. fiat puluis z utatur. *Aid idē* ualet diacorus uel accorus cōditus uel diaca stozēu uel potio sancti pauli. *In potu vero.* Hic ponit curā per potum dices q̄ patiens pa ralissimū debet sumere in potu idromel. i. aquaz mell: ratio q̄z digerit materiā z est pauci nutri menti z per idromel possumus itelligere quēctū q̄z sirupū digestiū materiē z debz administra ri loco uini q̄z uinū si cōpetit i pncipio maxime i passionibz neruoz ut dicunt auctores q̄z ē ma xime penetratiū z facit penetrare cibū crudū ad neruos z in neruis cōuertitur in acetum q̄s maxie ē inimicus neruoz. *Almansor.*

Membra que q̄z ei ex oleo costino in ungant. Qd. R. 3. i. piperis. piretri. eufor bij omniū tñū añ. tertiā. 3. i. castorei. 3. 5. dissoluant oīa i media libra olei de keiri aut de narciso z vtef eo. *Sillanus.*

Hic ponit curā per localia z diuiditur i du as. Primo per inunctōm. Secundo per conse ctionē. Secunda ibi. Diebus vero quibus. De prima dicit q̄ mēbra paralytica debēt inun gi oleo costino q̄ sic fit. *R.* costū. 3. i. piperis pi retri eufor bij añ. tertiā. 3. i. castorei. 3. 5. omnia dissoluantur in lb. 5. olei de keiri aut d narciso aut oleo laurino q̄s melius ē. *Notādū q̄ rō* dicti ē: q̄ illud oleum calefacit z ericat mēbra z pfortat neruos z cōsumit materiā flegmaticā i bibitā i ppozistatibus neruoz z remouet ma lā cōplexionē frigidā z humidā q̄ est in paralisi z quotidie utor illo oleo. *Secdo notandum q̄* ad idē ualet unguentū hoc. *R.* radicus acoz lilii. costū. añ. 3. 5. piperis piretri eufor bij casto rei añ. 3. ii. saluie sicce. 3. iii. floz sticados arabi ci. 3. i. 5. spicemardi sgnati añ. 3. i. succi herbe pa rālis facta residētia. 3. i. olei de nucē idica olei nasturcii añ. quarq̄. i. uini. 3. iii. puluerizanda pnuerizentur z cōquassāda cōquassentur bul liant sū super cineres usq̄ ad cōsumptōm uini coletur z colature addatur cere q̄stū sufficit z fiat unguentū. *Aid idē. R.* bdellii. 3. x. eufor bij. 3. iii. castorei. 3. iii. serapini. 3. iii. cere. 3. xv.

olei sambacini ul' olei de kerua. 3. x. bdellii z se rapinū dissoluantur i aqua rute agrestis sumā tur cū aqua calida z fiat ungtm. *Aid idem* ualet ungtm arogon nicolai. *Aid idē* ualet unguētū marciaton nicolai magnū. *Aid idē* ualet unguē tū dictū in. c. de applia. *Aid idē. R.* cere. 3. iii. isopi humide succi rute añ. 3. ii. eufor bij piperis armoniaci croci olei balsami castorei glutis al boti oppoponacis añ. 3. ii. sigie. 3. ii. 5. olei q̄z suf ficit. *Aid idē* olei benedicti olei ter bentine añ. q̄r̄g. i. cere q̄stū sufficit fiat unguentū. *Aid idē* ualet inunctio cum oleo de maiorana ul' iunipe ris uel cum oleo de croco uel de piperibus uel cum oleo de gagate uel euz oleo phōz. *Ter tio notandū q̄* loco olei uel unguenti puenit ta lis ablutio. *R.* saluie sicce. 3. iii. conqassa z bulliant in tribus lb. aque puluial' usquequo re deat ad lb. ii. z in fine decoctōis bulliat duabus bullitōnibus floz sticados arabici quarq̄. 5. co letur z colature addatur aque marine lb. i. uini al. lb. 5. mell' electi quarq̄. i. z ista ē bona ablutō in paralisi. *Uel loco* decoctōis saluie z sticados capiantur aque distillate eaz. *Aid idem* ualet ablutio mēbri cum aqua ardētī de aqua uite so lum uel mixta cum medietate uini albi z exper tus suz frequēter i doloribus neruoz z speciali ter in uxorē dñi de beecharia. *Quarto notā dum q̄* loco illius ualet hoc emplm. *R.* succi rute facta residētia. lb. 5. pulueris stercois colū bini q̄s sufficit ad icoporandūz misce z fiat em plm ligdum z extendatur supra pānuz z ponatur supra mēbrum paralyticūz z supra neruo rum originē. *Aid idē* ualet emplm cōpetens i appoplexia. Sed addatur gūmi rute agrest. 3. ii. *Quinto notandū q̄* mēbra que debent in ungi uel emplastrari sunt duo i paralisi. s. mem brū paralyticūm z mēbrū a quo oriuntur nerui z ult' ad illud itendimus uerbū q̄ si in pede sit paralis debet inungi pes z cum hoc spina dor si quātūz ad partē inferiorē iuxta alkatū q̄z ab illa oriuntur nerui ad pedē. Similiter si man⁹ sit paralytica debet inungi manus z tota spina colli q̄z ab illa oriuntur nerui ad man⁹. *Et uult* Auic. sed a tertiū z Bal. primo de interioribus ubi recitat de illo qui cecidit de mula. z medici applicabāt medicinā supra partē paralyticā z n̄ p̄ficiēbat z ipe posuit medicinā super originibz neruoz z curatus fuit. *Sexto notandum q̄* talia unguenta z inunctiones possunt applicari dupliciter. Primo cum balneo. Secdo sine bal neo. Si sine balneo debent appozimari prius facta euacuatōe uniuerfali. z iō errāt vulgares

Almansor

De paralisi graui.

vulgares cōiter et uetule que statim cū ueniunt ad infirmū ponūt aliqua remedia particularia supra mēbrū non precedente euacuatiōe. Secūdo possunt approximari post balneū et est melius premissa tñ euacuatiōe uli qz meli⁹ penetrāt. Notandū septimo qz balneū cōpetens i paralisi est duplex. s. naturale et artificiale. Naturale ē balneū aque marine uel sulphuree. Artificiale ē duplex. vnus quod fit ex herbis superius positis in sirupo coperiendo balneū et recipiendo solū fumū. Aliud est balneū speciale cōpetens solū in paralisi. s. aqua decoctionis uulpis integre extractis uisceribus cū pelle tota fiat balneū dū uenter paciētis sit bene preparatus: quia aliter posset ēē causa dissolutionis materie. Octauo notandū qz uetose sine scarificatione cum stricto officio apposite supra capita neruorum multū iuuāt. Itē quia calefaciunt et excitant. Similiter fricationes facte in eisdem locis cū sale uel semine urticae uel sinapi. rō per idem et totū post euacuatiōē fiat diebus aliquot. Alman.

Diebus uero quib⁹ quiescit dāde sūt quaqz die. 3. ii. de anacardino qz 12. 33. piperetri nigelle costi melanopipis macropiperis oggi oium añ. 3. i. myrrhe rute sicce alfe fende aristol. baccarū lauri castorei seta ragi indi sinapis gentiane oium añ. 3. v. mellis anacardi. 3. v. ungant cū oleo nucū: et cum melle cocto cōficiantur. Idenz medicamen ualde confert paralisi: appoplexie torture et tremori morise morisibus scorpionis et oibus passionibus frigidis. et spasmō humido. Que cū sumitur illico prouocat sudorē et isert febrē. qz si supituz non affert sanitatē eger ab oī medicamēte per. x. dies abstineat excepta dicta. deinde ad ipsius curā redeundum. Silla.

Hic ponit curam per aliud locale. s. p. confectionē sumptā per os et diuiditur in duas. pri⁹ mo facit hoc ostendendo effectus qui sequuntur ex assumptione. Secundo ostendit quid sit sciendū cum ex assumptione huius medicine nō sequatur sanitas. secūda ibi. Qd si sumptū. De prima dicit qz in diebus quietis qualibz die debent sumi. 3. ii. de anacardio quod sic fit. 12. piperetri. 33. nigelle costi melāo piperis macropiperis oggi. i. acozi omniū añ. 3. x. myrrhe rute sicce aristologie baccarū lauri sectaregi indi castorei sinapis gentiane omniū añ. 3. v. mellis anacardi. 3. v. ungantur cū oleo nucū et cū melle cocto pfiiciantur. hoc enim medicamē cōfert

multū paralisi appoplexie tremori torture albas morisibus scorpionis spasmō hūido. Et omnibus passioibus frigidis. Secūdo dicit qz cum sumitur tale medicamen prouocat statim sudorē et febrē. ratio ē: ppter magnā caliditatē.

Notandū qz ratio ē duplex quare ualet hoc medicamen: quia inducendo febrē et prouocando sudorē consumit materiam flegmaticā et remouet malā cōplexionē frigidā inductam in paralisi. Similiter qz cōfortat neruos qz ponitur multa confortantia neruoz. ut costoreū anacardum: et ita utimur anacardis: quia confortant memoriā confortando neruos. Tertio notādū qz cum medicamē istud sit fortis uirtutis nō debet approximari in paralisi si precedant alia electuaria magis domestica: et de illis est illud quo cōiter utebatur gerard⁹. 12. pulueres pliris sine musco. 3. 5. interiorū cinamōi electi. 3. i. ligni aloes storacis calamite nucis muscae. cubebe domestice añ. 3. 5. v. macis grane tinctoz añ. 3. i. seminis anisi seio feniculi coriandri preparati añ. 3. 5. pserue accori. 3. 5. corticū citri. p. diti. 3. 3. pserue anthos uel adiantbos pserue ficados arabici añ. 3. ii. aque saluie. 3. v. aque ros. dōe sicce quar. i. i. zuccari al. 12. i. fiat electuariū in bol⁹ diligenter. Quarto notandū qz ista electuaria et unguenta que dicta sunt in paralisi cōpetunt qñ tam cā aīo qz pūcta sunt frigide: qz si essent calide nullo mō puenirent. Dubitatur utrū illa die qua dantur medicie ppetat electuariū illud. Dicendū qz nō quia medicina solutia trahit ad interiora: sed hoc electuariū trahit ad exteriora. Secūdo quia medicina solutua euacuando debilitat: sed hoc electuarium quia fortis est uirtutis causando febrē debilitat et sic adderetur debilitas debilitati quod non ē faciendū. Qd si sumptū. Hic ostendit qd ē sciendū qñ ex assumptione huius medicine non sequitur sanitas: et dicit qz debz abstinere ab oībus medicinis per. x. dies excepta dicta. ratio ut uirtus subleuetur. Secūdo dicit qz post redeundū est ad eius curā. Ratio qz uirtus iaz subleuata erit potens ad sustinendūz fortitudinē huius medicaminis. Al.

Qd si paralisis ex percussione aut ea su enenerit: et acciderit subito taliter pma nebit nūqz enī sanabit. qz si non repēte ex predictis sed paulatim et molliter inuase rit: loco percussione emplm hoc ē apponēdus. Qd. 12. farinā fenu greci semē been semen mahalep. semē resin bdeliū armōi acū ad ipē anag cerā oleū de yrinū. ex his

fiat emplm̄ ⁊ supponatur. Sil.

Hic ponit curā palis facte a cā extrinseca. scilicet casu uel percussione: ⁊ diuiditur in duas. Pri-
mo pōt seu ondit quōd se h̄z ad curā qñ talis p-
uenit subito. Secūdo qñ paulatim. secūda ibi.
Ad si nō. De prima dicit q si paralisis ex
casu uel percussione pueniat subito talis ē secura
bilis cū sic permaneāt. Notandū q dictum
ras h̄z uerū nisi ex tali casu uel percussione iducē
te subito paralisis causaretur dislocatō: q tunc
sufficit reducere mēbrū ad locū: qz ppter illud
fit ablatio sensus ⁊ motus. Secūdo notandū
p rōne dicti quia signū ē q puenit a cā multū
forti causante apā uel opilatōz in neruis. Ad
si non. Hic ponit curā qñ palis uenit paula-
tine ⁊ dicit q si illa paralisis ē ex casu uel ex pec-
sione ⁊ fiat paulatim in loco percussione d̄z ponit
emplm̄. R. farine fenugreci semen been semen
mahalep semē risini. i. semē pēdadactali bdeliū
armoniacū adipē anatis ceram oleū de lilio ex
his fiat emplm̄. Notandū q rō dicti ē qz h̄
ē mingatiū doloꝝ confortat neruos ⁊ resoluūt
Secūdo notandū q emplm̄ ponitur i forma
sic. R. farine fenugreci bdeliū armoniaci añ. 3. i.
pipis al. seic resini añ. 3. ii. adipis anatis. 3. 5. oli
de lilio uel irini. 3. ii. puluerizētur puluerizāda
liquefiant liq̄fienda misce oia ⁊ fiat emplm̄ extē
datur supra pānū ⁊ ponatur supra locū percussū.
Ad idē. R. myrre oppopōaci añ. 3. v. casto-
rei. 3. iii. euforbii. 3. ii. olei de lilio olei de narei
seo añ. 3. ii. cere. 3. v. puluerizētur puluerizāda
⁊ liquefiant liq̄fienda misce ⁊ extendatur supra
pānū ⁊ ponatur supra locū. Tercio notandū
q in paralisi ex casu uel percussione aliud ē po-
nendū supra locū percussū ⁊ aliud in parte su-
periori iuxta nerū percussū ponendū ē quod ē
dictū: sed in parte superiori dñt pōi repercussiuā
⁊ si materia fluens sit calida ponēda sunt frigi-
da stiptica qualia sūt mūmia bolū ar. sumac.
añ. 3. ii. cū oleo mirto fiat emplm̄ ⁊ suppone. si
uero materia sit fira ponātur calida stiptica: q̄lia
sūt nux cipsestī olibanū ⁊ incorporētur in uino
stiptico. Quarto notandū ut in cōquassatōe
q̄ apparet i toto corpore ualet iducere pellē ouis
calidā recēter excorticatā. Dicit gerard⁹. reco-
lo q hēbā quēdā uicinū cōquassatū totū ⁊ d̄bi-
lē ⁊ nō potuit flebotomari qz senex. lxx. ānoz se-
ci q haberet pellē multonis ⁊ uolutus in eame
erat liberat⁹ in crastinū. Bubaratur utrū in
paralisi siticipiēdū cū fortib⁹. q sic p̄ per Ra-
sim q̄ incipit curā cūz fortib⁹ sicut cū pillis fetidis
Secundo sic. In apate dñ timem⁹ suffocatōz i

cipim⁹ a prin. cūz fortib⁹ q in paralisi t̄z p̄na: qz
paralisi aliq̄ pōt suffocare p p̄uatōz mot⁹ lacer-
toꝝ pectoris ⁊ diaphragmatis. In oppositū est
mesue aucte gal. ca. de paralisi. Dicēdū q re-
gulariter in paralisi ⁊ in passionib⁹ neruoz nō
ē festinandū cūz fortib⁹ a p̄ncipio. R. qz talia
agitant materias ⁊ deiciunt v̄tutes si sunt cua-
ciantia nō inueniētia materiā apertā. Secundo
dicēdū q coacte ubi materia paralisi nō sp̄as
mi minaretur mortē subito ppter mēbroꝝ albe-
litos nōcūm̄tūz possum⁹ icipere a fortib⁹. Ad
rōnes. Ad primā dicēdū q ras intelligit p̄e-
missis leuib⁹ medicinis: uel q illud qd dicit ras
nō ē principiz cure nisi coacte. Ad secundā
pbat secundū dictum. Dubitatur secundo
cuius lateris palis sit difficilioris cure an dextri
uel sinistri. pbat q sinistri: qz uirt⁹ i eo ē debi-
lior. p̄na t̄z: qz curā p̄ncipit ē uirtus. Secūdo tre-
mor lateris sinistri ē difficilioris cure. q̄ rē. añs
p̄ per Auic. secunda tertiū. ca. d̄ tremore. ⁊ p̄na
t̄z a fili. In oppositū arguitur. paralisi dex-
tri lateris sit a fortiori cā: qz p̄na t̄z per affor-
mūz secunde particule. In morib⁹. mūn⁹ p̄clitan-
tur egrotātes. añs p̄z: qz lat⁹ dextrū ē calid⁹ si
nistro sed paralisi sit a fira materia. Dicēdū
q palis ton⁹ lateris dextri cuius principiz in-
cipit a cerebro ⁊ nūca ē difficilioris cure. p̄na
rō quia sit cum discōuenientia p̄culariūz. Se-
cunda rō qz per illā debilitatur fons caloris et
nutrimenti. scilicet epar qd situatur in latere dextro.
Tertia rō q paralisi dextri lateris colligit maio-
rē partē materie qz dextra pars ē rarior ⁊ ma-
gis suscipiēs materiā. Secundo dicēdū q
palis particularis uni⁹ mēbri tātus ut manus
uel pedis dextri lateris in q̄ seruatur illesa epar
cor cerebri ⁊ nūca pōt ēē facilioris cure.
Ad rōnes. Ad primā dicēdū q aliis paribus
palis dextri lateris ē difficilioris cure. Ad
secundā ⁊ tertiā p̄z solutio p̄ secundū dictum.

De stupore ⁊ tremore. Sil.

Notandū circa rubricā. Prius q stupor
ē diminutio sensus tantūz si deficiatur
sensu per unū mēbrū ⁊ mot⁹ p̄ aliūz
sed si ambo per unū neruū. stupor ē dimi-
natio sensus ⁊ motus. Secundo notandū q stu-
por ē duplex. quidā ē stupor mētis ⁊ sic ē actio
diminuta v̄tutis imaginatiue: quia ip̄erfec̄ ima-
ginatur nō autē loquitur ⁊ uidetur q imagine-
tur: ⁊ talis ut plurimū sit a frigidityte. Et qui-
dā ē stupor corporis uel mēbri: ⁊ talis ē actō di-
uina sensus tactus ad quē ut plurimū sequit⁹ di-
minutio mot⁹. Ad p̄positū de secundo ē fmo.

De stupore et tremore.

Tertio notandum quod stupor differt a somno inaturali dolore et paralysi. Differt primo a somno inaturali: quia stupor fit in uigilia. sed somnus innaturalis non. Dicendum etiam quod differt stupor a dolore: quia stupor est actio lesa diminuta sensus tactus: et dolor non. item stupor est nocumentum in tactu. somnus autem inaturalis non. et in stupore non est dolor: sed differt stupor a paralysi quia in paralysi est ablatio sensus et motus. in stupore uero est diminutio sensus et motus. Quarto notandum quod causa stuporis est triplex. scilicet primitua ans et coniueta. uel aliter causa in generali est o illud quod impedit transitum spiritus ad nervos. Sed in speciali est duplex causa. una paucitas sanguinis et spiritus: ut in sensibus. Alia potest esse superflua frigiditas exterior seu interior condensans spiritus et opilans nervos. Alia causa potest esse punctura alicuius aialis uenenois. uel tactus cuiusdam piscis qui uocatur narcho. Alia causa potest esse superflua caliditas resoluens spiritus: sicut est febris ardens: aut mora superflua in sole aut in balneo aut superflua siccitas coniungans nervos. Potest sicut esse strictura ligatura uel compressio sicut accidit quando uenit membrum stat supra aliud. Alia causa potest esse oppilatio facta in nervo a quolibet humore siue sit sanguis oppilans suam multitudinem sine ista ratione uiscositatis. uel multa ratione grossitiei seu colera admixtione aliorum: ut plurimum tamen est ista. et de hoc perscrutatur ras. Circa tremorem notandum quod tremor est duplex. quidam tremor est passio nervorum et est particularis. scilicet factus in manu tamen uel in pede uel in capite. Alius est qui non est passio nervorum: et iste quandoque accidit in febrili ex materia mala sparsa super musculos: et tunc uirtus expulsiua uult expellere et fit tremor: et sic est operatio uirtutis expulsiue. quandoque accidit ille a causa extrinseca ut aqua frigida sparsa super membrum subito et dicitur uilis tremor: et de isto utroque non loquitur ras: sed in x. almansoris ubi tractat de febrili. Sed tremor qui est passio nervorum de quo loquitur ras: habet differentiam. Tremor est motus preter naturam propositus ex motu uirtutis et motu morbi. unde quantum uirtus eleuat tamen morbum deprimunt. Aliter diffinitur sic. Tremor est dispositio in qua est bellum contentue uirtutis uoluntarie ad superiora mouetis et morbi uoluntarie ad inferiora deprimentis. Aliter tremor est diminutio motus sicut stupor est diminutio sensus. Secundo notandum quod causa tremoris est o illud quod debilitat uirtutem aut instrumentum aut utrumque. Sed in speciali una causa est debilitas sanguinis et spiritus: sicut accidit in conualescentibus et in parentibus ethicis. unde uirtus non potest regere

membrum. Alia causa est accidentia aie: sicut cum aliquis est in alto et perspicit in fundum. et cum aliquis est coram principe terribili sicut fuit nero. uel cum est in aspectu leonis uel ira uel gaudium superfluum. Aliter causa est triplex: primitua: ans et coniueta. Primitua sicut ligatura frigiditas extrinseca: accidentia aie: ira: gaudium superfluum. uel cum quis est in presentia domini terribilis uel fere uel aspectus ad locum profundum: potus uini uel aque frigide: paucitas spiritus uel sanguinis. Alie cause parent. Causa ans est humor flegmaticus parat in bibi in porositatibus membrorum. Alia causa. scilicet coniueta potest esse materia statica ibibita in porositatibus membrorum: et de tali loquitur ras. Et quod stupor habet eandem causam quam habet tremor. Id sicut determinat de cura stuporis et tremoris. Alia causa potest esse oppilatio in membrum sine uicio humorum. ut ex frigidityte pdesa te uel forti ligatura. Dubitatur quare tremor magis accidat capiti quam aliis membris: et per caput manibus ut patet ad experientiam. Dicendum quod causa est: quia cerebrum est membrum staticum in quo abundat multum siccitas: et quia multe superfluitates conuocantur capiti ab aliis membris. Ad secundum dicendum quod manus sunt propinque capiti et sunt membra rara satis apta ut ibibatur in eis materia. alia causa quia sunt membra multum distantia a fonte caloris. Item quia sunt plus occurrentia extrinsecis alterantibus quia sunt discooperta. Almansor.

Ubi aliquis sentit aliquid quod suorum membrorum: sicut est dispendium pedis eius fit stupidus: dicemus in illo membrum stupore esse. propter eius cura non est differenda. quando enim plaga temporis huius egritudo dinis producit ad palissim. Silla.

Hic determinat de stupore et tremore et dicitur in duas. Primo determinat de stupore. secundo de tremore. secunda ibi. Tremor autem. Prima in duas. primo facit. Secundo insert quod cura non est differenda assignando causam. secunda ibi. Quapropter. De prima dicit quod cum in aliquo membrum est diminutio sensus sicut superlet: cum per est stupidus signum est quod illic est stupor. Notandum quod cum in membrum aliquis sentit sicut puncturam acus uel fornicari uel quod membrum sit obdormitatum tunc est signum stuporis. Id per ex dictis. Notandum quod ras. non ponit signa tremoris quia patent ad usum. Dubitatur quare in pedibus fit maior stupor quam in aliis membris. Dicendum quod causa est quia sunt magis remoti a fonte caloris et a membrum a quo pueniunt nervi sensitiui: id minus habere debent sensationem. Et hec est causa quare leprosi reperiuntur magis inflati in pedibus etc. Secunda causa

De tortura oris.

tremorem: quia est maxie penetratōis: et pcutit
neruos et cōuertitur in acetū in eis. Sili si et.

Ibid ponit curā tremoris facti ex potu aque: et
diuiditur in duas. Prio ponit curā per abstine-
tiam aque. Secūdo per balneū. secūda ibi. Et
balneū. De prima dicit q si quis incurrerz
tremorē ex potu aque p cura debet abstinere ab
ipsa. rō quia remota causa remouetur effectus
Et balneū. Ibid ponit curam per balneum
et dicit prio q patiens tremorē debet igredi bal-
neū calidissimū: et debet in eo tantū contrahere
morā q sudet. rō quia tunc aquositas p poros
tates neruoz expellitur per sudorē. Secūdo di-
cit q talis debet assidue morari in sole. rō quia
cōsumitur et exiccatur hūiditas mēbrozū q erat
cā tremoris. Notandū q troscisci et sticados
ualent ptra oēm tremorem a pprietate et cōtra
paralysim et torturam. R. sticados. 3. i. isopi. 3.
ii. peonie. 3. iii. fiant troscisci cū mucillagine dra-
gaganti et melle ros. et sit unusquisqz aurei uni?
et detur in auro: a cū aqua decoctōnis sticados
et mellis. Notandū q rasis nō ponit curam
si tremor fiat a debilitate a uirtutis regētis mē-
bra. Prio cura nutriatur carnibus assatis nutri-
bilibus et aliqñ elixatis ut carnibus pullozum
hedi arietis annualis caponū pdicū fastanozum
oium autū uiuentium in arboribus et pratis et n̄
in aquis et uittellis onozū. de herbis possit cōe-
dere feniculū boraginē et. Confortetur cere-
brū et cor: cum electuariis dictis in. c. de mētia.
De potibus poterit ex aqua mellis et aliqñ po-
test bibere uinū optimū odoiferū in quo sit tā-
tum de aqua quantū de uino uel plus de aqua.

Tertio notādū q cura tremoris facti a letar-
gia fit letargiam remouēdo sed facti a frigidita-
te sine materia fit per calefaciētia: sed facti ab
accidentibus aie fit remouendo illa accidētia.

De tortura oris. Silla.

Standū circa rubicā q tortura oris
est morbus officialis figurā et formaz
naturalē faciei cōnspens. Aliter tortura oris ē
inclinatio oris et labioz ad partē dextram uel si-
nistā cū ipotentia claudendi altez oculo:z: et
cum exufflatione ex latere uno cum percipitur
ut exufflet actem uehementer. Secūdo notā-
dum q causa torture oris ē duplex. una ē paral-
sis partis faciei. alia ē spasmus ex repletionē ut
ianitōe. ut plimū tñ est spasmus b rpletōe. Al.

Am hominis os conto:qf et unū
de oculis suis claudere non ualet
et si precipitur ei ut sufflet fiat ab
una tñ parte exire uidetur: ipm tunc prio:

sionē pati dicimus. Silla.

Ibid determinat de tortura oris et faciei: et di-
uiditur in duas. prio ponit signa. secundo pōit
curam. secūda ibi. Quis curam. De pria
dicit q cū in aliquo apparēt ista signa. Prio
q os hois conto:quetur. Secūdu q nō potest
claudere unum oculum. Tertius si picipiatur ut
sufflet flatus uidetur exire ex una parte: tūc di-
cimus q talis patitur torturā oris. Notādū
de ratione signoz: uerificatur primum q ibi est
paralysis unius partis faciei uel spasmus. Sed
in paralysi pars infirma cadit sup: a sanam. i. spā-
mo uero pars infirma trahit ad se sanam. ueri-
ficatur secūdu: quia i altera parte faciei ē spā-
mus uel paralysis in quibus ē ablatio sensus et
motus: iō nō pōt claudere oculum illius ptis.
uerificatur tertiu quia pars infirma ē debilis. iō
nō pōt claudere bene labia. Secūdo notā-
dum q signū torture ppter paralysim puenien-
tis sunt debilis motus ppter materiam fluidā
rela: antē turbatio sensus ppter materia aquo-
sam fluctem ad uiscera sensuū. multiplicatio sali-
ue et sputi ppter multitudinē materie aquose. i.
paralysi sentitur in cute ex utraqz parte leuitas.
ratio ppter materiam aquosaz que causat mol-
liciem. nō sentitur extensio. p3 per idē. palpebra
inferior: oculi que ē in parte gibbosa ē diuersa.
rō quia ppter relaxatōnē cadit inferius pellis
frontis ex parte gibbosa. s. per quaz spuit et sus-
flat: et extensa absqz rugis: quia ibi ē relaxatio
que remouet rugas. Laret motu usuali: quia i
paralysi aufertur motus. apparet q medietetur
hō et aspiciat ad inferiora. causa quia per silia
relaxatur ad inferiora. Sed signa torture pp
spasmū sunt sensus turbati quodāmodo: qz i ce-
rebro est materia flegmatica grossa que lz per-
turbet non tñ sicut fluida. Extensio cutis qz de-
struūtur ruge. Sed ptra qz in spasmō fit cor-
rugatio. Dicitur q destruūtur merito numeri
qz alias fuerunt plures. uel destruūtur qz eaz
fundamentū nō apparet sed latet occultū s3 cri-
spatura lacerti faciei duri. rō ppter spasmū q ē
causa cōtractōis. Adhinzatur salua. rō qz in
spasmō facto a materia ē maxilla igrossata. sed
in spasmō facto ex inanitōe patet declinatō cūqz
ad partem colli. rō quia ibi sunt principia mlti-
rum neruozum faciei: si in spasmō mouētur ner-
ui et contrahuntur uersus principia. Alman.

Quis curam incipiemus cū solutiōe
uentris ex pillis fetidis. Nutrimētū uero
eius atqz ipsi? potū ordinabimus ut in. c.
de paralysi diximus. Sil.

Hic ponit curā: et diuiditur in duas. Primo ponit curam torture puenientis ex repletionē. secundo ponit curam puenientis ex inanitione et ex cūsa se. secunda ibi. De torture uero. Prima in duas. Primo ponit curā per euacuatores et remedia per localia. Secundo ostendit quod faciēduz qñ predicta facta non cōferunt. secunda ibi. Quid si passio. Prima in tres. Primo ponit curā per euacuatiōē. Secundo per dictam. Tertio per localia. secunda ibi. Nutrimentū uero. Tertia ibi. Egritudine pterea. De prima dicit quod in cura torture debemus incipere faciēdo euacuatiōē cū pillulis fetidiss. Notandū quod pñ incipiendū ē ab euacuatiōe: quia raro medicina localia debent appropinquari: nisi premissa euacuatiōe ut dictū fuit supra. sed ratio dicti est quia predictae pillule euacuāt materiā staticā faciētem spasmū uel paralysim que sunt cause torture iō rē. Secundo notandū quod ateqz detur medicina laxatiua uel euacuatiua debet pcedere siropus digestius appropinquatus in torture et ē. R. radicū accorū. lb. s. s. zib. al. nu. mus. añ. s. i. mell' elci qñ. iiii. fiat siropus clarificatus usqz ad. lb. i. et detur cū aqua decoctōis saluie. Ad idē ualet siropus cōpetens in paralysi et in spasmo. Tertio notandū quod medicina laxatiua dē ē talis. R. pillarū cochiaz. s. ii. pulpe. colognide bdelii puluerizati añ. s. i. si patiens ē foris misce malaxando cū idiomelle facto cuz aq ac eoz: fiant pillule ad quantitātē cicerū. Ad idē ualet medicine solutiue i cura palisi et spasmi Nutrimentū uero. Hic ponit curā per dietam dicens quod nutrimentū. i. abus et potus debent ēē sicut dictum ē in cura paralisi: ubi gñ comedat carnes oīum bonarū auium degentiū in arboribus et pratis et nō in aquis gallinas gallos: annuales: pullos gallinarū assatos carnes hedoz et castratoz assatas: comedat cibaria ordi auene spelte et farris et cōdiatur cū puluere qui sic fit. R. nucis musca. s. i. piperis lō gi castorei galange añ. s. i. zedoarie. s. i. s. teretur et cribelletur. de potibus sumat aquā mell' rō patet. Almansor.

Egro pterea quotidie in mane añqz comedat sinapi cū sirupo aquoso gargazare faciē et mittemus euz in domū obscurā et pcepim' ut unā nucē muscātā in parte oris que torta ē teneat. narib' quoqz tūc isufflabimus cōditi ut sternutatio pro uocet. Spondiles quoqz colli eius et faciē eius et frontē ex oleo costino iungere cōuenit et ē quotidie de anacardino uni' aurei

podus sumendū. et si passio hoc mō soluta non fuerit ad uētris solutionē et egripseruatione redeundū ē. De torture uero que nō repente: sed paulatim accidit nō loquimur: ipsa nāqz nō cōtingit nisi i frenesi punitōsa mōte tā iminēte et ex siccitate. Sil.

Hic ponit curam per localia: et diuiditur i sex. Primo ponit curā per gargarisma. Secundo per mansiones ostēdendo in qua domo dē stare. Tertio per unū quod dē tenere in ore. Quarto per sternutōiū. Quinto per inunctōnem. Sexto p pfectionē. partes patebunt.

De prima dicit quod debemus facere gargazare egrū ante comestione cum sinapi et sirupo acetoso. Notandū quod anteqz competat istud gargarisma due cōditōnes requirūtur. Prima quod corp' sit euacuātū euacuatiōe vli qz corpe extēte pleno fieret attractio maior materie peccantis ad faciē. Secunda cōditio ē quod materia sit fluxa et hoc post tres uel quattuor dies: qz ante qz materia esset fluxa fieret maior attractio materie et flux' materie maior. et rō quare ualē tūc est. qz tale gargarisma subtiliat materiā torturā cū hoc eam euacuat. Secundo notandum quod gargarisma ras pōt sic formari. R. seif sinapis qñ. i. s. aceti al. qñ. s. mell' elci qñ. i. fiat decoctio clarificata usqz ad. lb. i. Ad idē v3 lb. R. radicū accorū qñ. i. aceti. s. i. fiat decoctio parū clarificata usqz ad. lb. i. Ad idē ualet gargarisma factū ex oximelle sglitico et aq decoctōis nucis musca. sticados et piretri. Et mittemus eū. Hic ponit curā per mansionē ostēdendo in qua domo dē stare. et dicit quod debet ēē dom' obscura: qz uirtus uisua ē debilitata: qz nō h3 nisi unū oculū: sed per domū luminosāz ampli' debilitaretur et per obscurā iuaretur qz aggregatur spūs. rō qz in domo luminosa aspiciat ad diuersas partes: et in obscuro nō iō rē. Notandū quod pro cura torture dē iuberi ut patiens aspiat in speculo de calibe ut per aspectū ad pteraria rectificetur eius faciēs et non solū ualet speculū de calibe: uerū etiā quodlibet aliud. Et pcepimus. Hic ponit curā per unū quod dē tenere in ore et dicit quod multū ualet tenere in parte oris que ē torta unā nucē musc. Notandū quod ratio dicti ē quia subtiliat sua caliditate materiā et quia confortat nervos et rōne stipticitatis confortat membrū. Notandū quod ad idē ualēt tales troscisci. R. radicū accorū qñ. i. s. s. zib. al. s. i. nucis musc. s. v. puluerizanda puluerizentur et quassanda conuassentur et infundantur in aqua saluie per duos dies et condiantur cuz

De spasma

melle electo qd sufficit p formatione trocisci pon-
deris. 3. i. 5. 7 teneatur in ore. 7 si unus eoz tras
glutiat non est uis: immo e melius. **Narib⁹**
quoqz. **Hic** ponit curam per sternutatioz
dicens q conueniens e ut narib⁹ insuffletur co-
disi ut puocetur sternutatio. **Conditi** e herba
silis spatule seude. **Notandū** pzo q rō ptis
est q: per sternutatioz expellitur materia piucta
to: tur iō zē. **Secūdo** nota q loco huius ua-
lent sternutatoria dicta. f. elleborus albus pire-
trū euforbiū castoreū 7 silia. **Ad idē.** **R.** suc-
ci auricule muris facta resigētia. 3. i. oppopona-
cis castorei puluerizati añ. 3. 5. misce 7 admistre-
tur cū rascali. **Spondiles.** **Hic** ponit curaz
per inunctionē dicens q e cōueniens unget spō-
diles faciē 7 collū cū oleo costino. **Notandū**
q debemus ungere spōdiles colli: qz origo ner-
uoz ad faciē uenientium ē in parte superiori nu-
che in qua ē no cumentū pncipaliter in tortura.
sed ualet hec unctio qz pfortat neruos 7 psumit
materiā. **Secūdo** notandū q loco huius v3
tale ungentū. **R.** radices accoi. qrs. i. 5. 3. sib.
al. nucis mus. añ. 3. iii. olei costini. 3. iii. uini al.
3. ii. 5. puluerizanda puluerizētur 7 cōquassāda
pquassentur 7 buliāt sup cineres calidos usqz
ad cōsūptionē uini coletur 7 colature addatur
cere quantū sufficit 7 fiat ungentū 7 ē spāle in
tortura. **Ad idē** ualet hoc. **R.** oppoponacis
quar. i. radici accoi. 3. iii. 3. i. al. nucis mus.
añ. 3. i. terbenie. 3. ii. puluerizētur puluerizan-
da liqfiant liqfienda misce oia sil fiat massa po-
stea extendatur supra alucā ul supra pannuz d
būbace 7 applicetur ptib⁹ supozib⁹ colli. f. spō-
dilibus. **Notandū** tertio q in tortura causa-
ta a paralisi pnt applicari olea resolutiua dicta
unguenta resolutiua ablutiones resolutiue 7 si
milia: dato q nō precedant mollificatiua. ratio
quia materia ē satis fluida sibilis 7 nō timetur
q resoluatur sibile 7 remoueat grossum. **S3 i**
tortura facta a spasmō de repletōe anteqz appli-
centur resolutiua dicta mollificatiua cōueniūt.
rō quia materia in spasmō ē grossa iō zē. **Et in**
hoc cōiter est magnus error medicor. **Quar-**
to notandū q ungentū mollificatiuū ppetens
i tortura causata a spasmō ē. **R.** mucilagis scis
lini fenugreci añ. 3. ii. butiri sine sale. 3. 5. pigue-
dis anatis. 3. i. olei amigdolar dulciū. 3. ii. offi
d lilio. qrs. 5. cere modici liqfiant liquefēda:
misce oia 7 fiat ungentū 7 ē ualde bonū. **Et ē**
quotidie. **Hic** ponit curā per cōfectōnez di-
cens q eadē die ē sumendū pōdus aurei uni⁹ d
pfectōne anacaridina. 7 debet dari cū decoctōe

accoi. ratio remedii est q: tale electuariuz puo-
cat sudorē 7 feb. ē. 7 iō consumit materiā toz-
ture 7 ē ultime uirtutis 7 nō cōpetit nisi qñ non
ualent remedia alia. **Notandū** q ad idē ual3
hoc. **R.** nucis mus. 3. i. 5. al. añ. 3. iii. conferne
accoi. qrs. i. 5. zuccari al. qstū sufficit 7 fiat electua-
rium facta prius uniuersali euacuatiōe detur. 3.
i. quolibet mane. **Ad idē** ualet iera herme-
tis. **Et si passio.** **Hic** oñdit quid sit faciēdu3
qñ predicta remedia non conserūt qz non remo-
uent to: turā: dicens q redeundū ē ad euacuati-
onē 7 pseruationē egrī. **Ratio** qz signū ē q re-
mansit de materia antecedente: ideo pseruan-
dus ē ne cadat in peius. **Ultimo** notandū q
ultimū remediū ē canteriū unū in occipitio. ali-
ud in uenis post aures uel in radice mādibule i
parte toita. **De tortura vō.** **Hic** ponit curaz
torture facte a spasmō d inanitiōne excusans se
7 dicit q non uult dicere h de tortura q aduēit
paulatiue 7 non subito 7 cām adiungit qz talis
non fit nisi in frenesi mortali. rō quia mors iam
ē proxima cū talis tortura fiat a siccitate hūidi-
radicalis 7 resolutione caloris natural 7 spiri-
tuū: sed moituri solis signis pzonosticis sūt di-
mittendi. **Notandū** q signū distinctiū quā-
do tortura fit a spasmō de repletionē uel de iani-
tōe ē. quia a spasmō de repletōe fit subito: 7 a
spasmō de inanitiōe fit paulatiue: 7 pcesserūt si-
gna aliq ut febres uigilie inanitō 7 cū hoc faci-
es ē coniugata. **Subitatur** q pars faciei i toz-
tura sit permutata a figura: an pars egra q h3
spasmū uel paralism an pars sana 7 per pñs
cui parti debēt approximari remedia: an parti
que apparet male figurata an parti q nō appa-
ret male figurata. **Dicendū** pzo q si tortura
fiat a paralisi pars sana apparet male figurata
rō qz pars egra paralitica cadit supra partē sa-
nam: iō facit in parte sana malā figurā 7 in tali
remedia debēt appoxiari super parte q appa-
ret bñ figurata. **Secūdo** dicendū q si tortura
fiat a spasmō pars egra apparet male figurata
Ratio qz illa ptrahitur 7 ptrahit ad se partem
sanā iō facit in pte egra malā figurā: 7 in tali re-
media debent appoxiari super partē que ē ma-
le figurata zē. **De spasmō. Silla.**

Standū pmo circa rubricam qd fit
spasmus fm auic. secūda tertii. c. pzo
pzo. spasmus est egritudo neruosa q
mouentur lacerti ad sua principia: 7 inobediē-
tes sunt in dilatatione. **Secūdo** notandū q
spasmus est duplex. **Quidam** pportionat⁹ ad
materiā: 7 talis ē duplex. f. d repletōe 7 inanitiōe
c iii

z quidam ē non pportionatus ad materiam.

Appellatur enim spasmus pportionatus ad materiam qñ fit ppter pſentia materię: uel ppter abſentia materię naturalis. ſ. hūidi radicalis. Sed appellatur ſpasmus nō pportionatus ad materiam qñ fit ppter ſpēm nocuenti cerebro cōicatum: unde fit ptractio dato q nō fit ppter neruoz repletionē uel eoz inanitionē.

Notandū tertio q causa ſpasmī de repletione ē triplex. ſ. primitiua aīis z cōiūcta. Primitiua ſunt res non naturales cōicantes uel multiplicantes hūiditatem in cerebro hūano. ſ. ſiā uel mīām uel ſanguinē lz ut plurimū ſiā. ut cibi ſtatici potus ſuperflu⁹ crapſa ſomn⁹ ſupflu⁹ quies: z ſic de aliis rebus nō naturalib⁹. Coadiuuantes ſunt cōpſo frigida etas z regio frigida. Antecedens ē hūor ibibitus in neruis aīe qz faciat ptractionē z ut plimū ſiā lz ēt poſſet ēē mīa uel ſanguis uel colera licet raro. Cā pūuncta ſunt illi met hūiores ibibiti in poroſitatibus neruoz qui actu faciūt ſpasmū. Quarto notandū q causa ſpasmī de inanitione ſit eſt triplex. ſ. primitiua aīis z pūūcta. Primitiua ſūt res non naturales extrinſece inanientes z pſu mentes hūiditatem noſtri corpis ſicut cibi aſſi anguſtia ira z triſticia. Cauſa aīis ē mala complexio ſicca pſumens hūiditatē uel calida z ſicca ut febres ardētes ſicut cauſon: uel mīa uel complexio frigida fundata in neruis. Cauſa pūūcta eſt ipſa mala cōplexio ſicca actu inducēs ptractionē in neruis ut patet in corrigia poſita iuxta ignem uel ſolē. Quinto notandū q cā ſpasmī non pportionati ad materiam ē dolor cauſatus in neruo uel ppter pūcturā cū ſtilo uel acu uel ſilibus. uel ppter pūcturam ſcorpionis uel ſilibus. uel ppter frigiditatē pgelantē neruum uel lacertū ex quibus contrahitur neruus uerſus cerebrū. Sexto notandū q dīa ē inter ſpasmū epilepſiam z ſingultū paralīſim thethanū z cuzeꝝ. Et differūt ſpasmus z epilepſia: qz in epilepſia ē contractō oīum neruozū i ſpasmio uero unius mēbri. z quia non cōtingit ex nocu mento cerebri: ſed ex nucha z ſm q ſit in alia z alia parte ita ſit ptractio in alio z alio mēbro.

Secūdo differūt qz lz i epilepſia ſit ptractō ſicut in ſpasmio: poſtea tñ ſit dilatatio. materia conſūpta: ſed in ſpasmio nō ſit dilatatio niſi fiat euacuatio. Tertio differunt quia epilepſia ē egritudo peroximalis: ſpasmus uero non. Differunt ſpasmus z ſingultus: qz in ſingultu qui ē paſſio ſtomachi qz uis prius fiat cōtractō ſtomachi: poſt remoueat per expulſionē ma

terie ſiue ſit ſiā ſiue uentofitas uel uapor elcatus ad os ſtomachi: ſed in ſpasmio non niſi uci at ad curam. Secūdo differunt quia ſingult⁹ non ē paſſio neruozū ſed lacertozū ipſius ſtōa chi. ſed ſpasmus ē paſſio neruozū. Differūt ſpasmus z paralīſis quia in paralīſi ē mēbri elongatio in ſpasmio ſm longum abbreviatio. ratio quia materia ſpasmī ē groſſa dilatās neruos z per conſequens abbreviatus ſm longus ſed i paralīſi ē materia fluida aquoſa ſubtilis relaxans. Differunt ſpasmus z thethan⁹ qz thethanus eſt egritudo officialis prohibēs uirtutem motiuam a contractione neruoz de quozū aptitudine eſt ut contrahātur ppter nocu mentum in neruis z lacertis. z ſpasmus ē egritudo qua mouentur lacerti ad ſua principia et inobedientes ſunt in dilatatione. Secundo differunt qz thethanus ē pproprie quādo lacerti interiores z exteriores equaliter tēduntur z ſic mēbrum ē tenſus. ſed ſpasmus dicitur fieri qñ nerui uel lacerti ptrahūt ſolū ad unam ptem tñ z ſic mēbrū ſtat ptractū. Conueniunt tamen quia ſiunt ex eiſdem cauſis. Differūt ſpasm⁹ thethanus z cuzeꝝ ſit a uentofitate groſſa dilatāte neruos z lacertos: ſed thethanus z ſpasmus ſiunt a materia hūorali. z cuzeꝝ nō eſt niſi ſpasmus particularis. ſ. in oculo uel palpebra z tal' appellatur grāphus. tñ ſolet cuzeꝝ ſeu alcuzeꝝ ſumi pout ē idem quod ſpasmus uel thethan⁹.

Septio notandū q in ſpasmio poſſim⁹ pſide rare uel motū malum ptractiū z ſic ē accidenſ uel malam figuram que conſequitur ex tali motu uel oppilatōe: ſic ē egritudo. Et id aliqui auctores dicunt q ē accidenſ: aliqui q ē egritudo non ē cura de hoc. Dubitatur i qua etate magis accidit ſpasmus. Dicendum primo q in puericia. Prima cauſa ē multitudo hūiditatis exiſtētis in pueris vnde pōt libere fluere ad neruos. Secūda cauſa ē raritas neruozū z mollicies vnde facilius recipiūt materias. Tertia cauſa eſt malicia regiminis vnde generatur humiditas ſtatica z ibibitur in neruis. Dubitatur utrū ſicut in ſpasmio auſertur motus ita auferatur ſenſus. Dicendū q non quia maior quāritas ſpirituū requiritur ad ſenſum qz ad motum ideo rē. Aliman.

Unū aliquod mēbrū alicuius cōtrahitur z ad ſuam redit originē aut plura ex mēbris. ſic diſponuntur ipſa ſpasmata eſſe. pnuñciabim⁹. ſpasm⁹ aut ſubito aut paulatī inuadit. Silla.

Illic determinat de ſpasmio z diuiditur in

De spasmō.

tres. Primo ponit signa. Secundo notificat spēs spasmī. Tercio ponit curam. Secunda ibi. Spasmus aut. Tertia ibi. Sed spasmus. De prima dicit qd qñ aliquod mēbrū p̄trahitur et redit uerius suū p̄ncipiū. scilicet cerebrum. uel si plura mēbra sic disponātur dicendū ē qd sit spasmus. Notandū causa quare sit contractio in spasmō est ppter materiam grossam contentā in nervo que dilatat neruū et abbreuiat fm longum. Secundo notādum qd signa spasmī de repletōe sunt: quia talis aduēit subito et apparent signa repletōis. S3 signa spasmī de inanitiōe sunt: quia fit paulatim et ex successione egritudinū euacuantiū: et successione euacuatiōis facte per medicinā vel per se: et sic de aliis causis. Tercio notandū qd signorū spasmī: qdam sunt p̄nostica et quedam demonstratiua. P̄nostica sunt ut tremor et stupor: membri diminutiō motus per longum tēpus. Demonstratiua sunt ut actualis contractiō neruorū versus suam originē cum iēptitudine dilatatiōis. Que dam sunt signa salutis ut receptiō motus membri et dilatatiō eius. Spasm' aut. Hic ponit spēs spasmī dicens qd spasmus quidā sit subito qdam paulatim. Notādū qd spasm' diuiditur dupl'r. Primo penes figuram et sic ē triplex. Primus i quo nerui contrahūtur versus partē dōmesticam uel āteriorē: et est qñ nocumētū est i partibus āterioribus et uocatur antistonus. Secundus ē i quo contrahūtur nerui vsus partē posteriorē uel si iustrem et est qñ nocumētū est in neruis partis posterioris et uocatur p̄stonus. Tercus ē i quo p̄trahantur ex utraqz pte et tūc mēbrū stat erectū et ē deterior et difficilioris cure et uocatur thebanus: et p tanto auctores faciunt capl'a distincta. Secūdo mō diuiditur spasmus fm cām: et sic sunt tres spēs spasmī. Una ē ex repletōe. scilicet ex hūore ibibito i porositate neruorū ut plimū flatico et aliqñ est disp̄sus et aliqñ aggregatur in una parte et fit ap̄a. Secūda spēs ē ex inanitiōe et fit ex transumptōe hūiditatis substācialiū mēbroz paulatim. Tertia spēs ē a rebus inducētibz nocumētū i membris subito et dicitur nō p̄portionatus ad materiā et tunc in generali sunt q̄tuor. Prima ē fortis frigiditas introducta in neruis et reducitur ad spasmū de inanitiōe. Rō quia illa frigiditas condensat hūiditatem neruorū et sic eam minora tur. similiter etiā in illa p̄densatiōe aliquid d hūiditate exprimitur et fluit ad extra et sic minoratur. Aliqui tñ reducūt ad spasmū de repletōe. Secūda cā illius spasmī sunt uermes mordican

tes os stomachi inducendo nocumētūz tñde uirtus sentiēti contrahitur et ille reducitur ad spasmū de inanitiōe quia ratione contractiōis aliquid effluit. Tertia causa est morsus animal' uenenosus et reducitur ad spasmū de repletōe: quia hūiditas mala causata ab illo animali imbibitur in neruis. Quarta causa est dolor: quia uirtus sentiēti nocumētūz contrahit neruos et talis reducitur de per se ad spasmum de inanitiōe: quia cum nerui contrahuntur: tunc propter dolorem aliquid effluit de humiditate neruorū sed per accidens reducitur ad spasmū de repletōe. ratō quia ad locū doloris fluit humores et ibibuntur in neruis. Al.

Spasmo autē subito euenienti eadez preparanda ē cura quā in paralisi conferre diximus. In eo tamen fricatiōe manū et functione ex oleo costino pl' utimur.

Sillanus.

Hic ponit curam spasmī. Primo de repletione. Secūdo de inanitione. Secūda ibi. Spasmus uero. De prima dicit qd in spasmō de repletione. Primo conuenit cura talis qualis conuenit in paralisi. Secundo dicit qd in cura spasmī dicti debemus uti plus fricatione manuum et vnctione ex oleo costino. Notandū qd ratio primi dicti est: quia eadem est quasi materia utriusqz. scilicet flegma imbibitum in porositatebus. Ratio secūdi dicti est: quia materia spasmī est grossior: ideo tarde resoluitur ideo indiget medicinis fortibus. Secundo notandū qd spasmus de repletione et paralisis conueniunt in cura: quantum ad ea que approximantur ad intra: quia eedem sunt medicine digestiue et solutiue: Sed differunt quantum ad ea que applicantur ad extra. quia in paralisi solum conueniunt resolutiua: quia materia est fluida subtilis: et nō timetur qd remaneat grossum et remoueat subtile. Sed in spasmō de repletione: quia materia est grossa et uiscosa. Primo utendum est mollificatiuis: deinde resolutiuis: quia si econtra fieret: resolveretur subtile et remaneret grossum et putresceret.

Tercio notandum qd unguentum mollificatiuum competens in cura spasmī est. R. mu cillaginis: fenugreci: seminis lini: ass. 3. ii. butiri sine sale: axungie anatis ass. 3. i. cere modi cum liquefiant liquefienda: Et misce et fiat unguentum resolutiuum dictum in capl'o de paralisi ita qd utatur p̄ duos dies ungtō mollificatio deinde ungtō resolutiuo per duos dies: et sic uadat p̄tinuādo donec materia sit resoluta. Ad

idē ualet cerotuz isopi. Ad idē cerotuz diate
seren. Notanduz quarto q̄ unguētuz reso
lutiuuz p̄petens ē unuz mesue qd̄ icipit cerotuz
aliud fortissimuz eiusdē uirtutis ad dissoluēdū
articulorū duricies. Ad idē unguētuz aragon
descriptōe nicolai. Ad idē unguētuz marcia
ton descriptōe nicolai. Ad idē unguētum de
bdello mesue. Ad idē unguētuz silagrii mesue

Quito notādūz q̄ emplastruz mollificatiuū
p̄petens in cura spasmi ē. R̄. emplm ceroneuz
descriptōe nicolai qd̄ sufficit ad q̄stitutes mem
bri: mollificat enī multuz duriciē splenis mala
xetur cum oleo sisamio: s̄ apparet michi q̄ hoc
emplm sit resolutiuum ut uult nicolaus. Ad
idē ad mollificandum ualet emplm s̄ melliloto

Ad idem ualet diaquilon. Ad idē ualz ab
lutio hec. R̄. seīs senugreci seminis lini seīs ane
ti añ. quaz. i. sumitatz malue bismalue barbe
ircine añ. Al. i. i. quassentur fortiter buliāt i l̄b.
i. i. i. aque donec redeant ad. l̄b. ii. coletur ⁊ d̄ co
latura fiat ablutio mēbri: ⁊ postea fiat ablutio
resolutiua dicta in. c. de paralisi uel uno s̄ mol
lificatiua alia die resolutiua. Sexto notādūz
q̄ eodem modo pōt fieri de balneo q̄ conue
nit primo mollificatiuum factuz de herbis p̄di
ctis: sed in pluri q̄stitate. deinde resolutiuū desm
in. c. de paralisi. Ad idem ualet hoc quod est
secretuz resolutiuum. R̄. seīs aneti cōquassati
l̄b. iiii. calcium vulpis cūsceratum unuz: buli
at in sufficienti q̄stitate aq̄ usq̄ ad ossium sepa
rationē. fiat balneū in illa aq̄ uel abluatur mē
brium. Septimo notandum q̄ p̄guedies ma
xime appropate in cura spasmi sunt arūgia vul
pis leonis. Octauo notādūz q̄ in cura spas
mi de repletōe ualet pellis vulpis portata. Al.

Spasmi uero qui nō repente s̄ suauiter
accidit post febrē aut post multā uētris
solutionē: aut multū uomitū: aut sanguis
fluxū malus ē ⁊ uix curabilis. Silla.

Hic ponit curā spasmi s̄ inanitōe: ⁊ diuidi
tur in duas. Primo ostendit quō se h̄z ad curam
dū spasmi de inanitōe. Secūdo p̄sequitur po
nendo curā. secūda ibi. Quicquid tñ. De
prima dicit q̄ spasmi: q̄ nō sit subito sed pau
latim succedens ad febres uel ad euacuatiōes
per secessuz uel per uomitū uel per fluxū sāgui
nis talis ē malus ⁊ uix curabilis. Notādūm
q̄ spasmi de inanitōe pōt considerari dupl̄r.
Uno mō in suo principio: ⁊ sic ē curabilis cum
remediis applicatis. R̄o quia uirtus in neruis
adhuc non ē debilis sicut ⁊ ethica in principio ē
facilis curatiō ut auic. prima quarti. Secūdo

pōt considerari spasmi de inanitōe quātū ad
processum. ⁊ sic nō ē curabilis. r̄o q̄ consūpta
est hūiditas naturalis ⁊ facta ē etiam resolutio
caloris naturalis ⁊ spūs: unde uirtus ē nimis
debilitata. Ad propositum hic intelligitur se
cūdo modo. Secūdo ē notandū q̄ spasmi
sequens ad febrē est duplex. Quidam ē de ina
nitōe ut qñ febris p̄sūpit hūiditates sbales mē
brioz. Quidā ē spasmi de repletōe ut qñ febris
ē solū potens ad dissoluēdū hūiditates ⁊ non
ad resoluēdū: sicut sol agēs in glaciē dissol
uit ipsā. Ad p̄positū h̄ intelligitur p̄rio mō. Al.

Quicquid tñ accidit ei mederi incipiem⁹
Egro nāq̄ ordei aquā: ⁊ iura unctiosa ⁊
mollia ministrabimus: ⁊ in aquā dulcem
tepidā ipsuz mittemus ⁊ lungen⁹ ex oleo
uiol. tepido: ⁊ oleo de seibus cucurbitē: ⁊
p̄cipue neruoz radices in q̄bus spasmi exi
stūt. In tina quoq̄ diu moretur ⁊ ex oleo
uiol. inuugantur. De uino bibat patiens
parū qd̄ tñ multū habeat aque admixtōz
⁊ cibus nutriatur hūidis. Sillanus.

Hic ponit curam spasmi de inanitōe qñ ē cu
rabilis. ⁊ diuiditur in quinq̄ ptes. P̄rio ponit
curam per potū aque ordei ⁊ p iura unctiosa.
Secūdo per balneū. Tercio per unctōz. Quar
to p balneū ⁊ unctionē iterato. Quito p dietā
partes patebūt. De prima dicit q̄ in cura s̄
bemus incipe dare aquā ordei ⁊ iura unctiosa
⁊ liquida. Notandū q̄ ad nutrimentuz com
petens spasmo de inanitōe quinq̄ p̄ditiōes requi
rūtur. Prima q̄ sit facilis digestiōis: q̄ uiri⁹
est multū debilis. Secūda q̄ sit facilis penetra
tiōis quia uie sunt multū stricte ppter defectuz
hūozum ⁊ spiritūū. quia ibi ē oppilatio attenu
atoria. Tercia q̄ sit multi nutrimenti. quia facta
est deperdiō hūiditatis sbalis. Quarta q̄ ta
le nutrimentū sit alteratiuū. quia i mēbris ē ma
xima siccitas ⁊ ut plimuz caliditas: ⁊ id̄ d̄z esse
ut plurimum infrigidatiuum ⁊ humectatiuum.
Quita q̄ sit p̄solidatiuum ut fiat melior adhe
rentia in partibus mēbri ⁊ si non habeat has to
taliter saltē habeat aliquas uel plures. Secun
do notandum q̄ ex isto patet quare aqua ordei
competat. r̄o q̄ ē s̄bilis penetratiōis ⁊ facil⁹ di
gestiōis. s̄l̄r ē alteratiua q̄ ē frigida ⁊ humida.
⁊ si coquatur i ea cancri fluuiales ul⁹ testudines
nēozales ut docēt auctores bñ abluat crit bōi nu
trimēti ⁊ sic erit nutrimentū mirabile ⁊ p̄fectum
quia hic sunt quinq̄ conditiones dicte. s̄z quare
cōpetunt iura unctiosa: q̄ sunt facilis digestiō
nis cito penetrantia ⁊ boni nutrimenti ⁊ mlti

De spasmo.

ut aqua carniū et similia. Tercio notandum qd q̄uis sint multi liquores humidi qui cōueniūt in spasmo de inanitōe tñ inter cetera sūt q̄ttuor que spālīter cōpetunt. primo oua forbilia: quia sunt facili digestiōis et facili penetratiōis sibi substantie et multi nutrimenti: ideo quasi totum pueritur in nutrimentū. Secūdo pueniens est uinū multū limphatū: qd facili digestiōis facili penetratiōis multi nutrimenti et alteratiū: et ideo ualet in sincopi: qd cito regenerat spūs et releuatur uirtus. Tercū cōueniens ē aqua carnis que sic fit. R̄. gallinā minutim incisam pōe in uase uitreo et duo coeclearia aque ros. et uini et claudatur illud uas ne possit exire fumus nec aliquis uapor: et ponatur in cacabo in quo bullita aqua et depelli debet gallina ut tota unctuositas remoueat. Aliter pōt fieri i debilitate ualde magna. habeatur capo et assetur ad partes: et cū carnibus portinis lardetur et contūdatur multum cum to:culari apotheca et expmatur illud quod exhibet aqua carnis dicitur et si misceatur cū aqua carnis et detur cū illa aqua ē magis confortatiua. Similiter et meli⁹ ponatur capo in uino per diem et conteratur ut dictus est et ponatur in alēbico et distilletur et illa aqua ē meli⁹ cōfortatiua: et qñ paties est debil⁹ addatur unus utellus oui et est res mirabilis. Aliter cū filo suspēdantur mēbra pulli nō multū piguis i uase uitreo lato et claudatur optie orificiū uasio ut aqua bulliens nō possit intrare et tūc dimittatur per tres horas uel circa deinde aperiat et succus qui egressus est coletur ppter unctuositatem et tale dē distillatū et si ponantur florēi aurei. et uel plures erit melius adhuc qd est magis cordialis aqua illa. Quartū pueniens ē lac et in ter alia ē lac muliebri: deinde asininū: deinde caprinū. cā quia est facili digestiōis facili penetratiōis et subtilis nutrimenti consolidatiū ratōe cauitatis. et si est possibile sumatur ex ubere et uas in quo ponitur lac pōatur in aq̄ calida ne corūpatur ppter aerē. et si cēt fluxus uētris lapides igniti uel calips extinguantur in ipso.

Quarto notādū qd ad idē ualē restauratiū de carnib⁹ cū spēbus qd cōiter fit per medicos. R̄. carniū pulli uel edi elixatataz usqz ad quāritatē sufficientē pistentur optie cū brodio et zucharo qbus addatur spēs infrascripte. R̄. cardamōi garosiloz cucubēbaz galāge zizib. nucis mul. dragagātū gūmi arabici añ. 3. i. macis croci añ. 3. ii. et addantur cū istis spēbus. uide licet. R̄. amidi ligricie uuarū passarū pinearū amigdalaz dulciū et mūdaz sebesten fisticoz

semen cucurbitarū melonū cucumēz papauer al. seīs lactuce portulace añ. 3. ii. pēdiāz. 3. iii. aque buglosse que sufficit ad infundendū zuc carū addatur mellisse buglosse spodiū sumach coricū citri dactiloz añ. musci parū conficiantur optie et ponantur in scatula et deaurētur.

Aliud restauratiū nicolai. R̄. liquiricie ros succari añ. 3. ii. dragagātū gūmi arabici. añ. 3. ii. sandaloz alb oz et ru. añ. 3. i. seīs papauēis al. 3. iii. succi liquiricie amidi seīs lactuce scariole spodiū añ. 3. i. garosil. 3. 5. seīs cinami zizib. storacis añ. 3. 5. croci. 3. ii. penidū. 3. iii. seminis citrulloz cucūeris melonis cucurbite añ. 3. 5. seīs citonioz. 3. vi. penidiāz amigdalaz sebestē añ. 3. i. pficiantur cū sirupo q̄ttū sufficit zuccari. R̄. xi. Et in aqua. Hic ponit curaz p balneū et dicit qd puenies ē ut balneetur i aqua tepida dulci. Notandū qd rō dicti est qd tale balneū hūectat per uia irroatiōis: unde phibetur resolutio hūidi radicali. Secūdo qd dilatat porros: unde nutrimentū pōt melius uēire ad membra. Secūdo notādū qd mora in balneo d3 ēē quousqz uene icipiūt tūfieri et nō ultra: qd tunc fieret resolutio et iō medicus tunc d3 ēē p̄sens. Secūdo notandū qd loco balnei dulcis aque tepide cōpetūt alia balnea. Primū ē aq̄ dulcis balneū in quo bulliant res frigide et hūide ut flores nenusari uiolaz et salicuz: et si ē nobilis ponatur res in sacculo ad decoquendum ne deturpetur. Secūduz balneū et appropriatū ē balneū lactis et ē mirabile: quia sicut ualet ab intra ualet ab extra. Tertius balneū ē olei cōis et preualet duobus balneis pcedētibz cauendum est tñ a caliditate ipsius. Et inungemus

Hic ponit curā per unctionē dicens qd debemus ungere radices neruoz ex oleo uiolato tepido uel ex oleo de seibus cucurbite et per illud intellexit sibi similia: ut olez de seibus et olez de salicibus. rō qd talis unctione phibet exiccationē. Notandū qd ad idē ualet hoc unguētum. R̄. axungie galline axungie anag medulle uini li añ. 3. 5. mucilaginis psilii mucilaginis dragagātū gūmi arabici añ. 3. iii. oli uiolaz oli nenufay oli de salicibus añ. q̄r. 5. cere q̄ttuz sufficit liq̄fiāt liq̄fiēda misce oia fiat unguētū quo unguatur tota spia dōsi lz possint ungi alia membra. In tina. Pōit iterato curam p balneuz et unguenta ut dictum fuit supra. De uino.

Hic ponit curam per dietam dicens qd pax debet bibere de uino: quod tamen sit mixtum multa aq̄. rō patuit supra. Secūdo dicit qd d3 nutriri ex cibis hūectantibus. rō patet. No

tandū q̄ aqua debet misceri uino atēq̄ paties
bibat per longū tēpus ut fiat bona cōmixtio: et
illa aqua debet eē bulita: deinde in frigidata:
quia erit melior. Secundo notandū q̄ uinū
pōt fieri debile duobus modis. vno mō per ad
mixtionē aque. Secundo infundendo panē ca
lidū in uino: et pro tanto per experientia repitur
aliquis qui nō uellet bibere uinū in quo infūdi
tur panis affatus. Tercio notandū q̄ ras nō
ponit curā si sit spasmus pportio natus fact⁹ ex
punctura nerui. Curatur sic. ponatur desup
quasi feruens oleū de euforbio: et fiat emplastr⁹
de euforbio oppoponaco piretro et castoreo et
aperiatur locus et cauterizetur euacuatoe uni
uersali precedente. Si uero spasm⁹ ē pportio na
tus ad materiā fiat ex scorpiionibus: aut anima
libus uenenosis. detur tiraca aut nitridatum
aut alia medicina que ualeat cōtra uenenū. Ut
salua aristologia rotūda zizania bacce lauri et
similia. Si spasmus nō pportio natus sit ex vul
nere et dolore curari pōt ponendo super locum
ea que mitigant dolore ut oleū de camōilla cali
dū oleū aneti et oleum de semine lini. Ad idē
ualet emplm de semine lini farina fenugreci flo
rū camōille semine aneti et radice maluauisci et
debet condiri cū oleis predictis et farina ordeci:
et debet poni actu calidū super locum etc.

De epilepsia. Sil.

Orandū p̄io circa rubricas q̄ hec
passio diuerso noibus appellatur.
aliquā. n. dicitur epilepsia ab epi qd
ē sup̄a: et lesio lesio quasi lesio ptis superioris. s. f.
capitis: aliquā dī morbus caducus q̄ facit cade
re ad terrā. Aliquā dī morbus lunatic⁹: q̄ qdaz
peroximant fm motū lune. Aliquā dī passio ul
morbus infantilis: quia cōicatur multū infanti
bus et pueris. Aliquādo dī morbus herculeus
ppter sui fortitudinē ad similitudinē illius hominis
quia hercules appellabatur. Aliquādo dī mor
bus diuinus: uel quia a deo creditur fieri. ul q̄
locū diuinū possidet. s. caput. Aliquādo dicitur
morbus pedicon ab impedita pedū operatoe:
q̄ i epilepsia pedes inordinate mouētur. Aliquā
dicitur ieranthos a iera quod ē sensituum: et
nothos quod ē nocens q̄si nocent sensituius pti
bus. s. cerebro quod ē membz sensituiū ppter
uirtutes animales. Aliquando dī morbus pmen
salis: quia frequenter uenit in p̄uiuis plus ex i
ordinatoe in cibis diuersis et uinis: unde eleuā
tur uapores ad caput facientes peroximū epi
leptic. Secundo notandū q̄ epilepsia ē egri
tudo. phibēs mēbra aiata a sensu et motu et ere

ctione nō integre ppter oppilationē contingen
tem in uētriculis cerebri et in meatib⁹ spūs aia
lis. ita auicē. ait p̄ma terti. Aliter epilepsia est
morbus officialis cerebri offendenti sensū et ere
ctionē toti corpori cum perturbatoe motus ma
xima ppter oppilationē in uentriculis cerebri:
non p̄ncipalibus. Tercio notādum q̄ epilep
sia dupliciter fit. Quedam ē per cām p̄piaz in
cerebro et dicitur p̄prie epilepsia. Quedā p̄ cōi
tatē ad stomachum et dī analensia. uel per cōi
tatem ad aliquod aliud extremor⁹ et dī cathalē
sia. Quarto notandū q̄ epilepsie tres sunt
cause. s. p̄mitiua aīe et coniuncta. P̄mitiua sūt
res nō naturales multiplicātes materiā malas
in corpore uel in cerebro. uel excitantes materi
am malam ut cibi et potus. ul multitudo cibor⁹
et potū ut crapula et ebrietas: multitudo cibo
rum fumosorum ut cepe et allea et fructus et die
ta declinans ad frigidum et humidū: superflua
quies multus somn⁹ et alie res staticū humorē
multiplicantes: quia ut plurimū causa ē s̄a: s̄
etiam causa p̄mitiua pōt eē mala qualitas ho
ribilis et fetida: uentus australis dissoluendo et
borealis cōprimendo. s̄itr suffumigatio galbāi
uel apii ul cornu caprini et sic de aliis rebus exci
tantibus. coadiuant etiam regio frigida et hu
mida et etas. s. infancie et cōplexio similis. Lau
sa aīe ē s̄a ut plurimū. deinde m̄sa. deinde s̄a
guis. deinde colera l̄z raro. Causa coniuncta
est malus uapor eleuatus ab illis materia indu
cens nocumentū in capite. rōne cuius uirt⁹ sen
tiens nocumentum contrahitur et cōtrahuntur
nerui. Et signū q̄ cā coniuncta sit uapor ē: quia
peroximus ē breuis: quia si causa coniuncta cēt
mā hūoralis peroximus duraret longo tēpore
quia humor non posset resolui nisi tēpore lōgi
ori et hoc ut plimū. Dubitatur utrū epilepsia
sit morbus ul accidens. Dicēdū q̄ si in epilep
sia consideramus malū motū spasmosum sic ē
accidens. sed si consideramus causam illi⁹ mo
tus que ē oppilatio uentrioforum ul uiarū sic
est egritudo. Et si queratur que egritudo dica
tur. respondetur q̄ ē egritudo uiarū et recepta
culorū: et sic est morbus ppositio natus licet posset
dici p̄morbus s̄is p̄siderado malā p̄p̄onē quāz
inducit materia faciens epilepsiam. Dubita
tur scdo utp̄ i epilepsia ex toto auferatur sensus
et mot⁹. Arguitur q̄ sic p̄ gal. tertio d̄ iteriorib⁹
vii. c. sic dicēte. et alia hui⁹ passiois. s. signa et ac
cidentia: q̄ compatiuntur nec uident nec au
diunt nec aliquo sensu sentiunt neq̄ mōratur
neq̄ intelligunt. p̄firmatur per experientia: q̄a

De epilepsia.

videmus epilepticos esse sine sensu et motu. In oppositum est Aui. p.ia. tertii et gal. in commento afforismo. secunde particule epileptico. iuu. ibi. Probatur per rationem: in epilepsia non est perfecta oppilatio nec completa ergo non ex toto aufertur sensus et motus p.ia. est evidens in diffinitio: non integra oppilatio. Dicendum quod prohibitio sensus et motus consideratur dupliciter. Uno modo in se: et sic quibusdam accidit ablatio sensus et motus: quibusdam est diminutio, ratio quia videmus aliquos epilepticos ex p.ia. uitate potissimi iacere sine omni motu et sensu: unde uidemus aliquos non recordari habuisse nocumtum: sed aliquos uidemus habere leue potissimum: unde intelligunt et recordantur. Secundo modo prohibitio sensus et motus epilepticoz consideratur in comparatione ad suam causam comparando ad appoplexiam et sic sensus et motus in omni epileptico curabili a potissimo, est non ite gre. phibitus, ratio quia in epileptico non est perfecta oppilatio. Sed diceret aliquis quod si in aliquo epileptico sensus et motus esset ex toto ablati. Dicendum quod si oppilatio non sit integra: tamen illud parum quod est de spiritu sensitivo et motivo uadit ad membra et illud quod est in uentriculis, propter malitiam potissimum non potest exercere operationes suas sensus et motus ut patet. Sed statim diceret aliquis de quodam peroxismo appoplexie sibi dicitur. Dicendum quod non: quia adhuc minus tractat de spiritu in appoplexia quam in epilepsia et difficilius remouetur in appoplexia oppilatio quam in epilepsia: non sensus et motus sub hac consideratione dicuntur magis lesi. Ad argumentum per solutio. Dubitatur tertio utrum humor autem uentus sit in uentusitate uel uaporis posset facere epilepsiam. Arguitur quod non per aueroum tertio colligitur. Et probatur per rationem suam quia si sic tunc epilepsia non cito accideret et cito dissolueretur: p.ia. est sicut per experientiam, probatur ratio: quia humor saltim statim eius non sic cito dissoluitur. Secundo ratio sternutatio non fit ex materia flatuica nisi si conuertatur in uentus: et nec epilepsia: p.ia. est gal. in commento afforismo. septie particule: sternutatio fit: p.ia. patet: quia sternutatio est epilepsia parua. In oppositum est gal. tertio de interioribus. c. vii. de epilepsia, et illud quod dictum fuit assignando causas epilepsie. Dicendum quod si plurimum humor non facit epilepsiam nisi conuertatur in uaporis ut probat auerouis, et alii doctores idem uolentes. Secundo notandum quod humor potest aliquando facere epilepsiam dato quod non conuertatur in uaporis: ratio quia humor potest stimulare uirtutem cerebri ad expellendum, uel per

qualitatem uel per quantitate: et potest esse causa ut cerebri contractus moueatur: et sic erit causa epilepsie. Ad auctoritatem auerouis per quod uult si in dictum. Ad rationes. ad primam negatur p.ia. Ad argumentum dicendum quod humor uiscosus et grossus in membro laterum uiarum potest cito colligi: et cito dissolui per uiam eliquationis, casus enim flatu potest cito fieri ad uentriculos: similiter eius expulsi per palatum et nares potest cito fieri et conuari neruis et terminari ad paralysim hoc sit raro. Ad secundam negatur a. Ad probationem dicendum quod gal. ibi errauit uel quod intellexit si plurimum. Dubitatur quarto utrum epilepsia fiat in senibus probatur p.ia. quod sic per aueroum tertio colligitur. c. ult. dicit enim quod qui paucuntur hac egrotudine sunt callidi et huiusmodi: sicut pueri: aut frigidi et huiusmodi sicut senes. Secundo, in senibus contingit frequenter appoplexia, et ratio. p.ia. tenet per se. a. et p.ia. v. affor. septie particule. appoplexia maxime fit et. Tertio in senibus est materia grossa potens facere oppilationem: et ratio. In oppositum est aui. p.ia. tertii. c. de epilepsia: et habet nono theozice. c. p.ia. Dicendum quod epilepsia raro fit in eis. s. senibus, ratio quia in eis est paruus calor incitans ad expellendum materiam, uel ad colligendum quod requiritur in epilepsia. Ad rationes: ad primam negatur auerouis, uel dicendum quod loquitur de materia et non facta oppilationem a materia flatuica. Aliter quod loquitur de epilepsia contractiva facta a uaporibus malignis que sepe fit in senibus et non de epilepsia facta ab humoribus. Ad secundam rationem negatur consequentia, ratio quia ad appoplexiam non requiritur calor motiuus: sed ad epilepsiam sic. Ad tertiam dicendum quod non fit a materia grossa tantum: sed requiritur motor illius materie. s. calor et ille non est in senibus. Alim.

Um aliquis cadit in terram et torquetur et commouetur et intellectus amittit dicimus ipsum epilepticum fore. quod si spuma exit per os aut secum mingit aut sperma egreditur aut egestio: passio tunc est grauior et uehementior. Sill.

Ibi determinat de epilepsia: et diuiditur in tres. Primo ponit signa. Secundo ostendit per signa quando epilepsia est difficilis. Tertio ponit curam. secunda ibi. Quid si spasmus. Tertia ibi. Si autem. De prima dicit quod cum apparent ista signa. Primum quod quod cadit in terram. Secundum quod contorquetur et mouetur. Tertium quod perdit intellectum arguimus ibi esse epilepsiam.

Notandum quod signa epilepsie: quedam sunt pro

nostica: et quedā demonstratiua. pronostica sūt
 uertigo scorbomia incub⁹. Demonstratiua sūt
 illa que ponit ras. verificatur primū qz in epile
 psia prohibetur spūs ne descēdat et transeat ad
 mēbra vñ pirtus nō pōt regere corp⁹. Secūda
 cā ē nocumētū subito eueniēs i cerebro: quas
 uirtus sentiēns nocumētū fugit: iō cadit i terrā
 uerificatur secūdū in epilepsia corp⁹ cōtorque
 tur ppter nocumētū adueniēs subito cerebro
 et quia nō ē facta oppilatio totalis. Verificatur
 tertū: qz illa passio infert magnū nocumētū
 cerebro ppter malos uapores: unde uirt⁹ aīat
 interior: nō pōt suas operationes exercere.
 Secūdo notandū qz ultra signa dicta sunt alia
 signa. Primū ē citrinitas lingue et uiriditas ue
 narū sub lingua: sub lingua fit uiriditas ppter in
 frigidationē uel mortificationē sanguis partiū
 capitis: et quia pars grossior sanguis cōiunctur
 sub lingua apparet ibi magna uiriditas que dī
 citrinitas et pōt tñ uerificari dī citrinitate. Aliter
 qz in epilepsia ppter nocumētū in anhelitu fit
 aliqualis inflamatio i spirib⁹ et sic colericatur
 ibi: unde lingua sic tigitur. Secūdū signū quia
 antecedit eū ut plurimū mutatio corporis a cōple
 xione sua: iō qz ex hoc ipsa fit. Tertū ē grauitas
 in capite. s. cū ē materialis et pprie cū irascitur.
 rō quia ira cōmouet materias et facit eas ma
 gis ledere. Quartū ē coartatio in motu lingue
 i. impedimētū in loquela. rō ppter nocumētū
 cerebri. Quintū somnia mala ppter idem. Se
 xtū obliuio ppter frigiditatem cōplōnis cerebri
 uel ppter humiditatem. Septimū pavor: de pte
 ritis et timor: de futuris ppter paucitatem caloris
 et spūs: unde nō sūt audaces. Octauū ē cōstri
 ctio pectoris ppter nocumētū cerebri. Nonū
 ē ira et acuitas ire. et ita nō ppter feruorem san
 guinis: sed qz ē paucitas sanguinis et caloris et si
 fiat a state rōne hūiditatis facilius fit ipressio:
 qz quadam uilitate animi ppter paucitatem calo
 ris existimant se parui pendere: iō appetūt uidēz
 et ista cū signis ras dicantur. Tertio notādū
 qz signa epilepsie sunt fm diuersitatem causarū
 Signa qñ fit a sanguine sunt. Primū inflatio ue
 narū que sunt in collo et gula. Secūdū dispō
 qñ pfoctōis antecedit. Tertū signū gūitas et la
 xitas. Quartū multiplicatio saluie dulcis. Qui
 tū signū rubedo cū fuscēdie quadā i oculis et fa
 cie. Sextū uapores calidos sentiuntur in facie et capi
 te. Septimū urina uidetur spissa et rubra: aliqñ
 subrufa. Rō ppter intelligētib⁹ Signa qñ fit a
 state sunt urina in qua apparet frequēter aliqd
 simile uitro liquefacto. Secūdū salua spumo

sa multa et grossa. Tertū ē pavor et timor. Quar
 tū albedo oculorum et corporis. Quintū pigri
 tia et grauitas. Sextū obliuio: sed somn⁹ quies
 etas cōplexio regio usus rerū in preterito sunt
 notanda: quia iuuant ad significādū super ma
 teriā egritudinis. rō patet. Signa qñ a mētia
 urina pallida subtilis: turbato sensus: furia de
 sipientia color: faciei et oculorū fuscus: siccitas li
 gue paucitas humiditatum regimien sine dicta
 multiplicatiua mētie: tempus autūnale. Signa
 qñ fit a colera sunt color citrinus in facie et i ocu
 lis: salua citrina: stoliditas cum furia et motu:
 urina rubra subtilis et acuta: siccitas lingue et for
 tis agitatio per lectum: peroximus breuior.

Signa quando fit a uapore: sunt quia infir
 mus sentit tinitū et motum eleuatōnis uaporū
 ex aliquo mēbro et in mulieribus maxime imū
 de in matrice ppter menstrū retentum ppter
 tim in monialibus uiduis et uirgibus et habili
 bus ad coitum. Signa qñ sunt a uermibus
 sunt signa uermiū. s. cōcauitas oculorū odor q
 sentitur ex eis. fricatio nariū obtenebratio fa
 cie et oculorū palpitatio eorum. Notādū
 quarto qz epilepsia quando uenit ppter causas
 ppriam: signa sunt quia poximus adueniens
 nō presentitur: continuus dolor capitis: gūitas
 et perturbatio sensuum. rō patet. Signa quā
 do per cōitatem sunt. quia presentitur poximus
 dolor: sentitur in loco in quo ē materia passiois
 Et si ē ppter cōitatem admirach cū uentositatē:
 si ab epate cū gūedie partis dextre: si a sple
 ne cum gūedie partis sinistre: si a renibus pol
 luit se i peroxismo: si a uesica secūz mingit: si ab
 intestis emittit egōes: si a matrice mēstrua sunt
 retenta: et ita de aliis pportōnabiliter. Quinto
 notandū qz signorum epilepsie quedā sunt si
 gna salutis: quedā sunt signa incurabilitatis.

Signa salutis sunt poximi p̄sensatio. Si po
 ximatus recordatur et uerecūdatur post poris
 mum: sed raro aduenit peroxim⁹: si epilepsia p
 ueniat ante iuuentutē: si proueniat ex malo regi
 mie. Signa incurabilitatis sunt qñ nō presen
 titur peroximus: et qñ multus durat peroxim⁹
 qñ nō uerecūdatur nec recordatur post pero
 ximum: qñ prouenit post etatē iumentutis: quā
 do sepe aduenit qñ parentes sunt epileptici.

Qd si spuma. Hic per signa ostendit quā
 do epilepsia est difficilis: et dicit qz si spuma exit p
 os et secū migit. i. emittit urinā i actu poximi uel
 spuma uel egōes tūc signū ē qz passio ē prauior et
 difficilior. rō quia tunc cogitur uirtus expelle
 uiolenter tale superfluitate et sic euacuat eas

De epilepsia.

irregulariter: id est. Notandum quod in epilepsia fit spuma quia ibi fit difficultas in anhelitu: unde dissolvitur aliquae humiditates propter inflammationem que fit in membris spiritualibus quibus admiscetur aer et sic expellitur ad os. **Al.**

Si autem eger ante accessione sentiat quasi aliquid ex aliquo suorum membrorum elevari et ascendendo caput petere: et deinde sine copizatur et cadit. tunc oportet in hoc aequo sentit illud antequam illud accadat membrum quod praediximus a quo procedit fortiter ligare prohibebit namque hoc accessione venire. In tempore vero quod corpus multoties erit euacuandum cum pillulis cochliis. **Silla.**

Hic ponit curam et dividitur in duas. Primo ponit curam quam fit per coitatem. Secundo quam fit propter causam propriam. secunda ibi. Ad cum epilepsia. Prima in duas. primo ponit curam quam est per coitatem non determinando ad aliquod membrum. Secundo quam est per coitatem ad stomachum. secunda ibi. Eger vero. Prima in duas. primo ponit curam quam est in tempore paroxysmi. Secundo quam in tempore quietis. secunda ibi. Tempore vero quietis. De prima dicit quod si eger ante accessione sentiat aliquid ex aliquo suorum membrorum elevari et ascendere ad caput et cadit et sinecopizatur: tunc oportet antequam accadat illud membrum a quo fit illa coitatio fortiter ligare. ratio quia hoc prohibet ascensionem. Secundo quia per ligaturam fit diversio ne vapores ascendant inducendo dolorem cum sanguine et spiritu currente ad locum doloris: et per ligaturam intelligit sibi fistula: ut compressiones digitorum manus vel pedum: frictiones ventosas super collum sine scarificatione. In tempore vero quietis. Hic ponit curam quam est in tempore quietis et dividitur in duas. Primo ponit curam per euacuationem secundo per localia. secunda ibi. Et loca quo.

De prima dicit quod tempore quietis corpus est sepe euacuandum cum pillulis cochliis. Ratio quod tales euacuationes materiae staticae a cerebro faciente epilepsiam debet fieri sepe: quod est egritudo cronica: ideo debet fieri paulatim et sepe. Notandum quod in epilepsia per coitatem ad aliquod membrum non solum est euacuandum cum pillulis cochliis immo et admiscere cum eis medicina appropriata illi membro a quo coicatur illa materia. Verbi gratia si pueri at a renibus vel vesica cum pillulis cochliis debet admisceri benedicta ut euacuatur materia non solum a membro recipiente sed etiam a mandante: et si pueniat ab epate apponatur reubarbarum si a splene lapis lazuli epithimum et sic de aliis.

Secundo notandum quod ante illas medicinas debent

precedere sirupi digestiui compositi ex medicamentis respicientibus membrum cui coicatur. verbi gratia si proveniat a matrice ex retentione menstrui debet apponi appropriata contra retentionem menstrui: ut rubea tinctura et fistula. et appropriata cerebro polium montanum isopus. Si a renibus coicatur petit satifraga pipinella millefolium petasilon et fistula: et sic de aliis membris. **Alman.**

Et locus a quo exoritur passio ex sinapi et pipe et euforbio ac melle anacardi: erit epithiandum et epithia dimittendum crit donec uescit et uescit rumpantur: et aqua quam eis est collecta effluat: ipse quoque non cito sunt consolidande quinimo dimittende: ut quod eis colligitur emanet: deinde consolident: hoc enim huius egritudinis oio existit salus. Ad ultimum vero ventose cum parva scarificatione superpone utile est. **Sillanus.**

Hic ponit curam per localia: et dividitur in duas. Primo ponit curam per unum. scilicet epithia. Secundo per aliud locale. scilicet per ventosas. secunda ibi. Ad ultimum vero. De prima dicit quod locus a quo oritur passio dicitur epithia ex sinapi pipere euforbio melle anacardo. Secundo dicit quod tale epithia dicitur dimitti super locum quousque uescit et uescit rumpantur et aequo egrediantur. Tertio dicit quod tales uescit non sunt cito consolidande usque quoquo aqua egrediantur et ultio debent consolidari: quia est certa cura egritudinis. Notandum quod in forma ponitur emplastrum sic. scilicet. seitis sinapis piperis euforbii subtilis pulverizatorum an. 3. i. mellis anacardi quantum sufficit ad incorporandum misce omnia et fiat emplastrum liquidum vel massam. Secundo notandum quod dicitur poni supra membrum ad quam sitatem orobi vel fabae. Causa partis est causa corrodendi vel cauterizandi locum ex quo sequitur euacuatio male materie que erat causa huius passionis.

Tertio notandum quod per illud cauterium rasum itel ligat alia cauteria siue actualia siue potentialia: et unum in forma potest sic poni: et hoc ponunt et coiter utuntur practitantes. scilicet. cataridaz rectis capitibus et aliis. 3. ii. mellis anacardi fermenti an. 3. i. aceti fortissimi quod sufficit ad incorporandum: pulverizanda pulverizetur pone modicum supra membrum in mane donec fiat apulla et postea perforetur cum acu et filo et filum remaneat ut aequo possit exire ad placitum. Ad idem. scilicet. sapidis nigri liquidus calcis vine pulverizate an. 3. ii. misce. Ad idem et forti. scilicet. cataridaz veteris calcis pulverizate an. 3. i. succi affodilloz. q. sufficit ad incorporandum: misce omnia et fiat massa. Cauterium ac tuale sit cum ferro vel auro exterius ignito: et

per decē dies teneatur locus aptus ut materia expellatur pfecte sic q̄ pōatur circuit⁹. Quar to notandū q̄ cā quare d̄z dūmitti super locum donec uesicetur ē: q̄ agens nō inducit actionē in quocūq; spacio t̄pis: iō debet stare loco ⁊ tē pōre sufficienti. Notandū quito q̄ cōsolida tiuū cōe ē tale. R̄. aristologie rotūde radicū iros sicce myrrhe olibani sarcocolle añ. 3. i. ce ruse lote litargari. p noctē infusi in aceto añ. 3. 5. olei ros. 3. iiii. cere. q. sufficit puluerizāda pul uerizētur. misce oīa ⁊ fiat vngētū. Ad ultimū

Hic ponit curā p aliud locale. s. per uētofas ⁊ dicit q̄ etiā utile ē sup locū ponere uētofas cū leui scarificatōe. Ratio q̄ euacuatur sanguis a mēbro ne fiat cōicatio ad cerebrū: sed debet po ni uentose cū scarificatōe pauca: quia multus debilitaret mēbrū ⁊ post uentosas debet pfor tari. Allmansor.

Eger uero si añ accessionē nausēa aut tristitiā aut cordis tremorē sentit. ⁊ deide egritudinis accessio sequitur: cogēd⁹ ē m̄ toties uomere ex aliquo uomitu. Deide pi grā in potu sepe accipere cōuenit. Stoma cho quoq; emplm ex spica ⁊ ros. ⁊ masti ce ⁊ cortice thuris cū uino odor: ro ponē dū ē. Nutrimētū vō ei⁹ totū taliter statu endū ē ut paucay sit superfluitatū: sicut ca ro frya in sartagine: ⁊ caro cocta i gasol. ⁊ cib⁹ qui fit de aue quadā que h̄z in pala to dentes ⁊ uocat taguid ⁊ caro de uola tilibus et edina. Sillanus.

Hic ponit curā epilepsie per cōitatē ad sto machū: ⁊ diuiditur i duas. P̄rio ponit curam per medicinas. Secūdo p dietā. scda ibi. Nu trimentū. P̄ria in duas. p̄rio ponit curaz per euacuatōne. secundo per locale. secūda ibi Stomacho quoq; P̄ria in duas. p̄rio ponit curā per euacuatōne per uomitū. deinde per se cessus. secūda ibi. Deide. De p̄ria dicit q̄ si eger sentiat nausēam añ accessionē seu tristitiā aut tremorē cordis: deinde segtur accessio egi tudinis debet cogi ut sepe faciat uomitū. No tandū q̄ ubi eget añ accessionē sentiat nausēaz arguitur q̄ epilepsia ē per cōitatē ad stōachū ⁊ tūc rō partis est: quia per uomitū euacuatur stomachus a mala materia a qua uapores ma li ad cerebrū eleuātur. Secūdo notanduz q̄ medicina uomitiua pōt ēē talis. R̄. radicuz ra phani siluestris in qua sit uirtus ellī. 3. ii. ⁊ sic fit p̄forzetur radix raphāi ⁊ postea ponatur unū frustū ellī al. ⁊ stet per duos dies aut per tres: ⁊ deide remouetur ēleboz: quia tūc radix ra

phani retinet v̄tutes ellī. R̄. ḡ. radices raphāi sic p̄parati. 3. ii. seīs atriplicis seīs rape añ. 3. i. assari. 3. 5. cōquassentur ⁊ buliant in. lb. 5. aque redeat ad q̄rtū. ⁊ coletur ⁊ addatur colatur su chari. 3. 5. corticū sanbuci rasi uersus partes su periorē. 3. i. quia quādo raditur uersus partem inferiorē puocat fluxū uentris olei sifami. 3. 5. uel olei cōis loco eius aceti. 3. i. accoi. 3. i. misce ⁊ admistretur in calidiori hō: a diei ⁊ sit tepidū ⁊ si ponatur in eo casu ellī ḡ. v. erit fortior.

Tertio notandū q̄ si uomitus non posset puo cari quia materia declinat ad partē inferiorem stomachi. uel quia etiam os stomachi sit forte cōpetit tale clistere. R̄. radici⁹ yreos. 3. ii. arist. rotūde. 3. 5. cētauree minor⁹ mente absinthii sal uie rute isopi polipodii montani malue mercu rial añ. 3. i. seīs sifeleos ameos seīs aneti dau ci carui seīs basilici añ. 3. i. seminis peonie. 3. i. fursuris pugillū. i. mell ellī q̄rtū. 5. salis cōis. 3. ii. yerepigre. 3. vi. sicle. 3. i. fiat clistere usq; ad q̄rtū. v. Deinde. Hic ponit curā per secessus ⁊ dicit q̄ pueniens ē in potu sumere pigrā. R̄. o quia euacuat hūores malos existentes in stōa cho sine lesione ut auic. xiiii. tertū trac. v. de cu ra idropis. quod nō inuenitur in alia medicina iō ē utilis idropicis. Notandū q̄ anteq; de tur illa medicina laxatiua debet p̄cedere sirup⁹ digestiuus materie. R̄. radicio iros radici⁹ pe onie corticū radici⁹ feniculi añ. quar. 5. aristolo gie rotūde. 3. i. 5. interior⁹ squille. 3. i. mēte absin thii añ. 3. i. 5. polii mōtani isopi uisci querami utriusq; saluie utriusq; rute añ. 3. i. anisi ma ratri seīs peonie mūde añ. 3. i. seīs sifeleos seīs basiliconis añ. 3. 5. liquiricie rase ruarū passaz mūdaturū ab arill añ. 3. i. floz sticados arabi ci. 3. i. succi sumiterre uel aque. 3. ii. mellis electi lb. 5. zuccari al. quart. iiii. fiat sirupus sufficien ter clarificatus usq; ad. lb. i. 5. Secūdo notā dū q̄ pigra. gal. ē ualde debilis in euacuatōe sua: iō potest dari talis medicina post sirupum R̄. yerepigre gal. 3. ii. 5. pulpe coequintide be delii añ. 3. 5. ⁊ si patiens sit foris. 3. i. masticio. 3. iiii. puluerizāda puluerizētur misceātur oīa malaxando cū succo absinthii ad quātitatē cice rū detur in introitu lecti uel iam cena p̄cedēte.

Notandū tertio q̄ post medicinā cōpetit ta le electuariū. R̄. margaritarū electarū. 3. 5. galāge iteriorū cinamomi añ. 3. ii. sedoarie. 3. 5. coriandri p̄parati coralli ru. añ. 3. i. nucis musca. gariosi. cucube domesticę ḡne ticro:um seīs anisi seīs feniculi añ. 3. xv. sandali aromati ci mastici añ. 3. v. diptami uisci querami semis

De epilepsia.

peonie munde añ. 3.ii. corticū citrini cōditi. 3. 5. candi. 3.v. carniū uuaꝝ passarū bene pingui uum. 3. 5. cōserue ros. ru. cōserue sicados arabici añ. 3.iii. aque ros. de damasco. q. 5. zuccari albi. lb. 5. fiat electuariū p morisello. Ad idē. 18. pulueris diamante pulueris diagan ge pulueris rosate nouello añ. 3.i. 5. pulueris pliris sine musco: pulueris diamargariton conā dri preparati coralli ru. añ. x. 5. corticū citri conditi. 3. 5. candi. 3.v. carniū uuaꝝ passarum bñ pinguiū. 3.i. cōserue ros. ru. pserue sicados arabici añ. 3.ii. aque ros. de damasco quart. i. succ alb. lb. i. 7 fiat electuariū. Ad idē 7 est se cretum Berardi quod facit ieiunio stomacho 7 pcedente purgatoe. In aqua calida dissol uantur. 3.ii. mastice electi minifretur absque eo qd coletur totū tepidum: qz inter omnia sto machū confortantia mastix ē elegantius. Sto macho quoz. lbic ponit curā per unus loca le approximatu stomacho. f. p emplm: 7 dicit qz stomacho d3 approximari emplm factus ex spica ros. mastice cortice thuris cū uino odorifero. ratio qz confortat stōm rōne sue stiplicitatis 7 phibet ascensū uapoz ad caput: similitr re mouet malā cōplōnē frigidā sicā 7 humidam. Notandū qz emplm i forma pōt sic poni. 18. mastice qrs. i. spice nardi ros. ru. obliuā añ. 3.i. conquassentur cōquassāda misce oīa mala xando cū modico uini odoriferi fiat emplm te nue ad modū scuti extendatur sup: a coriū 7 po natur sup: a stōm. Ad idē quo Jordan? cōmu niter utitur. 18. laudamii purissimi mastice añ. qrs. 5. oliban. 3.ii. galāge zedoarie ameos añ. 3.i. 5. ros. ru. sandal. al. 7 ru. añ. 3.i. mente sicce emathitis añ. 3.ii. terbentine. 3. i. puluerizāda puluerizentur cōquassāda cōquassentur cum pistello calido oīa malaxando cum succo absin thii fiat emplm ad modū scuti ut dictū ē. Au trimentū vero. lbic ponit curā per dietā: 7 di cit qz nutrimentū d3 esse paucay supfluitatum sicut ē caro assata i sartagine uel i cassula uel i veru. Notandū qz carnes cōuenientes sūt sicut caro castrati perdicū fassonoz 7 omniū auium uiuentiū in arboribz 7 pratis 7 nō i aquis cōdi te cū pipere longo galāga zedoaria 7 croco. ra tio qz per has non augumētatur materia mor bi. f. fla cū detur nutrimentū siccū. De potib? notandū qz d3 esse aqua decoctōis peonie. f. ra dicis peonie i qua ponitur mel. Secundo notā dum qz idem quod dicitur de nutrimento. f. qz d3 ē calidum 7 sicum d3 itelligi de aliis reb? nō naturalib? qz debent tendere ad calidum: 7

sicum: mutando de somno ad uigiliāz: 7 muta tio de quiete ad motum. Dubitatur. quia uide tur qz carnes assate non cōueniant: qz sunt dif ficilis digestiois: ergo 7c. pñā tenet: quia vñs i epilepsia ē debilis pp malitā materie. Dicu dum qz debet dari in modica quantitate quia tunc est facilis digestiois. Almanfor.

Quod si cum epilepsia sensuum affue rit 7 debilitas nec aliqua de pdictis signi ficalibus inueniatur ergo pillule cochie multotiens sunt tribuende. Et eius cōser uatio subtilianda 7 cibaria que diximus danda.

Sillanus.

Ponit curāz epilepsie qñ sit propter cām p priam in cerebro: 7 diuiditur in duas. Primo ponit curā qñ sit a flate. Secundo qñ sit a san guine. Scda ibi. Si quis autem. Pñā i tres. Primo ponit curā per euacuationē. Secundo per dietā. Tercio per localia. Secūda ibi. Et eius Tercia ibi. Et gargarismus. De pñā di cit qz si cum epilepsia fuerit debilitas sensuum 7 nō inueniatur aliquod de signis pdictis su pra: tunc arguendū est qz sit ppter causam pro priam in cerebro. Secundo uult qz egro dāde sunt pillule cochie. Notandū qz ad cognosce ndum qz epilepsia sit propter cām propriam i ce rebro sunt illa signa qz ponit Rasus: 7 que posi ta sunt in notabilibus 7 patet. Sed ratio re medii est qz pillule cochie euacuant materiā fle gmaticā a cerebro. Sz quare sepe rō ē: qz egri tudo est longa 7 una uice non potest euacuare materia: quia uirtus non tollerat. Secundo notandū qz ante exhibitionē istarū pillularū debet exhiberi talis sirupus. 18. ircos radicū accori radicū peonie radicū ciperi: interiozum squille añ. quart. 5. aristologic troteonde. 3. 5. isopi: utriusqz saluie rute maiorane polii mon tani tormētille uisci quercini añ. 18. i. anisi ma ratri seminis siseleos seminis basili añ. 3. i. se minis peonie munde. 3.ii. liquiritie rase uuarū passarū mundatarum ab aril. añ. 3. i. floz an thos floz utriusqz sicados añ. 3. i. succi sumi terre uel aque eius. 3. ii. zuccari alb. quart. iii. mell' elci. lb. 5. fiat sirupus diligenter clarifica tus usqz ad. lb. 5. Notandū tertio qz pillule co chie quas ponit Rasus possunt uigorari sic. 18. pillulaz cochiaz. 3.ii. pulpe colloquintide bde lii añ. 3. 5. uel. 3. i. si patiens sit fortis. seīs peo nie munde. 3. 5. puluerizanda puluerizentur sb tiliter: misce oīa cum succo rute 7 fiant pillule. multū enī est appropriatus ille succus. Ad idē ualent iste pillule. 18. pulpe colloquintide sica

d

dos castorei omniū añ. 3. i. iere. 3. iiii. agarici. 3. ii. turbit. 3. i. tereantur et conficiantur dos est a. 3. 5. usqz ad. 3. i. Quarto notandū qz cū p dictis eger d3 pseruari ante tps in quo d3 uenire possimus et ut plm in uere et autūno et semel in hieme et sel i estate. Et eius conseruatio. Hic ponit curā per dictā: et dicit qz dieta ē subtilianda et cubaria de quibus dictum ē: supra sūt danda. Ratio qz p dictā subtilem natura reditur magis intenta circa materiā staticā ad resol uendū eā. Ratio secundi ē dicta supra: qz debz dieta declinare ad calidū et sicū: ita ē intelligē dū ē de aere et aliis silibus. Notandū qz si tē pus eēt pluuiosū debet patiens stare in domo facta sica per artificius: qz in domo ponantur herbe appropriate epilepsie: ut ruta polius montanum isopus peonia et si ex his cōponatur pul uinar et ponatur ad caput ualet: et formatur sic R. isopus utriusqz sticados rute peonie polius montani floz anthos añ. 2. i. uel añ. 3. i. con quassentur et fiat puluinar ad quantitātē unius palme et medie ex utraqz parte et teneat sibi capi te de nocte. Almansor

Gargarismus quoqz fieri d3. Et ster nutatio ex his que diximus puocanda ac naribus peonie puluis subtilissim⁹ qz sit si milis alcobpol insuflandus. Si qz aut cū epilepsia infacie et oculis rubedinem habuerit: et venarū grossitiem: slobotoman dus erit a saphena. Sanguis aut ex carno sitate tibiariū cū ventosis erit extrahēdus Capiti preterea oleū ro. et acetū superfundatur. Et abstineat a vino et a cepis et alle is ac sinapi et porris et apio et fabis: et ca uebit postremo ab oibus fumus caput as cendentū et replentē generantibus. Con sectio ellectuarii quod omni spēi epilepsie remediū affert. R. piretri siseleos sticados omniū añ. 3. x. agarici. 3. v. cordumeni re centis et acuti asscende optime aristologie rotundus omniū añ. 3. i. 5. deinde extrahatur succus ex squilla mixtus cū pari quan titate mell: coquatur et conficiatur ex eo spēs et fiat electuariū ex quo patiens quo tidie sumet et caueat sibi a cibis grossis. Electuariū hoc oibus epilepsie spēbus ex cepta una sanguinea quam Gal. noiauit et nos et iā fecimus mentionē opitulatur cui dixit cōferte slobotomiā ex saphena p us et postea ex basilica deide eius regimē sit ex his que sanguinē in corpore minuūt et ipsum infrigidant. Sillanus

Hic ponit curā per localia. a diuiditur i tres h3 qz ponit tria localia. Secunda ibi. Et sternuta tio. Tertia ibi. Et naribus. De prima dicit qz in cura epilepsie ppetit gargarism⁹. Notandus qz gargarisma ppetens ē. R. radices iresos ra dices peonie squille añ. 3. ii. 5. isopi polii mōtāi añ. 2. i. i. piretri. 3. ii. seminis staphisargie ma sticis añ. 3. i. ell al. 3. ii. seīs peonie munde. 33. al. añ. 3. v. uua2 passaz sine arili. 3. ii. accen 3. 5 mellēti quarz. i. fiat decoctio clarificata usque ad. 16. i. Notandū qz ratio remediū est. qz euacuat materiā staticā existētē i cerebro causa tē epilepsia: et d3 fieri pcedente euacuatoe vli: sicut et alia remedia picularia ne agatur plus materia et attrahatur. Et sternutatio. Pponit curā p aliud locale. s. p sternutatōm: et dicit qd d3 fieri sternutatio cū his q dixi. s. i cura letar gie et applic. rō qz p hoc icitatur vtno ad expel lendā materiā staticā i cerebro cōtentā. No tandū qz hoc sternutatōiū pōt eē tale. R. coti cis mediani sūbuci succi sicie succi maiorane sa cia residētia añ. 3. 5. ellebori al. euforbi castorei seīs peonie puluerizatoz añ. 3. v. misce oia et cū nassali inuiciatur i nares ieiuno stō. Ac nari bus. Hic ponit curā p aliud locale. s. p insuflatio nē in narib⁹ et dicitur caput purgiū dicēs qz pul uis peonie subtilissim⁹ ut alcophol d3 insuflari i nares. Notandū qz alcophol ē puluis qz ponitur i oculis. Notandū qz rō dicti ē: qz puluis peonie ualet rōne q̄litas pme: et ē calidus: silr rōe q̄litas secunde: qz subtiliat et rōe q̄litas ter tieqz ē a forma specifica. Sedo notandū qz si isto puluis dissoluatur cū succo rute et narib⁹ inuiciatur et erit meli⁹: qz ruta h3 ppetatē mira bilē i epilepsia. Tercio notandū qz p illas inie ctoēs intelligit silia habentia ppetatē circa epi lepsia q̄lia sūt balnea odoramēta fomentatōes capitis suffumiga. collo suspēsa qdā oīones et silia. Odoramētū. R. rute puluerizate stibit 3. i. ponatur i pāno lineo forme rotunde et odo ret. Ad idē ualet hoc. R. pulueris peonie. 3. i. ponatur i pāno ut supra. Ad idē. R. succi gū mi rute aggressio. 3. i. s. farine ordeī. 3. 5. aceti. q. sufficit ad inco:porandū fiat ut supra. Sometatio capitis d3 fieri cū decoctōe omne herbaruz positaz i puluinar i magna quātitate. Balne um de his ē pōt fieri i magna quātitate co:po re pu: mūdificatio et post exitū d3 dari metrida ti. 3. 5. cū aq̄ peonie: uel tiriaze. Alurea alexādri ne: uel ycre hermetis uel alia hora. s. i fero uel i mane ad quantitātē duaz auellanaz. Suffumi giū ex radice peonie uel seie ualet. Ad collum

De epilepsia.

suspensa. *℞.* lignū crucis: q̄ tale nō p̄mittit ca-
dere et exp̄tus sū i filio bassani de laqua. Ad
idē corallū uel smaragdū collo suspēsus. Ad
peonia. s. semen uel radix iuuat collo suspensa.
Oiones sicut cū aliq̄s ē i portū: si aliq̄s po-
nit os sup̄ aurē patientis et dicat ter istos v̄sus.
Gaspar fert myrrhā thus. *℞.* elchion. Balda-
sar aurū. *℞.* ec tria q̄ secū portauerit noīa īgu-
Solutur a morbo xpi pietate caduco. Strati-
surgit et pbatū ē. et dicitur si scribantur et portā-
tur ad collū q̄ p̄fecte curatur. ad idē alia oīo et
dicitur q̄ si pater et mater uel patiens uel amic⁹
iciūnat tribus diebus et postea uadāt ad eccle-
siam et audiāt missā et postea sacerdos fidelis di-
cat sibi supra caput illud euangeliū qd̄ dicitur
i ieiuniis q̄tuor t̄porū: et in uigiliis post festū. s̄a-
cte crucis: Ubi dicit erat spumans et ardens: et
hoc genus demoniū nō ēicitur nisi cū oratione
uel ieiunio: et post q̄ ille sacerdos d̄uote legerit
supra caput quod scribat et portetur ad collum
curatur p̄fecte. zona facta ex corio lupi a capite
usq̄ ad caudā ualet. Ad idē si sit decoctio asini
Alificatio. *℞.* p̄retri. 3. i. s. staphisargie. 3. ii.
salis armoniaci. 3. s. cū mastice et cera partibus
eq̄libus misce et fac formulas sicut auellanas: et
masticeatur i ieiunio. Ad idē. *℞.* p̄retri. cū
mastice et cera incōuenienti quantitate cōmixtū
et masticeatū ualet. Ad idē ualet unctio cū oīo
de mastice uel spica supra caput. Ad idē pectina-
tio. Si quis. *℞.* hic ponit cura epilepsie facte a s̄a-
guine: et diuiditur in duas. *℞.* pro per euacuatio-
nē. Secūdo per dietā. Secūdo ibi. A carne p̄trea
℞. in tres. *℞.* primo ponit curā p̄ euacuatiōē
Secūdo ostendit a q̄bus d̄z abstinere: Tercio ite-
rato pōit curā epilepsie facte a materia frigida
et hoc per unā cōfectionē. Secūdo ibi: Et ab-
stineat. Tercia ibi: Electuariū: *℞.* prima in du-
as q̄m: *℞.* pro ponit curā per euacuatiōē: Se-
cundo per unū locale: Secūdo ibi: Capiti:
prima in duas q̄m: *℞.* primo ponit curā per eu-
acuatiōē factā per slobotomiā: Secūdo per uē-
tosas: Secūdo ibi: Sanguis: De p̄ia dicit
q̄ si quis hab̄ uerit ista signa. s. rubedinem in
oculis et facie et grossitiē uenarū d̄z fieri slobot-
omia de saphena. *℞.* Notādū q̄ ubi i corp̄ sit
pleetoria. p̄io d̄z fieri slobotomia de saphena:
ita itelligit *℞.* as q̄ diuertit ad partē: magis di-
stantē: deīn de cephalica. deinde de uena frōtis
uel nasi: deinde de uenis q̄ sunt sub lingua: q̄:
euacuant imediacius materiā cōtentā i cerebro
Sanguis. *℞.* hic ponit curā p̄ uentosas ponēdo
eas i tibiis et corio. *℞.* q̄ per eas fit euacuatiō

sanguis et diuersio id̄ et. *℞.* Notādū q̄ per istas
itelligit uētosas positas i spatul et i locis carno-
sis que magis distrahunt. Capiti. *℞.* hic ponit
curā per unū locale dicens q̄ super caput et ebz
poni oleū ros. et accētū. *℞.* Notādū q̄ quantitas
d̄z ē tres partes olei et una accētū: tunc ratio
remediū ē q̄ ē repercutiuium frigidū et siccum:
unde phibet ascensū sanguinis ad caput et alte-
rat malā p̄plionē ip̄ressas a sanguine et p̄petit il-
lud euacuatiōē p̄missa. Et abstineat. *℞.* hic
ostendit a q̄bus d̄z se abstinere: q̄ a uino cep̄is
alleis sinapi porris apio cauabit. i. caulib⁹ ip̄e-
rialibus caput habentibus et vlr ab oībus ua-
porosis que p̄it replere caput. *℞.* Ratio p̄z. *℞.* No-
tādū q̄ q̄uis ab oībus istis sit generaliter ab-
stinendū: tñ ē specialiter abstinenndū a q̄nq̄z q̄
a tota sp̄e cōmouent epilepsiā. p̄mū ē corium
capre epar: cornu. Unde epileptici cornu capri
no suffumiganti statim cadunt. Secūduz ē gal-
banū ita q̄ nō teneatur nec odorēt nec fiat suf-
fumigiū. Tertiū ē myrrha unde n̄ fiat suffumi-
giū. Quartū ē apium. unde recitat Gerardus
q̄ uidit unum q̄ epilepticus erat q̄ cito uidit
apiū quod i orto erat statim cecidit epileptic⁹.

Quito oīa odorata et suffumigata et. Et elle-
ctuariū. *℞.* ponit iterato curas epilepsie facte a
materia sia per electuariū: dicens q̄ in tali p̄pe-
tit electuariū hoc. *℞.* p̄retri siccos sicados:
an. 3. x. agarici. 3. v. co: dumeni recentis et acuti
ass̄e optie aristologie rotūde et len. omniū an. 3.
i. s. deide extrahatur succ⁹ ex squilla et misce euz
pari quantitate mell coquantur et fiat ex eis sp̄s
et de hoc sumat quotidie patiens. *℞.* Notādū q̄
rō dicti ē q̄ hoc elariū calefacit: et resoluit ma-
teriā epilepsie et p̄fortat caput et ē ultimate t̄m̄.
Ad idē. *℞.* margaritarū electaz. 3. i. gariofilis
galange nucis mus. cucube domestice an. 3. s.
flox cinamōi. 3. ii. gine ticoy ligni aloes stora-
cis calamite an. 3. s. sandali calamī aromatici
doronici romai an. 3. v. seīs peonie mūde uisci
quarāni diptai an. 3. i. carniū unay bene p̄igui-
uum. 3. i. p̄serue anthos p̄serue sicados: cōser-
ue boraginis an. 3. ii. aque ros. damasc. zucca-
ri albi an. 3. i. fiat electuariū. Ad idē. *℞.* pluis
sine musco diamargariton an. 3. s. Sed si cēt
bñ diues loco diamargariton ponatur diābre
fiat electuariū. Ad idē. *℞.* p̄retri fort⁹ q̄r. 3. s.
diuidatur in frustra parua remolliatur deinde
cōficiatur cū succaro et 33. Sumatur un⁹ bolus
s̄o ieiunio et ante cenā: p̄retri cū cōditū per se
ualet iter oīa electuaria. Ad idē. *℞.* p̄serue s̄q̄
le facte ad solē uel supra carbonēs euz succaro
d ii

albo 7 sic fit: habeatur sglla 7 rmoveatur pellis exterior: q̄ ē dura: 7 sicca pistetur fortiter i mortario 7 pulvis zuccari cōmixt⁹ fiat pserua sicut fit pserua ros. ul de uol. ponantur i uase mundo ad solē p̄ q̄ttuo: dies. comedatur ieiuno stō de mane uel ante cenā: uel fiat sup̄a carbonēs calidos si n̄ possumus expectare. Ad idē. R̄. sifeleos aureos tres baccap lauri. 3. iii. aristolo gie rotunde radicis peonie añ. au. ii. castorei tro cis. sgllc. añ. au. i. p̄ficiantur cū melle dispūato: 7 da oī die cū aq̄ mellis uel cū secainabin facto cū aceto sgllitico. Ad idē. R̄. p̄ietri sifeleos sticados añ. 3. x. agarici. 3. v. cordumēti as. aristol. ro. affrodill. ligricie carpobalsami fiat ut sup̄a. Ad idē. R̄. peonie. 3. i. macis spice cio ci coralloz ru. margaritaz nō p̄forataz añ. 3. 5. cinamōi nucis. mus. gariofil. 33. piperis lon. cardamōi melegete añ. 3. ii. ligritie. 3. v. anacard. 3. i. 5. mus. ambre añ. 3. vii. terantur optime 7 p̄ficiantur cū melle dispūato bene cocto uel cū sirupo bene cocto facto cū. lb. viii. zuccari lb. eni p̄ditū ualet ad epilepsia paralitiz 7 spasmū de repletōe 7 pseruat memoriā 7 remouet obli uionē sensus ebentes curat. Datur ad modūz nucis i auroza 7 post illud bibitur aq̄ mell pōt ēt dari uolētī ire ad dormiendū. Tercio notā dū q̄ loco hui⁹ electuari pōt dari pulvis talis. R̄. interior cinamōi elci gariofil galage nucis mus. macis cubebe domesticie añ. 3. i. omniūz generū pipis cardamōi: seīs anisi feniculi. seīs peonie munde. isopi. sicce. diptai. uisci quercini añ. 3. i. croci. 3. ii. candi. 3. v. fiat pulvis pōatur i sacculo de aluta. utatur i fassamentis cū oib⁹ rebus: 7 si detur ante digestionem p̄fortat caput. Ad idē. R̄. peonie. 3. ii. pentafilon oppopona cis añ. 3. i. lapidō q̄ inueniuntur i primo utrī culo irundinis cū iciditur quoz unus ē uni⁹ co loris 7 alter ē diuerzoz color. 3. ii. terantur oīa 7 detur. 3. i. cū uino decoctōis primule ueris ul eius radicio: uel cū melle sgllitico: 7 detur semel uel bis i ebdomoda. Ad idē. R̄. seīs galli trici. 3. 5. uisci quercini. 3. i. tormētille. 3. i. 5. fiat pulvis de quo dentur. 3. ii. ante aduentū poris mi cū aq̄ decoctōis peonie ualet enī a p̄prietate. Ad idē. R̄. ossiū anteriorz partis capitis ho minis cōbustoz seīs peonie munde añ. 3. 5. tor mētille uisci quercini añ. 3. ii. fiat pulvis 7 ualet a p̄prietate. Ad idē. R̄. pulueris cornu cerui detur cū uino. Ad idē. R̄. pulueris iecoris milui. Ad idē sanguis agni dicit gerardus. Ad idē uestica apri cū tota urina exsicceatur i furmo 7 detur singulis diebus ad modū fabe

cū oximelle. Notandū quarto q̄ in cura epi lepsie comedere oua co: uoz mirabiliter iuuat. Idē faciunt carnes irundinū cōmeste. Ad idē co: lupi datū multū iuuat. Ad idē caro uulpis iuuat ualde. Quinto notandū q̄ in cura epilepsie succ⁹ rute facta residentia cū mo dico asse fetide iuuat ualde 7 optie ualet. Ad idē sanguis mustelle cū urina pueri multū ua let. Ad idē sanguis edi bibitus ut dicit se rapio. c. 8 sanguie. Similiter sanguis testudis nemoialis ualet. Ad idē ualet ungula asini: p̄busta 7 in puluerē redacta 7 cū aceto forti lini re caput. Serapio de extremitatib⁹ aialū. Ad idē ualet omne coagulum dissolutum i aceto 7 datū i potu: 7 specialiter coagulū leporinū: ut dicit Serapio de mente alioz. c. de coagulo. Ad idē ualet epar asini q̄n comeditur: stō ieiūo ut Serapio. Ad idē ualet fel urfi q̄n ex co fit cohol Serapio. c. de felle. Al.

A carne p̄ietrea 7 uio abstineat 7 bi bat rob acetozoz fructuū. capiti quozq̄ su pponatur ea q̄ ipsūm infrigidant. Silla. Sic ponit curā epilepsie faste a sanguie di cens q̄ d3 se abstinere a carne 7 uino. R̄. d3 ē q̄ multiplicat sanguinē. Secdo dicit q̄ d3 sumere succū fructuū acetozoz. s. citri limonis agreste 7 granatoz: rō q̄ repugnant sanguini utraq̄ q̄li tate. Tercio uult q̄ capiti d3 apponi isfiantia rō q̄ p̄hibent ascensū uapoz 7 alterant malaz p̄plonē calidā. Notandū q̄ si ea q̄ dicta sūt non iuuant recurrendū ē ad ultimū remediū quod ē cauteriū i parte posteriori si. nō ualet si at i cōmissura. Notandum secundo q̄ si epi lepsia fiat a melia l3 raro contingat: 7 q̄ raro p̄tingit: ideo R̄. as non ponit curā: p̄cedendū ē hoc modo. Digeratur primo materia cuz si ru po dicto sup̄a i cura doloris capitis pueniē tis a melia hoc addito q̄ apponantur illa que a tota sp̄e respiciunt epilepsia: ut isopus ruta. poliū montanū peonia. Deinde fiat euacuatio cū medicinis positis loco dicto. Si rō epilep sia fiat a colera quod ēt ē raro: 7 ideo R̄. as nō ponit curā. Digeratur p̄mo materia cū sirupio dictis in. c. de cura doloꝝ capitis puenientis a colera hoc addito q̄ in sirupis ponantur medi cie dicte epilepsia respiciēti: deinde fiat euacua tio cū medicinis dictis in predicto. c. de euacua tibus colera. Si uero epilepsia fiat a uermi bus curāda ē cura uermiū de qua dicitur i. c. determinato. De incubo Sill.

Standū circa rubicā q̄ incub⁹ idē ē q̄ strangulatoz. Uel ē egritudo qua

De Incubo

hō sentit cū ingreditur somnū fantasma graue sup se cadens: et cōprimi ipm et angustiatu ei? spūs et interfecatur uox ipius: et eius mot? et for tasse prefocatur pp potoz oppilationē et cū ab illo seperatur excitatur subito. Ita ponit Auic. prima tertū tract. q̄to. c. de incubo. Aliter finitur sic. Incubus ē egritudo ul' fantasma corp? agrauās motū et loquellā ipediens. Scdo notandū q̄ fm medicinā tres sunt cāe incubi. s. p mitua aīis et pūcta. Pūctiua est frigiditas adueniens posteriori parti cerebri cōprimi eā p quā phibetur spūs ad inferiora descendē. Si militer somn? factus sup repletōe cibi et potus: unde ascendunt fumi grossi et mali q nō pūt cō sumi a calore naturali oppilātes cerebriū. Causa aīis sunt hūores habundantes in cerebro et aliis partibus a qbus pūt eleuari uapores: et si oppilātes cerebriū: et pūt esse sanguis colera sīa uel melia. Causa cōiuncta sunt ipsi uapores i cerebro existentes actu ledentes: qz causātes oppilationē i parte posteriori cerebri ratione cuius prohibetur descensus spirituum ad inferiora mēbra: et qz primo deficiunt in extremis iō primo uidetur patienti q illud fantasma iel pīat descendere a pedib?: deinde paulatī occupat totū corpus fm q uapores plus occupant et iō loqur mugiendo petens auxiliū: et ē pter ritus totus et pavidus pp fumū corruptū. Alii qñ dicitur q cā incubi ē demon fm uulgum. Aliqñ dicit q ē uetula calcas et cōprimens cor pora. Notandū quarto q hec egritudo siue dis positio magis sit i somno qz i uigilia: qz i uigilia sūt pori apti et i somno sunt opilati ideo qz. Subitatur quare accidit multū incub? supine iacentibus. Dicendū q cā ē: qz talis modus ta cēdi ē cā oppilationis faciēdo materia ad posteriora descendere. Unde tertia pami. c. de sō no et uigilia dicitur q supine iacere ē maluz et ad malas preparandas egritudies. s. epilepsia appliā frenesim incubū: qñi superfluitates fa cit ad posteriora declinare. Alimansor.

Am qz in sōno qñi rē graue aliqd sup se cadere sēserit incubū pati nū ciand? ē. In ipius itaqz cura non ē tardanda ipse enim epilepsie pambuluf est ipsam namqz pcedit. Sillanus.

Hic determinat de incubo. et diuiditur i tres p̄rio ponit signa. Scdo ponit cām pnosficaz quare cura nō ē tardanda. Tertio ponit curaz Scda ibi. In ipius. Tertia ibi. Eger quoqz De prima dicit q cū quis sēit i sōno qñi rem graue cadere super se dicimus talē pati incubū.

Notandū q in sōno sentitur illa grauitas pp oppilationē rōe cuius nō pōt uirtus regere mē bria. Scdo notandū q signa passionis distigu ūtur p iudicia patiēt s3 signa humorū frequēter dicta sūt. In ipius. Hic pōit cām pnosficaz et cām quare cura non ē tardanda: qz pnosfica tur epilepsia uel subeth uel appliāz uel spalmū uel paralīsim: aut mortē subitā. Rō p3. Scdu do notandū q si incubus pueniat i uigilia est deteri? rō p3 qz sit a fortiori cā: et si post excitati onē sudet sudore frigido et sit cū tremore cordis est pessimū ratio patet. Al.

Eger quoqz si i colore rube? fuerit et ve nas habuerit plēas ex saphena erit minu end? Et uetose i carnositate tibiay ponē de sūt. Eger pterea a potu uini et cerum dultū cōstīōe abstīnendus erit et pcpue ab oī re q mltū generat sanguinē. Silla. Hic ponit curā et diuiditur i duas. P̄rio ostē dit curā qñ sit a sanguine. Scdo qñ sit a sīate. Secūda ibi. Qd si huic. P̄rima i duas. p̄mo pōit curā p euacuatōm. Scdo p dietā. Se cūda ibi. Eger pterea. P̄rima i duas. P̄rio pōit p flebotomiā. Scdo p uetosas. Scda ibi. Et uetose. De p̄ria dicit q si eger fuerit rube? i colore et habuerit uēas grossas d3 fieri fleboto mia de saphēa. rō qz signū ē q i corpore ē plec to uia: iō ut fiat diuerso d3 fieri tal flebotomia deinde post de cephalica: deinde post de uena frontis uel nasi uel uenay sub lingua: l3 tñ Ra sis non dicat i nīra. De secūda dicit q uetose cū scarificatōe debent poni i pte carnosa tibia rā. rō p3 ut supra i n. c. pcedētī tē. Eger pterea Hic ponit curā p dietā dicēs q eger d3 se absti nere a potu uini et a cōstīōe rerū dulciū et pcpue ab oī re multiplicāte sanguinē: rō qz tal die ta dimīnit sanguinē. Al.

Qd si huic contrariū accidit uenter ex pillis coctis multoties erit soluendus. Et ei? regimē sūtīliandū. Exertio quoqz uten dū erit et mēbra inferiora erūt fricāda. Sil

Hic ponit curā qñ puenit a sīate et diuidi tur i tres. P̄rimo ponit curā p euacuatōz so per dietā Tertio per exercitiū. et fricātes. Se cūda ibi. Et eius regimē. Tertia ibi. Exerci tio quoqz. De prima dicit q si appareat cōtra riū eius q dictū est. qz nō sit rubedo sed poti? albedo et nō sit repletio uenay: sepe debet fieri euacuatio per secessum cū pillulis coctis. Rō p3. Notandum q ante exhibitionē pillularūz debet pcedere sirupus digestiūus flegmatis dictus i n. c. de epilepsia. Et eius regimē. Hic d iiii

ponit curā per dietā et dicit q̄ eius regūmen d̄z
dunimur: rō ut cōsumatur materia s̄tāca et d̄z
declinare ad calidū et sicū sicut in dieta epilep
sie. **Exercitio quoq̄.** Hic ponit curā p̄ exerci
tū et fricatōes: dicens q̄ in cura utendū ē exer
citiū. Rō q̄: resoluit et extecat materiā s̄tācam.
Secūdo dicit q̄ mēbra inferiora sunt fricāda. rō
q̄: per hoc diuertitur materia a partibus capi
tis. Notandū q̄ per exercitia et fricatōes de
bent intelligi oīa illa q̄ excitant uirtutem ut cla
mor magnus: ideo talis d̄z habere focū dilec
tū q̄ statim cū audit ipsū lamentantez excitet
eū siue cū fricatione forti siue asperione faciei:
cū aqua ros. Secūdo notandū q̄ si incub⁹ sic
ret a magna frigiditate capitis d̄z inungi caput
cū oleo costino laurino uel rutaceo et sūbus et
si fuerit a nimia repletionē s̄tōi fiat uomitus cli
stere et s̄lla. Tercio notandū q̄ in cura incubi
cōuenit ut cōfortetur cor et cerebrū cum electua
rio q̄ sic fit. **℞.** coralloz ossis d̄ cor d̄ cerui mar
garitaz non perforatay añ. 3. s̄. sirici cōbusti.
3. s̄. galange cardamōi mellegette mirtilloz pi
peris longi gay nucus mus. peonie añ. 3. i. s̄. ci
namōi. 3. i. macis croci añ. 3. i. zuccari albi. **℞.**
iii. fiat electuariū durū: et pōt fieri cū melle me
li⁹ in hieme. Sumatur mane et sero ad modum
nucis et bibatur post illud aliqd̄ aque decoctio
nis peonie. Ad idem ualet diacameron. Si
militet et diambra. Ad idē ualet si sumatur bis
in ebdomoda. p̄ qualibet uice in auroza. 3. s̄. ti
riace cū. 3. iii. aque decoctionis peonie et uidebi
tur mirabile. Notādū quarto q̄ i tali posset
ē fieri cauteriū in anteriori parte capitis i loco
cōmisure coronalis specialiter post purgatōes
factas. Quinto notandū q̄ modus cure isti
us egritudinis ē sicut epilepsie. q̄ materia ē eadē
Ad icubus si ē aliud q̄ parua epilepsia.

De melancolia. Sillanus.

Standū primo circa rubricā q̄ me
lancolia pōt dupl̄r sumi. Uno mō
pro hūore melācolico. Secūdo mō
pro quadā passione cerebri sic noia
ta. Ad ppositū hic sumitur secūdo mō. Se
cundo notandū q̄ mlia secūdo mō dicta capi
tur dupl̄r. Uno mō generaliter: et sic est nomen
generale ad manīā caninam et lupinam siue de
moniacam et ad mliam pprie dictā. Secundo
modo capitur pro mliā pprie dicta solū. Ter
tio notandū quid sit mliā pprie dicta. nā mliā
est mutatio extimationū et cogitationū a cursu
naturalī ad corruptionem et timorē et ad maliti
am ppter p̄lōnem mliā facientē siluestre i pi

ritū in uis cerebri et facientē ipm nimidū ppter
tenebras ipsius: sicut tenebre extrinsece solitari
um timere faciūt secūdū q̄ p̄plexio frigiditatis
et siccitatis p̄trariātur spū debilitans ipsū et sic i
eo uidetur ē lesio pluriū v̄tutū. Quarto notā
dū q̄ apud medicū tres sūt cause mlie. s̄. p̄miti
ua aīo et p̄iuncta. Primitiua sūt res nō natura
les multiplicantes mliam ut cibi mlici sicut len
tes et fabe et alia legumina carnes antique case⁹
auleo carnes bouine leporū cuniculoz: uinum
grossum panis azimus tior et tristicia et p̄plexio
frigida et sicca. s̄l̄r et regio frigida et sicca: et al se
nectutis etc. Causa aīo ē humor mlicus an
teq̄ actu inducat corruptionē in uirtute estiatia
ul imaginatiua. Causa p̄iuncta ē hūor mlie
existens in cerebro ul in alio mēbro iducēs cor
ruptionē in uirtute imaginatiua ul estiatia.

Quinto notandū q̄ dīa est inter manīā ca
ninā et mliam pprie dictā. q̄ manīā canina cau
satur ex mliā generata ex sanguine q̄ diu rema
net in materia cā adurēs: et sic ē in p̄orismo gar
rulant et gaudent rōne sanguis et tristatur rōne
mlie. Alia aut lupina uel mliā lupina catur
ex mliā causata ex aduisione colere: et in tali sit
rica furia et agitatio: et a uulgarib⁹ d̄z q̄ demon
intrauit corpus ei⁹: et ē passio difficilis ad curā
dū. Alia pprie dicta causatur ex mliā natura
li buliente in cerebro: et aliqñ catur a mala com
plexione frigida et sicca sine materia l̄z raro ab
illa: uel ex mliā causata ex aduisione alioz hūo
rū dū tñ caliditas sit separata ab illa materia.

Sexto notandū q̄ melancolia pōt p̄siderari
dupl̄r. P̄rio mō quantū ad sui originē uel ap
prehensionē. et sic ē actio corrupta uirtutis ima
ginatiue. uel quantū ad sui p̄plementū: et sic est
actio corrupta estimatiue. Septio notandum
q̄ mliā pōt fieri dupliciter. uel per causam pro
priā i cerebro uel per cōitatē: ut quia uapoz mli
cus cōicatur cerebro a mēbris inferiorib⁹: ut a
corde s̄tō ipocondriis splene renib⁹: et a retenti
onibus mēbroz uel hemorrhoidaz. Octauo no
tandū q̄ spēs mlie sūt q̄si infinite. Quidā cni
timent casū celi supra se. Quidā timēt q̄ terra
absorbeat eos. Quidā timent latrones. Qui
dā ne lupo agreditur eos. Quidā imaginan
tur res corā oculis suis que nō sunt v̄e. Quidā
imaginantur se factos ēē reges: aut lupos: aut
demones: aut aues: aut ins̄tia artificialia. Qui
dā ridēt: qdā ploiant: quidā abhorrent aquā.
Quidā ēt mlici illiati fiunt literati: et l̄aliter lo
quuntur. Quidā p̄phetizant: et hoc nō uide
tur reductibile in causas ratōales nobis notas

De Melancolia.

et sunt plures alie spēs quas omitto propter multitudinem earum. **Almanfor.**

Ubi alicui cogitationes male sine causa acciderint et timor et tristitia in eo preualuerit. melie pncipiū in eo ē. Cuius autē res ad hoc deuenerit ut etiam ea que cogitare ceperit ore pmat uerba sua atq; actus pmisscat: iam melia perfecta ē. Cui g he male cogitationes et tristitia et tribulatio accidit anteq; pualere incipiant succurrēdus ē: quia si preualuerint cura est difficilis. **Sillanus.**

Hic determinat de melancolia: et diuiditur in tres. Primo pōit signa. Secūdo reddit causam quare cū apparent male cogitationes nō est differenda cura. Tertio ponit curā. secūda ibi. Cui g he. Tertio ibi. Qd si cū melia. Primo in duas. Primo ponit signa melie qñ ē i pncipio. Secūdo qñ in sui pplemento. secūda ibi. Cū aut res. De prima dicit q qñ in aliquo apparent ista signa. Primo q male cogitationes accidunt sine cā. Secūdu q timor et tristitia i eo preualent: tunc dicimus q melia ē in sui pncipio. Notādū q melie tres sūt g dūs. pmo qñ falsē imaginatur uel estimāt: qz imaginantur illd q nō imaginandū. uel estimāt qd nō ē estimandū. Secūdus gradus ē qñ ore pferūt qd mente cōcipiunt: quia loquūtur fatue. Tertius gradus ē qñ cōplent ope quod mēte cōceperūt sicut aliqui mēti qui nō desinūt ire nūc huc nūc illuc: et ne sciunt quo uadant. et dī cuttuburh. Secūdo notandū de rōne signorū. Verificatur pimum qz humor melicus repugnat spiritibus sui sba ingrossando spūs ex sui qualitate qz frigidus et sicus. Verificatur fm quia sicut homo extō in mēbris tunc et tristatur. sic spūs per melliaz et uapores melancolicos obtenebrantur: et ideo ē timor et tristitia. Cum autem res. Hic pōit signa melie qñ est in suo cōplemento dicens q qñ res puenit ad hoc qd patiens proferat ore que mente cōcipit. Silt uerba et actus suos permiscet: signū ē q melia ē in suo cōplimento. Notandū q supia Rā in precedēti parte posuit primū gradū melie q ē male cogitare et false imaginari nūc in hac parte ponit fm gradū melie qui ē pferre ore qd menti pcepit. Secūdo notandū q signa melie sunt duplicia: quedam sunt pnostica et quedā demonstratiua. pnostica sunt timor: pusillanimitas extimatio mala timor: sine cā: uelocitas ire dilectio solitudinis: tremor: et uertigo et sonitus pprie i mirach. De

monstratiua sunt qñ predicta sunt confirmata. Tertio notandū q ratio signorū est. Primo timor et pusillanimitas ppter tenebrositatem melie uel uaporis melici obtenebrantis spiritus extimatio mala rōne melie iprimētis speciē tenebrosā. Timor et uelocitas scire qz talis incipitē solitari? et si qd illū a suo pposito diuertit irascitur et qz imaginatur ab oibus paruipendi est dilectio solitudinis ppter obscuritatem melie que mouet ut sit solitarius et nō cōuerfetur cū ali quo et sit aliqui tremor ex uaporibus ascendentibus ad caput et sonitus et tinitus pprie in mirach. ppter idem qz ibi eleuatur mali uapores ē fastidium ppter multitudinē uētositatis subleuantis cibū. Quarto notandum q signa melancollie cerebralis sunt hec. superfluitas cogitationis assiduatio solitudinis ipotunitas ad aliquā rem ut ad terraz antecessio i somnietas egreditur cerebrū antecedens et non apparēt in mēbris cerebro cōicantibus nocumenta.

Accidentia sunt ualde magna et continua ratio ppter intelligentibus. Signa melancollie per cōitatem per totum corpus sūt nigredo toti corporis et arefactio et retentio eius qz cōsueuit euacuari a splene et a stō et hemorroidibus et mēstruis ne hemens nigredo pilorū antecessio ciborū melicollicorū. Antecessio sebum putridarum cronicarum et diuersarū. rō patet. Signa melie ppter cōitatem ad splenē sūt multitudo appetitū ppter effusionē melie ad os stōi: Paucitas digestionis stōi ppter fixitatem melie: multitudo rugitus lateris sinistris. Inflatio splenis ppter uentositates: et hoc non separatur ab eis: qñqz est febris quartana. Natura ē leuis ppter indigestionē. Signa melie ppter cōitatem ad stōm sūt nauseatiua facietas cum indigōe et repletōe in hora digestōis. Multiplicatio doloris apud cōestionē qz gescit apud digestōem. Signa melie ppter cōitatem ad mirach. sūt grauitas i mirach: et attractio ad superiora nausea inseparabilis: et corruptio digestōis. Eructuatio acetosa. Sputū humidū. Rugitus et exitus uentositatis. et inueniunt iuuamentum dolor ē in stō: aut iter utrasqz spatulas pprie post cibum anteqz digeratur. Signa qñ melia passio fit a sanguinea melancollia sunt qz patiens ē cum gaudio et risu ppter proprietatem sanguis. nō ē tristitia uehemens. oculi sunt rubei. Uene sunt plene cibi multiplicates sanguinē precesserunt. Sig melie qñ ē a colera sunt: qz ē cum saltu et cum furore et cum luppino sitate et cum terribili aspectu: et appellatur a qbusdā demonium. Sig melie qñ sit a stō ē cū

d iiii

pigritia paucitate caliditatis et cum quiete.

Signa quando fit a melancollia est cogitatio plurima: andacia minor quam in aliis odium cuius non obliuiscitur et cetera. **U**tergo

hic reddit causam quare cum hec male cogitationes apparent cura non sit differenda: et dicitur quod cum accidunt male cogitationes tristitia et turbatio succurrendum est antequam incipiant preualere. Reddit causam: quia si confirmantur et preualeant cura est difficilis. Pro noscitur fluxus uel varices quando ueniunt habentibus melancolicam passionem est bonus. Notandum quod ratio huius dicti est quia si confirmetur signum est quod facta est fortis impressio in membro principali scilicet in cerebro. Item quia talis egritudo fit ab humore melancolico: et talis repugnat curatiōi ratione subtilitatis: quia est humor grossus: et ratione qualitatis quia est humor frigidus et siccus unde contrariatur calori naturali qui curat morbos.

Unde quartana curatur difficiliter.

Alinasor.

Quod si cum melancollia fuerit dolor ventris et inflatio et malus color. et digestio corruptio et vomitus acetosus. et excretionis multitudo. incipienda est cura cum phlebotomia ex basilica: aut saluatella sinistre manus. Et si sanguis visus fuerit niger dimittatur egredi in multa quantitate subtilis autem et rubeus si fuerit refrigerendus erit illico. Eger vero ex rebus linientibus est nutriendus ut sunt aleffidabegi qui sunt ex carne edina et aretina et mittendus est in balneum in quo non diu morietur.

Sillanus.

Hic ponit curam melancollie et diuiditur in duas. Primo ponit curam melancollie prouenientis a splene. Secundo a capite. Secunda ibi. Si autem. Prima i quattuor. Primo ponit curam per euacuationem. Secundo ostendit quibus est utendum post euacuationem. Tertio ostendit a quibus est abstinentum. Quarto ostendit circa que medicus habet attendere in cura talis melancollie prouenientis a splene. Secunda ibi. Deinde tribus. Tertia ibi. Eger vero. Quarta ibi. Et studendum. Prima in duas. Primo ponit curam per euacuationem factam per phlebotomiam. Secundo per euacuationem factam per secessum. Secunda ibi. Post hoc autem. Prima i tres. Primo docet facere phlebotomiam. Secundo

docet curam per dietam. Tertio per balneum. Secunda ibi. Eger vero. Tertia ibi. Et mittendus. De prima dicitur quod si cum melancollia fuerint ista signa scilicet dolor ventris et inflatio: malus color: corruptio digestio et vomitus acetosus: debemus incipere curam faciendo phlebotomiam ex basilica: aut saluatella manus sinistre. Secundo dicitur quod si sanguis fuerit niger debet dimitti fluere seu diminui in quantitate multa. sed si sit subtilis rubeus debet statim restringi. Notandum quod si melancollia possit esse per communitatem ad alia membra scilicet ad cor: quia generat spiritum uitalem turbidum et grossum. Vel ad epa uel ad splenem. Vel ad matricem. Hic tamen ponit curam eius que est per communitatem ad splenem: quia sepius accidit ex quo splenem est receptaculum melancollie et illa cura curantur alie. Notandum secundo de ratione signorum melancollie prouenientis a splene. Primo est dolor ventris: quia propter abundantiam humorum in splene: et propter coligantiam splenis ad stomachum debilitatur uirtus digestiva stomachi: et sic generantur uetustitates que sunt causa doloris et inflationis stomachi: et sic uerificatur primum. Uerificatur secundum: quia malus color est propter malitiam digestionis. Uerificatur tertium: scilicet corruptio digestionis propter malitiam melancollie habundantis in splene. Uerificatur quartum: scilicet uomitus acetosus quia melancollia profuit ad stomachum et corrumpitur conuertendo ad acetosum. Uerificatur quintum: quia fit multum sputum propter malitiam digestionis ratione cuius generatur multum de phlegmate uiscoso in stomacho. Tertio notandum quod ratio remedii est: quia per euacuationem factam ex basilica uel ex saluatella manus sinistre uel brachii euacuatur sanguis melancolicus qui peccat in splene et si sit niger debet dimitti egredi: quia sanguis melancolicus est niger et grossus et sic euacuatur materia peccans. si sit subtilis restringatur: quia tunc talis sanguis est colericus qui est sicut frenum melancollie et sic non euacuatur materia peccans. Dubitatur i habentibus passionem melancolicam peccato melancollie: quare competat phlebotomia cum non peccat sanguis. Dicendum quod melancollia magis conuenit cum sanguine: quia est sex sanguis: et quia melancollia non est sic seperabilis a sanguine. Sed si dicatur quod sanguis magis contrariatur in complexione melancollie quam phlegma

ti. Dicendum qd licet ex parte complexionis ita sit tamen ex parte multiplicationis non quia sunt ab eodem calore. Aliter licet sic sit: tamen ex parte euacuationis non est simile: quia phlegma propter viscositatem adheret: et non sequitur sanguinem in euacuatione sed melancollia non immo egreditur cum sanguine: et ideo posuit phlebotomiam: et Aui. etiam quarta primi capituli. xx. de phlebotomia dicit qd homines melancollici debent sepe phlebotomari. et in phlebotomia prohibet. Eger vero. Hic ponit curam per dietam dicens qd eger debet nutriri ex carne edina et aretina. Ratio quia ex ea generatur sanguis bonus et multe quantitatis qui resistit melancollie: et ex quo fit resumptio corporis et specialiter conuenit hoc quia spleneticus sunt macri propter indigestionem in epate.

Notandum qd per illa iura debemus etiam intelligere alia iura ut gallinarum pullos uel tellos ouorum et similia humectantia et sanguinem multiplicantia. De herbis uero boraginem et buglossam comedat. Et mittendus.

Hic ponit curam per balneum: dicens qd patiens debet poni in balneo et in eo parum morari. Notandum qd ratio primi dicti est quia balneum aque dulcis humectat corpus. nam ibi peccat materia per frigiditatem et siccitatem. Ratio secundi est quia si diu staret in balneo: magis resolveret materiam subtilem et sic exsiccaret: et ideo quidam bonus curabat quartanam paucis diebus: ipse enim administrabat balneum omni die bis ut materia melancollia citius expelleretur in perousino: et sic infra mensem curabat quartanam. Alia causa est quia balneum inducit letitiam: sed in passione melancollia est tristitia et cetera. 21.

Post hoc autem decoctione de epithimo quam ego composui utatur cuius hec est compositio. 12. mirbalanorum indorum. 3. x. polipodii. 3. v. sene. 3. viii. turbit. 3. iiii. sticados. 3. x. passulorum enucleatarum. 3. x. epithimi cretensis. 3. x. omnia excepto epithimo in tribus lib. aque coquenda sunt. donec ad unam libram et mediam redeant. cumque hoc factum fuerit addatur epithimum et illico ab igne remoueat et dimittat donec infrigidari ceperint. Cumque infrigidata fuerint manibus fricata coentur. Deinde sumant agarici due tertie. 3. i. aloes. 3. i. salis indi. 3. s. essi nigri quartas. 3. v. unius et conficiantur cum melle. aut cum iulep. et fiant ex eis pilule que per tres horas ante decoctionis

exceptionem sumende sunt postea sumat decoctio. Deinde tribus diebus quiescat. In his autem diebus quibus quiescit mutatur ex eis que precepimus. et in potum sumat vinum subtile et clarum et bene odoriferum. Post hoc quoque iterum solutus est ut prius. hoc vero ita prediximus tertio iterandum est quarta quoque portio ei danda est. Eger vero ab omnibus qui colerant generant nigram abstinendus est: ut sunt carnes siluestres omnes et caro vaccina et caprina vetuste et fabe. et caro salita et caseus vetus et lentes et precipue lentes et omnia humefactua. Unus preterea grossum labores et vigilias euitet. nec patiat famem nec sitim vino vero subtili in potum utatur et precipiendum est ei ut dormiat. Et est studendum in splenis curatione ex his que in sequentibus in capitulo de splenis curatione dicturi sumus que augumentatur. Os quoque stomachi confortandus est. et precipue ex medicinis quarum mentionem in sequentibus facturi sumus cum egritudines stomachi nominabimus.

Sillanus.

Hic ponit curam per euacuationem factam per secessum. Primo per decoctionem. Secundo per pillulas. Secunda ibi. Deinde sumatur. De prima dicit qd post phlebotomiam conuenit decoctio de epithimo que est. 12. mirbalanorum indorum. 3. x. polipodii. 3. v. sene. 3. viii. turbit. 3. iiii. sticados. 3. x. passulorum enucleatarum epithimi cretensis an. 3. x. omnia excepto epithimo coquantur in lib. iii. aqua donec ad lib. i. s. redeant. Cumque hoc factum fuerit addatur epithimum: et omnia ab igne remoueantur illico et dimittantur donec incipiant infrigidari et cum infrigidata fuerint manibus fricata et coentur. De secunda parte ponit descriptionem pillularum: et est. 12. agarici duas tertias. 3. unius aloes. 3. i. salis indi. 3. s. essi nigri quartas. 3. unius conficiantur cum melle: aut cum iulep. et fiant pillule. Subdit qd tales sumende sunt per tres horas ante assumptionem potionis uel decoctionis: et debet complere recipi usque ad dies. xvi. et qualibet die antequam detur decoctio pillule. omnes que sunt in recepta sunt sumende per tres horas ante. Notandum qd ratio dictorum est: quod tales pillule et talis decoctio euacuant phlegma grossius aggregatum rone debilitatis epatis. propter colligantiam cum splene et melia a qua fit principaliter illa passio et quare debent sumi per tres horas ante decoctionis

qz pillule non possunt operari in tam breui tem-
 pore: ideo adueniente decoctione pillule dissolu-
 tur et sibi efficiunt unam operationem. Tercio no-
 tandum quod hora assumptionis pueniens non debet esse
 in die agitata et commotionis materie sicut in
 die potissimi: quia in illa die non debet esse assumptio
 alicuius medicine. Ut Aui. prima pars. c. de cu-
 ra putridarum in generali. Sed in hora genis: quia
 uirtus est fortis magis apta euacuatio. Nota
 dum quarto quod antequam detur medicina debet prece-
 dere sirupus digestiuius materie existentis in sple-
 ne et talis. Radicum feniculi petrosilini acco-
 ri radicis ciperi an. q. r. s. radicis rasai radicis
 apii an. 3. i. radicis corticis capparorum mediae
 ramarisci frassini et gemestre an. 3. s. eupatorii
 calameti absinthii capil. uene. endiuie scariole.
 an. 3. i. anisi maratri cuscute seio postulace se-
 minis melonis indi an. 3. i. ligritie rase uuarus
 passarum sine arilli an. 3. i. succi boraginis succi su-
 miterre depurato an. 3. ii. floz boraginis bu-
 glosse floz sticados arabici an. 3. i. mellis elci. q.
 iii. zuccari alb. lb. s. temperentur cortices i ace-
 to forti per noctem fiat sirupus perfecte clarificatus us-
 que ad lb. i. s. administretur cum decoctione boragi-
 nis floz ramarisci floz sticados arabici an. 3.
 s. thimi epithi folliculorum sene polipodii q. r. cini
 an. 3. s. anisi. 3. iii. ligritie rase uuarum passarum sine
 arilli. 3. vi. fiat decoctio in sero caprino. et in deco-
 ctione temperentur per noctem corticis mirobalano-
 rum bene gummosorum. 3. i. s. fricentur de mane for-
 titer et colentur: et colature addatur. et administre-
 tur si est delicatus cum. 3. i. zuccari al. uel cadi dul-
 coretur. Ad idem ualent tales pillule. Rad. pere-
 russini. 3. iii. lapidis lazuli puluerizati et subniti
 3. i. misce malaxando cum modico sirupi sumiter-
 re fiant pillule ad quantitate cicerum. Ad idem per
 debilibus ualet diasene. 3. s. Ad idem perfectio ha-
 mech. Ad idem pulueris sene. 3. s. cum aqua la-
 ctis. Deinde tribus. Hic ostendit quomodo est
 procedendum post euacuationem dicens: quod post pri-
 mam euacuationem debet quiescere tribus diebus. Rad.
 quia uirtus confortatur per nutrimentum quod uirtus fuit
 debilitata per medicinam et iterato posset laxari.
 Secundo dicit quod in his tribus diebus debet uti dieta
 de qua dictum est. Rad. patet. Tercio dicit quod in potu
 debet dari unum subtile clarum odoriferum. Rad. quia
 generat bonum sanguinem et spiritus claros qui contra-
 riantur spiritibus grossis in melia. Quarto
 dicit quod iterato post debet euacuari ut prius: et sic
 quousque quarta potio sit exhibitae. Rad. quia mate-
 ria melia est difficilis euacuatio: et ideo paulatim
 debet fieri euacuatio. Sed intelligendum est quod

semper debet premitteri digestiuium: quia in cronicis egri-
 tudinibus debet fieri paulatim digestio et paulatim
 euacuatio et cetera. Eger vero. Hic ostendit a quibus
 est abstinentia: dicens quod eger debet se abstinere ab
 omnibus generantibus meliam. Et sunt carnes sil-
 uestres oves: et uaccina caro et hyrcina et magna-
 rum caprarum fabae caro filia caseus antiquos le-
 tes precipue. Similiter olera nisi sint humectati
 uia qualia sunt borago buglossa et filia. Secun-
 do dicit quod debet abstinere a uino grosso quia aggre-
 gat meliam et spiritus turbidos. debet abstinere a
 labore et uigiliis quia exsiccant. Tercio dicit quod
 non debet pati famem nec sitim. Rad. quia in talibus dis-
 positionibus corpus exsiccat. Quarto dicit
 quod debet uti uino subtili. Rad. quia generat spiritum
 subtile et claros qui contrariantur melancolie.

Quinto dicit quod debet dormire. Rad. quia cele-
 bratur melior digestio et humectatur corpus.
 Nota quod studentis non debet uti carnibus salis
 nec alii generantibus meliam: nec uino grosso
 quia ex his generatur nutrimentum grossum et spi-
 ritus grossi humidi turbidi. unde cerebrum non
 bene disponitur ad specularem studium. Et est
 studendum. Hic ostendit circa quod medicus habet in-
 tendere in curatione melie puenientis a splene:
 dicens quod debemus attendere in curatione ad
 splenem cum hiis de quibus dicitur in. c. de cura-
 tione splenis. Ratio quia hec passio principaliter
 dependet a splene: id si splen est durus debet molli-
 cari. Tercio dicit quod debemus attendere ad sto-
 machum confortando os stomachi cum hiis quod
 dicuntur in. cade de dispositione stomachi. ratio quia
 a splene ad os stomachi comunicatur melia quod
 in frigidat et debilitat os stomachi: id confortari
 debet ut prohibeatur receptio melie. Al.

Si autem cum melia ea que nominauimus
 non fuerit et acciderit post frenesim uel lo-
 gam moram sub sole. aut percussione in capi-
 te. flebotomia ex cephalica facienda est.

Sillanus.

Hic ponit curam melancolie cerebralis: et di-
 uiditur in duas. Primo ponit curam quando
 fit a materia calida uel a melancolica causata
 per adustionem colere uel sanguinis. Secundo
 ponit curam quando fit a melia innaturali.
 Secunda ibi. Si autem. Prima in duas.
 primo ponit curam flebotomiam. Secundo
 per localia. Secunda ibi. Et capiti. De pri-
 ma dicit quod si cum melancolia non fuerit ea que
 dicta sunt: sed sequatur post frenesim: uel lon-
 gam moram sub sole. uel post percussione in ca-
 pite. supple arguimus meliam esse in capite uel in cere-

bua a principio d3 fieri flebotomia ex cephalica. Rō q2 per ipsā euacuatur materia q̄ ē causa aīis 7 de illa q̄ est cōiuncta. **M**otandū q2 ibi capitur mīa: ut ē cōis ad mania: 7 hic capitur mania causata ex mēta causata ex adustōe sanguis uel colere q̄diu cā adurens tenetur in materia: 7 sic uenit post frenesiz: q2 frenesiz causatur ex sanguie 7 colera: 7 qñ uenit adustionē generat mētam uel mania: q̄diu remanet caliditas tam diu remanet mania. Similiter pp longā morā sub sole aduruntur humores 7 cōuertuntur ad mētas: 7 q̄diu stat caliditas taz diu stat mēta. **S**ilr ppter percussionē capitis sanguis 7 spūs rōne doloris ascendit 7 sit inflāmatio 7 adustio iō 7c. **M**otandū q2 i passioe causata a materia mēta cōpetit ē medicina 7 qñq3 sirupus ppetit: 7 sirupus ppetēs i mania ē. **R** lactuce scariolae altee aī. **A**l. i. floz uiol. nenusario ros. ru. aī. 3. i. succi boraginis succi sumiterre succi pomor acetosor aī. 3. ii. acoti. sglitici 3. i. pro cā piuncta zuccari al. q̄r. iii. si at sirupus clarificatus usq3 ad. **L** b. i. **L**axatiuū d3 ē tale. **R** floz boraginis floz uiol. flozum nenusario aī. 3. 5. uuaz passaz mundatarū ab aril. 3. v. epithimi folliculor sene aī. 3. i. anisi. 3. iii. fiat decoctio i sero caprino. 7 i decoctione tēperentur cortices mirobalanor indor uel citrinor. 3. i. pro cā antecedente corticis mirobalanor indor. 3. 5. **P**ro cā piūcta fricetur d mane fortiter 7 colentur 7 colatura de mane detur **A**lmanfor.

Et capiti studiū adhibendū ex reliquo regie q2 diximus. pprie. **A**qua pterea tepida ab alto loco sup caput fundēda ē. **D**e oleū 20. cū aceto uini capiti infundat: 7 lac muliebre desuper mulgeat. **M**arib⁹ ē oleū de semibus cucurbite dulcis. 7 lac muliebre iniiciatur. **I**n balneuz quoq3 sepe mittēdus ē. 7 multū ex aqua tepida capiti ē supinfundēdū. **E**ger ē of i que odorifera frigida sunt odoret. **S**illanus.

Hic ponit curā p localia. **P**rio i generali remittēdo se. **S**ecūdo i speciali. **S**cōda ibi. **A**qua pterea. **D**e p̄ia dicit q2 circa caput ē attēdendū cū hīs q̄ dixim⁹ supra i cura frenes. **M**otandū q2 q̄uis erūt ponēda mīta supradcā: ut i p̄dicto. c. de cura frenes: tñ sunt due ablutiones spāles i mania. una ē ablutio capitis cū decoctōe pedū 7 capitis mōtonis 7 leis papaueris albi. **S**cōda ē decoctō folior sene: 7 aliqñ cū seib⁹ 7 florib⁹ boragis 7 buglosse. **A**qua pterea. **H**ic ponit curā p localia i speciali: 7 diuiditur in

qñq3 ptes fm q2 qñq3 localia ponit. partes patebunt. **D**e p̄ia dicit q2 aq tepidia d3 ab alto sup caput fundi. **R**ō q2 talis hūctat. **D**einde q2 reuertitur ad frigiditātē ifrigidat 7 sic phibet adustionē materie. **D**einde oleū. **H**ic pōit aliud locale: dicēs q2 oleū ro. cū aceto d3 fundi supra caput. **R**ō q2 ē frigidū 7 slipticū: 7 sic phibet ascensū uapor: ad caput 7 adustitōz i materia. **S**ilr lac mliebris d3 mulgeri supra caput. **R**ō q2 ifrigidat 7 hūctat. **M**aribus. **H**ic ponit curā per aliud locale dicēs q2 narib⁹ d3 i mitti oleū d seie cucurbite oleū de salicib⁹ 7 lac muliebre. **R**ō q2 alterāt 7 phibēt adustionem i materia: 7 ista debēt fieri i principio uel i augmēto qñ nō ē itentio resolutōis. **I**n balneū. **H**ic ponit curā per aliud locale: dicēs q2 patēs d3 sepe poni i balneo: 7 dicit q2 d3 in eo morari multū 7 fundi ex aqua tepida supra caput. **R**ō q2 phibet adustionē materie ppter suaz hūditatē 7 resoluerē facit pp caliditātē uel saltē hūctando disponit illā ad resolutōm. **E**ger ē. **H**ic ponit curā per aliud locale. dicēs q2 eger ē d3 odorere fia. **U**t sūt rose sandali uiol. rō q2 phibent adustōm materie: 7 q2 sūt aromatica confortāt caput: 7 p recepta recurratur supra. c. de cepheale 7 emigranea 7 ibi patet.

Al. **S**i aut cū mīta nihil facit eoz q̄ diximus i principio. **M**atrix uena dextri brachii appariēda erit: 7 sanguis cōsiderādus. 7 ut pdiximus faciendū erit 7 regendū. 7 post q̄ hoc regimē iūmo adhibueris per aliquot dies q̄secere dimittēdus ē. **D**einde ut prius i cura eius incipiendum donec sanis fiat restitutio. **S**illanus.

Hic pōit curā mlie cerebral facte a mēta naturali 7 diuiditur i duas. **P**rio pōit curā p euacuatōz. **S**o oñdit qd siendū sit i dieb⁹ q̄tis. **S**cōda ibi. **I**n dieb⁹ vō. **P**ria i duas. **P**rio pōit curā p flebotomiā. **S**o p medicinā laxatiuaz. **S**. p pilas. **S**a ibi. **P**ille. **P**ria i duas. **P**rio pōit curā p flebotomiā. **S**o oñdit circa qd d3 ē itētio i cura melie. **S**a ibi. **S**tudiū. **P**ria i duas. **P**rimo facit q2 dcm ē. **S**o oñdit qd siendū p flebotomiā. **S**a ibi. **E**t postq̄. **D**e p̄ia dicit q2 cū in mēta nihil fuerit ex his q̄ dixim⁹ i principio d3 fieri flebotomia d uena cōi q̄ d uena matrix brachii. **S**. dxti. **S**o dicit q2 d3 p̄siderari sanguis 7 d3 fieri ut dictū ē: quia si esset grossus debz dimitti egredi: si subtilis debet restringi. **M**otandū q2 qñ non est aliquid eoz que diximus nel que dicta sunt. signū est q2 puenit a mēta naturali 7 cū hec nō sit in capite nisi q2 cōmunicatur ab

epate uel corde d3 fieri flebotomia totius cor
poris. i. de uena cōmuni que respicit partes su
periores ut caput ⁊ inferiores ut cor ⁊ epar.

Sed quare d3 fieri flebotomia est ppter cōmix
tionē cū sanguine: ⁊ sic euacuatur fer eius que
est materia peccans. Sed qre debet inspicī sū
guis: qz si uideatur niger in magna quantitate
debet euacuari qz euacuatur materia peccans
sed si sit subtilis d3 restringi qz nō euacuatur ma
teria peccans. Et post q3. Hic oñdit qd si edū
sit post flebotomiā dicens qz post hoc regimen
d3 quiescere plurib⁹ dieb⁹. Rō ut uirtus suble
uetur: deinde ē pcedendū in cura donec fiat re
stitutio sanitatis. ⁊ ex hoc uellit qz restitutio d
bet fieri paulatiue ⁊ sepe: qz materia melancoli
ca ē difficilis euacuationis. **Almanfor.**

Studiū uero totū qz erga mellicos est
obseruandū ē ut ipingues ⁊ carnosī fiāt.
ex quo enī pigues ⁊ carnosī fuerit illico sa
ni erunt. **Sillanus**

Oñstendit circa quod cadit tota intentio me
dici in curatōe melie: ⁊ duo facit. Prio pmitit
hoc: Secundo oñdit qbus pficiatur: Secunda
ibi. **Libi at.** De pria dicit qz tota intentio medi
ci in curando mellicos ē ut fiant pigues ⁊ carnosī
qz si sic cito fient sani. Rō qz remota ē mala cō
plexio frigida ⁊ sicca que faciebat illam passio
nem. **Almanfor.**

Libi aut qui illis cōgruūt sūt caro arie
tina ⁊ edina ⁊ gallinacea ⁊ pās de simu
la. oppirus aut panis nullo mō est eis cō
gru⁹. uinū quoqz subtile ⁊ clarū eis cōue
niens ē. uinū uo grossum nō est eis bonū
nec nigrū. lac aut recēter ab uberib⁹ extra
ctū dū adhuc caleat eis cōfert ⁊ pisces recē
tes ⁊ sisami de zuccaro facti ⁊ oleo amig
dal. Pterea audire cantilenas ⁊ gaude
re ⁊ habere ante se res delitōsas ⁊ dormi
re plurimū cōfert eis. ecōtrario uo cogita
re ⁊ solus morari ⁊ uigillare maxie nocet
eis. Pillule que colerā nigrā expellunt de
qbus datur his q decoctionē fumere neq
unt. epithi cretēsis. 3. xx. polipadii aga
rici amiboz añ. 3. x. essi nigri satis indi ābo
rū añ. 3. v. sticados. 3. vii. pulueris icrepi
gre. 3. xv. bibat ex eis. 3. iii. In diebus uero
qbus qescit eger d3 fumere electuariū qd
uocat lectificans: qd. R. mellisse cortic. ci
tri gariofil gallie muscate mastici croci.
ozietalis nucis. mus. cinamomi cardamōi
nehere. misch. bchēa albi ⁊ rubei zedoa
re dorouici. seis ozimi maioris seis ozimi

gariofil onmiū añ. partes equales musci.
quantū ē decima paro. 3. vnius deinde su
matur lkebuli. xx. ⁊ embi. xxx. ⁊ terantur
⁊ in tribus libris aque coquant donec ad
vnā redeant ⁊ colentur i colatura uo ad
datur mell. lb. i. deinde bulliant donec aq
cōsumpta sit. post ex hoc melle conficiatur
spēs predictē qd tū in pondere sit triplū
ad species de quo cū necesse fuerit ad ma
gnitudinē auclane sumendū ē. hoc enim
medicamen letitiā ⁊ coloris pulchritudi
nē ⁊ digōis bonitatē operatur ⁊ retardat
canos. **Sillanus.**

Hic onstendit qbus pficiatur dicta intentio:
⁊ diuiditur i duas. Prio explicat cibū ⁊ potū
cōuenientes ⁊ discōuenientes. Secūdo explicat
quas alias res non naturales. Secūda ibi.
Pterea audire. De prima dicit qz abi cōue
nientes sunt caro edina arietia gallinacea ⁊ pa
nis de simula. i. farina frumenti. Rō qz generat
sanguinē laudabilē pteriū melie. Secūdo di
cit qz panis opirus. i. azimus nō cōuenit. Rō
qz ē oppilās: ⁊ sic generat malū sanguinē meli
cū. Tertio dicit qz uinū clarū ⁊ subtile erit p
ueniens: qz generat spūs subiles claros cōtra
rios melie. Quarto dicit qz uinū grossū nō ē
bonū. Rō qz ē oppillatiū generās meliam.
Quinto dicit qz lac recēter extractū ab uberib⁹
dū ē calidū ē bonū. ratio qz bene nutrit ⁊ hūec
tat. Sexto dicit qz pisces recentes: ⁊ sisamū de
zuccaro factū ⁊ oleū amigdal pferunt. rō quia
hūectāt. De fo dicit qz audire cantilenas dul
ces ⁊ gaudere ⁊ habere res delitōsas i sui pre
sentia ⁊ dormire pferunt: rō qz delectant aiām
⁊ clarificant spūs ⁊ sōnus et hūectat. Secūdo
dicit qz cogitare ⁊ solus morari ⁊ uigillare maxi
me nocent. rō qz exsiccant corpus ⁊ sunt cā mul
tiplicatōis melie. Pillule. Prit curā per me
dicinā: dices qz n ualēb⁹ sūere decoctionē pue
niūt pillē euacuātes meliā q sūt. R. epithi cre
tēsis. 3. x. polipo. agar. āboz añ. 3. x. elci. nig. sal
idi. añ. 3. v. ābo. sticados. 3. vi. ierepigre. 3. xvi
pficiantur cū ydromelle uel sirupo de fumoter
re ⁊ sumātur ex eis. 3. iii. Notādū qz añ exhibi
tionē illaz pillulaz cōpetunt sirupi digestiui di
eti in. c. de cura dolor capitis a materia melica
ideo recurratur illuc. Secūdo notādū qz post
euacuationē pueniunt oīa particularia dictā lo
co allegato supra. s. fricatōnes sacculi fomenta
tiones sternutoria ⁊ similia. Sed fomentatio p
ueniēs ē. R. folliculorū sene thym epithi boza
gis buglosse añ. 3. i. cōqstentur ⁊ bulliāt duab⁹

De Catarro.

ebullitionib⁹ i quattuor. lb. aq in qua decoctōe caput fōmentetur. Ad idē fiat fōmētatio cū succi boraginis succi sūterre añ. lb. s. z iste sūt speciales quas tenet Gerardus. Stermutoriūm ppetens est. lb. lactis mulieris. 3. i. clī ni gri puluerizati. 3. i. misce z fiatunctio in nare z si iste puluis distēperetur cum succo sicile erit fortissimū ualde. Tercio notandū q loco pilulaz pōt dari sirup⁹ larati⁹ talis. lb. floz boraginis bugl. ficados arabici añ. 3. v. polipodii qrcini agarici elci añ. 3. 33. scilicet basilici añ. 3. ii. succi boraginis succi fūmterre spūratoy añ. 3. i. zuccari alb. lb. s. fiat sirupus parū coctus z parum clarificatus usqz ad qrg. iii. dissoluatur i sirupo dyagridii. 3. s. z sepe ponitur in medicis: ad excitandū uirtutes aliaz medicinarū succ⁹ rof. recentū mastice añ. 3. iii. Ad idē ualeat tal⁹ colatura q pseruat a passione melica. lb. epi tibi qrg. 5. anisi. 3. iii. pquassa z ebulliant simul una bullitione in. lb. i. serici caprini coletur z colatura administretur. Ad idē. lb. mirabolanoy in doz. 3. i. s. putentur z buliant cū. 3. i. prunoy siccoz in. 3. viii. aque donec medietas aq sit psumpta coletur z cū illa colatura adantur mane. 3. r. In diebus vero. lb. sic ostēdit qd sit fiendū i diebus quietis: dicens q in diebus qetis dz sumere d⁹ electuario q dicitur letificā lb. mellisse corticis citri gariofiloy gallie musc. mastice croci orientalis nucis musca. cinamōi cardamōi: nehere. misch. been alb. z ru. sedoarie doronici semis ozimi maioris se. ozimi. gariofil. omniū añ partes equales musci quantū ē decima pars. 3. unius deinde sumātur kebuli xx. emblici. xxx. terantur z in. lb. tribus aque coquantur donec ad unā redeant coletur z i colatura mittatur mell. lb. i. deinde buliat donec aqua psumpta sit postea ex illo melle pficiantur spēs predictę q tamen i pondere sit triplum ad spēs de quo cū necesse fuerit ad magnitudines auellane sumendū ē hoc enim medicamē letitiā z coloris pulchritudinē z digestionis bonitates operatur z retardat canos. Et ex his patet rō qre hoc electuariū seu medicamē in passidē melancolica ualet: qz pfortat cor z alterat malā ppsionē melicā z qz euacuat ista qd mltiplicatur p indigestionē p mirabolanos kebulos z retardat canos: qz canicies causatur a sstate putrido i cerebro. Notandū q loco h⁹ ualet hoc. lb. margaritay elctay. 3. i. iacinti sinaragdi doroi ci romani been alb. z ru. añ. 3. i. floz cinamomi galāge nucis musc. macis. 33. al. añ. 3. s. gariof. piperia longi. cubebe domestice ligni aloes flo

racis calamite semis basilice añ. 3. s. croci. 3. i. musci boni abze elcte añ. 3. v. corticū citri pditi 3. s. lignie rase. 3. iii. candi. uua⁹ passaroni sine arill⁹ bene pingui⁹ añ. 3. iii. succi pomoy dulciū bene deputati. 3. i. pserue buglosse boraginis añ. 3. ii. aq rof. 3. i. z zuccari alb. lb. i. fiat elctay. Ad idē. lb. letitie gal. dyaboraginati pliris cū musco añ. qrg. i. musce. Ad idē ualeat dia margariton. Ad idē diarodō lilii. Ad idē lb. serici cōbusti. 3. i. coralloy 2u. 3. s. ossis de corde cerui. 3. ii. margaritay n pfortatay. 3. iii. cardamōi. 3. s. prunoy mundatoy lignie rase isopi añ. 3. ii. nucis musc. gariofil. piperis lōgi. cubebe galāge añ. 3. i. s. cinamomi. 3. v. macis. croci. añ. 3. i. zuccari. lb. vi. in hieme vō conficiantur cū mellis dispumati z cocti. lb. iii. z addatur in fine musc. 3. ii. Sumatur mane z sero ad quantitātē nucis magne: z post bibatur aliqd uini al. clari odoriferi: hoc enī electuariū uultum ē ad confortandū cor z cerebrū z animas gaudē facit z uisū rectificat z imouet malas cogitātes: rectificat memoriā z pfortat digōm z multiplicat humiditātē naturālē i toto corpore.

Notandū unū cōe i cura passionis melie q aptio hemorroiday z uenay ani uel puocatie sanguinis menstruo⁹ z apertio saphene i pede puocatio uaricū i cruribus maxie ualet i cura Scdō ē notandū aliud cōe z ultimū remediūm p⁹ exhibitionē medicinarū q fiat unū cauteriū i pte anteriori: z duo in cornib⁹ posteriori b⁹ capitis p fundādo usqz ad os si est possibile dimittatur loc⁹ apt⁹ usqz ad dies. x. p posse z sic gĩa De i finitur egritudo melica. De catarro.

Notādū circa rubricā q catar⁹ pōt sumi tripliciter. s. p pē magis pprie z cōmuniter. Cōiter sumitur p reumate: seu p fluxu materie ab uno mēbro ad aliud vñ cūqz fluat: z id dicitur reuma qst ruens materia Sed pprie sumitur p fluxu materie a capite ad tria mēbra maxie ad nares ad fauces z ad pectus: lz posset materia fluere ad neruos ad stōz z ad alia mēbra. magis pprie sumitur p fluxu materie a capite ad pect⁹ z sic distinguitur ptra corizā z branchium quia i corizā fluit materia ad nares. i branchio ad fauces i catarro ad pect⁹. Et pz i his dñib⁹. si fluit ad pect⁹ dicatur reuma catar⁹. Ad fauces brāch⁹ ad nares esto corizā. Ad ppositū hic sumitur scdō mō catarrus. Scdō notādū q catar⁹ pōt fieri tripliciter. prio per uia dissolutōis ut a sole ul⁹ a balneo ul⁹ ab aliis reb⁹ uapozosis assumptis ut alleis cepis sinapi pipere ex qbus dissoluitur mate

ria i capite siue calida siue fra. Secundo pot fieri per uiam cōpressionis uel cōstrictionis: si cut a frigidityte extrinseca cōstringente ut patet in spongia madefacta si cōstringatur fluit aq. Tercio pot puenire ex multitudine materie siue sit colera siue flegma siue ab alio extrinseco agē te. Notandū q apud medicū tres sunt cause catarrī. i. primitiua antecedens et cōiuncta.

Primitiua sūt tres extrinsece dissoluentes uel cōprimētes: sicut aer frigidus uel calidus. Bal neū morari ad solem: et uentus australis uel bo realis. Similiter cā primitiua sunt res nō natu rales multiplicantes materiā colericā uel fleg maticā. Causa aīō sunt humores colerici uel flegmatici aīēqz causent fluxū a cerebro ad na res uel ad fauces uel ad pect. Cā cōiuncta sūt illi humores qñ fluunt a cerebro ad mēbra i se riora. Dubitatur qui hoīes facilius incurrūt ca tarrū: an hītes caput calidū: an frigidū: Dicendum q hītes caput calidū citi⁹ incurrūt catarrū a causis extrinsecis qz hītes cap sūm qz hīnt poros amplos et latos: id frigiditas ex trinseca citius penetrat: Secundo dicendū q habentes caput frigidū citius incurrūt catar rum et facilius a causis intrinsecis. Ratio quia in ipsis pori sunt clausi: ideo non facilius pati untur a causa extrinseca: sed a causis intrinsecis: quia habent cerebrū debile: unde nutrimentū ueniens ad ipsum non debite cōuertitur i sbaz cerebrū: et sic aggregant materiā per indigesti onem: ideo non est mirum si mulieres uadunt capite discopto magis qz uiri qz hīnt cap magis frigidū et sic poros hīnt clausos. Almanfor.

Um caput alicuius in egressiōe bal nei discopertum fuerit aut post ex ercitiū aut post aliud fuerit que aer frigidus et uentus septentrionalis et accidit in naribus et palato prurit⁹ et cō motio et sternutatio. Sillanus.

Hic determinat de catarro: et diuiditur in duas. Primo ponit signa. Secundo ponit curā Secunda ibi. Pannus tunc. De prima dicit q ubi caput alicuius in egressiōe balnei: aut post exercitiū uel aliud fuerit discopertū: et fue rit aer frigidus: et uentus septentrionalis. Si in naribus et palato ueniat prurit⁹ cōmotio et ster nutatio significamus supra catarrū. Notan dum q cā partis est: qz i egressiōe balnei uel post exercitiū caput est rare factum et in poris apertū: unde aer frigidus uel uentus septārio nalis superueniens capiti discopto caput pe netrat et cōprimat humiditates cerebri: vñ disso

lute inducunt pruritū cōmotionē et sternutatōz et per consequens inducūt catarrū. Notādo scdo q signa catarrī ex cā calida sunt subtilitas et acuitas materie catarrī. Inflamatio rubedo in facie: asperitas nariū: caliditas rehemens pru ritus: et amaritudo cūz acuitate que sentitur in gula. Signa catarrī ex materia frigida sunt eminentia oculorū cū albedine et palloze faciei: oppilatio nariū uscositas et grossities materie fluentis in potentia attrahendi aerē per nāsum destructio olfactus rez et. Ratio p3. Notan dum tertio q signoz catarrī: quedā sunt signa tantum: quedā sunt signa de cause. Signa catarrī calidi que sunt signa tantū: sunt qz cap sentitur calidum ad tactum: quando humor de scendit pungit et mordicat: facies uidetur rubea uel citrina. Sed signa que sunt signa et cause sūt cibi assumpti calidi ut cepe allea porri aer ca lidus cōplexio calida etas iuuentutis. Signa catarrī frigidi que sunt signa tantū: sunt qz cap sentitur frigidū ad tactum qñ humor descen dit nō mordicat facies apparet palida uel alba: Signa que sūt signa et cause: sūt res extrinsece multiplicantes flegma aquosū uel res compri mētes uel dissoluentes sicut multiplicatio aeris frigidi: pplexio frigida: etas sūa tps suz. 21.

Pannus tunc calcificandus ē et capi ti superponendus in quo tamdiu moretur donec eger calorem in capitis profundita te sentiat penetrasse. Deinde nigellam: hodorare incipiat. Et prouocetur sternu tatio. et caueat ne supinus iaceat et come dat parum. Al uino quoqz oīo abstineat Sillanus.

Ponit curā catarrī frigidi ubi materia fluit ad pectus. Scdo ponit curā corisiz ubi materia fluit ad nares. Secda ibi. Si quid. Prima in duas. Primo pōit curā catarrī puenientis sū febre. Scdo ponit curam catarrī prouenientis cū febre. Secda ibi. Quod si neqz. Prima in duas. Primo ponit curā qñ passio ē debilis. Scdo qñ passio ē fortis. Aliter primo ponit cu ram qñ passio sit a materia frigida. Scdo qñ sit passio a materia calida. Secda ibi. Quod si passio. Prima in quqz. Primo ponit curaz p appositionē pāni calidi supra caput. Scdo p odoramentū. Tercio per sternutationē. Quarto p decubium. Quinto per dietam partes pa tebunt. De prima dicit q debet pannus ca lesieri et superponi capiti et debet tantum mora ri q eger sentiat calitatē penetrare usqz ad pfun ditatē capitis. Rō qz pān⁹ p snā calitatē pūit

De Catarro.

materia et remouet mala coplōnem inductam i cerebro. Notandū q loco illius panni calidi possunt apponi alia calida resoluentia ut sacculus de milio et sale torefactis: et pot poni sic in forma. *℞. milii. 3. iiii. salis cois. 3. 5. torefiant* fil' in sartagine uel in tegula et sacculus ad quantitatem unius palmi fiat et applicetur capiti. ratio patet. Ad idem ualet sal in magna q̄titate ponatur in uino et pann' fortiter cōpressus pōatur supra partē capitis et ē experimentū arnoldi de uilla noua. rō quia desiccet. Ad idē ualet hoc unguentū. *℞. stercois colūbini gūme ru. agrest. castorei seis sinapis. añ. 3. i. cuforbii. 3. 5. olei ru. quar. i. cere q̄ sufficit puluerizanda p' uerizētur et p̄quassanda p̄q̄sentur misce oia et si at unguentū cursibile. ungatur p̄missura i parte anteriori naso capite: et est ultie uirtutis et ual de exiccatiuū. Ad idē ualet cauteriū factum in occipito primo: deinde i p̄missura si sit necessitas cauteriū. rō p̄. Ad idē ualet emplastrū dictum in cura doloris capitis facti a materia frigida. Notandū q catarus pot curari q̄tuor modis. Primo mō per diminutionē materie ut per medicinā laxatiuā et resolutiua. Secūdo per alterantia et ingrossantia materiā quia in catarro materia primo est fluida et ligda sicut in principio. deinde incipit fieri grossa sicut in augmento. deinde uenit ad mediocritatē q̄n materia est bene digesta sicut in statu. Tercio cura tur per phibentia illū fluxū ut si fluat ad pect' p gargarismata phibentia illum fluxū et p illas pillulas sub lingua. Quarto curatur p distractiōne materie ad partē contrariam. uerbi grā: si materia fluat ad pect' distractatur materia ad nares. uel per cauteriū factum in parte posteriori colli uel nuche. et si materia fluat ad nares distractatur ad os dando gargarismata trahentia materiam ad os. Notandū q si catarus fiat a materia frigida d̄z fieri igrossatio p sūptica calida. ut sūt mastix olibanū nux cipeffi et silia. Ad idē ualet talis sirup'. *℞. saluie foliorū cipeffi añ. 3. i. ligni aloes. 3. ii. mell' elci zuccari al. añ. lb. 5. fiat sirup' usq̄ ad q̄rt. v.* Notandū q post ingrossatōm materie cōpetit euacuatio cū pillulis chochis que sunt. *℞. pulueris pigre. 3. x. colognide. 3. iiii. et tertiā scamonee. 3. ii. 5. turbitib' sticados añ. 3. v. fiant pillule grosse ad modū cicerū cū succo rute uel apii doē ē. 3. ii.* Notandū qnto q post purgatiōm conuenit dare patientib' cū uadunt dormitū de confectōne. 33. que sit sic. *℞. 33. mūdati nō cocti neq̄ exsiccati. 3. iiii. ligritie mūde. 3. 5. mellegete gario**

filis nucis musc. cardomomi añ. 3. ii. fiat electuariū cū sirupo facto ex lb. iiii. zuccari sumatur ad modū nucis: et post bibatur uinū limphatū calm actu et pot sūmī d̄ mae. Similiter hoc electuariū ē administratur in introitu lecti. et sic ad ministratū impedit cursum catarri et lenit asperitatē et facit totū qd de s'ate i gutture p̄inctur pectore expellere atq̄ exspuere sine difficultate et supflūū digitū hora expulsiōis inuenitur b̄ ē electuariū confortat stōm et oia mēbra nutritiua. Ut ait Guilielmus placentū. Deinde nigellam. Hic ponit curā p odoramētā dicēs q d̄z odorare nigellam. Ratio q̄ cū sit calida et sūptica h̄z cōsumare materiā et alterare malā cōplexionem cerebri et phibere fluxū: et debz torefieri et poni in pāno linceo i forma rotunda q̄ uirtus magis attinget. Notandū q p nigellā itelligit oia alia cala et sūptica. Ut ē plus talis. *℞. ligni aloes storacis calamite añ. 3. i. 5. nucis musc. nucis cipeffi olibāi costi sicci añ. 3. i. nigelle torefacte. 3. ii. fiat puluis et ponatur i pāno linceo i forma rotunda. Ad idē i forma rotunda perforetur pomum et impleatur puluere olibanī et coquatur pomum sub cineribus calis et odorietur: et illo cōmuniter utebatur Gerard' Ad idem. *℞. laudami purissimi p̄assu añ. 3. i. ligni aloes storacis calamite añ. 3. i. 5. nucis musc. nucis cipeffi plibani gariofil' añ. 3. i. ambre electe. 3. 5. puluerizanda puluerizentur et subtiliter misce oia cū aqua ros. malaxando et fiat pomū perforatuz in medio: ut possit penetrare corda per quā teneatur. Sed pro pauperibus fiat sine ambra. Et prouocetur. Hic ponit curam per sternutationē dicēs q i cura catarri. s. in materia frigida debet prouocari sternutatio. Ratio quia per eam euacuatur materia catarri et diuertitur q̄ non fluat ad pectus. S̄z que prouocant sternutationem dicta sūt supra sepe. Et eleboms albus piretrū cuforbium: et sic de aliis. Dubitatur utrum sternutatio cōueniat in cura catarri: probatur quod non per Galienum secundo pronosticorum illa parte. sternutatio uero cum reumate. Secundo per Aliuc. quinta tertii. c. de catarro et cornia ubi dicit q̄ est nociua. In oppositum est Ras. Dicendum primo q̄ sternutatio ante digestionem materie et euacuationem in catarro est nociua hanc pbant auctoritates alegate et rō q̄ cū sternutatio sit fortis. motus attrahit materiā aliunde et ponit materiā i fluxu. Secūdo notandū q̄ sternutatio post digestionē materie et euacuationē ē laudabil'. Itelligit ras. pbatur**

per rationem: quia significat uirtutē expellētis fortitudinem et non malitiā materie. Et caueat. Iste ponit curā per decubitū: dicens qd patiens debet cauere ne iaceat supinus. Ratio quia timetur ne per illū decubitū materia fluat ad partem posteriorem: et tunc cū pars posterior nō habeat manifestos meatus per quos materia fluat: timetur ne fluat ad nervos et faciat spasmus et paralysim: et ideo patiens dē stare cum capite alto: ut precipitur in actu practico ppter causā dictā: et quia timetur suffocatio etc. Et comedat. Iste ponit curā per dictā dicens qd patiens debet comedere parum. Ratio quia natura non habens materiā cibālē i quā agat agit in materiā catari et psumit eā. Secundo dicit qd dē abstinere omnino a uino. ratio quia ē uaporesū et cū sit tale calidū dissoluit materiā et auget catarrum. Notandum qd in cura catarrhi conuenit abstinere a somno diurno. precipue post cibū: quia maior sit euaporatio et retentio in capite. Similiter non debet stare ad solem nec ad ignē. Ratio quia dissolueno materiā augent catarrū. Similiter bonū ē abstinere a uociferatione et clamore et a loquella sūm possibilitatem. Secundo notandū qd cibi cōuenientes sūt carnes edine arietine castrorum aialum et pullo rum et auium degentium in arboribus et ptiis et non in aquis assando et aliquādo elizando et uitelli ouorū. Sed potius conueniens est ut bibat aquā mellē uel aquā decoctōis lignitē isopi et mellis: uel uinū albū debile in quo ponatur duplū eius de aqua. Tercio notandū qd post cibū et potū debet accipere aliquid claudēs os stomachi. phibens ascensū uaporū: ut coxian dros preparatos panem assatum et citonū coctum.

Almanfor.

Quod si passio ex appositione panni calī alleuiata non fuerit nec minuitur per ipsam fiat flobotomia ex cephalica. et sol uatur natura ex rebus que non exaspant sicut hec decoctio quā in potu fumere debet qui tussim patitur et in pectore asperitatem habet et indiget uentris solutōne qd. i. i. i. u. i. b. a. s. x. sebesten. x. x. passularum enucleatarum. 3. x. uolarum siccatum. 3. iiii. radices liquiricie farcte. 3. v. sic curias. x. coquantur in tribus libris aque donec redeant ad. i. et colentur et in colatura dissoluantur cassie. 3. vi. terreniabi. 3. x. Sil.

Iste ponit curā quando passio est fortis. Vel aliter potest dici qd ponit curā quando catarrus sit a materia calida: et diuiditur in duas. Prō

ponit curā per flobotomiā. Secūdo per medicinā. Secunda ibi. Et sol uatur. De prima dicit qd si passio non fuerit alleuiata uel diminuta s. catarrus per appositionē panni calidi dē fieri flobotomia de uena saphena: aliqui dicunt qd de uena cephalica. Dubitatur utrum flobotomia sit conueniens in cura catarrhi: arguitur qd non quia est causa fluxus humorū ergo etc. Antecedens p. quarta pmi. c. de flobotomia: et consequentia satis patet. In oppositum est Raf. Dicendū primo qd si catarrus sit a cā sra quantum est ex parte materie nullo modo conuenit flobotomia. ratio quia per talem flobotomiā ifrigidatur caput et augetur materia catarrhi. Secūdo dicendo qd si i casu pmissio sit repletio in toto et materia catarrhi sit digesta unde nō sit timor de fluxu humorū cōuenit flobotomia rōne repletōis. Itē patet aliter non: quia augetur fluxus. Tercio dicendū qd si catarrus fiat a materia calida et fluat ab itus ad extra. i. ad nares uel ad os: uel ligum uel ad palatum non cōpetit flobotomia. rō quia distrabit materiā et trahit eam ad itra quod non est sciendum.

Quarto notandum qd si catarrus fiat a materia calā et materia fluit ab extra ad itus sic cōpetit flobotomia: quia per illam fit euacuatio illius materie. et hoc sequitur magis iuuamentū qd nocimentum et sic patet dubiū. Notandū qd anteqd fiat flobotomia phibeatur fluxus uī dicit Gordoniū qd catarrhi flobotomati ppe tuo fiunt rauci: et fluxus prohibetur p gargarisma et p pillulas retentas in ore et est secretum i cura catarrhi. Gargarisma phibens fluxum materie calide. R. sirupi de papauere diamorion. añ. 3. iiii. aque ros. aque dulcis añ. quart. i. vini maligranati. 3. s. misce gargarizetur actu calim Pillule phibentes fluxum materie calide pnt eē tales. R. seminis papaueris al. seis portulacae seminis lactuce añ. 3. i. diadragaganti gummi arabici croci añ. 3. s. et ponitur crocus ad refrenandū opium amidi penidi añ. 3. i. opii. 3. v. puluerizenda puluerizentur misce oia siml' euz sirupo de papauere fiat pillule cōpresse ad quantitātē parue fabe retineantur in ore. Ad idēz R. gummi arabici diadragaganti amidi: succi liquiricie seminis citoniorū psili añ fiant pillule grosse ad modum fabe cū mucilagine psili et teneantur sub lingua. Ad idēz. R. succi liquiritie succari al. añ. 3. x. amili draganti amigdalarum dulciū excoctatay añ. 3. v. fiant pillule grosse cū mucilagine seminis citoniorū et teneantur sub lingua. Inspissant enim catarrum acutum:

De catarro

7 leniunt asperitatem catarrhi 7 dicunt pillule bi
chichie 7c. Et solvatur. Ponit curā per medi
cinam dicens qd d3 solui venter cū reb⁹ nō exas
perantibus. qualis ē hec decoctio. ℞. iuiubas
xx. sebesten. xxx. passularū enucleatay. 3. x. uio
lay siccatay. 3. iiii. radices liquiritie fracte. 3. v. fi
cus citrin 30. x. coquantur iu tribus. ℞. aq. do
nec redeat ad unā coletur 7 i colaturā dissoluā
tur cassie sist. 3. xii. tereniabin. 3. x. Notandum
qđ medicina ℞ aī ualet i catarro causato a ma
teria calida: quia illa ponit in recepta. euacuat
colerā. Secundo notandū qđ talis medicina po
test appproximari sine digestionē precedente: qđ
est medicina lenitiua 7 euacuat coleram 7 fmo
uet tussim 7 asperitatem. Ratione lenitatis 7 a
plationis. Tercio notandū qđ si detur medicina
fortis debet precedere sirupus digestiuis talis
℞. ordei mundi. 3. iiii. feminis papaueris alb.
quar. i. iuiubay sebesten añ. numero. xx. floz
uiolay floz nenufay rof. ru. añ. 3. i. i. succari al.
qđ. iiii. fiat sirupus clarificat⁹ usqz ad qđ. i. dñr
cū aqua decoctionis ordei. Ad idē. ℞. sirupi d
papauere. ℞. i. 7 detur cum aqua decoctionis
ordei. vel cū aqua decoctōis iuiubarū nel sebe
sten. Medicina laxatiua post sirupum est hec.
℞. floz uiolarū nenufay añ. 3. i. p. p. uorum
damascenoz. x. tamarindoz electorum. 3. i. fi
at decoctio in aq. in qua dissoluātur cassie sist.
munde bene piguis. 3. i. electuariū d succo rof.
vel diaprunus. 3. iiii. fiat colatura usqz ad qđ. i.
v. detur in auroza. Ad idem. ℞. decoctōis
p. uorum. 3. iiii. 7 sit seruens. deinde addatur reu
barbari. 3. ii. dimittantur simul per horas. xii.
ad minus postea coletur 7 in illa colatura addā
tur sirupi rof. 3. ii. 7 detur in auroza frigidum i
estate: tepidū vō in hyeme. Ad idē i forma
pillarū. ℞. mirobolanoy citrinoyz absqz nu
cleis. 3. 5. reubarbari. 3. i. aloes scamonee añ.
3. v. mastice ligricie. añ. 3. 5. fiant pillē cū mu
cilagine psilii vel seio citoniorum dos sit 3. i.
Ad idem. ℞. electuariū de succo rofay. 3. 5.
malaretur cum modico sirupi nenufay fiant pil
lule ad quantitatem ciccerum admistrentur in in
troitu lecti. Notandus qđro qđ post euacua
tionē non pōt exhiberi hoc electuariū. ℞. dia
papaueris diadraganti frigidī añ. qđ. i. i. suc
cari rof. 3. ii. penidiay cādi subtiliter pulueriza
ti añ. 3. i. 7 si ē dedicatus addantur folioy auri
xx. misce. Ad idem. ℞. diadraganti frigidī
3. 5. pulueris diadapaueris. 3. ii. conferue rof.
ru. nenufay añ. 3. iiii. cādi. 3. i. penidiū qđ. i. aq.
rof. elcē quar. i. i. succari albi quar. iiii. fiat ele

ctuariū. Ad idē diapapauer. Ad idē dia
radō. Ad idē loch de papauere. Notan
duz quinto qđ odorare sepe aquā rof. et attra
here per nares ē ualde uile. Ad idē odorare
cāphoriam sepe. Ad idem odorare sandalos
vel rof. Ad idem ualet pomus vel puluis di
ctus in cura dolorū capitis a materia calida: iō
recurratur illuc. Ad idem ualet vaporatio fa
cta ex aq. decoctionis viol. sic. 7 ordei excoctie. 7
papa. al. 7 camomille recipiat in os sine instfo.
uel cum instfo quod dicitur embotū. 7 ē instfm
quo ponitur unū in uegete post uapozationē
ungātur nares cū oleo viol. Notandū sexto
qđ in catarro a calida causa dicta ppetens ē qđ
comedat succū ordei sarri auene 7 spelte in quo
succo semper ponātur penediū. Comedat ciba
ria facta ex spinachiis cucurbitis atriplicibus
portulacis 7 silibus 7 si cēt debilis comedat car
nes hedoy 7 pulloz alteratas 7 cōditas cū por
tulacis cucurbitis 7 silibus. Si uero sit cuz fe.
sue sine fe. Potus conueniens ē aqua ordei ul
aque decoctōis ligricie uel succari. uel aqua
frigida in qua sit sirupus rof. uel viol. ul unū
albū debile agresta cū duplo eius de aqua fra.
In cura catarrhi de materia frigida. Garga
risma prohibens fluxum materie frigide. ℞.
myrrhe olibani añ. 3. i. nucis cipssi nucis musc.
mastice añ. 3. 5. fiat puluis 7 buliat in. ℞. i. ui
ni stiptici donec redeat ad. ℞. 5. coletur 7 cū co
latura fiat gargarisma. Pille ad idem. ℞.
mastice nucis mus. nucis cipressi añ. 3. 5. stora
cis calamite olibani añ. 3. i. 5. carniū uuay pas
sarū bene piguiū penidiarū añ. 3. ii. puluerizā
da puluerizētur 7 quassanda conqnascentur:
misce oīa cū idiomelle fiat pillē cōpresse ad quā
titatē sabe teneātur sub ligua de die 7 de nocte.
Sirupus digestiuis. ℞. radiciū ireos radi
cis enule cāpane añ. 3. i. i. fop capilloz uen. recē
tiū añ. 3. i. i. liquiritie rase uuarū passarū sine
arillis añ. 3. 5. ista ualent pro pectore 7 capite.
Ad prohibendū fluxū catarrhi. ℞. mastice
olibani añ. qđ. 5. nucis mus. nucis cipf. añ. 3. 5.
mell rof. qđ. iiii. fiat sirupus clarificat⁹ usqz ad
℞. i. admistretur cum decoctōne liquiritie.
Medicina laxatiua. ℞. pillay cochiay. 3. i. 5.
agarici electi pulpe coloquintide añ. 3. 5. salisgē
me. 3. iiii. puluerizanda puluerizētur subtiliter
misce oīa malaxando cum idiomelle facto cuz
aqua saluie fiant pillule ad quantitātē ciccerū. dē
tur in introitu lecti. Electuariū. ℞. interiorum
cinamomi. 3. i. 5. nucis mus. storiacis calamite
añ. 3. i. succari albi. ℞. i. fiat electuarins. Ad

idē pro paupibus transglutiat̃ tria grana oli
bant. i. thuris al. omni nocte ⁊ ualet loco electu
arii. **Almansor.**

Qd si neqꝫ flobotōia profuerit neqꝫ
ventris solutio ⁊ idē ad pectus descen
dit ⁊ supuenerint tussis ⁊ febris illico fiat
flobotomia. ⁊ patiens a carne abstineat
⁊ uino ⁊ in potu sumat aquā ordei ⁊ mu
raba violatū q̃diu calor fixus p̃seueraue
rit ⁊ tussis fuerit sicca ⁊ aspa. **Silla.**

Hic ponit curam catarr̃i puenientis cū se
bie ⁊ tussis ⁊ diuiditur i duas. **P**rio ponit curā
per flobotomia. **S**ecūdo p dietā. ibi secunda.
Et patiens. **D**e p̃ia dicit q̃ si in cura catar
ri a materia calida n̄ profuerit flobotomia nec
solutio uētris ⁊ materia fluat ad pectus unde se
quatur febris ⁊ tussis statim debet fieri floboto
mia. **N**otādū q̃ pōt eē q̃ flobotomia ⁊ solu
tio nō p̃suerint ppter multitudinem materie ⁊
sed q̃a supuenit febris signum ē q̃ materia est
intra uenā ⁊ tunc cōpēt flobotomia ⁊ hoc q̃n
materia ē a colera. **N**otādū secūdo q̃ i isto
casu ubi materia fluit ad pectus ⁊ faciat mala
accidentia. utile ē distrabere materiam ad p̃tez
oppositā uersus nasum ⁊ ponit fieri sic. **R**. ar
moniāci. **z**. s. p̃iretri subtiliter puluerizati. **z**. ii. mī
sce malaxando cū succo radicio ireos fiat massa
⁊ cū gladio accipe modicū ⁊ calefac ad ignē et
pone in narē ⁊ uidebis aquā cōtinue distillare
⁊ ē spāle remediū. **A**d idē. **R**. succi radicio
ireos facta residētia q̃r̃ i. p̃iretri staphisargie
aī. **z**. i. mīsce bōb acē in predictis infusioibus
⁊ ponatur in naribus tepidū ⁊c. **E**t patiens.

Ponit curā per dietā dicens q̃ patiens d̃z
abstinere a carnib⁹ ⁊ uino. rō q̃z augent febrez
Secūdo dicit q̃ in potu debet sumere aquā or
dei ⁊ muraba. i. sirupū uiol. donec calor ifixus
p̃seuerauerit ⁊ tussis fuerit sicca ⁊ aspa. rō q̃z in
frigidat ⁊ hūectat ⁊ lenit pectus ⁊ ingrossat ma
teriā ⁊ hoc in materia calida: sed in materia fri
gida d̃z bulliri cū aqua ordei aliqd capil. uene.
uel isopi ul' liquiritie. **N**otandū q̃ tussis pōt
eē sicca dupl̃r. **P**rimo ppter malā p̃ponē pec
toris sine materia ut in ethica. **S**ecundo ratōe
indigestionis materie quia ē liquida subtilis nō
obediens uirtuti expulsue. **A**d p̃positū est secū
do mō ⁊ iō oportet q̃ reducat̃ ad mediocrita
tem cū sirupo uiolarum. uel aqua ordei ⁊ sic de
aliis s̃ib⁹. **Almansor.**

Sed postq̃ calor geuerit ⁊ tussis mol
lificata fuerit ⁊ sc̃reare inceperit huius de
coctio quaqz die cū muraba violato dan

da ē donec pectus mūdificetur ⁊ tussis se
detur ⁊ uox clara reddatur. **Q**ue. **R**. sic
citrinās. **v**. iuiubas. **x**. sebesten. **xx**. passula
rū alban enucleatarū. **z**. **x**. liquiritie exco
ticate. **z**. **v**. coquāt̃ usqz ad dissolutionē
⁊ colent̃ deide ⁊ dent̃ os die. **z**. iii. cū mu
raba uiolato. **z**. **v**. **S**i uero tussis inuetera
uerit diuqz permanferit tūc oñdemus qua
liter curanda sit cum de tussis cura tracta
bimus. **Sillanus.**

Ponit curam catarr̃i puenientis cū se. ⁊ tuf
si q̃n est in processu plus: cuius signū ē q̃z calor
remit̃tur ⁊ tussis apparz hūda quia incipit sc̃re
are. ⁊ diuiditur in duas. **P**rimo facit hoc. **S**e
cundo ponit curā tussis q̃n inueterata ē si sic r̃it
tit nos alibi. **S**ecūda ibi. **S**i uero tussis.

De p̃ia dicit q̃ postq̃z calor remissus fuerit
⁊ tussis mollificata. quia iam incipit sc̃reare d̃z
dari os die donec pectus mūdificetur ⁊ tussis se
detur ⁊ uox clara redeat decoctio que talis est.
R. ficus citrinās. **v**. iuiubas. **x**. sebesten. **xx**. pas
sularū albar enucleatarū. **z**. **x**. liquiritie exco
ticate. **z**. **v**. coquāt̃ usqz ad dissolutiōē. d̃etur ex
hac colatura omni die. **z**. iii. in potu cū muraba
i. sirup. uiol. **z**. **v**. **N**ota q̃ iste potus p̃uenit q̃n
materia ē calida ⁊ q̃n est facta digestio. debet addi
in illa decoctōe capill. uene. ⁊ uue passe ⁊ nō si
rupus uiolaz. **S**i uero tussis. **H**ic pro cura
tussis remittit nos ⁊ dicit q̃ si tussis fuerit anti
qua ⁊ diu permanens oñdemus qualiter sit cu
randa cum tractabimus de cura tussis. **N**o
tandū q̃ tussis pōt dici antiqua duobus mōis:
Uno modo rōne multitudinis materie s̃nē cō
tinue. **S**ecundo rōne debilitatis mēbri mandā
tis ut cerebri ⁊ recipientis ut pectoris. **A**l.
Quod si coriza in naribus diu p̃seuera
uerit ⁊ non fuerit calor: fluxus erit restrin
gēd⁹ suffumigādo nās p̃ traiectionis. **S**il.
Hic ponit curā corize q̃n fluxus materie est
a cerebro ad nares. ⁊ diuiditur in duas. **P**rio
i generali q̃n sit a materia frigida. **S**ecūdo in
spāli. secunda ibi. **Q**d si qd p nares. **D**e p̃
ma dicit q̃ si fluxus i naribus p̃seuerauerit ⁊
nō fuerit calor: flux⁹ restringēdus ē suffumigan
do nares per traiectionis. rō ē quia per illam p̃
hibetur fluxus materie ad nares ideo q̃z igros
sant materiam facientes corizām. **Alimā.**

Etsi qd per nares c̃fluit subtile ac acu
tū ⁊ citrinū fuerit suffumigatio fiat ex sul
fure prius in aceto infuso ⁊ postea siccato
aut ex fabis aut ordeo excoctis ⁊ i aceto

*Remedium p̃tate m̃tato
aut curam p̃ m̃tato*

31 p.

De optalmia

prius infusus et postea siccatus: aut ex zuc-
cero albo et sandalo albo. Quid si neque ca-
lor neque rubor in facie fuerit suffumigatio
fiat ex costis. aut thure hec namque suffumiga-
tio fluxum restringit. Sillanus.

Hic ponit curam corripere in speciali: et diuiditur
in duas. Primo ponit curam quam materia fluens
est calida. Secundo quando materia fluens est
frigida. Secunda ibi. Quid si neque. De pri-
ma dicitur quod si illud quod fluit per nares sit subtile acu-
tum citrinum debet fieri suffumigatio ex sulphure
prius infuso in aceto deinde exsiccatum: aut ex sa-
bis aut ordeo exsiccatum et excoctum et prius
aceto infusum: aut ex sandalis albis et zuccaro. Ratione
partis est: quia quous sulphur sit calidum: tunc acquirat
frigiditatem ratione infusiois in aceto et cum sulphur
de se sit sic cum et ratione aceti quod est siccum in
grossa materia et prohibet fluxum humorum ad na-
res. Similiter faber ordeum excoctum ualeat quam
ponuntur in aceto quod acquirunt maiorem frigidita-
tem et exsiccationem unde prohibent fluxum: quia in
grossa materia. Similiter potest dici de zuccaro
albo: et de sandalis: quia infrigidando igitur
id est. Notandum quod si per illas suffumigatio-
nes Ras intelligit sibi similes. Una est ut sulphur
grossum bulliat in aceto rubeo et sum accipiat
per nares. Ad idem ualeat suffumigatio aceti prius
dicti positi supra lapidem ardentem. Ad idem
ualeat suffumigatio facta ex decoctione ordei neu-
farum et feminis papaueris albi etc. Quid si neque
Hic ponit curam corripere in speciali quam sit a mate-
ria frigida dicens quod si nec calor: nec rubedo fue-
rit in facie: fiat suffumigatio ex costis et thure.
Et verificatur quod talis restringit fluxum. Ratione
quod ista sunt calida et siccifica et materia fluens est
frigida ideo etc. Notandum quod per istam suffu-
migationem intelligit alias similes. Ut est suffumiga-
tio nigelle posite super tegulam ardentem aspersam
uino et fumus recipiatur. Ad idem suffumigatio
facta cum ligno aloes olibano et mastice positis
supra prius ita quod puluerizentur omnia excepto
olibano et patiens recipit fumum illum. Ad idem
suffumigatio unius illorum tantum. Ad catarrum
descendentem a capite. lumen armenum puluerizatum
et sumptum serapino de luto ar. et Auicenna. prius ter-
tium de asmate. Ad idem decoctio facta ex isopo
ruta sicubus et melie si sumatur in potu serapio. c.
de opo. Ad catarrum frigidum ualeat olibanum
et myrrha. Si enim teneatur in ore abscondit fluxum
mesue in practica. c. de catarro. Ad idem ualeat
spica retenta in ore et verificatum et inuamentum
sublime et precipue spica nardi. Ad fluxum

catarrhi calidum ualeat suffumigatio facta ex sadara
ca trituratione et posito puluere in aceto et postea
superfundetur lapidi ardenti mesue in practica
De optalmia. Sillanus.

Grandum circa rubricam in generali.
Primo quid sit oculus. nam sic diffi-
nitur. Oculum est membrum instrumentale
uius. Cuius complexio est humida
in forma rotunda cum quadam planitie ex septem
tunicis cum tribus humoribus perfecte compositum.
De membrum instrumentale quod est uidendi instru-
mentum. Dicitur cuius complexio est humida quod in eo do-
minatur aqua: ut patet per aristotelem in li. de sensu
et sensato. et ratio patet quia terra non est a do-
minio in oculo cum sit grossa. multum enim ipse
diret transitum specierum uisibilium. nec ignis nec
aer propter eorum subtilitatem quia de facili resolu-
rentur. Dicitur cuius forma est rotunda. ratio patet
ut esset magis remotus ab extrinsecis alterantibus
s. nocuentibus. Nam forma rotunda est remotior
a lesione quacumque alia forma ut auero. secundo
colligit. c. de inuamentis virtutis motus. unde
ponitur quod antiquius castellani faciebant tur-
res rotundas. ut machina non posset eis nocere
Dicitur cum quadam planicie non ex toto rotun-
da ut species uisibilium in oculis habeant fixationem: quod si
esset ex tota rotunda species uisibilium non magis ha-
berent fixationem in oculis quam in alio loco. Dicitur
ex septem tunicis et tribus humoribus perfecte co-
positum. et per hoc differt ab oculo cui deficit ali-
quod illorum ut est in oculo ceci: quia habet sponam
ex his non tamen perfecte ut oculus sani. Secun-
do notandum de anathomia oculi. Circa quod sci-
endum quod in oculo sunt septem tunicae et tres humores
situati inter predictas tunicas. Prima uersus
intra est sclerotica quae coniungitur immediate cum cra-
neo et oritur a dura matrice. Secunda post illam
est secundina et oritur a pinnulo subtili deo pia-
matre. Tertia post illam est rethina et de tali quod facta
ad modum rethae porosa ut possit melius extendi
ad retinendum humorem uitreum et crystallinum et
oritur a rethae mirabili cervice. Quarta est aranea
stilis et diaphana ut non impediatur receptio specierum
uisibilium in humore crystallino et oritur a rethina
et sunt sicut due scutelle quae coniunguntur secundum
officia includentes in se duos humores. s. uitreum
et crystallinum. Quinta est uvea et est perfora-
ta et eius foramen dicitur pupilla et est perfora-
ta ut species uisibiles melius possint pertransire ad
humorem crystallinum et oritur a tunica secundina
et recte se habent sicut due scutelle magne que
coniunguntur et includunt omnia illa predicta. Sex
c ii

ta est cornea per quam uidemus et ē ad modū cornu lucidi et oritur a tunica sclerotica et sibi habent se sicut due scutelle sibi officia cōiuncte et exemplum est de hoc sicut de cepe in quo ē tunica superior maior et cōsequētur alia minor et sic quo usq; ueniat ad fundū. Septima et ultima est pūctiua que ē alba et dicitur pūctiua: q; pūngit totū oculū ab ante cum partibus faciei et oritur a pāniculo imediate cooperiente cranium: et dicitur pūctiua mater. Hūiores aut sunt tres. scilicet albugineus vitreus et cristallinus. situs eorum est. Nam inter tunicā rethinā et araneā contineatur humor vitreus et cristallinus est in medio sicut rex in medio regni et cor in medio corpis et ē principaliter pars oculi: quia plus habet de dispositionibus requisitis ad uisionē: quia pl^{us} clarus et diaphanus. Post cristallinū uerius cerebrū est vitreus quia nutritur ex eo quia uitre^{us} sparat nutrimentū cristallino. Ad id inter nutritōes et nutritū non debet cadere mediū. Albugineus uero hūor continetur inter tunicā araneā et uicem: quia est superfluitas cristallini: et propter hoc fuit posita uicem tunica in medio ut nō lederet hūorem cristallinū. Tercio notandum circa rubicā q; obtalmia ē apostematio siue in flatu que accidit in palpebris oculorū uel i oculi donec aliqui cooperit totam rotunditatē oculi. Aliter diffinitur sic obtalmia est aqua calidū cōiunctiue oculi naturaliter qm sit a sanguine uel colera accidentaliter est uel ppter putrefactōz qm sit ab humoribus frigidis. uel ppter attractionem hūorū sanguis et spūs ad oculū vnde ea lesiunt hūores oculi. Quarto notandū q; cā obtalmie uel ē extrinseca uel intrinseca. Extrinseca pōt esse: aut a sole fumo uel puluere. Causa intrinseca pōt ēē ex fluxu alicuius hūorū simplicis. scilicet a sanguine siue colera uel milia. uel ab humore cōposito ex his. Aliter pōt dici q; causa obtalmie ē triplex. scilicet pūctiua aūs et cōiuncta. Pūctiua sunt res non naturales multiplicantes aliquē hūorem in corpore ut cibi et pot^{us}. Si militer pōt ēē res extrinseca ut sol fum^{us} et puluis. Causa aūs sunt ipsi hūores in corpore multiplicati apti currere ad oculos. Causa pūctiua sunt ipsimet humores qm actu faciunt. scilicet apostema i oculis. Notandū q; obtalmia ē duplex. scilicet uera et non uera. Vera ē que causatur a fluxu humorū ad oculū qui ibi bñtur in porositatib^{us} cōiunctiue causantes apostema. Non uera ē que causatur ex causa extrinseca sine fluxu hūorum ad oculū ut a fumo uel puluere: quia rarificatur humiditas ibi que rarificata occupat maiore loco

cum q; ante atq; uidetur q; ibi sit aqua cū non sit et talis facili^{ter} curatur: q; remota causa extrinseca. Dubitatur in quibus oculis magis fiat obtalmia: an in magnis an in paruis. Dicēdū q; in magnis. rō quia ad eos plures superfluitates delegātur ceteris partibus: quia hñt latiores uias. et quia spūs magis disperguntur: et ppter hoc peius uident. Dubitatur secūdo: in qua etate magis accidat obtalmia. Dicēdū q; in puericia. ratio ppter eorū ingluuiē et eorū molliem et eorū tenebrositatē et humiditatem. Dubitatur tertio in quo tēpore anni magis accidat obtalmia. Dicēdū q; in uere rōne caliditatis et humiditatis. Ratio caliditatis. scilicet dissoluentis humores congelatos in hyeme: et q; aperiuntur pori. unde humores sunt magis apti nati fluere ad oculum. Al.

Uni ea que in oculis alba sunt in rubedinem mutata faciunt fluxu rīntq; lachryme et in angulis oculorū lachrymalibus lippitudo collecta fuerit dicemus tunc egrū pati obtalmiā. Et quāto plus synthomati uehementia: aut ipsorū affuerit minoratio tanto plus erit obtalmie fortitudo aut ipsius debilitas. De terio: aut obtalmia est cū alba oculorū uidetur inflata et adeo eleuata ut oculorū cooperiant nigredinet et palpebre inuertantur. Sillanus.

Hic determinat de obtalmia et diuiditur i duas. Primo ponit signa obtalmie. Secūdo curam. secūda ibi. In principio. Prima i tres. Primo pōt signa absolute. Secūdo pōt signa fortitudinis et debilitatis obtalmie in generali. Tercio ponit signa qm obtalmia est uisitate malitie. secūda ibi. Et quanto. Tercia ibi. Deterior aut. De prima dicit q; qm apparēt ista signa. Prīmū q; alba oculorū sunt mutata ad rubedine. Secūdu q; lachryme fluunt ab oculi. Tertium q; in angulis oculorū fuerit collecta lippitudo tunc dicimus egrū pati obtalmiā. Notandū q; de rōne signorū. Primo alba oculorū mutantur ppter fluxū sanguis ad cōiunctiua. rō secūda. ppter multitudinē superfluitatis descēdētis ad oculū. Ratio tertii causatur lippitudo ut ex pte materie aqueosē fluxu ad oculū que nō pōt pueri in nutrimentū et ibidē igrōssatur uel causatur ex pte debilitatis et uisitis nutritie non potētis puertere nutrimentū in sūam oculi: et sīgt moriē. et de hac nō loquitur rasi. Secūdo notandū q; signa obtalmie ppter sanguinē sunt uehementia rubedis apertio uenarū i oculis:

De optalmia

in fronte: inflatio magna adueniens cum dolore et grauedine multitudo lachrymarum cum lippitudine. ratio patet. Signa eius que fit a colera sunt dolor cum punctura in modum aculei vel spine: inflatio cum rubedine trahitur ad citrinitatem: cursus lachrymarum adurentium et excoctum tunc loca que tangunt: lippitudo et inflatio et tunc minor quam in sanguine. ratio patet. Signa eius que fit a flatu sunt grauitas non cum ardore. undatō magna absque rubedine que tunc si tangitur cedit tactui et fit in loco ipressio cum digito. multatudo lachrymarum aquosarum cum lippitudine non digesta: habitudo corporis humida. ratio patet. Signa eius que fit a milia sunt paucitas inflatio absque rubedine. diminutio lachrymarum et lippitudinis: nigredo corporis extenuata: dolor cum quadam grauedine et fractione loci. ratio patet itel ligenti. Signa eius que fit ex causa extrinseca discernuntur iudicio patientis et reuelatōe ipsius infirmi. Et quanto. Hic ponit signa fortitudinis et debilitatis optalmie in generaliter: et dicit quod quanto fuerit maior intensio nel remissio accidentium tanto erit optalmia intensior vel remissior. Ratio uia accis insequitur egritudines uelut umbra corpus. ut gal. tertio de accidenti. quod quanto egritudo est fortior: tanto sunt accidentia fortiora et e converso. Deterior autem.

Hic ponit signa optalmie quoniam optalmia est ultime maline. et dicit quod deterior optalmia est ubi alba oculorum uidetur inflata et eleuata ut cooperiant nigredinem oculorum et palpebre inuerguntur. Ratio quia signum multitudinis humorum unde prohibetur transitus spirituum uisibilium ad humorem cristallinum apostema calidum quod fit a palpebris donec cooperat duas orbitas cum totalitate sua. Notandum secundum serapionem. et de optalmia quod species optalmie sunt tres. Prima inflatio et eleuatio facta in oculo a causa extrinseca: ut a sole puluere uel fumo et quiescit quando quod est causa extrinseca. Secunda species eleuatio que accidit in oculo quoniam currit aliquid de materia ad coniunctiuam propter debilitatem membrum recipiens. scilicet oculi et uirtutem membrum repellentis. scilicet cerebri: et ista est deterior prima. Tertia species est apostema calidum quod fit in palpebris donec forsan cooperit duas orbitas cum totalitate sua sicut corium et sequitur inflatio et dolor: duricies et rubedo que apparent in oculis et replentur uene ualde cum copertura palpebrarum et fortasse inuerguntur ad exteriora et fit difficilis motus earum et est albedo oculorum alio: nigredine ipsius et illa est deterior. Allman.

In principio uero curationis optalmie cephalica est flebotomanda ex manu uel ex brachio partis contrarie in qua est oculus in firmus nisi leuis fuerit optalmia et quanto fortior fuerit optalmia tanto plus est minuendum de sanguine. Deinde uenter ex murebol. citrinis et terentabin et succo fructuum soluendus est. Eger a carne et a uino et a rebus dulcibus abstinere debet et cibum minuire.

Silla.

Hic ras ponit curam: et diuiditur in duas. Primo ponit curam per euacuationem. secundo per dietam. secunda ibi. Et eger. Prima in duas. Primo ponit curam per flebotomiam. secundo per medicinam. secunda ibi. Deinde uenter.

De prima dicit quod in principio curationis optalmie debet eger flebotomari ex cephalica manu uel brachii partis contrarie in qua est oculus infirmus. Secundo ponit exceptionem nisi optalmia sit leuissima. Tercio dicit quod quanto optalmia fuerit fortior tanto de sanguine debet euacuari plus. Notandum quod in optalmia ad hoc ut fiat flebotomia de parte contraria duo requiruntur. Primum quod in corpore sit magna plenitudo leucis aurois et auic. precipiat in hoc casu fieri flebotomiam de saphena eiusdem partis. deinde de basilica eiusdem partis. Secundo requiritur quod materia sit in fluxu quia materia existente fluxa non competit flebotomia de brachio contrario. unde non competit diuersio sed euacuatio materie peccantis que sit per candelam partem. et sic patet ratio primi dicti. Ratio secundi dicti est quod si optalmia sit parua per colliria et aquas poterit solui materia optalmie: id non competit flebotomia. Ratio terti quia quanto optalmia est fortior: tanto fit a pluri quantitate materie ideo plus de materia est euacuandum. Notandum secundo quod uena cephalica que est uena capitis poterit capi uel in brachio uel in manu inter pollicem et indicem. Si in manu uel est una uena inter pollicem et indicem. uel in brachio in curuatura: et si ambo sint infirmi de utroque brachio fiat flebotomia.

Tercio notandum quod post flebotomiam cephalice partis contrarie uel eiusdem competit flebotomia frontis que est in angulis oculorum. uel de uenis que sunt retro aures imo in optalmia antiqua aliqui sciduntur artarie teporum a chirurgicis. Ratio quia per illas immediatim euacuatur materia optalmie. Quarto notandum quod loco flebotomie competit uentosa posita in posteriori parte capitis et in parte superiori colli cum ictu one uel supra spatulas. Notandum quinto

cui

q obtrahia habet q̄tuo: tēpo: sicut alia apo-
stemata. s. principium augmentū statū z decli-
nationē. Principiū eius ē q̄ lippitudo ē aquo-
sa z subtilis in oculis. Augmentū ē q̄ tal' lip-
pitudō incipit igrossari z dealbari. status ē quā-
do ē ingrossata z dealbata z multa claudēs o-
culos. Declinatio ē q̄ tal' lippitudo incipit dimi-
nui z cōsumi. Deinde uenter. Hic pōit cu-
ram per euacuatiōē factā per medicinā dicēs
q post flebotomiā uenter debet curari. i. eua-
cuari cō māmā mirobolanis z succo fructuum
solubiliū. Notandū q dictū ras habet ueri-
tatē quando obtrahia causatur a materia cali-
da ut a sanguine uel colera q: ille medicine eua-
cuant colerā: z si cōtingeret q eēt maximus do-
lor: pōt fieri euacuatio sine digestione pcedente
quia ē materia furiosa rōe accētiū: sed si sit par-
uus dolor: pōt pcedere digestiū z tale digesti-
uū z euacuatiū posita sunt supra. c. de dolore
capitis prouenientis a colera. recurratur ergo
illuc. Sed si sit a stāte cōpetūt digestiū z
euacuatiū posita supra. c. de dolore capis. pue-
niētis a materia statica. Sed si a mīsa. puenit
quod raro contingit ppetunt digestiū z euacu-
atiū posita supra in dolore capitis prouenientis
a mīsa. sic tñ q in digestione ponātur herbe ap-
propate oculis que sunt bethonica uerbena eu-
fragia celidonia ruta filer montanus feniculus
Et eger. Hic ponit curā per dictā dicēs q
eger debet a carnibus se abstinere z uino z re-
bus dulcibus. Rō q: talia multiplicāt hūores
qui sunt apti dāscendere ad oculū magis q̄ ob-
trahia fit a materia calida. Secūdo dicit q pa-
tiens debet minuire cibū. Ratio q: calor redi-
tur magis intentus ad consumendū materiam
Notandū q in obtrahia a materia calida di-
eta conueniens ē ut comedat lactucas portula-
cas cucurbitas cōditas cū agresta. uel succum
farine ordeī auene similiter z spelte cōditis cū
lacte amigdarū uel agresta uel portulaca. Si
aut patiens fuerit debilis poterit comedere cari-
nes pullos z bedi elixatas cum cucurbitis uel
portulacis uel lactucis p̄ditis cum agresta: uel
uino de granatis. De potu. Bibat usq ad
finē aquā ordeī uel aquā decoctōis uerbēris ul'
prunoz uel aquā mīttā cū agresta uel uinū de
granatis. In fine aut pōt bibere uinū albū de
bile liphatum cū triplo eius de aqua. Sz in
obtrahia de materia frigida. Dieta sit ut pati-
ens comedat aquā ciccy ul' farrū uel farinam
ordeī uel auene. cōditā cū puluere que sic fit
R. cinamomi. ʒ. ii. cardamōi ʒ. ii. croci. ʒ. i. si

at puluis cribatus. Post dies. v. pōt comedere
carnes edi pullos caltrati elixatas cū feniculo
boragine z petrosi. z de potibus bibat aquam
mellis usq ad dies. viii. uel aquā decoctōis in
bubarū mellis. post uero dictū tēpus pōt bibe-
re uinū album lumphatū. Almansor.

Ad q̄ ista non sufficiunt sief albu i la-
cte inuencule puellā lactantis fricandus ē
z in oculis distillandus. Silla.

Hic ponit curam per ea q̄ approximantur
ab extra. z diuiditur in duas. Primo ponit cu-
rā que debet obseruari añ declinationē. Secū-
do ponit curā quando ē in declinatioē. secunda
ibi. Si aut oculus. Prima i tres. Primo ponit
curā per unū approximandū oculo: z ē colliriū
secundo docet remouere lippitudinē. Terno
ponit curā per quedā alia que cōpetunt in cura
secunda ibi. Et lippitudinis. Tertia ibi. Et
eger. De pria dicit q si predicta non suffice-
rent in cura: tunc sief album dʒ fricari in lacte
mulieris lactantis puellā z distillari in oculum.
Rō est quia abstergit z mūdificat. Notan-
dū q sief p colliriū uel trociscus unus dissoluit
in aliquo liquore ex quo fit colliriū. Secūdo
notandū q alia conueniūt in principio. Alia in
augumento alia in statu z alia in declinationē.
nam in principio ppetunt repersuua habētia
duas p̄prietates. Prima q non sint nimis for-
tia ne condensent humore in oculo z ne nimis
infrigident oculum z alterēt. secunda ut sit dolo-
ris mitigatiua: z ideo nō cōpetūt sica nec aspe-
ra: sed in augmento z statu cōpetunt partis re-
persuua z partim resolutiua z nunq in matu-
riua: quia tunc sanies coroderet tunicas. non
enī est hic sicut in aliis mēbris. sed in declinatioē
totaliter ppetunt resolutiua. Terno notandū
q in obtrahia a materia calida repersuua que
p̄petūt in principio: qdā sūt simplicia z qdā p̄posi-
ta. Simplicia sūt duo. unū albumēon fortiter
agitātū ex quo una gutta i oculū distillatur. secū-
dum ē lac mulieris puellā lactantis statū ab ube-
re multum ponatur in oculis. Cōposita sūt pri-
mū. R. aque ros. electe albumēoni fortiter agi-
tatū z dispūatū misce z fiat colliriū z una gutta
uel due ponātur in oculo uel in ambobus si fu-
erit dolor. Ad idem. R. mucillaginis seīs ci-
tonioz uel psillū uel diagagān. ʒ. ii. albumē uni-
us oui fortiter agitātū z dispūatū lactis mulie-
ris puellā lactantis. ʒ. i. ʒ. misce z fiat colliriū.
Et si est dolor magnus fiat mucillago in aqua
decoctionis seīs papaueris. Et si dolor ē in ul-
timo addatur i colliriū opii gra. iii. z ē ualde er

pertum. Ad idem. *R.* ceruse lote. *z.* viii. gummi arabici. *z.* iiii. opii dragaganti añ. *z.* i. terantur fortissime: misce cū albumine oui. fiat colliriū et ponatur in oculo. Ad idē. *R.* foliorū solatri florum camomille ros. ru. parū pistetur et bulliant et incorporentur cū saria ordei sit emplastrū et ponatur tepidū supra oculum. Ad idē coquantur tria poma i igne uel in prunis mūdantur post coctionē cū quibus uitella triū ouorū misceantur et tepidū ponatur supra locū.

Curat et Illa q̄ cōferūt in augmento et statu obtalmie sunt. *R.* iiii. lac mulieris ab ubere electū abstergit enī mūdificat et repercutit et mirabiliter cōmendatur. Ad idē. *R.* mucilaginis dragaganti añ. *z.* ii. lactis mulieris q̄ sufficit et fiat colliriū. Ad idem. *R.* ceruse lote sarcocollē mūtate in lacte asine opii dragaganti añ. *z.* s. fiat puluis subtilissimus incorporetur cum aqua pluuiali et sufficit distēperetur cū lacte mulieris fiat colliriū et est secretum. Ad idē. *R.* nucie bene preparate cāphore subtiliter puluerizate: añ. *z.* i. aqua ros. *z.* i. uini albi. *z.* s. misce et una gutta ponatur in oculo: et ualet in dolore oculo rui in declinatōe. In declinatōe vō obtalmie de materia calida. *R.* camomille melliloti añ. parū fiat decoctio et iponatur spōgia et expressa ponatur supra oculū. Ad idē fiant ablutōes manū et faciei sepe cum aqua decoctōis melliloti florum camomille et ros. ru. In obtalmia uero de materia frigida ppetentia in principio sunt hec. *R.* ros. ru. florum camomille añ. *z.* s. conqussentur et fit sacculus fundatur i uino qd sit actu frigidū et bene expressus ponatur supra locū. In augmento et statu. *R.* mucilaginis gummi arabici mucilaginis fenugreci añ. *z.* ii. sarcocollē infuse in lacte mulieris mūtate aloes cī namomi castorei subtiliter puluerizati añ. *z.* s. fiat colliriū. In idē ex farina fenugreci et mucilage eius et floribus camomille mixtis fiat emplastrū et pōatur calidū supra oculū. Ad idē. *R.* camomille melliloti añ. *z.* s. pistetur et incorporentur cū mucilage fenugreci dragaganti: et uitell. duorū ouorū ponatur supra oculū.

Item in declinatōe dē poni patiens in balneo seu in stufa. Ad idē. *R.* sarcocollē. *z.* x. licii oloes añ. *z.* ii. spume maris croci añ. *z.* i. s. succi celidonie. *z.* iii. terantur subtilissime ut alcohol uol bulliant in uino albo et aqua ros. et coletur liqui dū et mittatur in oculū et sita grossa super oculū. Ad idem. *R.* abinthii uiridis. añ. *z.* i. licii. *z.* s. farine fenugreci. *z.* ii. sarcocollē. *z.* x. succi celidonee. *z.* s. aloes. *z.* ii. spume maris croci añ. *z.* s.

i. misce sit et fiat in forma emplī ponatur calidū supra oculū. uel extrahatur succus uel aqua et oibus pistatis ad inuicem coletur et ponatur in tra oculū. Ad idē fiant ablutiones manū et pedū et faciei sepe ex aqua calida decoctōis ab sinthii molliloti florum camomille. *Al.*

Et si lippitudinis multitudo fuerit in oculū collecta radius coto inuoluatur et ma defiat in aqua et cum eo oculus ab illa lippa mūdetur. deinde puluis albus aspgaf et supponendo oculis aliquid ut cotū sua uiter eleuetur sustentet et liget. Et eger in domū tenebrosā mittatur. et ingeniādū quātū possibile ē ut somnū puocet. Laue atq̄ ne super oculū infirmū dormiat et ne caput depressum sit sed superius eleuatū. Nec uestimentorū capitū sint stricta nec in facies se diu projiciat. *Sil.*

Hic docet remouere lippitudinē. et diuiditur in duas fm q̄ per duo docet remouere. se cūda ibi. Deinde puluis. De pma dicit q̄ si multa lippitudo fuerit in oculo collecta cū radio inuoluto cum coto infuso in aqua mūdificetur oculus. *R.* q̄ talis aqua habet p̄tutem lenitiuā super fluitatum. Deinde puluis.

Hic ponit curā cū aliō dices q̄ post ablutionē factam puluis albus dē aspgi sup oculo et debz suauiter supponi aliquid ut bōbix uel aliud. s. tenta super oculo et ligari. *R.* q̄ quia talis puluis cōsumit superfluitates et abstergit. Descriptionē uero illius pulueris ponit infra. Notandum q̄ illud quod supponitur et ligatur sicut tēta uel cotū debet statim remoueri ne puluis cū sit sic eus noceat oculo. debet etiam remoueri ut dicit gordonius cū lacte mulieris. ratio patet. Et eger. Hic ponit curam per quedā alia dices q̄ eger debet mitti in domū tenebrosā. *R.* q̄ de rōne lucis ē attrahere. unde fieret maior fluxus hūorū ad oculū: et rōne luminis spūs dissipantur et resoluuntur: unde debilitatur oculus. Secūdo dicit q̄ ingeniādū ē q̄ puocetur sōnus. *R.* q̄ quia calor reuocatur ad intra et forisficatur et pōt digerere et cōsumere materiam: sed hoc debet eē de nocte et non de die. Tertio dicit q̄ patiens debet cauere ne dormiat supra oculum infirmū et non stet cū capite discopro: aut depresso s̄ potius eleuato. *R.* q̄ utriusq̄ q̄ siue rent hūores ad oculos. iō si obtalmia fuerit in oculo dextro dē iacere super sinistru et i ambo bus debet iacere supinus: et i leo tenētes caput eūru ut plurimū habent oculos humidos.

Quarto dicit q̄ capitia seu uestimenta capitis

non debent esse stricta. Ratio quia propter stricturam fieret dolor circa oculos et sic plus attraheretur de materia. Quia dicitur quod patiens non debet diu prosterni super faciem: quia fieret maior fluxus ad oculos.

Almanfor.

Si autem oculus leuior fiat et dolor sedes ac lachryme minuantur flebotomia iam facta et ventre solo. Balneum multotiens sgre diaf ex hoc enim passionis relique dissoluitur.

Silla.

Hic ponit curam quam est in declinatione: et diuiditur in duas. Primo facit hoc. Secundo reuertitur iterato ad curam obtalmie quam precedat non sufficiunt secunda ibi. Quod si in oculo. De prima dicitur quod si oculus fiat leuior et dolor remittatur et lachryme minuantur flebotomia promissa et solutione uentri patens debet ingredi balneum. Verificat se quia ex hoc materia que remanet sit resoluatur. Notandum quod loco huius balnei spongia infusa in aqua decoctionis camomille et melleloti expressa et posita super oculum multum ualet.

Alman.

Quod si in oculo humorositas et grauedo remanserint puluis citrinus est mittendus. Ex his autem quod huius obtalmie multum conferunt est ut frons et palpebre ex hoc liniantur epithimate. Quod. R. sief memithe ro. aloes licii sadi ru. faufel. croci orientalis omnium an. partes equales fiant ex eis pille. cumque necesse fuerit resoluatur una ex eis in succo coriandri aut in succo endiuie. aut in aqua rosarum. et liniantur cum eo si deo voluerit.

Silla.

Hic reuertitur ad curam obtalmie quando predicta deficiunt et diuiditur in duas. Primo facit hoc. Secundo ponit descriptiones quondam medicinarum de quibus fecerat mentionem. Secunda ibi. Sief albi. Prima in duas. Primo explicat unum quod ualet in declinatione. Secundo unum quod ualet in principio. Secunda ibi. Ex his autem. De prima dicitur quod si remanserit humiditas et grauedo puluis citrinus erit mittendus in oculum. Descriptionem ponit statim. Ratio quia habet uirtutem absteruam et consumptiuam non tamen debet diu dimitti ne exsiccentur oculos. Notandum quod ad idem ualet aqua cuiusdam videlicet cum aqua lucrabatur panem suum et est. R. lapidis calaminaris. 3. s. tunc quinquies ignite et quingies exticte. in aqua rosarum. 3. s. gariofil. numero. xxx. terantur cum 3. ii. mell. uini albi. 3. iii. puluerizanda puluerizentur et cribellentur subtiliter misceantur. Si esset necessitas magna adde camphore 3. s. Ex his autem. Hic Rasis explicat unum quod

ualet in principio: dicens quod ex his ualet huius obtalmia. s. i. principio est ut frons et palpebre liniantur ex hoc epithimate. R. sief memithe rosarum. licii aloes faufel sandali. ru. croci orientalis omnium an. partes equales fiant pille et cum fuerit necessitas dissoluantur cum succo coriandri aut aqua rosarum. aut celi donie. Notandum quod remedium rasis habet uitam obseruatis. Primum quod obtalmia sit in principio: quia illa sunt suppurata. phibetia fluxus ad oculum. Secundo ubi materia sit calida: quia illa que ponuntur in epithimate sunt frigida suppurata. Tercio quod obtalmia fiat ex fluxu humorum ad oculos descendenti per uenas exteriores: quia si per intrinsecas non ualeret quod uis non profundaretur: sed tunc magis ualeret odoramenta et alia dicta in. c. de cataro et dolore capitis. Secundo notandum quod loco huius epithimate ualet tale emplastrum quo coheret utitur Gerardus in materia calida. R. acacie sanguis draconis. an. 3. i. boli ar. 3. ii. fiat puluis et incorporatur cum albumine oui agitato: fiat emplastrum et applicetur supra tempora. Notandum quod in materia frigida competit tale repercuti sum ab extra. R. aloes myrrhe myrti. acacie an. 3. i. masticis olibani an. 3. s. fiat puluis et incorporatur cum albumine oui bene agitato quod sufficit fiat emplastrum et ponatur supra frontem et tempora.

Almanfor.

Sief albi. R. ceruse ablute. 3. x. sarco colle grosse. 3. iii. draga. 3. i. opii. 3. s. fiant ex eis pille forme lentis similes. Puluis citrinus. R. sarco colle grosse. 3. x. aloes. 3. ii. croci. 3. ii. mirrhe. 3. i. licii. 3. ii. et his optietris immitat puluis cum opio fuerit. Puluis albi. R. sarco colla alba et pingue quod mittitur in lac mulieris quod melius est cum alicuius iuuencule fuerit et dimittat in ymbra donec siccescat et terat optiet et oib. 3. x. ipsius addatur de sief memithe. 3. ii. quod iterum optiet trita reponant et cum opio fuerit in oculum mittantur.

Sillanus.

Hic ponit Rasis descriptionem medicinarum de quibus dictum est et diuiditur in tres secundum quod tres ponit descriptiones. Secunda ibi. Puluis citrinus. Tertia ibi. Puluis albus. De prima dicitur quod sief albi in forma ponatur sic. R. ceruse ablute 3. x. sarco colle grosse. 3. iii. dragagati. 3. i. opii. 3. s. fiat ex his pille siles lenti. Notandum quod illud colliriū ualet in angustia et statu obtalmie et non in principio. ro dea fuit supra. Puluis citrinus. Hic ponit secundam descriptionem et dicit citrinus. R. sarco colle. 3. x. aloes. 3. ii. croci. 3. ii. myrrhe. 3. i. licii. 3. ii. ex his optiet trig mittatur puluis cum opio fuerit

De vlceribus oculorū

Pulsus albus Hic ponit tertiā descriptiō nem: et dicit pulsus albus. *Itē* sarco collas albas et pingue que mittatur in lacte mulieris iuueculē dimittatur i umbra dōec exiccetur et teratur op time et oibus. *3. r.* ipsius addatur sief menithe. *3. ii.* que iterū optime trita reponatur et cū opus fuerit in oculū mittatur ad remouendū lippitū dūcē: et est de quo fecit mentionē supra rasis.

De vlceribus oculorū. Silla.

Notandū circa rubricam qd vlc^o ca pitur dupliciter. Uno modo p solu tione cōnūitatis siue sit cū sanie si ue siue sanie. Secūdo notandum qd causa vlcēris oculorū est duplex. *s. intrinseca et extrinseca.* Extrinseca ut casus et percussio. In trinseca est hūor calidus acut^o salūis corrodēs tunicas. et sit aliqñ ex successiōe bothor. Aliqñ ppter percussione. Tercio notandū qd pncipi um vlcēris aliqñ ē interius et dissūpitur exteri^o i. dissūpendo pcedit. Aliqñ pncipiū vlcēris ē ab extra et dissūpendo pcedit ab intra: et d istis primū est deterius ceteris. *Al.*

Uñ i oculis fortis dolor et pūctō nociua ac pulsus sentiūf et lachry maz fluit multitudo et euz palpe bre eleuant et oculi apiunt floca q sunt i al bis ipsor iueniunt rubea. aut euz totū fu erit rubeū: vnus locus magis rubere iueit aut in nigredine locus aliquis alb^o appa ret pustula iam in oculo extorta ē. Ad hac vō curandā passiōē necessari^o ē medic^o valde istructus i curis oculorū nos tñ cura tionis ipsi^o sumas et aggregationes dicem^o. Dicimus itaqz qd vlcera q i colūcta nascū tur hoc ē i albis oculorū nō adeo sunt timē da vt ea que in cornea hoc ē in oculi nigre dine sūt. Deterius vō vlcēri ē illud qd in nigredine sub pupilla existit eminentia nāqz ad istum est velociter. Silla.

Hic rasis determinat de vlcēribus oculo rū: et diuiditur in quattuor. *Pr*io ponit signa. *Sec*undo ostendit qñs medicus sit necessari^o ad curationē vlcēris oculorū. *Ter*tio ostēdit qd vlcus oculorū ē deter^o. *Qu*arto ponit curā. *Se*cūda ibi. Ad hanc vō. *Ter*tia ibi. Dicimus. *Qu*arta ibi. *Horū* aūt. De pñā dicit qd qñ i oculo apparēt hec signa. *Pr*io fortis dolo: et pūctio nociua et pulsatio sentitur. *Sec*ūdo lachrymarū multitudo fluit et euz palpebre eleua tur et oculi aperiūtur alba oculorū apparent ru bea et si totū fuerit rubeū vnus locus iuenitur magis rubere qñ ali^o. *Ter*tii q: in nigredie ocl

li. *s. in cornea* apparet locus alb^o istis signis ar guere dēmus qd in oculo ē vlc^o siue pustula ad quā de necessitate sequitur vlcus. *It* d signorū est pñā primi: quia ex materia calida pungitiua cātur dolor et pūctio nociua. sed pulsatio sit pp generationē et augmentatōnem saniei. in cui^o generatōe sit ebullitio et pulsatio. *It* d secūdi q: pp dolorē ē flux^o hūorū. und sit flux^o lachryma rū et multitudo. *It* d tertii q: rōne doloris sit at tractio sanguinis ad cōiūctiua unde alba ocl lorū apparent rubea. *It* Ratio qrti q: cor^o d ya phanū dū p dēfatur sit albus ut apparet de aq pgelata et d albūie oui cocto: q: sit dealbatio. *s.* cornea ē cor^o d yaphanū et pp generatōz vlcē ris p dēfatur et sic dealbatur. *s.* qñ sit vlcus in cōiūctiua sit color rube^o: q: sit extensio in vās q: attrahitur sanguis cū pūctia sit cor^o habēs uenas iō apparet color rube^o. *Ad hanc vero.*

Hic ostendit qñs dicitur ē medicus ad curati ones vlcēri^o oculorū dicens qd ad curationē ne cessari^o ē medic^o ualde istruct^o. *Sec*do dicit qd ondit sumas et aggregationes curatōis. *Mo* tandū qd cā primi ē q: medicus errans i illa pas sione causat nocumentum magnū. iō *zē*. *D*ici mus ita. Hic ostendit qd vlcus oculorū sit de terius dicens qd vlcera que sunt in cōiūctiua: q: in albo oculorū nō sūt sic timenda sicut illa q sunt in cornea. *Ratio* quia talia vlcera plus di stant ab humore cristallino et a pupilla q sūt pñ cipaliora in uisione. *Sec*undo dicit qd deter^o vlcēz ē quod ē in nigredine sub pupilla. *Ratio* q: ē magis ppinquū hūori cristallino. *Al.*

Horū aūt vlcērum curam euz flebo tomia incipere debemus: et sanguinis ex trahere multitudinem sñm qd possibile fu erit. *Con*sequenter autem venter soluci dus est. *E*t eger sibi cauere debet a carne et vino dulci et esse contentus herbis frigi dis et in potu sola aqua vti. *Sil.*

Hic ponit curam vlcērum oculorū. et di uiditur in duas. *Pr*imo facit hoc. *Sec*undo po nit curam uestigii remanentis post consolidatō nem vlcērum. *sec*unda ibi. *L*um autem. *Pr*ima in tres. *Pr*imo ponit curam per euacuatio nem. *Sec*undo per dietam. *Ter*tio per localia que applicantur ab extra. *sec*unda ibi. *E*t eger *Ter*tia ibi. *I*n oculo vero. *Pr*ima in duas. *Pr*imo ponit curam per flebotomiam. *Sec* do per medicinaz. *sec*unda ibi. *Con*sequenter *De* prima dicit qd debemus incipere curam ul cērum oculorū per flebotomiam extrahendo multitudinem sanguinis sñm qd fuerit possibile.

Notandū si sit magna repletio ppetit flebotomia de saphena eiusdē partis deinde de basilica. deinde de cephalica: et si non sit magna repletio sufficit de basilica. Ratio predictorum ē qz per flebotomiā phibetur fluxus humorū ad oculos: qui sit in ulceribus oculorū. Secūdo notandū qz ad idem ualēt uentose posite supra spatulas et i collo cū scarificatōe. Consequenter autem. Hic ponit curam per euacuationes per medicinas: dicens qz post flebotomiā uenter debet euacuari. Nota qz illa euacuatio debet fieri cū miobalanis māna et succo fructuū solubilium: qz materia ulcerū ē acuta mordificatiua. Ad idē ualēt euacuatio facta cū clisteri. Notandū secūdo qz post euacuationem uniuersale est pueniens euacuatio per gargarisma et sternutationē facta. Et eger. Hic pōit curā per dietam et dicit primo qz eger debet cauere sibi a carne et uino dulci. Ratio qz multiplicat humores maxime calidos et acutos qz multiplicati de facili currūt ad locū et augent ulcus. Secūdo dicit qz dē pētens herbis frigidis. Ut sūt spinachia lactuca portulaca cucurbita et endiua. rō qz remittunt acuitatē generando humore frigidum. Tercio dicit qz i potu dē uti sola aqua: qz uinū ē uaporosū et eēt cā dissolutiois humorū in loco ulceris. **Al.**

In oculo vō initio sief albi cū lacte mulieris ē mittendū. et si pulsus tā alleuiari et sedari uidetur sperandū ē qz egritudo soluitur sine saniei collectione. Quod si pulsatio pōt sanguis extractionē et ventris solutionē ac sief albi imūssionē quiescere nō uidetur parua fiducia i hoc quod dixim⁹ est habenda.

Syllanus.

Hic ponit curā ulceris oculi per remedia loca lia qz approximantur ab extra et diuiditur in duas. Primo ponit curā qn pustula sunt parua. Secūdo qn sunt magna. Secūda ibi. Qn fuerit. Prima i duas. Primo ponit unū locale qz puenit in gñatione saniei. Secūdo ponit aliud quod puenit qn materia cōuertit ad sanie. Secūda ibi. Est itaqz prima i duas. Prō facit qz dictū ē. Secūdo pōit signa qbus dē cognoscē qn egritudo remouebitur sine collectōe saniei. et qn nō. Secūda ibi qz si pulsus. De prā dicit qz i oculo a principio ē mittendū sief albi cū lacte mulieris. rō qz repercussiuū: et sic phibz fluxū materie ad locū ulceris. Quod si pulsus. Hic ponit signa et docet cognoscē qn egritudo imouebitur sine collectōe saniei ul qn nō. Prō dicit qz si pulsatio uidetur alleuiari et remitti sperā

dū ē qz egritudo terminabitur sine collatiōe saniei. Secūdo dicit qz si pulsatio uidetur alleuiari et remitti meli⁹ et si nō remittitur prō p flebotomia et solutioē uentris et imūssionē sief albi hūda ē parua fiducia. rō p dictorū ē qz pulsatio causatur rōne generatōis saniei ppter bullitiōne humorū acutorū. Sē si pulsatio remoueat signū ē qz sanies non generatur. **Al.**

Est itaqz tūc sief de olibano mittendū i oculū et pila aliq oculo supponēda et cū ligatura stringenda añ vō qz hoc euacuat oculū suauiter est ligadus et sine suppositiōe pile et non cesses in oculū de sief de thure sepe distillare donec sanies in pila uideat. Ex quo enī hoc visū fuerit sief de plūbo vti necesse ē vsquequo pfunditas fiat plana et tota raro generet. ea tñ que diximus tunc sunt faciēda cū pustula si ē magna **Syllanus.**

Ponit curā per aliud locale quod pūit qn materia cōuertitur ad sanie et diuiditur i duas. Primo ponit curā p mūdicatiua. Secūdo p carnē generatiua. Secūda ibi. Ex quo enī. De prima dicit qz qn sanies generatur tūc sief de olibano dē mitti in oculū. secūdo dicit qz pila oculo ē supponēda et cum ligatura stringenda. Tercio dicit qz tu nō debes cessare mittere nel distillare sief in oculo donec sanies apparet i pupilla. Notandū qz ulc⁹ oculi pōt mūdicari tripliciter: et ita quodlibet ulc⁹. i. primo cū absterfui ut idromelle facto cū aq plumbali et mel rosato et qz ponatur pānus duplicat⁹ supra oculū secūdo cā attractōis saniei sicut cū collirio rasis colato et quo ponatur armoniacū quod maxime attrahit imo fm auctores trahit sagittam a corpore. Tercio cū desiccantiis ut cū puluere trichie dicto supra: et iste tertius mod⁹ ē periculosus. Ad propositum capitur secūdo modo et ponitur ut supra. Ex quo enī. Hic ponit curā per carnē generantiā: et dicit qz posiqz usum fuerit erit necesse uti sief de plumbo quo usqz pfunditas fuerit plana et tota caro generetur. Ratio patet quia tale sief est generatiuum carnis et unitiuū qz ē desiccatiuum non supflue et hoc conuenit in generando carnē ad desiccandum humiditatem superflua membrū que impediret generatiōem carnis. Secūdo dicitur quod ea que dicta sunt sunt faciēda cū pustula non est magna. ratio quia in uulnē magno requiritur fortius unitiuum quod non est in illo collirio.

Altmanfor.

Quoniam cū magna fuerit. fuerintqz

qz iuxta pupillā: aut inferius: ē tūc necesse ut cū cleyfir medicet ne vuca egrediatur ad pile quoqz suppedem ⁊ ligaturā ē rēde undū. Eger p̄terea semper supinus iacet debet ⁊ a forti motu abstinere. Silla.

Hic ponit curam qñ pustula fuerit magna ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curā p vnus locale. Secūdo pōit per qdam alia. secūda ibi Eger p̄terea. De prima dicit q ubi fuerit pustula magna circa pupillam uel inferi⁹ tūc erit ei necesse ut in cura appropietur cleyfir. i. quod dam medicamē ne vuca egrediatur. rō qz forti ter exicat hoc colliriū ⁊ foriter ē untiūū ut p̄z per ingredientia. Secūdo dicit q redeūdum ē ad suppositionē pile uel ligaturē. rō p̄z. Eger p̄terea. Hic ponit curā per quedāz alia loca: ⁊ dicit q eger d̄z iacere supinus. rō ut humores fluant ad partē p̄trariā oculorū. s. ad partē posteriorē. Secūdo dicit q debet abstinerē a forti motu: qz talis dissoluit hūores qui dissoluti fluūt facilius ad oculū. Al.

Cum aut caro in loco vlcis perfecte generata fuerit. uel locus apostematis carne repletus fuerit remanebit ibi i oculo albedo. qz si vlcus profundū fuerit: albedo erit grossa. ⁊ si in superficie tñ corneae fuerit erit subtilis. vlcus quoqz si a pupilla fuerit remotū ⁊ steterit sepatim p se vestigiū illud quod redimet nichil mali faciet Si aut iuxta pupillā qñqz fuerit p vlcis curationē vestigium remanens prohibebit visionem. Sil.

Hic ponit curā vestigiū remanentis p con solidationē ulceps seu uulnerū. ⁊ diuiditur i tres. Primo ponit uel docet cognoscere qñ albedo remanens ē grossa uel subtil. Secūdo docet cognoscere qñ vestigiū remanens nō ipedit uisionē ⁊ qñ sic. Tercio ponit curā. secūda ibi. Alē quoqz. Tercia ibi. Quapropter. De prima dicit q cum caro fuerit in loco vlcis pfecte generata remanebit in oculo albedo. Rō qz pp condensationē factā in mēbro habente diaphanitatē fit albedo rē. Secūdo dicit q si vlcus fuerit profundū albedo erit grossior. Rō qz fit maior condensatō: ⁊ si vlcus fuerit supficiale albedo erit subtilis. rō qz nō fiet tāta p̄densatō. Notādū q p curā ulceps oculorū tria pñt remanere. Primo ē cicatrix que nō pōt pfecte curari i mēbro spmatico: sed paliari. Secūdū ē color albus ⁊ talis pōt recipe curā uel magnā paliationem. Tercū ē albugo ⁊ qdā supfluitas uice q nō est pfecte curata seu remota i cura ⁊ est super cor-

neam ⁊ uacatur pānus seu tela. ⁊ de hoc deter minabitur infra: Vlcus quoqz. Hic docet cognoscere qñ vestigiū remanens nō ipedit uisionē ⁊ qñ sic. Primo dicit q si vlcus fuerit remotum a pupilla ⁊ steterit sepatim tunc vestigiū remanens non ipedit uisionē. Secūdo dicit q si vlcus fuerit iuxta pupillā tunc vestigiū remanens post curationē ipedit uisionem. Ratio qz poterit coopire ⁊ restringere foramen pupille. unde non poterunt recipi spēs uisibiles i cristallina. Al.

Quapropter tūc utendus est rebus ⁊ medicinis quib⁹ vestigiū quod dixim⁹ abstergi ⁊ deleri possit. Sic de thure. R. armoniaci sarcocolle amboz añ. 3. v. thuris. 3. x. croci. 3. ii. cōficiant ex mucillagine fenugreci ⁊ fiat ex eis sief. Sic de plumbo. R. plūbi vsti antimonij tuacie ablute: calcucecume nō gūmi arabici dragaganti oīum añ. 3. viii. opii. 3. 5. terant ⁊ cū pāno siricino q sit subtilissim⁹ cernāt ⁊ cribellētur ⁊ conspergant ex aqua pluuiali ⁊ fiat ex eis sief. Sief ex quo caro in vlcibus oculorū generat ⁊ uice egressio phibetur ⁊ vestigiū subtiliatur. R. cinie ablute tuacie ablute ceruse antimoni thuris omniūz añ. 3. ii. myrrhe. 3. i. sarcocolle grosse. 3. i. ⁊ 5. sanguis dra. aloes opii añ. 3. i. fiat ex eis sief. Eleyfir quo est utendum cum timentur ne ex vlcere uice sequatur egressio R. antimonij ematis aboz añ. 3. x. acatie 3. iii. aloes. 3. i. terant ⁊ fiant ex eis sif. ⁊ admittrentur apud necessitatem. Sil.

Hic ponit curam ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curam in generali. Secūdo ponit descriptionem quarūdam medicinarū. s. colliriorū de quibus supra fecit mentionem. secūda ibi. Sief. De prima dicit q iam utendum ē medicinis quibus vestigiū remanens possit abstergi ⁊ deleri. Sief. Hic ras ponit descriptionem quarundam medicinarū. s. colliriorū de quibus fecit mentionem. ⁊ diuiditur i quattuor sim q quattuor ponit descriptōes. Partes patebunt. De prima dicit q ponit descriptōē sief de thure que talis est. R. armoniaci sarcocolle añ. 3. v. thuris. 3. x. croci. 3. ii. aspergantur ex mucillagine fenugreci ⁊ fiat ex eis sief ⁊ istud collirium est mundificans per uiam attractōis: ut dēi fuit supra ⁊ d̄z distēpari qlibz uice cum lacte mulieris. Sief. Pōit descriptōē sief de plumbo ⁊ est talis. R. plūbi adusti antimonij tuacie ablute calen cecumenon gūmi arabi

ci dragagati oium añ. 3. viii. opii. 3. 5. teratur & cū pāno subtilissimo d' sirico attaminetur & cōsp gatur ex aq̃ pluuiali fiat ex eis sief. & tale ē carni um generatiuū et consolidatiuū in ulcere puo. Sief. Ponit descriptionem alterius sief ex quo caro in ulceribus oculorū generatur & uuee egressio prohibetur & uestigiū subtiliatur & est. ʒ. clymie ablute tūcie ablute ceruse antimonii thuris oium añ. 3. ii. myrre. 3. 5. sarcocolle gros se. 3. i. 5. sanguinis draconis aloes opii omniū añ. 3. i. fiat ex eis sief cum aqua pluuiali & ualet ad generandū carnē in uulnere magno: q̃ mul tum cōsumit hūiditatē. secundo q̃ ualet ad pro hibendū egressionem uuee: quia ē forte uniuū ppter eius stipticitatē. Eleyfir. Ponit d'scri ptionē sief dicti eleyfir & ē tale. ʒ. ematbit. anti monii amiboy añ. 3. x. achacie. 3. iii. aloes. 3. i. fiat ex eis sief & admistretur apud necessitatem eius & ualet ne sequatur egressio uuee propter eius stipticitatem.

De his q̃ extrisecus cadūt in oculis. Al.
Uatur resina et per oculū tra
batur. et extrahit illud quod in
oculo cecidit. Sillanus.

Hic ras docet mouere ea que cadūt i ocul' ut pilus uel palea dicēs q̃ debet sumi resina. i. gūmi pini & trahi per oculū quia extrahit quod cadit in oculū. ratio dicti est quia resina rōe sue gūmositatis ē cā ut ea que cadunt in oculis ad hereant & exeant cum ea. Notandū q̃ loco illius docent auctores lauare oculū cum aqua calida dulci. Ad idē ualet sepe mittere lac ab ubere in oculū. Secundo notandū q̃ si non ualent predicta eleuatur palpebra superior: & ex trahatur cū ungula parua ul' coigia gracili ul' tenaculis & inuersetur palpebra superior.

De albugine q̃ fit in oculo. Sil.

Otandū circa rubricam q̃ sex sunt passionēs oculorū que inter se hñt puenientia & dñam. s. nubes tela al bugo pānus macula & ungula. Cō ueniūt in hoc quia pñt fieri ex hūore codē: & ut plurimū flatico. sed differūt in grossitie & subtili tate in profunditate & superficie: quia nubes fit ex pauca materia enīte in superficie corneae. Al bugo fit ex grossiori materia q̃ tela: id apparz ibi color albus. Al'acula ē ex grossiori & pluri materia q̃ albugo. & ideo semper magis profū datur ad intra. Pānus fit ex grossiori & pluri ma teria q̃ al' aqua dictarū & fit ut plurimū in pium tiua: & ē ad modū carnis addite. ras ponit so lū curam albuginis & ungule quia cadē ē & mā

& cura aliarū macularū & ex eisdē. curatur. Al.

Ubugo que in oculis contingit est
uestigiū post ulcerum curationes
remanens qñ cōsolidantur. que
cum in oculis puerorū sit leuior ē ad curā
dum q̃ cum senibus. Lū enī fit in senib⁹
fortasse ad sanandū impossibile est nisi sub
tilissima fuerit. Silla.

Hic ras determinat de albugine oculi & di uiditur in tres. Primo ponit quid sit albugo. Secundo ondit quando ē facilis curatōis & qñ difficilis. Tertio ponit curā. secūda ibi. **Que cum.** Tertia ibi. **Hec aut.** De p̃ia dicit q̃ albugo q̃ contingit i oculo ē uestigiū remanens post cōsolidatiōē ulcerū qñ cōsolidantur. **Que cum.** Hic ponit curā qñ est facilis cu ratōis & qñ difficilis & dicit q̃ ubi albugo fiat in oculis puerorum talis est leuior ad curam dum q̃ quando puenit in processū etatis. Rō q̃ hūiores ad oculū puenientes sunt magis re solubiles & tunice oculorū sunt rariore magis suscepibiles alteratōis. Secundo dicit q̃ si al bugo fiat in etate post pueritiā: ut in iuuentute uel senectute talis ē impossibilis curatōis nisi fue rit subtilissima. rō q̃ humor faciens albuginē ē grossior: & tunice oculorū sūt duriores. Quod subdit p̃z q̃ ppter facilitatē & subtilitatē reddi tur facilis resolutōis. Notandū q̃ signum remanēs post cōsolidatiōē ulceris. P̃mū ē ci catrē & de hoc nō ē sermo: q̃ nō pōt durari. se cundum ē quedā infectio causata a flate in cor nea & uocatur albugo & de tali ē sermo. No tandū secundo q̃ albugo curatur ueloci⁹ i pue ris q̃ i iuuentibus & senib⁹ & similiter i iuuentib⁹ q̃ senibus. Ratio ē duplex. P̃ima quia i pre ris humores sunt subtiliores q̃ i iuuentibus & senibus: & specialiter senibus. licet uirtus sit de bilior in senibus quare sunt magis apti resolu tioni. Secūda cā ē q̃ i pueris oculorū humores sunt clari & tūice rariore q̃ in iuuentibus & se nibus: unde maior potest fieri & uelocior altera tio & per consequens curatio. Al.

Hec aut passio ex his medicaminib⁹ cu randa ē postq̃ eger balneū ingressus fue rit aut facie sup vaporē aq̃ calide quousz rubea sit. enuerit: si tñ ex hoc medicamine i uenis rubedo oculi & dolor puenierint p aliquos dies ab eo gescendū donec ocu lus gescat & post ad idē remouendū. Adē dicamen valde ytile ad albuginem remo uendā & cito eradica dā ego quoq̃ n̄ uidi q̃ ego meli⁹ aut cōle cēt ad albuginē fmo

De scabie palpebrarum et sebel.

uendam. *℞.* massacumie spume maris: stercois magni lacerti baurach zuccari hygei oīū aī. partes equales. deinde sumātur accori celi donec oīum aī. partes. x. coquātur in. *℔.* i. aq. donec ad q̄r̄. redeat et coletur et ex hac aqua i bibātur spēs quas dixim⁹ ita q̄ p̄ficiātur ex ea et siccetur in umbra. deinde iterū terantur et con spargātur ut pri⁹ et siccetur. *℞.* mansor.

Qd postq̄ quater factū fuerit siccen⁹ et terantur et in oculis mittantur. hoc enī medicamen nulli ut p̄diximus comper exi sit in remotōe albuginis. remouet enī hoc medicamen grossam albuginē etiā ex oculi animalium. *Silla.*

Hic ponit curā per unū locale. s. p balneū et uapōrationē. Secūdo per aliud locale. s. per colliriū. Secūda ibi. *℞.* medicamen. De p̄ ma dicit q̄ hec passio ē remouēda faciēdo egz balneari. uel faciēdo faciē egri supra uapōres teneri aque calide usquequo rubesca t. Secūdo dicit q̄ si ex his pueniat rubedo et dolo: in oculo quiescendū ē et post ad idē redeūdū.

Notandū q̄ ante q̄ predicta ppetāt requiri tur debita purgatio corporis per flebotomiam p medicinas per gargarisina p sternutoria et silia de quibus dictū ē supra. rō patet: quia si ret maior dissolutio. *Notandū* de rōne deō rū et p̄io p̄imi dicti q̄ albugo sit ex materia fle gmatica grossa. iō indiget mollificatōe et subtili atione ut disponatur ad resolutionē. sed hoc fa cit balneū et suffumigatio aque calide. et idez fa cit si i aqua coquatur malua bisinalua palea or dei et auenē. silt aqua decoctionis fenugreci ex perta ē. rō secūdo: quia si balneū et uapōratō sint cause rubedinis et doloris eoz dimissio dē ē cā mitigatōnis quod subdit quia ē redeūdū *℞.* ratio ut fiat bene mollificatio et subtiliatō et p paratio ad resolutionē. *℞.* medicamen. *Hic* ponit curā per aliā medicationē seu per aliō lo cale. s. colliriū dicens q̄ medicamē ualde utile ad remouendū albuginē cito quo non repitur melius nec equale ē. *℞.* massacumie. i. aq. nitri et dē aqua uasoz uiridiū spūe maris stercois magni lacerti. baurach zuccari hygeri oīū aī partes eq̄les. Deinde sumātur accori celidonie amboz aī. 3. x. coquātur in. *℔.* i. aq. donec re deant ad q̄stam coletur et ex aq. imbibas spēs quas p̄dixi ita q̄ conficiātur ex ea et siccetur in umbra. deinde iterū terātur et aspergātur ut prius et exciccetur: et post q̄ q̄ter factum fuerit sic cetur et terātur et in oculū mittantur: et remouet s̄ medicamen grossam albuginē etiā in oculis

aialiū. *Notandū* q̄ ratio dicti ē quia s̄ me dicamen est absteruūm et cōsūptiuū: ut p̄ per materialia ingredientia q̄ nō sunt corosua et sic est extra periculū. *Notandū* secūdo q̄ albu go ut macula aut est recens aut antiq̄. si recens ppetunt sp̄aliter: q̄ttuor colliria. *℞.* primū q̄ inici atur siue iniectione lac mulieris frequēter et po stea puluis subtilissimus ossis sepie. Secūdū colliriū ualeat. *℞.* succi folioz papaueris ruffi. succi centauree mioris facta residentia aī 3. i. mell. 3. ii. misce. Ad idēz ualeat suc⁹ herbe pas serine et herba euz q̄ passeris recuperāt sibi ui sum. Tertiū ē. *℞.* stercois irundinis silt puluerizati. 3. 5. saui mell⁹ q̄ sufficit ad inco: po randū misce et inco: porētur cum aq. accori: uel eufragie fiat colliriū et ē mirabile. Quartū est quo utitur gerard⁹ cōiter. *℞.* spume maris 3. ii. zuccari albi. 3. i. fiat puluis subtilissim⁹. sed si albugo sit antiq̄ dē p̄io mollificari albugo euz lacte et aqua decoctionis fenugreci: uel malue bisinalue palee or dei ut haueat postea pueniūt colliria. *℞.* primū ē rāf quod ē summe bonum. Secūdū ē colliriū corticuz ouoz recentiz mo dicum p̄bustoz stercoz lacerte uiridis spūe ma ris sarcocolle nutrita in aqua celidonie. ceruse lote aī. 3. i. lapidis calaminaris thucie bñ sp̄a rate serapi galbani aī. 3. 5. ossis sepie. 3. iii. b. al. aī. 3. i. sellis vulturis. 3. ii. puluerizāda pul uerizetur subtiliter misce euz aq. celidōie. Ter tiū est secretū et est aq. rosmarini facta sub ter ra: et sit hoc mō. hēatur olla uitrea munda et im pleatur floribus rosmarini et ponatur s̄ terra in estate calida per. xl. dies. Aqua illa uocatur aqua rosmarini. Quartū ē. *℞.* florū eris 3. i. thuris. 3. ii. uitrioli uiridis de quo sit incau struz. 3. 5. spume maris celidonie rute rosmari ni aī. 3. iii. illa quatuor. s. celidonia ruta ros. rubea. et accori p̄stetur taz diu donec medietas sit cōsumpta coletur et cum illa colatura miscea tur puluis aliarū rez et siccetur in umbra et post excicationē terātur iterū super marmore et fiat hoc q̄ter. in fine autē optime teratur et cribelle tur et cum pēna ponatur super albula. *Hoc* me dicamen p̄stat uisum et delet albuginē abiqz dolore et angustia. *Notandū* tertio q̄ ultimū remediū ē q̄ remouetur albugo p̄ chirurgiam cum acu et.

De scabie palpebrarum et sebel. Sill.

Notandū circa rubricā q̄ sebel ē mor bus officialis causatus ex repletionē uenaz oculi et maxime cōiunctiue. *Notandū* s̄o q̄ i illo casu seu morbo possūt

℞. s̄o de herba qua passeris sibi ui sum recuperant.

est qnqz morbi officiales. Primo i via qz oppi-
latio. Secundo figura qz illud quod d3 est gib-
bosum in oculo est planū: uel ecōtra. Tercio in
quantitate qz ē additio rei preter naturā. Quar-
to i numero qz ē aliquid preter naturā supra p
iunctiua. Quinto i situ quia est insuperficie illō
quo d debet ēē in profundo. Notandū tertio
qz repletio pōt ēē per uenas extrinsecas z tūc
est magna i facie z rubedo z qnqz peruenit per
uenas intrinsecas z tunc non apparet tanta ru-
bedo. Nota quarto qz scabies ē asperitas
pua cū rubedine accis pōt obtalmia z ulcera
z existit intrinseca parte palpebre assimilatur:
cū palpebra cū inuicatur z specialiter cronica
fici sicce scisse uel diuise. Notandū quinto qd
cā huius egritudinis ē plurimū ut egritudo an-
tecedens ut obtalmia uel ulcus: sed cā tenēs
ē carnositas generata a materia salsa deriuata
a cerebro per uenas ad oculū. Notandum
sexto qz sit Ras determinat de sebel z scabie in
eodem capitulo: qz per easdem medicinas imo-
uetur. Dicit tamen Gerardus qz nūqz uidit qz
sebel curaretur nisi cum ferro. Notandum
septimo qz signa huius passionis z utriusqz ha-
bentur ex uisu z ex tactu. **Almansor.**

Ubi palpebre inuicatur z interius
apparet rubea z aspera z scabies
adest. Et cum super alba oculo: ū
z super nigredine uidet similitudo pāni-
culi ex uenis rubeis z grossis testis adest
passio que vocat sebel. Ibi vero due
passiones sunt graues z cronice z uix cu-
rabiles. **Sillanus.**

Ibi determinat de scabie z sebel: z diuidi-
tur in tres. Primo ponit signa. Secundo ostē-
dit quomodo he passionēs se habēt ad curati-
onē. Tercio ponit curā. Secunda ibi. Ibi vō
duo. Tercia ibi. **Patiens.** Prima diuiditur i
duas. Primo ponit signa scabiei. Secūdo po-
nit signa sebel. Secunda ibi. Et cū sup De
prima dicit qz cū palpebra inuicatur z interi-
us apparet rubea z aspera tūc ē scabies. Et cū su-
p. hic ponit signa sebel z dicit qz cū super alba
oculo: z super nigredine uidetur similitudo pā-
niculi ex uenis rubeis z grossis testis tunc est
sebel. Ibi vō due. Ostendit quomodo se hāt
ad curā: dicens qz hec due passionēs sūt gues
z cronice z quasi incurabiles. Ratio qz materia
ē multa z ualde grossa: quare ē difficilis ad re-
mouendū: id aliqñ oportet facere icsionē cum
ferro. **Almansor.**

Patiens tñ dum san⁹ est flebotomia ex

brachio z fronte z ventris solutione vti
debet. Et in comessione vitare dactilos z
sisamos de melle z vitet ebrietatē. **Sil.**

Ibi ponit curā z diuiditur in duas. Primo
ponit curā qñ iste passionēs sūt recētes. Secun-
do qñ sunt cronice. secūda ibi. Qd si passio-
nes. Prima in tres. Primo ponit curā p eua-
cuationē. Secūdo per dietā. Tertio per illa que
approximāt ab extra. secūda ibi. Et in come-
ssione. Tercia ibi. Et qñ nō. De pma dicit qz
patēs d3 uti flebotomia facta ex brachio z frō-
te z solute uentris. Notandū qz anteqz po-
natur medicamen in oculo cōpetit flebotomia
z solutio uentris ad phibendū fluxū hūorū ad
oculū. Et in comessione. Ibi pōit curā per
dietā z dicit qz in comessione d3 evitare dacti-
los z sisamos de melle. rō quia ex istis. multipli-
catur materia z ponitur apta ad fluxū ad ocu-
los. Secūdo dicit qz debet evitare ebrietatem.
rō quia replet cerebrū z oculos. **Alman.**

Et qñ non est plenus sepe ingredi bal-
neū est ei utile. **Sillanus.**

Pōit curam per ea que approximantur
ab extra. z diuiditur in duas. pmo ponit p bal-
neū. secūdo per colliria. secūda ibi. Et frequē-
ter. De pma dicit qz qñ corpus nō ē plenus:
sepe ingredi balneū ē utile. rō quia subniliat et
mollificat materiā z disponit eam ad resolutōz
z dicitur qñ corpus non ē plenus: quia in corpe
pleno fieret maior fluxus ad locū. id ē. **Al.**

Et frequenter imittere oculo sief rube-
um silr cōfert. Sief rubēū ʒ. ematitidis col-
cothar cōbusti ambax añ. ʒ. iii. heris. vsti
ʒ. ii. myrrhe croci ambax añ. ʒ. i. pipis lon-
gi. ʒ. ʒ. cōspargant ex uino ueteri z fiat ex
eis sief. Ibi pterea egritudib⁹ cōfert sief
viride. cuius descriptio in. c. de vngula cō-
tinetur. **Sillanus.**

Ibi ponit curā per colliria z diuiditur i du-
as fm qz duo pōt colliria. secūda ibi. Ibi pte-
rea. De pma dicit qz sepe mittē in oculū sief
rubēū ē utile. rō qz tale ē absterfuiū z pūptiuū
Secūdo ponit descriptōz sief p̄dci z ē talis. ʒ. ematidis colcothar p̄busti añ. ʒ. iii. eris usti. ʒ.
ii. myrrhe croci añ. ʒ. i. pipis longi. ʒ. ʒ. asp̄gā-
tur uino ueteri z fiat ex eis sief. Ibi pterea.

Ibi pōit curā p aliō sief dicēs qz i hīs abab⁹
egritudinibus cōfert sief uiride. Descriptio
ponitur in capitulo de vngula. ʒ. ziniar. ʒ.
iii. colcothar usti. ʒ. vi. arsenici rubei: spu-
me maris baurach omnium añ. ʒ. i. salis armo-
niaci. ʒ. ʒ. amoniaci. ʒ. ii. armoniacū cum succo

De lachrymalibus cum pruritu

rute dissoluatur et spes ex eo conspergantur si at ex eis sic est enim mirabile. rō quia comedit illas uenas paruas. Notandū q̄ ultra colliria p̄dicta sūt alia ualde utilia. Primum ē. R. cortices unius oui cum de gallina oritur infundantur in aceto forti per dies. x. et postea desiccantur puluerizentur subtiliter et ponatur puluis in oculo. Secundū colliriū. R. salis armonia ei infusi per noctem in succo rute postea siccati stercois murū succari albi subtiliter puluerizati aff. 3. ii. fiat colliriū cuius aqua eustragie aut cū lacte mulierū. Alman.

Ad si passiones iste uenisse fiant scabies fricatione indigebit et sebel extractioe non tñ mensura huius libi cōuenit ut de his tractemus. Silla.

Hic ponit curam qñ p̄dictae passiones sūt antiquae dicens q̄ si ille passiones fuerint antiq̄ et cronice scabies indigebit fricatione cuius ferro et sebel indigebit incisione. Secūdo dicit q̄ ad hunc librum non pertinet hic modus cure sed supra ad septimū ubi determinat de chirurgia.

Notandū q̄ scabies pōt curari cum zucha ro albo: uel cum sale armōiaco uel cuius spuma maris. uel cum ferro cū quo nentofatores faciunt plagas et fiat talis fricatio q̄ sanguis inde exeat et cum eo etiam aliquid de illa carne aspsa et scabiosa remoueat. et est melior mod⁹ remotionis malicie. post abrasione cum ferro abluatur locus cum aqua calida et aliquāto acciti et distilletur super fricatione cūminū masticatū in pane in ortu solis ponatur supra locū rasis et scabiosum. puluis citrinus qui sic fit. R. sarcocolle. 3. x. succi celidonie sicci. 3. iii. licit aloes añ. 3. ii. croci. 3. i. s. spume maris. 3. 5. terantur in mortario et super marmore cribellantur et fiat puluis. Secūdo notandū q̄ sebel oportet suspendi cum uncinis. deinde incidi cum rasorio et hoc non bene fit nisi per illū qui usus ē i ope ribus istis. deinde ponatur supra locū aqua ci mini masticati in pecia. uel uittellus oui cum albumine postea puluerizetur locus cū puluere citrino dicto: uel cum collirio uiridi uel rubeo supradictis.

De lachrymalibus cum pruritu. Sil.

Notandū circa rubricam q̄ lachrymale ē duplex. s. maius et minus.

Maius sunt duo anguli iuxta nasum. Sed minus sunt duo alii anguli extrinseci. Notandum secūdo q̄ l3 in qualibet parte oculi possit fieri pruritus ratioe hūoris acuti et salis: tamen in lachrymalibus in

terioribus magis sunt ppter superfluitates acutas et salvas descendentes ad ipsos latitudie uirarum existentium in ipsis maiorum. Al

Adiua tenera sumatur et teratur et fiant ex ea magdaleones parui et ex oleo violato inungantur et oculis superponant. et in hora dormiendi ligentur. rosatum tñ melius est et citius cōfert. Et si hoc non suffecerit lētes absq̄ corticibus et sumac et ro. ru. et granati carnositas sumantur et contrita et careno conspergantur et more emplastri supponantur. Ad si non suffecerit: prius flobotometur patiens ex cephalica. deinde ex uena frontis et ex uenis q̄ sunt in lachrymalibus angulis. venter quoq̄ frequenter soluatur et multotiens balneū ingrediat. Sillanus.

Hic determinat de pruritu apparente in lachrymalibus oculorū et diuiditur in tres. Pr̄mo ponit curam per unū locale. Secūdo p aliud Tertio ponit aliam curam qñ primū non sufficit. secūda ibi. Et si hoc nō. Tertia ibi. Ad si nō sufficeret. De prima dicit q̄ uolendo remouere pruritū a lachrymalibus endiua tene ra debet sumi et pteri et ex ea debenti fieri magdaleones parui et inungi ex oleo uiol. et supponi oculis et in hora dormiendi superligari. Ratio remedii quia ipsum alterat malā cōplexionem calidam cū sit frigidū et sic remouet acuitatē humoris facientis pruritū. Secūdo dicit q̄ oleus ros. ē melius q̄ uiol. et citius cōfert: quia ē magis repercussiuū: et sic repercutit materiam qd non facit uiolatum. Et si nō. Ponit curam p aliud locale qñ primū nō sufficit ad curam. R. lētes sine corticib⁹ sūach ros. ru. et carnositate gnati et p̄rita cū careno qd ē magis s̄m et s̄pticū. Notandū q̄ carenū al rob. i. uinum coctū cōiter accipitur p uino ceruoso: s3 spāl̄r sūitur p quolibet succo īspissato usq̄ ad tertias ptē. et de isto loquitur ras. Ad si nō. Hic pōit curā p qdā alia remedia qñ p̄dicta nō sufficiūt dicēs primo q̄ si p̄dca nō sufficiāt patiens debz flobothōari d cephalica. rō q̄ diuertit a capite et ab ocul hūores acuios. deide p̄petit flobotomia ex uena frōg: et ex uēis q̄ sūt i lachrymalib⁹ rō q̄ immediat⁹ fit euacuatio materie acute facientis pruritū. Secūdo dicit q̄ ueter d3 sepe euacuari cū medicia. s. p quā euacuatur hūor acut⁹ ut colera uel s̄a salū. Tertio dicit q̄ p̄ueniēs ē et est ut ingrediat balneū. rō q̄ remittit acuitatem hūorū. Notandū q̄ in cura prurit⁹: l3 rasis

posuerit curam modo predicto est pcedendum
Primo euacuando cum flobotomia nel cū me
dicina. deinde cōueniunt predictae medicine fri
gide approximate ab extra. deinde cōuenit bal
neum uel spongia sepe ifusa i aqua tepida. Ul
tio cōuenit ablutō oculi cū aqua celidoniē uer
bene cufragie uel feniculi pūcti uel diuifim.

De ungula. b. Sillanus.

Standū circa rubicā q ungula est
excrefcentia media inter carnosam et
neruosam. Unde ungula ē macula alba i nigre
dine oculi tendens uersus pupillā aialis cuius
figura ē ad modū ungule. Notandū secun
do q ungula ē ex frigida materia coagulata et
cōdensata i loco que distillat a cerebro. No
tandū tertio q ungula ē duplex quedam leuis
et subtilis nō plurimū prohibens uisionē. qdā
grossa et cronica prohibens uisiones. Notā
dū quarto q quedā sit incipiendo: ut qn causa
tur sine alio morbo pcedēte a materia grossa
flegmatica. quedam sit per uiam sequele ad ali
um morbū et dī accidēs ut qn sequitur ulcus
cum oculus non perfecte mūdatur a mā. Al.

Um aliquid pāniclo simile ex an
gulo qui ē ex parte naris oziri vi
detur et albū oculi cooperire et p
uenit usqz ad nigredinē. generat passio q
dicitur ungula. Cuius nocumentū tunc
soluendū ē peius cum puenit usqz ad ni
gredinis partē que ē iuxta pupillā. Silla.

Hic ras determinat de ungula: et diuiditur i
tres partes. Primo ponit signa. Secūdo docet
cognoscere quando ē parua. Tertio pōit curā.
secūda ibi. Cuius nocumentū. tertia ibi. Hec
igitur. De prima dicit q cū aliquid simile pan
iculo intrinseco pāniculo oculi uidetur oziri et
albū cooperire et pueratur usqz ad nigredinem
signū est q ungula ē in oculo et hoc ex uisu me
dici pōt cognosci qn est parua hec passio dicēs
q qn hec passio prouenit ad nigredinem iux
pupillam: tunc talis passio non est parua. ratō
quia sua grossitie prohibet transitū specierum
ad cristallinā. Al.

Hec igit passio dum subtilis ē cum sief
uiridi et sief de calcanto ē medicanda. Si
autem vetusta fiat et grossa cum ferro est
euclenda. Sil.

Hic ponit curam: et diuiditur in tres. Primo
ponit curā qn est ungula recens et subtilis. Se
cūdo qn est antiqua et grossa. Tertio mentionē
fecerat de sief de calāto et de sief uiridi ponit de
scriptionē illorū. secūda ibi. Si aut uetusta:

Tertia ibi. Sief. De prima et icti q qn ungula
est subtilis et recens curatur cum sief uiridi et cu
sief. de calcanto. rō quia talia sunt absterfua
fortiter corrosiua et cōsumptiua materie. No
tandū q ante approximationē taluz dī purga
ri caput cum pillis cochliis et cum aliis euacua
tibus flā. Notandū secūdo q ante pcedē
colliria sunt approximāda alia debilioza. Pri
mum. R. stomachū passerū excoctatay. 3. 5.
olei amigdolarū seio bōbacio quod sufficit mi
sce ad modū unguenti. Secundum. R. uiride
eris uitrecoli salis armoniaci cris adusti añ. 3.
5. triū genozum pipis fragmentorū scutelle ter
re uiridis sarapini galbani añ. 3. i. fellis bircini
3. ii. puluerizētur stilitur cū succo maiorane et
modico mellis fiat colliriū. Si aut uetusta.

Ponit curam in antiqua: dicens q si ungu
la est antiqua et grossa ē remouēda cū ferro. rō
quia nō posset remoueri cū medicinis ppter ei
duritiē adherentiā et grossitiē. Notandū q
talis ungula antiqua debet suspendi cū unxiis
et incidi cū rasorio. deinde confortari locus cū
albumine oui et nitello et oleo ros. mixto. deinde
super locū pōt poni colliriū albū uel rubēū s3
descriptionem que statim ponetur. Colliriū al
bum. R. ceruse lote. 3. x. opii. 3. i. psiliū. 3. i. ani
li. 3. ii. mistis cum lacte mulieris uel cū aq ros.

Collirium rubēū. R. cris uisti. 3. ii. flozum
eris. 3. iii. myrrhe croci añ. 3. i. pipis. 3. 5. terā
tur et mistis cum uno albo et distillentur p alebi
cum. uel terantur oia quater super marmore et
infundantur in uino quater et excidentur et i sine
cribellentur cū petia et fiat sief ul puluis et. Al.

Sief uiride quod pferet sobel et scabiei
et ungule et albugini. R. ziniar. 3. iii. col
cothar vsti. 3. vi. arsenici rubei baurach;
spūe maris oium añ. 3. i. salis armoniaci.
3. 5. amōiaci. 3. ii. armoniacū in succo rute
bis soluatū et spēs ex eo conspergatur et si
at ex eis sief ē cum mirabile. Sief de calcā
to quod cōfert ungule. R. cris vsti calcātū
amboz añ. 3. v. ziniar. 3. ii. salis amōiaci.
baurach arsenici sublimati oium añ. 3. i.
terātur et p hebdomadā unam dimittan
tur. deinde fiant ex eis sief et fricetur ungu
la cum eis. Sillanus.

Hic pōit descriptionē sief uiride: et diuiditur
in duas. Primo ponit descriptionem sief uiri
dis. secundo sief de calcanto. secūda ibi. Sief.

De prima dicit q sief uiride qd confert sca
biei et sebel ungule et albugini. ponit sic i forma
R. ziniar. 3. iii. colcothar vsti. 3. vi. arsenici i u

De macula rubea vel alia re in oculo. De lachrymis oculorum.

bei baurach spume maris oium añ. 3. i. salis armoniaci. 3. ii. armoniaci cō succo rute dissoluatur et spēs ex eo p̄spargatur et fiat sief. Sief. Ponit descriptionem sief de calcanto quod cō fert ungule. R. eris usi calcanti amboz añ. 3. i. ziniar. 3. ii. salis armoniaci baurach arsenici s̄ limati oium añ. 3. i. terantur et per unā hebdōa dam dimittantur et fiat ex eis sief. deide fricetur ex eis ungula rē.

De macula rubea vel alia re in oculo. Sil.

Standū circa rubricā q̄ macula in oculo rubea non ē aliā nisi sanguis rubeus adherens coniunctiue.

Secundo notandū q̄ causa huius ē duplex. s. extrinseca et intrinseca. Extrinseca ut percussio. Intrinseca ut multitudo sanguis ratione cuius refudat sanguis extra uenas in albedine oculi. Almansor.

Um in oculo ex percussione aut ex re alia punctū rubēū fieri cōtingit sanguis qui ibi est dissoluend⁹ est: postq̄ estuatio quieuerit. Sil.

Ihic determinat de macula rubea et diuiditur in duas. Primo ponit curam in generali. Secundo in speciali. secūda ibi. Siatur.

De prima dicit q̄ si contingat fieri punctū rubēū ex percussione uel ex re alia q̄ sanguis ibi existens est resoluendus. Secūdo dicit q̄ resolutio debet fieri postq̄ estuatio quieuit. R. d. p. quia in tēpore estuatiōis fieret maior attractio sanguinis ad locū rē. Ali.

Sumas igit arsenici rubei olibani armoniaci myrrha oium añ partes eq̄les et fiant ex eis sief q̄ in succo coriandri fricetur et in oculo distillent. Quādiu tñ dolor p̄seuerat albumen oui sumendū est et oleo ros. cōmiscendū et cotū ex eis inuolutum oculo est supponendū. Silla.

Ponit curam in speciali et diuiditur in duas. Primo ponit unū medicamen resolutiuum. Secūdo ponit curam intendendo ad dolorem. Secūda ibi. Quādiu tñ. De prima dicit q̄ debet sumi arsenici rubei olibani myrrhe armoniaci oium añ. partes equales fiat ex eis sief fricetur in succo coriandri et in oculū distillentur.

Notandū q̄ in macula rubea qm̄ materia ē in fluxu cōuenit primo flebotomia diuersa ut flebotomia cephalice partis contrarie uel uento satio in spatulis et collo. deinde debet lūiri uenter. deinde oportet transire ad localia reperculsiua et ex eis primū ē. R. albumis oui bene agitati et una gutta in oculū distilletur et lac mu-

lieris puellā lactā. Ad idē R. petias isufas i succo solati mixto cū albumie oui et oleo ros.

Ad idē infundantur petie in aqua decocti onis coriandri i qua dissoluatur bolū ar. et psilū.

Ad idē infundatur bōbir in albumine oui et oleo ros. et superponatur oculo. Si autē matēia sit fluxa intentio ē ad dissoluendū sanguines in oculo exites. Et ex eis vlr ē istud primū. Sanguis recens colūbi uel turturis si capiatur sub ala et distilletur in oculū: et sui exptus multis uicibus. Ad idē. R. olibani salis gēme añ 3. i. puluerizetur et distilletur in lacte mulieis et fiat colliriū. Ad idē. R. aquā raphani distillatā et est mirabilis q̄ dissoluit lapidē in renib⁹.

Ad idē ualent emplastrā. Primum sit de foliis raphani uuis passis mundatis ab arillis et stercore colūbino. Secūdū sit ex foliis salicis solū et ē specialissimū. Ad idē ualē suffumigatio facta cum aqua decoctōis isopi origani et si milium. Quādiu tñ. Ihic ponit curā intēdēdo ad dolorem dicens q̄ q̄diu dolor p̄seuerat albumen oui cum oleo ros. debet misceri et superponi. Ratio quia reperculsiuū est et doloris mitigatiuum.

De lachrymis oculorum. Sil.

Standum circa rubricā q̄ lachryme sunt duplices. s. uoluntarie et inuoluntarie. Uoluntarie sunt duplir.

Primo ppter ratificationē meatuum oculi: ut in gaudio. Secundo ex constrictione ut in tristitia. Inuoluntarie fiunt dupliciter. Primo ex magna debilitate contētiue oculorū: et de istis non est sermo. Secundo fiunt ex multitudine superfluitatū descendentiū a cerebro ad oculos: ut in habentibus cerebrū humidū. et de istis loquitur ras. Secūdo notandū q̄ causa lachrymarū pōt esse incisio unguis uel alterius infirmitatis in oculo existentis: q̄ cū ferro ab oculo remouetur. qm̄q̄ pōt esse multiplicatio hūoris acuti: aut falsi: aut hūidi non acuti. Tertio notandū q̄ signa lachrymarū prouenientiū ab hūore acuto uel falso sunt pruritus uel ardor uel inflatio i loco quē lachryme tangunt et q̄ stomacho ieiuno et tēpore calido et hora calidiori magis ledūtur et q̄ usus rerū calidarū acutarū et saliarū infestat patientem. rō signorū patet. Signa lachrymarū que nō fiunt a materia calida sunt multitudo lachrymarum spālter in hyme et tēpore frigido et post cibum multiplicātur et non sentit dolorem nec inflammationē nec puncturam in oculis nec in partib⁹ quas tangunt. similiter usus rerū hūidarum et

nimius pot^o vini eas multiplicat. Ratio signorum patet.

Almansor.
Unum lachrymales oculorum anguli
sp^o humidi videntur patiens quoti
die ieiunus ingrediat balneum. Et
in oculis istud alcohol mittat. **R.** thutia. 3
x coralli ru. mirabilis citrini. fricati aloes
omnium an. 3. ii. piperis. 3. 5. fiat ex eis pulvis
qui assidue mittatur in oculo. **Silla.**

Hic ponit curam lachrymarum et diuiditur in duos. Primo ponit curam per balneum. Secunda per collirium. Secunda ibi. Et in oculis. De prima dicit quod ubi anguli lachrymarum oculo fuerint humidi patiens omni die debet ingredi balneum. Ratio quia balneum educit materiam ad extra et consumit eas etc. Notandum quod dictum Ras uerificatur premissa euacuatio, vlt^o aliter nocent. Et in oculis. Ponit curam per collirium dicens quod in oculis debet pulvis poni qui sic fit. **R.** thutia. 3. x. coralli rubei mirobalani citrini fricati omnium an. 3. ii. piperis. 3. 5. fiat ex eis pulvis qui assidue mittatur in oculum. Ratio quia est pulvis multum desiccatus. Notandum quod lachryme possunt remoueri quattuor modis. Primo cum reperculsiuis secundo cum attractiuis materie ad partem contrariam. Tertio cum euacuatibus. Quarto cum psumptiuis materie. Primo cum reperculsiuis sic. **R.** corticis granatorum lentium extortitay an. 3. i. pistentur et in corporentur cum mucillagine dragaganti. Ad idem. **R.** aloes achatie pulueris glandium licii boli ar. gummi arabici an. 3. i. infundatur in albumine oui uel cum mucillagine dragaganti ponatur super oculos et frontem. Ad idem ponantur petie infuse in succo semperuue uel solatri mixto cum agresta et cum puluere glandis myrrhe boli ar. Ad idem. **R.** nucisapiessis mumie sanguinis draconis mastici draga. an. 3. ii. puluerizentur et incorporentur cum albumine oui uel cum mucillagine dragaganti. Ad idem abluatur sepe oculi cum aqua pluuiali decoctionis gallarum myrrhe boli ar. nucisapiessis. sit aqua ablutiois semper calida. Sed cum attractiuis curatur lachryme sic de materia calida cum phlebotomia uel cum uentosis. si sunt de materia frigida curantur cum gargarismatibus et tum medicinis trahentibus materiam ad nares de quibus supra dictum est uel cum cauterio facto in occipito uel in loco ubi terminatur digitus medius quem coponitur radix palme supra radices nasi pfundando usque ad os et sit cum ferro. posset tamen fieri potentiale cum cantaridibus et dimit

ti debet locus apertus usque ad xl. dies. Sed cum euacuatibus curatur lachryme cum phlebotomia ex cephalica quam materia fuerit calida uel cum medicinis euacuantibus materiam a capite quales sunt pilule cochie perapigra et ea que posita sunt supra. c. de soda pueniente ex phlegmate: si materia sit frigida. sed cum consumptiuis curantur lachryme et exiccantibus: et de his primus tuchia cum aqua miri in lachrymalibus ponatur. Ad idem pulvis ossium mirobalanorum kebulorum modicum cobusorum cum aqua miri. Ad idem. **R.** thutia ablute in aqua myrti. 3. i. coralli al. et ru. mirobalanorum kebulorum cobusorum modicum sumach gallay mastici olibani aloes opii omnium an. 3. 5. puluerizentur subtiliter misce cum aqua infusionis dragaganti et gummi arabici dissoluatur cum aqua miri et fiat collirium. Ultimuz remedium est scindere aliquas uenas temporum. sed timendum est de defectu nutrimenti etc.

De debilitate uisus. **Sillanus.**

Quandū circa rubricā quod debilitas uisus pot^o causari dupl^r. Primo ex nocumento causato in organo. scilicet in oculo uel in partibus eius. Secundo ex nocumento causato in infuso ut in spiritibus utilisibilibus. Primo modus fit ex egritudine contingentibus in oculo ut accidit ex obthalmia et sitibus. Secundo modus fit quinqz modis. Primo modo per raticantia nimis et disgregantia ut lux magna albedo etc. Secundo per spirituum densitatem ut sunt colores nigri tenebre etc. Tertio per consumptiua et resoluentia ut uigilie et abstinentie. Quarto per phibentia transitu spirituum ad oculos ut sunt humores phlegmatici opilantes uias et nervos opticos. Quinto per ossificationem ut sunt uapores et fumi grossi. Ad propositum determinat hic Ras de debilitate uisus proueniente ex nocumento in infuso. scilicet in spiritibus tribus ultimis modis dicit.

Secundo nota quod triplex est actio lesa uisus. scilicet diminuta corrupta et ablata. Diminuta est quam obiectum comprehenditur eo modo quo esset diminute seu imperfecte. Corrupta est quam obiectum apprehenditur aliter quam ut patet in scotomia ut quam corripitur debita proportio potentie ad obiectum ut patet in apprehendendo rem nimis splendidam. Actio ablata est quam nihil apprehenditur ut patet in cecis. Ad propositum prius et secundo modus sumitur. **Al.**

Si cum debilitate uisus hereditaria signa apparuerint manifesta que in tempore famis et exercitii pariter dissoluantur pilule cochie multotiens crue

De debilitate visus.

tribuende. Nutrimētū quoq; patientis desiccatiuū esse debet. Et eger semper cogendus ē uomere. Pulueres etiam desiccatiui oculis sunt imittendi. Silla.

Hic determinat de debilitate visus: et diuiditur in tres. Primo ponit curam debilitatis visus qñ prouenit ex repletionē. Secundo qñ prouenit ex inanitate. Tertio explicat quedā localia s. colliria ualentia in debilitate visus ex repletōe pueniente. secunda ibi. Qd si cum predicta. Tertia ibi. Confectio alcohol. Prima in duas. Primo ponit curā per euacuationē. Secundo per localia. s. per imissionē pulueris i oculū secunda ibi. Pulueres. Prima in duas. Primo ponit curā per euacuationē per secessum. secundo per uomitum. secunda ibi. Et eger. Prima in duas. primo ponit curā per secessum. secundo per dietam. secunda ibi. Nutrimētū. Be prima dicit si cum debilitate visus fuerint signa humiditatis manifeste tunc pillule cochie sunt tribuende. Notandū q; signū debilitatis visus ppter hūiditātē a cerebro ad oculos curretes sunt q; multiplicatur post comestione et somnū: et faciente nausēā proprie et q; ante oculos uidetur quedā hūiditates aliqui in modū aque descendentes uel in modū nebulę oculi hūidi apparent: emittūt lippitudinē indigestam post sōnum spāliter. Rō signor patet. Signa debilitatis visus q; est ppter stomachū absq; eo q; in cerebro sit hūiditas uel aliqua talis infirmitas. quia infirmitas cessat et non sit semp: ideo fortificatur cū est repletio nausēatiua et destruitur cum fames adest et ieiunium et sobrius cin? sentit alleuiationē medicamīo mūdificantis qñ est ex stomacho qñ qñ est ex aliis caus. rō patz.

Secundo notandum q; pillule cochie sunt cōuenientes qñ materia peccat in cerebro. Tercio notandū q; ante q; dētur dicte pillule cōpetit tale digestiū. R. radicis accori corticū radicū feniculi dauci carui seīs syleris añ. 3. i. ros. ru. uuarū passarū ab arill' mūdatarum añ. 3. i. florū sticados arabici florū anthos añ. 3. s. aq; celi donie. 3. v. zuccari al. mellis electi añ. 3. s. fiat sirup? clarificatus usq; ad q̄rē. v. Quito notandū q; si debilitas visus uenit pp stomachū ut plurimū contingit: q; a stomacho eleuantur sumi grossi q; digestio prima sit in stomacho: tunc digestiū debet esse o rimel cōpositum uel squilliticū cum aqua decoctōis siseleos isopi et feniculi: euacuatō fieri debz cū pillis aureis ul' stomatiis ul' cum pigra. Notandū sexto q; si debilitas visus pueniret a materia mīlica i ce

rebro debet esse tale digestiū. R. buglosse boraginis corticū radicis feniculi añ quart. 5. maiorane. 2. ii. uerbene eufragie rute sicce silēf montani sumiterre añ. 2. ii. i. cuscute seīs feniculi añ. 3. i. seīs sileris sebasici añ. 3. i. 5. liquiritie rase uuarū passarū sine arillis añ. 3. i. thimi epi thimi folioz sene añ. q̄rē. i. aque boraginis aq; sumiterre añ. 3. v. mellis electi zuccari albi añ. 3. s. fiat sirupus clarificatus usq; ad quart. v. Medicina laxatiua ē talis. R. yerelegodiō. 3. 5. malaxetur cū aqua feniculi fiant pillule. Nutrimētum. Ponit curam per dietam dicens q; nutrimentū debet eē desiccatiuū. Rato q; ut hūiditates ericētur et cōsumuntur: id cōuenit caro assata. s. castati pulloz turturū perdicū et fasanor. De potibus uero utatur aque mellis q; melior ē uino. Notandū q; usus feniculi i oibus suis comestionibus: et ante cenā et post est ualde utilis. et idem ē de siseleos. Et eger.

Ponit curā per euacuationē dicens q; infirmus est cogendus ad uomitū: et maxime qñ est debilitas visus ppter stomachū. Rō quia maxime ericcat et consumit materiā facientē ipsam et mūdificat stomachū ab hūiditatibus supfluis.

Pulueres. Hic ponit curā per localia. s. p pulueres oculis iponendos dicens q; in oculis debent poni pulueres exiccatiui. s. positi supra. Ratio patet quia exiccant et consumūt materiā facientem debilitatē visus. Almansor.

Qd si cū predicta egritudine affuerit siccitas et corpis macies nutrimentū erit augendū et uinū in potu est tribuendum ac super caput ipsius aqua tepida fundenda et incuruatio super eam facienda. Balneū pretereā Ingrediatu i quo tñ nō multum sudet. naribus quoq; oleū d amigdalio dulcibus atq; auribus ē imittendum: oculis vō lac adolescentis quaq; die ē iniiciendū. qd etiam frequēter fieri cōuenit. Hec quoq; debilitatis visus spēs fortior fit i tpe famis: et cū ueter uacu? fuerit. Silla.

Ponit curā p localia et diuiditur in quatuor sm q; quattuor localia pōit. partes patet. Be pria dicit q; sup caput aqua ē fundenda et incuruatio super ea ē fienda. rō q; hūectat per uiam irroratōis sōam oculi igitur et. Balneū.

Ponit curā per balneū dicens q; paties debet ingredi balneū non tñ in quo multū sudet. rō q; hūectat totū corpus. rō q; quod sudat quod nō d; multū sudare. q; eēt cā exiccatois. Naribus. Ponit curā per aliud locale dicens q; i naribus et aurib? debet mitti oleū d amigdalio

dulcibus: rō quia habet humectare cerebrūz et per pñs oculos. iō. **Oculus.** Pōnit curaz per aliud locale dicens q in oculis debet poni qualibet die sepe lac mulieris adolescentis. rō quia habet hūectare sbaz oculoꝝ. **Hec quoqz**

Hic docet per signa hanc debilitatē uisus cognoscere ex inanitōe dicens q hoc cognoscitur ex duob⁹. Primū quia fit fortior tēpore famis. Rō quia fit maior resolutio spiritūū. Secūdo qz fit fortior qñ stomachus ē uacuu⁹: pōt nī poni unictū signū. Notandū q signa debilitat⁹ uisus ex inanitōe sunt quia alleviātur tēpore sō ni et post comestione: hora aut famis fit fortis: oculi quasi siccī uidentur: sentitur puritus hora ieiunū spāliter. rō signorū patet. **Al.**

Confectio alcohol qd valde acuit vīfū q cā hñoris debilitat. **R.** tucie ablute et siccate. **3. xx.** deinde extrahat succus sanfuci viridis et per noctez vnā residere dimittatur et coletur ex quo tucia cōpersa dimittatur quousqz siccetur postea terat. deinde sumant. **33.** pipis nigri macropipis celidone oīum añ. **3. ii.** salis armōiaci. **3. i.** cū turia fuerit. **3. xv.** p⁹ hec oīa terātur et ex succo teneri feniculi cōspgant et siccata itez teratur et reponant et cū necesse fuerit oculis imittat. ad b pterea ualde cōfert sief de fel libus. **Sillanus.**

Hic explicat quedā alia localia pferētia in debilitate uisus ex repletōe et diuiditur in duas fin q duo explicat. scōa ibi. **Ad b pterea.** De pria ponit descriptōz cuiusdā pulueris. **R.** tucie ablute exiccate. **3. xx.** deinde extrahatur succ⁹ saluci nīridis et p noctē vnā residere dimittatur et coletur ex quo tucia cōpersa dimittatur quousqz exicetur. deinde teratur: postea sūatur pipe ris nigri. **33.** macropipis oīuz añ. **3. ii.** sal' armōiaci. **3. i.** cū tucie fuerit. **3. xx.** pistetur hec oīa et terātur et d succo feniculi aspergatur et exicetur et itez terātur et reponatur et cū necesse fuerit oculis imittatur. et d pfectō alcohol quod ualde acuit uīfū q debilitatur cā hñorū. Notandū q in cura debilitatis uisus puenientis ex repletōe ualēt plura alia. Primū semel in hebdomada recipere tyriace. **3. i.** uel. **5.** cū uino uel cū aqz rute uel feniculi et ē de meliorib⁹ rebus in debilitate uisus et pseruatōe etc. Ad idem. **R.** be thonice celidonie enfragie isopi pulegii oīuz sic corū añ. **3. 5.** seīs feniculi sileris mōtani anisi coriandri ppati seīs maiorane seīs basilici cardamōi añ. **3. 5.** interiorū cinamōi. **33.** galāge nucis mus. añ. **3. 5.** garosif. pipis lō. ligni aloes polii

maisticis spicenardi añ. **3. 5.** corticis citri pñti. **3. iii.** pserue boraginis pserue anthos añ. **3. ii.** aqz ros. aque feniculi añ. **3. v.** zuccari albi. q. sufficit fiat electuariū in bolis. Ad idē mirobalani kebuli pñti mirabiliter ualent. Ad idē elctū ariū serpentū: ē enī spāle quia pellit superfluitates a cerebro. ideo ualeat in lepra. paratur enim sic. remouetur caput et cauda et cōqitur in uino: post cōficiatur. Ad idē usus ramorū rute i uino hora cōestiois iuuat et ē expertū. Ad b pterea. Hic exēplificat secundū locale: dicens q in cura debilitatis uisus ex repletionē ualde cōfert sief de fellibus. rō quia subtiliat. Notandū q sella oīa abstergūt oculū et uisum clarificat. Et aialibus pcecligatur fel birci gazel bo uis leporis apri urfi testudinis vulpis hedi capie. Ex uolatilibus aquile vulturūz ausurūz ancipitris: et oīum uinentiū de rapina: hyrūdi nū passer galli et perdicū. Ex piscibus: fel sabre et porci marini et sunt iuuamenti multi.

Notandū q per ista intelligit alia. Primū aqz celidonie distillata: uerbene enfragie feniculi: rute singulariter et p iuncti. Ad idem inieccio balsami. Ad idem liquor qui currit ex epate porci qñ assatur et larde et cum pipere longo: et ualeat specialiter comestū et oculos suffumigan do: et hoc faciebat gerardus de solo. Ad idē **R.** sileris montani maiorane rute celidonie enfragie feniculi añ. **3. i.** **5. 33.** al. spice nardi pipis longi garosif. tucie pēpate sarcocolle bñ nuti te in lacte ligni aloes añ. **3. 5.** puluerizāda puluerizetur pquassanda pquassetur liquefiant liqfienda et misce i estate calido solo exēte agitādo quotidie sicut zucca. ros. in hyeme uero super cineres calidos reseruetur in uase mundo et in oculis distilletur etc.

De tumore palpebrarum. **Sil.**

Notandum est circa rubricā q causa tumoris palpebrarum ē duplex. Una est extrinseca ut casus percussio rōne cuius sit fluxus humorum ad palpebras. Alia est causa intrinseca: et talis pōt ēē materia calida. s. sanguis uel colera et marētia fra. s. phlā et mliā. Secundo notandum q si gna tumoris sunt eadē euz signis dictis in. c. d. obthalmia que fit ex sanguine colera phlate et melancolia. **Almanzor.**

Distilimef ex epithimate quod i capitulo d obthalmia noiaui. **Sil.**

Hic determinat de tumore palpebrarū a causa extrinseca ut a casu uel percussione in cuius cura ppetit emplm doloris sedatiuū ut ē emplm

De aqua descendente in oculis.

de uitelis qui cum oleo rosato factū. ratio p3.
In cura tumoris palpebrarū a sanguine uel
colera cōuenit predictū emplastrū. rō quia pro
hibet fluxū mitigat dolorē z alterat malā cōple
xionē. In cura qñ prouenit ex uentositate cō
petit emplm factū ex farina mili z aqua senicu
li z semine cymini. In cura qñ ex phlegmate
prouenit cōpetit emplm factū ex tiriaca: uel ex
trifera magna z aloes cū modico aque seniculi
z aceti. In cura qñ ex mīsa puenit cōpetunt
primo mollificantia: deinde resoluentia: z post
emplastrū uel cerotū molliuū cum oleo amig
dalay dulcium.

De pilis inuersis.

Standū circa rubricā q triplex est
piloꝝ seu in pilis palpebrarū nocu
mentū. Prīmū ē multitudo piloꝝ.

Secūdu ē paucitas. Tertiū est pro
longatio eorū: unde aliqñ intrāt oculū. Ad pro
positū de tertio itelligitur. Secūdo notādūz
q causa multitudinis piloꝝ palpebrarū ē fori
tudo causarū generantiū pilos ut foris calidi
tas cōnertens materiā in fumosos uapores: et
multitudo materie ut fumosoꝝ naporū z rari
tas palpebrarū z paucitas piloꝝ. Cā paucita
tis ē debilitas causarū generantiū eos. ut pau
citas caliditatis non potentis puertere materiā
in fumos: paucitas materie z dēfetas palpebra
rum. Sed causa plongationis piloꝝ uē ē multi
tudo materie. Almanfor.

I pilus fuerit vnus aut duo alijs
pilis palpebrarū cū mastice sunt
annectendi aut oleo seni uel radi
citus euellant z loca a quibus euulsi sunt
cum ferro acuto aut acu adurātur. si autē
multi fuerit necesse ē aut caro palpebre in
cidatur: loqui tñ de hoc nostri libꝝ mensu
ra pretergreditur. Silla.

Ihic determinat de pilis uersis ponēdo cu
ram: z diuiditur in duas. Prīmo ponit curam
qñ pilus fuerit vnus. Secūdo ponit curam qñ
pili fuerint multi. ibi secūda. Si autē multi.
De pꝛia parte dicit. si pilus fuerit vn⁹ aut multi
quia duo intrantes oculū. Modus cure est du
plex. Vnus ut cum mastice aut cū oleo s herui
anectatur alijs pilis. Secūdos modus ē ut radi
citus euellant z loca a quibus sūt diuulsa cau
terizētur cū ferro ignito aut acu. Notandūz
q cura huius ē remotio z modus remouēdi est
duplex. Vnus ut remoucantur cū forficibus et
misceātur cū pilis palpebray z cum aliqua gū
ma adherent ut ē mastix gūma pini zc. Secun
dus modus ē ut eradiceāt z postea cū gñatio

phibeatur. Et phibetur. prīmo generatio cus
cauterio actuali: ut cū acu cauterizetur poma p
quē transiit ille pilus. Ad idē fiat inunctō cū
unguēto facto ex oleo mandragore z mucilagi
ne psili z modico aceti z cāphore. Ad idem
opiū dissolutū cum mastice. si in foramine post
eradicationē pōatur cōfert. Si autē. Ihic po
nit curā qñ pili fuerint multi dicēs prīmo q qñ
multi fuerint necesse ē ut caro palpebre icidatur
Secundo dicit q loqui de hoc non pertinet ad
hunc libꝝ: sed ad. vii. in quo determinat de ci
rurgia zc.

De aqua descendente in oculis. Silla.

Standū circa rubricā quid sit ca
taracta. Est enī morbus officialis
s. opilatio cāta ex aqua situata inter
hūorē albuginē z corneā tunicay

Secundo notādū q cataracta sit ex materia
phlegmatica uel mīsa descendēte a cerebro ad
oculos eūte aliqñ inter uueā z corneā. Terti⁹
notādū q cataracta sit aliqñ ex uicio cerebri:
quia uapores ueniētes a cerebro p nervos usqz
inter hūorē albuginē z corneā tunicā ibi pden
satur ppter frigiditatē oculi: unde cōuertuntur
in aquā sicut patet de pluuiā qñ a sole eleuātur
uapores usqz ad mediā regiōē aeris: id in pñ
cipio uidetur homini q uideat muscas z silia.

Quarto notādū q cataracta diuersificatur
in quantitate: quia aliqñ est magna opilas pu
pillā: z tunc prohibet uisum. Aliqñ ē parua so
lum unā partē occupans z sic non phibet uisū
ex toto. Uel occupat solū partē inferiōrē uel su
periōrē uel mediā: sicut in medio: z tunc oīa ui
dētur sic perforare. Quinto notādū q spēs
cataracte sūt tres distinguēdo ex parte sbe s. sibi
lis grossa z mediocri: z uocatur cataracta sbitl
in principio qñ aqua ē multū liquida: z talis nō
pōt remoueri acu: sed medicinis ab intra appli
catis z ab extra. Uocatur qñqz grossa qñ ē an
tiq z aqua ē pgelata multū z tal nō curatur acu
nec medicinis: z ppter adherētā ad ptes oculi
non pōt curari acu. Uocatur autē media qñ ta
lis aqua nō ē multū liquida nec pgelata z talis
pōt curari cū acu. Notādū sexto q signa ad
cognoscēdū q cataracta sit in mediā dispōne.
Prīmū ē sūptū ex parte coloris uel albi ut mar
garitay. Secūdu signum ē si patiens pōt di
minute respicere claritatē loci. Tertium si clau
datur ocul⁹ infirm⁹ z fricetur palpebra aliqñ
ad sinistā z frequēter z apiatur post. si illa aqua
dilatetur z pꝛedeat ad dispōnē primā. Quar
tū si claudatur oculus sanus z pupilla oculi isir
f iii

mi apparet q̄ dilatur. Septio notandum q̄ spēs cataracte diuersificantur ex parte loci: quia quedā sit ppter opilationē nerui: quā sba oculi et color eius nō uariatur et uocatur gutta serena. Quedam sit ppter opilationē factā ex materia in tunicis oculorū. et hec ē duplex. Quedam sit ex aqua descendente que non ē p̄firmata aliqñ: et aliqñ ē cōfirmata. Quedā sit ex materia simili aque descendenti: et ē plus grossum generatū in tunicis oculorū et dicitur alchamnat. Octauo notandū q̄ figura aque incipiens descendere sunt q̄ aī oculos uidetur uolare aliquid in modū muscarū. rō quia materia que p̄sentatur cristalline faciens illas spēs est subtilis et rara. id ē. Signa cronice et p̄firmate sunt: quia prohibet uisum. Rō ppter grossiciē materie. Secūdo uidetur pupilla cū aspicitur opilata. Rō ppter materiā grossam. Tertio uidetur aliquid esse rei extraneū in modū tele uel p̄nī: habens colorem extraneū a cornea et uinea i pupilla et modi illius sunt plures: quia quedā est clara: quedam ad modū puris. Signa ei⁹ q̄ in modū puris sunt. Primo qñ medicus p̄mo uet caput infirmi cōmōtione fortis uidet manifeste pus ad inferiora descendere. Rō ppter fluxibilitatē et qñ medicus expitū cū acu de eleuatōe si sit cataracta cōfirmata descendit ad inferiōra. si nō eleuatur ppter spissitudinē suā absq̄ cōglutinatōe sbe puris. et hec ē dīla manifesta inter pannū et pus. Signa eius que ē p̄ opilationē nerui optici et dī gutta serena. sunt p̄rio qñ antecessit dolor frontis et oculorū. Rō patet Secūdo in sba oculi nō apparet aliqua macula imo uidentur clari. Rō quia opilatio est in neruis et nō in sba oculi. Almansor.

Quandoq̄ uidet alicui q̄ ante se hēat cimices uel alia parua corpora subtilia et radiosa. Quod ali quando cā stomachi aliqñ ex proprio no cumento ipsius oculi contingit. ideoq̄ differentia inter hec duo cōsiderāda ē. neq̄ pro paruo ē habendū cū hoc accēs euenerit. Ex eo nāq̄ q̄ causa stomachi accidit: non est multum timendum q̄ oculo nocumentum inferat. Ex eo uero q̄ ex proprio uicio oculi contingit valde timendum est hoc enim aque principium existit. hec autem passio dum recens est et in principio cum medicinis curabilis est. sed cum iam ad perfectionē deuenierit sanari nō pōt nisi cum scissione et fortasse etiam incisio prodesse non poterit. Silla.

Hic determinat de cataracta uel aqua descendente in oculū: et diuiditur i quattuor. Primo ponit signa cataracte incipientis. Secūdo docet cognoscere qñ hec passio ē curabilis et qñ nō. Tertio docet cognoscere quādo hec passio prouenit uicio stomachi et qñ uicio cerebri uel oculi. Quarto pōit curā eius q̄ ē p̄pila oculo. secūda ibi. hec autē passio. Tertia ibi. Quarta propter. Quarta ibi. Cū autē. Prima in q̄tuor: primo ponit curā cataracte. secūdo ponit diuersitatē ex parte cause. Tertio ostendit q̄ hec passio qñ accidit nō ē p̄uipēdenda. Et quarto ponit que sit deterio: cataracta an facta ex uicio stomachi an ex uicio oculi. secūda ibi. Qd ali qñ. Tertia ibi. Neq̄ p̄ pauco. Quarta ibi. Ex eo nāq̄. De prima dicit q̄ aliqñ alicui apparet q̄ habet ante se pulices: aut alia corpora parua subtilia et suple. hoc est signū cataracte. rō quia tunc inter corneā et albuginē sunt uapores sū quorū grossitiem et subtilitatem uidentur ab extra diuersa q̄ nō sunt. Qd aliqñ. Pōnit diuersitatē ex parte cause dicens q̄ hec passio aliqñ contingit ex uicio stomachi: aliquādo ex proprio n̄trimento oculi. subdit q̄ id hec dīla ē cognoscenda inter ipsam. rō p̄. Neq̄ p̄ pauco. Hic ostendit q̄ hec passio dum accidit nō est paruipēdenda. rō q̄ ppter ipsā sequitur maximū nocumentū in uisū. scilicet: et deinde toti corpori. Ex eo nāq̄. Hic ostendit que ē deterio: an facta ex uicio stomachi uel oculi: dicens q̄ si accidat ex causa stomachi nō est multū timendū. rō quia ad mundificationem stomachi sequitur mundificatio illius et remotio illius. s̄ si accidat ex proprio nocumento oculi: est valde timendū. Ratio quia talis proprie dicitur cataracta et non ita facilliter remouetur. hec autē passio. Hic ostendit quādo hec passio ē curabilis cum medicinis et quādo nō. P̄rio dicit q̄ quādo hec passio est recens: quia non ē cōfirmata: sed in principio tunc est curabilis cum medicinis. Secūdo dicit q̄ quando est cronica tunc nō pōt curari nisi cum depositione cū acu: aliquādo non. Rō est dicta supra. Notandum q̄ cura cum acu sic fit corpore mūdificato tempore ueris uel autūni: recipiatur acus rotundi capitis et perforetur cornea a parte laterali minori uersus inferius et uolūdo acū sit fouea in tunica coniunctiua et transit illa acus inter tunicam uicam et corneam et caput illius acus aīcedit uersus superius et trahitur uersus inferius. et quando est tracta pax quiescat et postea trahat acū. deinde ponat emplm sup le

De cataracta siue aqua descendente in oculū.

cū ex uirellis oui z oleo ros. Alii addūt crocum z patiens stet in loco obscuro. vii. diebus oculi clausis. **Al.**

Quapropter dñia inter hec duo pdeā diligēter ē iuestigāda q̄ ē put dicem⁹. Qñ imaginatōes q̄ uidēt vtriqz appareñt oculi extimādūz ē hoc cōtingē ex vitio stōa cū z ecōuerso. Et cū imaginatōes i hora fastidij z in hora male digestiōis pla soli to vidēt. in hora aut famis z laboris pau tiora apparent existandū ē etiā b̄ ex stōa cho cē z si ex quo iste imaginatōes accide rūt duo pterierit mēses aut z plures i pupil la nō fuerit uisa cōturbatio existandū est hoc ex stōa cho cē. qñ aut iste imagiatōnes cibi aggregate fuerit pillas cochias in potu tribue: z si passio oīno remouet: iā existia tōes p̄dicte certificate erunt. Si aut vñ m̄ oculo apparuerit z vno mō in horis oī bus pmanferint existandū ē vitium aque adesse p̄cipue cū in pupilla nō fuerit obfu scatio nāqz si fuerit i pupilla dubitatō iāz tunc erit subblata. **Silla.**

Hic docet cognoscere p̄io qñ hec passio puenit uitio stomachi. Secūdo qñ uitio oculi. secūda ibi. Si aut. De p̄ia dicit q̄ dñia ē co gnoscēda inter p̄dicta. De secūdo dicit q̄ si ap rēt ista signa. p̄imū imaginatōes p̄dicte appa reant s̄m utriūqz oculum. Secūdū z cū hec in hora fastidij z male digestiōis appareāt plus solito z pauciores in hora famis z laboris. Ter tiū postqz ille imaginatōes apparuerūt z prete reant duo menses uel tres z in pupilla nō fuēt aliqua cōturbatio uisa. Istis signis arguēdūz ē hāc passiōe ēē uitio stōa cho. Patet rō signo rū bene ituenti. Notandū q̄ ultra p̄dicta si gna additur aliud signū. si aliqñ alleuiatur z ḡ natur tūc ē ex stōa cho. rō patet. Si aut. Hic docet cognoscere qñ hec passio ē ex uitio oculi dicēs q̄ si p̄dicte imaginatōes accidant s̄z vñ oculo tñ z pmaneat oī tpe eq̄les. si in pupilla nō appareat obscuratio arguendū ē ibi ēē uitii aque. Subdit q̄ si fuerit obscuratio in pupilla tūc nō erit dubiū. rō hui⁹ p̄z. **Almanfor.**

Cū aut passio in oculo p̄p̄ia fuerit p hibendū ē infirmo ne cum uentosis minu at sanguinē nec ex brachio: nec comedat pisces nec oīa que hūectare p̄sūt. **Sil.**

Ponit curā ei⁹ qñ ē uitio oculi: z diuiditur i duas. p̄imo ostēdit a qbus ē abstīnēdū. Se cūdo psequitur ponēdo curā. secūda ibi. Ven ter quoqz. De p̄ia dicit q̄ si hec passio fue

rit in oculo p̄p̄ia: phibendūz ē ne fiat euacua tio sanguis cū uentosis uel p phlebotomiaz ex brachio. Rō qz hec passio ē ex materia frigida z remouendo sanguinē magis infrigidaretur: iō zc. Secundo dicit q̄ patiens nō d̄z comedē pisces nec allea nec alia humectantia: qz ex eis magis augeretur materia cataracte. Notā dum q̄ dictū Rāf uerificatur nisi q̄s uellet in grossare cataractā ut acui subiiciatur. iō tūc cō petūt pisces sed assati. **Al.**

Venter quoqz frequenter soluēd⁹ ē ex pillis cochis. Et eger ex calefactiuis z de siccatiuis nutriend⁹ ē. idromel pretereā in potu est ei tribuendū. **Sillanus.**

Prosequitur ponēdo curā z diuiditur i tres. p̄imo ponit curā p euacuandū. Secūdo p di etiā. tertio p localia. secūda ibi. Et eger. Tertia ibi. Et i oculū. De p̄ia dicit q̄ caput ē purgan dū sepe cū pillis cochis. rō quia cū illis matēia phlānca euacuatur a capite facies cataractaz.

Ad idē ualent pillē lucis mēse. Ad idē va lent pillē sine quibus ēē nolo nicolai. Ad idē pillē de iera magna. Notandū secūdo q̄ an exhibitionē pillarū p̄petit sirup⁹ digestiu⁹ dicit⁹ in. c. de d̄bilitate uisus zc. Et eger. Ponit cu ram per dietā. Et p̄imo dicit q̄ eger d̄z nutrir i ex cibis calefactiuis z desiccatiuis. Rō p̄z. Se cūdo dicit q̄ in potu ē dandū idromel. Rō qz uinū ē nimis uaporosum z hoc debet ēē tēpore sue curationis. Notandū q̄ cibi cōueniētes sunt carnes castratorū pulloz perdicum fascia norū turturū colūbozū z oīum auū uiuentium in p̄atis z non i aquis z plus assata q̄z elixata. comedat feniculū z semen eius. condiantur ei⁹ cibaria cum puluere qui sic fit. R. pipis longi 3. s. cinamomi. 3. s. cardamomi. 3. iii. croci. 3. ii. uel. i. s. **Alman.**

Et in oculis sies de fellibus mittendus. sies de fellibus q̄s p̄ficit aque in principio z dilatatoī pupille z eis qui post occasuz solis non uidet z tenebrositati uisus que est ex hūore. R. fell gruis fell sabot fell ir cini fellis ancipitris fell aquile fell p̄dicis oīuz siccoz vñuz aut plura. sumātur quo qz de oibus. 3. x. istoz siccoz cuforbij colo quintide serapini oīum aji. 3. v. trita agre gētur z cōspēgātur ex succo feniculi tene ri z mittatur in oculum. **Silla.**

Hic ponit curam per localia: z diuiditur i duas. p̄imo in generali: secūdo in spālī ponē do descriptionē quandā sies de fellibus. secūda ibi. Sies. De prima dicit q̄ in oculis mittē

dum est sief de fellibus. Ratio q: habet vites
sbriliandi z psumendi materiā spāt fel auū de
rapina uiuentiū ut aquile. Sief. Hic ponit
descriptionē sief de seibus z proficit i principio
aque z dilatatōis pupille z eis qui post occasus
solis non vident z debilitati uisus que ex hūore
est. R. fellis gruis: fellis saboth piscis fellis vr
si fellis ancipitris fellis aquile fellis perdicū: oī
um siccorū unū aut plura sumātur pro oīb⁹. 3.
x. istorū siccorū coloquintide serapini eufosbii:
oīum añ. 3. i. trita aggregētur z consergantur
ex succo feniculi teneri z mittātur i oculū. No
tandū q loco huius ualet colliriū b. R. balsa
mi fellis ancipitris añ. 3. ii. elsi al. pipis añ. 3. i.
conficiātur cū aqua raphani fiat colliriū z ocul
insillitur. Deinde odorēt maioranā frequēter.

Ad idē. R. fel capie gruis aquile vulturis:
aut aliquod ex istis z in sentella uitreata misce
cū. 3. i. tutie. 3. s. armoniaci. 7. 3. s. floz eris. 7. 3.
i. salis ru. 7. 3. s. spūe maris que oīa trita z cri
bellata sint in qua mixtōe addātur succi celido
nie feniculi rute añ. 3. iiii. uini al. ff. i. hoc totū
dissilletur p alēbicū. uel dimittatur hoc totū ad
solē per. xl. dies: postea coletur z itē ponatur i
uasē uitreo ad solē per dies q̄mūo: z reseruetur.
Si aut nō ponatur uinū: excutatur hoc totū ad
solē z sit pūlis ex oībus q teritur sup marmore
in fine dierū. xl. quatuor: z ponitur in oculo. b
pūlis delet mirabilr cataractā. Secūdo no
tandū q ras ponit si egritudo prouenit a stōa
cho curatur cū exhibitōe oximell squillitici ul
cōpositi. 3. s. aque decoctionis feniculi isopi. 3.
iiii. deinde cū euacuatōe facta cū pillis cochūs
uel fetidis uel aureis de octauo in octauū cū di
eta sicca z cum potu aque mellis.

De noctilopis. id ē de illis qui post oc
casionem solis non vident. Sill.

Irca rubricā ē notandū q aliqui
sunt qui bene vident de die z male
de nocte. z aliqui qui male vident d
die z bene de nocte. Rō utriusq ē
nā qñ spūs sunt ualde sbriles z clari bñ uidēt d
nocte z ppe noctē. s. prope occasum solis qz spi
ritus aggregātur z condensantur adueniente no
cte. precipue ē uerū in hñtib⁹ spūs sbriles z pau
cos. sed male vident de die q: rōne lumis dici
spūs magis spergūtur ut patet in cartis. s. spūs
qñ sunt grossi ualde bene vident de die z male
nocte. q: in nocte ingrossantur nimis. in die vō
sbriliatur rōne lucis dici. Secūdo notādūz
q aliqui sunt bñ uidētes a longe z male de ppe
z illud qñ spūs sunt grossi z multi. z eā ē q: ta

les spūs indigent multo lumine z magno motu
z hoc est in re que uidetur de longe z nō in re q
uidetur de ppe. Alii sunt qui bene uidēt ppe et
male longe: z hōc ē qñ spūs sunt pauci z sbriles
quia non sustinent magnū motū nec magnū lu
men: iō zc. Alii sunt qui male vident a longe et
a ppe z illud ē qñ spūs sūt grossi z pauci: qz rōe
paucitatis nō pnt sustinere magnū lumen nec
magnū motūz qd requirit si res a lōge debeat
uideri z rōne grossitiei indiget sbriliatōe que fit
per magnū motūz z magnū lumen. z hoc nō
pōt esse si res uideatur d prope. Alii sunt q bñ
vident a longe z de ppe z illud est qñ spūs sunt
clari multi sbriles: qz rōne claritatis z sbrilitatis
non indigent subtiliari: z sic nō indigent multo
lumine nec motū: z per pñs bene vident de pro
pe. sed rōne multitudinis pnt sustinere magnū
lumen z motū: z iō bñ uidēt lōgiqua. Al.

Hoc utile existit epar ircinūz
scindere z ponere super vnā se
ctionē piper longū z coopire ip
sūz ex alia sectōe pipe lōgo i me
dio extēte: deide ponere ipsū in furno z di
mittere ipm donec assec z desiccec z si cō
buraf. quo facto pip longūz qd in medio
erat sumaf z bñ teraf cuz pauco musco.
deinde ex liquore ex epate assato exp̄ssus
fuerit aspgaf z siccec z in oculū mittatur.
aut fel caprinū cū melle mixtū in cucuma
sup ignē coquat: deide radi⁹ in eo illinit⁹
imittaf in oculū. Qd aut magis ualet ad
hoc ē ut sief d fellib⁹ in oculū mittatur. Si
aut hec nō suffecerit vērē soluat z sāguis
ex duabus cephalicis z ex frōte minuatur
z regimen subtilietur. Sill.

Hic determinat de noctilopis quantūz ad cu
rā: z diuiditur in duas. Prio ponit curā p que
daz localia. Secūdo ondit quid fiendūz qñ p
dicta nō sufficiunt. secūda ibi. Si aut hec.
P̄ima in tres sm q tria localia ponit. secūda
ibi. Aut fel. Tertia ibi. Qd aut magis. De
prima dicit q ualde utile ē facere quod pōitur
in littera. s. scindere epar capinūz z ponere sup
vnā sectōne pip lōgūz z ipsūz coopire cum alia
sectione pipere in medio extēte. deinde ponere
ipsum in furno z dimittere ipsum donec excec
tur. quo facto piper quod in medio erat suma
tur z bene teratur cum pauco musco. deide ex li
quore q ex epate assato exp̄ssus fuerit cōspga
tur z siccec z in oculūz mittatur. Notādūz
q rō remediū ē quia subtiliat ppter piper longūz
z ualet q: epar hircinūz inuat a tota proprietate

De dilatatione pupille.

te quocumq; mō sumatur. Aut fel. Hic pōit aliud locale dicēs q; fel caprinum cuz melle mixtum in uase super ignē miscetur. deide radio eo lini⁹ mittatur in oculus. Rō remediū ē quia fel h3 uirtutē stiliandi ⁊ mel h3 uirtutē abstergēdi ⁊ acuenidi iō ⁊c. Qd aut. Pōnit curā per aliud locale dicens q; illud plus ualet. f. siel de fellibus in oculis missum. Notandū q; per illud intelligit oīa que dicta sunt in. c. de debilitate uisus. ideo recurratur ad illd ⁊c. Si at. Hic ostendit quid sciendū qn̄ predicta nō sufficiunt. Et dicit p̄io q; si predicta nō suffecerint d3 fieri euacuatio per secessum. Rō ut euaductur materia phlatica a capite que causat grossitiez in spiritibus ⁊ turbulentia. Secūdo dicit q; sanguis ex duabus cephalicis ⁊ ex frōte debet diminui. Ratio ad remouendū plenitudinē in corpore si sit. vnde cōcantur multi uapores ad oculū. Tercio dicit q; dicta d3 subtiliari. rō p3.

Notandū q; de cura illius qui de die uideri non pōt ē ut regatur dicta ipignatiua generatiua sanguinis grossi ⁊ spissi ut sunt extrēa porcelloz ⁊ aialium ⁊ agnorū. ⁊ bibat vinū rubeum non dulce limphatū: ponat in oculo aquā ros. mixtā cuz succo solatri ⁊ gūmī arabico ⁊ dragaganto ⁊ psilio q; inspissant spūm clarū ⁊ subtilē ⁊ tunicas raras ⁊ oculū reddūt robustum. Ap̄re illos tales in hoc casu sepe in aqua ueri frigoris ē ualde utile. rō p3 de se.

De dilatatione pupille. Sil.

Notandū circa rubricam q; pupilla idem est quod foramen tunice uuee

Notandū secūdo q; in pupilla sit duplex nocumentū. Unum est dilatio. aliud ē constrictio. Dilatio ē duplex. f. naturalis ⁊ accidentalis. Naturalis est a p̄cio generatōis. Accidentalī sit post generatōnem: ⁊ talis sit a causa extrinseca ut a casu uel p̄cussione. Uel a causa intrinseca ⁊ hoc dupl̄r uel ex inanitōe ⁊ hoc ex fumis mal̄ desicātib; uueā. uel ex repletōe. f. ex hūo:ibus aquosis relaxātib; tunicā uueā: de hac ē plus sermo. Sed constrictio ē duplex. f. naturalis ⁊ accidental̄. Naturalis semp est ad bonū: quia in eo uirtus est unita. Accidentalī est duplex: ut ex inanitione. f. cum tunica est exiccata in omnibus partibus quia tunc partes contrahūtur. Uel ex repletōe. f. ex humore grosso exite inter tunicā uueam et corneam comprimētem uueam ab intra.

Rasī solum ponit curam de nocumento quod est dilatio: quia eadem est cura dilatationis et constrictionis quando fuerit a repletōe

Tercio notandū q; signa dilatationis ex hūi ditate sunt. P̄imum q; ipsa pupilla uidetur dilata. Secūdu humiditates fluūt per oculū nares ⁊ palatum. Tercium quia apparēt signa humiditatis cōia in facie capite ⁊ in oculis. Quartum quia fit subito ⁊ non paulatim. Ratio p3.

Signa eius que fit a siccitate sunt arefactio oculorum ⁊ frontis. Secūdu quia hūiditates nec apparent nec fluunt ab oculis naribus ⁊ palato. Tercium quia paulatī fit ⁊ non subito. rō patet. Signa eius que fit a dolore aut p̄cussione manifesta sunt ex uariatōe ifirmi. 21.

Um pupilla adeo dilata: uidetur ut vndiq; pertingat ad albedinē fueritq; hoc post vehementem cephalicē dolorem: parua ē habēda fiducia in eius cura. Silla.

Determinat de dilatatione pupille: ⁊ diuiditur in duas. P̄imo ostendit qn̄ dilatio pupille ē incurabilis. Secūdo ponit curā eius que ē curabilis. secūda ibi. Sed si. De p̄ima dicit q; ubi pupilla. i. foramen uuee dilatetur sic q; p̄ueniat undiq; ad albedinē ⁊ cōingat p̄ vehementē dolorem tunc parua fiducia est habenda in cura. Notandū q; ratio dicti est q; signū est q; p̄uenit ex superflua inanitōe. vnde exiccate sunt humiditates ⁊ tunice oculorum Ratio patet. Secūdo nota q; si dilatatio p̄ueniens ex dolore ēēt in p̄ncipio ⁊ non ēēt multū dilatata curatur ponendo sup oculū lētes ex corticatas pistatas ⁊ mixtas cū bolo ar. ⁊ cum puluere mirtillorū ⁊ aqua ros. ⁊ uino granatorū ⁊ succo berberis. Ad idem. R. solatri semp uiue plātaginis misce infundātur in eis ⁊ ponātur super oculis sepe die ⁊ nocte. Ad idēz infundātur petie in aq; ros. in q; dissoluta sit tucia: ponatur super oculū. Ad idem ual3 cāterūz positi in posteriori parte capitis. f. in occipitio ⁊ in anteriori pfundando usq; ad os ⁊ spāliter post purgationē cū pillis de iera puenientibus ad dolorem capitis. 21.

Sed si dilatatio parua fuerit: tūnc affīdua solutionē ventris ex cochiis multoties ⁊ siel si fellib; i oculos ē mittēd̄. Sil.

Ostēdit qn̄ dilatio ē curabil̄ ponēdo curā ⁊ diditur i duas. P̄io pōit curā ei⁹ q; fit a cā itri seca. sc̄do ostēdit quō se h3 dilatio pupille pueniēs ex p̄cussione q̄tū ad curā. fa ibi. Qd si pupillam. De p̄ia dicit q; si dilatatio pupille ē pua p̄o cura oportet affīduā uētris solutionē cuz pillulis cochiis. rō p3. Secūdo dicit q; in oculo debet poni siel de fellibus. Notandū

q̄ ante q̄ dentur pillē cochie debet premi di gestium. **Almansor.**

Qd si pupillā post percussione dilata ri contingat non ē inde timendū: q̄z remo uebitur. **Fiat itaqz emplm ex farina faba rū z camomilla z culico cū vino z aqua Sillanus.**

Hic ostendit quō se habet dilatatio pupille p uenies a causa extrinseca. s. ex percussione q̄z tuz ad curā. z diuiditur in duas. **Primo** facit b. se cundo pōit curā. secūda ibi. **Fiat itaqz.** De prima dicit q̄ si contingat dilatari pupillā post percussione non ē timendū: z rōnes assignat quia curabitur. **Fiat itaqz.** **Pōnit** curas di cens q̄ debet fieri emplm ex farina fabarūz ca momilla mixtis cum aqua z uino. **Notādū** p̄io q̄ hoc magis cōpetit in p̄cessu quia abster git z mūdificat. **Notādū** secūdo q̄ b. empla strū reperculsiū p̄petit in p̄ncipio. s. tale. **R.** fa rine fabarūz farine ordeī añ. 3 ii. olei rob. 3. s. unū uitellum oui bene agitatū: cum succo en diuie misce quantū sufficit. fiat emplm. **Ad idem** aqua rob. z succus solatri uel sempuine cū albumine oui ponatur sup oculū. **Tertio** notandū q̄ in p̄ncipio debz phlebotomari ex cephalica partis p̄trarie. **Ratio** patet. **De fistulis** que in angulis lachrymalibus fiunt. **Sill.**

Standū ē circa rubricam q̄ fistu la est ulcus sordidū concauū exteri? strictum z interius latū rū calosita te in fundo. **Secundo** notandū q̄ fistula cātur ex hūoribus male qualitatis flu xis ad oculū in lachrymalī qui hūores ad ocu los fluxi corrodūt carnē lachrymalis anguli et vlcera. deinde generatur calositas. **Et** pōt fi eri fistula p̄pter ap̄a cerebri non perfecte cura tum. **Almansor.**

Um āgulus lachrymalis refudat z cum premitur sanies z vir? ab eo egrediatur fistulas pati intelli gitur. **Sillanus.**

Determinat de fistula lachrymalī: z diuidi tur in duas. **Primo** pōnit signa. secūdo curas. secūda ibi. **Que** cū cauterio. De prima di cit q̄ q̄ illa signa apparuerint. **Primum** q̄ an gulus lachrymalis refudat. **Secundū** cum pre mitur sanies z vir? ab eo egreditur: arguim? ibi ē fistulas lachrymalē. **Notādū** q̄ rō si gnorū est. **Verificatur** primū quia in fistula est concauitas interius z stricture exteriū. id non egreditur uirus z sanies que generatur in fistu

la: nisi fiat cōpressio in digito. **Almansor.**

Que cum cauterio curatur de hoc tū log plus ē q̄z huic n̄ro libro attineat. **Sill.**

Hic pōnit curam fistule. z diuiditur in duas. **Pōnit** primo curam per cauteriū. secundo per medicinā. secūda ibi. **Mos tñ.** De prima di cit q̄ fistula lachrymalis curatur cum cauterio **Subdit** q̄ loqui de hoc non pertinet hic. **Mo tandū** q̄ in cura illa nihil est melius q̄z cauteri um potentiale. rō statī appebit. **Al.**

Mos tñ iam ei adinuenimus medicamē q̄ si adhibitu fuerit ipsam p multos men ses adeo tardare facit vt eger san? videat

Medicamē aut illud ē. **R.** aloes thuris sarcocolle sanguis draconis balaustie anti monij alūis oīum añ. partes eq̄les ziniar quātū est quarta pars vni? fiat ex eis sief. **Cūqz** necesse fuerit fistula in tantū p̄mas vt quicqd saniei in ea cōtinetur egrediat. deinde ifirmus super lat? in quo nō ē fistu la iaceat z de p̄dicto sief aliquid dissoluaf in aqua de q̄ i angulo lachrymalī tres gut te aut q̄ttuor itimarisen? magno exite in tersticio inter proiectionē vnius gutte z al teri? quo facto eger p tres sic iaceat horas In mane quoqz seq̄nti die silz fistula bene p̄mas z fiat eadē cura q̄ p hebdomadam vna? fieri cōuenit z etiā tam diu donec a fistula nihil egrediat. cūz p̄mitur. **Ex** hac nāqz cura locus multis mēsi bus sicus per manebit. **De** curis oculorū quātū huic lo co necessariū esse putauim? iam satis deñ esse credimus. **Alia** vō q̄ sunt de curis q̄ p ferrū exercens dimittam? q̄z multis indi gēt medicamib?. **Sūt** aut q̄dā ex eis q̄ i lo cis i q̄b? de decoratōe tractabim? z sanita tis custodia cōtinentur. **Sill.**

Pōit curā p medicinā z dicitur i duas. **Prī mo** facit b. s. o ipōit sief. **Pa** ibi. **De** curis ocu lor. De p̄ia dicit q̄ i fistule cura iuctū ē me dicamē q̄d appropriatū sic curabit ut uideatur san?. **Secūdo** pōit descriptōz. **R.** aloes thuris sarcocolle sanguis draconis balaustie antimonij alūis oīuz añ. ptes eq̄les ziniar quātū ē q̄rta p̄ ipsi. fiat ex eis sief z cū necesse fuerit fistula itā tū p̄matur ut q̄cqd saniei i ea p̄tinetur egredia tur. deinde ifirm? sup latus i quo si ē fistula iace at z de deo sief aliquid dissoluatur in aq̄ de qua i angulo lachrymalī tres gutte ul? q̄ttuor p̄ciantur. **Tertio** dicit q̄ b. o? fieri p hebdomadas sic tñ q̄ fiat oī die z q̄ iter unā gurā z aliā cadit spaciū. rō fmedii q̄z p̄sūt p̄solidat z carnē ḡfiat

De dolore auris

Notandū q̄ cura fistule ē duplex. quedam uera z quedā non uera: sed blanditia z sit cōso lidando superiora quod sit per desiccatiua: z d̄ his esset medicamē rasis. Cura uera perficitur quattuor intentōibus. Prima intentio ē aperir foramen. Secūda ē mundificare fistulā. Tertia ē remouere callositatē que ē in fundo. Quarta ē regeneratio carnis z consolidatio. Prima in tentio perficitur implendo foramen cū gentiana uel cū medulla sanbuci. Secūda intentio fit cū idromelle facto cū melle ros. colato z aqua ru te z uino stiptico z si non hētur uinū stipticū per se bulliant in eo ros. z si sentiretur ardor ex mū dificatione fistule distilletur intra fistulas albu men oui. Ad idem fomentetur locus cū spō gia infusa in aqua decoctōnis gallay z sumach z modico mellis. Tertia intentio pōt perfici cūz cauterio. s. ferro. Similiter pōt perfici cū medi cinis. z lz possint esse multe tñ fiant spāliter aliq̄. Prima ē. R. armoniaci attramēti uiridis eris cantaridaz: remotis capitibus z aliis salis ar moniaci auripigmenti calcis uiue alūs añ. 3. i. sbliter puluerizētur z incorpōrētur cum urina pueri uirginis in umbra z desiccētur z ponatur modicū i fistula quolz mīe. Ad idē. R. folio rū rute celidonie agrimonie añ. Al. 5. pquassē tur z bulliant in tribus libris aque ardentis quo usqz redeant ad q̄r. i. 5. coletur z colatura fue tur z una gutta uel due iponātur: z talis fit per gordonū. Ad idē. R. 35. al. 3. ii. z puluerizē tur sbliter z bulliant in uase in quo sit dissolutū mellis. 3. 5. usquequo ueniat ad spissitudinē un guenti. Ad idē. R. olei uetustioris qd̄ pōt sit repiri. aceti uini boni veteris z electi añ. lb. ii. litargiri sbliter puluerizati z cribellati. lb. i. co quātū illa simul in cazola per diē unā integrā donec nigrū z relucens fiat. deinde de illo fiāt tente z ponātur in fistulis. De p̄prietate eniera dicat fistulā z desiccet. Quarta intentio q̄ est re generatio carnis z cōsolidatio perficitur sir. R. aloes olibani sarcocolle nutritie in aqua fenicu li sbliter puluerizatoz añ. 3. ii. olei ros. 3. ii. ce re quantū sufficit z fiat unguentū. Ad idē. R. pulueris radicis ireos. Secundo notan dum q̄ ultra duo predicta sunt alia duo singu laria in cura fistule. Primū ē potio. R. folioz agrimonie folioz rute folioz olīue añ. Al. ii. pquassentur z bulliant in. lb. iii. uini albi ad cō sūptionē unius. lb. coletur z colatura admistre tur. Ista etiā potio curat oēm fistulam cōtinua ta in quocūqz loco fuerit. Ad idēz colligatur agrimōia cū orde dñica potetur ad collū z cu

rat fistulā. De curis oculoꝝ quātū fuerit ne cessarium dictum ē. Secūdo dicit q̄ alia q̄ de bent curari per ferrū z per chirurgiam hic dimit tātur. Tercio dicit q̄ quedā ex eis sunt que con tinentur in his que dicta sunt de decoratōe z d̄ conseruatōe sanitatis. Notandū q̄ lz Rasis nō dicat de dieta debz tñ abstinere a salē acutū z mīcio z phlegmaticis z uino forti z acuto. rō patet.

De dolore q̄ fit in aure.

Sil. Irea rubricā est notādū q̄ triplex est nocumentuz qd̄ fit in aure. siue actio lesa auris est triplex. s. diminuta ta ablata z corrupta. Diminuta est qñ percipitur sonus sicut ē sed diminute z ē qñ non audit nisi fortiter clamantē. Ablata est qñ nullus sonus percipitur: z uocatur surditas. Corrupta est qñ percipitur sonus extra qui non est. z sic percipitur obiectū aliter q̄ ē. uel qñ cor rūpitur bona proportio ad obiectū ut in sono horribili. uel quādo corrupitur bona cōpō mē bī uel bona cōplexio uel bōa unio. Secūdo notandū q̄ causa doloris auris ē duplex. s. ma la p̄plexio z solutio continuitatis. Abala p̄p̄o est duplex: quedā ē cum materia z quedā ē sine materia ut caliditas frigiditas zc. Abala p̄p̄o cū materia faciens dolorem auris est duplex. q̄ dam a causa extrinseca ut frigore uel uēto. que dam cātur a causa intrinseca z hec ē duplex: qz quedā est cum apate: z q̄dam sine apate. Sine apate pōt fieri ex quolibet hūore. s. ex sanguine colera phlate z mīia z sifz cū uētositate. Sz cū apate uel calido uel frigido. sed solutio p̄tinui tatis est duplex. q̄dam causatur a causa extrinse ca ut a casu uel percussione. quedam a causa in trinseca. z hec est duplex. qz quedāz cātur ex uē to sitate ibi exīte: ut in tintu uel sonitu: quedāz a malo humore corrodēte. Tercio notandū q̄ signa doloris auris puenientis a causa extri seca hētur ex relatione infirmi. Signa dolo ris auris ex caliditate sine materia sunt: qz p̄rio sentitur calor. secundo qz leditur a calidis. ter tio est leuitas. Rō patet. Signa quādo fit a frigiditate sine matēia sunt: quia p̄mo sentitur frigiditas. secundo qz leditur a frigidis. Tertio ē leuitas auris. rō patet. Signa qñ fit a san guine sine apate sunt rubedo faciei grauitas ca pitis z frontis pulsatio uehemens: inflatio uēa rum tēporū z frōtis: sensatio saporis rei dulcis in lingua sine p̄sentia eius. Signa qñ fit a colera sunt dolor acutus mordicatus: citri nitas faciei: et loci: amaritudo lingue. Et uomitus colericus. Rātio patet.

Signa qñ sit a pblate sine apate sunt dolor remissus: grauitas capitis: fuscedo et albedo faciei et loci et insipiditas lingue. rō patet. Signa qñ sit a mltia sine apate sūt dolor capitis aggrauatus fuscedo faciei et loci insipiditas lingue. rō p3. Signa qñ sit ab apate sūt dolor subito adueniens et febris. rō p3. Signa qñ sit ab apostemate colerico sunt dolor intollerabil' pducēs aliqui ad frenesim et pūctura cū mordicatione et uigiliis: inquietudo et mala toleratia patiens: siñ et febris acuta. Signa qñ uēit ab apate pblegmatico sunt febris leta dolor: guatiu' dolor remissus. rō p3. Signa qñ sit a solutioe pūctis sunt qñ uēit cū pūctura et mordicatione: dolor auris fortissimus. rō p3. **Almansor.**

Icū dolore qui fit in aure fuerit i facie inflatio et pulsatio ex cephalica erit minuendus. et oleū ros. et oleū de florib' salicis tepidū cum pauco aceto et imittendus lac quoq; ita calidus ut ex māmilla egredif imittēd' erit multoties. Ueter pterea ex mirobal. citrinis et scamonea et aloē vehemēter soluantur. qd h' mō sit. **R.** mirobal. citri. 3. xx. et puluerizate in duab' lb. aque coquātur donec ad duas tertias vni' lb. redeat et colent. p' b' sumatur aloes. 3. i. scamonee. vi. ps. 3. vnius ag gregētur cō rob de citoniis et fiat ex eis pilule que p duas horas añ decoctionē sumatur: decide bibas decoctio. q si dolor nō ge uerit par opij in oleo ros. resoluti in aurē mittatur. **Sillanus.**

Determinat d dolore q fit in aure et diuiditur in duas. **P**rio ponit curā eius q fit ab hūorali materia. **S**ecūdo ei' qui fit ex uetustate. secunda ibi. **S**i aut cū. **P**ria in duas. **p**rio ponit curā eius q fit a materia cala. **s**ecundo eius q fit a materia frigida. **s**ecūda ibi. **C**ū aut dolor. **P**rima in duas. **p**rio ponit curā a materia cōa pueniente sine apate. **S**ecūdo ponit curā eius qñ sit cū apate. **s**ecunda ibi. **E**t si pulsatio. **P**rima in duas. **p**rio ponit curā qñ dolor ē de bilis. **s**ecūdo qñ dolor ab apate calido ē fortis: **s**ecūda ibi. **Q**d si dolor. **P**ria in duas. qñ **p**rio ponit curā p phlebotomia. **s**ecō p medicina laxatiua. **s**ecūda ibi. **U**enter pterea. **P**rima in duas. **p**rio facit hoc **s**ecūdo ponit curā p localia. **s**ecūda ibi. **E**t oleū ros. **D**e pria dicit **p**rio q si cū dolore qui fit in aure appareat illa signa. **P**rimū inflatio. **S**ecundū pulsatio. arguendū ē q fit a sanguie. **S**ecūdo dicit q in tali casu d3 fieri phlebotomia a cephalica. **R**o

tandū q rō signoz p3. sed rō remediū est qñ per phlebotomia factā ex cephalica euacuatur sanguis facies malā pponē siue dispōnē et d3 fieri phlebotomia ex cephalica eiusdē partis qñ intentio ē euacuatio s3 de cephalica pterarie ptis qñ intensio ē diuersio. **E**t oleū. **H**ic ponit curā p localia. et **p**rio dicit q oleū ros. et oleū d salicibus cū pauco aceto in aurē mittendū. **S**ecūdo dicit q lac calidū ut extrahitur de māmilla sepe auribus ē instillandū. rō utriusq; p3. qñ habent remouere malā pponē calidā: et p cōse quēs sedare dolorē. **qñ** **rē**. **N**otandū q ad idē ualet siccio albuminis oui bene agitati. **A**d idē ualet oleū uiol. cū modico cāphore.

Secundo notandū q ad iiectionē que fit in aure requiritur. **P**rimo q illud qd iniicitur nō sit frigidus: qñ omne frigidus ē inimicū nature. **I**tē q nō sit calidū qñ resolueret calores et aerē p naturalē auri. **S**ecūdo requiritur q iniiciatur in parua quantitate quod ē ne remeāt aliquid intra. **T**ertio q stet modico tpe qñ nō d3 stare ultra tres horas ne illa hūiditas corumpatur. **Q**uarto ante qñ unū iniiciatur aliud expellatur. **Q**uinto q ad hoc ut illud quod iniicitur in aurē moretur: patiens laceat supra partē sanā. **S**exto notandū q ante qñ aliquid iniiciatur corpus sit mundificatū bene dicit ppter piculū et cōiter sit oppositū et potius pcedendū ē cum suffragatōib' et emplis. **U**enter. **P**onit curā per medicinā laxatiua dicens q d3 fieri euacuatio cum mirobal. citrinis cū scamonea et aloē. **S**ecundo ponit descriptionē que talis est. **R.** mirobal. citrinorum. 3. xx. puluerizentur et in lb. ii. aque coquātur donec redeat ad duas tertias unius lb. colentur postea sumatur aloes. 3. i. scamonee sexta pars unī. 3. corrigatur cū rob. de citoniis et fiant ex eis pilule que per duas horas ante potionem sumantur. **U**erum ē q talis practica non est in usu. **N**otandum q dictū **R**atio maxime uerificatur quando materia est calida colerica. **R**atio ē quia hec medicina euacuat coleram. **S**ecundo notandū q ad idē ualet euacuatio facta cum aqua decoctionis prunorum tamarindorum mane et similibus. ul' cū aqua decoctionis prunorum et reubarbari. **T**ertio ad idem ualent clisteria lenitiua. **rē**. **Q**d si dolor. **P**onit curam quando dolor ē fortis dicens q nisi dolor quieuerit parum opij in oleo ros. dissoluti debet poni in aure. **R**atio quia stupefacit et remouet dolorē: quia remouet sensationem et est cura periculosa.

Almansor.

Et si pulsatio redierit et tribus diebus perseverauerit oleum sisaminum in quo anagis aut galline adeps fuerit resolutus in aure sepe mittat ibi namque est pustula que mature ratione indiget. Silla.

¶ Ponit curam puenientis ex apate calido et videtur in duas. primo facit hoc. secundo docet cognoscere quoniam est generata sanies. secunda ibi. **¶ Cum autem dolor.** De prima dicit quod si pulsatio redierit et durauerit tribus diebus oleum sisaminum in quo adeps galline sit dissolutus vel anagis sepe in aure iniiciatur. Verificat se: quia ibi est pustula que indiget maturatōe. Notandum quod in dolore auris ex apate sanguineo primo puenit euacuatio per phlebotomiam ex cephalica in brachio vel manu. vel ventosatio in collo et in spatulis. deinde euacuatio cum medicinis statim dicitur. Secundo notandum quod medicine apatum auris differunt in duobus a medicinis aliorum apatum. Primo in repercutiuis. non enim cōpetit repercutiua ne materia repercutiatur ad cerebrum. Secundo in maturatiuis quod maturantia aliorum debent esse calida et humida potentia: sed illud auris dicitur esse parum siccum cum caliditate et humiditate secundum galienum. sexto de ingenio sanitatis. ii. c. Notandum tertio quod quoniam est pulsatio signum est quod ibi est generatio saniei. nam in generatōe saniei sit ebullitio et per consequens pulsatio et pro tanto cōpetit medicamen maturatiuum dictum. Ad idem potest fieri hoc emplum. Recipe farinam tritici surmentum quatuor. s. mucilaginis seio lini fenugreci an. s. s. pinguedinis anguille doli assatur litargiri ceruse olibani an. s. s. pulueris acetum. s. i. s. olei sisamini. q. sufficit pinguedinis anatis. s. i. s. fiat emplum medicocriter liquidum. et potest applicari ad extra et potest poni in aure. Ad idem. Recipe radices maluanisici numero. vii. decoquantur et extrahatur ab eis liquor quod in medio existit et scidatur frustatim: postea cōfundantur cum pilo et incorporentur cum farina fenugreci et seio lini et butiro et seio aucti et flore camomille et fiat emplum. Ad idem. Recipe mucilaginis maluanisici seio lini seio fenugreci an. s. iii. incorporetur cum cepe lili cocto et cum. s. i. seio aneti et cum. s. ii. florem camomille. et lb. s. butiri et fiat emplum et ponatur supra aure calidum. Quarto notandum quod si fuerit apata frigidum quod rari non ponit curam. Primo cerebrum debet purgari cum pillis cochlearibus: et si corpus fuerit plenum purgationem fiat phlebotomia de cephalica vel ventosatio in spatulis intra aure ponatur oleum de spica calidum: vel oleum de amigdalibus amaris supra aure ponatur emplum quod sic fit. Recipe

capita allei cocta numero quattuor et cepas coctas in prunis vel in igne quattuor: pulsentur perfecte postquam madata fuerint et incorporentur i. x. vel. v. vitellorum: ouorum et. s. iii. butiri vel arugie porcine. Ad idem. Recipe absinthii cocti et pusi. lb. s. et ico: porretur cum mucilagine seio lini et fenugreci cum. s. iii. mellis et cum capitibus quattuor allei cocti ponatur super aure est enim bonum. Ali.

¶ Cum autem dolor: quiescerit putredo iam tunc collecta erit. ideoque plus subito ex insperato de aure egreditur. Sillanus.

Docet cognoscere quoniam sanies est generata dicens quod ubi dolor quiescerit tunc sanies est generata: et signum est quod postea subito egreditur dantur. Notandum quod facta sanie remittitur dolor quia remittitur ebullitio in materia et solutio cōturbationis non sit magna et propter hoc dicitur afforsimus secunde particule. Circa generatōem saniei doloris et febres magis accidunt etc. Ali.

¶ Cum autem dolor: in aure sit post fastidiosam faciem: aut post ventos frigidus oleum in quo ruta aut cepe cocte fuerint in aure distilletur. Et si hoc non suffecerit oleum in quo turbitis coctum fuerit distilletur. aut oleum de lilio sumatur et cuius. s. i. ex ea misceatur euforbii recentis. s. i. b. castorei. s. i. Silla.

¶ Ponit curas doloris facti a materia frigida et diuiditur in duas. Primo ponit curam per localia. Secundo per euacuatores. secunda ibi. Sed si hoc. Prima in tres secundum quod tria localia ponit. secunda ibi. Et si hoc. Tertia ibi. Aut oleum.

De prima dicit quod ubi dolor provenit in aure post fastidiosam faciem: aut ventos frigidus oleum in quo ruta aut cepe cocte fuerint distilletur in aure. ratio quia calefacit et consumit materiam etc. Et si hoc. Ponit secundum locale dicens quod si predictum non sufficiat oleum in quo coctus fuerit turbitis debet distillari in aurem. ratio quia non solum consumit immo etiam euacuat materiam. Aut oleum. Ponit tertium locale dicens quod sumatur oleum de lilio et unicuique. s. i. de eo misce euforbii recentis. s. i. et castorei. s. i. ratio quod resoluit et consumit materiam. Notandum quod inter alia succus fraxini ita quod ponatur in una petia magna supra ignem et quod distillabit ualeat.

Ad idem succus rute cum modico mellis.

Ad idem oleum coloquintide ualet. Ali. Sed si hoc non suffecerit venter ex pillulis cochlearibus solvatur. patiens quocumque balneo ingrediatur in quo sudet. vinum quocumque vetus et forte ei tribuatur.

Sillanus.

Ponit curam per euacuationē et diuiditur in tres. Primo ponit curā per euacuationē, secūdo per balneū. Tercio per potū. secūda ibi. Patiens quoqz. Tertia ibi. Vinū quoqz. De prima dicit qd si p̄dicta nō sufficiant: venter cuz pillis cochis debet euacuari. Ratio qz signū est qd ibi sit materia que nō pōt consumi cum predictis: sed pillē cochie euacuant predictam materiā. Notandū qd ante approximationē dictarū pillarū debet approximari digestuum dictum in cura doloris capitis pronientis a phlegmate. Patiens. Pōit curā per balneum dicēs qd vinū forte et antiquū debet exhibēi.

Notandū qd hoc cōuenit facta euacuatōe. rō quia resoluit tunc et cōsumit residuū materie et remouet malam cōplexionē frigidam. sed ante euacuationē nō cōueniret quia dissolueret materiā in capite: sed tūc cōpetit aq̄ mellis. Al.

Si aut cum dolore auris sonitus et tinnitus fuerint atqz ventositas panicus siue miliū i sartagine torrefactū calidū multotiens supponatur. Auris quoqz super uapozē aque in qua sint cocta mētastrū et sticados arabic⁹ et sanfucus teneatur. De castoreo p̄crea et euforbio in oleo sanbacio dissolutis quoz vnūquodqz quattuor. ḡ. ordei ponderis in aurē mittat. Silla.

Ponit curam qū dolor auris puenit a uētoestate: et diuiditur in tres s̄m qd tria ponit loca lia. secūda ibi. Auris quoqz. Tertia ibi. De castoreo. De prima dicit qd si cū dolore auris sit sonitus et tinnitus et ventositas: tunc panicu uel milū assatum in sartagine super aurē debet poni. Notandū qd panicu uel milū assatur uel torrefit ut aliqua humiditas resoluatur: et tunc ratio remedii ē quia hoc calefactoriū est exiccatiuū: ideo rē. Ad idem ualet calefactorium ex fursure et sale mixtis et calidis. Ad idē ualet sacculus factus ex bethōica sicca. Auris quoqz. Ponit localia dicēs qd auris debz poni supra uapozē aque in qua cocte sint mentastrum sticados arabicum et sanfucus. rō qd talis suffumigatio est causa resolutionis uentositatis. De castoreo. Ponit curam p aliud locale: dicēs qd de castoreo et euforbio quātū pōderāt quattuor: grana ordei debent poni in oleo sābacinō et dissolui et in aurē poni. Ad idem oleum de aneto in quo castoreum sit dissolutus aut euforbium. Ad idē oleum nardinum et oīa ista olea. i. oleum sanfuci: oleum de ruta: oleum camomille: oleū de amigdalīs amariis: oleū anetinum: oleū laurinum: oleū de psilio: oleū d̄ narcis

sco: oleum de persicis: oleū de crisomill: oleum de ben: oleum de herua: oleū pugillinū: oleum de cinamomo: oleum de nucibus etc.

De vlcere quod fit in aure. Sil.

Qtdū circa rubricā qd causa vlceris ē triplex. Una est apostema ex cuius ruptura sanies remansit in aure et per cōsequēs ulcus. Secūda ē hūiditas superflua descendēs a cerebro ad aurem qd digeritur a natura et in sanie cōuertitur. Tertia ē debilitas virtutis imotatiue auris nō potentis cōvertere nutrimentū in sui naturam et remanet hūiditas et fit sanies. Secūdo notandum qd signa ulceris in aure sunt dolor acutus cum acuitate et grauedine et fetor et qd sanies egreditur a loco. rō patet. Almansor.

Um plus ab aure egrediū idromel tepidū multotiens in vna die in aure ē distillandū. Deinde h̄ medicamen optime faciens ad hoc ē imittendū. qd recipe sarcocolle aloes et sanguinis draconis thuris squame ferri zinzar: oīa i aceto dissoluant et in aurez mittant aut li cinū melle illinitū in predictis intingat: et sic imittatur. patiens itaqz ex hoc medicina mine et idromelle medicetur donec sanus sit. Sillanus.

Hic determinat de vlcere auris ponēdo curam: et diuiditur in duas. Primo ponit curā per medicamen mūdificatiuū. Secūdo per medicamen consolidatiuū. secūda ibi. Deinde hoc

De prima dicit qd ubi sanies egrediatur ab aure multotiens idromel tepidū in vna die est aurib⁹ instillandū. Notandū qd auris pōt mūdificari a sanie dupliciter. Primo cum applicatis ad itra. Primum ē idromel. Secundum ē succus folioz oliue cū melle. et dicit auric. qd est ultimum. Tertiū ē aqua decoctionis pisciū salsozum. Quartū ē vinū decoctis bethōice. Quintū ē succus serpētarie cū melle. Secūdo pōt mūdificari cū applicatis ad extra trahentib⁹ sanie. Et una descriptio ē hec. R. galbani. ʒ. ii. armoniaci trahētie cere añ. ʒ. ʒ. serapi. ʒ. ii. succi cepe ʒ. i. ʒ. myrrhe castorei añ. ʒ. i. puluerizāda puluerizētur misce oīa malaxando cum olco laurino ad modū ceroti. Deinde h̄. Hic pōit curam per medicamen consolidatiuū dicēs qd post mūdificationem debet fieri tale medicamen. R. sarcocolle aloes sanguinis draconis squame ferri: zinzar: thuris: oīnia in aceto dissoluantur et in aurem mittantur: Aut licet nium melle illinitum in predictis imergatur.

De sonitu: sibilo: siue tinnitu auriū.

Notandū q si sanies et ulcus pueniāt a materia calida cōpetit tale cōsolidatiū. *℞.* squame ferri frice in sartagine extiete quiquies i aceto acetum innouando. *z. ii.* olei ros. *q. r.* i. aceti *z. vii.* cere. *q.* sufficit. fiat unguentū et tēta infusa auri iponatur. uel buliat in oleo ros. et modico aceti et de colatura mittatur in aurē una gutta i die. Si materia fuerit frigida puenit tale cōsolidatiū. *℞.* myrrhe. *z. ii.* castorei aloes aff. *z. s.* olei laurini *q. r.* *z. s.* aceti. *z. v.* cere quantum sufficit et fiat unguentū. Si aut sit facta fistula in aure piciatur fel thauri cū urina puēi uirginis. uel uinū decoctōis olibani albi. et illud expertum ē. *℞.* uini rubei mell aff. *z. s.* elti. al. *z. i.* *z. s.* misce et tenta in eo infusa in aurē mittatur uel ea que dicta sunt in fistula oculi ualēt. Secūdo notandū q sepe purgare ulcus auris omne siue nouū siue antiquū fuerit cū unguento apostolorū iunat.

De sonitu et tinnitu. Silla.

Iuxta rubricā ē notandū q infirmū auditus ē duplex. quoddā est descendens a cerebro ad aurē spūm deferens aialem: et dicitur nerui auditui. Quoddā ē recipiens et ē auris cū acre extēte cōnaturalis in ea. Secūdo notandū q sonitus et tinnitus ē cōmotio aeris cōnaturalis i aure extēte et ē corrupta actio auditus: quia percipitur extra esse quod non est. Notandum tertio q causa sonitus et tinnitus aut est exterior: aut interior. si exterior: sic ē oē illud quod monet aurem uiolēter et cū ipetu sicut uentus reclusus uomitus cursus laboriosus circūuolutus et apula ebrietas multiplicatio ciborū indigestibilium casus fames angustia et similia. Si causa sit i trīseca causa est. ppinqua aut remota. si remota: sic est crisis aut hūores ascēdentes a stomacho aut a toto corpore. si ppinqua aut ē ppter claritatē sensus quia spūs est siccus et neruus: aut ppter debilitatē capitis aut corporis aut ppter uaporem grossum et uentosum qui percutit aerem generalem in acre. Quarto notandum q signa sonitus et tinnitus a causa extrīseca sunt nota ex iudicio patientis. Signa quādo pueniūt a causa remota. uel per cōitatē sūt quia ueniūt cum interpollatione et sentitur alteratio a mēbro cōicante. Ratio patet. Signa uero per causas proprias et propinquas sunt quia ueniūt continue et in aliis mēbris non ē nocumentum. Signa q si sit ppter debilitatē nerui auditui uel capitis sunt: q omnis sonitus leuiter infirmū et non audit nisi sonos bene fortes et

distinctos. Signa q si sit ex acuitate sensus auditus sunt quia forisficantur et infestat plus tempore ieiunū et post repletionē minus ledit et que libet causa parua occurrens sentitur. Signa eius qui sit a uentositate sunt quia sentitur ascēsus et descensus sicut cum bulit mustū: et si uēto sitas uergat ab hūiditate uidetur sibi q pluuit: et si uergat ad grossitiem uidetur sonus unimodulini. si ad siccitatem uidetur sibi quasi sonus arborū euz frangūtur. Signa eius qui sit ex repletionē capitis sunt q: accidit post stricture uentis et post repletionē nauisatiua. Ratio p3 Est grauitas capitis et debilitas auditus. *Al.*

Ec fortasse qñqz cōtingit ex subtilitate sensus auditus et eius claritate cuius signū est q in tēpore famis augetur et in hora sacietatis et ebrietatis minuitur que ppria nō indiget cura nisi superfluitates obtineat. Tunc enī de opio dissoluto in oleo imittendū est qñtū duo grana ordei pōderāt. *Sil.*

Hic determinat de sonitu et tinnitu uel tremitu: et diuiditur in duas. Primo ponit curas quando puenit ex subtilitate auditus. Secūdo quando ex uentositate. secūda ibi *Si aut.* *℞.* i ma in duas. Primo ponit signū distinctiū qñ puenit a subtilitate auditus. secūdo ponit curam. secūda ibi. Tūc enī. De prima dicit primo q sonitus et tinnitus aliqui contingunt ex debilitate sensus auditus et claritate. Rō qz quelibet parua causa occurrens sentitur. Secūdo ponit signū distinctiū dicens q tēpore famis augetur. Rō quia tunc nō ipeditur ppter fumositatē sed tpe repletōis diminiuitur. rō qz tunc aliqui uapores ascēdentes reddūt organū auditus magis obusum. Tertio dicit q talia non indigent ppria cura nisi superfluant. Tūc enī. Hic ponit curā qñ puenit ex acuitate sensus dicens q de opio quantum pōderant duo grana ordei in oleo ē ponendū et i aure mittendū. rō qz ingrossat spūm auditus et remouet sensum mēbri hoc tñ est piculosū. Notandū q loco dicti remediū ualeat hoc. *℞.* opii *z. i.* castorei. *z. i.* misce i aceto et due gutte ponantur in aurē. Ad idē oleū coctū euz seie papa ueris et mirtilloz distilletur in aurem. Notandum secūdo q dieta in tali est ut comedat lactucas portulacas et cucurbitas farrū farine ordei et haucne conditam cū agresta et rizum. De potibz est uinū liphatum cum aqua decoctionis berberis uel aqua granatorū uel aqua decoctionis sumach et agresta. *Almanfor.*

Si autem hec cum grauedine capitis et auditus debilitate affuerit oleum de scie raphani et oleum de amigdalamaris et oleum rosae in quo castoreum fuerit resolutum sunt inmittenda. auris quoque supponenda est vaporis aque in qua sansuc sicados arabicum absinthium mentastrum origanum cocta sunt. Et veteris moricis ex pillis cochis est soluendum. Et cibaria minuenda et vinum dimittendum. Silla.

Hic ponit curam quam sit a ventositate et diuiditur in tres. Primo ponit curam per localia. Secundo per euacuationem. Tertio per dietam. Secunda ibi. Et venter. Tertia ibi. Et cibaria. Prima in duas. Primo ponit curam per iniectionem in auribus. Secundo per suffumigationes. Secunda ibi. Auris quoque. De prima dicit quod si sonitus cum grauedine capitis et debilitate auditus oleum de semine raphani oleum de amigdalamaris oleum rosae in quo castoreum sit dissolutum sunt inmittenda. Ratio quia capite purgato illa olea habent resolueri ventositatem. Notandum quod per illa possumus intelligere sibi similia: ut iniectionis aque raphani olei laurini. Ad idem iniectionis olei de beech. Ad idem succi cepe. Ad idem aqua rute posita in aure cum bobace. Ad idem oleum de amigdalamaris in quo dissoluta sit ruta vel aliquid euforbii. Ad idem oleum de spica in quo dissoluatur opium castoreum et euforbium. Ad idem si distilletur acetum de cocconis elii nigri melle. Auris quoque. Pone curam per uaporem dicens quod auribus ponitur super uaporem aque in qua cocta sunt sansuc sicados arabicum mentastrum et absinthium. Ratio quia talis uaporatio est dissoluenti ventositatem et debet recipi per cannam vel per aliud infirmum. Ad idem unum decoctionis bethonice et expimentum gordoni bonum. Et venter. Pone curam per euacuationem cum pillis cochis. Ratio quia euacuatur sicut a cerebro a quo eleuatur ventositas que est causa sonitus et tinnitus. Et cibaria. Hic ponit curam per cibaria dicens quod cibaria sunt minuenda. Ratio quia calor redditur magis intentus circa materiam ad resoluentem eam. Secundo dicit quod vinum est dimittendum. Ratio quia tale est uaporesum et commouet ventositates et uapores. id est. Notandum quod debet abstinere a poris leguminibus nucibus et silibus omnibus uaporesis.

De grauedine auditus. Silla. Notandum circa rubricam quod nocumentum in auditu: aut provenit a natu-

tate: aut post. Si post aut puenit per uiam crisi aut per crismum uel sine crisi. Si sine crisi: aut est ab intra aut est ab extra. Si ab extra sic est casus uel percussio tonitruum puluis pulices: uel alie res cadentes in aurem. Si ab intra: aut est propter nocumentum in infuso auditus: aut propter compassionem aliorum membrorum. Si propter compassionem aliorum membrorum sicut sunt passionibus capitis aut dentium: aut retentio fluxus et filia. Si propter nocumentum instrumenti auditus hoc est: aut propter spiritum qui puenit a cerebro per neruum et ossa: aut propter nocumentum quod est in foramine. Si propter spiritum aut ratione quantitate diminuitur: aut ratione qualitate sue. quia est nimis calidus uel nimis frigidus uel nimis grossus. Si propter neruum et ossa hoc est propter tria: aut propter malam complexionem calidam uel frigidam: humidam uel siccam simplicem uel compositam cum materia uel sine materia. Aut propter morbum officialem: sicut est durities oppilatio nerui optici apostema. aut propter morbum comitem sicut est solutio continuitatis. Si propter nocumentum quod est in foramine: aut in locis uicinis. hoc est propter tria. scilicet propter malam complexionem calidam uel frigidam etc. Uel propter morbos officiales: sicut est opilatio facta propter sanientem: aut humores aut uernices: aut carnem additam: aut uermes aut apostema et filia: aut propter morbum comitem sicut est solutio continuitatis. Secundo notandum quod de signis si puenit nocumentum auditus a natura uel causis primariis uel aliis egritudinibus capitis uel aliorum membrorum uel propter crismum: signa sunt manifesta uolenti considerare. Signa si fuerint propter nocumentum quod sit in foramine: ponatur in loco luto et erit manifestus uisui. Signa si fuerint propter nocumenta intrinseca in neruo aut osse aut alio ubi est per te iudicium de auditu si est cum materia est cum grauitate capitis et loci. Secundum signum sumitur a iuuantibus et nocentibus: quod omnis discrasia leditur a simili et iuuatur a contrario: et ex hoc multum deuenitur in cognitionem discrasie: licet oporteat aliquas conditiones attendere quas nunc obmitto. si discrasia fuerit calida sentitur ab intra caliditas et leditur a calidioribus. si fuerit frigida sentitur ab intra frigiditas et leditur a frigidioribus et iuuatur a calidis euacuatoe facta. si fuerit sicca adsunt uigilie ut plurimum leuitas capitis. si fuerit ab humiditate est tumor in facie et de facili incurrunt reuma et est cum grauitate. si fuerit ab apace est semper dolor magnus et pulsatio et calor: et febres saltem effimera. si fuerit ex ulcere est ibi punctura mordicatio et dolor. Tercio no-

tandum qd ad sciendū experimentū. utrū in aure sit humiditas aut aquositas: aut sanies: aut alia res. *R.* spongia & calefiat igne & pānus li neus duplicatus calidus supponatur spongie & applicetur auri & dormiat desup. Si inueniat pānū maculatū est ex illis: si uero non tunc passio auris nō ē ex humiditate nec sanie nec aquositate: sed ex alia re. *¶* Notandū quarto qd surditas auditas ē duplex: quedā est causata ex le sione organi a principio generationis: & talis est incurabilis. Surditas uero accidentalis est duplex. Quedā ē noua & illa ē curabilis: & quedā est antiqua: & ē postqz transit duos annos: & talis ē incurabilis. *¶* Notandū quinto qd hic capitur grauedo auditus uel pro actione diminuta uel ablata auditus. *¶* *Al.*

¶ **U**m in auditu contingit grauitas considerandū est an sit ibi sordities qua uocat cera que fit in aure que si inueterauerit mundet cū medicinis fm qd p̄diximus aut cū cura man. *Silla.*

¶ Hic determinat de grauedine auditus & diuiditur in quattuor. *¶* Primo ponit curā qñ puenit ex sordities q uocatur cera. Secūdo qñ puenit ex repletionē & uentositatē. Tercio ponit curā quādo puenit ex inanitatē. Quarto ponit curā quādo puenit post frenesim: & remittit nos. Secūda ibi. Si aut sordies. *¶* Tercia. Si autem auditus. *¶* Ibi quarta. *¶* Ad si post. De pria dicit qd si in auditu puenit grauitas cōsiderādū est: an sit ibi sordities que uocatur cera i aure. secūdo dicit qd si fuerit inueterata d3 euacuari cū medicinis fm qd dictum ē. Aut cū operatione manuali. *¶* Notandū qd sordities auri aut ē in superficie & sic pōt remoueri cū operatione manuali. Uel est in profundo & sic pōt remoueri cum medicinis mundificatiuis & aperitiuis de quibus dictum est. *¶* *Almansor.*

Si aut sordies non affuerint. & euenerit hoc post facietatē fastidiosam que eā p̄ces sit. aut egritudine acutam auri ponenda ē super vaporē aque in qua ea que p̄dixi m^o cocta fuerit traiectione interposito quo usqz vapor ascendat quod hoc modo fieri cōuenit. Res aut iste in cucuma habēte os acutū coquant. deinde traiectione ori cucume supponat. & ne vapor egredi possit pānia inuoluat & auri sup os traiectioni ponat. *¶* Istud p̄terea sic i aure mittat. *¶* *Qd.* *R.* colognide. 3. i. baurach tertiā. 3. uni^o castorei aristol. ro. succi absinthii omniū añ. 3. 5. costi quartā. 3. uni^o euforbii sex

tā. 3. vnus sell' vaccini quantū sufficit ad predicta conficienda. fiat ex eis sic. *¶* Cum qz necesse fuerit sumat unū i oleo d' amigdal' amaris resolutū & inmittat auri hoc. n valde utile existit dolozi phlatico & v̄to sitati & s̄otui & tinitui qui ex grosso fuerit & surditati q ē ex grossis humorib⁹. *Silla.*

¶ Nonit curā qñ puenit ex repletionē & uentositatē. & diuiditur in duas. *¶* Primo ponit curam p uaporationē. secūdo p imissionē i aure. secūda ibi. *¶* Istud p̄terea. De prima dicit qd si in aure nō fuerit sordies: sed grauitas auditus si at post facietatē uel repletionē que p̄cessit uel pp egritudine acutā auri: debet poni supra uaporationē aque i q ea q dicta sunt. *¶* *S.* *¶* *Sanctus* ab sinthii sticados mentastrū organū cocta sint. secūdo ponit modū quo recipi d3 uapor: quia res debent coqui i m̄stro. *¶* in uase & post circū uolui debet uas ne uapor egredi possit & auri supofificio poni d3. *¶* Ratio qz hic fumus confumit materiā & resoluit uentositatē. *¶* Notandū qd anteqz appropinquetur hoc locale uel aliud d3 p̄mitti euacuatio cū pillulis coctis & ate exhibitionē pillularū d3 p̄mitti sirupus sup̄adict⁹. *¶* *Istud p̄terea.* *¶* Nonit curā p iniectionem in aure: dicens qd in aure d3 poni istud sic. *R.* colognide. 3. i. baurach tertiā partē. 3. uni^o castorei aristol. ro. succi absinthii omniū añ. 3. 5. costi quartā partē. 3. uni^o euforbii sextā partē. 3. i. sellis vaccini quantū sufficit ad conficienda predicta fiat ex eis sic & cū fuerit necesse unum in oleo de amigdal' amaris resolutū in aure mittatur. Secūdo explicat inuamenta cū dices qd utile ē dolozi phlatico & s̄otui & tinitui puenientib⁹ ex uentositatē grossa & surditati q ē ex humorib⁹ grossis. *¶* Notandū qd eā remediū ē: qz cōsumit uentositatē & materiā q ē causa grauitatis auditus. *¶* Ad idē. *R.* baccay lauri. 3. 5. terantur & bullāt & misce cū oleo de lilio & ponantur i aure & ualent. *¶* Ad idē. *R.* oleū laurinum in quo sit bullitū spoliū serpentis. *¶* Ad idē oleum iuniperis: oleū balsami oleū amigdalarnū amaranū. *¶* Ad idē ualent dicta in. c. p̄cedenti de sonitu & tinitu. *¶* Secūdo notandū qd p illa localia intelligere possumus alia. *¶* *S.* gargarismata sternutationes caput purgia & massicationes. *¶* *Almansor.*

Si aut audit⁹ debilitas post ieiuniū rigillat qz cōtingit fuerit qz facies extenuata & oculi cōcaui eger balnē sepe ingrediat Et largiori cibo ac potu utat. Et in sōno fiat pfundior. Super caput queqz aquas

repida cū oleo fundat donec sanef. Qd si post frenesim cōtigat ex medicinis primis curef.

Silla.

Hic ponit curā qñ puenit ex inanitione 7 di uiditur i quatuor. Primo pmittendo signa ponit curā p balneū. Secūdo p dictā. Tertio per somnū. Quarto p embrocationē. Secūda ibi Et largiori. Tertia ibi. Et in sōno. Quarta ibi. Super caput. De prima dicit q si debilitas auditus pueniat post ieiuniū aut uigiliās 7 cū hoc fuerit facies extenuata 7 oculi cōcaui. p cura d3 sepe ingredi balneū. Notandum q si appareant predicta signa significatur multa cōsumptio spiritūū: talis aut est cā grauitatis auditus. Sed rō remediū ē q in talibus intentio ē humectatio ppter siccitatē factā: sed hoc facit balneū per uia irroationis. Et largiori.

Ponit curā per dictā dicens q d3 uti dicta in cibo 7 potu in maiori quātitate. Rō q ex hoc generatur magis de sanguine 7 de spū rē. Et in sōno. Ponit curā per somnū dicens q d3 plus dormire q3 ante: q somnū bonificat digestionē 7 humectat corpus. Super caput. Ponit curā per embrocationē dicens q d3 sū di aqua tepida cū oleo supra caput. Rō patet. Qd si post. Ponit curā q uenit post frenesim 7 remittit nos: dicens q si ueniat post frenesim debeat curari cū medicinis primis. Notandū q post frenesim pōt puenire debilitas auditus dupliciter: uel per cōitatē materie colericę faciētes frenesim ad aures sintomaticę uel per uia crisi 7 d3 curari cū medicinis dictis in c. de soda in pncipio libri. Uel pōt fieri ex parte uentositatis 7 sic ppetunt medicine cōsumptiue uentositatū. Secundo notandū q cura grauitatis auditus ex additione carnis ē ut mundificatur cū ungtō uiridi quod sic fit. Rē. aluminis 3. i. i. succarini floz eris añ. 3. s. mellis. 3. s. incorporetur sif: deinde mundificetur cū ungtō apolo rū qd sic fit. Rē. cere albe resine añ. 3. xliii. oppo ponaci floz eris añ. 3. ii. armoniaci. 3. xliii. ari stol. longe thuris mūmie añ. 3. vi. myrrhe galbani añ. 3. iiii. bdeliū. 3. vi. litargiri. 3. viii. infundatur bdeliū i aceto uini postquā frustati scilicet fuerit cōficiatur sic: dissoluatur oēs gūme cum bdeliū 7 cera ad ignē i oleo 7 postq3 oia dissoluta fuerit pfecte coletur totū 7 tūc addatur pulis aliaz rerū q pñt cōteri 7 cribellari 7 agitentur p tunc cum spatula donec in frigidatū fuerit.

De vermib⁹ auris 7 puis aialib⁹ i ipaz ingredientib⁹ ut sūt pulices 7 silla.

Silla.

Notandū circa rubricam q vmes pñt ēē in carne dupliciter. primo ab extra sicut puluis puler uel lapis.

Secundo ab itra ex materia putrefacta in aure cōuertitur a calore naturali: licet putrefactio fiat a calore accidentali 7 l3 ut plurimū vmes generetur in intestis pñt tñ generari in aure 7 aliis locis. Secundo notandū q signa vmiū sunt titillatio pruritus 7 dolor 7 caliditas vmiū ab aure 7 q medicus aspiciat intra aurem ad solem: tunc enim certe poterit iudicare de vmiibus. Ratio patet.

Almanfor.

Um i aure fuerit titillatio 7 pruri

t⁹ 7 dolor deinde ceciderit vermes

ab aure imittat auri succ⁹ menta

stri. aut de foliis persicorū aut oleus de nucleis ipsoz. aut aloes in aqua dissoluat 7 imittat. hoc enī vermes auris 7 pua aia liū ingredientia ipsam aut que i ulcerib⁹ nascuntur interficiunt.

Sillanus.

Hic determinat de vmiibus 7 aliis aialibus paruis in aure dicens q nbi i aure fuerit titillatio pruritus 7 dolor: 7 ceciderit vmes ab aure tunc arguendū ē q in auribus erunt vmes. Secundo dicit de cura q in aurib⁹ d3 poni succus mentastri uel succus de foliis persicorū. Uel aloes in aq dissolutū uel oleū de nucleis persicorū uerificat se q: hec posita in aurib⁹ interficiunt vmes 7 alia aialia parua aurē ingredientia. Notandū q pdicta interficiunt vmes rōne amaritudinis sue. Secundo notandū q ultra pdictā ad interficiendū vmes ualeat. Succ⁹ absinthij. succus lupinorū. succ⁹ centauree. succ⁹ capperis. succ⁹ radicio mori. succus radicio coriandri. nas si bi iest pprietas mirabil. Distillatio ellī facta cū uino. Oia felle euforbij 7 hec sunt simplicia. Composita sunt aloes. 3. s. colloquintida agarici. añ. 3. s. teratur 7 puluerizatur misce cum aq feruenti 7 distilletur in aurē. Tertio notandum q educētia vmes sunt primū q uas i quo sit lac applicetur auri 7 patiens decubat supra illam aurē: q vmes descendunt ppter illā dulcedinē lactis. Ad idē. Rē. uini. 3. ii. mell. 3. iii. olei ros. 3. iii. misce cū albumie duoz ouoz 7 lana ifundatur in pdictis ex q repleatur auris: 7 patiens decubat supra illam aurē 7 subito lana ifusa i mel ponatur in aure 7 subito extrahatur. Ad idē applicetur auri uentosa: q extrahit vmes. Ad idē distilletur in aurē hora post horā oleus tepidus. deinde sternutet cum conditi ellō albo 7 retineat os et nares ut spūs feratur ad aures.

na cum ipetu exibunt uermes. Ad idē si pulex
uel aliud tale aurē ingrediantur mittatur in au
rē capillum uel filum sirici duplicatum applica
bitur vniū ut aīal ad filiū et sic libz extrahetur
De hiis que extrinsecus cadūt i aurē Sil.

Irea rubrica ē notandū q̄ eorū que i
grediuntur aurē ab extra: quedā sūt i
solida sba: ut cicer lapis ꝛc. quedam i
sba liquida ut aliq̄s liq̄or: ut aqua. Secun
do notandū q̄ si aliq̄s istoz litrat aurē ab in
trinsecō manifestū ē medico per narratiōē isir
mi ꝛ per aspectū in aurem cum exponitur ad ra
diū solis.

Almanfor.

Um aliq̄d i aurē figit oleū tepi
dū ē imittendū ꝛ patiens balneū
ingrediat ibi morā faciens donec
corus eius mollescat. deinde naribus in
fuffles conditi. ꝛ teneat anhelitus ne ster
nutatio sequat forsitā enī sic egrediē. Si
aut fuerit difficile ꝛ nō exierit erit necesse
ut cū ferro auri imisso extrahat. Qd etiā
in naribus est faciendū si quid eas igres
sum fuerit quod extrahi non possit. **Sil.**

Ponit curā eorū que ingrediuntur i aurem
ꝛ diuiditur in duas. Primo facit hoc. Scdo
ostendit q̄ cura nō ē deferenda. Scda ibi. Ne
qz hoc. Prima in duas. primo ponit curā q̄n
illud qd ingreditur in aurē ē in sba dura. Secū
do q̄n est in sba liquida: ut aqua. Scda ibi. Si
aut. prima in duas. primo ponit curā per inie
ctionē olei in auribus. Scdo p̄ iniectionē in nari
bus. scda ibi. Deinde. De p̄ia dicit q̄ quā
do aliqd figitur in aure oleū tepidū ē imittendū
Rō q̄ ē cā mollificationis: unde res meli⁹ pos
sit egredi. secundo dicit q̄ patiens ingrediēs bal
neū dz contrahere morā donec mollescat rō
p̄z supra. Deinde naribus. Ponit curā p̄
iniectionē in naribus dicens q̄ in narib⁹ debēt
insufflari cōditi ꝛ retineri anhelit⁹ ut sequatur
sternutatio: q̄ sic egrediētur. rō q̄ per illā ster
nutatiōē cōmouetur natura ad expellendum
supflua ꝛ cū nō possit exire uēnus p̄ nares ꝛ os
sic illa res egreditur. Si autem fuerit. Hic
ponit curā per operationē manūalē: dicens q̄
si fuerit difficile egredi cū predictis erit necessa
riū ut cū ferro posito in aure egrediatur. scdo
dicit q̄ si qd i aure ingreditur qd nō possit egre
di idem ē faciendū. **Al.**

Qd si aq̄ aurē intraverit capite ad p̄e
auris illius sclicinato saliat eger. Qd si non
exierit puocet sternutatio ut diximus dei
de oleū tepidū multotiens imittat. Neqz

hoc p̄ paruo est habendum ꝛ precipue si
res malam habēs qualitatem ingressa fue
rit ex ea namqz grauis sequit dolor. **Silla.**

Ponit curā q̄n illud qd ingreditur ē aqua:
aut sba liquida: ꝛ primo dicit q̄ si aq̄ ingredia
tur in aurē capite ad aurē inclinato saliat eger
ꝛ salter. Rō q̄ cā est ut ingreditur per motū
ꝛ sitū. Scdo dicit q̄ si nō exierit debet puocari
sternutatio ut dictū ē supra: Tercio dicit q̄ oleū
tepidū sepe ē imittendū in aure. Rō q̄ ē causa
lubricationis. Notandū q̄ hec aqua i aure po
test remoueri mū discando aurē cūz stilo inuo
luto in coto uel pēna subtili munda. Ad idē po
natur in aure cum filo ut possit extrahi sponsia
marina uel lana que reperitur i cōchis marinis
Uel frustū medule sambuci. Ad idēz pona
tur cānula in aurē ꝛ aliqua persona extrahat p̄
illā cū anhelitu ꝛ exibat aqua ne detur uacuum
ꝛ ē ē modus attrahendi vmes. Ad idēz pona
tur cāna in aurē ꝛ in cāna ponatur rēga ignita:
q̄ cōsumit illā aquā. Ad idem fiat suffumiga
tio ad aurē ex dissoluētib⁹ ut camōilla aniso
ꝛ silibus coctis in uino. Neqz hoc. Ostendit
quomodo hec cura nō ē deferenda: dicens q̄ q̄n
in aure cadit aliqd extraneū nō ē deferenda cu
ra neqz p̄ paruo habēdū p̄cipue si ingreditur
res hīs prauā qualitātē. Verificat se: q̄ ex ea
sequitur ḡuis dolor ꝛ p̄ p̄is sequitur ḡuis egritudo
De fluxu sanguinis narium. Silla.

Standū q̄ fluxus sanguis: nariū ali
q̄n est arterialis aliq̄n uenalis. Aliq̄n
uenit post febres acutas ꝛ post appi
tionē signoz digestionis ꝛ dicitur creticus. Ali
q̄n ante apparitiōē signoz digestionis i febrī
bus acutis ꝛ nō acutis. Aliq̄n absqz febre sit cor
pore sano ꝛ p̄ acuitatem uel eius multitudinē
uel a casu uel a p̄cussione. Scdo notandū q̄ flu
xus sanguis nariū puenit p̄pter apertioneē ori
ficiorū uenaz q̄ sūt in narib⁹ ꝛ hoc p̄pter tria:
aut rōne mēbrū: aut vtutis: aut humoris. si p̄
ter mēbrū cū ē rarū ꝛ laxū. si p̄pter uirtutē: ut
quia expulsua ē foris ꝛ ptentatua ē debilis. sed
propter humorē: aut quia multus: aut q̄ acut⁹
aut quia aquosus ꝛ subtilis ꝛ iste possit ēē cāe
cōmunes in omni eo q̄ egreditur: ut uult Gal.
in sexto de accidenti ꝛ morbo. Tercio notādū
q̄ fluxus sanguinis narium: aut ē ab extrinsecō.
aut ab intrinsecō. Si ab intrinsecō: aut cum cri
si: aut sine crisi: sicut in frenesi aut pleuresi: aut
apate epatis aut splenis ꝛ aut synocha: aut ter
tiana aut in uariolis ꝛ morbillis et silibus. si si
ne crisi: aut puenit a capite aut ab epate: aut a
g ii

splene. Quarto notandū de signis. Signa distinguunt inter sanguinē uenale et arteriale: sūt qz sanguis alterialis exit a loco cū inundatiōe et motu: uenalis nō. Item sanguis arterialis ē ualde subtilis et magis rubeus: qz uenalis. Itē ad fluxū sanguis arterialis quā si semper sequitur sincopis: in uenali autē nō. Itē arterialis non sic ex oī medicina restringitur et leui sicut uenalis. Itē res que ponuntur super epā nō sic cōferunt in fluxu sanguis arterialis: qz ad modū res que ponuntur super cor et tota cē. In uenali uero satis pferunt. Rō p3. Signa fluxus sanguis cretici sūt qz sit post febres et post alias egritudines et post apparitiones signoz digestiōis in superfluitantibus et i die aliqua cretica et qdolor corporis precesserit et habitudine satis carnosā existit et colerica urina uisā fuerit citrina et ante oculos apparuerint res rubee ut ignis et post fluxū sēt ite alleuati manifeste. rō p3. Signa ei⁹ qui sit ex acuitate sanguinis sunt claritas et subtilitas sanguinis qui egreditur et cū egreditur sēt ite caliditas uehemēs et qd exit paulatim et non subito. Signa eius qui sit pp multitudinē sunt qz corpus ualde repletū uidetur rubedo faciei et totius corporis et qd subito emittitur in quātitate maxima ad quā sequitur sincopis multotiens et qd ante fluxū uisū est patientē uti rebus multiplicantibus sanguinē et qd abstinit a coitu et pblebotomia longo tēpore et qd dolor capitis uehementis antecessit. Signa qn sit fluxus sanguis a mēbris determinatis. si a capite significatur ex dolore uehementi. si ab epate significatur qd sanguis fluit a nare dextra. si a splene sanguis fluit a nare sinistra. si ab utroqz fluit ab utraqz. signa qn a cā extri seca: ut casu uel percussione sūt manifesta ex re latōe infirmi. Quinto notandū de pnosico fluxus sanguis: qz si puenit propter rethe cerebri uix: aut nunqz curabitur. Fluxus sanguinis nariū qui extendit se ultra quattuor. It. malus et si ultra octa pessimus: et si extendit se usqz ad xx. uel. xxiii. nunqz uiuere pōt. Et fluxus sanguinis usqz ad colorem palidū ducens uel fuscum uiri tē uel limidū pessimus est et mortalis. Fluxus ducens ad sincopē at ē mortalis. Fluxus omis subito ueniēs et cū ipetu ē mortalis. Fluxus oīs cū alleuatiōe infirmi est bonus. Alimā.

Ex his que sanguis de naribus fluxū retinent ē succ⁹ albedarogi cūz camphora fuerit i eo dissoluta naribus inmissus cōfert enī ei qui hanc passionē in currere solitus ē ante cā iniectus aut

in hora egritudinis. Aut somant gipsum cinis carte de pāno galle sanguinis draconis calx. gesti. et puluerizata naribus ininflect aut licinius in eis intinctū mittat in nares aut alumen iameni puluerizatus ut alcohol cū amilo eiusdē quantitatis naribus insufflet. Quod si frequenter adhuc manauerit superiores brachiorum partes apud ascellas cū in sita et core apud inguina ligentur et testiculi sunt ligandi si militer.

Sillanus.

Hic ponit curā fluxus sanguinis nariū et diuiditur in duas. Primo ponit curā qn fluxus sanguis non est multū magnus. Secundo quādo excedit. Ibi scda. Si uero passio. Prima in duas. Primo ponit curā per quedā localia. Secundo per diuertentia. scda ibi. Quod si ad hoc. Prima in tres fin q tria ponit que restringunt fluxus sanguis nariū. Primū ē succus basilici maioris in quo dissoluatur cāphora et inieciatur narib⁹. Rō qz camphora cum sit sūa ingrossat sanguinē et succus basilici ualet a ppietate. scdo dicit qd ualet gypsus cinis carte pāni galle. sanguis draconis calx. zegi. i. calcātū puluerizata narib⁹ insufflentur: aut licinius i eis in tinctū narib⁹ iponatur. rō qz generat crustā qz ē medicam causticū. Tertio dicit qd si alumen iameni puluerizātū subtilissime cū amilo eiusdē quantitatis naribus insuffletur. uel rō: qz ē pglutinatuū stipticū: et iuxta hoc dicit Gerardus qd quedā mulier patiebatur fluxū menstruoꝝ et fuerunt ei applicata diuersa remedia et nō poterat restringi et post ei fuit factū balneum de alumine et statim fuit curata. Notandum qd fluxus sanguis nariū restringitur sex modis. Primo cū frigidus ut sūt lactuca sempuua foliatrū plantago aq ffa aqua ros. acetū. succ⁹ salicis semē uisqami albi opius sanguinaria cauda egna rmicularis cāphora buria pastozis. rō qz talia in frigidando sanguinē ingrossant: Unde nō ē apt⁹ ad fluxū et ideo bonum ē fundere aquā frigidā ab alto sup caput. sūt manutergium ifusum in aqua ffa uel in aqua ros. et acetū et expressum alligetur collo. Galet et mirabiter si sup spanulas aqua frigida ab alto fundatur cum aqua ros. mixta cum modico acetū do nec tremat. Galet et epithima ex pdictis positū supra partē a qua uenit fluxus. Al. emplm. tale. It. succ⁹ solatri. It. s. aque ros. quarz. s. farrine ordet. q. sufficit fiat emplm applicetur epi si fluit ab illo. scdo fluxus sanguis restringitur cum stipticis: sicut sunt acatia corallus rubeus.

De fluxu sanguinis narium

mumia aloes aluminis indicis cauda equa kara
 be lapis emathitis ypoquissidos bolus ar. ter
 ra sigill. balaustie lites galle sumach sanguis
 draconis et fructus omnium arborum stipticarum: sicut
 sunt pira sorbe nespula citonia et succus foliorum
 ipsarum virga pastoris olibanum et hoc de simplici
 bus. De positis autem troscisci et karabe troci
 sci de terra sigill. ro. q. illa sunt stiptica et claudunt
 officia venarum. Valet et hoc emplastrum positum su
 pra frontem. R. succi plantaginis aq. ros. de sti
 pitibus si possit haberi an. q. r. g. i. s. accit. 3. i. al
 bumina duorum oorum terre sigill. uel loco eius ar
 gille q. sufficit misce et fiat emplastrum medicri
 ter liquidum ponatur supra frontem et tempora. Ad
 idem. R. sanguis draconis gummi arabici ass. ami
 li ass. gummi rute ros. acane ypoquissidos spodi
 balaustie boli ar. terre sigillate lapidis emathi
 tis coralli ru. karabe an. 3. i. s. se. papaveris.
 se. portulace an. 3. i. opii. 3. s. pulueris eda pul
 uerizentur subtiliter et ico: ponetur cum succo pla
 taginis. q. sufficit et fronti et temporibus appli
 cetur. Ad idem. R. mumie et terratur miscea
 tur cum tela aranee et albui ouis et ponatur cum te
 ra in naso. Ad idem. R. aloes cum albui ouis et i
 ponatur in naribus. Ad idem tenta infusa in succo
 plantaginis in quo sit pulvis coralli ru. uel lapidis
 emathitis uel karabe. Ad idem succus caude
 eque. Ad idem fiat emplastrum cum puluere boli ar.
 albui ouis et succi sanguinarie et temporibus appli
 cetur. Tertio restringitur cum glutinativis sicut
 dragagantum gummi arabici pulvis thuris fari
 na uolatil molendini albumine ouis et filia. R. o.
 q. faciunt adherere partes ad invicem et ut plurimum
 misce cum stipticis. Quarto restringitur cum
 cauterizantibus sicut atramentum arsenicum calx
 vitra sal armoniacum vitreolum ita q. si insuffletur
 pulvis in nares. ro. q. causat crustam: sed est pericu
 lus: q. si fluxus non remouetur fit maior fluxus id
 non est libenter utendum. Quinto restringitur cum
 hiis q. a tota specie hoc faciunt hoc est succus basilici
 stercoris asini uel porci si odoratur uel fiat tenta et si
 ponatur in naribus: uel fiat emplastrum unde dicit ger
 rardus q. ipse restringit fluxum sanguinis menstruo
 rum cum emplastro facto ex dictis posito supra pectus
 et ita si ponatur in collo matricis. Secundo restri
 gitur cum diuerentibus et trahentibus ad partem con
 trariam sanguinem et hoc fit dupliciter. Primo per
 phlebotomiam saphene uel basilice. uel per uentosas
 positas in cruribus et spatulis cum scarificatione. Se
 cundo fit sine euacuatione ut cum uentosis positis su
 pra membrum a quo fluxit sanguis sine scarificatione
 et remedium forte. Uel cum ligatura restringendo

partes inferiores scilicet coras uel testiculos uel mal
 las uel fortis trachio aurium. Quid si adhuc.
 Ponit curam per diuersionem dicens q. si cum p
 tibus remediis sanguis adhuc fluat ex naribus bra
 chiorum usque ad ascellas et core usque ad inguina cum
 fascia sunt ligande et sicut testiculi. ro. q. fit dolor
 roe cuius currit cum sanguine et spiritu ad locum dolo
 ris et sic diuertitur. Notandum q. ligatura illa non
 debet multum stare: sed debet frequenter fieri
 et sit maior dolor.

Si vero passio inualuerit flebotome
 cephalica eiusdem partis de qua fluxit sanguis
 Si autem nec hoc modo stricte fuerit magna
 uentose supponant uentri ab ea parte de qua
 fluxit sanguis.

Medicamentum quod vehementis ualet
 ad sanguinem constringendum.

Sumas calx alba et leuis q. utuntur auri
 fices et sepe naribus insufflentur sine interpo
 lutione et licet in albumine oui illinuntur ea in
 uoluant et naribus imittant.

Hic ponit curam quam fluxus excidit et diuiditur
 in tres. Primo ponit curam per euacuationem. scilicet per
 flebotomiam. Secundo per diuersionem. scilicet per uentosas.

Tertio explicat unum locale. Secunda ibi. Si autem.
 Tertia ibi. Medicamentum. De prima dicit q.
 si fluxus creuerit dicit fieri phlebotomia de cepha
 lica eiusdem partis per quam fluxit sanguis. R. o. quia
 per phlebotomiam tale euacuatur sanguis et di
 uertitur ad alium locum et est remedium optimum.

Si autem. Ponit curam per uentosas. scilicet per diuersi
 onem et dicit q. si fluxus per phlebotomiam non re
 stringitur tunc uentose magne cum sine scarificatio
 ne debent poni supra uentrem ab ea parte a qua fluxit
 sanguis. ro. q. talis uentosa attrahit ad partem co
 trariam et diuertit licet non sequatur euacuatio.

Notandum q. omnes auctores laudant has uento
 sas in omni fluxu unde posita uentosa magna sub
 mamillis curat fluxum menstruum iuxta afforismum
 q. r. te p. t. cule. Mulieri si uelis menstrua. Et
 posita super epa curat fluxum sanguinis puenien
 tem a nare dextra et sicut supra spatulas curat flu
 xum sanguinis narium. Sicut si ponantur supra em
 bilicum curat vomitum et hoc remedium fecit magnam
 honorem et laudem i. d. n. Ursina de beccaria uzo
 re domini gori. Medicamentum. Hic explicat unum
 locale naribus applicandum dicens q. sumatur
 calx alba et leuis qua utuntur aurifices et sepe
 naribus insuffletur sine interpellatione. Secundo dicit
 q. licet in illinatur in ea et naribus unittatur.
 ratio quia cauterizat et facit crustam.

De ulceribus narium Sillanus.
 giii

Notandum circa rubricas primo qd hic capitur ulcus p vulnere: et est duplex scilicet siccum et humidum. Siccum dicitur qn facit crustam. Humidum qn fluit humiditas de utriusque determinat hic Ras. Secundo notandum qd ulcera sunt in naribus a materia acuta vel falsa vel adusta corrente ad nares et descendendo ulcerat et ulcera facit in parietibus nasi et sic fiunt a causa extrinseca. Tercio notandum qd si gna ulcerum que fiunt a causa intrinseca sunt: qd infirmus sentit pruritum et ardorem et acuitatem in naso et cum fricantur partes intrinsece nasi exit sanguis et escara et aliquando post escaram exit subtile aquosum croceum vel viride vel nigrum. Sed si gna quando fiunt a causa extrinseca sunt nota ex relatione infirmi etc.

Alma.

Ubi in naribus fuerint ulcera et oleum et adipe gallinaceus eis immitatur et aqua calida naribus in mane multoties per aliquod dies odoret. Cumque pustule egredi ceperint licini aceto fortiter infusus in quo sal sit positum naribus immitatur ac super eas acetum et sal sicut ponant. Siccabuntur enim ex hoc et non plumbabis earum mox: Quod si ulcera ibi affuerint unguento de cerusa curentur. **Silla.**

Ponit cura ulcerum narium: et dividitur in tres. Primo docet removere escaram seu crustam. Secundo docet removere pustulas cum incipiunt egredi. Tercio docet removere ulcera. Secunda ibi. Cumque pustule. Tertia ibi. Quod si. Prima in duas finem quod per duo docet removere. Secunda ibi: Et aqua. De prima dicit quod ubi sunt in naribus escare vel crusta cera oleum et adipe gallinaceus debent poni in naribus. Secundo dicit quod et pueniens est ut semper per aliquod dies de mane sugat aqua calidam naribus. Ratio quod illa mollificat crustam id est etc. Notandum quod ad idem valet unguentum tale. Item medulle vituli gummi arabici an. 3. ii. olei sisamini qrt. s. cere q. sufficit fiat unguentum. Ad idem valet butyrum ablutum sine sale. Ad idem aqua decoctionis maluanis: aut aqua decoctionis solatri et malue. Cumque pustule. Hic docet removere pustulas narium: dicens quod cum pustule inceperint egredi licini am forti aceto infusus in quo sal ponatur naribus immitatur et super eas sicut acetum cum sale ponatur. Clarificat se: quod ericebuntur ex hoc. Notandum quod hoc medicamentum petit quod cruste sunt multe adherentes: quod tunc oportet mordicantia inter nares: quod natura tunc illas expellit. Quod si ulcera. Docet removere ulcera: dicens quod si in naribus

fuerint illa ulcera debent remoueri cum unguento de cerusa. Notandum quod in ulceribus cadit duplex intensio prima est mundificatio cum hiis que dicta sunt in. c. de cura ulcerum aurium. Secunda intentio est consolidatio et hec fit cum unguento de cerusa: quod consolidat. Ad idem valet hoc unguentum. Item ceruse myrrhe litargiri calce cumenon galile parum. Abuste aliois an. 3. i. olei ros. qrt. i. cere. q. sufficit pulverizanda pulverizentur subtiliter misce fiat unguentum quod consolidat et desiccatur.

Ad idem valet unguentum de mumia thuris et mastice naribus infusum. Ad idem valet lotio cum uino calido decoctionis myrrhe et thuris. Secundo notandum quod cum talia ulcera sunt ut plurimum a reumate cerebri. in talibus ante localia dicta puenit purgare cerebrum cum pillulis cochleis vel pigra vel decoctione appropriata premitendo digestum. Tercio notandum quod si ulcera nasi fuerint a causa extrinseca cura est ut statim fiat phlebotomia vel ventosatio in spatulis et ponatur super vulnus albumen oui mixtum cum puluere camphore. deinde consolidetur cum pediculis. De apostematibus narium. **Sillanus.**

Notandum est circa rubricas quod tria apud ea sunt communiter intra nares. scilicet emorroides polipus et cancer. Emorroides sunt quod intra nares caro mollis oritur et ex eis humores fluxerunt et si nares stringuntur inveniuntur molles si sanguine temporales emiserit. si uero sanguine non emiserit uocatur caro mollis si autem pedem vel infistulatum habuerit cum quadam duritie non ultimata appellatur polipus. si uero durities et solidate habuerit appellatur ficus vel cancer. Secundo notandum quod caro mollis est ex materia humida et descendente a cerebro que est conuersa in carne per vias putrefactionis. similiter et emorroides. Polipus vero fit ex materia melica mixta cum phlegmate que in foramina illam et carnem pueritur a caliditate accidentali in nata per putrefactionem et corruptionem. Cancer uero fit ex melica materia adusta vel indurata corrente per uenas ex cerebro ad partes nasi et pueritur in carnes et durities a calore accidentali in membro illo et partibus nasi. ultimo infistatur et inseritur. Tercio notandum quod signa carnis mollis vel emorroidarum sunt mollities et quod nulla sordities ibi reperitur: et humores ab eis manant temporaliter et tactus narius est mollis et cum stringitur a medico. signa polipi sunt oppillatio meatus nasi et grossities que apparet in parte posteriori et quod figura eius est sicut figura fici et est ibi durities aliqua et fetor.

Signa cancri sunt q̄ apparent in naso nene nigre plene sanguine misce et durities ibi quasi ultimata reperitur et fetor: tolerabilis est illic: et fetens virus a loco emanans viride. aut nigrū aut liq̄dum currens ut acetum: et sentitur calor in loco cum pulsatioe et aliquo dolore. Quarto notandū de p̄nostico q̄ caro mollis in naso seu emoroides nasi fuerit infiltrata q̄ nō curatur absq̄ recidiuatioe: q̄ radices eor̄ per chirurgiam remoueri nō p̄nt. Cancer si fuerit i carti culis curā non recipit per chirurgiam: sed poti⁹ augetur in qualitate malitia: aut q̄titate. Al.

Ubi intus in auribus caro superflua mollis et q̄si dissoluta rubea: aut alba exorta fuerit et nares in grossari ceperit ac ex carne predicta repleti cephalica pri⁹ erit phlebotomada. Sil.

Determinat de polipo et aliis: et diuiditur i tres. Primo ponit curā carnis mollis polipi et emoroides. Secundo ponit curam cancri q̄n est possibilis. Tertio docet cognoscere q̄n passio non est curanda ferro nel acuto medicamine et q̄n est curanda cum predictis. Secunda ibi.

Uerū cancer. Tertia ibi: Sed q̄n nares prima i duas. Primo ponit curā p̄ medicinā Secūda p̄ ferrū. Secūda ibi. Hec preterea. Prima in duas. Primo ponit curā p̄ euacuatioes s. p̄ flebothomia. Secūda per localia. Secūda ibi. Deinde liciniū. De priā dicit q̄ ubi caro superflua mollis sit in narib⁹ et quasi dissoluta seu rubea et alba exorta fuerit et nares i ceperit ingrossari et repleti carne p̄dicta flebothomia d̄z fieri de cephalica. Rō q̄ remouet multitudinē et phibet fluxum humor̄ ad nasū et eodem modo p̄petit medicina. Al.

Deinde liciniū ex unguento viridi q̄ in. c. de corrodentibus carne nominauimus lieniendū et naribus erit imittendū. Si vō illud nō suffecerit medicamen acutuz q̄d ibi descripsimus apponaf donec ex toto mundificetur. Sillanus.

Ponit curā per localia et diuiditur in duas secundū q̄ duo ponit. Secūda ibi. Si uero illud. De prima dicit q̄ post flebothomiaz liciniū cū vnguento viridi de quo dictū ē i cap. de corrodentibus carne. s. septimo huius nari bus est imittendū. Rō q̄ corodit. Ad idem R. arsenici citrini caleanti floz eris añ. lib. 5. argenti uiui lib. falis armoniaci lib. i. terantur subtiliter et infundantur in aqua q̄ uocatur aq̄ prima. i. aqua calcis. Ad idem: R. aluminis succarini floz eris añ. 5. mellis. 5. li. cribellē

tur et incorporentur simul. Ad idēz sepe i die abluatur cū aceto sglitico calido in quo dissoluatur sal et alumen succarini. Ad idēz ifundatur tenta in aceto et prius inuoluatur i puluē q̄ sic fit: R. pulueris affodilloz. 3. 5. racalgar. i. lorofigar. 3. i. misce et ponantur intra nares supra egritudinem. Si uero. Ponit curāz per aliud medicamen: dicens q̄ si medicamen predictum nō suffecerit d̄z poni medicamē acutū descriptū septimo almanf. c. dicto donec ex toto mūdificetur. Rō patet: q̄ est fortius corrodens.

Almanfor. Hec preterea passio q̄nq̄ curatur cum ferro radicitus oīo incidēdo. Medici tñ q̄nq̄ in hoc errant. vnde ex eor̄ cura eger maximū incurrit nocumentū: in hoc nā q̄ loco cācer plurimūq̄ exorif. Silla.

Ponit curā per ferrum et diuiditur in duas. Primo facit hoc. Secūda ponit cañ. circa hoc. Secūda ibi. Medici et. De prima dicit q̄ hec egritudo aliquādo curatur cum ferro incidendo totū radicitus. Secundo dicit q̄ medici i hac cura sepe errant: q̄ ex cura eor̄ gñatur sepe cancer: et sic fit maximū nocumentum. Rō q̄ h̄z radices multum fixas in naso: ideo n̄ pōt remoueri radix nisi de substantia nasi remouetur. Notandū q̄ si medicus locū lesuz et radices cū stilo ferro inflāmato cauterizaret eēt ualde utile et sup̄emū remediū et post uisionēz ponere butyrum et albumen oui intra nasum et extra: hora cauterizatiois cooperita totā faciez et nasum cū panis infusus in aqua et aceto uel aq̄ rosacea.

Almanfor. Uerū cancer q̄n in hoc nascit loco nec tollant acutas medicinas: nec incisionem que cū ferro fit: imo idiget ut suauiter tractet et medicaminib⁹ lenientibus et phlebotomia et ventris solone curet. Cognoscit aut an illud accidens sit cancer: quia ē durus ptingens q̄nq̄ vsq̄ ad palatum. Sed cū res sicce sint et dūre nec sit i eis ali qua hūiditas sup̄flua sūmope cauenduz est ne hec egritudo aut filio: ferro aut acuto medicamine tangat. Si aut q̄d in naribus exorif caro est moll fluxerintq̄ ex eis hūiores et cū nares stringunt inueniuntur molles et cū tangunt tact⁹ n̄ sentit solid⁹ n̄ ē timenduz q̄n ex medicaminib⁹ acutis et ferro mederi possint. Sillanus.

Ponit curam cancri q̄n nascitur i naribus. Et primo facit hoc. Secūda ponit signa cancri. Secūda ibi. Cognoscitur. De p̄ma di

cit q̄ qñ cancer nascitur in hoc loco nō tolerat
acutā medicinā: aut incisionem q̄ cū ferro fit
Rō patet. Secūdo dicit q̄ p cura indiget me
dicinis lenientib⁹ et cōne p medicinā euacua
tiā et p flebotomiā. Rō q̄ remittūt dispōnez
et phibent augmentū. Notandū q̄ i cura
puenit sepe purgare caput in oibus istis egritu
dinibus decoctōe que sic fit: R. mirobalanoy
indoy. ʒ. i. s. sene epithimi añ. ʒ. ii. penidu. ʒ. iiii
buliant in. ʒ. ix. aque tādū q̄ medietas sit con
sumpta: postea coletur et i colatura dissoluatur
manne tamarindoy añ. ʒ. i. et detur ante diem
semel in hebdomoda. Ad idem purgetur cū
pilulis stōacis alkindi uel fetidis. Cōfortetur
locus bis in die uel pluries cū oleo ros. mixto
cū camphora uel cū ungtō facto et ponatur sup
locū petie ifuse i succo solatri. Abstineat a legu
minibus caseo et carnibus et ab oibus reb⁹ ge
nerantibus mliam et tota intentio sit in multipli
catōe diete humide. Bibat uinū limphatum.

Cognoscit. Ponit signa canceri dicens q̄
illud accēs cognoscitur an sit accēs canceri uel
cancer qñ est dur⁹ pertingens qñqz ad palatū
Si qñ nares. Hic ostendit qñ nō est medi
candū cū ferro nec cū medicinis acutis et qñ sic
dicens: q̄ qñ nares fuerint sicce et dure et n̄ fue
rint in eis humiditates aliq̄: cauendū est ne
hec egritudo tangatur ferro: aut medicina acu
ta. Rō p̄. Secūdo dicit q̄ illud qd̄ oritur i na
ribus si est caro mollis et fuit humiditas et si na
res pstringantur inueniuntur molles et ad tactū
non sentitur durities: tūc pōt fieri cura cū medi
cinis acutis et ferro. Ratio patet.

De diminutione olfatus. Sillanus

Notandū circa rubricā q̄ triplex ē
actio lesa olfat⁹. s. diminuta quādo
odores percipiuntur sicut sunt: sed
imperfecte et hoc est cōiter in natura
hoīs respectu alioy animalū ppter multaz ce
rebrū humiditatem: nā i organo odoratus dīa
tur ignis: ut dicit Aristoteles in libro de sensu et
sensato: ideo aīalia hūia cerebry siccz bñ odo
rant. Alia est actio ablata et est qñ nullus odor
percipitur. Alia est actio lesa corrupta et ē qñ p
cipitur odor aliter q̄ sit: ut res fetide si percipi
antur odorifere. Vel econtra. Secūdo notādū
q̄ causa dimintōis odoratus est multa humi
ditas cerebri. Causa amissionis est ppter eius
oppillationē ex hūoib⁹ supfluis et de illa loqui
tur ras. Cā corruptionis ē hūo: malus corrup
tus i organo odoratus ut i carūcul qñ res odo
riferē percipiuntur fetide. sed qñ res fetide p̄ci

piūt odorifere cā ē pbl'a dulce in loco existēs
Tertio notandū q̄ signa puuatōis odorat⁹ sunt
phibitio anhelit⁹ et uocis imperfectio: et apparet
oppilatio i naso manifesta cū in naso aspicitur
ad radiū sol⁹ et in somno manet cum ore apto.
Quarto notandū q̄ puuatio olfatus q̄ est per
naturā: aut dīcōnica multū nō curatur. si rō nō
fuerit per naturā: aut cronica aliqñ curatur ali
quando non.

Almansor.

Um sensus quo odoranda p̄cipi
unt missus fuerit nec i narib⁹ caro
supflua euenit et aer ita leuiter
ut p̄i attrahat et oculi ac sensus natura
liter existūt narib⁹ erit insuflandus puluis
adeo subtil⁹ ut alchhofol q̄ fiat ex cōdisi et
artemisia et sale armoniaco. Egro quoqz
p̄cipiat ut nares uapori ex aceto calido
p̄cedenti multotiens apponat. Sillanus.

Ponit curā amissionis odoratus et diuidi
tur in q̄ttuor fm q̄ q̄ttuor ponit remedia. Se
cunda ibi. Egro quoqz. Tertia ibi. Si alit.
Quarta ibi. Et hoc quidē. De prima di
cit q̄ ubi sensus odorat⁹ fuerit amissus et n̄ cre
uerit i naribus caro supflua et ita leuiter aer at
trahatur ut p̄i et oculi ac sensus naturaliter exi
stūt narib⁹ d̄z insuflari puluis subtilissimus fac
tus ex condisi et arthanita et sale armoniaco. rō
q̄ alterat malā p̄p̄onē et apit oppilationē et ui
as et puocat sternutationē. Notandū q̄ ex eo
qd̄ nō ē caro in narib⁹ signū ē q̄ nō puenit ex
emoroidibus uel polipo ul' cancro sed ex hūo
ribus ul' ex frigidityte in meatibus cerebri.

Egro quoqz. Ponit curā per aliud locale di
cens q̄ egro d̄z p̄cipiat ut recipiat p nares ua
pores ex aceto calido puenientes et hoc sepe. rō
q̄ hoc medicamen ē mordicatiuū et iducit ster
nutatōm. ad idē fugat p nares multoties i die
aquā calidā decoctōis melliloti isopi et sticados
aut aq̄ fūiterre assari et sūbuci. Ad idē odoret
nigellā puluerizatā et sepe recipiat fumū nigelle
posite supra carbōes. Ad idē puocetur sternu
tatio cū ellō albo: aut piretro: aut euforbio et si
milibus.

Almansor.

Si autē hec n̄ suffecerit narib⁹ insuflentur
puluis que notabim⁹ cui⁹ descriptio ē. R.
nigelle fell grnis colloquintide cili al. olum
añ. ptes eq̄les puluerizēs et ponant i vrie
cameli arabici quātitate tāta q̄ euoperiri
possint et pōant ad solē donec siccent. de
ide fiat ex eis sicc. cūqz necesse fuerit unuz
ex eis sētis hīs magnitudinē i oleo sūbu
cio trictū narib⁹ iunctat. optimuz. n. ad b

existit. Si autem ex eo quod naribus imitatur fortis sequatur dolor oleum de seie cucurbitae eis imittatur et aqua calida super caput fundatur et sorbeat calida cum huc et illuc ut pisaniana et quod sit de aqua furfuris et de farina et silia. Et hoc quod est medicamentum admissionem olfactus probatissimum quod sic conficitur. Nigella pulverizetur donec fiat ut pulvis et misceatur cum oleo veteri. Deinde eger ipsius os suum reclinet caput retro quanto plus poterit et tunc ex praedicto medicamine aliquante gutte naribus distillent. Egro quoque precipiat ut quantum ei possibile est aerem ex trisecundo iterum attrahere nitatur quod in tribus diebus et tribus vicibus fieri convenit. Si autem mordicatio superuenerit fiat hoc quod praediximus.

Sillanus.

Ponit curam per aliud locale: et dividitur in duas. Primo facit hoc secundo docet succurrere quando sequitur dolor ex eo in naribus usus est. Secunda ibi. Si autem ex eo. De prima dicit quod si non sufficiat hoc quod deum est insusceptum in naribus hoc medicamentum. Nigelle fellis gravis colloquente ellis ovis anni partes equales pulveriscentur et ponantur in urina cameli arabici tate quantitatibus quod ea possint cooperiri ponantur ad solem et siccantur fiat sief ad magnitudinem letis et cum fuerit necesse ponatur unum in oleo de sambuco et in naribus imittatur: quod est optimum in hoc casu. Notandum quod loco eius valet attractio succi radicis treos in quo pulvis piceus sit insusceptus. Ad idem sit injectio olei nardini in quo euforbiu castoreu et musci pulverizentur subtiliter et dissolvantur. Si autem. Docet succurrere dolori ex injectioibus dictarum rerum dicens quod oleum de seie cucurbitae in naribus mittatur et aqua calida super caput fundatur. Quod quod talia remittunt eliditatem et acuitatem rerum praedictarum. Notandum quod ad idem valent omnia quod refrigerant et huc et illuc approximant ab ira vel ab extra: id est per panus infusus in oleo uiole. et applica per naso et aqua rosae injecta in nares. Et hoc quod est.

Ponit curam per aliud locale dicens quod in amissione odoratus medicamentum probatissimum sic fit. nigella pulverizetur donec fiat pulvis misceatur cum oleo veteri. Deinde eger ipsius os suum aqua inclinet caput suum retro quanto plus poterit et tunc ex praedicto medicamine aliquante gutte in naribus instillantur. Quod quod: nigella est apitua et posuitur in oleo veteri ad sedandum doloris et impletur os aqua frigida ne medicina intret in os et idem errat quod sic facit: quod quod medicina intrat in os non operatur. Secundo dicit quod egro debet precipi ut quanto est postea aerem exterioris iterum attrahat ad sternutandum et sic facit ad aperitum. Tertio dicit

quod si ante mordicatum superueniat fiat ut dictum est statim. Notandum ubi peccata materia videretur in capite debet fieri euacuatio cum pillulis cochleis vel cum pigra. et similibus.

De dolore dentium.

Sillanus

Irea rubrica notandum est primo quod dentium est multiplex diversitas. Nam quod sunt inveniuntur sunt octo. scilicet quatuor inferiores et quatuor superiores capitis generantur ex subtiliori superfluitate ossium capitis. Alii sunt canini et sunt quatuor et generantur ex superfluitate medietatis. alii sunt molares et sunt xx. scilicet x. in parte superioris. x. in parte inferiori et generantur ex superfluitate grossa. Secundo notandum quod dentes habent iuvamentum in masticatione et sic praeparat ad meliorem operationem. scilicet ad digestionem sibi et habent iuvamentum ad loquelam aere retinendo: habent et iuvamentum ad decorem. Tertio notandum quod dentes patiuntur multas dispositiones: quoniam patiuntur dolores: aut in se: aut in suo ligamento: aputa corosiones perforationes vides primo ratione congelationis: et sedam eorum coloratum. Quarta notandum quod causa doloris dentium est mala complexio et solutio trinitatis et ista vel ab extrinseco causatur. scilicet a casu vel percussione: vel a uento vel a comestione rei nimis calide vel frigida: vel a potu. vel si quis uelit frangere res nimis duras: vel comedere res duras cum melle coactas. Vel causatur ab intrinseco tunc aut a cerebro: ut quod reuma descendit ad dentes vel gingivas. aut a nervis venientibus ad dentes et causat ibi corosiones vides vel fistulas carum aputa et silia. Vomitus et multum nocet et potissime cum fuerit acetosus fumosus acutus: aut putridus corruptus. Quinto notandum de signis si fuerint ex causis extrinsecis hoc potest sciri ex iudicio patientis: aut assilientibus et a capite discernitur per dolorem capitis et per grauedinem eius et per reuma quia frequenter fit ex illo. Si ex dentibus et gingivis manifeste apparet: et si non potest distinguere ex quo dente incipiat dolor. Primo masticare incipiat cum vi no dente: postea cum alio donec venerit ad illum ubi erit dolor intensior et manifestior in eis. Si fuerit a nervo discernitur: quia in aliis nihil apparet. Si fuerit a stomacho discernitur per grauedinem et dolorem loci. Signa diversitatis materie Si fuerit a sanguine discernitur per tuiorem calorem et ruborem. Si ex colera discernitur per puncturam et mordicatum. Si ex phlegmate per albedinem et dolorem remissum. Si ex melia discernitur per humiditatem duritiam et tuiorem. Si ex humiditate discernitur per grauedinem et salivam multam. Si ex siccitate discernitur ex ariditate et siccitate multa. Si ex ventositate discernitur

per pulsationē et motū. Signa pnostica liuor
uiriditas et nigredo in dentibus in se. pessimū
In dentibus limositas in se. longitudinē egritu
dis significat. In febrib⁹ p̄tinuis si dentes fue
rint aridi sicut lignū pessimū ē et mortale. Al.

Ingingua cū dolore dentiū fuerit
sanguinolenta et apostemosa et ru
bea fueritq; apostematio cuz pul
satione extrahat sanguis cū ventosis phle
botomia ex cephalica prius facta. Silla.

Primo ponit curā qñ puenit a materia ca
lida. Secūdo qñ puenit a materia frigida. Secū
da ibi. **I**ngingua. Prima i duas. Prius po
nit curā per euacuationē. Secūdo per localia. ibi
secūda. Deinde in ore. De prima dicit q si ap
paruerint ista signa. Primū ē gingiua cum do
lore dentiū fuerit sanguinolenta et apata seu tu
mesfacta. Secūdo q fuerit rubea. Tertiu q talis
tumefactio sit cū pulsatione suple istis signis ar
guendū ē q talis dolor sit a sanguine. Secūdo
dicit q p cura debet extrahi sanguis cū vento
sis p̄missa phlebotomia de cephalica. Ter
tio notandū q ratio signorū p̄. Sed rō reme
diū est: q; primo puenit flebotomia ex cepha
lica: q; euacuat sanguinem a capite et diuertit a
loco doloris et post flebotomiā ulēm dictā cō
uenit flebotomia p̄ticularis de labiis inferiori
bus uel de uenis sub lingua et cōter fit: sed nē
tose p̄tēt in collo uel sub mēto ad distraben
dum materiam et euacuandū. Almanfor.
Deinde in ore aliquādiu acetū et oleum
ros. teneat postq; elegerit hoc idem iterū
fiat: post hoc oleum ros. in ore teneat. Et
si ex hoc n̄ euaserit fueritq; pulsatio vehe
mēs et cū inflāmatōne cāphora et piretrū
tereant et in radicibus dentiū ponantur.
Cūq; dissoluta fuerit iterū mittat coctum
quoq; oleo ros. illinitū supponat. Qd si
dolor aliqñ augmētet et uehementior fiat
opii sexta ps. 3. vnius in oleo ros. dissolua
tur ex quo cotū illinitū radici dentis dolē
tis adhibeat. Si at nūdū sedes scalpella
d' ē loc' et sanguisuge supponēde sūt. Sil.

Primo ponit curā p localia et diuiditur i du
as. Prius facit hoc. Secūdo ponit p chirurgiā
Secūda ibi. Si aut. Prima in tres fm q tria
localia ponit. Ibi secūda. Et si ex hoc. Ibi
tertia. Qd si dolor. De prima dicit q patēs
d; aliquāto tpe sumere acetū et oleū ros. in ore
deinde et iterato sumere et teneat in ore oleum
ros. et acetū: phibent enī fluxū mīgant mate
riam et humores et expellūt malā p̄p̄onem hūo

rū et mēbri: et p̄portio sit una pars aceti et tres
olei. Notādū q si fuerit apatio gingiue ma
nifesta perforetur cū flebotomo et post pfora
tionē abluatur ter in die cū uino et aceto deco
ctionis. aluminis zuccarini uel salis uel myrrhe
fiat omī die ab extrinseco sup mādibula emplm
de farina seminis lini floz camomille radicū
maluauisci et butyro et farina fenugreci misce.
3. iiii. olei de aneto uel camomilla. De p̄p̄ieta
te sedat oēm dolorem maturat et finaliter resol
uit. Secūdo notādū q loco remedii Rasio
Ualet si patiens teneat aquā frigidā in ore uel
acetum cum aqua ros. uel uino granatorū. Uel
ualet succus rex frigiday: sicut solatri uermicu
laris plātaginis sempuue potulace et cucurbi
te. Ad idēz ualet uinū decoctōis gallay. ab
extra ponatur supra maxillā lana succida iussa
i oleo ros. uel uiolay uel de salicibus. Ad idē
ualet sacculus de ros. infusus in aceto uel bulli
tus in aqua et aceto et exp̄ssus. Et si ex hoc.

Ponit curam per aliud locale dicēs q si ex
hoc dolor non cessauerit et fuerit inflāmatio et
pulsatio camphora et piretrū d; teri et in radici
bus dentiū debet poni et cum dissoluta fuerint
itez ponantur. Rō q; piretrum puocat sputū
et resoluit materiā. Sed cāphora sedat dolores
et debent misceri equaliter: et est expertū. Secū
do dicit q cotū oleo ros. illinitū debet suppoi
Rō q; mitigat dolorē. Qd si dolor. Po
nit curā per aliud locale dicēs q si dolor auge
atur debet dissolui sexta pars unius. 3. opii cuz
oleo ros. et cotū illinitū radici dentis d; iponi
Ratio q; stupefacit et remouet ab eo sensum.

Notandū q olea stupefactiua ualent loco
opii sicut sunt mandragora et hyusgamus papa
uer filoniū: attamē addatur cū his aliqd rep̄i
mēs malitiā ut croc' cassia lignea et camemilla.

Si aut. Ponit curā per chirurgiā siue p opa
tionē manualē: dicēs q si dolor nō remouea
tur locus est scarificandus. Secūdo dicit q san
guisuge sunt apponēde. Rō utriusq; est: quia
ex eis euacuatur sanguis a loco a quo fiebat do
lor. Notādū q si dolor fiebat a materia cole
rica prius d; purgari caput cū decoctione pri
nor manne et reubarbari: puenit etiā clistere le
nitū: deinde localia dicta. Almanfor.

Ingingua vō si nō sanguinolenta fuerit
nec apostemosa nec dolor ē cū pulsatione
nec in facie fuerit inflatio: aut dolor accide
rit post fastidiū ex facietate et p' cenaz cōe
deritq; ex cibo frigido multum egre solue
dus est ex pillulis coctiis. Silianus.

De dolore dentium

Ponit curā qñ dolor dentium puenit a materia frigida ⁊ diuiditur in quattuor. Primo ponit curā per euacuationē. Secōdo per medicinas locales. Tercio per dietā. Quarto per operationē manūalē. s. per ferrū. Scōda ibi. Et dolentium. Tertia ibi. Preterea. Quarta ibi. Si aut. De prima dicit q si apparuerit illa signa. Primū q gingiua nō fuerit sanguinolenta nec apata. Secundū q dolor non est cū pulsatione. Tertiū q in facie non ē inflatio. Quartū q dolor accidit post fastidiū facietatē ⁊ cenā. Quintū q comedit de cibis frigidis multum super. Istis signis arguendū ē q talis dolor sit a materia frigida q phlogistica. Secundo cura uult quod fiat euacuatio cum pillis cochis.

Notandū q ratio signorū patet: sed ratio remediū est. quia pillule cochis euacuant materiam phlegmaticam a capite et dolenti. Almansor. Et dolentiū dentū radices ex hoc medicante fricande sūt q sic sit. R. piperitum si napi scitargi indi baurach piper. 33. ⁊ ex eis puluerizatis dentū fricent radices. cōtū quoq; i eis illinitū sup dentū radices ponat. postq; eger os ex aceto in quo piperitū ⁊ mentastrū ⁊ origanū fuerint cocta collucit. A foris preterea panicū siue miliū in sartagine torrefactū sup maxillas ē ponendū. Aut ex piperis puluere mili cōmixto dens ⁊ eius radix fricetur. Et si hoc non suffecerit in dentis radicibus dec tertia ca ponat. que. R. castorei assi piperis. 33. storacis opii omnium añ. partes equales cōficiant cū melle ⁊ administrent. Eger preterea p aliquantulū ipis a comestōe abstineat maneatq; famelicus ⁊ ingrediatur balneū ⁊ utat motu. Si aut nec sic geseat ferrum ignitū radici dentis multoties apponatur. aut eradicet. Si vero dens corrosus fuerit repleat ex medicaminibus q no minauim⁹ ⁊ q sūt corrosiua aut extrahantur.

Sillanus

Ponit curā p medicinas locales: ⁊ diuiditur in quattuor. Pa ibi. A foris preterea. Tertia ibi. Aut ex piperis. Quarta ibi. Et si B. De prima dicit q radices dolentiū sūt fricade ex B medicamine. R. piperitū sinapi scitargi indi pip baurach. 33. puluerizentur. s. uult q cotū eis illinitū s radices dentū ponatur. Tercio uult q eger pri⁹ abluatur cū aceto in quo piperitū metastrū ⁊ origanū cocta sūt. rō q illa psumūt materiā phlogisticā existentē i gingiuis. Notandū q i cura dolorū dentū a materia fra intentio p

ma ē purgatio capitis. deinde ⁊ fo phibitū fluxus ⁊ plicatur sic. R. masticis. 3. i. saluic. AB. i. quassentur ⁊ bulliant. B. s. aceti uel uini. Si materia sit multū fra uel utriusq; ego partibus quousq; redeat ad qñ. i. coletur ⁊ ex colatura os abluatur. Ad idē v3 nux muscata nux cupf si. deinde intentio ē resolutio ⁊ plicatur cū eo q ponit ras in fra. Ad idē. R. uua; passay munda tay ab arill dorso; alleor. AB. i. bulliat ut p dicitur. Ad idē v3 acetū decoctōis spoliū spentis et hoc v3 a pprietate. s. implin factū de eodem s. ualeat acetū decoctōis colognide. Ad idē ualeat uinū decoctōis edere. Ad idē collutio oris ex decoctōe radices asperagi. serapio. c. de sparago. s. ualeat acetū decoctōis foliorū tamari sci. serapio. Ad idē collutio oris cū decoctōe radices capparorū cū uino uel aceto ⁊ masticē. ad idē fricatio dentū cū radice pastinace ualeat ad i mentū dolorē. Ad idē radix diptami bene trita tollit dolorē dentū ⁊ collutio oris cum eo ex uio. Ad idē si dens hois mortui tangit dentem dolentē tollit dolorē sine dubio. Ad idē masticatio pipis uel piperitū uel radices dyptami uel staslagrie ⁊ tal' ualeat a pprietate. Ad idē collutio oris ex aceto decoctōis ellī. AB. eue. Ad idē collutio oris ex decoctōe rane i aceto ⁊ aq serapio. Ad idē coquatur lumbrici in oleo ⁊ distilletur ex eo in aurē oppositā dentis dolentis serapio. Ad idē decoctio cornū pini cum aceto qñ colluunt os cū ea. Ad dolorē dentū. Auic.

Ad idē coquatur in aceto staslagria ⁊ colluatur os. Auic. A foris preterea. Ponit curā per aliud locale ab extra appropinquatū dicēs q miliū in sartagine torrefactū ab extra debz poni supra maxillā. Rō q; ericcat ⁊ cōsumit. Aut ex pipis. Ponit curā per aliud locale dicens q cōuenit ut radix ⁊ dens fricentur ex puluere piperis cōmixto cum melle. Ratio q; abstergit ⁊ mundificat radices dentis ⁊ gingiua a materia. Notandū q loco huius ualeat B. R. piperitū staslagrie puluerizato; añ. 3. i. cere al. 3. ii. misce ⁊ cū modico illius cere dens innoluitur ⁊ expertum est. Ad idē ualeat semen de staslagrie positū supra dentem uel staslagria ipsa. Ad idē ualeat epar lacerte uindis: s. strusus tamarisci radix cucumeris asinini titimali radix aristoc: radix coloquintide ⁊ illud quod adheret parietibus aluearii apum ⁊ omnia illa a pprietate siue causa sit calida siue causa sit frigida ualent: ⁊ hoc suffumigando uel uaporādo uel gargarizando uel sbam eo; sup maxillā

ponendo ualde cōferunt &c. Et si hoc. **Po**
nit curā per aliud locale dicens q̄ si predicta n̄
sufficiant radicib⁹ dentū d̄z imponi tyriaca q̄
sic sit. **℞.** castorei assē piperis. 33. storacis opii.
añ. partes equales p̄fiantur cū melle ros. rō
p̄aret. Ad idē ualet metridatū appropinquatū
ab intra ⁊ ab extra. **℞.** per p̄crea. **Hic** pōit
curā per dietā dicens primo q̄ eger d̄z aliquā
to t̄p̄e abstinere a cibo ⁊ stare famelicus. **Rō**
q̄ calor naturalis uertit se supra materia. Se
cundo dicit q̄ eger d̄z ingredi balneū ⁊ intelli
git stufam. **Rō** q̄ consumit materiā. Tercio di
cit q̄ eger debet unī motū. **Ratio** p̄ per idem.
Si aut. Pōnit curā per operatōne manu
alē dicens q̄ si dolo: non quiescat ex predictis
radici dentis sepe debet apponi ferū ignitum
cū cānulla erea uel ferrea. **Rō** q̄ cōsumit ma
teriā. **Secūdo** dicit q̄ si non aliter pōt fieri debet
eradicari. **Si vero dens.** Pōnit curā dentis
corrosi ⁊ putridi dicens q̄ si dens sit corrosus ⁊
putridus d̄z impleri ex medicaminibus q̄ statū
dicuntur. **Rō** q̄ phibent corrosione. **Secū**
do dicit q̄ si non d̄z extrahi q̄ hoc ē ultimū re
mediū. **Notandū** q̄ in cura putrefactōis ⁊ cor
rosionis corpus mundetur sicut ōz ⁊ distraba
tur materia ⁊ confortatur membrū mandans.
deinde abluat os cū uino decoctionis utriusq̄
calamētū ⁊ p̄iretri. deinde cōcausa f̄pleatur cū
pulue galle uiridis ras. alūis ⁊ nitri ⁊ fiat sibi
clausula de galla uiridi ⁊ resina ⁊ terbenitina.
Ad idē in foramine ponatur una gutta aq̄ ar
dentis. **Notandū** secundo q̄ curatio v̄mis i
dente est: ut suffumigetur dens ubi ē v̄mis cum
opio castoreo ⁊ semine cepē. Uel cū iusqamo et
seie sinapi ⁊ fiat cassula denti. Ad idem. **℞.**
auripi ḡm̄ti radicis cappis radicis coloquinti
de equaliter ⁊ si ex eis fiat suffumigatio. aut de
coquantur in uino ⁊ uinū teneatur in ore. Uel
puluis in dente ponatur. Ad idem. **℞.** mir
rhe aloes storacis calamite. fiat puluis de aliq̄
positio iutus mittatur. Ad idem suffumigano d̄
semine porri cū alkitrā delicit ⁊ interficit v̄mes
Ad idem storax interficit v̄mes ⁊ p̄fert pulsatōi
⁊ corrosioni dentū. **Serapio.** **Notandum** q̄
cura corrosionis dentis. Si cā sit calida sit fra
stipticia qualia sunt galle sumach balaustie aca
tie sandali rose coralli ipoquistsidos bulliant in
aceto ⁊ fiat gargarisma: aut puluis desuper as
pergatur: aut fricatio fiat cū istis. aut cassula:
aut emplm ⁊ ingenietur os modus quo v̄tus
medicaminis possit applicari denti dolenti. Si
uero causa est frigida. cura ē per calida qualia

ē mastix macis uernix nux mus. nux eupressi fo
lia ipsius storax calamita ambra alume sal cō
mune ciminū anisum assa spica nardi myrrha
ruta laudanū. fiat gargarisma cū uino. Uel
puluis desuper aspergatur ⁊ ita de aliis modis.
Ad idē ligentur dentes cōmōti cū filo uel lino
cum dentibus qui non mouentur infiltrando
filū cum dentibus ad modū sepiā ⁊ oī die ab
luantur dentes cū uino calido ne remaneat su
pfluitas ⁊ post cōtinue ponatur supra gingiua
⁊ dentes puluis factus de corallo ⁊ mastice eq̄
liter. Ad idem cornu cerui adussū. **Dietā** sit
quia abstinat a rebus duris masticalibus ⁊ a
rebus nimis calidis: q̄ dissoluant ligamēta dē
tium ⁊ resoluunt spiritus dentium ⁊ abstinat a
rebus frigidis: quia mortificant. **Utatur** sorbi
libus. **Quarto** notandum q̄ cura qm̄ sit in den
tibus feda colo:atio est. **℞.** tartari uel ḡreppu
le uegetis i qua ponatur bonū uinū. 3. ii. terea
tur ⁊ orbelletur postea fricetur ex isto oī die dē
tes ⁊ post fricationē abluantur cū uino calido i
hyeme ⁊ frigido in estate. Ad idē. **℞.** sal gē
me sp̄re maris alūis zuccarini añ. 3. i. fiat pul
uis cū quo fricentur dentes. Ad idē spuma mā
ris per se uel pumex uel os sepie uel conche ma
rine al. uel aristol. ro. uel radix cāne usse uel cor
nu ustū: q̄ quodlibet summe clarificat dentes.
Quinto notandū q̄ cura difficillis exitus den
tis ē ut fricetur gingiua cum butiro uel cū oleo
de lilio uel cum pinguedinibus. Ad idē cerebrū
leporis ualet a p̄prietate. Ad idē lac catule ua
let a p̄prietate ⁊ sic fiat fricatio.

De extrahentibus dentibus ⁊ constrin gendis.

Sillanus.

Itē rubricam notandum q̄ dentes
possunt extrahi cum medicinis: aut cū
ferro. Sed cū medicinis non uidetur
posse fieri: licet a multis ponatur. **Almansor.**
Edicamen quod cum i dente cor
roso ponitur ip̄sus sedat dolore ⁊
aut ip̄sum constringit. Sumatur
Rebikengi ⁊ piper ⁊ trita ex alkitrā cō
spargantur ⁊ impleantur ex eo. **Silla**

Hic docet extrahere dentes seu ponit curas
extractōis dentū ⁊ diuiditur i duas p̄mo pōit
medicamē q̄ frāgit dētes. **Secūdo** docet ⁊ expli
cat medicamina extrahētia dētes. **Secūdo** ibi.
Medicamen. De p̄ma dicit q̄ medicamē qd̄
qū pōitur i dēte corrosō sedat dolore ip̄sus ac
ēt frāgit. ē. **℞.** kelios. i. herba portulace fistis q̄
cū frāgitur lac emittit ⁊ piper ⁊ trita ex alkitrā
conspargantur ⁊ impleantur ex eo. **Al.**

De extractione dentium

Medicamentū qđ dentes debiles ac dolētes qđ sunt extrahendi eradicat. ℞. cortices radicū celsi ⁊ radicū capparis ⁊ pīretū ⁊ lac timalli atq; lac anabule ⁊ arsenicū ru. ⁊ rad. collogntide fumanf ⁊ trita ex tanto aceto qđ eis sufficiat cōspēgantur. acetū quoq; pēbdomodā vnā semel i die vt prius addat. post hoc dētes in circū scalpēntur ⁊ ex p̄dictis decies in die epithimēnt donec ad mouendū sint faciles ⁊ postq; extrahāf. Aut fiat epithima: ex fece acetū acutissimū p multos dies ⁊ postea extrahant. Aut rane fluuiales i oleo coquant donec dissoluant. Cūq; necesse fuerit dentiū radices scalpellēnt ⁊ ex isto multotiens inungantur donec facile moueri possint. postea cum instrumento euellendi dentes euellantur.

Silla.

Explicat medicinas extrahentes dentes: ⁊ diuiditur in tres fm qđ tres explicat medicinas Scōa ibi. Aut fiat. Tertia ibi. Aut rane.

De prima dicit qđ medicie extrahentes debiles qui sūt extrahendi sunt he. ℞. cortices radicis mori. cortices cappis pīretū ⁊ lac timalli lac anabule. i. efule arsenicū rubē ⁊ rad. cologn tide fumantur ⁊ trita ex tanto aceto p̄spēgantur qđ eis sufficiat ⁊ dimittātur per ebdomodā ⁊ acetū omni die addatur. Scōo dicit qđ dētes i circū debent fricari decies in die ex istis p̄dictis ⁊ debēt epithimari donec sint faciles ad mouēdum ⁊ ita extrahantur. Rō qđ cōsumit ⁊ corrodit ligamentum cū quo ligatur dens cūz gingiuis. Aut rane. Explicat alias medicinas dicēs qđ rane fluuiales in oleo decoquātur donec dissoluantur ⁊ cū fuerit necesse radices dentiū scarificentur ⁊ ex isto oleo ungātur multotiens donec possint remoueri. deinde extrahantur cum instio extrahendi dentes. Notandū qđ ad idēz facit hoc. ℞. pīretū scamonee ellī al. euforbii. 3. ii. tere ⁊ dimittātur i aceto ⁊ cū eis tangatur multotiens dens i die postq; fuerit multoties scalpellat. Ad idē ualeť semē uttice rad. mori ⁊ rad. celidonie ut dicunt qđā. Ad idē si d3 extra hi scalpellentur: deinde leuiter tāgatur cū puluē euforbii i quo nō ē deceptio: qđ eradicat a. p̄petate: deinde leuiter extrahatur cū ferro ⁊ sūt dolore p̄ posse ⁊ post abstractionē abluatur loc⁹: cū uino decoctōis myrrhe ⁊ uidebis mirabile ⁊ quasi statim solidabitur loc⁹ ⁊ dolor p̄fecte remouebitur. Aut fiat. Exemplificat aliud medicamē dicēs qđ fiat epithima cū fece acetū acutissimū p multos dies. deinde extrahatur. rō patz

Notandū qđ emplm puenicis ad omnē dolōrē dentium ex quacūq; cā fiat qđ ponatur extra sup mandibulā dolorosā sic fit. ℞. xii. radices maluinisci coquantur bene ⁊ perfecte ⁊ post decoctionē scindātur ⁊ extrahatur ab eis lignum ⁊ incidātur frustati ⁊ post pistentur ita qđ post pistatōm in modū axungie puertantur cūz eis misce res istas. ℞. farine sēugreci seīs lini aneti floz camomille añ. 3. i. farine ordeī. 3. iii. olei 3 aneto uel de lilio uel de camomilla 3. iii. pōatur actu calidū supra locū sedat oēs dolores a p̄petate ⁊ maturat oēs materiā ⁊ ipse soluit rē.

De dentiū cōgelatione ⁊ stupore sine malitia.

Silla.

Notandū circa rubicā qđ stupor dentiū puenit ex comestione rez acetosa rū uel rerū habētū stipticitatē uel pūcitātē uel acerbū sapore ⁊ similiū. Almansor

Ortolaca ⁊ amigdale amare masticeantur. Aut bis silia. aut fiat fricatō cū sale. Et masticef cera. Sil.

Donit curā ⁊ diuiditur i tres fz qđ tria pōit remedia. Scōa ibi. Aut fiat. Tertia ibi. Et masticeantur. De p̄ia dicit qđ si portulaca ⁊ amigdale amare masticeantur remouēt dentiū p̄gelationē ⁊ stuporē. Notandū qđ portulaca cū amigdalā amaris ē cā h⁹ qđ in portulaca ē multa hūiditas ⁊ ibi ē frigiditas cum aliq; stipticitate: ⁊ in amigdalio ē cū siccitate. cū ergo miscentur masticanado temperies nascitur que remouet mortificationē mēbri uiuificando locū ⁊ multum inuat admixtio saluie cū eis in qua ē caliditas actualis cū salsedine et acuitate et nitrositate. Secūdo notandū qđ quodlibet per se facit ad curā sed portulaca a p̄prietate nō a p̄p̄one. 3. amigdale amare faciunt illud per p̄p̄onē que ē cala et secca: qđ caliditas confortat calorē in dentibus et remouet frigidum congelans. Sed siccitas consumit humidum superfluum ad qđ inuat frigidū congelans et cetera. Aut fiat. Donit secundum remedium dicens qđ cōuenit si fiat fricatio cū sale. Rō qđ cōsumit humiditates que erant in dentibus causa stuporis. Et masticef. Donit tertium remedium dicens qđ conuēt ut masticeantur cera. Ratio quia propter uis cōstitat et coet congelationez. Notandū qđ uinuz caliduz si teneatur in ore aliquantulum. Ad idē si masticeantur sex grana piperis hō: a stuporis dentium et post abluatur os cum uino calido statim remouetur stupor et cetera.

De mortificatione dentium seu in frigidatione.

Emplm a quatuor ex dolo
um satis gubmno stiptum

Sillanus

Itrea rubrica ē notandū q̄ cū res fra-
tangit dentes extinguēdo parū cali-
ditatē quā in dentib⁹ inuēit ledit ⁊ cos
ad mortificationē aperit ⁊c. Almansor.

Itē calfactū ipāno desup ē po-
nendū: aut vitellus oui assat⁹ cali-
dus mltotiens masticef. Aut cali-
dū pānē mltotiens mordeat. Aut fricatio
ex balsamo. aut oleo de lilio siluestri. Sill.

Ponit curā ⁊ diuiditur in q̄ttuor s⁹ q̄ quat-
tuor remedia ponit. Scda ibi. Aut. Tertia ibi.
Aut. Quarta ibi. Aut. De prima dicit q̄
oleū calfactū pānē ē desup ponendū. Itō q̄
oleū de natura sua mittigat dolorē ⁊ sua actua-
li calitate remouet frigiditatē. Aut. Ponit s̄m
remediū dicēs q̄ si vitellus oui calid⁹ sepe ma-
sticetur iuuat. Itō p3 per idē. Aut. Ponit ter-
tiū remediū dicēs q̄ si patiens sepe mordeat
pānē calidū iuuat. Itō p3 per idē. Aut. Pōit
quartū remediū dicēs q̄ si fiat fricatio ex balsa-
mo: aut oleo de lilio siluestri iuuat. Itō p3. Ad
idē fricatio olei de balsamo. Uel de spica iuuat.
Ad idē retinere in ore unū calidū solū. uel unū
decoctōis cubebay. Ad idē si mastix misce-
tur dentibus ⁊ abluatur post illud uino calido
confortat ualde.

De cola idest pustulis que nascunt sub
lingua:

Itrea rubrica ē notādū q̄ passio ipsa
rū sit aliqñ a materia calida acuta uel
nō acuta: uel a phlāte putrefacto: ali-
qñ sit a putrefactione in ore ⁊ i dentibus. Secū-
do notādū de signis. Signa pustulay p̄tigitū
in ore a materia calida uel acuta sūt rubedo in
ore acuitas ⁊ foris feruor: cū excorticatōe palati
⁊ lingue ⁊ multitudo pustularū i locis: ⁊ q̄ ifir-
mus rē acutā ⁊ calidā masticare n̄ pōt. Signa
qñ a phlāte putrefacto ⁊ marcido sunt albedo
pustulay ⁊ latitudo ipay. inflatio labioy ⁊ gigi-
uay: multitudo salive cū faldēne de calore.
Signa qñ sunt a corrosione ⁊ putrefactōe sunt
corrosio ⁊ putrefactio ligue ⁊ giginay ⁊ multipli-
catio salive cū fluxu aq̄. Al.

It pustule fiant rubee sumant aū
here amili spodiū lētiū excortieñ
ruz seīs portulace coriandri sicci.
seīs sene demecha oīm ptes eq̄les cāpho-
re parū ex his puluerizatis fiat fricatio. ⁊
cū aceto mixta ⁊ oleo ros. ⁊ aq̄ ros teneā-
tur. Et sanguis minutio cūz vētohis fiat.

Sillanus.

Ponit curā pustulay in ore uel in lingua: et
diuiditur i duas. primo ponit curāz qñ sunt a
materia calida. Secundo qñ sūt a materia s̄ia
Secunda ibi. Albe uero. prima in duas. primo
ponit curā p localia. Scdo p euacuationē. Se-
cūda ibi. Et sanguis. prima in duas s⁹ q̄ duo
localia ponit. scda ibi. Et cū aceto. De pria
dicit q̄ si pustule fuerint rubee. It. anthere. i.
semen rosay al. balaustie amili spodiū lētiū ex
corticatay seīs portulace coriandri sicci seīs sene
demecha oīm aū. ptes eq̄les cāphore modi
cū ex oibus istis puluerizatis fiat fricatio. Itō
p3. Et cū aceto. ponit s̄m locale dicēs q̄ p̄dic-
ta cū aceto mixta ⁊ oleo ros. ⁊ aqua ros. teneā-
tur in ore. Itō q̄ p̄solidant ⁊ remouēt malay p̄-
plexionē. Notandū q̄ ulcera oris uel sunt cūz
corrosione uel sine. si cū corrosione d3 s̄sumi ma-
teria faciens corrosione. Medicamē ē tale. It.
arsenicū rubei calcis uiue aluminis gallay flo-
eris subtili puluerizatoz aū. 3. i. ifudātur i ace-
to modico p unā ebdomodā ⁊ ericētur de ma-
ne ponatur supia locū. 3. s. p horā unā postea
inungatur locus cū oleo uiol. uel ros. ad sedā-
dū dolorē. si ulcera sint sine corrosione ⁊ sint
magna. primo cōuenit mūdificatio cū idrome-
le colato uel uino in quo sint bullite rose. fo cō-
petit p̄solidatio ⁊ pōt fieri cūz puluere quē pōit
ras. hic uel cū ungtō tali. It. ceruse lote amidi
calcis uiue lote litargiri puluerizati aū. 3. ii. in
corposētur s̄l cūz mucilage dragagati ⁊ gūmi
arabici: ⁊ si scissura sit parua sufficit pulis dra-
gagati ⁊ gummi arabici: ⁊ si sit excoziatio v3 pul-
uis ligni putrefacti ⁊ ē mirabil in excoziatione
ubicūq3 sit. fo notandū q̄ ubi pustule p̄dicte
sint in p̄ncipio uel in augumēto puenit ut paties
gargarizet aquā ros. per se uel mixtā cum ace-
to aquā p̄sili uel prunorum p se uel cum ace-
to ad idē. It. gallay. 3. i. aq̄ ros. It. 5. aceti q̄rē
5. bulliāt ⁊ fiat ablutio. rō p3. Ad idē teneatur i
ore medicamē qd sic fit. It. rosay spodiū corian-
dri sumach lētiū excorticatay semis portulace
seminis cucūeris cucurbitae aū. 3. 5. p̄sistentur ⁊
s̄l misce ⁊ in fine aliqd cāphore addatur ablu-
tur p̄ illud os cū aliq̄ dictay aquay ⁊ cū aceto
Ad idē fiat fricatio cūz puluē boli ar. s3 ubi pu-
stule sunt i p̄cessū cōuenit hoc medicamē: It.
aluminis zuecartini. 3. 5. sirupi compositi. 3. ii.
aceti. 3. i. aque. 3. ii. bulliant simul ⁊ colentur si
at gargarisma uel collutio oris ⁊ erit ualde uti-
le ⁊c. Et sanguis. Ponit curā p euacua-
tionē dicēs q̄ in talibus d3 fieri euacuatio san-
guis cū uentosis ⁊ debent poni sub mento.

Uel saltē circa collum. Ratio patet. Notandum qd etiam utile esset si fieret phlebotomia & cephalica.

Almanfor.

Albe vero si fuerint pustule cum sale & melle fricetur sirupus acetosus aut almu-
ri in hore tenentur.

Sillanus.

Ponit curā qñ fuerit materia frigida & diu-
ditur in duas fm qd duo localia ponit. Secun-
da ibi. Et sirupus. De pria dicit qd si pustu-
le fuerint albe debet fricari cū sale & melle ros-
colato: qd dissoluunt phla & abstergunt. Secun-
do dicit qd sirupus acetosus: aut almu-
ri seu teneri in ore. Ratio qd mūdificat & abster-
git. Ad idē ualet collutio ozis cū melle & alu-
mine uel uiriolo de quo fit encaustrū uel attia-
mentū uel cū oximelle composito mixto cū aq
ros uel aqua prunoy. Ad idem teneat in ore
mirobalanos citrinū & piretrū mixtū cū iulep.

Ad idem ualet si abluatur os cū aqua cta i
qua sit oximel & alumē zuccarinū & post illā ab-
lutionē gargizet mel ros. mixtū cū aqua psi-
lii uel cū aqua decoctionis prunoy. Notan-
dum qd ante cōuenit ut fiat purgatio cū pillul
coctūis. cū pigra. uel cum medicamine de tur-
bitis. Secundo notandū qd cura pustularū
que sunt in lingue & in ore ex corrosione & putre-
factione est ut anteqz fiat purgatio prius appro-
rimetur medicamē quod sic fit. ℞. aluminis.
zuccarini florū cris mellis añ. 3. ii. misce pōa
tur hoc medicamē sup locū corruptū. dimitta-
tur aliquantulū postea locus abluatur cū ace-
to & aqua fīa hoc probauimus longo tēpore. Fa-
cta mundificatione & remota putredie ponatur
supra locū mundificatū puluis qd fit ex mastice
thure & corallis albis & in aurora abluatur os
cū uino calido & sic locus consolidabitur & con-
firmabitur.

De gingiuis sanguinolentis. Silla.

Trea rubrica ē intelligēdū qd flu-
xus sanguinis gingiuarū pōt fie-
ri a cā extrinseca. s. ex casu uel per-
cussione. Uel a cā intrinseca & h du-
pliciter. Uel ex multitudine sāgui-
nis uel ex materia mala acuta pueniēte a cere-
bro per modū reumatismi corrodentis gīgiuas
& uenas: ut a phlāte salso & colera & qñ antiqua-
tur sit ut plurimū cancer & sepe cadunt dentes.
Ad ppositū hic loquitur secūdo mō. Secū-
do notandum qd signa sunt manifesta uisui & p
relationem patientis.

Al.

Um ex gīgiuis sanguis subtili cōti-
nue manauerit utriusqz arfici. f

ru. & citrini calcis gallay alūis omnium
ptes sumant eqles ex qb puluerizatis et
cū aceto mixtis pui forment troisci cūqz
necesse fuerit ex eis puluerizatis sumatur
quātū sexta pars. 3. uni fricent ex eo opti-
me & pmaneat sic parū. deide teneat ole-
um ros. i. ore ē enī hoc mirabile ad hanc
egritudinē cūrandā & putredinē & herpe-
tē estimoneū qñi ē in ore. Silla.

Ponit curā illi fluxus dicens qd cū ex gīgi-
uis sanguis subtili emanauerit ualet. ℞. utrius-
qz arsenici rubei & citrini calcis aluminis & gal-
larū omniū ptes eqles ex qbus puluerizatis &
cū aceto mixtis fiant pui troisci & cum necesse
fuerit ex eis sumatur puluerizatis quātū ē sexta
ps. 3. uni & fricetur ex eo gīgiue optie. Secun-
do dicit qd d3 sic pmanere pay. deinde tenē ole-
um ros. in ore. Subdit qd hoc ē mirabile ad
hanc egritudinē remouendā & putredinē & her-
pestiomenū qd est i ore. Notandū qd i fluxu
sanguis causat a corrosione gīgiuay qñtuor
requiruntur. Primo remouere illud totum qd ē
corruptū i gīgiua. Secūdo bona mundificatio.
Tertio bona cōsolidatio. Quarta bona pforta-
tio gīgiue ne ulteri⁹ mala materia fluat ad gīgi-
uā. Pria intentio pficitur cū eo qd ras ponit.
Ad idē fricetur gīgiue cū puluere affodilloz
mixto cū puluē gñati. s. coricūz ei⁹ dimittatur
p horā deide abluatur gīgiue cū uio calido vℓ
aceto. Ad idē fiat tal decoctio. ℞. folioz oli-
ue. ℞. i. 5. radices preos piretri añ. qrs. i. 33.
mastice. añ. 3. 5. mellis elci añ. 3. ii. fiat decoc-
tō clarificata usqz ad qrs. iii. cū q gīgiue abluā-
tur. Pa intentio sic pficitur. ℞. aq calē. 3. i. mel-
lis ros. 3. iii. cūz pānis ifusus i pdictis abluatur
gīgiue cūz uio ē decoctōis ros. siccat. Tertia
intētio perficitur sic. ℞. olibāi aloes sarcocolle
sanguis dracōis añ. 3. i. subtilr puluerizetur &
misce ponatur modicus iter gīgiuas. Ad idem
℞. laudāi mastice añ. qrs. 5. cāphore subtilr
puluerizate. 5. xv. misce malaxādo cūz aq ros
fiat massa extēdatur supra pānuz lincum & pōa-
tur supra gīgiuā. Ad idē. ℞. mastice thuris &
coralloz fiat puluis & ponatur sup gīgiuas & p
solidat & idurat & firmat gīgiuas. Ad idēz va-
let puluis offio sepie & pulis q dealbat dētes ab-
stergēdo. Quarta intētio pficitur sic. ℞. decoc-
tōis folioz cipssi & pānis ifusus in ea ponatur
sup gīgiuas.

De casu uue

Trea rubricam est notandum qd radi-
dices lingue sunt quinque. Primo
due amigdale generantes saluam

Secundo est trachea arteria per quam exit aer.

Tertio est ysofagus per quem intrat cibus.

Quarto est guttur et spatium medium iter tracheam et ysofagum. Quinto est uuula et est quedam pellicula cooperiens uiam anhelitus et aliquam uiam cibi. Secundo nota quod uuula facit duo iuuamentum. unum quod defendit partes pectorales a nocumtis extrinsecis ut a vento uel ab extrinsecis ut a reumate: ideo illi quibus abscinditur sunt periculosi. Secundum iuuamentum est: quod facit ad formandum uocem. Tertio notandum quod casus uuule fit aliquando a materia calida currente ad locum: aliquando fit a frigida et humida deriuata. a cerebro in modum catarrhi. Quarto notandum quod signa casus uuule sunt quando aliquis sentit in guttore quod non consuevit sentire. Uel in radice lingue et tunc medicus precipit aperire os et linguam: attrahere et extrahere donec ut uideatur uuula oblongata et mollificata: tunc dicendum est illi pati casum uuule. Signa quando fit a materia calida sunt tumor et rubedo loci et quando infirmus sentit in salua sua quandam dulcedinem et eius facies est tota rubra et calida et uene oculorum et frontis apparent: et sunt replete et cum aperitur os infirmi uidetur pendens rubra cum quadam grossitie in summitate eius plus solito. signa fit a materia frigida sunt multitudo humiditatis et quod sentit catarrum descendente et uox eius rauca auditur et color uuule et albus et tota facies cum oculis trahit ad albedinem et cum in ore infirmi aspiciatur uidetur oblongata et pendens ultra debitum. **Al.**

Am eger seferit aliquid radici sue lingue insistere aut gutturi et cum iubetur aperire os et extrahere linguas uidetur uuula eius iam esse fluxa et oblongata. ramech et sal armoniacus sumantur et bene puluerizata cum instro insufflando super uuulas insufflentur et ex eis in summitate predicti instri aliquid ponatur et radici uuule cum eo dirigatur et ipsa cum instrumento pariter exterius extrahatur. Aut granatum acetosum cum pulpa sua teratur et fiat ex ea gargarismus. Quod si diu permanserit taliter et oblongata fuerit eiusque pars superior subtiliata et caput eius rotundum fuerit tunc radicaliter incidenda. Cauendum tamen ne anteque ita ut prediximus sit disposita incidatur ex hoc enim sequeretur quandoque sanguinis fluxus qui restringi non potest. **Sill.**

Ibi ponit curam casus uuule et diuiditur in duas. Primo explicat unam medicinam. Secundo aliam. secunda ibi. Aut granatum.

Prima in duas. Primo ponit curam per medicinam. secundo per operationem manuum. Secunda ibi. **Qd si diu.** De prima dicit quod ubi eger aliquid sentit in radice lingue existere: aut in gutture et cum ei precipitur aperire os et extrahere linguam uidetur uuula eius esse oblongata. Procura ramech et sal armoniacum sumantur et bene puluerizata cum instro insufflando super uuulam insufflentur et in summitate nasi aliquid ponatur et radici uuule dirrigatur et ualet quando fit a materia phlogistica. Ratio quod resoluit materiam phlogisticam faciente descendere uuulam. Notandum quod cura casus uuule quando fit a materia frigida est ut purgetur primo caput cum pillulis coctis aut cum pig. aut cum medicamine de turbitis. Conueniunt et elisteria acuta et leuia. De localibus. Primo ponit gargarisma decoctionis massicie et nucis cinis. Ad idem ualet gargarisma cum robore de nucibus uel cum eius syrupo cum aqua calida. In processu uero gargarizet oximel compositum cum decoctione balaustiarum uel rose. Ad idem ualet decoctio sinapis cum modico mellis et aceti. Ad idem dissoluatur uitriolum cum quo fit incaustrum quod uocatur zegi in aqua decoctionis balaustiarum aut rose. fiat gargarisma. **R.** alius zucorini. **S.** oximel compositum. **S. ii.** fiat gargarisma cum aqua decoctionis balaustiarum aut rose. Aut granatum. Ponit aliud medicamen quando fit a materia calida dicens quod granatum acetosum cum pulpa sua teratur et fiat gargarisma. Ratio patet. Notandum quod cura casus uuule a materia calida est ut fiat phlebotomia. primo de cephalica manus dextre. uel uentusatio in spatulis et collo. fiat et elistere limitum de quo dictum est in cura frenesis. De localibus a principio fiat gargarisma cum aceto et aqua rose. Ad idem ualet decoctio seminis rose et uocatur anthera cum succo barbe hyrcine et modico mellis. Ad idem diamargariton cum decoctione rose. uel balaustiarum fiat gargarisma ex illo pulvere coctear unus appropinquando uuule suauiter. Ad idem fiat gargarisma cum aceto et melle et rose. **Qd diu.** Ponit curam per operationem manuum: et diuiditur in duas. Primo facit hoc secundo docet evitare errorem. Secunda ibi. **Cauendum.** De prima dicit quod si uuula diu remanserit et fuerit subtiliata et pars superior oblongata et caput eius rotundum fuerit tunc debet incidere. Notandum quod uuula potest incidere multis modis. primo cum stylo. Secundo cum acui ignea transiente per canalum. Tertio cum medicamine corrosiuo. secundo notandum quod post incisionem donec fieri gargarisma

De his que ingrediuntur guttur.

cum aqua ros. et aceto. uel cum aceto et aqua decoctionis balaustiarum. Ad id fiat gargarisma cum aqua decoctionis ireos liquiritie mell. et parum aceti.

De sanguifugis que ingrediuntur guttur. Almanzor.

Ubi aliquis in gutture suo titillatione senserit et sanguis subtilis inde manauerit extirmandum est tunc sanguifuga in ore esse et precipue si aqua loci in quo sanguifuge fuerit biberit. Sillanus.

Ita determinat de sanguifugis que ingrediuntur os et guttur et diuiditur in duas. Primum ponit signa. Secundo curas ibi secunda. Os ergo egri. De prima dicit quod cum quis senserit in gutture suo titillationem et sanguis subtilis inde manauerit. arguendum est ibi sanguifuga esse et precipue si biberit aqua loci in quo sanguifuge sunt. Notandum quod ratio si gnorum est: quia ibi est mordicatio propter motum et corrosionem quam faciunt ibi et exit sanguis: quod sanguifuge corrodit et soluit primum. Al.

Os igitur egri est aperiendum et lingua extrahenda et inferius premenda et guttur in sole est aspiciendum et si sanguifuga in loco pro pinquo pedere uisa fuerit cum forficibus quibus sagitte educunt extrahenda erit quod hoc modo fiet. caput a quo pendet est stringendum et sic trahatur. Sil.

Ponit curam et diuiditur in duas. Primum ponit curam quam sanguifuga est manifesta. secundo quam est occulta. secunda ibi. Ad si non. De prima dicit quod os egri est aperiendum et lingua extrahenda et inferius premenda et guttur in sole est aspiciendum. Si fuerit uisa sanguifuga pendere in loco pro pinquo erit extrahenda cum forficibus cum quibus sagitte extrahuntur stringendo caput a quo pendet uel cum unguis. Alman.

Ad si non fuerit manifesta eger multo tiens gargarizet sinapi cum aceto. quod de loco in quo est mouebitur aut fiat gargarismus ex aceto et assa et sale. Rigella preterea et si sinapis trita insuffletur gutturi. fiat etiam gargarismus ex succo cepe. Si autem primo caput sumi remanserit egro sanguis defudatus fiat gargarismus ex apozimate in quo cortices granati et balaustie et sumach cocta fuerit et gutturi insuffletur. Puluis ex balaustis et thure et sanguis draconis et amido. Sil.

Ponit curam quam est occulta et diuiditur in duas. Primum facit hoc. secundo ponit curam fluxus sanguis

remanens per extractionem. secunda ibi. Si autem post. Primum in quibus finem quod quod remedia possint partes patebunt. De prima dicit quod si sanguifuga fuerit occulta eger debet gargarizare sinapi cum aceto.

De secunda dicit quod etiam ualet gargarisma cum aceto assa. De terna dicit quod etiam ualet gargarisma cum aceto et sale. De quarta dicit quod nigella et sinapis trita insuffletur gutturi. ro. p. De quinta dicit quod etiam ualet gargarisma ex succo cepe. Ad idem ualet aqua decoctionis allecorum.

Si autem. Ponit curam fluxus sanguis remanens post casum sanguifuge dicens quod si remanserit fluxus sanguis debet fieri gargarisma cum decoctione balaustiarum. ro. p. Secundo dicit quod etiam gutturi debet insufflari puluis ex balaustis thure et sanguine draconis et amido an. 3. ii. Ad idem aqua decoctionis balaustiarum et alius zuccharini refrigerat illum sanguinem. Alman.

Si autem sanguifuga stomacho anexa fuerit medicamentum quibus uices expellunt in potum fumant. Ex his est quod sanguifuga exit facit et ut eger balneum ingredias et morer in eo donec magna patiat sitis et tunc aqua in frigidatam in intus frigidissimam. scilicet in ore aliquod diu teneat. cumque tepescere cepit eam expellat et aliam sumat. sanguifuga enim quodque uenit ad os frigiditate querendo. Sil.

Ponit curam quam est in stomacho et diuiditur in duas finem quod duo possint remedia. secunda ibi. Ex his

De prima dicit quod si sanguifuga fuerit anexa stomacho debet sumi medicamentum quibus expelluntur uices. Ad idem ualet aqua decoctionis allecorum absinthii lupinorum assae fetide etc. Ex his. Ponit aliud remedium dicens quod eger debet intrare balneum et morari donec patiat sitis magnam et dimittit tenere in ore aquam frigidam imo frigidissimam et dum inceperit calefieri debet eam expuere et alia recipere quia sanguifuga querens frigiditatem uenit ad os

Ad idem comedat patiens allea et teneat aquam frigidam in ore quod sanguifuga fugit. Ad idem. R. farine lupinorum turbitis sticados polu seicis nigelle an. 3. ii. incorporantur cum succo absinthii et fiat troscus et sit unusquisque. 3. unum detur stomacho ie iuno cum aqua decoctionis nigelle et uidebis bonum uiuamentum.

De his que ingrediuntur guttur siue sint spine siue aliud extrinsecus. Al.

Ubi aliquid quod guttur ingreditur et insinuat in eo aut mieri fuerit bonus magnus aut ei file de his quod si sunt frustra scissa cotta et cibus aut acuta. confortat plerumque prout egrum in col

b

lo posterius et multoties. et aqua sepe traicere fortassis eni descendet inferius. Eger quoque balneum ingrediat et oleum multoties trahat. quod si non fuerit magnos deglutiat bolos. quod si non descenderit istum quo illi simile inferius duci consuevit in os mittat. Est autem istum illud de plumbo quod cum sit recti simile et longum gibbositate in se habet. Sil.

Ita ponit curam: et diuiditur in tot partes quot remedia ponit. secunda ibi. Et aqua. Tertia ibi. Eger. Quarta ibi.

Quod postquam. Quinta ibi. Quod si non. De prima dicit quod si illud quod ingreditur guttur et infigitur fuerit bolus magnus uel sibi sit de his quod non habet frustra sicca et acuta percutere posteri in collo iuuat. ro quod ex hoc mouetur res infixa et sic paratur ad expulsionem uel descensum. Et aqua

Ponit secundum remedium dicens quod trahet sepe aqua et conueniens et multoties trahet oleum ros. ro quod mollificat et dilatat guttur et oleum lubrificat: quare forte descendet ea lubrificationis Eger quoque. Ponit tertium remedium dicens quod eger de multoties ingredi balneum. Quod postquam

Ponit quartum remedium dicens quod eger debet transglutire magnos et duros bolos premisis istis. ro quia premittit illud cui obuiabunt et sic facient descendere. Ad idem ponatur cadela dura in meri uel gutture et cum ea ipellatur res inferius aut fiat hoc cum tenta sit illi plumbum. Notandum quod si res illa possit uideri capiatur cum uncinis uel tenaculis et extrahatur. Quod si non. Ponit quintum remedium dicens quod si non descenderit in os debet mitti istum cum quo consuevit duci inferius. et est instrumentum cum quo consuevit duci inferius. et est instrumentum de plumbo perforatum sicut rei longa habentem gulositatem in se. Notandum quod hoc remedium ualeat quia illa res in gutture fuerit sissa uel in uersa uel fuerit frustata eo quod tunc aliquid illius rei poterit transire per illud foramen et sic extrahetur. Ad idem ualeat si deglutierit patiens aliquam partem spongie marine ligatam cum filo et cum deglutierit uiolenter extrahatur. Ad idem ualeat gargarisma cum oleo calido et oximelle composito uel squillitico mixtis et remouetur res infixa.

De grauedine lingue. Sil.

Ita rubrica est notandum quod grauedo lingue est duplex. quedam a natiuitate uel aetate et diuina et talis non curatur quidam uero non est a natiuitate et per consequens causata a causa accituali: ut a mala materia ibibita in nervis et lacertis lingue et talis potest curari. Secundo notandum quod grauedinis est uel

materia fra ibibita in nervis uel lacertis lingue uel mala propositio uel mala propositio sequens propter febrem unde fit asperitas in lingua et fit enecatō et propter debilitatem uel motum et hoc est signum in febribus acutis significans mortem et si uidi plures quod fuerit motus in tertia die. uel causa est benignitas ligamenti extensis lingue. uel causa est ranula quod est sub lingua et nascitur ad modum carnis habens figuram ad modum lingue parue. Tertio notandum de signis. signa grauedinis lingue ex materia frigida ibibita in nervis et ligamentis lingue sunt ipse dimetia et loquela et platis mala et deinde quod cadit r. et quod audit et alii sensus sunt turbati. et quod ex platis sua cum uult loqui subito aut fortiter proferre aliquid ultra uoluntatem suam emittit saliuam et humiditatem ab ore et est signum paralisis illis. Signa grauedinis lingue ex febre sunt diminutio loquela et quod infirmus uolens attrahere linguam suam non potest et adustio cum nigredine et asperitate. Signa grauedinis lingue propter breuitatem ligamenti sunt quod lingua adheret parti inferiori et non potest extra os emittere. Signa etiam quod fit propter ranulas sunt quod cum eleuatur lingua apparet ibi esse glandula mani feste atque apparet quod ibi sit alia lingua parua et inflatur et emittitur sub mento cum amigdalas cum augmentabitur. Al.

Utrum lingua absque aliis membris grauedine fuerit passiva et eger neque febre neque acuta egritudine incurrit sal armoniacum et pip. et 33. et sinapi album ac pirop. et staphisagria et baurach atque origanum et salidi et nigella et sansue siccum sumant et aqua coquantur et fiat ex eis gargarisma. Caueat tamen patiens ne ex eo aliquid trahat: aut eger ieiunum multis diebus gargarizet alium nabi aut fiat gargarisma ex aceto et picro. postquam uero gargarizatus cessauerit sumant sal armoniacum picro pipis sinapis olij partes equales et ex his bene pulverizati lingua diuina fricet. Quod si cum lingue grauedine auditur aut reliquorum sensuum grauitas fortis affuerit fiat eger curatus secundum doctrinam quam paralisis curatur. Sil.

Determinat de grauedine lingue: et diuiditur in tres. Primo ponit curam grauedinis lingue puenientis a materia fra. secundo puenientis a febribus. Tertio puenientis ex parte ligamenti. secunda ibi. Si autem loquela. Tertia ibi. Et si diu. Prima in duas. primo ponit curam grauedinis lingue absque aliis membris. Secundo ponit curam grauedinis cum aliis membris sensibilibus. secunda ibi. Quod si cum lingue. Prima in quatuor secundum quod quatuor localia

De magnitudine lingue.

ponit. secunda ibi. **Aut eger.** Tertia ibi. **Aut fiat.** Quarta ibi. **Postqz.** De p^{ri}a dicit q^d cum lingua absq^{ue} mēbris aliis passa fuerit gūe dinē t^{em}p^{or}e nō incurrit febrē nec acutā egritudinem sal armoniacū t^{em}p^{or}e pip^{eris} t^{em}p^{or}e sinapi al. 33. t^{em}p^{or}e p^{er}ietū t^{em}p^{or}e sta sis agria t^{em}p^{or}e baurach t^{em}p^{or}e san^{cti} lucus sic⁹ sumantur t^{em}p^{or}e coquāt^{ur} t^{em}p^{or}e fiat gargarisma ex eis. Rō p^{er} 3. q^{uod} cō sumit materiā ph^{ysicā}. Subdit enā q^{uod} paties caueat ne de dicto medicamē traiciat. rō patet **Aut eger.** Ponit secūdu medicamē dicens q^{uod} eger debet multis diebus gargarizaf alumē nabati. ratō q^{uod} abstergit t^{em}p^{or}e exicat. **Aut fiat.**

Hic ponit tertiū locale dicēs q^{uod} fiat gargarisma ex aceto t^{em}p^{or}e p^{er}ietro. Rō patet. **Postqz.** Ponit quartū locale dicēs q^{uod} postqz cessauerit gargarizare sumatur salis armoniaci piperis p^{er}ietri si napsi oium partes equales t^{em}p^{or}e eis bene puluerizatis diutius fricetur. rō patet. Ad idem fiat gargarisma cū decoctione saluie t^{em}p^{or}e accori t^{em}p^{or}e facit loqui pueros. Notādū q^{uod} anteqz appropinquetur localia p^{re}dicta debet p^{re}cedere euacuatiō cū pillis cochis uel fetidis uel cū pigra. uel cū medicamine de turbit^{is}. p^{oss}unt etiā fieri clisteria leuia t^{em}p^{or} acuta. Ad si cū. Ponit curā grauedinis lingue cū grauitate alioq^{ue} mēbroz t^{em}p^{or} sensu dicēs q^{uod} si cū grauedine lingue fuerit grauitas audit^{ur} t^{em}p^{or} alioq^{ue} sensu debet curari fm q^{uod} curatur paralisis. Ratio patet. **Alman.**

Si aut loquela in acutis febril^{ibus} aggrauata fuerit t^{em}p^{or} uideris ipsam cū grauitate t^{em}p^{or} loquela extenuata t^{em}p^{or} abbreviata t^{em}p^{or} spasma tā aqua calida ab alto super spōdiles dor si t^{em}p^{or} auris p^{ri}ncipia fundat t^{em}p^{or} cū oleo fricetur. Eger quoqz oleū tepidū in ore tenere debet. Et si diu ē ex quo loq^{ue}la sua minuit si cessauerit uel ēt semp cōsiderandū ē an ligamentū quo inferius lingua cōnectit mal^{ius} sit qz debeat. Qd si ita fuerit ex eo paruz ē icidēdū t^{em}p^{or} 33. puluerizatū imittēdū. **Sil.**

Ponit curā grauedinis lingue pueniēs ex febre t^{em}p^{or} diuiditur in duas fm q^{uod} duo fⁱⁿedia ponit. secūda ibi. **Eger quoqz.** De p^{ri}a dicit q^{uod} si loquela in febril^{ibus} acutis fuerit grauita t^{em}p^{or} aparet lingua extenuata t^{em}p^{or} p^{er}tracta d^{icitur} ifundū aqua calida ab alto supra spōdiles colli t^{em}p^{or} p^{ri}ncipia auris. rō q^{uod} mollificat t^{em}p^{or} hūectat illas partes. vnde seqtur hūectatio t^{em}p^{or} mollificatio in lingua. **Eger quoqz.** Ponit aliū remediū dicens q^{uod} oleū tepidū d^{icitur} teneri in ore. rō q^{uod} hūectat linguā et mollificat t^{em}p^{or} hoc oleū pōt ēt ros. uiol. onfātina uel de salicib^{us}. Ad idē ualet cādū retēti in ore Ad idē mulcillago p^{oss}it uel seif citonior^{um} i ore

retenta. Ad idē abluatur os cū aqua calida aceto uel melle rosarū t^{em}p^{or} iulep mixtis si fuerit uē tostas in lingua. Ad idē p^{ri}una sicca i ore retenta. s^{ed} succ^{us} liquiritie. Ad idē tamarindi aut māna. Ad idē fricetur lingua cū cāa plica ta hūectando sepe cū aqua zuccari calida ul^{ter} cū aqua dragagāni. **Et si diu.** Ponit curā grauedinis lingue pueniēs ex parte ligamenti dicēs q^{uod} si diu sit q^{uod} loquela sit ipedita d^{icitur} p^{er} siderari an ligamentū quo inferi^{us} lingua p^{re}ncitur sit maius: q^{uod} si sic ex eo parū debet pōi. Ad idē ualet alumen zē.

De lingua q^{uod} adeo crescit ut os egrediat^{ur}. **Sil.** Irea rubrica ē notādū q^{uod} cā magnitudinis lingue ē materia sanguinea ul^{ter} ph^{ysicā}: t^{em}p^{or} ut plimū tales materie descendūt a capite. Secundo notandū q^{uod} signa magnitudinis lingue sūt magnitudo multiplicata fm oēs dyametros: retētio sputi uel saluie in ore t^{em}p^{or} phibitō ei^{us} t^{em}p^{or} difficultas. rō p^{er} 3. Sed signa diuersitatis matēie sūt fm diuersitatē materie. s. sanguinis t^{em}p^{or} phlegmatis. patet supra. **Al.**

Um contingit linguā adeo inflari ut p^{re} magnitudine os egrediat^{ur} fricanda ē ex cepe aut ex citri acetositate aut cū ribes aut ex granato aceto so donec saliuua multa ab ea fluat h^{ic} nanqz mō stumescit t^{em}p^{or} ad primā redibit mēsurā Si aut nō sufficit fiat fricatio ex sale t^{em}p^{or} aceto. t^{em}p^{or} si nōdū sufficit fiat miutio ex yrisqz cephalicis prius: t^{em}p^{or} postea ex uenis sub lingua. **Sillanus.**

Nunc ponit curā: t^{em}p^{or} diuiditur in duas. P^{ri}mo ponit curā q^{uod} sit a materia frigida. secundo q^{uod} sit a materia calida. secūda ibi. **Et si.** P^{ri}ma i duas fm q^{uod} duo ponit remedia. secūda ibi. **Si aut.** De p^{ri}ma dicit q^{uod} q^{uod} cōtingit linguā inflari ut p^{er}pter magnitudinē egrediatur os. lingua ē fricāda ex cepis: aut ex acetositate citri aut ex ribes aut cum granato acetoso donec saliuua egrediatur. Ratō q^{uod} talia incidūt materiā ph^{ysicā}. Si aut. Ponit fm remediū dicēs q^{uod} si h^{ic} nō sufficiat fiat fricatio ex sale t^{em}p^{or} aceto. rō patet

Ad idē fiat gargarisma ex oximelle squillitico t^{em}p^{or} aqua decoctōis castorei seu cū aceto decoctionis rute cipi t^{em}p^{or} pipis. Notandū q^{uod} an puenit purgatio cū pillis cochis fetidis: aut pigra Et si nondū. Ponit curā q^{uod} sit a materia calida dicens q^{uod} si non sufficit qd dictuz ē d^{icitur} fieri phlebotomia ex utrisqz cephalicis p^{ri}o. deide ex uenis q^{uod} sūt ibi ligna. rō q^{uod} sit euacuatiō s^{an}guis

b ii

De glandula que sub lingua nascitur
et dicitur ranula. Sillanus.

Tercia rubrica est notandum qd hec
passio fit a materia humida q in car-
ne pueritur et aliqui acgritur i loco
qui e sub lingua forma lingue pue:
et tunc uocatur ranula et acquirit aliqui figuram
rotunda et tunc uocatur nodus uel grossities.

Secundo notandum qd ranula uel e magne quanti-
tatis uel pue: et illud e sz multitudinē uel paucita-
tē materie. Tercio notandum qd signa ranule sūt
quia ab utraqz parte lingue uidetur quedā emi-
nentia habens formā lingue. Signa mori sūt
q: uidetur circa ligamentū lingue ad modum
auelane et qd ipedit elevationē ad palatū et loq-
lam et comestione patet. Al.

Ubi sub lingua glādula nociua fue-
rit in principio ex sale armoniaco
et gallis fricanda est. Silla.

Ponit curā ranule qm e parue quantitatē: et
diuiditur in duas. Prīo ponit curā qm e in pn-
cipio. Secūdo qm e antiq. secūda ibi. Si aut.

De prima dicit qd qm sz lingua fuerit glādu-
la nociua dz sū fricatio ex sale armoniaco et galli
et dz intelligi facta scapellatōe. rō pz. Al.

Si aut vetusta fiat ex medicamine gi-
gūe sanguinolēte fricanda ē: qd e medica-
men acutū. Eger aut acutū et salem in ore
teneat. Sillanus.

Ponit curā qm e antiqua et diuiditur i duas
fm qd duo pōt remedia. secūda ibi. Eger aut.

De prima dicit qd si fuerit antiqua debet fieri
ex medicamine gūgūe sanguinolēto qd e medi-
camen acutū et tale fit ex melle alumine zuccari-
no et flore eris equaliter. De secūda dicit qd eger
dz tenere in ore acutū et sal. rō pz. Notādus
qd si ranula sit magne quantitatē cura ē: ut incida-
tur et extrahatur p posse. postea fricetur cū zegi-
i. cū alumine secū et aqua calida secū mixta.

De apostematibus lingue. Al.

Sta ex eisdem sunt curāda ex qb-
curāf cola qua nouim⁹ et sinācia
sanantur. Sillanus.

Hic pro cura apatū accidentiū in lingua ra-
tis remittit nos ad curā apatū et pustularū que
sunt in lingua et dicūtur alcōla et de hoc dictus
e super⁹ ad plenū. nā conuenit i signis causis et
curis. De squinantia. Sillanus.

Tercia rubrica est notandum primio qd
uersus radices lingue sunt duo me-
tus quoz unus e uia cibi: et alter e
uia anhelitus et uocatur trachea ar-

teria et caput eius uocatur epiglottis. uia cibi ap-
pellatur meri siue isophagus. uia media iter istos
duos appellatur guttur: sed lingua que e stans
super istos duos meat⁹ ad modū digiti appel-
latur uuula: sed quedam caro addita in radice
lingue appellatur due amigdale. pars interior
colli appellatur gula: et est pprie gula et uia abe-
litus. Pars aut posterior colli quā transit meri
appellatur ceruix. Secūdo notandum qd squi-
nantia appellatur ap a gutturis et partiū uicina-
rum ipedicens uiam anhelitus et uiam cibi.

Tercio notandum de causis qd cause squinantie ut
est extrinseca et tunc pōt ee sanguis colera pble-
gma uel mīlia et ordo e ut plimū a sanguine. deinde
a colera: deinde a pblate: demū a mīlia et raro
ualde. Aliqui tñ dicit qd prīo a sanguine. scdo
a pblegmate. tertio a colera de materia mīlia zē.
uel est extrinseca ut casus uel percussio in suffla-
tiones uentoz uel frigiditas comestio quozūda
fungozū uel uenozozū. Quarto notādus
qd spēs squinantie sūt tres. Una in qua rubor ap-
paret ee in collo et est leuior in qua materia scli-
nat ad exteriora. Alia e in qua apparet rubor et
tumor: intra ore apto et est deterior: prīa. Alia e i
qua nō apparet rubor neqz tumor nec itra nec
extra et talis e mortalis qz materia e in⁹ occulta
et suffocata. Quinto notādus qd squinātia pōt
terminari tripliciter. Prīo qd insensibilē resolu-
tione qm materia e pauca et subtilis. et illius signa
est alleuiatio et illa terminatur isra qtuor dies.
Secūdo per puerfione eius in sanie ut qm mate-
ria e grossa cuius signū ē: qz magis cooperiat
coopimenta et cū sanies e generata allenatur
magis. Itē qz sit maior dolor et febris et cū scā ē
remititur. Tercio p pmutatōne materie ad aliū
locū cuius signū ē diminutio et resolutio absqz
apitione ad exteriora et tūc materia pōt ad ner-
uos pmutari uel ad partes colli cuius signū ē
dolor et aggrauatio uel tortura. uel pmutari pōt
ad pulmonē cuius signū ē tussis dolor pectoris
difficultas anhelitus. uel pmutari pōt ad cor
cuius signū ē tremor cordis syncopis occupatio
pulsus. uel pōt pmutari ad stomachū cui⁹ si-
gnū ē nausea uomitus dolor stōachi. Sexto
notādus de signis. signa qm sunt d sanguis sūt
rubedo faciei et oculozū tensio corporis totius
repletio tumor loci et dolor agnatiuis: dulcedo
saluē: carnositas manifesta corporis: comestio
cibozū generantiū sanguinē: difficultas trās-
glutendi cibū uel aerem anhelandi equaliter:
uel inequaliter. Signa qm ex colera sūt sicut
inflatio dolor acutus: punctura et mordicatio:

De squinantia.

color: citrinus salina amara habitudo corporis magis extenuata q̄ carnosa: antecessio ciborum generantiū sanguine colericū ⁊ multitudo eorū

Signa quando sunt ex phlegmate sunt multitudo cursus salive raucedo uocis paucitas doloris cum grauedine albedo loci ⁊ faciei: habitudo phlegmatica ⁊ humida: mollities tumor antecessio ciborum generantium humorū phlegmatici. Si mlie sunt durities liuor tarditas afflictio ⁊ duratio morbi. Signa qñ fit a causis primitiuis sunt manifesta per indicia patientis ⁊ per ea que p̄cesserunt. Signa p̄nostica ad bonū sunt somnus quies alleuiatio doloris bonitas anhelitus facilitas transglutiedi. ⁊ breuiter signorū malorum priuatio. Sed signa p̄nostica ad malū sunt qñ squinantia uenit i febribus acutis seu continuis in die critica siveco p̄is uehemens difficultas anhelitus: difficultas transglutiedi sic q̄ reiciat potū ad nares: voraculina ita q̄ uidetur loqui cū naribus: spūa i ore: emulsiō lingue: color liuidus ⁊ niger in lingua oculis ⁊ labiis: frigiditas extremitatū: contractio colli sic q̄ non possit iacere supra dorsū

Dubitatur quot sunt spēs squinantie: ⁊ probatur per rasum uono cōtinentis q̄ sunt due. secūdo p̄batur q̄ sunt tres per p̄po. iiii. p̄nosticozū Gal. ⁊ auic. Dicēdū q̄ spēs squinantie p̄nt diuīngui sp̄ciali distinctione ⁊ sic sunt due: q̄ cum apate uel sine. ⁊ sic loquitur rasis dicēdo q̄ sūt due. uel possunt diuīngui ex parte accidentium ⁊ sic sunt tres spēs. uel possunt diuīngui ex pte materie ⁊ sic sunt quattuor: ut sunt quattuor humores. Uel p̄nt diuīngui ex parte musculorum ⁊ sic sunt plures spēs p̄m q̄ loca tam ir̄r̄feca q̄ extrin̄seca sunt diuersa. Al.

Um inglutiedo sentitur angustia

adest passio que sinantia uocatur

Et eius grauitas aut leuitas p̄m angustie quātitatem deprehendi p̄t. Sil

Ihic determinat de squinantia ⁊ diuiditur in tres. Primo ponit signa squinantie. Secundo docet distinguere qñ est debilis ⁊ qñ est fortis. Tercio ponit curam. secūda ibi. Et eius grauitas. Tertia ibi. Dūq̄ trabiciendū. De prima dicit q̄ si in trāsglutiedo sentitur debilitas siue angustia signū est q̄ ibi ē passio que dicitur squinantia. Notandū q̄ ultra illud signū est constrictio anhelitus. ⁊ ratio utriusq̄ ē q̄ rōne materie existentis in uis anhelitus ⁊ deglutōis cibi fit constrictio in illis: vnde fit difficultas i eis Aliud signū quia os remanet apertum ut continere aliquid de aere possit attrahi per uiaꝝ abe

litus. Et eius grauitas. Docet distinguere qñ ē fortis uel debilis squinantia dicēdo q̄ fortitudo uel debilitas squinantie possit diuīngui p̄m diuersitate angustie. uerbi ḡna si angustia ē fortis squinantia ē fortis. si debilis: debilis. rō quia angustia ē signū squantie. mō p̄m diuersitatez signorum apparet diuersitas in dispōib. Al.

Cūq̄ trabiciēdi angustia fuerit in facie ⁊ oculis rubedo ⁊ repletio i principio curationis cephalica phlebotomez ⁊ gargarismus ex succo granati muzi cū carnositate sua fiat. aut ex rob mali maciani acetosi. aut ex rob mori de semi. Sill.

Ponit curam ⁊ diuiditur in duas. q̄ p̄io ponit curā qñ squinantia fit a materia calida. Secundo qñ fit a frigida. secūda ibi. Si aut.

De prima dicit q̄ si in facie ⁊ oculis fuerit rubedo ⁊ repletio. istis arguendū ē signis q̄ squinantia ē a sanguie. De secūda dicit q̄ in principio d̄z fieri phlebotomia d̄ cephalica. rō patet.

Notandū q̄ si in corpore fuerit repletio d̄z p̄io fieri phlebotomia de saphena eiusdem partis uel lateris si uirtus p̄sentit. Deinde de uenis q̄ sunt sub palato inferiori: uel que sunt sub lingua rō patet ex supradictis sepe. Ad idem uento se posite in spatulis. Almanfor.

Et post hoc fiat gargarismus ex aqua rob. in qua sumach fuerit ifusum. q̄ p̄ q̄z per tres dies sic factū fuerit ⁊ ueter ex succo fructuū: sicut prunorū tamarindorum cassie: ⁊ terantibi solutū fuerit fiat gargarismus ex apoziate ficuū citiaz ⁊ passularū aut ex medulla cassie cū id̄oelle. q̄ si passio iueterauerit ex gargarismus ⁊ inflatio fortū medicaminū que dicturi sum⁹ curada erit. Silla.

Ponit curā per localia: ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curā in principio. secūdo in p̄cessu. secūda ibi. Ad postq̄z. De p̄ia dicit q̄ in principio cōpetit gargarismus factus ex succo ḡnati acetosi cū carnositate sua. uel cum succo pomi maciani acetosi. uel cū succo mori d̄ semi. Secūdo uult q̄ post cōpetit gargarismus de aqua rob. i qua sumach sit ifusum. Ad idē ualet gargarismus ex aqua decoctōis coriādri sumach gallarū p̄poquididos ⁊ mali ḡnati. Ad idē ualet gargarismus factus ex dyamozon ⁊ aqua orde. Ad idē ualet gargarismus ex lacte: quia repercutit ⁊ mitigat dolorē. Ad idē ualet gargarismus ex sirupo de papauere dyamozon añ. 3. i. aque rob. 3. iii. Notandū p̄ rōne dictorū q̄ intentio in p̄cipio est repulsio

b iii

Si aut in facie non fuerit rubedo flu
xeritq; ab ore salive multitudo ⁊ eger fue
rit hūctatus: in principio soluatūr vēter
ex cochiis. Et fiat enema ⁊ clisteri acuto:
quod ī capitulo de appoplexia nominauit
mus. Sillanus.

**Cum passio tui inceperit fiat gargaris-
mus ex sirupo acetoso. Silla.**

Almanzor.

Aut cū idiomelle ⁊ pipere ⁊ oximelle
deinde ex almuiri nabati fiat etiaꝝ gargaris-
mus ex idiomelle ⁊ sinapi. De his pterea
que male finatice consertit ut ex nenis que
sunt sub ligna fiat minutio ⁊ uetose absqꝫ
scarificatione in collo ponant. Et epithief
collū ex melle anacardino donec uescit in-
eo generetur. ⁊ fiat gargarismus cū sina-
pi. ⁊ fiat gutturi insufflatio ex hoc medica-
mine quod sic fit. Sinapis sal armoniacꝫ
piretrū nitri assa piper mentastrū suman-
tur ⁊ ex eis cū idiomelle. fiat gargarismus
Sillanus.

Donit cură per localia in processu : 7 divi

ditur in tot partes quot localia pōt. ptes patēt

De prima dicit q̄ gargarisma factū ex idro melle ⁊ pipere ⁊ oximelle. ⁊ deinde ex almuri nabati ualet. Rō quia incidit materiā attrahit et euacuat. De secunda dicit q̄ ualet gargarisma factū ex idromella ⁊ sinapi. Rō ut lupia.

Notandū q̄ ad maturandū materiā ualē tale gargarisma. R. radices ireos isopī capilloꝝ uene. añ. Al. i. liquiritie rase uuarū passarum mūdātaꝝ caricarū añ. 3. s. seio lini seio fenugre ci añ. 3. s. oꝝ dei mūdū q̄r. s. mellis. 3. ii. fiat decoctō pap̄ clarificata usq̄ ad q̄r. iii. Ad extra. ad idem. R. dyalte quār. s. mucillaginī seio lini se. fenugre ci añ. 3. ii. medulle cassie sif. buti ri sine sale añ. 3. s. fermenti dactilloꝝ pinguium añ. 3. i. olei amigdalārū dulciū. 3. ii. fiat ungn̄.

Ad idem rūpendū cōpenit oximel squillitū fit gargarisma ⁊ rūpatur cū ferro uel cū digi. De his. Pōnit curā per phliam dicens q̄ de his que cōueniunt in cura quinantie ē ut si at phlebotomia de nenis que sunt sub lingua. rō patet. Secūdo dicit q̄ uentose posite in spatulis ⁊ collo sine scarificatōne conueniunt: quia diuertūt a loco: id ē. Et epithetur. Pōnit curam per aliud locale dicens q̄ collū d3 epiti mari cū melle anacardino donec uesice generetur in eo. rō ē q̄ per illud aperitur loc⁹ ⁊ sequitur diuersio ⁊ euacuatiō matēie. Et fiat. Pōnit aliud locale dicens q̄ fiat aliud gargarisma ex sinapi. rō q̄ attrahit materiā phlicā. Et gutturi. Pōnit aliud locale dicens q̄ gargarisma fiat ex sinapi sale armoniaco pietro nitro: mentastro ⁊ pipere cū idromelle. Notandū q̄ in utraq̄ materia ualet gargarisma decoctō nis moris diaboli uel masticatio ex eodem.

Ad idē gargarisma stercoꝝ canis albi ossa comedentis uel irūdinis ul' lupi: uel fiat puluis ex eis ⁊ insuffletur uel misce cū melle ⁊ fiat linimētum super gulā ⁊ collū ualent a pprietate. Ad idē sumitur fila ⁊ pprie tincta in murice ⁊ ē coebiliū marinū cuius sanguine fit tictura pfoetur cum eo uipera: deinde circumaptetur collū eius qui h3 apā in gutture: q̄ confert mirabl̄.

Notandū q̄ ultimū remediū ē ut aperietur gula incisione facta inter anulū cāne pulmonis ut possit inspirare ⁊ respirare ⁊ cū squinātia sue rit remota tunc consolidetur ⁊c.

De tussi. Silla.

Irca rubicam ē notandū q̄ tussis est motus expulsue naturalis pulmonis coadiunatus p uirtutē aiālē sensibilē ⁊ motiū lacertorū pectoris

pp̄ter nocumentū expellendum. Secūdo notandū q̄ de numero motū qui nō sunt in pscā sanitate. quidam ē pure naturalis ut singultus quidā est uoluntarius purus: ut mot⁹ de latere in latus in febr̄ib⁹. qdam parti naturalis ⁊ ptiz uoluntarius ut tussis: ⁊ de numero istorū qdam est in quo naturalis superat uoluntariū ut i tussis. qdam econtra ut in egestione. Notandū q̄ motū naturalū qdam sunt simplices ⁊ fm naturā: ut ē motus progressiuus. qdam sunt cōpositi ⁊ p̄ter naturā ut sternutatio. Et sciendum hic q̄ tussis ē motus app̄opriatus pectori sternutatio cerebro ⁊ singultus stomacho.

Quarto notandū q̄ tussis ē duplex. qdaz ē sicca ⁊ quedā humida. sicca h3 quinqz cās. Una ē mala p̄plexio exis in pulmone calida uel ffa: quia l3 ibi nō ē matēia: cogitur natura ⁊c. Secunda causa ē cōplexio dyasfragmatis. q̄ dum pulmo nō pōt p̄fecte dilatari ⁊ p̄strigi ut i apate gibbi epatis. uel i casu uel percussioe. ul' pp̄ter frigiditatē aeris p̄strigentē. Tertia causa ē materia grossa uiscosa adherens uis canne pulmonis ⁊ in partib⁹ pectoralib⁹ rōe cui⁹ nō possit expelli. Quarta cā ē nimia s̄tilitas materie quaz refugit natura q̄ nō pōt eā expellere seu app̄prehendere taliter ut possit eā expellere. Quinta cā est debilitas virtutis non potētis expellere materiā. sed tussis humida sit a materia exīte in pectore ⁊ pulmone descendēte ut p̄simū a capite ad pectus p modū reumatismū l3 possit puenire ab aliis mēbris. Quinto notandū q̄ causa tussis i generali pōt ē illd qd in cāna ē actu aut i cāna libus inducit nocumentū actu. sed in spālī l3 nocumentū pōt puenire ul' a caus̄ exteriorib⁹: si cut sunt puluis cibū acetosus aut acut⁹ aut sal sus aut ueniosus uel in potōe sumpt⁹ iducēs nocumentū gutturi: ut aer corruptus uel pestilētiālis. Vel pōt puenire a causis intrinsicis ⁊ l3 dupl̄r uel per cōitatē. scū reuma descendit a capite ad partes pectoris uel a stōacho q̄ mali sumi uadunt ad cānā pulmōis: q̄ p̄primūt mēbra spūalia pp̄ter repletionē stomachi: uel ab epate eodē mō. ul' a splene uel a matrice ⁊ sic de aliis. uel pōt puenire pp̄ter cām. pp̄uā. s. pp̄ter nocumentū partū pectoraliū. pp̄uū ⁊ hoc est per malā p̄plexionē calidā uel frigidā humidā uel siccā simplicē uel p̄positā cū materia uel sine materia: sicut ē sanguis ul' colera ul' mlla. ul' pōt p̄uenire pp̄ter apā pleure ul' pectoris: si cut est pleuresis uel p̄plemonia: aut sanies uel ulcus. Sexto notandum q̄ signa causarū extrinsecarū sunt ul' indicio astantiū uel egri ul'

h. iiii.

per se. Signa qñ prouēit a capite sunt graue do capitis sputū cū creatu z sentitur aliquid descendere ad cannā. Signa qñ puenit a stōa cho uel ab epate a splene uel ab aliis membris sunt loci dolor z gūedo z signa suay passionū indicētur suo loco. Signa qñ uenit aut puenit ppter malā cōplexionē. si ppter caliditatez ē cū calore z pūctura: z leditur a calidis z iuuatur a frigidis. si ppter frigiditate signa sunt contraria. si ppter siccitate ē tussis sicca cū priuatio ne sputi z cum ariditate z aspitare. si ab hūiditate ē cum quadā hūiditate z mollitie. Signa qñ prouenit ppter aspa aut sanie. signa propria sunt que dicētur suo loco. Signa qñ puenit a sanguine sunt sputū rubecū dulcedo in ore z alia signa sanguinis. Si a colera sputū citrinū oris amaritudo z alia signa colere. Si a phlegmate sputū multitudine sputū uiscosū z alia signa phlegmatis. Si a mīlia sputū uergit ad liuore z glos sitie cum acetositate sūptica z alia signa mīlie: lz raro fiat a mīlia. Signa pnostica tussis idro piscis ueniens ppter idropē est signū perditionis: qz significat matēia idropis eē auctā adeo qz pprimat dyafragma z spūalia eoz. Tussis in senibus z decrepitis si diu durauerit ē molestia. rō quia eoz vīus ē debilis. Tussis nimia z diu perseuerans ē mala. rō qz ducit ad ptisiz uel ethica ul' rupturā uene in pectore z ad sputū sanguis z sanie. Tussis oīs cum reumate si durauerit ē mala. rō quia ē cā ptisiz precipue si materia descēdens fuerit calida z acuta. Tussis oīs auferens sōnū z cū aggruatiōe z molestia z cū aliis conationibus multis ad expulsiōem z cū rubedine oculor z cū pauca eductiōe est mala. rō quia inducit rupturā. Tussis oīs cū modico conatu z alleviatiōe z ueloci z magna expulsiōe z sine labore optima. rō qz significat fortitudinē uirtutis expulsiue z mūdificationez pectoris z digestiōe materie z obedientiā eius ad exitū. Tussis ē maior in nocte qz in die. ratio quia in nocte pori claudūtur z fit decursus materierū ad interiora. sed in die pori sunt aperti z uaporat materia sicut in uigiliis z exercitio z precipue post somnū longum. Al.

Am tussis acciderit fueritqz aspa z sicca z cum rubedine z calore: egro murab viol. z ptisana tribuenda erit. fabas quoqz excorticatas z spīa ebias cū oleo de amigdalīs dulcib⁹ in cōe stione accipiat. In ore vō semp tenere dz pillas bichichi. Aque aut quaz bibit sirupus viol. est amiscendus. Pille bichichie. R. succi liquiritie zuccari albi amboz añ.

3. x. amili draga. amigdalaz dulciū excortiatarū añ. 3. v. ex his cū mucilagine se. ci tonioz conspersis informētur pillule. Sil.

Hic determinat de tussi: z diuiditur in duas. Prio ponit curā qñ puenit a caliditate z siccitate. Secūdo qñ sit a materia pbfica. Secūda ibi. Qd si cum. Pria i quattuor. prio pōit curā per dietā. secūdo per pillas tenēdas in ore. Tertio per potū. Quarto ponit descriptionem pillarū que dicētur bichichie. secūda ibi. In ore. Tertia ibi. Aque aut. Quarta ibi. Pille bichichie. De prima dicit qz tussis acciderit z fuerit aspa z sicca z cū rubore z calore egro debet dari zuccaz uiol. z ptisana. rō qz hūectat. Secūdo dicit qz debet comedere fabas excorticatas z spinachias cum oleo de amigdalīs dī cibis. rō patet. Ad idē cibetur cū cucurbita endiuia lactuca portulaca carnibus edi z pullo rū alteratis cū predictis lacte farine amidi dragagati. Ad idē ualz balneū aque tepide soli⁹ uel decoctionis uiolarū maluarūz maluauiſci. rō patet. Ad idē ualet electuariū. R. dyapa paucri. 3. i. dyadragagati frigidū dyapenidiō sine spēbus zuccari uiol. añ. 3. iiii. dyayris. 3. 5. misce. Ad idē dyadragaganti frigidum.

Ad idē dyapapauer. Ad idē dyapēdion sine cinamomo. Ad idē candi de optimo zuccaro. Ad idē loch de papauere. Ad idē loch de amigdalīs dulcibus. Ad idē zuccarum uiolaz uel penidiū. In ore. Pōit curā per pillas tenēdas in ore dicens qz in ore debet tenere sp pillas bichichias qz leniunt ptes pectoris. z sciēdū est qz si dissoluātur cū aliquo sirupo hūectatiuo z bibantur ualent multum. Aque aut. Pōit curā per potū dicens qz aq quā bibere dz miseri dz sirup⁹ uiol. rō p3.

Ad idē ualet aqua ordeī sola z si in ea coquātur cantri fluuiales uel testudines nemorales ualet ampli⁹. Ad idē sirupus uiol. Ad idē sirupus de papauere. Ad idē sirup⁹ de iuiubis.

Ad idē sirupus de mirto aut sirupus d cucurbita. Pille bichichie. Pōit descriptiō nē pillarū que dicētur bichichie. R. succi ligritie zuccari al. añ. 3. x. amidi dragagati amigdalaz dulciū excorticatarū oīum añ. 3. v. ex eis cū muzilagine seīs citonioz psperis informantur pille. Ad idē. R. liquiritie. 3. x. seīs cucurbitae nel citrulli seīs portulace añ. 3. v. cōficiantur cū mucilagine psilli uel albūie oui fiant pille ad modū cicerū teneantur in ore. Notandū qz in tussi sicca ab extra cōpetit tale unguētū. R. mucilagiō dragaganti gūmi arabici añ. 3. ii. al fungie galline medulle nūti añ. 3. 5. olei uiola

rum olei amigdalorum dulcium añ. quart. s. cere quantū sufficit fiat unguentū. Ad idem. *℞.* olei uiol. *℥.* iiii. cere albe quātum sufficit extendatur super pāno de fustagno ad quātitatez unius palme et duorū digitorū in longitudine et unius palme in latitudine et ponatur supra pect⁹

Secūdo notandū q^d in cura tussis pueniēg a materia calida descendente a capite ad pect⁹ cōpetunt ea que dicta sunt supra in. c. de catarro qui fit a materia calida siue sint sirupi: siue electuaria siue pill⁹ siue gargarisinata. iō recuratur illic. *Alman.*

Quāsi cū tussi multū affuerit sputum q^d cū expuendo expelli non pōt nocumētū infert. *℥.* neq³ febris neq³ uehemēs vētris solutio cōcomitant^r ex his troc. dādūz erit infirmo. *q^d ℞.* seīs feniculi: seīs apii: succi lignit⁹ capilli veneris amigdalorum olum ptes equales ex his cū mucilagine: seīs lini cōspersis isoment^r troscisci ex quibus. *℥.* iiii. tribuātur. Decoctione aq^u qua in hac egitudine vtendū est in. c. de catarro lā descriptimus cui t^h. *℥.* v. capilli vene ris sunt addende. *Sillanus.*

Ponit curā q^u puenit a materia f^ra et diuiditur in duas. Primo ponit curā q^u tussis nō ē antiqua. Secūdo q^u ē antiqua. secunda ibi.

Decoctione. De prima dicit q^d si cū tussi multū affuerit sputum quod cū expelli nō pōt i ferat nocumētū q^d si non sequatur febris: nec solutio ventris infirmo dandi sunt troscisci: qui sunt. *℞.* se. fen. se. apii succi liquiritie capilli veneris amigdalorum dulcium: omnium partes equales ex his cum mucilagine seminis lini cōspersis formentur troscisci ex quibus. *℥.* iiii. dētur.

Notandū q^d isti troscisci debent distēperari cum aqua decoctionis capillorum veneris vel isopi. et tunc ratio partis est quia troscisci siliāt materiam et preparant eam expelli et non pmit tunt eam iherere pectori. **Decoctionē.** Po nit curam per decoctionem dicens q^d iam dixit decoctionem qua est utendum in. c. de catarro s^udit q^d. *℥.* v. capill. uene. sunt addende. Ratio patet. Notandū q^d in tali tussi ualet iste siru pus. *℞.* radices ireos radices enule campane añ. quart. s. isopi capillorum veneris recentius añ. *℞.* ii. calamenti pipinelle prassii origani añ. *℞.* s. seminis lini añ. *℥.* i. ordeī mundi quart. s. liquiritie rase uuarum passiarum mūdaturuz ab arill⁹ añ. *℥.* ii. mellis et zaccari al. añ. *℥.* s. si at sirupus usq³ ad. *℥.* v. et ut sit delicatus p^recua let mel. Ad idem. *℞.* sirupi liquiritie uel de

isopo. Ad idem ualet sirupus capill⁹ ueneris aut aqua scabiose uel aqua capillorum ueneris

Ad idem aqua bethonice. Post sirupuz uel aquas laxetur uenter cum pillulis de agari co que fiunt sic. *℞.* radices lili prassii añ. *℥.* ii. agazici. *℥.* ii. turbith. *℥.* s. pulpe coloquintide far cocolle añ. *℥.* i. ierepigre. *℥.* s. puluerizetur pul uerizanda conuassentur cōquassanda et misce omnia cum sirupo capill⁹ ueneris fiant pillule.

Ad idē. *℞.* cassie. *℥.* i. agarici. *℥.* i. s. turbith *℥.* i. s. salio gēme. *℥.* s. añ. *℥.* iii. cum decoctione capillorum ueneris isopi liquiritie scabiose uiol⁹ distēperentur. Ad idē ualet ab extra tale un guentū. *℞.* mucilaginis seminis fenugreci mu cilaginis seminis lini añ. *℥.* ii. butiri sine sale. *℥.* i. olei amigdalorum dulciū quart. s. cere q^u tuz sufficit fiat unguentū. Ad idem dialtea ad in tra ualet et confectio dicta dianisum. Ad idē diapienidion cū cinamomo. Ad idēz diadra gagantū calidū. Ad idē diacalamentum.

Ad idem loch de pino. ualet etiam loch sanum et expertum. Ad idem loch squille. Ad idē ficus sicce asse et comeste dactili penidii passe pi nec. Secundo notandū q^d in cura tussis pro uenientis a materia frigida descendente a capi te ad pectus cōpetūt illa que dicta sunt in. c. de catarro q^u fit a materia frigida: et ideo recurra tur illic. *Almanfor.*

Quāsi tussis antiqua et nociua fuerit adeo ut egrū in nocte dormire nō permit tat pillule storacine sūt dāde que. *℞.* myr rbe storacis opii olum añ ptes equales in formentur ex eis pillule ad lupinorum simi tudinē ex quibus vna aut due patiētī tri buunt. In potu uero sumat sirupū de pa pauere et comedat remen albi papaueris cum succaro. Qui hanc preterea patitur agritudinem uitet in comestione acetosa salsa pontica acuta atq³ amara. Sumigilū ad antiquam tussim et sputum fetidum. *℞.* aristol. myrrhe storacis galbani omni um partes equales arfēici rubei ad pōd⁹ oīuz: oīa puluerizata ex butiro uaccio psp gāt ex qb⁹ magdaleōes ad pilē pue silitudi nē isomēt^r et cū necē fuēit i ieiunio ex vno eoz p tralecturiū suffūiget eger. *Silla.*

Ponit curā q^u tussis ē antiqua et diuiditur in duas. P^rio ponit curam p pillas. S^cdo per suffumigium. Secunda ibi. Suffumigium.

Prima in tres. P^rimo facit hoc. Secundo iterato ponit curāz tussis a materia calida per sirupum. T^rtio ostendit a quibus debet se

De asmate

cronice et mouentur peroximaliter. **Al.**

Um aliquis assidue patitur tussis et aerē attrahit quā eadē sit p^o cursum: aut p^o uehementē motus et cū facit supinus ē ei deterī sed cūz sedet ē ei melius. Decoctio ei danda ē. q. **R.** ficu um citrinor. 3. x. dactiloz moioz hūiditate habentiū: seīs apū feniculi capilli ueneris liquiritie isopi p^oassi oīum añ. 3. v. coquētur in tribus. lb. aque dulcis donec redeant ad vnā et coletur. De hac vō decoctione tribus dieb⁹ egro in potu tribuatur cū pondere duoz aureoz huius cōfectōis q. **R.** succi liquiritie isopi capilli uene. oīum añ. 3. x. cor dūmū pipis amigdalorum amarū aristol. ro. seīs urtice oīum añ. 3. v. mellis dispumati. q. sufficit. hec enī confectio supfluitates que sunt in pectore mirabiliter expellit et ē optima. Banda itaqz ē per hebdomadā vnā cōtinuo. Deinde eger postqz comederit sinapi et mel vomere cogend⁹ ē et vter ex his pillis solued⁹. q. **R.** agarici gra. oz dei. xviii. coloquintide interi ozis grana oz dei. vi. elacteterū gra. iiii. succi liquiritie. 3. 5. fiant ex eis pille et sufficiūt ad dosim vnā. post hoc quoz itez redeat adhibendā cōfectionē et decoctionē sumēdā et postremo ad vomitū et vētris solutionē v^o p^o. hoc sepe faciendū ē dōcē eger sanitati restituat. Interim tñ a cibis grossis et stipicis et acetosis abstineat. **Sil.**

Ponit curam asmatīs et diuiditur in quatuor. Primo pōit curam p decoctionē et cōfectionē. Secūdo per euacuationē. Tertio ostēdit a quibus oportet egrū abstinere. Quarto ostēdit quid sit fiendū post euacuationem. secūda ibi. Deinde eger. Tertia ibi. Post hoc. Quarta ibi. Interim tñ. De prima dicit q cū apparent ista signa. Primo q patitur tussim. Secūdo q attrahit aerē uehementer: sicut sit post cursū aut forē morum. Tertū cum iacet supinus est ei deterius: et cum sedeat est ei melius. suple arguēdū est q talis patitur asma. Secūdo dicit q pro cura debet dari decoctio que ē. **R.** ficuū siccarū. 3. x. dactilozum multā hūiditate habētium seīs apū seīs feniculi capilloz ueneris ligritie isopi p^oassi oīum añ. 3. ii. coquātur i. lb. iii. aque dulcis donec redeant ad vnā et debz dari egro de ista decoctōe tribus dieb⁹ cūz pōdē auri huius pfectōis q ē. **R.** succi liquiritie isopi capilli ueneris añ. 3. x. cor dūmū pipis amigdalaz amarū seīs urtice añ. 3. v. mellis dispūati. q. suf.

Hec enī pfectio supfluitates q sūt i pectore mirabiliter expellit et ē optia et dari d^o p vnā hebdomadā p^onuue. **Notādū** p rōe signoz i asma te ē tussis. rō q^o i mēbris spūalibus ē res nocia quā natura pēta expellet et sic sit tussis. Sedz verificatur q: in asmate p^o nocuētū in mēbris anhelitus cogitur ad sepe anhelandū. ideo attrahit aerē sicut sit post cursū. Verificatur tertū q: in asmate cū paties iaceat supin⁹ ē deterī q: sit pstrictio maior cāne pulmonis et sic aer nō pōt ita bene attrahi et exire sed stando meli⁹ in trat aer: iō rē. Sz rō remedii ē q: talis decoctio ē rerū incidentiū materiā grossam et stiliantū et sic ipsaz disponentiū ad euacuationē. **Notandū** q per ista itelligit eis filia: ut sirupū dcm in c. d tussis addēdo sgille. 3. i. Ad idē ualz brodiū galli antiqui cocti cū isopo liquiritia unio passis mūdis ab arillis et seie urtice et seie fenugreci. Ad idē ualeat pomū granatū dulce coctū i cinēbus cū modico zuccari candi sic q scidatur et ponatur puluis zuccari candi et inoluatur in petia pāni madesacta et parū dimittatur in cinere calido et gñā in cacia ponatur et comedantur et ualz mirablr. Ad idē aq distillata enule campane. Ad idē si comedantur duo boli d foliis sgille cū ficubus uel zuccaro cādo quolz mane. Ad idē ualz pulmo uulpis sic⁹ pprie. 3. ii. detur cū eo qd puenit d ponib⁹ ē res mirabilis. Ad idē ualent oīa dicta in. c. de tussis cāta a materia phlīca. **Ab** extra uero puenit tale ēplm. **R.** dactiloz pinguiū caricaz piguiū añ. 3. ii. ramozū malue bilimalue añ. q. 5. pquassa fortiter et bubiant. deinde. **R.** stercois colūbarum ter bentine rasine añ. et misceatur oīa cū mucillagine fenugreci et seīs lini. q. suf. fiat emplm et ponatur supra pectus. Ad idē. **R.** cerotū isopi supponendo lanā calidā. Ad idē unguētum dialtee. Ad idē ualeat inunctio facta supra pectus de oleo d lilio et de oleo de ireos u^o ex oleo laurino uel ex oleo de aneto et. Deinde eger. Ponit curā per euacuationē dicens q post qz comederit sinapi et mel debet prouocari ad uomitum et hoc habet ueritatem quando materia ē in stomacho. **Ratio** quia sinapi et mel soluent materiam ibi existentē et preparant ad vomitum. sed uomitus ualeat quia euacuatur materia illa. Secūdo dicit q debet euacuari cum pillulis que sunt. **R.** agarici quantum ponderant. xxiij. grana oz dei coloquintide interiorum quantum ponderant sex grana elacteterū gra. iiii. succi ligricie. 3. 5. fiant ex his pille et sufficiūt ad vnā uicē: rō parē q: euacuāt mām a pectore et ē

intelligendū q̄ in euacuatiōe multiplicatō melior
est pillarū de agarico cuius descriptio stat sic i
forma. *℞. agarici. 3. iiii. coloquintide : elacteri
amboꝝ añ. quar. 3. unius succi liquiritie añ. 3.
5. fiant ex eis pillule.* Notandū q̄ medicine
mūdicantes pectus ⁊ pulmonē ab humorib⁹
grossis: aut etiā putridis sunt isopus fm omne
modū administratiōis ⁊ scrapinū p̄prie cum
uino ⁊ squilla ⁊ urtica ⁊ se. eius ē multūz iuuās
educit enī hūozes grossos sepultos in pectore ⁊
pulmone ⁊ p̄prie foribitiones decoctionis eius i
aqua mellis ⁊ ordei ⁊ sicubus siccis ⁊ radix alse
lere fm omne modū administratiōis eius ē mi
rabilis ⁊ decoctio uolubilis cū melle ⁊ similiter
ireos expellit enī omne materiā ab eo ⁊ mun
dificat pectus efficaciter ⁊ plures alie poni pos
sent. *Post hoc.* Ostendit quid sit sciendū p̄
euacuatiōē dicens q̄ iterū debet redire ad su
mendū decoctionē ⁊ confectionē dictam uel ad
euacuandum per uomitū donec restitatur sa
nitas per secessum ut pri⁹ s̄dit q̄ sepe debet fie
ri. *Interi tñ.* Ostendit a quibus cibis debet
abstinere dicens q̄ debet abstinere a cibis gros
sis ⁊ stipticis ac acetos. rō quia retinēt ⁊ restri
gunt materiā in stomacho. Notandū q̄ non
solū d̄s euitare predicta imo multa alia : ut oia
uentosa ⁊ oia alia multiplicatiua p̄bta. Euitet et
balneū ⁊ somnū super repletionē p̄sertim i se
ro. uitet superflū motū tristitiā ⁊ solitudinēz
Et notandū q̄ inter cetera coitus ē sibi mor
talis. Eligat panem bene coctū fermentatiuz et
pisatū cū aniso croco cinamomo ⁊ fenicilo. car
nes sint ut plurimū uolatiliz usualiū nō uiuen
tiū in aquis. caro vulpis ⁊ herici nemozalis et
potissime pulmones quocūqz sumantur. *De
fructibus* ficus sicce ⁊ calefacte ad ignē uue pas
se phisici dactili pince amigdale dulces. *De
olerib⁹* borago buglossa feniculus petrosi. ori
ganuz calamētuz nasturciuz serpillū isopus.
De potibus: aqua mell: uinuz clarum anti
quū odoriferū bene maturū: sed pauce quātita
tis. Secūdo notandū q̄ post medicinas di
ctas ualent suffumigia de qbus ē primuz. *℞.*
sulphur citrini arsenici añ. partes equales: fac
formas similes auclanis cū adipe renū capiaz
aut uacce ⁊ ponatur supra carbōes ⁊ recipiatur
fumus ad os p̄ traiectionē. Ad idē ex croco
myrrha costō aristol. cassia ⁊ arsenico: fiant for
mule cum adipe capzino. Ad idē ex arsenico
⁊ aristol. cū adipe: fiant formule ut pri⁹. Ad
idē ualet sulphur per os si detur cū ouis sorbi
bilibus. uel sulphur ⁊ arsenicū cū ouis sorbi

libus ⁊ melle. Aut arsenicū cū aqua mellis. aut
pillē cū arsenico ⁊ gūmi pini. Tercio notādū
q̄ si asma cōtingerit a sanguine cōpetit phlebo
tomia de basilica: ⁊ si cōtingerit ppter retēdōz
emoroidarū aut mēstruoꝝ puocatio eozū ē iu
uatiua. sed si asma fieret ppter materiā delectē
tem a capite cura ē intendēda ad caput cū p̄for
tantibus ⁊ phibentib⁹ fluxū de qbus dictū est
in. c. de catarro: ⁊ cura ē intendēda ad materiā
retentā in pectore cū his de qbus statū dictū ē
supra ad caplm p̄cedens.

De pleuresi. Sillanus.

Ira rubricā ē notandū q̄ duplex
est pleuresis. sc̄ uera ⁊ nō uera. Ue
ra ē ut ap̄a d̄ ysafragmatis ⁊ media
stini. Nō uera ē duplex. Una ē apo
stema exis in lacertis pectoris seu carne costaz
exterior. Alia ē que sit a uentositate. Ad p̄posi
tū hic intelligit 8 uera. Secūdo notādū q̄ pleure
sis q̄das sit a latere dextro. quedā in sinistro ut
plurimū fit in dextro. sed q̄ sit i latere sinistro ē
p̄iculosior: ⁊ citius terminatur ppter p̄pingtatē
ad cor. Tercio notandū q̄ pleuresi cā pōt ēē
exterior ut nimius calor nimū frigus supfluus
motus: uentus borealis qñ uenit post australē:
superflus potus aque frigide uel uini. Uel
ē interior. ⁊ tūc cā antecēdēs ē repletio capitis ⁊
totius corporis. Lā cōiuncta ut plurimū ē cole
ra: deinde sanguis: deinde p̄bta: deinde m̄lia: l̄z
raro. Ventositas ē pōt ēē causa l̄z pleuresi non
uere. Quarto notandum q̄ pleuresis potest
terminari quinqz modis. Primo per resolutio
nem insensibilē: ut per calefactoria quando ma
teria est pauca ⁊ subtilis. Secundo per euacua
tionem sensibilē seu excretionē ut per sputum
quod sit cōmuniter. Tercio per conversionem
eius in sanie sicut quando materia ē grossa ⁊ ta
lis est periculosa: quia tales ut plurimū fiūt p̄ti
fici ⁊ empirici ut patet in affoissimō quinte particu
le. Quicūqz plereticī facti rē. Quarto per cō
uersionem eius ad solyrosum et hoc fit raro: et
hoc fit per medicinas calidas resoluentes ma
teriam subtilem et grossam dimittentes quādo
sunt nimis calide. Quinto per mutationēz ma
terie ad alias partes: sicut aliquando ad cere
brum ⁊ fit frenesis: Aliquando ad neruos: ⁊ fit
spasmus: Aliquando ad uias uriales per uēas
magas: et aliquando ad intestina. Quinto no
tandum q̄ pleuresis salubris habet quattor tē
pora. sc̄. p̄icipiū i quo nihil expuitur. Augumē
tū i quo icipit expuē ⁊ apparēt signa digestiōis.
Statum quando sputū est albū bñ digestū.

et facili ter expuitur cum facili tussi et alleviatione.

Declinatione quoniam ista incipiunt minui et febris et alia accitua: et illa tempora assignantur distinguendo tempora ex parte digestionis materie: scilicet alia assignantur distinguendo ex parte accidentium et illa cum illis non coincidunt: quoniam principium quoquo ad digestionem materie comprehendit augmentum principium et statum quo ad difficultatem accidentium et declinatione quo ad accidentia comprehendit augmentum statum et declinatione quo ad materie digestionem. Sed notandum quod signa propria vere pleure sis sunt quatuor. Primum dolor lateris punitivus: quoniam ibi est mala complexio et solutio continuitatis, sunt autem hec causa doloris. Est autem punitivus propter sensibilitatem loci et ex parte materie: quia calida naturaliter vel accidentaliter. Secundum si gnus est febris continua: quia materia est putrefacta in locis propinquis cordi. Tertium signum est difficultas anhelitus: quia propter aperturam sequitur compressio pulmonis. Quartum est tussis concomitans: quia aliquid refudat a loco apertus ad canales pulmonis. id est. Quintum signum est pulsus ferrinus quoniam morbus seu apertus est in nervo duro nervoso. scilicet punitivo cooperiente costas: unde fit extensio et durities et fit pulsus ferrinus. Signa materie peccatis si sit colera urina citra et intensa et subtilis, pulsus durus velox et frequens dolor acutus punitivus multum citrinus color et alia signa colere discurrendo per res naturales non naturales et per naturam. Signa si sunt a sanguine sunt urina rubra et spissa: sputum rubrum et pulsus plenus: dolor non sentitur sic cum punctura sed cum quadam gravitudine: repletio venarum ante cessio repleta multiplicanti sanguine. Signa si causa fuerit phlogistica sunt urina apparet palida vel remissa pulsus parvus et mollis et alia signa phlogistica. Signa si fuerit mista raro sunt sputum humidum et paucum: dolor non est intensus nec acutus urina est remissa, et alia signa mista. Signa pronostica ad malum sunt: si signa predicta pleuresis sunt intensa multum et laboriosa mortem significant: sicut dolor vehemens persistens virtute et difficultas anhelitus addens ad caliditatem et caliditas ad frequentiam tussis multum laboriosa impediens somnum et cibum: febris fortissima sputum humidum nigrum viscosum cum laboriosa tussi. Similiter si medicus recte operetur per remedia et particularia et patiens per medicinam non alleviatur vel non habetur sed potius aggravatur est signum pessimum et mortale. Signa pronostica ad bonum sunt sputum album lene et equale cum modica tussi et alleviatione patientis quod cito appareat in principio: et

continuetur proculdubio significat salutem et precipue si alia signa conveniunt: sicut est bonitas somni et appetitus et bona tolerantia et egestio non sit frequens: sed iuncta et equalis et hora consueta et urina uergat ad rubedinem et quandam mediocritatem et cito incipiat facere bonam residetiam. Notandum quod urina in egritudinibus epatis et venarum certam habet significationem si sit bona siue mala. sed in egritudinibus aliis que sunt extra venas. si urina est laudabilis bonum signum est sed non certum salutis: quia ex aliis potest periclitari. sed si urina fuerit mala et indigesta et ita de aliis signis malis. Tertium signum est quod eger tendit ad mortem: quia postquam digestio deficit in radice deficit in ramis. **Al.**

Utrum aliquis sub costis suis dolor sentit punitivum et proprie quoniam sic patitur tussim et febrem: expedit ut si dolor super partem costarum et furculam tendit fiat minutio ex basilica eius partis in qua est dolor nisi totum corpus multo sanguine repletum fuerit tunc enim ex latere contrario sanguinis detractio facienda est. egritudo quoque si iam per aliquos dies infesta fuerit egrum a principio sit phlebotomia a parte dolente facienda est. **Silla.**

Determinat de pleuresi et dividitur in duas. Primo ponit curam. secundo manifestat ipsam quantum ad nomen. secunda ibi. Hec passio prima in duas. primo ponit curam pleuresis vere. secundo non vere. secunda ibi. Si autem exterius. Prima in duas. primo ponit curam. secundo docet pronosticari de pleuresi. secunda ibi. Quod si in principio. Prima in duas. primo ponit curam observandam antequam incipiat excreare. secundo quando incipit excreare. secunda ibi. Quicquid excreare. Prima in duas. primo ponit curam per evacuationem. secundo per dietam. secunda ibi. Quod si eger. Prima in duas. primo ostendit quod evacuatio sit fienda per phlebotomiam. secundo per medicinam. secunda ibi. Quod si dolor. De prima dicit quod quando aliquis sub costis suis sentit dolorem punitivum et patitur febrem et siccat tussim: et dolor tendit super partem costarum et furculam: debet fieri phlebotomia de basilica illius partis cuius est dolor. Secundo ponit exceptionem dicens quod hoc totum debet intelligi nisi corpus totum fuerit repletum multo sanguine: quia tunc phlebotomia debet fieri ex latere contrario. Tercio dicit quod si egritudo infesta fuerit egrum per aliquos dies a principio suo debet fieri phlebotomia de eadem parte

dolente. Notandum q si in pleuresi corpus fuerit plectoriu debet fieri phlebotomia ex pte p

Secundo notandū q si pleuresis sit a sanguine debet fieri phlebotomia ut dictū ē. p' phlebotomia ungatur locus cū oleo de camomilla et oleo de aneto mixtis simul et actu calidio. et p'da tur sup unctionē emplm qd sic fit. R. radices altee. i. maluauiſci cocte et p'epate. 3. iii. uiof. flo rū camōille añ. 3. ii. farine ordeī. 3. vi. i. co: potē tur et misce cūz oleo de camōilla et oleo uiof. q. sufficit ad faciendū emplm et calidū ponatur sup p'ia locū. Si ueter infirmi eēt sicus fiat oī die suppositoriū uel clistere lenitiū et eēt melius: et posset aliquib⁹ dieb⁹ mūdificari cū hac medicina. R. māne. 3. ii. aq decoctōis uiof. et iuiubaz. 3. iii. Ad idē. R. cassie fist. 3. ii. aq decoctōis p'dcē. 3. iii. coletur et detur añ die i matutis. Al.

Ad si dolor iſterius ad p'tē costarū posteriorē tēdit: vter ex decoctōe quā in. c. 8 reumatismo descriptū ē solued⁹. Albeli⁹ tñ ē vt phlebotomia fiat. deinde aqua ordeī cū zuccaro assidue tribuat et si uideris tussim ei⁹ uehemētis siccitatis da ei in diluēculo oī die iulep. deinde da ei in potu aquas ordeī. q si eger fuerit debil nutrias cū p'ae et zuccaro. si aut fortis fuerit aq ordeī usqz ad diē quartū sufficiat. Silla.

Hic ponit curā pleuresis qñ dolor tendit iſterius ad partē costarū posteriorē: et diuiditur i duas. p'imo facit hoc. Secūdo ponit curam per potū. secūda ibi. Deinde aqua. p'ia i duas. p'imo facit b. secundo cōpat phlebotomia ad farmatiā. secūda ibi. Albeli⁹ tñ. De p'ia dicit q si dolor tēdit iſteri⁹ ad partē costarū iſteri⁹ ueter debet euacuari cū decoctōe quam descriptū ē. c. de catarro. id recurratur illic. rō q materia talis satis apta ē euacuari per tales medicinas laxatiuas. Notandū q in materia coleica ante solutionē cōpetit tale digestiū. R. endiuie scariolae lactuce epatice diptami capillorū ueneris recentū añ. Al. i. qttuor seminū frigidoz scia malue bisinalue seīs boraginis mūdā añ. 3. 5. ordeī mūdī. 3. i. liquiritie rase uuaz passarū ab arillis mūdaturum iuiube sebesten

añ. 3. i. uiof. floz nēufaris añ. 3. 5. zuccari al. lb. i. fiat sirupus usqz ad quartū. v. Ad idē 3 si rupus de iuiubis. Ad idē. R. sirupi uiof. 3. vi. sirupi papaueris sirupi capil. ueneris añ. q. r. i. misce. Al. medicina laxatiua pōt eē talis. R. flo rū uiof. boraginis buglosse añ. 3. 5. p'monozū damascenoz iuiube sebestē añ. 3. x. spice nardi. 3. 5. liquiritie rase uuaz passaz añ. 3. v. fiat decoctio in qua dissoluatur cassia fist. 3. i. reubarbari infusi i modico aque ordeī. 3. 5. uel. 3. i. Si patiens sit fortis fiat colatura usqz ad qrtū. i. 5. de tur in auroza. deinde post euacuatiōē ponatur spongia infusa in aqua decoctōis camomille uiof. uel aneti. Ad idē spongia infusa i aqua calida solū et expressa. Ad idē 3 fiat calefactio rū cū uase eneo inuoluēdo pānuz lini iplendo uas aqua calida. Ad idē ualet uescia plēa aq calida et loco applicata. Secundo notandū q in materia phlegmatica p'petit talis sirupus. R. isopi capil. uene. añ. Al. ii. ligittie rase uuaz passarū mundataz ab arillis añ. 3. i. ordeī mundi. 3. ii. quattuor seminū frigidorū munda torū seīs bulsci seīs spargi seīs lini seīs fenugre ci añ. 3. i. aceti al. 3. 5. ponitur ad incidendū mel lis elci qrt. i. 5. zuccari al. quar. iii. fiat sirupus clarificatus usqz ad quar. v. et iste cōpeteret si esset colera grossa. Ad idē sirupus de liquiritia si rupus de isopo et sirup⁹ d capillis ueneris. Al. medicina laxatiua. R. floz uiof. boraginis buglosse añ. 3. i. liquiritie rase uuaz passaz mundatarū nb arillis añ. 3. i. caricarū. 5. 5. agarici. 3. 5. fiat colatura usqz ad quar. i. 5. deinde post euacuatiōē ungatur locus cū oleo de camomilla uel de aneto uel de lilio uel de ireos. idē fiat calefactio rū ex flore camomille et melliloto: et pōt fieri hūidum decoquendo in aqua: uel siccu faciendo sacculum de predictis. Ad idē ualet sacculus talis. R. ordeī ozobi añ. qrt. 5. furfuris pugillum. i. conquassentur et fiat saccul⁹ ad qrtitatem palmi ab utraqz parte bulliat in aqua et modico aceti expressus superponatur lateri. Ad idē ualet sacculus ex milio et sale. et pl⁹ ualet si materia esset uentosa. Tertio notandū q si materia esset mīlia: licet raro accidat debet dari cum predictis pro dirigendo succus boraginis cum tota radice buglosse cum tota radice añ. Al. i. Et medicina laxatiua potest fieri cū ello nigro. uel cum thimo epithimo polipodio sene et similibus. Deinde procedendum est cūz predictis localibus. Al. melius tamen. Com parat phlebotomiam dicens q melius est ut fiat phlebotomia qz ut detur farmatiā. rō q meli⁹

De pleuresi

remouetur materia a loco: quia farinaria non sic attingit ad pñiculos sicut phlebotomia: l3 quantũ e ex parte materie peccantis ppetit farinaria. Deinde da. Nonit curã per potũ dicens q aqua ordeĩ cũ zuccaro debet dari cõti nue in potũ rõ quia iufrigidat hũectat 7 laxat uentrẽ. Secundo dicit q si uideris tuffim ue hementio ficitatis ppetit dare oi mane in potũ inlep uel aquã ordeĩ. Tertio dicit q si uirtus patientis fuerit debilis debz nutriri cũ pane 7 zucharo. si fortis sola aqua ordeĩ fufficit ufq3 ad quartũ diem: Notandũ q i pleurifi a materia calida potus põt eẽ aq3 ordeĩ uel aqua fontis. cũ pane zuccari uel succus maloz gñatoz dulcium cũ multa aqua fontis. 7 ubi eẽ fittis ifomnietas 7 ariditas lingue ftrupua uiol. uel nenufarinus uel papaueris cũ aq3 ordeĩ aut fontis. et ifte potus ualet loco cibi qñ uirtus e fortis. fi eẽ debilis põt uti brodio pulli parui decocti in aq3 fontis cũ lactucis aut feibus frigidis fine fale coqñtur ufq3 ad offiũ separationẽ. põt etia3 uti priana ordeĩ 7 faria tritici preparata cũ lacte amgdalarũ 7 spinachijs: 7 põt uti paffulis mũdaf amgdal' cucurbitis iuiubis uiol': 7 pane loro cum aq3 seu uino aquoso debili. fed i materia frigida põt potus eẽ aqua mellis uel aqua multũ zuccarata. de cibis priana 7 filia. Al.

Lũq3 fcreare ceperit decoctõs quã i. c. de reumatismo noiauiũ quotidie fumat ante aquã ordeĩ bibat dõec fanet. Si aut febris 7 acuitas perfeueret 7 eger in excreatione difficultatẽ patiat def decoctõ quã in. c. de afmate noiauiũ: qd filr e faciẽdũ cũ faniei fit excreatio. Qd fi in principio paffionis q excreatur nigrũ: aut uelud citrinũ apparet 7 fic permanserit 7 fe. non quieuerit nec calor ufq3 i diez. vii. timoro fum e 7 fi cũ hoc toto aeris attractõ nõ al leuiatur 7 i pectore affuerit oregmõ: aut i maxillis rubedo 7 in oculis labor est mortis ppinquus. Sil.

Nonit curam qñ patiẽs incipit fcreare 7 eft egritudo in augmento: 7 diuiditur in duas fm q duo põt remedia. fecũda ibi. Si aut. De pria dicit q cũ inceperit fcreare d3 quotidie fumere decoctionẽ quã diximus in. c. de catarro ante q3 aquã ordeĩ bibat: quia mũdificat pect' De fecũda dicit q fi fe. 7 acuitas perfeuerauerint: 7 eger patiatur difficultatẽ in fcreatu debz dari decoctõ quã dixim'. c. de afmate: 7 idẽ e faciẽdũ cuz est excreatio faniei. rõ quia talis abftergit 7 pect' mũdificat. Qd fi in principio.

Hic docet pñoficari in pleuresi dicens q in principio paffionis illd qd fcreatur apparuerit nigz 7 citrinũ 7 fic cõtinuauerit 7 nõ quieuerit febris ufq3 ad diẽ. feptimũ e fufpicandz de malo. Secũdo dicit q fi cũ hoc toto non fiat al leuiatio in attractõẽ aeris in pectore 7 fuerit fonus qui dẽ oregmõ: 7 in maxillis rubedo: 7 in oculis liuor e pñimus mortis. Rõ primi quia fignũ est q fit ex malitia materie 7 fignificatur debilitas 7 uirtus fuccubentis: 7 fic uerificatur fecundum dictum. Al.

Si aut exteri' i latere apparuerit rubedo aut apoftematio 7 cũ pñis loc' dolet ponat defup vëtofa aut emplm ex finapi 7 ficub' 7 dimittant ibi donec locus uice retur. De his uero q ex errore ftolidoz ad augmentũ nocumẽti accidunt hac egritudinẽ patientibus e cũ dolor fentit i principio fub coftis exiftimãt grollaz fore uëtofitatẽ: ideoq3 electuariũ diamufcũ aut eis filia egro tribuũt. cũq3 iterficiũt. Hec paffio uocatur birfen cui' eã e apha qd orit fterius ex coftis i pñocũdõrũ. Silla.

Nonit curã pleuresie non uere: 7 diuiditur i duas. Primo facit hoc. fecundo ponit errorem quorundã. fecũda ibi de his uero. De prima dicit q si apparuerit in latere exterius rubedo: aut apoftematio 7 cũ locus pñitur dolet: fignũ e q e pleuresie nõ uera facta ex materia contenta in coftis extra. Secundo uult q pro cura debet fuperponi uentofa. rõ q3 attrahit materiam ad extra plus. Tertio uult q etiã cõpetit empl3 ex finapi 7 ficub' 7 dimittatur donec locus uiceatur. rõ quia tunc materia exbit. Notadũ q in tali nullo mō ppetit repercuffiua. rõ quia repercuteretur materia ad intra ad loca mobilia imo nec in pleuresi uera cõpetunt: 7 fi illud eẽt maxie eẽt in principio principiante. fi qspñs eẽt 7 deus dediffet talẽ gratiã q principiu principians cognofceretur 7 q portaret in manu uel in burfa medicinã repercuffiua: fed nõ uidetur qñ talia pñt pcurrere: id mirandũ quõ bonus eben mēfue dormiuerit. Notandz q i pleuresi uera non competunt maturatiua nifi quando egritudo prolongatur et non uidemus alias uiam: quia fanies est periculofa. De his vñ.

Nonit errorem quorundam dicens q qdaz ftolidi medici in cura huius paffionis errat: at q cũ dolor fentiebatur fub coftis i principio egritudinis exiftimabãt grollam fore uëtofitatem. unde dabant electuariũ diamufcũ 7 fibi fi fimilia calida: et fic augebant nocumẽtus: 7

egru interficiebant, ratio patet. **Hec passio.**
Ostendit denotatione huius passionis dicēs q
hec passio vocatur birsen: cuius cā ē apā qd ori
tur interi⁹ in costis ypodūdziorū: unde sicut xir
sen dī apā pāniculorū cerebri: ita birsen dī apā
pāniculorum pectoris.

De perypneumonia. Sillanus.

Irea rubricā ē nō q perypneumo
nia ē apā pulmōis. Scdo nota q
perypneumonia pōt terminari quin
qz modis. Prio p resolutionē isen
sibile. Secūdo per euacuationē sensibiles ut
per sputū z hoc ē ut plurimū. Tercio per puer
sionē eius i fācie: z talis ē piculosa: qz cū rūpitur
apā sunt pīfici. Quarto ad soliosim ut euz re
soluitur sibile z remanet grossus. Quito p trās
missionē materie ad aliū locū. Tercio notādū
q perypneumonia qñqz est egritudo per se: aliqñ
est sequens aliā egritudine ut pleuresim z fluxū
catarrī. Quarto notādū q cā perypneumōie
pōt ēē quilibet hūor: sed sicut pleuresis ut pluri
mū sit de colera ita perypneumonia ut plimū sit
de phlate z hoc phla uel fluit ad pulmōē per
uenas uel distillat a capite. Quito notādū
q signa perypneumonie quando ē egritudo p se:
z fiat a materia calida sunt febris ptnua acutis
sima. rō ppter ppinquitatē materie putrescens
ad cor: z caliditatē materie: z pulsus ē undosus:
qz apā est in mēbro molli colligente de matēia
multū sibili. vnde pulsus ē plen⁹ z undosus: dif
ficultas anhelitus cū suffocatioe ita ut uideatur
isfirmo q pereat p nimia suffocatioe. rō p3. quia
ppter apā opilatur uie pulmonis qb⁹ attrahi
tur aer ad euentandū caliditatē cordis: rubedo
maxia in maxill⁹: qz a pulmōe eleuatur uaporo
retinētes colorē pulmonis q cōicatur pōis ma
xillarū: dolo: in anteriori parte pectoris z i me
dio duarū spatulay z talis ē aggrauati⁹ rōe
pāniculi suspēdētis qz pulmo ē mēbz insensibi
le de se. rō patet: qz pulmo ptnetur in medio pe
ctoris z in oī perypneumonia ē materia aggrauā
z tussis multa: qz in pectore ē mala materia que
deciditur a mēbro spōgioso in quo continetur
multus aer z miscetur cū illo uria rubea ppter
se. z materiā asperitas lique cū nigredine: quia
eleuatur multi uapores z continetur in lingua z
aduratur: z sic fit nigredo i lingua. Signa ei⁹
qui sit a materia frigida sūt pstrictio anhelitus
cū sonitu in pectore absqz aliquo dolore sensibi
li: lingua ē multotiens absqz nigredine. In pū
cipio pulsus ē mollis z rarus. rō signozum p3.

Signa qñ perypneumonia sequitur aliā egritu

dine sunt signa dicta q apparere incipiunt post
egritudinem precedentē. **Almanzor.**

Um homini superuenerit se. z in
anhelitu tātam patif cōstrictōne
ut se prefocari putet z in maxillis
ita uehemēs sit rubedo ut tice videantur
z anterior pars pectoris dolet z tussis ad
est z qd cū sreatōe emittit existit spūosū
z i pectore sentitur grauitas sine pūctione
z sine calore cui oīa hec accidūt acutum i
pulmōe patitur apostema z vocatur hec
passio perypneumonia. In principio igit
curatōis ei⁹ basilica ē minūda. deide eger
ex his qb⁹ medicaf pleures ē curad⁹. **Sil.**

Determinat de perypneumonia: z diuiditur i
duas. Prio ponit signa. secundo curā. secun
da ibi. In pncipio. De pīa dicit q adhuc
sunt ista signa. Prio q est febris. Secūdu q
ē cōstrictio anhelitus ut putet se suffocari. Ter
tiū in maxillis uehemēs rubedo z uideatur tin
cte. Quartū dolo: pectoris in parte anteriori.
Quintū tussis. Sextū quod emittitur per sere
atū ē spūosum. Septimū in pectore ē grauitas
sine pūctione z sine calore. cū apparēt hec signa
oīa: signū est q patitur acutū apostema z uoca
tur perypneumonia. Rō signoz patet ex dictis.
In pncipio. Pōnit curā dicēs q in pnci
pio debz fieri phlebotomia z cephalica. Rō qz
phibet fluxū ad locū. secūdo dicit q post phle
bothomia eger debet euacuari cum his cū qui
bus curatur pleuresis. Rō quia sunt a simili
loco: quasi ex consimili materia. ideoqz recurra
tur illic. s. ad. c. pcedens. z ita fit in abis z po
tibus sicut dictum est ibi.

**De sanguinis pīectōe cū spūo z sine
vomitu z sine rascatōe. Sil.**

Irea rubricā ē notandū q exit⁹ san
guinis ab ore pōt prouenire a pluri
bus locis. Prio a cerebro per ui
am stillicidii z maxie illis qui sūt so
liti pati fluxū sanguinis nariū. secundo a gingi
uis. Tercio a palato. Quarto a gutture. Quin
to a trachea arteria. Sexto a pulmone. Septi
mo a pectore. Octauo a stōacho z ab aliis mē
bris iserioribus ut ab epate splene z matrice.

Secūdo notandū q signa diffictiua quādo p
uenit a dictis locis sunt quādo a cerebro est do
lor z grauitas capitis z consuevit exire per nās

Signa diffictiua qñ a gingiuis sunt qz gingi
ue sunt sanguinolente uel ulcerate: z cū fricatur
sanguificatur z q aduenit absqz rascatōe z tuf
si z silibus. Signa qñ a palatu sunt qz uēit

cū modica rascatione et modica tussi et q̄ sanguis ē clarus et spumofus et sine dolore et in maxillis apparet alteratio coloris ad rubedinē. Signa q̄ a pectore sunt q̄ uenit cū magna tussi et magno dolore et sanguis est plenus grossus et non sic spumofus. Signa q̄ a stō ut ab aliis mēbris inferioribus sunt q̄ uenit cū uomitu et dolore loci uel mēbi uel ex retentiōe alicuius euacuatōis cōsueti: ut sanguis mēstrui uel emorroidal. Signa q̄ puenit ex ruptura uene: quia uenit cū magna quātitate. si uenit ex excoziatōe cū parua. Tercio notandū de signis pnocticiis. Si sputū apparet sub rubeū in pleuresi uel p̄ipneumonia bonū. Omne sputū sanguis cū tussi q̄ diu durat ducit ad p̄isimū. Sputum s̄ sanguinis q̄ subito uenit si uadit ad cor cito interficit ppter nimiam suā euacuatiōnē. Omne sputū sanguis ex excoziatiōe uix aut nunq̄ curatur. Sputū ex parte fistularū pueniens frequēter reuteratur p̄. Sanguis q̄ uenit cum uomitu sit notabilis quātitatis et cū se fuerit mortale ē et.

Almanfor.

Um sanguis cū rascatiōe aut paruo sonitu q̄ sit sine tussi egreditur n̄ ē ego inde timendū. poterit. n. sanari gargarizando ea q̄ i. e. de sinantia notauimus et regimē subtiliando. Silla. hic determinat de exitu sanguis ab ore et diuiditur in tres. Primo determinat de sputo sanguis cum rascatiōe. Secūdo cū exitu sanguis cum uomitu. Tercio de exitu sanguis cū tussi. Secūda ibi. Cū uomitu. Tertia ibi. Qd̄ si. Prima in duas. Primo docet pnocticari ex tali sputo sanguis cū rascatiōe. Secūdo ponit curā. Secūda ibi. Poterit enī. De prima dicit q̄ cū sanguis exit cū rascatiōe: aut paruo sono qui sit sine tussi non ē timendū ex eo. Rō q̄ signū ē q̄ sit a p̄ibus p̄pinquis: ut a gula trachea arteria et palato: unde medicina p̄solidatiua poterit facilius applicari. Poterit enī. Ponit curas dicens q̄ sputus sanguinis dentū poterit curari gargarizando ea que diximus in. c. de signantia. Rō q̄ talia medicamina p̄stringunt et p̄hibent fluxū sanguinis p̄ his recuratur illic. Secundo dicit q̄ curatur subtiliando regimē. Ratio quia natura redditur potens ad retinendū fluxum sanguinis.

Almanfor

Cū uomitu quoq̄ si exit sanguis n̄ magis affert timorem.

Sillanus.

Ponit curā uomitus sanguis: et diuiditur in duas. Primo docet pnocticari. Secūdo pōit curā. Secūda ibi. Curat nāq̄. De prima dicit

q̄ si sanguis p uomitū egrediatur nō ē m̄tum timendū. Notandū q̄ uomitus sanguis causatur dupliciter. Primo ex sup̄fluitate sanguis. Secūdo rōne male qualitatis sanguis et tunc si reuit ante signa digōnis et in die crisis non ē timendum. Ad propositum Rasis loquitur de prio uel de ultimo.

Almanfor.

Curat nāq̄ hec phlebotomia. Sill. Ponit curā et diuiditur in duas. Primo facit hoc. Secūdo ostendit in quibus non est operandū. Secūda ibi. Quibus afit. Prima in duas. Primo ponit curā p phlebotomiā. Secūdo ostendit curā p assumptiones per os. Secunda ibi.

Et si comederit. De prima dicit q̄ si fiat phlebotomia talis fluxus curatur. Rō q̄ per phlebotomiā sanguis diuertitur ab illo loco et operatur per aliū locū. Ad idē ualent uento se posite in naribus. Ad idē puocatio emorroidarum uel menstruum.

Al.

Et si comederit s̄ptica sicut sumach et succū vuc acerbe. In potu p̄terea sumat ex boli armeni gummi arabici balaustie sanguinis draconis thuris oīum afit. partibus equalibus denf ex eo. 3. iii. cū rob simplici de citonitis. Quibus aut̄ solet accidere sanguis exitus cū iterpollatiōe ex quo nullū sentit nocumētū idq̄ sic ē dimittēdū. Sill.

Pōit curā per assumpta per os: et diuiditur in duas fin q̄ duo ponit remedia. Secūdo ibi. In potu. De prima dicit q̄ talis uomitus sanguis curatur comedendo s̄ptica qualia sūt sumach et succus vuc acerbe. Rō p̄. Notandū q̄ cibus pueniens ē farina tritici amidū faba fracta lētes cicera fracta rizam costus recē panis azimus p̄dices turtures colūbi. De fructib⁹ utatur s̄pticis: quales sūt neiple sorbe citonia pruna corna p̄ra. In potu. Ponit scōz remediū dicens q̄ in potu d̄z sumi boliar. gummi arabici balaustie sanguinis draconis thuris oībus p̄tibus equalēs dētur. 3. iii. cum rob de citonitis. Rō p̄. Ad idē lac coctū cū lapidibus fluuialibus. Ad idē aqua pluuialis ubi ferrum ignitū fuerit extinctū. Ad idē uinū grossū. Ad idē bibat sepe syrupū de papauere cū aqua decoctionis seis citoniorū uel mirrillorum. Quibus afit. Ostendit in quibus non ē operandū dicēs q̄ in aliquibus solet accidere exit⁹ cū iterpollatiōe ex quo sequitur aluuiatio et n̄ nocet et i talibus non ē operandū et.

Al.

Quod si cum tussi superueniat sanguis egressio est timorofum.

Sillanus.

Determinat de exitu sanguis cum tussi et diui

i

ditur in duas. Primo docet pñosticari. Secundo ponit curā. Secūdo ibi. Et tamen. De prima dicit q si cū tussi egrediatur signum est suspectū. rō q: signū ē q puenit a partibus distantib⁹ ut a pulmone uel pectore: unde timor distitit. Itē q: remedia n̄ pñt sic attingere ad locū Almansor.

Est tñ incipiendū i curatōe egrī cū phlebotomia basilica. Deinde ex trociscis istis in potu ē tribuendū. Qui. R. thuris sāguis draconis amboꝝ añ. 3. iii. 7. tertiā karabe 3. v. ematitē terre sigillate amboꝝ añ. 3. x. aluminis. 3. ii. 7. 5. balauſtie. 3. iii. opii. 3. ii. rauerſeni. 3. ii. ex his oib⁹ fiant trocisci. x. de qbus quotidie vnus i potu sumat cum succo oſimi maioris aut portulace 7 si egritudo uehemēs fuerit alius circa noctē dā dū ē. Adiuuozozū quoq; ac coꝝ partes superiores sunt ligande 7 extremitates fū cande. pectus ē p̄cipue si fuerit in eo loc⁹ dolēs ex p̄dictis trociscis ex aq̄ 7 aceto cpi thicē. Eius p̄terea cibaria succū vne acerbe 7 sumach 7 eis silia admixta habeat. Et patiens supinus iacens de terra sigillata aliqd post aliq paulatī comedat. Silla.

Ponit curā 7 diuiditur in duas. Primo ponit curā per phlebotomiā. Secūdo per alia localia. Fa ibi. Deinde ex trociscis. De prima dicit q in cura ē incipiendū faciēdo phlebotomiā ex basilica. rō q: ppter phlebotomiaz sāguis diuertitur a pñb⁹ pectoris. Ad idē fiat phlebotomia de salnatella. Ad idē ventose posite i natibus. Ad idē phlebotomia de saphe na. Deinde ex trociscis Ponit curā per alia localia 7 diuiditur in qnq; fm q qnq; ponit remedia localia: partes patent. De prima parte dicit q in potu tribuendū est de istis trociscis. R. thuris sāguis draconis amboꝝ añ. 3. iii. 7. tertiā karabe. 3. v. ematitē terre sigillate añ. 3. x. aluminis. 3. ii. 5. balauſtie. 3. iii. opii. 3. ii. rauerſeni. i. reubarbari. 3. ii. ex oib⁹ istis fiant trocisci. x. de qbus quotidie vnus i potu sumatur cum succo portulace. Subdit q si egritudo ē fortis alius trociscus ē dādus circa noctē

Ad idē trocisci de karabe: trocisci de terra sigillata. Ad idē. R. mummie mastice boli ar. sāguis draconis añ 3. 5. terātur 7 p̄ficiantur: cū succo solani uel plantaginis. fiant trocisci. 3. vnus cū succo portulace. Ad idē. R. conferne roſ. uiol. añ. 3. i. triasādalī q̄rē. i. coralli ru. seīs portulace seīs plantaginis añ. 3. ii. conficiātur ad inuicē cū aqua roſ. fiat electuariū. Ad

idē. R. pulueris diadragaganti frigidī. 3. 5. karabe coralli ru. lapidis ematitē boli ar. añ. 3. 5. sāguis draconis gūmi arabici añ. 3. i. seīs plantaginis sempuue añ. 3. 5. mastice olibanī añ. 3. iii. carniū uuaꝝ passaz bene pinguiū. 3. i. aq̄ roſ. aq̄ portulace añ. 3. i. succari al. q. sufficit si at electuariū. Ad idē puluis lapidis ematitē distemperatus cū succo portulace paulatim transglutiat. Ad idē. R. granoz mirthi seīs plantaginis subtiliter puluerizati añ. 3. i. misce cū aqua portulace 7 paulatī transglutiat.

Ad idē puluis terre sigill. Ad idem puluis boli ar. Ad idem cauda equina. Ad idē semē mirtilloꝝ. Ad idem sirupus papaueris uel de iunib⁹ uel mirtilloꝝ cum aqua decoctōnis seīs citonioꝝ uel mirtilloꝝ. Ad idem ualeat masticatio portulace 7 succus 7 corpus 7 semen 7 sū expertus quod ualet a p̄prietate. Ad idem succus plantaginis potatus cū modico opii 7 ē ultimū remediū. Adiuuozozū.

Ponit fm locale dicens q partes brachiorum 7 coꝝ superiores sūt ligāde 7 extremitates fū cande. rō q: ex his diuertitur sāguis ad p̄trium rōe doloris. Pectus ē. Ponit tertiū locale dicens q pectus d̄z ephitimari ex trociscis p̄dictis cū aceto 7 aqua. rō q: constringit 7 phibent fluxū. Ad idē. R. olei roſ. olei mirtillini olei amigdalārū dulciū añ. 3. i. succi citonioꝝ. 3. i. cere. q. sufficit fiat unguētū. Ad idē. R. puluerē thuris cū albumine oui 7 suppone.

Notandū q licet p̄dicti trocisci ualeant ex parte sāguis nocēt aut ex parte tussis. q: constringunt: 7 in hoc errant ponētes ab extra pure s̄ptica: id conuenit unguētū dictum. Eius p̄terea: Ponit curā per alia localia dicens q cū cibariis d̄z miseri sumach 7 succ⁹ uue acerbe. rō p̄. Ad idē terra sigillata in cibis sumpta ē. Et patiens. Ponit curā per aliud locale dicens q patiens iacens supinus d̄z paulatī sumere de terra sigillata. q: s̄ptica p̄solidant partem a qua s̄uit san. Ad idem ualent pillule iste posite sub lingua. R. dragaganti seīs portulace modicū affati gūmi arabici añ. 3. 5. lapidis ematitē anthere boli ar. terre sigill. karabe coralli ru. añ. 3. i. mucillaginis psili. 3. i. 5. puluerizanda puluerizētur subtiliter misce oīa cū aq̄ portulace 7 mucillagine psili. 3. i. fiant pillule p̄presse ad quantitātē fabe. Ad idem fiant pillule ex puluere boli ar. gūmi arabici 7 p̄cidū cū aq̄ ordeī in infusione dragaganti teneantur sub lingua ne dissoluit trāsglutiatur 7 trāseant ad spumalia. Notandum q si uena consolidata

De ptisi

remaneat sanguis in cōcavitate pectoris ppetit mundificat et inter oia triacha antiqua ualet cū aqua decoctiois ligritie et capill. ueneris. Secundo notandū qd in exitu sanguis a pectore ppetit qz modica locutio. inter balneū et exercitiū unā salsa acuta et acetosa. Rō p3.

De ptisi.

Sillanus.

Itē rubrica est notandū qz ptisi est ulcus pulmonis cū cōsumptōe totius corporis. Secūdo notandū qz cā huius passionis sunt oia que ulcerant pulmonē et una cā pōt eē materia reumatica decurrens a capite siue fuerit sanguinea siue acuta colerica siue phlegmatica salsa corrosiua: unde sicut guta cauat lapidē sua frequentatōe siue frequentia ita stillicidiū reumaticū pulmonē ulcerat. Scda cā pōt esse apā oris cū rumpitur et uadit ad pectus et nō mundificatur. Tertia cā pōt esse passiōes que sunt iuxta clibanū pectoris et nō mundificantur bene sicut est in pleuresi piplemonia sputū sanguis et sanies in pectore aggregata: ut i empimate. Quarta cā pōt eē retentio menstruarii et emoroidarū et uapor corruptus ascendēs ad pulmonē. Quinta cā pōt eē nimia caliditas exterior et frigiditas rumpens uenas aer uetus et longa mora in cauernis mineraliū et iuxta fornaces ubi funduntur metalla et opari cū argento nino et silia que stringunt pectus et pulmonē ledū: sicut aer autūpnalis casus et percussio.

Tertio notandū qz signoz quedā significant pparationē et dispositionē ad ptisim et pnt dici sig pnopticantia ptisim. quedam significant ptisim actu et dicuntur demonstratiua. Sig significatia pparationē ad ptisim sunt habere collū longū eminentiam epiglotti humeros eleuatos pectus strictū et debile cerebrū reumatizās actu.

Signa uero que significant ptisim actu: sunt se. ethica lēta: laborant et aggrauantur magis post cibū. tussis et difficultas anhelitus rubedo maxillaz: sputū saniosū: pulsus subtilis et strictus: Urina subtilis non multū tincta oleaginea et ppe mortē apparet curuitas unguium casus capilloz: fluxus uentris et retentio sputi. Ratio signoz quia in ptisi pulmo ē ulceratus: unde nō pōt debite euentare calorē cordis: unde calefactū eē ponitur in corde et in oibus mēbris: et tale ē ethica cū consumptione corporis. Verificatur fm qz in ptisi est se. ethica. si in tali semp sentitur calefactio et aggrauatio p cibum et hoc ē qz ois arida caliditas cū irroatur pnciorē ostendit caliditatē. Verificatur tertiu qz i ptisi ē materia nociua i pectore que facit tussim

et qz phibet attractionē aeris facit difficultates in anhelitu. Verificatur quartū: qz in ptisi ē ulcus in pulmone unde a pulmone eleuantur mali uapores ad maxillas hntes colores pulmois. Verificatur qntū: qz in ptisi ē sanies in pulmone que expulsa facit sputū saniosū. Verificatur sextū: qz in ptisi ē debilitas uirtutis: et sic fit pulsus subtilis et priuatio humiditatis naturalis et sic fit strictus pulsus. Verificatur septimū: quia in ptisi ē cōsumptio totius corporis: ideo uria subtilis ē et non multū tincta: qz pauca colera admiscetur ppter debilitatē expulsiue et priuationē digōis contingētē ex debilitatē uirtutis appareat ē oleaginea ex liquefactōe pinguedinis membrorū que cū liquefit currit ad epar et cum urina miscetur. Verificatur octauū ppe mortē et ē curuitas unguium et sic incuruantur et sic casus capilloz ppter consumptionē humiditatis naturalis: unde radices piloz non pnt conseruari: fit fluxus uentris ppter multaz uirtutis digestiue debilitatē uel naturalis et retentio sputi ppter ultimā debilitatē uirtutis expulsiue. Sed notandū circa qntum signū sumptum a sputo qz est experimentū ad cognoscendū utrum sputum ē saniosū ē. Primo qz si prouiciatur super carbones et fetet ē saniosū. Scdo piciatur i aq i aliquo in uase: si descenderit ad fūdū est saniosū et ista signa sūt multū notanda in actu practico et ego multoties exptus sum et uerū inueni. Quarto notandū de signis pnopticis. ptisi antiqua nō recipit curā. Prima causa ē qz ulcus est iā fistulātū et pfundū. Scda cā est quia pulmo est in continuo motu. Tertia cā: qz ulcus non pōt mūdicari cū tussi: et in tussi ē fortis motus: ideo facit ad dilatationē ulcerū. quarta cā est: quia ulcus est in profundo et uirtus medicinarum non potest attingere et si attingit hoc est cū modica uirtute. Quinta causa potest eē carentia rerū conuenientium: quia si medicamina sint calida febris augmentabitur cum semp ethica cōcomittetur: et si frigida non poterit penetrare ritus si sint sicca desiccabitur corpus et consumetur: cum sicca sint consumptiua. si sint humida opilant et putrefiunt. Cauendū tamen est in pnostratione ptisicorum: qz loquendo moriuntur. Notandum etiā qz ptisi pōt longo tēpē palliari. s. in pueris et in senibus et pinguibus et carnosius et specialiter in mulieribus. Secundū signum est quando sputum ptisci cadit sup carbones et fetet et ē casus capilloz in curuatio unguium pstratio appetitus retentio sputi fluxus uentris: tunc ptisicus appropinquat mortē et

expeditus.

Almanfor.

Um alijs diminutionē pati vide
tur post tussim ex cronica passiōe
z sputo sanguis aut saniei pcedē
tē lac asininū in potu tribuaf. Quod si in
ueniri nō poterit caprinū cū pauco zucca
ro dandū est cum quo etiam panē sepe co
medat. ipsumq; quanto plus pōt loco aq
in potu sumat. Vinū tñ subtile z tempera
tū aliqñ ē tribuendū. Nutrimētuz quoq;
egri sit ex carinibus auitū z hedina. Eger
pterea ante comestione z post balneuz in
grediatur qd nō sit calidū sed tepidū z in
semicupio morā faciat. Sillanus.

Hic determinat de pñis: z diuidit i duas. pri
mo ponit curā per ipsuz lac. Scdo ostendit qd
fiendū quando ex lacte febris generatur. scda
ibi. Qd si lac. Prima i duas. Primo sa
cit quod dictū ē. Scdo ponit canonē obseruā
scda ibi. Sūmo opere. Prima in duas
primo pōit curā per dictā. scdo p balneū. scda
ibi. Eger prima in duas. Primo ponit curā
per lac asininū. scdo per uinum. Tertio p cibū.
secunda ibi. Vinū tñ. Tertia ibi. Nutri
mentū. De prima dicit q cum alijs habue
rit consumptōm carnis pñementē ex tussi cro
nica cū sputo sanguinis. aut saniei suple hoc si
gnū ē pñis. in potu dz dari lac asininū. secūdo
dicit q si lac asininū non reperitur ē dandū ca
prinū cū pauco zuccaro cū quo ē pōt comedē
sepe panē. Tertio dicit q ipsū debet sumi in po
tu loco aque quantū plus possibile est. De secū
da parte principali dicit q vinū subtile z tempe
ratū aliqñ in potu ē tribuendū. De tertia dicit
q nutrimentum egri debz ē auium z hedonū.

Notandum q eoz que ualent i cura pñico
rū: quedā sunt que habent naturā cibi z pot?
quedā sunt que habent naturā cibi z medicine:
quedā sunt que habent naturam medicine. Ea
que habent naturā cibi z potus sunt tria. s. lac
uinū z pñisana. Primo dicamus de lacte. In
pñis eni sunt tria. s. ulcus sanies z cōsumptio: ul
cus indiget consolidatiuis: sanies mundificati
uis: cōsumptio nutrimentis resumptiuis. nūc
autem sūmus deus creauit omnia ista in lacte:
In lacte eni ē pars serosa per quas abstergit z
ibi ē pars casealis per quā consolidat: z ibi est
pars butrosa per quā nutrit z resumit. Lac tñ
mulieris magis conuenit. deinde asinay: deinde
lac caprinū z sicut aialia nutritis in locis altis:
z siccis: z nutrimentuz sit ordeū bethonica seni
culus petrosilinū agrimonia: z aduertatis q si

fit asina nō sit nimis larga nec nimis cōstipata
nec nimis in ocio nec nimis i labore. Adodus
autē assumendi sit ab ubere: z si nō sit possibile
habeatur scutella abluta aq calida z sit uacua
z stet super aliā scutellā plenā aqua calida z ml
geatur z forbeat statū. lac eni citissime corrumpi
tur: z si times corruptionē bulliatur ad ignem:
z ponatur parū salis z mellis z forbeantur z p
iciantur in lacte lapides igniti fluuiales: aut fer
rū ignitū: z consideret medicus q bene digera
tur: ita q post consumptōm nō sentiat toruēdes
nec dolores nec eructatiōes fumosas: aut ace
tosas. quoniā sicut cum digeritur facit magnū
inuamentū: ita cum non digeritur facit magnū
nocumentū. sciendum ē hic q i toto illo tēpore
quo lac ē in stō nō debet sumi uinum: qm uinū
facit coagulare lac i stō: unde transit in naturā
ueneni: z propter hoc uinum non datur pñis
pñis. Lauendum est ēt a lacte quando est fe
putrida. Secundum q hz naturā potus z ci
bi ē uinum: qm abstergit mundificat z nutrit: z
velociter conuertit in spūs z sanguinē. sit ergo
uinum album claz nō nouum cum multa aqua
pluuiali. uitetur tñ si sit fe. putrida z cum sumi
tur lac ut dictū ē. Tēnū aut q habet naturam
cibi et potus ē pñisana ordeū uel aqua ordeū ipz
eni abstergit mundificat et nutrit z infrigidat.
z potest dari oī hora seruata debita quantita
te. Ea autē que hnt uirtutē cibi z medicie sūt
quattuor. s. zuccarum mel de ros. cancri fluua
les ficus sicce z multi alii fructus. De melle itel
ligendum ē q abstergit nutrit mūndificat z pene
trat: iō est ueliculum aliarū medicinarū q ua
lent ad spūalia. Si autē est febris putrida: aut
calor fortis posset fieri idromel aquaticū. scdm
ē zuccarum ros. antiquū z quidā nutriunt eos
cū tali solum z prolongant eos in uita: z hoc di
cit Auic. decia tertii. c. de etñis: z si ppter ros. ac
ciderit aliqua constrictio. utatur syrupo facto
s isopo: z si ppter isopū accidat calefactio uta
tur troiscis de camphora z diadragatō frigi
do. Tertium ē cancri fluuiales de quib? no
tandum q sunt medicina benedicta ut uolunt
oēs sapientes. decoquātur ergo in aqua dulci
donec possint mundari z abiectione itioribus z
extremitatibus fortissime abluātur cum lixiuo
facto cū aqua cineris uitū et post coquātur us
qz ad perfectionē in aqua ordeū z comedatur sū
stantia et potetur aqua decoctōis. Quartū est
ficus sicce et similes fructus: sicut pñis phisticū
uue passe munde sebesē intube. Ea autē q
hnt naturā medicie. quedā sunt simplices et

De pñi

quedā pñi. Simples sunt radix ireos ari
stologia capillus ueneris recēs isopus orob⁹ se
mē bōbaci semē papaueris fenugrecū 7 sītia.
Sed pñi sunt diuersa. Sirupus. primo. *℞*
radix ireos isopi añ. 3. i. capill⁹ ueneris recen
tis. *℞*. iii. quattuor seminū frigidorū mūdato
rū seīs endiuie seīs scariole seīs lactuce seminis
portulace seīs coriandri seīs papaueris al. seīs
malue bombacis fenugreci orobi lignitū mun
de uuarū passay ab arill⁹ mundatarū. caricarū
iuiube sebestē philiticorū pincarū mundatarū 3
amigdalay excoctatarū ordei mundi añ. 3. ii.
decoquātur lento igne lignis siccis de iunipe: o
cū aqua dulci fontis sine fumo addatur mell⁹.
rof. *℞*. 5. succari al. *℞*. ii. fiat sirupus 7 clarifi
cetur. Uidelicet enī ptificis ethicis 7 cōsūptis in
tussī 7 asmate: qñ abstergit mūdificat lenit nu
trit 7 cōsolidat 7 ad fanie spūedā uirtutē fortifi
cat. Sapiens enī medicus pōt accipere unū
uel plura ex istis uel pōt facere sirupū uel ellūz
uel pillulas uel troci. uel emplm iuxta cōueniē
tiā particulariū. Ad idē. *℞*. radices ireos. 3.
ii. capill⁹ ueneris recentis isopi añ. *℞*. i. ordei
mundi quart. i. 5. quattuor se. frigidorū maiorū
7 minorū mundatorū seīs malue bismalue seīs
fenugreci orobi iuiube sebestē añ. 3. 5. liquiritie
rase uuarū passay mundatarū añ. 3. i. mellis
electi quart. i. succari al. quart. iii. fiat sirupus
pfecte clarificatus cū aqua pluuiali 7 si in aqua
extinguatur ferrum ē bonū 7 fiat usqz ad qñ.
v. Electuaria calida que mundificāt 7 abster
gunt sūt hec dyayris dyayfopus 7 dyaprasitū
dyacalamentū dyasglla loch de sglla. Electua
ria sīa sunt hec succarū rof. succarū uiolatum
diadragagantum frigidū. Uel electuariū resū
ptiū diapenideō sine spēbus calidis dyarodō
abbatis. sīlīter troscici de camphora. Cōposi
ta sunt. *℞*. succarū rof. ueteris karabe marga
ritarū nō perforatarum ossis de corde cerui sū
guis draconis añ. 3. 5. misce sumat mane 7 sero
ad modū nucis. Ad idē bethonica data cū
melle. Ad idē radices ireos recentis isuse. p
noctē in sirupo rof. 3. ii. diadragaganti frigidi
3. i. candi penidiarū añ. qñ. 5. succari al. *℞*. i.
fiat electuariū totū albū. Ad idē. *℞*. carni
um testudinis nemozū bene preparatarū. 3. i.
misce. Ad idē. *℞*. dyayris dyapcinidiō añ.
℞. 5. Ad idē. *℞*. conserue rof. rub. quart. 5.
pulueris dragaganti frigidi. 3. v. pulmonis uul
pis. 3. i. se. feni. puluerisati. 3. 5. succari alb. q.
sufficit misce. Ab extra fiat emplm. *℞*. sūmi
tatū aneti fenugreci orobi seminis lini ordei da

ctilozum pinguiū caricarū aristol. ro. añ. 3. ii.
pquassentur 7 bulliant in aqua: si ē calor fortis
misce cū oleo uiol. si debilis cum anetino fiat
emplm 7 extendatur supra pectus. Ad idēz
ualent unguenta resumptiua dicta in. c. de spal
mo 7 alia que ppetunt in ethicis sicut unguētū
albū Sal. 7 unguentū populeon. Nota de
cibis ptificorū carnes sint usualū uolatilūz ui
uentium in oratis arboribus 7 nō in aquis he
dine 7 uittulline lactantis carnes pullozū utatur
testiculis uulpis 7 pulmone: qz mirabiliter con
ferunt. cibis de farina cocta cibis de colatura
sulfurum de simula de farina ordei 7 farina sa
bay lentū. rizo spele cicerū auene 7 amidi con
ficiantur cum lacte amigdalay: aut caprinay
aut cum brodio pulli coquantur: fm diuersita
tem particularium secundū qz uolumus cōglu
tinare abstergere uel nutrire. Interdum potest
uti spinachiis boragine feniculo petrosil. lac
tuca portulacay melonibus 7 cucurbitis: 7 si nō
ēēt febris putrida utatur ouis forbilib⁹ 7 fru
ctibus dictis supra. Pñis sit debite fermenta
tus cum debita quantitate sal⁹ bene coctus.
Eger pretereā. Pñis curam per balneum
dicens qz eger ante comestione 7 post comestio
nē debet ingredi balneū quod sit tepidū ualeat
ad humectandū ante cibū per uiam irrotois
sed post ualeat: qz attrahit nutrimentum ad mē
bra. Secundo dicit qz in nase debet contrahere
moram quousqz apparet inflationem uenarū
fieri.

Almansor.

Sūmopere uero cauendūz ē ne uenter
soluatur. Cui tñ si solitus fuerit ex h⁹ pulue
ris bibitione succurrendūz ē. Qui. *℞*. gū
mi arabici spodiū boli armeni seīs mirtinū
omniū añ. 3. i. fiat ex eis puluis de quo in
die. 3. iii. cū sirupo 8 papauere al. aut rob
mirtino dens: huius quoqz pulueris bibi
tio oibus ventris cōstrictione indigentib⁹
qz tussim patiunt remediū affert cui pluri
mūqz addunt xilocaracte de siria 7 bdeli
um de mecha. Quod si lac egro febrez ge
nerauerit aufere dū ē ei lac 7 pñisano quo
usqz se. recedat danda. deide lac ei denuo
tribuat 7 si febris iterū redierit remoto la
cte pñisano est dāda. post cuius recessionē
ut prius ad lac est redeundū. hoc aut sem
per est faciendū cum necessitas urget 7 uē
ter sūme cauendū est ne soluatur. Silla.

Pñis canonē obseruatiū 7 diuiditur i duas
Pñisano facit hoc. Sedo docet succurref fluxui
uentris. Secunda ibi. Cui tñ. De prima
iii

dicat q[uod] ualde ē cauendū ne fiat fluxus uentris: De hoc docet succurrere fluxui uentris: dicens q[uod] si fiat fluxus uentris est dandū de hoc pulue re. *℞. gūmi arabici spodii boli ar. seīs mirti. añ. 3. i. fiat ex eis puluis de quo omni die: 3. iiii. cū sirupo de papauere al. cū rob de mirto den tur.* Subdit q[uod] aliquādo addatur xilocaratte: de siria ⁊ bdellium de mecha. *℞. o patet. Qd si lac.* Sēdo ostendit q[uod] sit sciendū q[uod] ex lacte sit febris. dicens q[uod] si lac generauerit feb. p[er]isana quousq[ue] se. cessauerit danda ē: sēdo dicit q[uod] p[er] recessum febris lac ē tribuendū ⁊ sic ē faciendū q[uod] necessitas urget. Tercio dicit q[uod] custodiēduz est ualde ne fiat fluxus uentris. *rō p[er] 3.* Notā dū ē q[uod] licet in p[er]iplemonia rumpantur ap[er]a ⁊ sit ibi sanies ⁊ ulcus non t[ame]n p[ro]pter hoc necesse ē p[er]i sis p[er] tanto: q[uod] i p[er]iplemonia ap[er]a ē magis i uela mune pulmonis q[uam] i sba sui cū ulcus nō ē magnū ⁊ cū hoc sanies nō ē p[ro]pter putrefactōnem i sba pulmonis: s[ed] ap[er]atio. in p[er]isi autē putrescit pars sbe pulmonis. Sēdo notandū q[uod] ras nō fecit mentionē de empimate q[uod] est dispositio satis p[er] pinqua ad p[er]isim q[uod] empima ē sanies i cōcauitate pectoris ext[er]is. Tercio notandum q[uod] causa empimatis ē uel catarus descendēs a capite ad cōcauitatē pectoris ⁊ nō expellitur nec p[er] t[ra]chēam mundificatur. uñ in sanie transmittatur. ul q[uod] ap[er]a rumpitur ⁊ ad cōcauitatē pectoris fluit materia sicut in squinantia pleuresi ul p[er]iplemonia uel q[uod] humores fluunt a toto corpore ad cōcauitatē pectoris. Quarto notandū q[uod] signa empimatis sunt se. lenta: sed plus de nocte quā de die sup[er] calefactio manuu ⁊ pedū. tussis eius falsa quiete. Signa ad cognoscendum in qua p[ar]te sit sanies sunt duo. Primum q[uod] si sanies sit in parte dextra ⁊ iacet sup[er]a sinistra parte maior dolor ⁊ maius pondus sentitur. Qd si iacet sup[er] parte dextra nō p[ot]est ire ad sinistram ideo i tali decubitu iacet sup[er] p[er]iculi mediastinū di uidentē pectus per mediū ⁊ sic sentitur maius pondus q[uam] ecōtra. s[ecundu]m signūz itigatur filū i bolo ar. ⁊ circūcigatur pectori ⁊ ubi cicins exicea bitur ibi erit sāies ⁊ si i utroq[ue] latere fuerit utrobiz uerificatur ea q[uod] dicta sunt. signa p[ro]nostica Primum sanies p[er] sputum sanguis malus. s[ed] sanies pectoris si sit multa ⁊ uirtus fortis poterit expelli pars per tracheam sine per sputū p[er] per uias occultas transit ad stōm ⁊ expellitur per uomitum: pars transit ad ep[er]a ⁊ si ad cōcauium ep[er]atis ad intestina expellitur. si uero ad gibbum ad utras urine. si sanies sit multa ⁊ u[er]o debilis suffocat. uel quia materia uadit ad cor

uel ad uias anhelitus. Si materia fuerit pauca ⁊ u[er]us debilis mundificari p[ot]est in .xl. diebus ⁊ si ultra maneat trāsīt ad p[er]isim. Tertū signū si materia saniosa sit uiridis: aut nigra malū est si expellitur cū laboriosa tussi ⁊ se. nō cessat mole stū ē. Quartū signū. si sputū fuerit al. lene cum modica tussi ⁊ alleviatōe se. ⁊ bōitate appetitus ⁊ fortitudine uirtus ē signū salutis p[er]uariū v[er]o ē signum mortis. Sciendū hic q[uod] sanies in cōcauitate pectoris existens deludit medicū: q[uod] ut p[er]isim iudicantur p[er]isici ⁊ icurabiles ⁊ sanie mū dificata euadūt q[uod] ē medico uituperiū. Consi derantur ergo p[re]dicta superius de p[er]isi hec si gnificantia. Quinto ē notandū q[uod] cura empia tis satis puenit cū cura tussis applicatō modo emplastra mō sirupos modo electuaria mō pil lulas modo trociscos modo gargarisata: de istis oib[us] dictum ē sup[er]a ideo recurratur illic.

De tremore cordis Sillanus.

T[er]cia rubrica ē notandū q[uod] tremor cor dis ē motus tremulus p[re]ter naturāz Sēdo notandū q[uod] cā tremoris cordis p[ot]est ēē extrinseca uel intrinseca. Sicut sup[er]fluus calor subito sup[er]flūū frigus: manito sup[er]flua: ⁊ accidentia aie cū sint i p[er]cessu. Venenū sup[er]flūū morfus aialium uenenosoz. se. p[er]isilential. ner mes ⁊ oia q[uod] in excessu de uirtute cordis. Si cā sit intrinseca sic p[ot]est ēē ex malitia mēbroz habentū uicinitatem: aut colligantia cū corde: ut p[er] pas sionē stōi cerebri ep[er]atis pulmonis splenis ⁊ ma tricis. Si s[ed] p[ot]est ēē p[ro]pter uentositatē: aut p[ro]pter nimīū sensū: aut uapozē sāguis corrupti uenen tis ad cor: aut a colore p[er]l[er]atis: aut melancolie aut p[ro]pter malā p[ro]pl[er]onē calām aut ffram cū ma teria uel sine materia cum ap[er]ate uel sine ap[er]ate. Tercio notandū de signis cārum. Signa cārum extrinsecay habentur ex iudicio patētis. Si ex passionibus alioz mēbroz discernitur per passi ones ⁊ signa illorū. Si uenit ex v[er]mibus pl[ur] affli gitur ante cibū. si ex sensu ⁊ raritate aduenit ex q[uod]cūq[ue] facili cā. si ex uentositate cito aduenit ⁊ ci to recedit. si ex caliditate pulsus ⁊ anhelitus sūt ueloces frequētes ⁊ inordinati. signa si ex sāgui ne ē tremor cordis urina ē grossa ⁊ pulsus sp[er]is sus facies rubea calor in parte cordis sitis regi mē p[re]cedens multiplicās sanguinē. si fuerit let[is] ⁊ liberalis. signa si ex colera. Urina citrina ⁊ te nuis pulsus uelox ⁊ frequēs sitis nimia color in tensus regimē p[re]cedens multiplicans coleras si uunenis animosus: q[uod] cūcurrerit ⁊ laboraue rit. signa ex p[er]l[er]ate. Urina est remissa spissa pul sus parū tardus ⁊ inordinatus somnolent[is] et

De tremore cordis

pulsillaninus regimem multiplicans phla. si sit phlaticus et in hieme. Signa si melia. Si fuerit melicus timidus et extenuatus in autumno et si lib⁹ signa pnosica si tremor cordis diu durauerit significat mortem. scdm signu. si post tremores adueniat uomitus prassinus et tremor no crescat significat spasmu et morte. Tertiu signum si ap^a aduenit cordi. si magnu et calidu interficit eode die. si paruum sicut pustula interficit q^{to} die. Quartu si uulnus aduenit cordi et si in dextra parte statim interficit si sit magnu. si sit puum eode die. si in sinistra eodem die siue sit magnu siue sit paruum.

Al.

Icum cordis tremore fuerit pulsus uelocitas et febris eger ex basilica est minuendus. Sillanus

Determinat de tremore cordis: et diuiditur in duas. Primo ponit cura qn puenit a ca. cala. so quando fit a causa frigida. Secunda ibi. Si autem. Prima in duas. Primo ponit curam per phlebotomia. Secdo per localia. Pa ibi. Et troisci. De prima dicit q si cu tremore cordis fuerit uelocitas pulsus et febris: tuc arguendu est q fit a causa calida. secundo dicit q p cura ppetit phlebotomia de basilica. si si fuerit a sanguine patet.

Al.

Et troisci camphorati cu succo maloy acetosoy in potu sunt tribuendi. Ad. 118. spodii seiscucumeris citruli endiuie lactuce portulace rosay sandali albi oim partes eqles et pro uno quoqz pondus aur. uni⁹ ex eis sumat triu. 8. caphre ordeii podus et quibus cu succo matianorū cōfectis. si aut troisci de qbus in potu quotidie vn⁹ aurei podus quaqz die tribuas quod per duas ebdomodas fieri cōuenit. Si autem hec non suffecerit lac de quo butiru sit extractu ad bibendu datur. Ipe uero nutria tur ex pillulis cu aceto et succo tue acerbe et ex acetoso. Sirupū pterea acetosum d⁹ zuccaro factum bibat. Sillanus.

Ponit curam per alterantia: et diuiditur in duas. Primo ponit cura per trocis. Secundo per dietā. secunda ibi. Ipe 60. Prima diuiditur in duas. Primo facit quod dictu ē. Secundo ponit cura per aliis assumptiu per os. secūdo ibi. Si aut. De primo dicit q in potu sūt dandi troisci de cāphora cum succo malorum acetosoy qui sūt. 118. spodii seiscucumeris citruli endiuie lactuce portulace rosay sandali al. oiu partes equales pro vno quoqz sit podus aurei unius ex eis sumatur cāphore ad pod⁹ granoy

trium ordeii: ex qbus cum succo macianoy pfectis. fiant troisci de qbus detur oi die ad pod⁹ aurei unius. et hoc d⁹ fieri ad duas hebdomadas. Notandū q in tremore cordis ex causa calida cūpetunt aromatica frigida quorum qdam sunt simplicia et quedā pposita. Simplicia sunt sicut uiole nenufar rose sandali oēs coralli margarite cāphora os de corde cerui iacintus smaragdus rasura eboris karabe coriādy lūtū sigillatum acetū agresta succus acetose succus gnatoy succus acetositatis citri limoniū ci tranguloy aqua rosay fruct⁹ aromatici sicut citionia pira poma lac acetosū. Composita sūt ille pfectōes q sunt ex his dūmargariton dyarodon abbatissine spēb⁹ dyaboraginatz zuccarū rosay aut uiol. dyadragagatū tria sandali aq rosay. manusxpi cū plis et mixtura cū his pdictis facta q cōmuniter utantur medici. confectio ex acetosis 118. siue troicis. de uiol. troicis. de camphora. Ad idē ualet hec confectio. 118. cōserue rosay. 118. cōserue buglosse. 118. siue nenufaris. 118. electuarū margaritay. 118. iacintoy saphirorū smaragdoz seiscitri seiscetose coralli ru. añ. 3. i. oim sandaloy coriandri pparati spodii romani been albi et ru. añ. 3. 5. ossis de corde cerui ifusi i aq rosay. 3. 5. limature auri et argenti. 3. ii. pānoy auri numero. 10. zuccari alb. 118. 5. puluerizētur subtiliter i uase marmoreo si ne igne et aspgatur aq rosay. Ad idē. 118. coralloz perlaz iacintoy et smaragdoz añ. 3. i. subtilif sine puluerizentur et in potu detur parū pro uice. Si aut. Ponit cura per aliud assumptū p os dicens q si troisci non sufficiunt lac ex quo butiru sit extractu d⁹ dari ad bibendu. rō qz nutrit et alterat. Ipe uero. Ponit curā p dietā dicens q patiens d⁹ nutriri cū aceto et succo tue acerbe conditis. rō quia alterant et restaurant. Sirupum Ponit curā per sirupū dicens q patiens d⁹ bibere sirupū acetosum factū cū zuccaro. rō p3. Notādū q mlti alii sirupi cōueniunt ad idē: sicut sirup⁹ de succo limonū sirupus de ribes sirupus rosay. sirupus uiol. sirup. nenufari⁹ sirup. acetosus de succo cit⁹ sirup. de acetositatis citri sirup. acetos. d⁹ pruni sirup. aceti. d⁹ succo s fructuū sirup. de agresta iulep rosay. iulep uiol. Ab extra fiat tale cphitia. 118. aque rosay. aq acetose añ. 3. iii. aq buglosse 3. ii. coralli ru. sandal. ru. rosay. zube añ. 3. i. musci ambf añ. gra. iii. troci. 3. i. aceti. 3. i. 5. misce Ad idem valent odoramenta dicta in. c. de dolore capitis a causa calida proveniente.

Almanzor.

Si autē cū tremore cordis non fuerit se.
trocisci muscati in potu sumant. **Ad. 12.**
mastice spice xiloloes ciamomi gariofil.
gallie mus. nuc. mus. cubebe cardamomi
maioris tubeleth. corticū citri oīm añ. pō
dus unius aūf. musci sextā. 3. unius ex his
oibus cū uino bñ redolēte cōspis fiat tro
cis. cōferūt sincopi z tremori cordis. **Elec
tuariū** diamuscū p̄ciosū qđ ē ad sincopi
z tristitiā cordisqz tremore z tepidū faci
ens. **12.** mastice cinamomi seīs ozimi ma
ioris se. ozimi gariofilati. seīs melisse seīs si
simbrū seīs sanfuci macropipis oīm p̄tes
eq̄les ex qbus oīs puluerizatis. 3. x. suman
tur margaritarū minutarū coralli rub. cu
bebe sete crude karabe been albi z ru. so
liū oīm añ. 3. x. musci tubapitici puri. 3. 5.
cōficiant cū melle de miroba. kēbul. hoc
enī electuariū ad frigiditātē stōi z digiue
egritudinē optimū existit. **Silla.**

Ponit curā tremoris cordis facti a cā f̄ra: z
diuiditur i duas. **Primo** ponit curā p trociscū
Secdo per electuariū. **Secda** ibi. **Electuariū**
De prima dicit q si cū tremore cordis n̄ fuerit
se. tunc arguendū ē q fiat a cā f̄ra. **Rō p3.** Se
cundo dicit q p cura trocisci debent dari qui
sunt. **12.** mastice spice xiloloes cinamomi ga
riofil. gallie mus. cucube cardamomi maioris
tubeleth. i. minoris corticū citri oīm añ. pōdus
aūf. unius musci sextā partē. 3. unius ex his oī
bus cū uino bene redolenti p̄persis fiant troci
sci de gallia muscata. **rō p3.** **Electuariū.**

Ponit curā per electuariū dicens q ad tri
stitiā sincopim z tremore cordis. **Ualet** electua
riū diamuscū p̄ciosū qđ ē. **12.** mastice cinamo
mi se. ozimi maioris se. ozimi gariofilati se. me
lisse se. si simbrū se. sanfuci macropipis omniū 3
añ. p̄tes equales ex qbus oibus puluerizatis.
3. x. sumantur margaritarū minutarū corall. rub.
krabe sete crude been al. z ru. foliū oīm añ. 3. x.
musci tubapitici. 3. 5. p̄ficiantur cū melle de mi
robalani kēbulis. **Subdit** qđ ē ad frigiditātē
stōi z debilitatē digestiue optimū existit. **Mo
tandū** q i cura tremoris cordis a cā f̄ra p̄petūt
aromatica calida: z istoz quedā sunt simplicia
z quedā p̄posita. **Simplicia** sunt ambra musc
crocus lignum aloet storax calamita. gariofil.
cortex citri z citranguloz nux muscata. cinamo
mū. semen maiorane z basiliconis foliū. emila.
melissa buglossa borago been albū z ru. doro
nicū zedoaria. cardamomū. rosamarinus xilola
loes. ozimū. ex his possunt fieri electuaria: uel

pulueres. aut trociscis uel syrupi. aut sacculi: z
pōt cū eis rectificari aer. **Cōposita** sunt dyam
bra. dyanthos. diacameron. Julii potio. gallia
musc. electuariū lectificās. aromaticū muscatū
electuariū de gēmis. dyadronici confectio de
musco cōfectio de xiloloes confectio. de citro.
electuariū plurisar coticon cortices citri cōditi.
conditū de citro conditū de buglossa. **Ad idē**
ualet syrupus de corticib⁹ citri. **Ad idē** ulep
tale. **12.** aq̄ mellisse aq̄ buglosse añ. 12. 5. zucca
ri al. q̄r̄. iiii. z fiat ulep usqz ad 12. i. **Ad idē**
12. aque buglosse cū gariofil z ē mirabilis.
Ab extra ualet tale epithima. **12.** succi melisse
succu buglosse facta residentia añ. q̄r̄. iiii. acceti.
3. ii. gariofil. 3. i. 5. musci. 3. i. puluerizēda pul
uerizētur misce oīa fiat epithima sup mamillam
sinistrā. **Ad idē** ualet tale emplm. **12.** lauda
mi q̄r̄. i. gariofil corticū citri añ. 3. i. musci. 3. i.
terbētime. 3. 5. puluerizēda puluerizētur p̄qual
sanda p̄qualitētur cū pistello calido misce oīa
malaxādo cū aq̄ buglosse z fiat emplm ad me
diatē medii palmi p utraqz parte ponatur su
pra mamillā sinistrā. **Ad idē** pōt fieri saccul⁹
cordialis. **12.** floz boraginis floz buglosse añ.
12. i. been al. z ru. añ. 3. i. croci. 3. i. sete d. gra
na. 3. i. gariofil. cinamomi añ. 3. i. 5. pulueris
coralloz ru. ros. ru. añ. 3. 5. ossis de corde cerui
grani musci ambre parū fiat sacculus in syndo
ne ru. z cōsp̄gatur aqua buglosse. **Sacculus**
in cā calā. **12.** floz boraginis uiol. buglos. añ.
12. i. sandaloz z coralloz al. z ru. ros. ru. beē
al. z ru. omniū añ. 3. i. croci. 3. 5. sete. g. xv. ossis
de corde cerui. 3. i. spodi. 3. 5. camphore musci
ambre añ. parū z fiat sacculus in syndone ru.
Et q̄ ras nō dixit de sincopi q̄ satis appropin
quat tremori cordis: iō circa materiā sincopis ē
notādū: q̄ sincopis ē ablatio sensus z mot⁹ i toto
corpore fin maiorē partē pp debilitatē. **So** no
tādū q̄ cāe sincopis p̄nt ēē due. **1.** oē illd q̄ facit
exalationē caloris ex corde sbito: z oē illd qđ fa
cit ad cōculationē caloris in corde z ille p̄nt ēē
intrinsece z extrinsece sicut dñi fuit assignādo cās
tremoris cordis: q̄ n̄ differt nisi f3 magis z mi
nus: q̄ i tremore cordis sūt remissiones q̄z i sin
copi. **Tertio** notandum q̄ signoz sincopis.
Quedā sūt p̄nostica seu p̄nosticātia sincopi su
tura. q̄dam demonstratiua actu sincopi: p̄nosti
cātia z sūt trēor cordis actu z p̄mutatio coloris
faciei i n̄ naturales colores: p̄mutatō pullus ad
tarditatē z puitatē z s̄ritas extritātū. **Si** g
demonstratiua sunt ablatio sensus z mot⁹ pullus
formicās z mortificatio faciei. **rō p3.** sig f3 diues

De collirica passione

fitatē causarū patent fm q̄ dictum fuit d̄ signis tremoris cordis. Signa p̄nostica. Pr̄mū si ali quis longo t̄p̄e patiat̄ tremorē cordis z s̄bito ueniat sincopis expeditū est negociū. Secundū signum si aliq̄s patiat̄ longas sincopis z color faciei mutatus sit in lūore uel uiriditatē uel i nigreditatē nunq̄ calcabit terrā. Tertius si s̄bito ueniat sincopis sine cā manifesta z sincopis fuerit longa cōsumatum ē. Quartum si ali cui sincopis anti datum fuerit sternutatorium si cut elleborus z n̄ sternutauerit dum fuerit ei in iectus i naribus nullum ualet consilium nisi q̄ crux z turribulum portetur. Quarto notandum q̄ in sincopis que nō ē mortalis ē operāduz Pr̄mo fricētur extrema cuz manib⁹ z p̄mo as persor̄ aut cum sale z aceto z q̄ fiant fricatiōes z ligatiōes extremitatum cuz dolore. Sec̄do q̄ ponantur in acie claro z uocentur p̄pio noie i aure noce alta pluribus uicibus. Tertio as pergatur acies aqua ros. muscata z aqua frigida ab alto cadente. Quarto applicētur narib⁹ aromata calida in frigida sincopi z frigida i cā calida z pulucre aromaticum naribus iustas nisi sincopis eēt p̄pter pfocationem matricis: z tunc ponatur glabanum aut assa fetida ad na res z inferius ponantur aromatica. Quito ad bibendus ē unuz cum musco. Sexto aperiatur os cuz cultello ligno z fricentur dentes z lingua cum tiraca z portione musc. Septio ponuntur sternutatoria in naribus. z si sternutet bonū est si uero nō ē malum. In paroxismo non existēs si timet in sincopum aut porimus se. aut q̄ uelit facere phlebotomiā z alias nō fecerit. aut quia patitur tremorē cordis z de s̄ilibus debet iumere aliquod aromaticum. Sumat ergo bonum panē intinctum in aqua citonior̄: aut succo eoz aut uino granator̄: aut aq̄ ros. aut aqua aceto se aut cutri: aut b̄odio carnum: aut sumat ali quid de dyamba: uel potōe muscata uel zucca ro ros. z ita de aliis sc̄dm convenientiā particularium. In aliis partibus procedendum ē sc̄d̄ q̄ dictum ē de tremore.

De colerica passione. Sillanus.

Irea rubicā est notandum q̄ passio collirica ē in qua hō simul in eadē hora eiicit per uomitum z per secessum. humores z cibaria nihil retinet. Sec̄do notā dum q̄ hec egritudo aliq̄n sit ab humorib⁹ frigidiis z aquosis in stō z intestinis multiplicatis debilitantibus uirtutē retētiā in parte supiori stōi z in parte inferiori. Aliq̄n sit ex multiplicatiōe colere rubee in intestinis z in stō moridican

tis in testina z stōm: unde excitat uomitum eadē hora et secessum et hec ē peior. Tertio notandum q̄ siḡ collirice passionis a cā frigida sunt antecessio nausē et fastidu multiplicatio uētō sitatū in uentre z in intestinis ante egritudinem p̄ aliquot dies z q̄ incipit cuz dolore umbilici z pūctura eius. deinde aduenit solutio plurima cū uomitu phlatico antecessio ciboz phlatico rū facientiū nausē z fastidiū. Signa collirice passionis ex effusione colere rubee ad stōm: z intestia sunt nausē uebemēs: sitis assidua cū bibat aquam frigidā sedatur nausē donec cale sit in stō. deinde euomit cā z ē solutio uentris: z q̄nq̄ superfluit donec faciat sincopi z cadit pul sus eius z ē cū eo estuatio z mobilitas z inflāma tio magna z multotiēs pturbatio mētis.

Almanfor.

Um punctio z tristitia alicui sup uenerit assueritq̄ cū ea ul post cā uomitus uel uentris solutio aq̄ calida multotiēs i potu tribuat z si adhuc perseuerauerit uomitus z uentris fluxus: aq̄ calida iterū detur sedabitur enī passio

Sillanus.

Ihic determinat de collirica passione z diuiditur in duas. Pr̄mo ponit signa collirice passionis. Sec̄do ponit curā. z illa in duas: q̄ p̄io ponit curā q̄n passio ē debilis. Sec̄do q̄n passio ē fortis. Sec̄da ibi. Qd̄ si. Pr̄ma i duas. Pr̄mo ponit curā ante declinationē. Sec̄do in declinatōe. Sec̄da ibi. Cū autem egritudo. De p̄ima dicit q̄ cū alicui accidit pūctura z tristitia z sit cū ea uomitus ul post z solutio uentris. tunc arguendū ē q̄ ē collirica passio. Sec̄do procura dicit q̄ aqua in potu sepe d̄ dari. rō q̄ lauāt z mundificāt stōm a materia peccante. Tertio dicit q̄ si uomitus z fluxū uētris: puenerint iterū d̄ dari aqua calida: q̄ remouetur hec passio. Morandū q̄ per illā quā itel ligere debemus omnia illa que mundificāt stō machū a materia faciente illā punctiōē: z ideo si materia ē phlatica cōuenit medicā mundificatiua phlatis. Si colerica puenit medicā euacuatiua colore: quia uomit⁹ curat uomitus z fluxus fluxum. z hoc causa euacuandi materiam facientem uomitum uel fluxum.

Alman.

Cū autē egritudo quieuerit balneū igrediatur eger in quo per unius hore spatiū moretur. Egressus autem de balneo leu alatur nutrimento deīde dormiat. Silla. Ponit curā i declinatōe z diuiditur i duas. p̄mo pōit curā p̄ balneū. s̄o per dietam z somnū

Secūdo ibi. Egressus autē De prima dicit
q̄ collirica passio ubi fuerit remissa uel quieue
rit eger debet ingredi balnei in quo d̄z morari
per spatium unius hore. R̄d̄ q̄z resolutū matezi
am uel trahit ipsā d̄ extra ⁊ sic diuertitur ab
euacuatione ⁊c. Egressus autē. P̄d̄it cu
rā per dietam dicens q̄z nutriti post balnei
nutritum facili digestiois. R̄d̄ q̄z stomach⁹
ē debilitatus. Secūdo dicit q̄ deinde eger debe
domire. r̄d̄ q̄z fortificat digestiū ⁊ retentiū
stōi ⁊ prohibet sensationē male materie ⁊ p̄ tan
to in euacuationib⁹ restringendis somnū cō
mendatur pr̄terq̄z in sudore. 211.

fuit apti ad fluxu. Pa rō q: ex hoc fo significatur ca
lo: i interioribus ppter ruocationē. Venter
qnoq3. Pōnit quartū remediū dicēs q uē
ter d3 epitiari ex sandar rof. cāphora z gallia z
cōf: gi aqua rof. rō q: ifrigidat z alterat malū
pplōnē z fua ftipticitate pfortat z iō ualet i ma
teria colerica z n i materia phtatica. Pōtan
dū q loco illius ualet hoc. Rr. landami maffi
cis añ. q̄r. g. s. olibani. 3. s. fādāl albi z ru. cora.
ru. fumach añ. 3. i. antherē acacie ppoqftidos
pfidē balaufti añ. 3. i. terebentine. 3. i. pulue
ri sēda puluerizētur malaxanda malaxētur mi
fce oīa malaxādō cū oleo rof. z fiat emplm ad
modū fcuti ad quatitātē mediū palmū parui ab
utraq3 parte: z i uiuotus fit fortis fiat duo em
pfa: unū ante aliud vō retro. Ad idē. Rr. fuc
ci plantaginie aque rof. de ftiptibus añ. q̄r. g.
i. aceti. 3. s. mafficis olibani añ. 3. s. farine lētiū
q. fufficit puluerizēda puluerizātur mīfce z fiat
emplm. Ad idē ungatur ftomachus cū oleo
de maffice z oleo de rof. z aliquātō aceti. Et
pānus Pōnit qntū remediū dicēs q pā
nus in aqua rof. z i niue ifrigidat iſufus de
super ponatur. Fo dicit q cū calefact⁹ ē remouē
dus ē z ali⁹ ſuperponēdus. Rō remediū q: bz in
frigidare z fua ftipticitate cōfortare ftōm z v3
qñ fit a colera. Ad potandū. Pōnit sextū
remediū dicēs q paulatī in potu d3 ſumere ui
nu quātū tēperatuz cuz ſucco granatoruz
ratio quia cōfortant ftōm. Secūdo dicit q qñ
uomuerit iteruz d3 dari. rō p3. Almanfo
Pōnē quoq3 in ſucco granatorū inſuſu cō
gendu ē ſumere cū vino z comedere: q ſi
vomerit iterū dandū ē ei donec gſcat.
Ad ſi ſincopis ſuperuenerit muſcū cū vi
no dare cum cōnnetiens ē vī iſerēdo z
ſuccus carnis edine z pulline cuz pauco
citronioz ſucco z vino mixtus in potu ē tri
buēdus. Pulli pterea ſūt aſtandi z ante
nares ipſius diſperpendi thus ēt danduz ē
vt maſtice ipſū z paulatī trahiciat z po
ſtremo bolū coraſcēnu conditū cū cāpho
za tribuat. Quicqd autē de h⁹ paſſionie:
cura nunc vſq3 diximus donec vomitus
ſedetur z ſtomachus cibū recipiat fieri cō
uenit.

De debilitate stomachi

fluxū humorū ad stōm specialiter colere. Secundo dicit qd si iterū uomerit iterū ē dand^o do nec qescat et retineat. Ad si sincopis. Do cet succurrere sincopi dicens qd si sincopis puenit puenit dare muscū cū uino. Rō qd uiuificat uirtutē uitale. scdo dicit qd ē dā dari succus carnis hedine et pulline cū pauco succo citonio rā. Rō qd generat spūs et stōm pfortant. Pul li. Pōnit octauū remediū dicens qd pulli sūt assandi et ante nares dissimēbradi. rō qd sua aro maticitate et odore pfortant. Tbus. Pōnit nouū remediū dicens qd thūs ē dandū ut masti cet et paulatim deglutiat. Rō qd ē stipticū et calidū: et ideo ualet in materia frigida plus. scdo dicit qd ē dāz tribui bolus ar. cū cāphora. rō qd frigidū et stipticū: ideo ualet in materia calida. Tertio dicit qd dictū ē de cura huius passionis usqz nunc docet ut uomitus sedetur et ut stomachus possit cibum recipere. Almansor.

Postqz uero stōachus ipsius recipere poterit nutriendus ē eger et parū vini ueteris in potu sumat bene redolentis et dōz mire incipiat. Trocisci de olibano ad uomitū dandi. Rō boli coraseni thuris amboz añ. 3. x. cubebe cardamomi amboz añ. 3. ii. et 5. cāphore gallie gar. oīm añ. vi 3. unius fiant trocisci pondere aur. vnius bit eni uomitus multū conferunt. Rob et malis granatis succus maloz granatoz acetofoz sumant et per noctem. i. aut amplius dimittant donec qd grossū est in fū do resideat et deinde coquat et dispunet donec iulep similitudinē habeat i quo ab igne disposito adhuc tñ calido mēte vizi dis stipites mittantur et in ipso pmanere pmittant quousqz infrigident. Lūqz ifrigidatū fuerit extrahant ad cuius similitudinē syrupus de citoniis et syrupus de malis macianis fieri cōuenit. Si aut uomit hora aliqua inualuerit nimis et supfluerit magna vētosa stō superponat. Silla.

Pōnit curā post cessationē uomitus dicens qd postqz uomitus cessauerit et poterit eger recipere cibū: dā eger nutrirī ut subleuetur etus. Scdo dicit qd parū vini ueteris bene potentis in potu recipere dā. Rō qd restaurat spiritus. Tertio dicit qd dāz incipere dormire. Trocisci. Pōnit descriptōz quarūdā medicinarū d qd supā fecerit mentionē: et diuiditur in duas scōz qd pōnit descriptionē duarū medicinarū. Secū da ibi. Rob de malis granatis. De prima dicit qd trocisci de olibano ad uomitum dandi

sunt. Rō boli coraseni thuris amboz añ. 3. x. bi eni uomitus multū conferunt. Rob de malis granatis. Pōnit descriptionē rob de granatis et sic sic sumatur succ^o granatoz acetofoz et sic p noctē dimittatur donec qd grossū ē in fundo resideat. deinde coquitur et despumetur donec beat similitudinē iulep i quo ab igne deposito tñ calido mēte stipites uirides mittantur et in ipso pmanere dimittatur quousqz ifrigidetur et cū ifrigidatū fuerit extrahatur. Scdo dicit qd ad similitudinē h^o pōt fieri sirupus de citoniis uel de macianis. Ad idem ualet sirupus de agresta: uel sirupus de granis miri. Si aut uomitus Pōnit curam dicens qd si uomitus aliqz hora nimis supfluerit debet supponi stō magna uentosa. Notandū qd in fluxu uentris debet poni supra stōm magna uentosa. Ratio quia diuertit ad superiora et debet esse sine scarificatione et recole in una de sancta cristina p restringendo uomitū poni supra umbilicū unam uentosa magnā et totā fuisse repletā pinguedine: vii mor tua ē.

De debilitate stomachi. Sillanus. Irea rubicam ē notandum qd stomachus pōt cōfortari quqz modis. Pmi mo per uia alterationis: ut si sit calid^o per frigida et eōuerso. Secundo per uia unio nis partū et sit per stiptica siue calida siue fra. Frigida sunt ut citonia pira nespila pruna puenelli et forbe. calida sunt ut mastix olibanū et ab sinthiū. Tertio per uia mundificationis ei^o a malis humoribus et hoc faciunt medicine diuerse: secundū diuersitatē humorū. Quarto per uiam nutritionis: ut per cibos faciles digōnis et boni nutrimenti. Quinto per ea que cōueniunt a p prietate: ut ab sinthiū mastix et galāga. Ad ppositū Ras i hoc. c. docet pfortare stōm primo et 2o mō. Scdo notandū qd debilitas stōi ē nō mē dispōis stōi qñ nō bene digerit et cōturbat eni cibos uehemēter. Tertio notandū qd debilitas stōi pōt puenire pp causas intrinsecas aut extrinsecas. Cause extrinsecas sūt accidentia aie ut ira: sollicitudo: et tristitia: et silia accidentia: quantitas cibi et potus: addita uel diminuta mala qualitas: uel uetosa: aut cibos inordinate sup^o qd grossū pponitur stili et filces cāc. Si rō fuerit ppter causas intrinsecas: aut hoc ē pp stōm aut pp alia mēbra: aut pp passiones cerebri sicut ē reuma aut ppter passiones cordis: sicut ē tremor et similia: aut ppter passiones epatis: ut quia nimis sibi mittit calidam. Aut ppter passiones splenis: ut qd nimis sibi mittit meliā su perfluam. aut ppter passiones matricis: et sic

de alijs membris q̄ p̄nt mittere supfluitates ad
stōm. Si ppter stōm: aut rōe male p̄plōnis ca
lide uel frigide humide uel sicce cū materia uel
sūi materia. Et si cū materia ul' cū ap̄ate ul' sūi
ap̄ate: aut rōe male p̄plōnis. s. paruitatis uel
magnitudinis et male texture ul' sitius et solutio
nis p̄tinentis. Quarto notandū q̄ signa de
bilitatis a causis extrinsecis habētur ex relatōe
infirmi et assistentū et medici industria. Signa
si fuerit debilitas ex passionibus alioy mēbro
rū a stō habētur p̄siderando subtiliter omnia
mēbra corporis: q̄ notitia nō latebit. Signa
debilitatis stōi ppter malā p̄plōne calidā sunt
q̄ sentitur calor in stō et sitis et male digeruntur
cibaria frigida et iuuatur a frigido: et leditur a
calidis: et si est cū hūoris uitio adest pond⁹ aut
aggravatio et oris amaritudo et uomit⁹. Signa
si fuerit ppter malā p̄plōne frigidā sentitur frigi
ditas in stō paucitas sitis. digerit male res dif
ficilis digōnis et ut plurimū ē appetitus itesus
iuuatur a calidis et leditur a frigidis: et si est euz
humoris uitio: adest pondus aggravatio infla
tio extensio nausea multiplicatio sp̄nti uelocitas
descensus cibi absq̄ eius nimia alteratione et
eructuatio acetosa et hoc si sit p̄b̄la. Si uero ē
melia est pondus et aggravatio et uomitus faci
ens p̄gelationem in dentibus appetitus pluri
mus magnitudo splenis sollicitudo tristitia infla
tio magna. Signa si sūt ppter siccitatē sūt si
tis uehēmēs ericcatio lingue supflua ericcatio
corporis: iuuamentū cū cibis humidis: nocumē
tū uero cū siccis. Signa ppter humiditatem
sūt puitas sitis ledi ab humidis iuuari a siccis
multitudo saluē et sp̄nti. Signa ppositay ha
bentur ex simplicibus. Signa q̄n sit ppter: a
ritatē texture sunt q̄ non inueniuntur signū male
p̄plōnis nec signū ap̄atis et nō iuuat ciboy per
mutatio. Signa q̄n ppter ap̄a dicētur in. e.
sequenti. Signa pposita sunt: primum ois
in digō stōi ē mala et potissime ceibro. rō primi
q̄ non rectificatur p̄ aliā digestiones. rō si q̄ ē
radix fere et origo oim egritudinū: sicut epilep
sie henterie idropisis et. fm. si aliq̄ in conuale
sentia patitur digestione et habeat os acetosum
Lauendū ē de recidua et q̄ materia putrescat.
Tertiu deterior debilitas stōi ē que puenit a ra
ritate texture stōi. Dubitatur que malarū pple
xonū stōi sit deterior tam simpliciū q̄ pposita
rū et q̄ sit ordo. p̄do cuius solone ē notandū
q̄ ille male pplexiones pperantur uel quantū
ad alterationē uel lesionē opationis principalis
membri. s. stōi uel quantū ad curationē. Si p̄i

mo modo sic est frigida complexio inter simpli
ces deterior: secundo sicca: tertio calida et quar
to humida. Et inter eas compositas. Primo
calida et sicca: secundo frigida et sicca tertio cali
da et humida.

Um stōi debilitas cū pauca siti et
tarda cibi de stō descensione et ac
cido ruptu fuerit: fueritq̄ ois acci
dentia hec parua nec fuerit uetusta stoma
chus ex trociscis de ros. ē curā dus de qb⁹
eger quotidie in mane pendus aur. vius
et. s. cū. 3. i. decoctōis de seibus sumat
Decoctio aut de seibus hec ē sumant cū
ni nabati et amcos bulliant in mīua dōcc
aq̄ fiat rubea. d qua postea cū troc. d ros.
ut predictū est in potu tribuas. Troc. uero
de ros sūt q. 12. pulueris rosay ru. 5. iii. xi
loaloes sp̄nte mastice. silocassie signanti cia
moni absinthii oim añ. 3. i. conspergatū
ex uio veteri et informēt troc. Nutriatur
uo ex his q̄ cito digerunt et paucorū sūt
hūoy ac paucay supfluitatū q̄ ē ex redo
lētib⁹ et seibus sūt cōdita sicut sūt calagie
et mutagenat. Ip̄e quoq̄ ante comestioz
multo utat exercitio et aquā minus solito
bibat et post cōsitionē multū dormiat de
vino quoq̄ veteri et puro parum bibat:
totāq̄ nutritiōem minuat. Sillanus.

Determinat de debilitate stōi et diuiditur in
tres. Primo ponit curā q̄n puenit a frigidita
te. Secdo quando a caliditate. Terno q̄n a sicc
tate. Secda ibi. Qd si digestiue. Tertia ibi.
Si aut cū hoc. Primum in duas. p̄do pōit
curā q̄n debilitas stōi est noua. Secdo quando
est antiqua: secda ibi. Qd si hec accidentia
Prima in duas. primo ponit curā per medici
nas alteratiuas. secdo per dictam. Secda ibi.
Nutriat. Prima in duas. primo ponit curā
p trociscos de ros. et per decoctionē de seibus.
secundo ponit descriptionē decoctōis de seibus
et trociscis de ros. secunda ibi. Decoctio aut.
De prima dicit q̄ ubi debilitas stōi fuerit cum
pauca siti tarda descensione cibi d stō et eructua
tōe acetosa cum istis signis arguendū est q̄ de
bilitas stōi uenit a frigiditate. rō p̄s. secdo dicit
q̄ ubi predicta signa sunt parua et non antiqua
stomachus debet curari dando in potu trocis
cos de ros quotidie de mane pondus auz. i. s.
cum. 3. i. decoctionis de seibus. Ratio q̄ sūt ca
lidi et s̄ptici. Ad idē ualent trocisci de ligno alo
es. Ad idem trocisci de cappis. Ad idem
trocisci de diarodon. Decoctio. Ponit de

De debilitate stomachi

scriptione decoctio de sebus et troc. de ros. et primo potest prima. Secunda ibi. Troc. uero. De prima dicitur quod decoctio de seibus est. *℞.* cimini nabati ameos et bulliant in miva donec aqua fuerit rubea de qua tribuatur cum trociscis. Secundo ponit descriptionem trocisci de ros. que est. *℞.* ros. ru. 3. iii. aloalos. mastice. spice: xilocassie. sgnanti absinthii oium añ. 3. i. cōspargantur uino ueteri et fiat troc. Ad idē si detur ad uite. 3. i. i potu pro uice. Nutritur. Ponit curā per dictā dicēs quod patiens debet nutriri ex hiis que cito digeruntur. Rō quod uirtus digestiua est debilis. Secundo dicit quod illa quibus nutritur debent esse paucarū superfluitatū. Tertio dicit quod talia debent esse condita cum spēs redolentibus qualia sunt galāga et alie species stomatice ut pip. et 33. gariof. ameos et silia. Quarto dicit quod est ante comestione d3 uti exerceo forti uel mto. rō quod reficit et calefacit. Quinto dicit quod d3 bibere aquā minus solito. rō quia infrigidat et relaxat stōm. Sexto dicit quod post comestione d3 multum dormire. rō quod innat comestione digestione confortando calore per et reuocationē. Septimo dicit quod d3 uino ueteri pu rō d3 bibere parum: quod calefacit stōz. Octauo dicit quod d3 sumere de cibis minus consueto: rō quod uirtus non est sufficiens digere magnā quantitatē cibi. Notandum quod cibi puenientes sūt carnes arietum. hedoz. pulloz. auuū. uolatilū ut perdicum. fasanoz. pulloz. columboz. qualearum uel conturnicū et similia et plus assata quā elicitas conditas cum spēs per dicio oua forbilia et similes cibi.

Almanfor.
Quod si hec accidentia uetusta fuerint electuarium diacimini et diaolibanū aboz añ. unius aur. pondus cū. 3. i. ueteris uini puri in potu sumat. Regimen autem eius sit ut prediximus.

Silla.
Ponit curā quando forent hec accidentia antiqua et diuiditur in duas. Primo ponit curā per ea que approximantur ab intra. s. per confectiones. Secundo per ea que approximantur ab extra. s. per emplā et unctiones. Secunda ibi. *Emplm.* Prima i tres. Primo ponit curā per pfectiones. Secundo per dictā. Tertio ponit descriptionē illarum pfectionū. Secunda ibi. *Regimen.* Tertia ibi. *Electuariū.* De prima dicit quod si hec accidentia fuerint antiq electuariū diaciminum dyabolibanū añ. pondus aur. unius cū. 3. i. uini ueteris puri in potu sumantur. rō quod illa sūt cala et stiptica. Nota quod ad idē ualēt alia ut diatrionipipercon diagalanga dianisuz dia

uenta gariofilatū aromaticū ros. aromaticū. gariofilatū aromaticū nardinū electuariū aromaticū pfectio de seminibus pfectio de ciamo mo electuarium de citro rosata nouella dyacitoniten cum spēsbus. stonticū calidū zinib. cōditū cortices citri cōditi tragea optima. Ad idē. *℞.* interiorū cinamomi elci. 3. iii. galāge. 3. i. aque ros. de damasco. lb. i. fiat electuarium.

Ad idē. *℞.* 33. al. 3. i. gariofil. interiorū cinamomi galange añ. 3. 5. sedo arie pipis lon. coriandri pparati añ. 3. i. seio anisi feniculi ameos spice nardi cardamomi macis añ. 3. v. corticū citri conditi uuaq passap bene pinguiū. 3. i. aq ros. de damasco quart. 5. succari al. lb. i. et fiat electuariū. Ad idē. *℞.* coriandri pparati interiorū cinamomi elci añ. 3. 5. triū generū piperis gap. galange. 33. al. añ. 3. i. seio anisi feniculi añ. 3. iii. croci. 3. i. succari albi. lb. i. fiat electuariū. Ad idē. *℞.* predicta omnia et fiat puluis et eo utatur. Ad idē. *℞.* cinamomi elci. 3. 5. macis spice añ. 3. i. granorū paradisi 3. i. piperis lon. 3. i. cardamōi. 3. 5. florū cinamomi. 3. i. succari al. 3. ii. misce et fiat puluis. Ad idem. *℞.* garof. macis cinamomi piperis ciperi añ.

Regimen aut. Ponit curam per dictam dicens quod dieta debet esse dicta est supra: *Alman*

Electuarium diaciminum. *℞.* cimini carmeni. 3. 5. 33. x. piperis. 3. x. folioz rute baurach succari albi añ. 3. x. hec oia cū mele despumato conficiantur et detur de hoc electuario si uenter strictus fuerit.

Silla. Ponit descriptionē electuariorum dictarum: et diuiditur in duas. Primo ponit descriptionem diacimini ostendēdo quādo debet exhiberi. Secundo ponit discreptionem diaolibanū ostendēdo quādo debet exhiberi. Secunda ibi. *Quam si solutus.* De prima dicit quod electuarium diaciminū ē. *℞.* cimini carmēi. 3. c. 33. 3. x. piperis. 3. x. foliorum rute baurach suchari albi añ. 3. x. hec omnia cū melle despumato simul conficiantur. Secundo dicit quod debet dari de hoc electuario si fuerit uenter stipticus ratio quia ciminum si teratur grosso modo laxat uentrē. Si subtiliter puocat urinā et ē pulchrū pbl: Ad istud pbleu. ita respōdetur si ciminū teratur grosso modo ratione grossicie non pōt transire nisi p itestina: et ideo tunc laxat uētre sed si teratur subtiliter tunc melius meli poterit transire p uenas mē aicas ad epā et tūc trā sit ad uias urine uū puocat urinā. Solutio nō placet: quia fortius debet prouocare secessū quā urinā cū subtiliter trium debet magis et melius

transire per intestina quam per vias urinales
Quod si solutus fuerit venter electuariū
diaolibanum est dandū cuius descriptio
in .c. de uentris solutione continet. Silla.
Ponit descriptionem diaolibani ostendendo
quando debet exhiberi: et dividitur in duas.

Primo facit hoc. Secundo ostendit quid faci-
endum quando hoc non sufficit. Secunda
ibi. Si autem hec. Prima dicit quod si venter fue-
rit fluxibilis debet dari diaolibanum. ratio pa-
tet quia sua siccitate stringit fluxum. Secun-
do dicit quod eius descriptio continetur in .c. de
fluxu uentris. Ad idem valet mastix et est bonū
pro pauperibus et debet transglutire tria. §. de
nocte et valet in reumate. Al.

Si autem hec non suffecerint squama ferri cum
uino tribuas. scorie autem ferri confectio hec ē
℞. seminis apii. seminis fœculi anisi cini-
ni ameos amidum origani heisi carui seisi
coriandri melanopipis macropipis ciamo-
mi thuris spice gar. nucis. musc. ciperi zizi.
omniū añ. pondus aur. unius scorie aur.
x. oibz sextuplū vini addatur et coquantur
donec ad medietatem redeant et coles de
inde eger de hoc sirupo postq̃ colabitur.
pōdus. 3. xxx. quotidie sumat et nutritio
nem alleviet. qd̃ p̃ tres hebdomodas faci-
at. Caueat sibi ab acetosis et a fructibus re-
centibus et aqua frigida vinum vero mē-
surate bibat. Sillanus.

Hic ostendit quid sciendum q̃n̄ predictum re-
mediū non sufficit. Et primo facit hoc. Secūdo
ostendit a quibus d̃z cauere. Secūda ibi. Ca-
ueat sibi. De p̃ia dicit quod si hoc nō sufficerit
squama ferri cum uino debet tribui. ℞ q̃ ca-
lescit stōm et p̃fortat et siccituz reddit. Secun-
do ponit descriptionē que est. ℞. se. apii. se. fe-
niculi anisi ameos cinini amidi origani heisi
seisi coriandri carui melanopipis macropipis
spice cinamomi thuris gariof. nucis musc. 33. ci-
pi oīm añ. pondus aur. unius scorie. x. aur. om-
nibus septuplūz vini addatur coquatur donec
ad medietatē redeat coletur. Deinde de hoc si-
rupō postq̃ colabitur pōdus. 3. xxx. bibat quo-
tidie. Tercio dicit quod d̃z alleviare dietā. rō patet
Quarto dicit quod hoc ē faciendū per tres ebdo-
modas rē. Caueat. Ostendit a quibus d̃z
cauere et dicit quod ab acetosis: rō q̃ augerent flu-
xum p̃primendo. Secūdo a fructibus recentibus
q̃ lubricat et augent dīcrasīā. Tercio ab aqua
frigida: ratio patet. Al.

Emplm̄ qd̃ stōm confortat et calefacit.

℞. storacē spicā squinatū absinthiū cala-
muz aromaticū mastice ex hīs cū vīo ue-
teri et succo citonior cōspersis emplm̄ sup
stōm ponatur. Ad hoc p̃terea cōfert ut
stomachus fricando inungat̃ ex oleo qd̃
fit ex spica nardi et cipo: aut lana carmina
in predicto oleo calefacto inuoluto super
stōm ponatur et cum pāno ligetur. Silla.

Ponit curam per ea que approximantur ab
extra. Primo facit hoc. Secūdo iterato ponit cu-
rā per ea que approximantur ab extra. Secun-
da ibi. Eger quoq̃. Prima in duas. p̃i-
mo ponit curā per emplm̄. Secūdo per unctionē
Secūda ibi. Ad hoc. De prima dicit quod cō-
ueniens plurimū calefaciens et p̃fortans stōm ē
tale. ℞. storacis calamite spice squinati absin-
thii calami aromatici mastice ex hīs oibz cū
uino veteri et succo citonior cōspersis fiat emplm̄
et supponatur stō. Ad idē. ℞. mastice q̃rt. i.
galange ameos zedoarie añ. 3. 5. mēte sicce ab-
sintii sicci et viridis añ. 3. i. ter bentine. 3. 5. pul-
uerizanda puluerizetur et quassando et quassan-
tur cū pistelo calido nucis oīa malaxando cum
oleo de mastice et fiat emplm̄ ad modū scuti ex
utraq̃ parte et extendatur supra sustaneū. Ad
idē sacculus. ℞. mēte sicce absinthii sicci añ.
℞. i. pulueris gar. ameos cinamomi añ. 3. i.
aspergatur sacculus cū aq̃ absinthii et mēte fa-
cta residentia añ. 3. i. olei mastice quart. i. cere
q̃. sufficit et fiat unguentū. Ad idē. ℞. lauda-
mi. 3. iii. mastice cinamōi gariofil. nucis musc.
galange spice añ. 3. ii. storacis calaitē. 3. i. olei
nardini olei mastice. añ. 3. i. cere. 3. 5. fiat cerotū
ponatur supra coriū. Ad idē valet si sup late-
re calido uel ibi calido asperso sup bono ui-
no ponatur petia lini et sup ea ponatur mastix
electus et dissoluatur et calidus applicetur stō ad
modū emplm̄. Ad idē. ℞. gariofil. mastice
spice galange pipis longi añ. 3. ii. cere laudami
armoniaci añ. 3. i. fiat emplm̄ cū oleo de spica.
Ad hoc. Ponit curā per unctionē dicens quod
p̃fert ut stomachus fricando ungatur cū oleo qd̃
fit de spica nardi et cipo. Uel quod lana carminata
i dicto oleo isusa ponatur supra stōm et cū pā-
no ligetur. Ad idē ualz i unctio facta cū oleo
mastice uel de absinthio uel de costo uel lauri
no uel de cnula uel de cinamomo uel de pulegio
uel de sanfucco uel de ruta. Ad idē valet un-
guentū. ℞. olei mastice olei absinthii olei spi-
ce añ. 3. i. pulueris gar. mastice ameos añ. 3. i.
cere. q̃. sufficit et fiat unguentū. Ad idē valet
amplecti infāntē nudum bene cōplexionatū: s3

De debilitate stomachi

precipue ⁊ longe melius ē amplecti antiquā uetulā. xii. uel. xiii. annorū uel catulū parū bñ pi guē. Uel tenere supra stōm manū calidā uel fricatio stomachi ab extra cū aqua uite ⁊ sepe suz exptus. Uel infusio pāni in predicta aqua ⁊ sup ponatur stō. Ad idē pānis frumenti calidus bene p̄pressus in puluere mente absinthii masti cis cum optimo uino puro.

Al.

Eger quoq; vinū uer⁹ bibat: aut miuaz aut idromel. **Alia** aut hoc modo. fit suc cus citoniorū muzorū sumas ⁊ p diē ⁊ noc tē ut residere possit dimittat ⁊ coles: dein de ei⁹ qd clarū est partes due sumant ꝛuc cari: pars vna uini ueteris. i. ⁊ incipiat co q suauiter ⁊ dispumari donec in iuleb sili tudinē transeat. postea pro vna q̄q; lb. ex toto sumas. 33. spī. cinamomi gar. omniū añ. 3. i. uasticiis. 3. ii. oīa puluerizata i pan no ligent ⁊ itus dū calefactū est mittant ⁊ cū infrigidari ceperit pānus extrahatur ⁊ exprimatur deinde sirup⁹ recodas. **Silla.**

Ponit curā per approximationē ab intra ⁊ diuiditur in duas. Primo facit hoc. Secundo ponit descriptionē miue. **Seda** ibi. **Alia**

De prima dicit q eger d3 bibere uinūz anti quūz: aut miuā: aut idromel. **Ratio** p3. Scōdo ponit descriptionē miue. Sumatur succus cito niorū muzorū per diem ⁊ noctē dimittatur ut re sidere possit: deinde eius quod clat ē due ptes sumantur zuccari: pars una uini ueteris pars. i. ⁊ incipiat coqui suauiter ⁊ dispumari donec iuleb habeat spissitudines: postea pro una quaq; lb. ex toto sumantur 3inzib. spice cinamomi ga riosil. omniū añ. 3. i. masticiis. 3. ii. hec oīa pul uerizata i pāno ligentur ⁊ du3 ē calidū dimitta tur ⁊ cū infrigidari ceperit pānus extrahatur ⁊ dispumetur deinde sirupus recondatur: quare ualet patet q; sit ex rebus confortantibus stōm.

Ad idē ualet orimel ppositum ul' squilliticū. Ad idē sirupus de mente. Ad idē sirupus de absinthio uel de corticibus citri. Ad idem aqua uite i potu sumpta. Ad idē claretū pro stōm frigido ⁊ uocatur stelladi. 17. cinamomi gar. añ. 3. ii. piperis melette galange añ. 3. i. 5. cardamomi. 3. i. zuccari ul' mell. q. sufficit ad lb. ii. uini fiat claretum ul' stelladia. **Al.**

Qd si digestiue debilitas fuerit cū mltā siti ⁊ paucoꝝ ciborū appetitu ⁊ fetido ruc tu sirup⁹ acetosus de citonio bibat sirup⁹ 17. succi citoniorū acetosorū ptem. i. zucca ri al. partē. i. aceti clari quartam parti vni us coquant omnia sil donec inspissent.

Est aut sirupus iste stomachi confortatū⁹ ⁊ ad suas per agendas operationes iuuat iu⁹ ⁊ uehementiam inectionis ⁊ inflatio nem q̄ est in stomacho sedat. Egri uero nutritio sit res in q̄ simul congregant acetositas ⁊ stipticitas ut ē caro cūz succo vne acerbe cocta ⁊ cū malis macianis sil: cocta cū ribes ⁊ facta ex alulebri ⁊ almo si ⁊ illis silia ex cibis. De isto pretereā def puluere ut trasglutiat q. 17. rof. rub. 3. x. spodiū. 3. iii. seminis coriandri. 3. v. dosis eius sint. 3. ii. cū succo granati mucī ⁊ cū sirupo de citoniis acetosis. **Silla.**

Ponit curam debilitatis stōi qñ sit a causa cala: ⁊ diuiditur in tres. Primo ponit curā per sirupū. 2o per dietam. Tercio per puluerē. Se cunda ibi. Egri 2o. Tertia ibi. De isto.

Prima ponit i dual. primo ponit curā per siru pū acetosū de citoniis. Scōdo ponit descriptōz ei⁹. Pa ibi. **Sirupus.** De prima dicit q si fue rit debilitas digestiue cū sit multa ⁊ paruo ap petitu ciborū ⁊ eructatōne fetida: tunc ex istis si gnis arguēdū ē q debilitas stōi ē ex caliditate Secundo p cura dicit q bibatur sirupus aceto sus de citoniis. Rō q; infrigidat ⁊ sui stipticitate pfortat stōm calidū. Ad idē ualet sirupus 8 agresta: Ad idē ualet sirupus de piris ul' 8 per sias. Ad idē sirupus de berberis uel 8 rof.

Ad idē sirupus acetositis citri. Ad idēz sirupus de granis mirri. Ad idē sirupus de granatis uel onzachara. **Ualet** et sirup⁹ ace tosus de succis uel aquis fructuū **Abeluc.**

Ad idem iuleb rosarū. **Sirupus.** Pōit descri ptionē sirupi acetosi. 17. succi citoniorū aceto sorū partes. ii. zuccari partē. i. aceti clari quart. partis. i. coquantur oīa sil. donec inspissentur 2o dicit q ille sirupus ē pfortatiuus stōi sedans inflāmationē seu sedans uehemētā inflāmatioē **Egri** uero. Ponit curā per dietā dicēs q eger d3 nutrirī rebus in quibus ē acetositas ⁊ stipti citas: ut ē caro condita cū agresta ⁊ succo eius Uel cū succo granatoꝝ uel cum aliis acetosis. Ad idē ualet arantia: limoneo: granata: pruna damascena: lactuca: cocta: potulaca cocta: cō dita cū aceto uel agresta uel ptisana orde: pira cocta: citonia cocta ⁊ amarene. De isto prete rea.

Ponit curā per puluerē dicēs q de tur de isto puluere. 17. rof. ru. 3. x. spodiū. 3. iii. coriandri. 3. v. dos. est. 3. iii. cum succo granati acetosi. Uel sirupo de citoniis. Ad idē dyacito oiten sine spēbus calidis triasandalū dyarodō abbatīs electuariū de persicis acetosis. uel cō

k ii

sectio de acetosis: uel confectio de fructibus.
 Ad idem troc. de spodio. Trocisci dyarodon
 abbas troci. de sandalis trocisci de caphora
 trocisci de berberis. Ab extra emplm. R.
 succi plantaginis aqua ros. añ. lb. s. acet. 3. i.
 sandali al. 7 ru. coralli rubri coriandri pparati
 añ. 3. ii. se. citonior seminis acetose añ. 3. i. farie
 orde. q. sufficit puluerizanda puluerizetur fiat
 emplūm mediocriter liquidum applicetur ori
 stōi. Ad idē ungtm. R. oim sandaloz coriā
 dri pparati se. citonior. se. acetose semis, ber
 beris añ. 3. ii. succi citonior. 3. i. olei ros. 3. iii.
 puluerizanda puluerizetur bulliant sū sup cīne
 res calidos usq; ad psumptionē coletur 7 adda
 tur colature cere. q. sufficit 7 fiat unguentum.
 Ad idē unctio facta cū oleo ros. uel oleo ciōio
 rū uel oleo mirtillop. Ad idē. R. ros. ru. sā
 dalis corall. al. 7 ru. se. citri añ. 3. i. coriandri
 pparati. 3. i. 5. pquassatio fiat sacculus pro stō.

Almansor.

Si aut cum hoc qd diximus fuerit i cor
 pore extenuatio 7 inflatio egro lac 7 aq
 orde danda sūt. Ipse quoq; ex herbis hu
 mectantib⁹ nutriend⁹ ē: ut sūt lactuce mal
 ue cucurbite carnes hedoz 7 agnoz lactā
 tiū 7 pisces recentes. Balneū pterea an
 teq; comedat 7 postq; comederit 7 tinas
 quotidie ingrediat. Et uinū clarū valde
 tenueratū bibat 7 assidue utaq; quiete 7
 motū 7 exercitiū viter sitq; totū eius regi
 men sicut eius q corporis grossitiem adipi
 sci desiderat. Et si cū hac dispositiōe inflā
 matio fuerit 7 icensio vehemētissima sto
 machus ex reb⁹ frigidis ē liniendus 7 aq
 orde dāda sitq; ei⁹ regimē etbica hñtis.

Sillanus.

Ponit curā debilitatis stōi qñ sit a siccitate
 7 diuiditur in qnq;. Primo ponit curā per lac
 7 aquā orde. Scdo per dietā. Tertio p balne
 um. Quarto per potū 7 quedā alia. Quinto p
 linimentū ab extra. Scda ibi. Ipse quoq;
 Tertia ibi. Balneū. Quarta ibi. Et
 vinū. Quinta ibi. Et si cū hac. Depu
 ma dicit q si cū his que dicta sunt sit corporis
 extenuatio suple arguendū ē q sit ex siccitate. se
 cundo p cura uult q detur lac 7 aqua orde: rō
 q: infrigidat 7 humectat 7 lac statim refumit cor
 pus. Ipse quoq; Ponit curā per dietā
 dicens q ipse d3 nutriri ex herbis infrigidantib⁹
 7 humectantib⁹: ut sūt lactuce malus cucurbi
 ta 7 citrulli 7 ex carnibus que sūt agnoz hedo
 rū lactantium 7 ex piscibus: rō ē q: infrigidant 7

humectant 7 aliq; ifrigidant 7 aliqua restaurāt
 corp⁹ cito. Ad idē ualēt oia cū uio cocta 7 ru
 pta 7 dicitur sambaglonū qd mirabil⁹ restau
 rat corp⁹. Ad idem ius pulli alteratū cū in
 frigidantib⁹. Ad idē distillatū. Ad idē restaura
 tiuū quo utuntur pratici de carnib⁹. Ad idem
 restauratiuū qd dicitur marcapam. Balneū.
 Ponit curā p balneū ante confectionē ut fiat ir
 rozatio 7 humectatio per uia irrozatōis 7 post
 cōfectionē si tñ i mediate ut attrahatur nutritiō
 tū ad mēbra. Et vinū. Ponit curā per potuz
 7 qdā alia: dices primo q d3 bibere uinū claz
 temperatur: rō q: hūctat 7 restaurat spirit⁹: sō
 dicit q d3 uti gete: rō q: qes hūctat corp⁹. ter
 tio dicit q d3 uitare motū 7 exercitiū rō q: hñt
 ericare: itē d3 uitare coitū. Quarto dicit q: i
 mē ei⁹ d3 ē sicut illius qui uult ipinguari. Et si
 cū. Sic ponit curā p linimentū ab extra dices
 q si cū hac dispōne fuerit inflāmatio 7 icensio
 uehemēs patēs d3 liniiri cum oleis sīs sicut ex
 oleo ros. uel uiol. 7 silibus. Scdo dicit q aq or
 dei d3 dari: ratio patet. Tertio dicit q: regimen
 illius debet esse sicut habentis etbica 7 cetera

De dolore et apostemate stōi. Sillanus.

Ira rubicā ē notandū de dolore: pri
 mo q dolor ē sensibilitas rei p trarie su
 bito 7 fortiter iprimētis. Scdo notan
 dū q cā doloris stōi ē duplex. f. mala pplio 7 so
 lutio continuitatis. Mala pplexio pōt ēē cala
 uel fra cū materia uel sine materia cū apate uel
 sine apate. Sed solutio pntentis pōt ēē ex uen
 tofitate extēdēte in stō exite. Ad ppositū rāf
 determinat de dolore stōi ex mala pplexione cū
 materia cū apate uel sine apate 7 nō ex mala cō
 plexione sine materia: q: de illo dixit i. c. pcedē
 ti. Notandū q signa doloris causati a mala
 pplexione cū materia sine apate. d. sūt i. c. p
 cedenti. Signa doloris causati ab apate stōi si
 fuerit a colera sunt dolor acutus qui sentitur in
 ore stōi se. continua 7 amaritudo oris citrinus
 coloris sitis maxima urina rubea subtilis. pul
 sus uelox spissus 7 durus. 7 si fuerit apā in ore
 stōi destruitur appetitus 7 apparet eminentia
 i pte posteriori: sit aut fuerit in aliis partib⁹ stōi
 nō apparebit eminentia nec nimis magnū nec
 multū eminens. rō signoz pz. Signa si fuerit a
 sanguine sunt dolo: grauis se. continua sitis ru
 bedo oculoꝝ inflāmatio uena: uiz: urina rubea
 spissa: pulsus uelox spissus 7 mollis 7 alia filia
 ut i predicto. c. d. ē. Signa si fuerit a phlate sūt
 dolo: modicus cū grauedie 7 se. lenta plus co
 lo: albus mollities i tactu cū infrigidatōe multū

De apostemate stomachi

tudo sputi pulsus paru⁹ mollis et spissus: urina
nō multū tincta et spissa. Signa si fuerit a mltia
sunt dolor cū pondere febris ocula durities lo
ci: suscedo i color: e. Urina glauca subtil⁹ paruul
et subtilio strictus et duri⁹ cogitatioes male supra
se ipm insōnietas mala et inordinata. **Al.**

Icū dolore stōi adfunt turbatio
et angustia et nausea egro aq tepi
da i potu ē tribuēda et ut vomat
p̄cipiendū. Et si hoc nō suffecerit vēter ex
perapigra soluat. **Ad.** **℞.** pulueris ros.
ru. spice mastice. xilobalsami carpobalsā:
cinamomi xilocassie asari oīm añ. 3. v. alo
es scotrensis duplū omniū qd bene tritū
milceas cū medicinis tritis et cū pāno seri
cino subtilissime cribellatis quarū tritura
tio cū aloē sō iteretur cuius dos sit a pon
dere duoz aut. usqz ad. 3. li. Egro quoqz
quotidie detur panis i uino et succo mali
granati ifusus et in sirupo acetoso de cito
nile.

Sillanus.
Determinat de dolore stōi pueniente a ma
teria sine apate et diuiditur i duas. Primo facit
hoc. sō ponit documentū quoddam obseruan
dū. Ita ibi. Ad dolorē. Prima i duas. Primo
ponit curā p euacuatiōm. sō per dictā scda ibi.
Egros quoqz. Prima i duas. Primo pōit cu
rā per euacuatiōnē per uomitū. sō per secessū.
Ita ibi. Et si hoc. De prima dicit q si cū dolore
stōi adfuit turbatio et nausea supl. arguendū ē q
sit a materia cala. sō dicit q p cura dz sumi aq
tepidā i stō. **℞.** qz leuigat in stō et larat ipm et
sic disponit ad uomitum et si nō ualet misceatur
paz de oleo. Ad idē fiat decoctio aneti uiol. se.
atriplicis cum sirupo acetoso. Ad idē fiat medi
cina uomitina. Et si s. Ponit euacuatiōm
per secessū dices q si nō sufficit hoc dz fieri eua
cuatio per secessū cū ierepiga cuius descriptio
est recipe pulueris ros. ru. mastice spice xilo
balsami carpobalsami cinamomi xilocassie as
ari añ. 3. v. aloes scotrensis ad duplum omniū
qd bene tritum cum aliis misceatur medicinis
bene tritis et cum panno serico subtilissimo cri
bellentur quarum trituratione cū aloē duplo ite
retur. **Dos.** ē pondus aurozum. ii. Ratio reme
diū ē: quia tales medicine euacuant coleram ra
tione aloes et simili ratione ssa. ratione aliarū
medicinarum secum mixtarum. Ad idem. **℞.**
florum uiol. florum boraginis añ. 3. 5. puno
rum damascenorum. x. tamarindozū elcōzum
3. i. uuarum passerum. 3. ii. corticum mirobala
norum bene gumosorum infusorum per noctē

in decoctioe predictorum. 3. i. fricentur de mae
et coletur et collature addatur cassie fist. 3. 5. de
tur in auroza. Notandum q ante debet pcedef
sympus digestiuus talis. **℞.** ordei mundi. 3.
ii. endiuie scariole. añ. 3. i. quattuor: seminiū
frigidorum mundatorum añ. 3. i. florum uiol.
ros. ru. añ. 3. i. uini mali granati. 3. i. zuccari al
bi. iii. quart. Fiat syrupus clarificatus ut
que ad lb. i. Ad idem ualet orizacara cū aqua
ordei ul' endiuie ut cū aqua frigida. Egro quoqz
ponit curam per dictam dicens q egro debz
dari panis infusus in succo malorum granato
rum et siruppo acetoso de cetōis. Ratio quia
ratione stipticitatis confortant stomachum: et
ratione frigiditatis alterant complexionem ca
lidam. Ad idem ualet succus ordei uel auene:
et si esset nimis debilis patiens detur aqua pul
lorum uel hedi decoctum portulacis lactu
cis cucurbitis endiuia agresta et uinum de gra
natis. Bibat iulep uel syrupum ros. uel. uiol
uel uinum de granatis uel agrestā cum aqua
decoctiois lactucarum endiuie portulace

Sillmanfor.

Ad si cū dolore ructuum multitudo et
extensio atqz singultus: egro electuariū dia
ciminū et diacalamentū et alie confectio
nes que ventositatē consuevere quas i. c.
e. de colica notabimus danda erunt. Et
baria quoqz cū sint calagie et mutagerat
cū se. uini veteris puri parū bibat et utaf
mtoz et ingreditur balneū. **Sillanus**
ponit curam doloris stomachi sine apostema
te facti in materia frigida specialiter quādo sit
a frigiditate: et diuiditur in quattuor. Primo
ponit curam per cōfectionem. Secūdo per die
tam. Tercio per motum et balneum. Quarto
punctionē. Secunda ibi. Libaria quoque.
Tertia ibi. Et utaf. Quarta ibi. Stōachus
De prima dicit q si cū dolore sit mltitudo erue
tuatiōis et singl⁹ arguendū ē q dolor stōi sit a
uētositate. nō signoz p3. Secūdo dicit q p cu
ra dz dari diacium elec. s calamēto et alie cōfe
ctioes dissoluentes uētositatē suple quales sūt dia
ciminū dyagalāga dyatriō pipeō cōfec. s scēnibz
elec. de baccis lauri. Ad idē ualz tiriaca ānqua
ardēte. Ad idē v3 aq ardēs sola. Ad idē ualet
ab extra saculus de sale et milio torefactis. Ad
idē uētosa sine scarificatiōe posita supra stōm
ad idē ualz unguētū **℞.** rute. **Ad.** i. castorei. 3
ii. anisi. 3. i. aristol. lon. 3. ii. uini ru. 3. iii. olei la
urini. 3. iii. cōquassāda cōquassētur bulāt sup
cineros calidos usqz ad cōsumptionē uini. cele
k iii

De dolore stomachi et apostematibus eius.

nis lini aneti camomille. f. florū eius. añ. 3. iii. piguedinis anatis anseris galline añ. 3. i. mal nauisebi cocti et bene mūdāt a ligno intrinseco bene pistati. f. i. co:porientur simul et si inquire retur inspissano inco:porientur cum farina frumenti uel sigilis et ponantur. 3. iii. mell et ponatur calidū sup apostēa. Nutrimentum. Pōnit curam per dietā dicens qd nutrimentū non sit nisi sola aq ordeī rō qz ifadat et lenit et preparat. Secundo dicit qd debet cauere a carnibus uino et confectonibus de melle rano quia calefaciunt et augent materiam apostematis. Tercio dicit qd debet bibere succum granatorū acetosorum et succum de fructibus frigidis ut pirorū citoniorū. Ratio qz infrigidant et sua stipicitate solum confortāt. Cumqz calor. Pōnit curam per medicinā laxatiuā dicens qd si calor nō intēsus imo remissus fuerit et per cōsequēs egritudo fuerit in declinatione egro debet exhiberi castia. f. dissoluta in succo endiuie. causa est qz nō debet dare medicinā fortem qū est apostēa in stomacho qz non purgaret materiā peccatē sed agitare t. ideo cōueniunt lenitiua dicta supius: qz nō inducūt dolorē. Notādū qd post euacuationē i tali tēpore troscisci de ros. si recipiātur cū iulep ul' siru. ros. ualēt. Al. Cum aut egritudine dīca elongati fuerit et calor oīo gēuerit si remanserit apostēa cū duritie ex b' emplo epitiēf loc' q' uio larū siccarum 3. x. ros. ru. 3. v. spice odori fere masticis amboru añ. 3. iii. cipi sgnāt calāi arōatici omniū añ. 3. ii. farie feugre ci. 3. x. florum camomille semis maluauisebi. al. farie ordeī omniū añ. 3. x. cōspgātur omnia ex mucillagine se. lini. deide locus ex oleo de neriden tepesfacto inūctus emplastretur expdictis p quattuor horas antequā comedat. Et postqz cibis fuerit digestus et stomachus fuerit euacuatus ex oleo de nereidē Cū lana ut diximus uapo ref. Confectio olei nardini simplicis. 18. olei d' ben. f. i. spice. 3. 5. masticis costi cipi sgnant calami aromatici oīm añ. octaua 3. i. oīa hec puluerizata in p'dicto oleo posita ad solē per ebdomodā vnam vasis ore clauso dimittātur: deide colent et expmātur feces et scose que in manib' remāserit emplis admiscātur optie eni erūt. Silla. Pōnit curā apostematis calidi cōuersi i duritiē: et diuiditur i duas. P'imo ponit curā per emplm. Scōdo per unctionē. Scōda ibi. Et post quā. De prima dicit qd si egritudo fuerit pro longata et calor cessauerit si remanserit apā cū

duritie supra stōm dz poni emplm. 18. uiof. sic carū. 3. x. ros. ru. 3. v. spice odouere masticis amborū añ. 3. iii. cipi sgnanti calami aromatici 3. ii. farine senugreci. 3. x. floz camomille seminis maluauisebi. al. farine ordeī. añ. 3. x. cōspgantur omnia ex mucillagie semis lini. postea locus ex oleo de spica tepesfacto inūctus emplatur et hoc ate cōfessionē per quattuor horas ad idem ualet emplm de melliloto. Ad idē emplz dyaglon. Ad idē cerotuz isopi descriptōe gal. ul' descriptōe philagrii. Notādū qd apā calidū potest conuerti in duritatē dupliciter. P'imo per ea que ab extra aplicantur: ut sunt olea fortissima resolutiua partis subtilis et remāet grossum: ideo cessat febris. Secundo ex hezogeni ate materia: Quia p'imo resolutur materia subtilis: et ideo ualet emplm dictum: quia molliciat et resoluūt et dz poni ante cibationē ut cibis nō ipediatur in digōne. Et postqz. Pōnit curā per in unctionē: et diuiditur i duali. P'imo facit hoc. Scōdo ponit descriptionē olei de spica. Secunda ibi. Cōfec. olei 2c. De prima dicit qd p' qz cibis fuerit digestus et stomachus euacuatus ungi dz cū oleo de spica cū lana ut dictum ē: qz scā mollificatōe tale oleū resoluūt. Ad idē ualet olea et ungta. d. in. c. de cōfortātibz stōz. Confectio. Pōnit descriptionē olei nardini qd sic fit. 18. olei de been. f. i. spice. 3. 5. masticis costi cipi squamanti calami aromatici oīm añ. octaua pte. 3. i. hec oīa puluerizata i oleo dicto posita ad solē per ebdomodā ore vasis clauso dimittātur. deinde colentur et extrahantur feces et scose que in manibus remanserint oleis miscantur quia erunt optime. Al. Cū aut apā in stō inueterauerit troci. d. spica erunt dandi. Qui. 18. floz sgnanti filocassie rauedsei calāi arōatici spice omniū añ. 3. iii. croci mirre anisi costi piperis oīm añ. 3. i. bdellii varit. 3. iii. masticis. 3. ii. armoniaci. 3. i. iformētur troc. quorū unus qsqz ponderet aur. i. x qbus vii^o quotidie cū vino cocto def. Emplm quoqz istud fiat qd. 18. bdellii mollis. 3. x. armoniaci. 3. v. se. been se. apii amborū añ. 3. x. spice masti. nigri amborū añ. 3. v. cere. 3. iii. olei de neriden. 3. xv. gūme i vino dissoluant. deide oīa cōiungāt et fiat ex eis emplz. Ad dolorē tñ stōi et epatis curandū medic^o vald' erudit^o est necessari^o qui ipsoz diligēter attendat dispōnes. Nos tñ aggregatōnes et sūmas ad hoc cōferentes iā diximus. licet in quantum potuimus in hoc abbreviaemus sermonē. Sillanus.

Sillanus.

Ponit curam apostematis frigidi: 7 primo per troscum. Secundo per emplastrum. Secunda ibi. **Emplm.** De prima dicit qd ubi apa in stō iueterauerit troscici de spica sūt dandi q sunt. **℞.** floz sgnanti zilocassie reuedsemi calami romatici oium aī. 3. iii. croci mirre costi aī si pipis omniū aī. 3. i. bdellii uariū. 3. iii. mastice. 3. ii. armoniaci. 3. i. somētur troscici quorū unusquisque pōderet aī. i. oī die datur unus cū uino cocto. Ratio quia subtiliant incidunt 7 resoluunt materiam. **Emplm.** Ponit curā per emplastrum dicens qd debet fieri hoc emplastrum. **℞.** bdellii moll. 3. x. spice mastice nigri amborū aī. 3. v. cere. 3. iii. olei de neridē. 3. xv. gūme i uino. dissoluatur deinde omnia coniungantur 7 fiat emplastrū ex eis. Ad idē fiat emplastrū ceroneon quarti. i. 5. malaxetur cū oleo amigdalaz dulcium extendatur supra conium ad quantitātē medii palmi ex utraqz parte. Ratio qz mollificat subtiliat 7 resoluūt. Ad doloze Ponit unum documentum dicens qd ad doloze rem stomaci 7 epatis remouendum necessariū est habere medicum peritum qui diligenter inuestiget dispositiones. Ratio quia ex errore commisso in istis membris sequitur error in aliis cū in istis fiant digestionēs ex quibus nutriūtur alia membra. Secundo dicit qd aggregationes 7 summas de hoc conferentes iam dicit licet iā abreuauerit sermonem in quantum fuerit possibile. Notandum qd in stomacho ex apostemate stomaci potest cārī ulcus. Ideo sciendū primo qd ulcus ē solutio continuitatis cum sanie. Secundo notandum qd ulcus stomachi sit aut propter rupturam apostematis stomaci. Aut ex materia uenēosa uel acuta ulcerante substantia stomaci aut sit a causa extrinseca. Terno notandum qd signa significāta super ulcus stomachi sunt doloze stomaci in loco in quo ulcus existit 7 qd est fortior si comedat res acutas 7 acetosas 7 in egestiōe atque uomitu apparet sanies atqz ructus eius uel sanies uel uetositas eius que ex it ab ore feret 7 post digestionē alleviatur a grauitate 7 dolore. Ratio signorum patet bene intelligenti. Quarto notādum qd ulceris cura qd fit i stomacho est ut mūdificetur bene cū aqua decoctionis ordeī que debet dari in auroza uel ante uesperas uel mūdificetur cum aqua decoctionis gummi arabici 7 liquiritie Aut aqua xasei. 7 in hoc in estate sed in hyeme eisdem horis sumat decoctiōis mellis aut ordeī aut aqua decoctionis flospi squanti 7 mellis uel mel rosas

colatum cum aqua calī. Et sit quantitas cuiuslibet qualibet hora. 3. iiii. uel. vi. post mundificationem per duas horas ante cōctionem sūatur medicamen qd sic fit. **℞.** ros. balaustrarum karabe aī. 3. ii. boli ar. 3. iii. fiat puluis de quo sumatur bis in die. 3. ii. cū. 3. iiii. succi citeniorū uel siruppi cum aqua decoctiōis sumat aut mirtilloz uel portulace Ab extra ponatur supra locum emplastrū quod sic fit. **℞.** boli. ar. mūmie mirre mastice aloes aī. terrantur 7 in coz potentur cum. 3. ii. picis nauallis aut resine fiat emplastrum

De singultu

Silla.

Greca rubricam est notādum qd singultus ē motus expulsiue uirtutis naturalis stomaci inuati a uirtute sensibili propter nocumentum expellendum 7 dicitur quasi spasmus stomaci. Secundo notādum qd singultus ē duplex. quidam est de repletionē. quidam est de inanitione sicut spasmus. Terno notādū qd singultus 7 spasmus differunt 7 cōueniunt. Conueniūt primo quia ambo possūt causari ex inanitione 7 repletionē. Secundo qz si cū spasmus est cōtractio neruoz uelut suā originē ita singultus ē ptractio stōi 7 pñū ei⁹ vsus suā originē. Sed differunt qz in singultu est cōtractio uilozum: 7 in spasmo cōtractio neruorum: quia spasmus est passio nerui 7 singultus est passio uilozum stomaci. Secundo differunt qz in spasmo ē ita cōtractio qd post modū nō ē dilatatio nisi curetur. Sed in singultu qd uis pmo sit cōtractio tñ postea sequitur dilatatio. Sed in singultu ē ptractiū quia post pstrictiō sequitur. Quarto notādū de causis singultus. Cause aut sunt intrinsece: aut extrinsece. si extrinsece sūt sicut frigiditas aeris: 7 hoc p3: quare cū nutrit puerorū stomachus nimis ifrigidatur de facili icurrunt singultū: aut nimia repletio cibi 7 potus corruptio in stō: aut assumptio rerum acutarū: sicut piperis 7c. Et specialr qñ p3: riuus sumitur: qz facit qd imiscetur pipi. si uero singultus sit ppter causas intrinsecas. aut hoc ē propter stōm: aut ppter alia mēbra: aut ppter apā capitis: aut casum: aut percussione. Aut fracturam carnei: aut ppter apā epatis: aut humores mordicantes acutos pungituios aut acetosos delegatos a toto corpore ad stōm: si uero fuerit ppter stomachū: aut hoc ē ppter humores frigidos inuiscatos: aut calidos pungituios: aut propter apostema: aut ulcera: aut propter nimis sensum: aut ppter nimis inanitiōz. Quinto notandum de signis singultus. Si fuerit

De singultu

Propter causas extrinsecas manifestatur ex iudicio patientis. Si fuerit propter causas aliorum membrorum aut totius. Si sit propter iudicio patientis. si magna si ueniat ex inanitione sunt: quia uenit post febrem et post longam corporis afflictionem et post labores et post abstinentiam: et post euacuationes longas per secessum uel per uomitum: et non sit subito sed paulatim. Signa si fuerit ex repletionem sunt: quia sit subito et ab aliis egritudine precedente longa. ante cibum bene se habet et post male: quia si stetit in longa quiete et se impleuit. Signa si fuerit propter humores frigidiores in stomacho inuiscatos sunt quia uiuatur a calidioribus et sentitur fitas in stomacho. Signa si fuerit propter humores calidiores sunt quia uiuatur a frigidioribus et sentitur calitas punctura et mordicatio in stomacho. Signa si fuerit propter nimium sensum stomachi sunt quia patitur a qualibet re facili singultum. Signa si fuerit propter apertum stomachum sunt febris dolor et nausea et alleuiatur ieiunium post uomitum et assellationem magnam. Signa si fuerit propter ulcera sunt quia cum sumuntur acuta et pungitiua tunc sentitur dolor et aggravatio in stomacho. Signa prognostica. Primum singultus in crisi bonis signis apparentibus bonum quia significatur crisis per uomitum. Signa vero signa mala appareant malum: quia significatur spasmus. Secundum singultus eueniens post quacunque euacuationem superfluum siue naturale siue artificiale malum est signum. Tertium si post uomitum singultus non sedatur neque minuatur: sed potius augeatur malum. Vel aperta stomachi uel ianitione sequitur tunc malum est prognosticandum et.

Almansor.

Unus singultus post grossum cibum coestitum aut uini valde temperati bibitionem superueniens aq. calida in qua cuminum et menta et mentastrum et parathuris bullierit multoties in potu est sumenda. Et ego ut dormiat est precipiendum et venter vaporandus et ieiunandum est ei. Tunc autem per multos dies a coestitum abstineat licet iubendum est balneum sepe ingredi. Deinde paucis cibis desiccantibus tamen est alendus sicut sunt galagie et mutagenae cum seminibus et uini parum puri in potu tribuendum. Et si hec non suffecerint troscisci isti dandi sunt qui dicuntur de thure. *℞. thuris. 3. v. enule. 3. iii. mentastri foliorum rute sicce amborum an. 3. ii. seise sisimbrii. 3. iii. s. isormetur troscisci ex eis pondere aut. unius ex quibus unus in die cum apozimate cimini tribuatur.*

Sillanus.

Hic determinat de singultu et diuiditur in duos.

Primo ponit singultum de repletionem. Secundo de inanitione. Secunda ibi. Ad si singultus. Primum ponit curam per decoctionem quamdam. Secundo per somnum euaporationem et abstinentiam. Tertio per dietam. Quarto per trosciscos. Secunda ibi. Et ego. Tertia ibi. Deinde. Quarta ibi. Et si hoc. De prima dicit quod ubi singultus puenit post comestiones cibi grossi: aut potum uini ualde mixti aque arguendus est esse propter repletionem a materia frigida. Secundo dicit quod cura debet dari aqua calida in qua cuminum et mentastrum et parathuris bullierit. Ratio quia dissoluit uentositatem et materiam frigidam. Ad idem ualet si infundatur spogia et expressa leuiter applicetur stomacho. Ad idem v. hoc. *℞. diptamidis bulli pulverizati. 3. tiriace elci. 3. i. uini al. cal. 3. s. misceatur et ministrentur in potu. et v. et ad dolorem stomachi fortissimum puenientem a materia uentosa. Ad idem diptamidis. Ad idem ualet aqua ardens: aut olea et uncta et sirupi dicti supra. c. de dolore stomachi. Ad idem pfectiones dicte supra sicut diatriopipeon dyaciminum. Notandum quod in singultu de repletionem ante dicta prius debet fieri euacuatio cum uomitu et puocano cum oximelle posito et aqua radialis rasani fortis et seise aneti et sinapis et atriplicis et ceparum uel fiat euacuatio per secessum cum pillulis storiaceis uel cum pigra. Et ego. Ponit curam per somnum et plura alia: dicens primum quod precipiendum est ego ut dormiat. Ratio quia somnus reuocando calorem est causa dissolutionis uentositatum. Secundo dicit quod venter est euaporandus. Ratio propter. Tertio dicit quod est abstinentia a cibo. Ratio quia calor uertit se supra materiam frigidam in stomacho exitem et consumit eam. Quarto dicit quod cum fecerit abstinentiam multis diebus ingredi balneum. Ratio propter: quia complete et perfecte consumit materiam frigidam facientem singultum. Notandum quod loco uaporationis facte supra stomachum fricatio stomachi ualet cum aqua ardenti facta. Similiter sacculus factus cum absinthio et menta sicca et puluere cimini: aut ex milio et sale torrefactis. Ad idem fiat suffumigatio ex thure mastice et ligno aloes et panis infumigatus stomacho applicetur et est optimum. Notandum quod cibi convenientes sunt carnes siluestres uisuales: pullo: columborum et similes plus assate quam elixate et si elixate sunt preparantur cum speciebus et cetera. Et si hec. Ponit curam per trosciscos dicens quod si hec non sufficiant debent dari troscisci de thure. Ratio quia sunt calidi dissoluentes uentositatem. Secundo ponit descriptionem eorum. *℞. thuris. 3. v. enule. 3. iii. mentastri foliorum rute abo-**

añ. 3. ii. scis si simbr. ii. 3. iii. 5. informetur ex his
troscis ponderis auf. unius 7 detur unius: 7 de
tur unus in die cū decoctione cinamomi. Ad
idē electuariū de bacis lauri diaciminū diani
sum diagalanga diatrion pipeon. Sed iter oīa
ualent gariohil. confortando stomachum 7 con
sumendo materiam.

Al.

Qd si singultus post se. acciderit fueritq; cū
eo tribulatio: aut nausea: aut sitis: aut in
ore siccitas aq; calida: ergo multotiens tri
buēda erit nō tamē repente sed paulatim.
Et si sedatus non fuerit aqua ordeī cū oīo
de amigdalīs dulcib; detur. Spondilles
quoq; colli 7 doīsi ex oleo tepido inunga
tur 7 fricent: Et mucillago psilii cū iulep
7 succo granati in potu tribuā. Singultui
preterea 7 sternutationi conferunt retine
re anhelitum.

Sillanus

Ponit curā singultus cum inanitione 7 pri
mo facit hoc. Secūdo ponit curā 7 reuertitur ad
ponendū curā singultus de repletionē. Secun
da ibi. Singultui. Prima in q̄tuor: fm
q; quattuor: ponit remedia. Secūda ibi. Et si
sedatus. Tertia ibi. Spondilles.

Quarta ibi. Et mucillago. De p̄ta di
cit q; si singultus pueniat post feb̄e 7 cū eo fue
rit turbatio: aut nausea: aut sitis: aut in ore siccī
tas tunc ē arguendū q; singultus sit de inanitiō
ne: rō p3. Secūdo p cura dicit q; aqua cala sepe
ē danda infirmo nō tñ subito: sed paulatim: rō
q; h3 humectare. Et si sedatus. Pōit cū
rā per fm remediū dicens q; si singultus n̄ fuerit
remotus d3 dari aqua ordeī cū oleo amigda
lā dulciū: rō p3. Ad idē ualet succus ordeī p
ditus cū lacte. Ad idē lac calidū fm q; extra
hitur ab ubere. Ad id iura carniū pullorū.

Ad idē uitella ouor sorbiliū. Ad idē uinū
dulce debilis mixtionis. Spondilles.

Ponit tertiū remediū dicens q; ualet si fricē
tur spondilles colli 7 doīsi cū oleo cōmuni uel
uiolato tepi. rō q; humectat: iō plus ualet si un
gatur totum corpus rē. Et mucillago.

Ponit quartū remediū dicens q; mucillago
psilii cū iuleb 7 succo granati debet dari i potu
rō p3. Singultui. Ponit curā iterato sin
gultus de repletionē dicens q; in tali d3 puoca
ri sternutatio. Rō q; ipsa ē motus fortis: iō cō
fortat uirtutē expulsuā stomachi. Secundo di
cit q; ualet retentio anhelitus: rō q; ex hoc con
fortatur calor: in iterioribus: q; est plus potens
ad resoluendū materiā singultus. Notandum
q; ad idē ualent accidentia aīe subito iducta ex

in puīso ut timor: magnus ira gaudiū magnū
Ratio q; diuertitur mens tūtis aīalis sensibil
que concurrūt in singultu. Ad idē uentose su
p̄a stōm 7 spondilles sine scarificatiōe: rō quia
resoluunt 7 diuertunt. Ad idē fortes fricatio
nes in extremitatibus facit.

De appetitu canino

Sillanus

Ireca rubrica est notandus q; quadru
plex ē appetitus preter naturā uel ina
turalis: quidā enī uocatur appetitus
caninus: quidā bolusmus uel uacinus: quidā
sincopalis: 7 qdam uocatur appetitus corruptus.
Ad ppositum ras loquitur de primo. Sed seq̄
de oībus ut placebit. Secūdo notandus q; ap
petitus caninus ē appetitus ifaciabilis deriu
tus a canibus: q; sicut canes nunq; faciuntur
donec reuertuntur usq; ad uomitū: ita patiens
hunc appetitū non poterit faciare. Tertiū no
tandū q; cā huius est duplex. scilicet caliditas resol
uens 7 inanienis sicut ē calitas aeris cursus la
bo: uigilie sup flue se. p̄cedēs resoluens cūa
cuatiōē supflua: calitas stōi 7 totū corp̄is: v̄
mes existentes in stō 7 intestinis denotātes cibū
reuma descendens ad stōm debilitas p̄tentiuā
faciens cibū cito descendē: debilitas p̄tentiuē 7
fortitudo expulsuē. Hec iste cause p̄nt redduci
ad inanitiōem 7 resolutiōem. Secūda cā principal
est frigiditas comprimens que agit actionem
similem succiōi. 7 sic inducit contactum 7 sensa
tionem: 7 ideo qui habent orificiū stomachi
frigidum habent appetitum intensum: 7 ideo
quanto est frigidius tanto appetitus est intensi
or: nisi ad tactum deueniat q; mortificet 7 deici
at uirtutem. Tertia causa principalis potest esse
humor: acetosus in orificio stomachi existens si
cut phla acetosum uel mīlia suscitans appetitū
7 hoc abstergendo humores grossos uiscosos
in ore stōi impediētes appetitū 7 debilitantes
digestiū. Quarto notandū de signis si fuerit
appetitus caninus ex inanitione scā ex calitate
aeris uel laboris: n̄ uigiliis: uel cursu: uel feb̄ib;
p̄cedētib;: scitur ex iudicio patētis uel assantiū.
Si pp v̄mes scitur: q; apparent signa v̄miū. si
ppter caliditatē stōi uel totius corp̄is: tūc ē si
tis 7 tūc cū hoc plurimū ē cōstipatus 7 pilosus
7 musculosus 7 siliā. Et si ppter reuma uel ppter
debilitatē contentiuē: uel ppter fortitudinē
expulsuē est fluxus uentris 7 scitur. Quia
cibus exit quasi indigestus. Signa si fuerit
caninus appetitus ppter fam cām. scilicet ppter fri
giditatem sunt fluxus uentris paucitas sitis in
flationes uentositates. Rō p3. Signa si fuerit

De appetitu canino

propter tertiā cām. s. propter humores acetosū sūt paruitas sūtis eructatio acetosa pura cū mīta humiditate. 7 si fuerit ex melīa ē euz pūicitate 7 quadā siccitate. ratio patet. **Al.**

Um aliq̄s famem assidue patitur 7 cibus post comestioz adeo grauat. aut uomere: aut per inferiorē regionē ipsū eicere cogatur risi dandū ē ei q̄ cum coquitur ex liquore qui fluit ab agno qui i furno assatur ipinguat 7 cauda 7 ei similia nec si ex oi cibo qui unctuosus ē. Et vinū vetus purū dandū ē d quo quantū poterit bibat. Deinde precipiendū est ei ut uomeat 7 hoc regimē ē cōseruā dum est donec sanetur.

Sillanus

Determinat de appetitu canino: 7 diuiditur in duas. Primo ponit curā eius qñ fit a materia frigida. Secūdo qñ fit propter caliditatez resoluentē. Secūda ibi. **Ad si** Prima in tres fin q̄ tria pōit imedia. secūda ibi. Et vinū uetus Tertia ibi. Deinde precipiendū. De p̄ia dicit q̄ cū quis assidue appetit 7 sic post cōestione cibus grauat eū ut cogatur eū cibū uomē. aut expellere per secessū: tunc p cura puenit exhibere risū quod dū coquitur ipinguat ex liquore qui fluit ab agno qui assatur i furno 7 si militer cibetur ex omni cibo unctuosus. rō quia talia unctuosā supernatant 7 relaxant os stamachi 7 fastidiū inducunt. Ad idē ualet oleū uiol. potatū cū sero caprino per plures dies. Et uinum uetus. Ponit secūdū remediū dicēs q̄ uinū antiquū purū quantū ē possibile d3 sumi. rō q̄ puecat uomitū in magna quantitate natando i ore stamachi 7 sic destruit appetitū 7 sic debet dari cū cibo uel post cibū: q̄ melius perficitur illud. Si tñ intentio ēēt resolutio d3z dari ante cibū 7 in parua quantitate. Deinde precipiendū. Ponit tertiū remediū dicēs q̄ precipiendū ut fiat uomitus: 7 sic cum hoc regimine custodiatur donec sanetur. **Al.**

Ad si nec cibus eū grauat nec ipm euo mit nec per secessū expellit carnes vacine sunt dande 7 frumentū coctū ut puls 7 risi cū lacte 7 aquā frigidā iu potu sumat 7 in acre frigido moref. Itac aut egritudi ne laborans nihil acetosū 7 stipticum nec acutū comedat. sed dulcibus 7 unctosis solum utatur. **Sillanus.**

Ponit curā quādo fit propter caliditatez resoluentē. Primo facit hoc. Secundo explicat quedā a quibus d3 cauere. Similiter explicat qdā

que conueniunt. scda ibi. Itac aut. De prima dicit: primo q̄ si si aggrauat patientē nec ipsum expulit per uomitum nec per secessum tūc d3ēt exhiberi carnes uaccine 7 frumentum coctū 7 plures 7 risum cum lacte uel uinum cum lacte. ratio quia talia sunt difficilis digestiois replēt stomachū 7 non cito dissoluuntur. Secundo dicit q̄ debet in potu sumere aquā frigidā. Ratio quia alterat malā complexionē calidā que sic resoluit 7 inanit stōm. Tercio dicit q̄ d3 morari in aere frigido. rō p3 p dietam. Itac aut. Explicat quedā a quibus d3 cauere 7 quedāz cōuenientia. Primo dicit q̄ paties hāc dispositionē nō d3 comedere aliquod acetosū nec pūticū nec stipticum nec acutum. rō quia talia augent appetitū. Secūdo dicit q̄ d3 solum uti unctuosos. Ratio q̄ deiciunt appetitū. Circa appetitū preter naturalē q̄ dicitur bolimus: ē p̄mo notandū q̄ bolimus ē fames mēbroz: cū destructōe appetitus i stō 7 talis faciat uno solo bolo. Secūdo notandū q̄ bolimus fit ex frigate aeris accēsis itinerantib⁹ qui exprimit materia uenarū 7 mēbroz ad stōm 7 replēt ipsum unde mēbra remanēt famelica 7 stomachus repletur 7 sic destruitur appetitus. similiter talis frigiditas mortificat omnem virtutem stomachi. ul sit ex caliditate dissoluētē materiā uenarū 7 hūorum tñ q̄ humores dissoluuntur 7 membra expellunt ad stōm 7 destrunt attractionē 7 appetitum stomachi ut accidit febrientibus 7 laborantibus. Tercio notandum de signis bolimini. Signa eius cōmunia sūt antecessio frigoris aeris 7 presertim cū quis i itinere uel alibi i toto corpore sustinerit magnā frigiditatem: 7 post habuerit desiderii comedendi 7 ipsū in breui tempore amittit 7 exiccatio mēbroz. Signa si bolimus fuerit ex aeris frigiditate 7 materia in ore stomachi fuerit frigida apparebunt talia scilicet fastidium facietas 7 uomitus phlegmaticus 7 uiscosus 7 ructus acetosus uel insipidus salina trahit ad insipiditatem uel ad acetositatem: 7 cum hoc sustinuerit frigus in stomacho 7 i oibus membris ut color totius corporis sit pallidus: aut terreus 7 urina trahens ad albedinem uel palliditatem: 7 pulsus ē debilis paru⁹ 7 frequēs 7 egestio mollis uiscosa 7 alba 7 aliquando dura: q̄ nihil comedit. Signa si bolimus fuerit ex dissolutione uel labore hora ul tempore calido 7 fuerit in cōcauitate uel in ore stōi colera apparebūt talia. s. amaritudo oris ardor cū exiccatione lingue 7 aspitare 7 fētietur calitatem in stō 7 in oibus membris aliis. Urina subtilis

cū citrinitate tructuatio famosa color corporis trahens ad citrinū. Quarto notandū q̄ cura si fuerit ex frigate aeris cū cura ex p̄ntia materie frigide in stō est ut sumatur bis oī die oximel p̄positū uel squillitici cum aqua decoctōis galange: deinde purgetur per uomitū uel per secessum cum pillulis fetidis uel stomaticis uel cum decoctione facta ex mirobalanis kebulis emblicis et belliricis. Est enī melior purgatio q̄ remouet materiā et stōs p̄fortat et stipticat et corrugat: et sic excitat appetitū deinde comedat electuarium de musco et dyambra et dyatrion pipereon et galangam. Ab extra ungatur loc⁹ an̄ prandium et ante cenā cum oleo de mastice et spica simul mixtis. Balneetur in aqua decoctōnis absinthii melliloti camomille fumach: et tyriaca aliquā et specialiter post purgatiōem cū uino odorifero. Libaria sint assata ut plurimum. Condiantur cum sp̄ibus odoriferis et bonis. Bibat uinum clarum odoriferū parū stipticū purum. Si bolisimus fiat p̄pter dissolutiōem et laborem hōis et t̄p̄e calidis cum p̄ntia materie colerice in stō et in ore eius sumat sepe uinū de granatis: uel oxizacará uel agrestā uel aquā frigidā. deinde purgetur cū mirobalanis citrinis: aut reubarbaro: aut tamarindis dissolutis in aqua decoctionis prunorū. deinde balneetur infirmus cū aqua decoctōis ros. mirtilloz et edimie. et potest balneū ligatur stōacus et totū corpus cū oleo et mirto et oleo ros. mixtis i q̄bus sit aliqd aceti. p̄nt etiam irrorari membra et p̄fortari cū aqua ros. uel aqua ffa. Comedat carnes elisas p̄ditas cum agresta uel fumach: uel berberis. Confortentur oīa cibaria sua cū rebus odoriferis et rebus acetosis. Bibat uinū odoriferū clarum bene limphatū uel uinū de granatis cum aqua ffa. Circa appetitum q̄ fames sincopalis dicitur notādū q̄ talis appetitus dicitur: q̄ tale accidens sequitur qd̄ est sincopis. Secūdo notandū q̄ cū huius appetitus est q̄ quis h̄z os stōi ita debile et sensibile q̄ n̄ pōt tollerare ieiuniū: unde in hōis famis si crearet cibo de facili incurret sincopi. Tertio notandum q̄ signa sunt q̄ quis nō tellerat ieiunium imo si tellerat cadit i sincopim. Quarto notandū de cura si tales sint actu in sincopi fricentur extrema fortiter et ligentur ligatōe dolorosa et aspgatur facies aqua ros. Rō p̄z: q̄ oīa trahunt calorem ab extra. Sed si non sit actu sincopis: sed timor sit de casum utatur in pane infuso in uino et brodio carniū. Circa appetitū q̄ dicitur corruptus: notandum quod appetit⁹

talio dicitur enormis et irrationalis: ut cum q̄s appetit comedere res extraneas humane sp̄ci: ut cietā uel carbones gypsum lutum glandes pisces et carnes crudas. Secūdo notandū q̄ talis appetitus accidit p̄pter h̄iores corruptos potissime mellicos existentes in stō inficte stomachum et sic causantes appetitum et fit in p̄gnantibus ex materia menstruali ad os stomachi redundante que cum sit m̄fiso: n̄is et diuersa secundū plurimum diuersimode inficit et uariis modis cōturbat locū appetitus. Sed i aliis non p̄gnantibus fit: uel q̄ menstrua retinentur et ad os stōi redundant: uel q̄ epar et splen oppilantur et redundat humor m̄licus ad locū appetitus: uel q̄ in stomacho generantur mali humores m̄lici per aduersionem uel ēt in uenis sicut fit in quartanis uel p̄statio de phlate falso et redundant ad locum appetitus et inficiunt et diuersimode turbant. Tertio notandū q̄ signa huius dispositionis fuder causas trahuntur et uerificantur ex modo appetendi diuerso.

Quarto notandū de cura Si appetit⁹ sit corruptus in p̄gnante: cura ē ut cōcedat sepe dyacitonit cū sp̄ibus non laxatiuis: aut electuariū de cardomomo uel diagalaga. Euomat q̄bus dat hōis post comestione et inducā uomitū leuiter p̄ ut fuerit possibile cum aq̄ tepida et tyruo acetoso. Ungatur os stōi continue cū oleo de mastice et spica mixtis et addatur aliquid acetis. Et de carnis comedat: ut hedi pullos affatas et gallinarum perdicū et aliarum auisū siluestriū et aliquā comedat de cerebris hedi et arctis affatis et elixatis. Bibat uinū odoriferū clarum purū. Si uero appetitus corruptus ē in n̄ p̄gnante muliere uel uiro sumat ieiunio stō. oximel p̄positū cum aq̄ decoctōis cipi uel cardamomi. Uel. R. oximell squillitici. 3. i. s. deinde si at uomit⁹ cū oximele et aqua decoctōis sinapis seīs attritici seīs aneti ceparū et radicis rasanī acuti. deinde sumat electarium de cardamomo uel de musco uel dyambra. ungatur stomachus et os eius cū oleo de mastice et de spica mixtis simul et addatur aliquid acetis. Sumat cibaria delectabilia: ut carnes castratorum hedoz perdicum fasianorū pullos caponū. Bibat bonum uinum odoriferum et amenum etc.

De dolore epatis.

Sillanus Irea rubricam ē notandū q̄ epar potest dupliciter cōsiderari. Uno modo quo ad sui s̄bani: et sic non patitur dolore: q̄ substantia epatis de se nō sentit. Secūdo pōt cōsiderari quo ad pāniculum et sic patitur

dolorem aggrauatiū ratione multiplicationis materiei. Secundo notandū q̄ causa doloris epatis ē uel mala cōplexio calida epatis uel frigida rē. uel solutio continuitatis uel ap̄a ul' op̄ pilatō in epate. Tercio notandus de signis. si gna si fuerit ppter malā pplexionē calidā sunt. Urina est colerica: egestio tendens ad citrinum appetitus i potu ē augmentatus ⁊ in cibo ē diminutus: pulsus ē uelox ⁊ leditur a calidis ⁊ inuatur a frigidis. ⁊ accidit aliqñ uomitus diuersorū colorum mō citrinus mō liuidus mō uiridis coadiuuant etiā illa. i. cōplexio calida etas iuuētutis cibaria calida tempus calidū. Signa si fuerit ppter malā cōplexionē frigidam sūt color faciei ⁊ totius corporis albus uel palid⁹ uel liuidus: urina alba uel liuida: pulsus tardus: paucitas sitis: paucitas bone digestionis: egestio liuida declinans ad albedinē: pauci fetoris inuatur a calidis ⁊ leditur a frigidis: coadiuuat etiā cōplexio frigida regimen preteritum multiplicationum materie frigide ⁊ familia. Signa male cōplexionis sicce sunt siccitas oris ⁊ lingue ariditas corporis sitis egestio sicca pulsus durus urina ibilia. Signa male cōplexionis humide sunt urina spissa egestio hūida paruitas sitis pulsus mollis inflatio faciei ⁊ oculorū mollities carnis ⁊ ipocūdriorū. Signū pronosticū. oēs iste passiones male in caecitiaz ⁊ ydopisiz si diudauerint finaliter terminatur. **Al.**

Um quis male fuerit coloratus: ⁊ cum hoc malam habuerit formā: habueritq̄ dolorem in dextro latere apud costas posteriores ⁊ fuerit ei⁹ malus color citrinus ⁊ fuerit cū hoc in ore siccitas ⁊ sitis vehemens aqua ordei ⁊ succi herbarū vt endiuie ⁊ solatri ⁊ cuscute cū sirupo acetoso de succaro al. facto in potu tribuatur. Emplm quoq̄ ex duobus sandalis ⁊ ros. ⁊ cāphora ⁊ aqua ros. cū pāno lineo loco supponatur. Qd hoc mō fiat pann⁹ in predictis inuolutus supponat eūq̄ tepere ceperit remoueat ⁊ ali⁹ loco eius apponat. In potu preterea sumat granatorū succū ⁊ robur q̄ in frigidare cōsueuerunt. Ibi quoq̄ a uino ⁊ a cōfectibus que de melle sūt sibi caueat ⁊ a cibis calefacientib⁹. Et sumat trocisc. d. berberis. Ad. ix. succi berberis. z. x. se. endiuie seminis citruli portulaceolum aī. z. iii. rosa rū. z. ii. raueri feni. z. i. spice. z. s. informetur trocisci pondere aī. vni⁹ ex quib⁹ detur vnus cū sirupo acetoso de succaro aut cū

succo granati. Uenter quoq̄ si necesse fuerit cum succo fructuū soluaf: ut sūt pruna ⁊ tamarindi ⁊ succaro albo. **Sillanus.**

Determinat primo de dolore epatis. secūdo pro cura apatus epatis remittit nos alibi. secūda ibi. Si aut. Prima in duas p̄io ponit curā epatis qñ sit a caliditate. secūdo qñ sit a frigiditate. secūda ibi. Qd si malus. Prima in duas p̄io ponit curā per alterationē. secundo per euacuationē. secūda ibi. Uenter quoq̄. Prima in quattuor. p̄io ponit curā p sirupū. scdo per epithia. Tercio p euacuatōz. Quarto p trociscos. secūda ibi. Emplm. Tercia ibi. In potu. Quarta ibi. Et sumat. De p̄ia dicit q̄ ubi appareāt ista signa. P̄io q̄ fuerit male coloratus. secūdo q̄ habuerit malā bitudinem. Tercio q̄ habuerit dolorem in latere dextro apud costas posteriores. Quarto si color eius fuerit citrinus. Quito q̄ in ore ipsius fuerit siccitas. Sexto q̄ fuerit sitis suple arguendū ē q̄ sit a caliditate. rō p̄z. Secunda p̄io cura dicit q̄ aqua ordei ⁊ succi herbarū: ut endiuie solatri cuscute cū sirupo acetoso facto ex succaro i potu detur. Rō q̄ talis sirupus deoppulat ep̄ ⁊ ifrigidat.

Ad idē ualeat sirup⁹ digestiue materie calide epatis. ix. endiuie nouelle non sicce. Al. i. lactuce dulcis rostri porcini utriusq̄ epatice aī. Al. quattuor seinū frigidorū sandalorū al. ⁊ ru. aī. z. i. uini mali granati. z. i. succari albi. lb. s. fiat sirupus clarificatus usq̄ ad. lb. Ad idē ualeat orizacare sirupi uiol. aī. quar. i. sirupi endiuie. lb. i. misce. si colera sit parū grossa addatur in p̄io sirupo aceti brusci aī. q̄r. s. uel aceti z. ii. Ad idē. ix. sirupi acetosi simplicis sirupi endiuie aī. lb. s. misce ⁊ si uenter sit cōstipatus adde sirupi uiol. z. ii. Si uero colera sit adusta addatur i sirupo borago ⁊ fum⁹ terre. Al. e dicina laxatiua materie calide epatis. ix. florū uiol. boraginis aī. z. s. prunorū damascenorū tamariendorū aī. z. s. spice nardi. z. i. fiat decoctio in aqua in qua dissoluatur cassie fist. bñ piquis z. i. reubarbari infusi in modico aque endiuie. z. i. fiat colatura usq̄ ad q̄r. i. s. uel loco reubarbari ponatur electuarii de succo ros. z. iii. ul. z. s. si patiens sit fortis. Ad idē. ix. sirupi uiol. z. s. aqua ordei q̄r. i. reubarbari infusi i modico aque endiuie. z. i. pilorū spicnardi g. iii. electuarii de succo rosarū. z. ii. misce detur totus tepidū in auroa absq̄ eo q̄ coletur. ⁊ hī duob⁹ modis utitur cōster practicautes: ⁊ si colera sit grossa ualeat q̄ ponatur in predicta colatura loco reubarbari agarici electi ⁊ reubarbari electi

añ. 3. 5. Ad idem dyarob cū reubarbaro.
Ad idem pillule de reubarbaro. Notandus
q̄ ad oppilatōnez ualet. ℞. sirupi de bisancis
3. ii. mellis ros. colati. 3. i. aque endiuie aque se
niculi aque absinthii añ. 3. ii. fiat iulep pro dua
bus uicibus detur in auroza. **Emplastrum.**
Ponit curā per epithima ex duobus sādā
ros. cāphora ⁊ aqua ros. in panno lineo suppo
natur epati. Secūdo dicit q̄ p̄ calefit pān^o de
bet remoueri. rō remediū quia intrigidat ⁊ epar
calefactū confortat. Notandū q̄ epithia pōt
sic fo: mari. ℞. aque ros. 3. vi. sandal al. ⁊ ru.
⁊ ros. ru. añ. 3. i. cāphor. 3. v. puluerizētur oīa
⁊ misceātur cū. 3. i. aceti. Ad idē ualent succi
lactuce succi solatri aque endiuie añ. lb. 5. aqua
ros. quar. 5. aceti al. 3. i. sandal al. ⁊ ru. seīs citri
puluerizatorū añ. 3. i. misce. Ad idē emplm
℞. ros. 3. 5. seīs papa. al. quar. 5. succi absinthii
facta residētia quar. i. succi solatri. lb. 5. aceti. 3.
i. farine ordei. q̄. sufficit puluerizanda pulueri
zētur misce oīa ⁊ fiat emplm medicriter liqui
dum. Sed hic sciendū q̄ ista ualent corpore
mūdicato q̄ aliter incuraret materiā. Ad
idē sumatur cucurbita ⁊ incidatur ⁊ frustū ei^o
super epar ponatur. Ad idē cerotū sūdalo
rū mesue ē bonū. In potu. Pōit curā per
potū dicens q̄ in potu debet sumere succū gra
natorū ⁊ succos infrigidantes. Ad idē ualet
iulep ros. cū aqua endiuie. Ad idē uinū cri
spinū. Ad idē. ℞. aque buglosse aque capil
loz ueneris aque endiuie añ. lb. i. 5. uini malig
nati. 3. i. zuccari albi quar. 3. iii. fiat iulep. Hic
quoq̄. Hic ostendit a quibus debet se absti
nere a uino. rō quia calefacit. secūdo dicit q̄ d3
se abstinere a confectōibus de melle ppter idē
Tertio dicit q̄ a cibis calefacientib^o. Notā
dum q̄ dieta d3 ē talis. comedat succū ordei
uel auene uel spinachia uel cucurbita cū agresta
uel aceto endiuia portulaca persicca pruna ace
tosa. Si patiens ē debilis comedat carnes
edi pulloz ⁊ silia alteratas cū endiuia lactuca uel
agresta uel uino de granatio uel succo berbēis
uel acetose. Et sumat. Ponit curam p tro
ciscos dicens q̄ debet sumere trociscos de ber
beris. rō quia sunt infrigidātes. secūdo ponit d
scriptionē que ē. ℞. succi berbēis. 3. x. seīs endi
uie seīs citrulli seminū portulace oīum añ. 3. v.
ros. 3. ii. reuadseni. 3. i. spice. 3. 5. isoimētur tro
cisci pondere. 3. unius ex quibus detur un^o cū
sirupo acetoso de succaro aut uino de granat
Ad idē trocisci de cāphora ⁊ de spodio. Ad
idē trocisci de sandalis. Notandū q̄ confec

tiones ad idē ualentes sunt tria sandali dyaro
don abbatis stomachicū frigidū zuccaz ros.
Secundo notandū q̄ medicine simplices infri
gidantes epar calidus sunt endiuia lactuca uio
le sandali rose solatru spodiū cāphora quantu
or seia frigida maiorana. s. melonū cucurbite
cucumeris ⁊ citrulli acetū aqua ros. aqua endi
uie aqua solatri ⁊ aqua fontū. Venter quoq̄
Ponit curā per euacuationē dicens q̄ uēter
debet solui cū succo fructū solubiliū. Al.

Qd si malus color qui est cū dolore
epatis fuerit albus medius uidelz inter eū
qui ē cum fluxibilitate ⁊ eū qui ē cū tumo
re fueritq̄ cum eo uentris solutio ⁊ palpe
brarum atq̄ extremitatū tumor trocisci d
rauedseni cū sirupo acetoso d melle i potu
dandi sunt. q̄. ℞. spice masticeis succi eu
patorii succi absinthii semine feniculi ani
si oīum añ. 3. ii. raueseni. 3. x. informēt
trocisci pondere auf. vnus ex qbus vnus
in potu oī die tribuantur. Sumatur pte
rea mastix spica cipi squinātū calami^o aro
ma. crocus myrra. deinde myrrha ⁊ ma
stix in uino dissoluta cū aliis misceantur
⁊ ex eis emplm epati supponatur Eger
rō a cibis frigidis ⁊ grossis abstineat. Sil.

Ponit curā doloris epatis prouenientis a
frigiditate ⁊ diuiditur in quattuor. Prio ponit
curam per trociscos. secundo per emplm. Ter
tio ostendit a quibus se cauere d3. Quarto do
cet qdam alia qñ predicta non sufficiunt. scd a
ibi. Sumantur. Tertia ibi. Eger. Quarta ibi
Si aut hoc. De pria dicit q̄ si ista signa ap
pareant. s. q̄ malus color cū dolore epas fuerit
albus. Secūdo q̄ fuerit fluxus uētris. Tertiu
q̄ fuerit tumor palpebrarū ⁊ extremitatū suple
arguendū ē q̄ dolor epatis sit a frigiditate. rō
patz. Secūdo pro cura dicit q̄ trocisci rauese
ni cū sirupo de melle sunt dandi in potu. rō q̄
calefaciūt epar ⁊ incidūt materiā frigidā epas
⁊ ipsum confortant. Tertio ponit descriptionē
trociscop̄ de raueseni. ℞. masticeis spice eupa
torii añ. 3. 5. succi eius seminis feniculi anisi om
niū añ. 3. ii. raueseni. 3. x. informētur trocisci
pondere. 3. unius de quibus in potu un^o in die
detur. Ad idem trocisci de absinthio trocisci
de eupatorio. Ad idē trocisci de reubarbaro
mef. Ad idem dyacostū mesue. Ad idem
confectiones. s. dyacamentū dyanisum dyaci
num ⁊ similes. Sumantur. Ponit curā
per emplastz dicens q̄ sumatur masticeis spice
ciperi squinanti calami aromatici croci myrrē

De dolore epatis

añ. deinde myrra et mastix in uino dissolutis cum aliis misceantur et ex eis emplastrum epati superponatur. Rō quia calefacit epar. Ad idē emplastrum ceroneon nicolai. Ad idē ualet epithima tale. Rē. succi eupatorii. lb. i. aceti. 3. s. ul. 3. iii. spicemardi. 3. i. s. tepēfiat et infundatur pannus et supponatur epari. Notādū q̄ anteq̄ applicetur predicta debet premitti talis sirupus digestiuius materie phlīte. Rē. radices feniculi petrosi. añ. quar. 5. radices apii. 3. i. eupatorii capilli uene. recentii añ. lb. i. scolopēdie. lb. i. macis cūscute añ. 3. ii. liquiritie rase uiaz pasfarum mundataz ab arillis añ. 3. i. aceti al. 3. i. mellis electi succari al. añ. lb. 5. fiat sirupus clarificat⁹ usqz ad quar. v. Ad idē sirupus de eupatorio. Ad idēz sirupus acetosus dyarodō. Ad idē sirupus de bisantio. filr et sirup⁹ acetosus cōpositus. Ad idēz secaniabin de key sin. aut senantabin de colo. Alē medicina laxatiua. Rē. floz boraginis buglosse añ. 3. iii. 33. al. 3. 5. piloz spice. 3. i. agarici electi polipodii querunt añ. 3. 5. fiat decoctio in qua dissoluatur turbitib bene gumosi mundi interius et exterius. 3. i. fiat colatura usqz ad quar. v. detur in ayroa.

Ad idē ualet dyarob cum turbitib. 3. 5. Eger vō. Ostendit a quibus debet se abstinere et dicit q̄ a cibis grossis et frigidis. rō p3.

Notādū q̄ cibi cōuenientes sunt sicut sunt carnes pulloz hedoz colūborum perdicis fasil anozum et aliaz autū similitum. rō quia sūt facili digestiois et boni nutritiōis et calidi et possunt condiri cum spēbus. Al.

Si autē hō nō suffecerit troscisci de lacca cum apozimate de radicibus sunt dandi.

Troscisci autē de lacca sunt q̄. Rē. lacce raueseni amboz añ. 3. iii. spice se. apii ameos masticias squinanti se. iuniperi amigdalaz amarū costi amari rubee succi eupatorii assari aristol. ro. gentiane oium añ. 3. i. et 5. informetur ex his troscisci cum pōdere i. aut. Apozima de radicibus. Rē. corti. radices apii feniculi amboz añ. 3. x. se. apii se. feniculi floris squinanti ameos omniū añ. 3. v. rosarum rubearuz spice odorifere amboz añ. 3. iii. coquant in. lb. i. aque donec ad tertiā redeant et def in potu cū predictis troscisci. Si autē apata in epate fiat eozū cura erit ut apatus que in stomacho generantur. Sillanus.

Ponit curā per aliud q̄ predicta non sufficiunt. P̄mo facit hoc. secūdo pōit descriptiōē illarū medicinarū ibi. Troscisci. De p̄i

ma dicit q̄ si illa nō sufficiant debent dari troscisci de lacca cum decoctōe de radicib⁹. rō quia deducūt materiā phlicam et calefaciunt epar et prouocāt urinā. Ad idē ualet dyalacca. filr et dyacucuma et. Troscisci. Hic auctor ponit descriptionē troscischoz de laccha. secundo ponit descriptionē decoctionis de radicibus. secūda ibi. Apozima. De prima dicit q̄ troscisci de laccha sunt. Rē. lacche raueseni amboz añ. 3. iii. spice se. apii ameos masticias squinanti se. iuniperi amigdalaz amarū costi amari rubee succi eupatorii assari aristol. ro. oium a. 3. i. 5. informetur ex his troscisci pōderis. 3. unitus. Apozima. Pōit descriptiōē decoctionis de radicibus. Rē. corticis radicū apii se. feniculi floris squinanti ameos añ. 3. v. ros. ru. spice odorifere amboz añ. 3. iii. coquant in. lb. i. aq̄ donec ad tertiā partē redeāt. Si autē. Hic p̄ cura apatis epatis remittit nos dicens q̄ si fiat apata in epate talia curātur sicut apata stomachi: illa ē causa quare ras nō ponit curā. Alr pōt dici q̄ ut plurimū ē mortale. Notādū circa apata epatis q̄ quedā sunt in p̄cauo. q̄dā in gibbo. quedā in lacerto qui ē supra epar.

Secundo notādū q̄ cāe apatis epatis: aut sūt interiores aut sunt extēiores. Interiores sūt erapula indigestio stomachi debilitas digestie epatis malitia mūdificatiōis chistis fellis et splenis aggregatio hūozū i epate: siue hūoz sit sanguis siue colera siue phla siue mlla. Tercio notādū q̄ signa cōia apatis epatis sunt se. p̄tinua dolor dextri p̄pocundrii grauitas et malitia decubitus supra utruqz latus et iō decubunt supra dorsū. malitia coloris et habitudinis. Signa si apata sit in gibbo sunt q̄ hic sentitur grauitas illic sentitur tensio apud suspensoria et ad tactus percipitur tale apata et p̄cipue in excarnato: tussis sicca malitia anhelit⁹ ppter cōitatē diafragmatis et pulmonis in nocumēto. minoratur urina et q̄qz retinetur anhelitus cum apata sit magnum et apparet in figura lunari. Sed apata factū in lacertis super epar apparet in figura oblonga i figura stili: et per hoc apparet differentia inter vnu et aliud. Signa si apostema epatis sit in concauo sunt grauitas minor: ppter sui sustēnationē supra stomachū et nō ē tussis et constrictio anhelitus de quibus ē curandū et nō t̄m cadit. s̄ tactu et cōicatē miseraicis et stomacho ut plurimū: et iō apparet singultus et nausea. Signa apatis calidi sanguinei sunt urina rubea et spissas pulsus magnus latus et mollis color faciei rubeus mixtus fuscedini dolor s̄b costis aggraua

tius cum pulsatione et motu. habitudo carnis sanguinea regimen precedens multiplicatio sanguinis: dulcedo in ore. Apostematis colerici signa sunt. urina ru. acuta pulsus uelox et durus color faciei et totius corporis citrinus oris amaritudo et uehementia sitis. Signa apatis phlegmatici sunt urina pallida et spissus pulsus parvus et mollis color totius corporis albus uel liuidus: habitudo pinguis et mollis. regimen precedens multiplicatio phlegmatis: et non sentitur cum duritie.

Signa apatis mli sunt: quia urina est clara stilis pulsus paruus strictus et durus: color faciei et totius corporis fuscus et cinericius et sentitur res dura. Pronosticatio fluxus ventris cum apate epatis est mortalis: omne apas epatis gnat oppilationem: oppilatio indigestionem: indigestio aquositate et aquositas id est opifim. et sic apas epatis pronosticatur id est opifim. Alia durus epatis nisi uelociter medicetur a principio pessimum est et incurabile. Apostema gibbi terminatur tribus modis per sudorem per urinam et per fluxum sanguinis narium. Apostema est quod est in concauo etiam terminatur tribus modis. scilicet per sudorem per fluxum ventris et per uomitum. Alia gibbi est deterius quam apas quod est in concauo ipsius epatis. Cura apatis in eodem est eadem cura cum apostemate stomachi et conuenit cum cura male disersa sic epatis pendens a materia que cura fit per phlebotomiam per digestiui per solutiui per epithima per confectioes per emplastra etc.

De ictericia. Sil.

Itrea rubrica est notandum quod ictericia est uniuersalis cutis defecatio absque ipsius in equalitate. Secundo notandum quod ictericie tres sunt species. scilicet citrina uiridis et nigra. Citrina fit ex expulsione colere citrine uel rubee ad ipsam cutim. sed uiridis causatur ex expulsione colere prassine ad ipsam cutim: quia ipsa colera est uiridis et ambo sunt uitio epatis. Nigra fit ex expulsione colere nigre ad cutem. et hec potest fieri uitio splenis et hoc est ut plurimum. sicut potest fieri uitio epatis. Tertio notandum quod ictericia citrina uel uiridis potest fieri uel propter malam complexionem epatis calidam: uel multiplicatur colera in multa quantitate. uel propter oppilationem uel chisti fellis. scilicet illius per quam trahitur colera. uel illius per quam ad intestina mittitur. uel illius per quam mittitur ad stomachum et ex istis causis fit ut plurimum: et ideo dixi eas. Sed ictericia nigra fit propter splenem. scilicet propter oppilationem factam in meatu per quem attrahit melancoliam ab epate: uel per quem expellit ad stom-

achum. uel ad intestina. uel propter caliditates superfluam epatis: uel uenarum adurentem sanguinem sicut contingit in febribus. aliquando contingit per uiam crisis. aliquando uero in symptomatis contingit. Quarto notandum quod signa ictericie propter multitudinem colere sunt macies totius corporis: grauedo partium dextre et expellitur uomitus colera uel secessus ictericia manente in eodem statu et urina maneat ru. et spissa. Signa si fuerit oppilatio potius fellis transcurrentis a chisti fellis ad intestina sunt quia egestio subito fit alba: difficultas exitus fecis ut apparet aliquando uomitus colere et oris amari tudo et sitis et si epas sit debile in expulsione superfluitatum ad alia loca urina remanet tincta et spissa. Signa si fuerit propter oppilationem potius uidentis a chisti fellis ad stomachum sunt quod urina et egestiones sunt grosse sibi rubee sicut lutum armenum propter effusionem colere ad intestina et uias urinales et quod infirmus est absque omni amaritudine oris et sine uomitus colere oris. Signa ictericie nigre propter splenem sunt durities splenis et grauedo eius et magnitudo et aliquando sunt egestio et urina nigra. Signa si fuerit propter epatis caliditatem et uenarum adurentium sunt nocumeta manifesta in epate et non in splene nisi in processu si at edicatio. Pronosticatio in ictericia: egestio crocea et colore et renissio urie sine aliqua allucinatione et insomnias et ablatio appetitus sunt signa mala ualde et contraria sunt signa bona ualde.

In ictericia si epas sit durus malum est. non propter icterici ualde non sunt inflati propter caliditatem coleram resoluente et si sic est signum mortale.

In ictericia emorroides inate bonum. Al.

Item ictericia fuerit febris succus eduiue et solatri et aqua ordei eger in potu tribuatur. Ipse quoque ex cucurbita et crisolocana et citrullis et his similibus herbis frigiditati attinentibus nutritus est. Et sirupus acetosus ex fortissimo acetum in potu sumat. Epatis propterea emplastrum ex duobus sandalis est supponendum. Et ueter ex succo prunorum et zuccaro soluendum. Quod si non suffecerint troisci de capphora cum succo granatorum dandi sunt. Troisci de capphora. x. zuccari spodi rosarum rubearum omnium ass. .iii. seis endiuie seis citrullorum cucurbitae lactuce portulacae seminum ex oibus sandalis ru. oium ass. .i. informentur ex his troisci potere. .iii. ex quibus quotidie unum cum sexta. .i. de capphora detur. Si autem eger uenas habuerit pleas fueritque diu ex quo minuitur non fuerit phlebotomus. Sil.

De ictertia

Determinat de ictertia. Primo ponit curā eius qñ sit a febre. secundo qñ sit sine febre. Tercio reuertitur ad ponēdū curā icterie qñ sit cū fe. secūda ibi. Qd si. Tertia ibi. Ictericie preterea. Prima in duas. primo ponit curā p medicinas alteratiuas ⁊ euacuatias. Secūdo ponit curā per phlebotomiā ostendendo quando debet fieri cura per phlebotomiā. secūda ibi. Si aut. Prima in sex. primo ponit curā per potū. secundo per dietam. Tercio per sirupum. Quarto per epithima. Quinto per medicinas laxatiuas. Sexto per troiscos. partes patebunt per se. De prima dicit q si cum icteria fuerit fe. in potu debet dari succus lactuce solatri ⁊ aqua ordeī. rō quia alterant malā cōplexionē calidam ex qua fit ictertia ⁊c. Ipse quoqz ponit curā per dietā dicens q patiens ē cibandus ex cucurbitis crisolōcāna citrullis ⁊ filibus herbis frigidis: ut sunt endiuiā nouella lactuca scariola condite cum agresta uel uino granatoz. Ad idē succus ordeī. Ad idē ualent carnes pulloz uel hedozū condite cum deis herbis frigidis uel agresta uel uino granatorum: bibat uinū limphatū ualde debile album claz ⁊c. Et sirupū. Ponit curā per potū dicens q debet sumere in potu sirupū acetosum ex fortissimo aceto. Ad idē ualeat sirup⁹ de endiuiā uel de portulaca. Ad idē ualeat talis sirupus. R. endiuiē scariolē lactuce cicoreē melliloti añ. Al. i. scolopendrie capilloz ueneris añ. Al. i. pruna nūero. xx. seīs melōis cucūeris cucurbitē citrulli cipi cappis accorī añ. 3. i. pistetur ⁊ bulliant in. lb. iii. aq. donec medietas sit cōsūpta coletur ⁊ in colatura addantur. lb. ii. zuccari uel mellis reducat ad ignē ⁊ coletur ⁊ postea sirupizetur ⁊ ualeat maxie si sit icteria de oppilatōe Epatis preterea. Ponit curā per epithima dicens q epithima ad epar ex duob⁹ sandalis est appropinmandū suple cū aqua endiuiē ⁊ aq. ro. ⁊ ponitur in forma. R. aque endiuiē ⁊ aque rosa. añ. 3. iiii. sandaloz al. ⁊ rub. añ. 3. i. misce. Et venter. Ponit curā per medicinā laxatiuā dicens q uenter ē euacuandus cum succo prunoz ⁊ zuccaro. rō p. Ad idem ualeat medicīne laxatiue dicte in. c. de dolore epatis. iō recurratur illic quia euacuant materiā colericā ab epate. Qd si non. Ponit curā per troiscos dicens q si non sufficiant que dicta sūt troisci de cāphora cū succo granatoz sunt dandī. rō patet. Secūdo pōit eoz descriptionez. R. zuccari spodiū ros. ru. oīum añ. 3. iiii. seminis endiuiē seīs citrulloz cucurbitē portulacē seīnuz

ex omnibus sandal. ru. omniū añ. 3. i. informetur ex his troisci pōde. 3. ii. ex qbus quotidie unus cū uino. 3. unius detur. Ad idem tria sandali dyarodon abbatīs. Si aut eger. Ponit curā per phlebotomiā dicens q si eger habuerit uenas plenas ⁊ fuerit lōgū temp⁹ ex quo non fuerit phlebotomatus tunc debet fieri phlebotomia ex basilica. ratō patet. Al.

Qd si ictertia fuerit sine fe. venter ex his pillis soluat. que. R. aloes. 3. i. scamonee quartā. 3. viii. ex his cū succo endiuiē confectis fiant pillē ⁊ sufficiant ad dosi. 3. i. deinde denē troisci de lactacuz apozia te de radicibus. Si.

Ponit curam icterie sine fe. ⁊ diuiditur in duas. primo facit hoc. secūdo ponit curā intendendo ad defedationē remanētē in oculis. secūda ibi. Si aut ictericia. Prima in duas. primo ponit curam per euacuationē. secūdo per troiscos. secūda ibi. Deinde dentur. De prima dicit q si sine fe. fuerit ictericia dē fieri euacuatio cū pillulis istis. R. aloes. 3. i. scamonee quartā unius. 3. agarici partes. ii. 3. unius succi eupatorii tertā. 3. unius ex his cū succo endiuiē confectis fiant pillē ⁊ sufficiant ad dosim unaz.

Ad idem ualent pillē de reubarbaro. Notandū q si sit sine fe. signū ē q sit a materia mixta. s. colera ⁊ phlegma: ⁊ tales pillē euacuat coleram ⁊ phlegma. Secundo notandū q añ euacuationē ē conueniēs premittēre sirupū acetosum cōpositum. uel sirupū est de bisantis. Deinde dentur. Ponit curā per troiscos dicens q post euacuationē debent dari troisci de lactuca cum decoctione de radicibus. R. d. qz aperiant uias urine ⁊ prouocāt urinā ⁊ sic euacuat coleram ⁊ phlegma. Ad idem troisci de reubarbaro. Ad idem dyalaccha. Ad idē aq. raphani distillata. Ad idēz comestio eupatorii. Ad idem. R. succi artanie. 3. iiii. dissolue cū zuccaro ⁊ coque usqz ad. 3. iiii. ⁊ est expertū ⁊ prouocat sudorem. Al.

Si aut ictericia in oculis remanserit eger fortissimū acetū paulatim olfaciat: ⁊ balneum igrediatur. eius quoqz oculis qui ictericia cum febre patitur aqua ros. mittenda est. Ictericie preterea. ualde cōfert ut eger per. iiii. hebdomadas serū bibat. Silla.

Ponit curam defedationis cutis remanētis in facie ⁊ in oculis: ⁊ diuiditur in tres sū q ponit tria remedia. secūda ibi. Et balneum ingrediatur. Tertia ibi. Eius quoqz. De prima dicit q si defedatio remanserit in oculis eger

de odorare fortissimū acetū paulatim. Rō quia
rōne mordicationis quā inducit in cerebro inci-
tat uirtutem expulsuam cerebri ad expellendū
Item qā subtiliat materias et p̄parat ipsam ad
expellendum. Et balneum ingrediatur.

Ponit curā per balneū dices qd ingre-
di balneū. Rō qā resoluit materiā illā. Ad
idem ualet lauare oculos cum aqua decoctōis
camomille. Eius quoqz. Ponit curam
p aliud locale dicens qd in oculis patientis ictē-
ritiam dē poni si sit cū se. aqua ros. et ualet i p̄n-
cipio maxime. Rō qā isfrigidat et phibet fluxū
materie ad oculos. Ictericie. Reverti-
tur ad ponendū curam ictericie cū se. dicens qd
ualde cōfert ut patiens p tres ebdomadas bi-
bat seru. i. aquā lactis. Rō quia mūdificat sū-
guinē a cholera adusta. et p tanto ualet. sūt in
scabiosis. Notandū qd cura ictericie nigre
pficitur sicut cura doloris splenis cū sirupis et
medicinis euacuantibz mliam de quibz infra dī-
cetur et cū clisteribus et flebothomia.

De idropisi. Silla.

Irea rubicam ē notandū qd idro-
pisis est egritudo materialis cuius
causa est materia exuberans frigi-
da mēbra ingredies et crescut per
eam: aut oia mēbra manifestat: aut loca partū
in quibus sit regimen nutrimenti et humorum.

Aliter diffinitur sic. idrops ē error uirtutis nu-
tritue in toto corpore sequēs imutandōē ututis
digestiue in epate. Secundo notandū qd spe-
ties idropisio sunt tres. scilicet ascites tipanites et ipo-
sarcha. Tercio notandū qd cause idropisio sunt
aut extrinsece aut intrinsece. Extrinsece sūt sicut
percutio casus nimia caliditas nimia frigiditas
fluxus sanguinis superfluous: aut uētris et siliā.
Cause intrinsece aut sunt ab aliis mēbris: aut
ab epate. Si ab aliis mēbris tunc sunt ista qbz
cōpatiuntur epate: uel cū quibus hz colligantur: ut
ppter passiones stomachi mētera et carū ul ma-
tricius uescie renū splenis dyastigmati palmo-
nis et sic de aliis. si ab epate aut ppter morbos
cōsimiles sicut sunt mala cōplexio calida ul fri-
gida et c. Aut ppter morbos officiales: sicut sūt
oppilatio ap̄a et siliā. aut ppter morbū cōmunē
sicut ē solutio cōtinuitatis: et hoc in generali. cāe
idropisio a scitis in spālī sunt due. scilicet aīo et non
cōiuncta. Causa aīo ē debilitas digestiue epa-
tis non potentis cōuētere chylū in debitos hu-
mores et cōuertit ad aquositatē et hec debilitas
fit a frigiditate et a caliditate resolvente calorem
naturalē. Causa cōiuncta ē aquositas in epate

generata effusa per porositates ad concavitatē
que est inter syphac et intestina. Causa idropisio
tipanitis ē duplex. scilicet aīo et cōiuncta. Causa aīo
est debilitas uirtutis digestiue mēbroz: unde nu-
trimentum uel chylus cōuertitur in uentositatē
et potest fieri a frigiditate et a caliditate resoluente
calorem naturalē: et hec debilitas ē minor ea
que generat aquositatē. Causa cōiuncta est uē-
tositas contenta inter syphac et intestina. Causa
idropisio iposarce est duplex. scilicet antecedens et cō-
iuncta. Antecedens ē debilitas uirtutis digesti-
ue mēbroz unde nutrimentū cōuertitur ad na-
turā phlegmatis et nō potest debite uniri mem-
bris. Causa cōiuncta est materia phlegmatica
spersa per membra que nō pōt adherere et cō-
iūgi cū mēbris. Quarto notandū qd signa qd
significant idropisium futuram sunt. Primo qd
superfluitates que solent expelli per tempus so-
linum longo tempore retinentur: sicut est sudor:
egressio: urina: emoroides: mēstrua et similia.

Secūdo signū ē casestia. i. inflatio faciei. Tercio ē
mala coloratō faciei pter solitū. Signa cōia
idropisio scitis sūt inflatio pedū et oenloz: tumor
uentris dolor in latere dextro: sitis diminutio:
appetitus cibi: mala coloratio. Signa ascitis
sunt grauitas in uentre sensibilis et cum percuti-
tur uenter auditur sonus sicut sonus aque com-
mote: etiam quādo mutatur de latere in latius.
et tactus eius est sicut tactus utris pleni aqua et
nō magnificantur mēbra omnia sicut in iposar-
cha. scilicet collum et extrema alia pter pedes: imo
extenuatur. pulsus est paruus frequēs declinās
ad duriciem ex tensione uel animis et aliquando
declinat ad molliem ex leuitate hūiditatis su-
perflue: urina colorata: quia nō fit sequestratio
superfluitatis. Signa tipanitis sunt egressio
umbilici plurima et tensio mirach in modū tym-
pani et corde et membrorum arefactio et cū pcu-
titur manu uenter sonat quasi uter inflatus non
sicut uter plenus aqua et patiens eructationem
per illam alleviatur et per exitum uentositatis.
pulsus uelox frequēs et durus: urina ē subtilis
non multū tincta habens ampullas magnas.

Signa iposarce sunt uersuales inflatio om-
niū mēbroz: et faciei et cum digitis premuntur i
omni loco corporis apparet pressura et remanet
uestigium et nō inflatur uenter nec umbilicus ut
in tipanite et ascite et plerūqz sequitur fluxus uē-
tris et leuitas nature tendens ad albedinem et sic
pulsus undosus et latus et lenis. Pronostica-
tio ois idropisio in acuta se. malū: fluxus uētris
superueniens idropico sine alleviatione est mor-

talis. feto: anelitus ⁊ sputi ⁊ egestionis ⁊ sudo
ris signum est mortis quando in ydropico est
egestio sicut ē lotura carnis uel sanguis coagu
lati proximus est morti. Ulna bifcolor sicut cū
est rufa inferius ⁊ liuens superius uel conuer
so: uel rubea superius ⁊ nigra inferius est mor
talis. Si ydropico superueniat diſſinia ⁊ diffi
cultas anhelitus ⁊ fluxus uentris infra tres die
s morietur. ydrops in completōe calida ⁊ siccā
est ualde mala. ydrops que prouenit ab epate
est peior illa que puenit a splene uel ab aliis me
bris. ydrops aſcites est iter omnes alias peio
r deinde tympanites: deinde yposaca. Al.

Uim uenter post epatis dolores ⁊
fe. augmentari cepit ⁊ qd̃ e al
vmbilico vsq; ad femur exterius
pminuerit ⁊ cutis qd̃ e sibi subillari ⁊ al
bere visa fuerit ⁊ cū venter mouet̃ audif
sonus q̃si aq̃ in uase non pleno mote ⁊ si
cū his vria fuerit rubea pua ē hñda fidu
cia ⁊ ppe si vñ si affuerit fortitudo Silla

Determinat de ydropisii: diuiditur in tres
 qz primo determinat de asclite. Secdo p yposar
 cha. Tercio d tympantie. fa ibi. Qd si paipe
 bre. Tercio ibi. Si vero uenter. Prima i
 duas. Primo determinat de ydropisii asclite qñ
 ē cū fe. Secdo qñ ē sñi fe. fa ibi. Si aut cū ha
 pma in duas. Primo docet pñoscari. Secdo
 ponit curā. Secda ibi. Illis tamen. De pma
 dicit q si appareant ista signa. Primū qñ uen
 ter ceperit augeri post dolores epatis ⁊ fe. Se
 cūdū qñ illud dē ē ab umbilico usqz ad femur
 pminuerit. Tercia q cutis ibi uisa fuerit albize
 Quartū cū uenter mouetur auditur sonus qñ si
 aq cōmote i uase n̄ pleno. Quītū qz urina uis
 fuerit rubea illis signis apparētibz pua ē ha
 benda fiducia i ydropisii asclite ⁊ p̄cipue si fuerit
 debilitas uirtutis. Ratio signorum patet. Al
 liis tamen si uirtus fortis fuerit et uēter
 uehemētis siccus pil. de raucedeni que re
 ciipiunt mezeoreō dāde sunt. que r̄. rauced
 eni succi eupatorii seminis endiuie omni
 u ⁊ añ. 3. iiii. agarici. 3. v. mezeoreō. 3. x. fiat
 et bilis pillu. quarum dos. sic. 3. ii. ⁊. 5. ex
 qbus quaque ebdomada dosis vna suma
 tur. Quod si uirtus fuerit debilis troisci
 de mezeoreon dandi sunt. Qd r̄ seminis
 endiuie. 3. x. mezeoreon. 3. i. ⁊ duas tertias
 agarici. succi eupatorii similiter tantū dē.
 rofarum seminis citrullorū amborum añ
 3. ii. ⁊. 5. ex bilis omnibus fiant troisci. x.
 de quibus unus in die cum sirupo aceto

fo de succaro dandus est. Sillanus

Pōit curam ydropilis ascitis: 2 diuiditur
in duas. Primo ponit curam quando uenter
est stipticus. Secūdo quādo est fluxibilis. Se-
cunda ibi. Si aūt. Primo in duas. Primo po-
nit curam per euacuationem p medicinā la-
tatiuam quādo est fortis uirtus. Secūdo quā-
do uirtus ē debilis p trociscos. Secunda ibi.
Ad si uirtus. De prima dicit q si uirtus fu-
rit ualde fortis ⁊ uenter fuerit ualde stipticus
pille de rauid in quibus pōit mezereon iunctā
de. ratio quia euacuat aquositate ⁊ confortat
epar ne amplius generetur aquositas. Secun-
do pōit descriptionem pillularū de rauid. 12. ra-
ud succi eupatorii feminis endiuie omniū. añ. 3.
iii. agarici. 3. v. mezereoth. 3. ⁊. fiat ex hijs pille
quapz dof. sit. 3. ii. 5. ex quibus unaquaz ebdo-
mada dof. una sumatur. Ad idē pille de meze-
reō. Ad idē succus cucumeris afinini. Ad idē
12. feri capini. 3. iii. radices preos recentē cō
quassatis mūdatis ab exteriori cortice. 3. 5. bul-
liat simul leuē igne usquequo redeat ad quar.
coletur ⁊ colatura admixsi retur cum modico
zuccari albi. Ad idē. 12. succi radici yreos scā
residētia. 3. i. bibatur crude ul p se ul cō zucco.
ul cū ouo forbili l cū modico fo caprio ⁊ mira-
bitr ondatat ab oibz ⁊ pauldubio oēs ydropi-
cūrrat dō tñ pūter eduat. ii. ul. iiii. fellas aq ci-
trie. Ad id. 12. sloz laure ole sicce puluerizate
stibit. 3. 5. infundat p. ii. dies naturalē l succo ci-
tonioz ⁊ acido postea icosporetur cū sirup. rosē
⁊ fiat massa. d. ā pōt dari pōd. v. 3. ordi. ⁊ erit
una pulla pua ⁊ est pille ex pte Ber. ⁊ sol pot
3. ordi fecit assellare rusticū uicibz. x. Morān
q sirup. digestur ydropis pūcente a calitate
d3 pcedē tāl. 12. endi. 12. iii. scolopen. capill.
ueneris scētū añ. 12. i. se. feri. petrosil. caucate
añ. 3. 5. spic. nardi. spic. celcise añ. 3. ii. zucc. al-
b3. 5. fiat sirup. clarificat ul3 ad qv. v. Qd si v
p. 12. dōt curā qñ v ē debil dices q si v ē debil
trocisci d mezeoreo fāt dādi rō q: euacuat aquo-
sitate plosat epar. Fo pōt descriptō 3. 12. se. en-
diuie. 3. iii. duas tertias. 5. i. aggarici succi eupa-
tōi sit tantū dē ros. fe. citruloz aboz añ. 3. ii.
5. ex his oibz fiat troc. x. ex qv. v. i dē sic siru.
acerolo de zucc. dāq. ⁊ ad troci. d. fubar. ⁊

Si aut uenter fuerit solutus dentur tro-
cisci de berberis cum sirupo acetoso. Eger-
quoque nutrias ex zibergi. Et bibat siru-
pum acetosum de citoniis ⁊ si uentris so-
lutio uehemens fuerit citoniorum rob so-
lum dandum est.

Silanus.

[illegible]

¶ **P**onit curā asclitis quādo uenter ē fluxibilis
et diuiditur in tres. **P**rimo ponit curā per troc
iscos. **S**ecundo per dietā. **T**ertio per sirupū. **F**a ibi
Eger quoqz. **T**ertia ibi. **E**t bibat. **D**e pri
ma dicit q si uenter fuerit fluxibilis debēt da
ri trocisci de berberis cū aceto. rō quia alterāt
malā p̄plonē calidā: quia sunt frigidi et q̄ sti
ptici sunt p̄fortat epar et restringunt fluxū. **A**d
idē trocisci de spodio cū seie acetose mēf. **A**d
idē de sandal mēf. **E**ger quoqz. **P**onit cu
rā per dietam dicē q eger d̄z nutriti ex siber
gi et est modus cibari facti ex b̄odio carnis cū
ouis. **N**otandum q hic cibus est cōueniēs
q̄ uenter ē stipticus: q̄ ē satis fluxibilis. **E**t bi
bat. **P**onit curā per sirupū dicēs q panēs
d̄z bibere sirupū de citoniis. rō quia in frigidat
sua stipticitate p̄stringit. **S**ecundo dicit q si fuerit
uehemens solutio uentris solus succus citonio
rum est dandus. **R**atio quia plus constringit
Ad idem ualet succus plātaginis. **A**lmanfor.

Si autē cū et ac passione nō fuerit urina
rub. nec calor. pille iste dāde sunt. que. **R**e
mezereon serapini āboz añ. 3. 5. salis indi
fimi colūbini amboz añ. sextam. 3. vnius
pillule enim iste aquam uehementer descē
dere faciūt. **T**rocisci preterea de laccha cū
apozimate de radicibus dandi sūt. empl̄z
ascliti conueniēs. **R**e. farine ordei cipi ster
coris ouini ueteris baurach boli ar. oīum
partes equales ex his oībus tritis fiat epi
thima super ventrē. huius nāqz p̄prietas
est aque magnā partē exiccare. **S**illan⁹

¶ **P**onit curā asclitis q̄ est sine fe. et diuiditur
in tres. **P**rimo ponit curā per pillulas. **S**ecundo
per trociscos. **T**ertio per emplm. **F**a ibi. **T**roc
isci. **T**ertia ibi. **E**mplm. **D**e prima dicit q
si cū asclite nō fuerit urina ticta nec calor debēt
dari pille q̄ sūt. **R**e. mezereon serapini añ. 3. 5.
salis indi fimi columbini añ. sextā partes. 3. uni
us. **V**erificatur littera: q̄ pille iste faciūt descē
dere aquā uehementer de uentre. **A**d idem pil
lule de alsebran. **A**d idē pillule de mezereon me
ser. **A**d idē ungtm̄ de arthania rē. **T**rocisci.
Dicit q trocisci de laccha cū decoctōe de radi
cibus sunt dandi. **R**ō q̄ puocant aquositatez
p̄ urinā. **N**otandū q sicut ydrops curatur per
medicinas laxatiuas: et ita ē curatur p̄ medi
cinas urine puocatiuas. **E**t inter alia explicabū
tur quedā. **p**ria. **R**e. feri caprini: 3. iii. spice nar
di puluerizate. 3. iii. bulliant simul lēto igne in
quequo redeāt ad 3. iii. coletur et colatura icu
mo sō detur. **A**d idē. **R**e. succi calamenti sa

cta residentia. 3. i. **A**d idē urina caprina in q̄
bullierit spice nardi. **A**d idē uria pueri i potu
sumpta. **A**d idē uinū albū decoctōis folio
rum uel floz anthos. **A**d idem trocisci mesue.
Similiter ualet dyalaccha. **A**d idem diacurcu
ma. **U**alet ē cōfectio de mezereon mēf. **N**otā
dum q idē ualet ea que ualet ad dolorē epar
in cā s̄ia supra dicta. **E**mplm. **P**onit curā per
emplm dicēs q emplm cōueniēs ē. **R**e. farine
ordei cipi stercoreis ouini ueteris baurach boli
ar. oīm añ. partes equales. **E**x his omnib⁹ tri
tis fiat emplm supra uentrem. **V**erificat se. q̄
eis p̄prietas est exiccare magnā partē aque.
Ad idē emplm de stercore bouino uel caprino
cū urina infantis. **A**d idē. **R**e. caricarū pin
guiū. quarē. i. stercoreis columbini. 3. iii. masti
cis spice nardi añ. 3. 5. puluerizāda puluerizen
tur cōquassanda p̄quassentur misce oīa cū uri
na capie ad modū empl̄i. **A**d idē emplm ce
roneon **N**icolai. **A**d idē emplm relatū ad
aristarchū quod ponit mesue. **A**d idem. **R**e
spicarū allei mundatarū. 3. iii. 5. storacis bdelii
añ. 3. iii. ter bentine. 3. iii. atungie porcine recē
tis adips anferis añ. 3. 5. mastiacis olibani añ.
3. i. 5. euforbii. 3. i. croci. 3. 5. cre citrine. 3. xii.
olei nardini et uini odoriferi. q̄ sufficit. **A**d idē
emplm de baccis lauri cū stercore uacarū uel
caprinarū: et est operationis mirabilis. **A**d idē
emplm factum de stercore uaccino baccis lau
ri et yreos. **A**d idem stercoreis uacini. **R**e. i. et bul
liat cū aqua et sale: deinde supra ipsū puluerize
tur sulphur et ponatur supra uentrē. **A**d idē bau
rach emplm cū ficibus: ut **A**uic. secundo can.
c. de baurach. **A**d idem fiat exemplū de ostrā
chili p̄strictis uel cū conchiliis suis. **A**d idem un
guētum agrippa **N**icolai et est mirabile. **A**d
idem unguētū atthanie. **N**otandum q si
idrops fiat a cā frigida emplastra predicta p̄nt
poni supra uentrem et supra epar. **S**ed fiat a cā
calida tunc emplastra debent poni supra uentrē
et supra epar debet epithima frigidū. **A**ll.

Quod si in palpebris et extremitatib⁹
fuerit apostema molle et testiculi aposte
mantur: facies quoqz ac totū corpus mol
licie quadam teneatur erit tunc idropisis
species que iposarcha vocatur. **S**illanus

Ponit curam iposarce: et diuiditur in du
as. **P**rimo ponit signa. **S**ecundo ponit curas.
Secunda ibi. **E**gro itaqz. **D**e prima dicit
q si apparuerint ista signa. **P**rimo q in palpe
bris et in aliis extremitatibus fuerit apostema
molle. **S**ecundum q testiculi inflantur. **T**ertiu

De idropis

q^o facies et totū corpus mollitie tenetur. Argue dū ē q^o sit idropis que dicitur yposarpha.

Notandū q^o ratio signoz verificatur. p^omu^o q^o in yposarpha materia que cōicatur p^o nutricatione ad mēbra sit incōueniens. p^o nutricatōe et ibi remanens causat tumorē et molliem. s. in palpebris et mēbris extremis. Verificatur scōz quia in iposarpha multa materia fluida p^oblica cōicatur ad testiculos. Et tertiū verificatur sicut p^omu^o. Allman.

Egro itaq^o hac spē laboranti trocisci de laccha cū apozimate de radicibus sunt tribuendi. et venter quaq^o hebdomada ex pillis d^o reubarbaro ē soluendus. et patiens in arena calida ē sepeliendus. Et quoq^o ē precipiendū ut exercitio utat^o et famē et sitim sepe patiat^o. Sillanus.

Ponit curam iposarphē et diuiditur in tres. Primo ponit curā p^o trociscos. secūdo p^o medicinas laxatiuas. Tercio per quedā alia. scōda ibi. Et venter. Tertia ibi. Et patiens. De prima dicit q^o patienti iposarphā trocisci d^o laccha cū decoctōe de radicib^o sunt dādi. rō q^o icidūt et sibi liant et euacuant materiā p^oblica que ē causa iposarphē. Et venter. Ponit curā per medicinā laxatiuā dicens q^o venter ē euacuād^o cū pillis de reubarbaro oī hebdomada. Ad idē ualent medicine laxatiue posite in cura asclitio.

Notandū q^o ante cōuenit sirupus digestu^o dictus in. c. de dolore epatis a materiā p^oblica. Et patiens. Ponit curā per quedā alia dicens primo q^o patiens ē sepeliendus i arena calida. rō quia desiccatur. Secūdo dicit q^o patiens debet uī exercitio. rō q^o resoluit et exiccatur. Tercio dicit q^o patiens d^o tolerare famē et siti. rō quia calor acuitur et redditur magis potēs ad resoluendū materiā p^oblīcam. Ad idē ualent balnea naturaliter calida. Ad idē stusa sicca. Ad idē ualeat q^o ponatur patiens in furno calido. Ad idē ualeat calor solis sic q^o teneat uentrem discopertū ad solē ubi non sit uetus et q^o fricetur fortiter. Allmanfor.

Si vō venter inflatus fuerit ac tensus et cū pcutit sonū reddit ut tipanū. idropis spēs adeē significabit^o que timpanites dicitur. Sillanus.

Ponit curā tipanitis et diuiditur i duas. Primo pōit signa. secūdo ponit curam: secūda ibi. Quā q^o patif. De p^oia dicit q^o si appareant ista signa. Primū q^o venter appareat inflatus et tensus. secūdo q^o percussus venter reddit sonū ut tipanū. arguendū ē q^o ibi sit idropis tipaniteo

rō signoz p^o q^o in tipanite ē uentositas extēdes et causans sonū clarū ut tipanū. All.

Quā qui patif a cōestione olez abstine re debet atq^o eoz omnium que uentositat^o sunt generatiua. Silla.

Ponit curam et diuiditur in duas. P^oio ponit a quib^o d^oz abstinere. secūdo ponit curā. secūda ibi. Vēter quoq^o. De p^oia dicit q^o patiens tipanite debet abstinere a cōestione olez et generatiū uentositatē. rō q^o talia augēt morbū. All.

Venter quoq^o oī die ex panico ē uaporādus. et uentose super uentrē ponēde. et medicamina tumorē dissoluentia danda sūt ut diaciniū et electuariū de laccha lauri q^o in. c. de iliaca notabimus. eger p^oterea exercitio uti assuescat et famē pati et ex colicis que uentositatē dissoluūt: quozū faciem^o mentionē sibi subiciat. Venter quoq^o cūz mandili donec incipiat rubere fricet^o. et ex oleo rutaceo clisterizetur. Sillanus.

Ponit curā et diuiditur in tot quot remedia ponit. partes patent. De prima dicit q^o venter est oī die cū panno fricandus siue euaporādus rō q^o resoluit uentositatē. Ad idē ualeat sacculus de milio et sale torrefactus et supra uentrē positus. Et uentose. Ponit curā per uentosas dicens q^o uentose sūt ponēde sup uentrē sine scarificatōe. rō q^o per caliditatē actualē resoluunt uentositatē. Et medicina. Ponit curā p^o confectiones p^osumētes uentositatē ut diaciniū elcūariū de bacis lauri de quo dicit in. c. de passide iliaca et per has intelligit alias. Eger p^oterea.

Ponit curā per abstinentiā et exercitiū dicens q^o eger debet assuescere exercitio. Rō q^o resoluit. Secūdo dicit q^o d^oz pati famē. rō q^o ē cā re soluedi uentositatē. Et ex colitiis. Ponit curā per suppositoria dicens q^o debet poni suppositoria dissoluentia uentositatē de q^obus dicitur i fra in. c. de colica. Ad idē. R. salis gēme florū ut folioz rute añ. 3. ii. ul. 3. j. castoīi euforbii seīs urtice añ. 3. ii. mell^o quātū sufficit et fiat suppositoria. Ad idē. R. cimini baurach se. rute añ. 3. ii. mell^o. q. suffi. fiat suppositoria. Venter quoq^o. Pōit curā p^o fricatōes uētris dicens q^o venter d^oz fricari cū mātili donec incipiat rubē. rō q^o ē cā exiccatiōis et resolutōis uentositatē. Ad idē v^o exponē uentrē soli ubi nō sit uet^o. Ad idē v^o fricare uentrē cū oleis calis resoluētib^o uentositatē ut oleū aneti oleū rute ole. lauriniū oleū de kerua ose. d. costo ole. d. mezereon. Et ex oleo.

Ponit curā per clistere dicens q^o patiens tipanite d^oz clisterizari ex oleo rutaceo. rō patet.

Ho de vana pignora laudis

Ad idem. *R.* radices ireos. 3. i. isopi apii ab
sinthii bracie ursine affi. *Alb.* i. anisi maratri ame
os granor lauri affi. 3. 5. vel. 3. i. Si patiens sit
3. i. fiat clistere usq; ad quart. v. Et nota hic
unū de yerapigra q; yerapigra ē mirabilis: q;
evacuat solū malos hūiores 7 bonos dimittit.

Notandū secundo q; in idropisi: si oia alia
remedia deficerent valent duo. Prīmū ē conti
nua cōestio epatis lupi uel puluerizādo uel alr
ualet enī quolibet a pprietate. Secūdu est fa
cere cauteriū sub umbilico per duos digitos uel
tres ita q; pfoetur pāniculus mirach sed debet
prius trahi pellis sursum ut onificia ambor pā
niculor sibi nō obuient: sed exterior coopiāt
interiorē 7 oī die extrahē de canula parūā quan
titatē aque. 7 hoc notabile d; poni in fine parūl
de cura asclitio. **De dolore splenis.**

Irea rubricā est notandū q; splen po
test piderari duplr. Uno mō quātuz
ad sui substantiā 7 sic in eo nō ē dolor
nisi grauati⁹ rōe multitudinis materie. Secū
do pōt considerari rōe paniculi ipm regentis:
7 sic bene in ipso est dolor. Secūdo notādūz
q; dolor splenis pōt fieri a mala cōplexione uel
a solutione continuitatis uel ab utriusq;. Et si a
mala cōplexione uel sine materia. s. calida 7 fra
7c. uel cū materia. s. phlatica uel mlica uel ueto
sa 7 hoc cum apate uel sine apate. Notādūz
tertio q; splen est mēbrū a natura ordinatū ad
mūdicandū sanguinē a mlla: iō qñ corp⁹ est
bñ mūdatū 7 bñ dispositū bñ stat: 7 p tāto splē
ridere facit 7 qñ male aduenit tristitia 7 multe
alie passionēs male: qñ si splen ppter debilita
tē deficiat in attrahendo generat icteritiā. Sed
postq; attraxit si deficiat in retinendo causatur
fluxus ventris. Si uero deficiat in convertēdo
nutrimētū tunc cātur durities oppilatio ul' apā
7 hoc ē ut plimū. iō d; in vñbus. Cor sapit: pul
mo loquitur: fel pmoet irā. Splen ridere facit:
cogit amare iecur. i. stōachus ul' epar. Quar
to notandū q; causē duriciei ul' sunt extrinsece ul'
intrinsece. Si extrinsece: sic ē multiplicatio cibor
7 potuū mlicor: sicut ē casus caules caro sali
ta legumina 7 similia: 7 silt timor. Si intrinsece
uel pueniunt ab epate multiplicatē mlicū hūo
rem. uel a splene cū incurrit malā cōplonē cali
dā uel frigidā debilitantē splenē. Quinto no
tandū q; signa duritiei oppilatōis 7 apatis sple
nis sunt urina remissa 7 tenuis: durities notabi
lis in splene: difficultas anhelitus sedus color fa
cici 7 totius corporis: tristitia somnia terribilia

timor 7 similia pertinētia mlie. Sed differentia
quādo splen apostemat⁹ est. est quia durities 7
tumor ē in altera parte tantum: sed in duritie si
ne apostemate 7 oppilatōne est per totam regio
nem. Pnonoscatio urina alba tenuis si pūnu
auerit in passionibus splenis multum malum
est: fluxus sanguinis per inferius ē bonū signū
in passionibus splenis. Si alicui splenetico
propria adhibeantur medicamina 7 non alleui
atur malum signū: passio etiam splenis in princi
pio satis facilliter potest curari: sed cum innete
ratur: aut nunq; aut ualde difficulter curatur.

Durities 7 oppilatio 7 apostema splenis in
ducit maciem in toto corpore: 7 hoc ideo q; ledi
tur digestiua epatis: unde ideo generantur ma
li humores quibus non bene nutritur totū cor
pus. Splen indiget fortiori medicamine cū op
pilatur: quia sit oppilatio fortior: et pl⁹ distat 7c.

Almansor.

I cum dolore splenis fuerit calor:
7 urine rubedo 7 calor eger ex his
troscis sumat. Troscisci de agno
casto. *R.* seīs agnicasti seīs tamarisci abo
rū affi. 3. x. seīs endiuie se. pozulace ambo
rū affi. 3. v. ex his fiant troscisci de quib⁹ de
tur quotidie vnus cum sirupo acetoso de
zuccaro cuius pond⁹ sit. 3. iii. Eger uero si
repletus fuerit ex saluatella q; ē in sinistra
manu phlebotomē. Splen quoq; ex fru
stro fitri aceto calido infuso embocet. et
obseruetur a rebus dulcibus 7 cibis gros
sis. Qd si cū predicta egritudine nō fue
rit calor egro troscisci de capparis dādi sūt
Qd. *R.* corticis radices capparis se. agni
casti amboz affi. 3. x. scolopendrie. 3. vii.
aristol. lon. folioz rute se. nasturcii acco: i
nigelle oluz affi. 3. iii. armōiaci. 3. iii. armōi
acum in aceto dissoluat ex quo cetera con
ficiatur 7 informetur ex cist troscisci pōderā
tes. 3. ii. ex quibus vnus cū sirupo acetoso
de melle 7 apozimate de radicibus i potu
sumatur. Si aut splenensus fuerit 7 cum
premis auditur s; eo rugitus. ex predictis
troscis. cum apozimate de radicibus ē dan
dū. 7 vinū vetus tribuendū 7 potus aq
minores quāto plus possibile fuerit. Em
plastrū ad duritiem 7 ventositatē que est
sub splene. *R.* folioz rute. 3. i. baurach mē
tastri sicti amboz affi. 3. iii. armōiaci. 3. vii.
armoniacy in vino veteri dissoluatur ex
quo cetera conficiant: 7 fiat ex eis empla
strū qd loco supponatur. Silla.

De dolore splenis

Hic ponit curā doloris splenis: et diuiditur in duas. Primo ponit curā doloris splenis. Secūdo ponit curā duritie splenis. secūda ibi. **Emplastrū.** Prima in duas. primo ponit curā doloris splenis prouenientis a materia mīlica. secūdo qñ prouenit a uētositate. secūda ibi. **Si aut splen.** Prima in duas. primo ponit curā doloris splenis qñ ē cum fe. secūdo qñ ē sine fe. secūda ibi. **Ad si.** Prima in quattuor. primo pōit curā per trociscos. secūdo per phlebotomiam. Tercio per unū locale ab extra. Quarto ondit a quibus ē abstinendū. secūda ibi. **Eger uero** Tertia ibi. **Splen quoqz.** Quarta ibi. **Et obseruetur.** De prima dicit q si cū dolore splenis fuerit calor et urina rubea et fe. eger sumere debet trocisc. s agno casto. rō quia cōfortat splenē et remittit calorem materie putrefacte in splene et debēt dari cū sirupo acetoso et zuccaro. et pondus sit. 3. iiii. **Notandū** q ante cōpetit si rupus digestiuus quī ē. **R.** corticis radicio caparis mūdi corticis radicio tamarisci fraxini genestre añ. 3. i. ediuie scariole portulace siluestris capil. uene. recentū añ. **℞.** i. quattuor. se. frigidorū passulaz mūda. ab arill. añ. 3. i. mellis elci quar. i. succari al. quar. iiii. tempentur p noctes cortices in aceto et fiat sirupus clarificatus usqz ad quar. v. **℞.** medicina laxatiua. **R.** prunorū damascenorū tamarindorū floz boragis buglosse. añ. 3. 5. uiuaz passaz. 3. 5. aut. 3. iiii. polipodii quercini thimi epithi añ. 3. 5. corticū mirobala norū indorū bene gūmosorū infusorū p noctes in decoctione predictorū. 3. i. fricētur de mane fortiter et de colatura detur in auroza. uel loco mirobalanorū dissoluatur in colatura dyasene per repigra añ. 3. ii. **Eger vō.** Pōit curā p phlebotomiā dicens q si eger fuerit replet⁹ d3 si eri phlebotomia de basilica in parte sinistra qñ intentio ē plus euacuatio. Sed si intentio esset plus diuersio d3 fieri phlebotomia s saluatella sinistre manus que ē inter anularē et auricularēz rō p3. **Splen quoqz.** Pōit curā per unū locale ab extra dicens q d3 epithiari splen ifundendo frustū filtri in aceto calido. rō qz materia sibiiliat et prepat ad euacuationē. **Et obseruetur.** Ostendit a quibus ē abstinendū dicens q d3 abstinere a rebus dulcib⁹ et cibis grossis **Rō** qz generant talē mīliam et oppilāt splenē. **Ad si cum.** Pōit curā doloris splenis qñ ē sine fe. dicens q si cum dolore nō ē febris debēt dari trocisci de capparis: qz sūt calidi sibiiliatiui materie melācolice nō dū putrefacte. Secundo ponit descriptionē. **R.** corticis radicio cappa

ris se. agnicasti amboz añ. 3. x. scolopēdrie. 5. vii. foliorū rute aristol. lon. seio nasturci accori nigelle oīum añ. 3. iiii. armoniaci. 3. iiii. armonia cū in aceto dissoluatur et ex ea cetera cōficiātur informantur trocisci. 3. ii. ex quibus unus cu3 si rupe acetoso de melle et cū decoctione s radibus sumatur. **Notandū** q ante cōuenit sirupus digestiuus materie mīlice tal. **R.** radicio ireos radicio femiculi petrosi. añ. quar. 5. interi orū sille. 3. i. corticis capparis fraxini genestre añ. 3. i. capill. ueneris recentium scolopēdrie gariohilate camedrenos camepithcos anthos añ. **℞.** i. anisi maratri cuscute affari seio portulace añ. 3. i. liquiritie rase uiuaz passaz mūdataz ab arillis añ. 3. i. floz tamarisci boraginis buglosse añ. 3. 5. mellis elci lb. 5. zuccari al. quar. iiii. fiat sirupus clarificatus usqz ad quar. v. **℞.** usqz ad lb. i. 5. **℞.** medicina laxatiua. **R.** floz boraginis buglosse floz tamarisci añ. 3. 5. anisi cuscute añ. 3. ii. thimi epithimi agarici elci añ. 3. 5. uiuaz passarū mūdataz ab arillis. 3. i. fiat decoctio i q dissoluūtur ierepigna ruffini. 3. ii. lapidis lazuli abluti. 3. 5. fiat colatura usqz ad qñ. i et detur in auroza. **Ad idē** **R.** ierepigne iere ruffini. 3. ii. lapidis lazuli abluti. 3. 5. uel lapidis armeni puluerizati. 3. i. misce malaxando cum sirupo scolopēdie. fiant pillē ad qñtitate cicez.

Ad idē capparorū scolopēdie affari lupiorū cuscute ciperi endiuie añ. 3. ii. epithimi 3. i. ozidei prunorū tamaridorū uiolaz. fiat decoctio et in fine decoctiois addātur epithimū et sene. deinde bulliat p dē res usqz ad pñptōz tertie part. deinde decoctio p dēā coletur et de colatura sumantur 3. iiii. 5. et dissoluātur in ipsa decoctione medulle cassiis. 3. 5. pulueris pitarū de lapide lazuli. 3. 5. **Ad idē** bulliat ruta in aceto forti et filtrus in eo infusus bene compressum applicetur actu calidū supra splenē. **Ad idē** **R.** pillarum de lapide lazuli. 3. i. **Ad idē** **R.** pillarum de lapide armeno uel pillularum indaz. **Notandum** q post euacuationem ualent cappareos cōditi cum aceto. **Idē** faciunt radices apii i aceto cocte cu3 aneto. **Ad extra** oleū de frascio oleum de cappis. **Si aut.** Pōit curā doloris splenis dicens quando fuerit propter uentositatem dicens q si splen fuerit tensus et cu3 premiatur auditur rugitus sub eo significat uētositate et de trociscis de capparis est dandum. **Ratio** patet. Secundo dicit q uinum antiquum est bibendum. **Ratio** quia resoluit uentositates. Tercio dicit q debet minorari potus aque quantū est possibile. **Ratio** quia generat uentositates.

Notandū qd si potat aquā d3 ē aqua i qua
 ferrū ignitum sit extinctum. Similiter ualet aq
 decoctiois rute costi cinamomi anisi spicenardi
 squinanti. Ad idē buliat ruta in aceto forti ⁊
 filtrū in eo infusum bene cōpressum ponatur ac
 tu calidū supra splenē. **Emplm.** Ponit cu
 ram duriciē splenis per emplm dices qd ad du
 viciē splenis ⁊ uentositatē ualet hoc emplm. **R.**
 folioꝝ rute. 3. x. baurach mentastri sicci amboꝝ
 añ. 3. iii. armoniaci. 3. vii. armoniacū i ueteri ui
 no dissoluatur ex quo cetera pficiatur. fat ēplm
 quod ponatur super loco. **R.** d qz mollicat re
 soluit ⁊ consumit uentositatē. Ad idē. **R.** ar
 moniaci bdelii picis naualis añ quar. 5. trocisci
 capparoy seio sinapis sulphuris alei siluestris
 stercoꝝ uaccini añ. 3. i. mucilaginis seio fenu
 greci: mucilaginis se. lini añ. 3. ii. puluerizanda
 puluerizetur subtiliter ⁊ gūme in aceto fortissimo
 dissoluatur misce oīa malaxando cū oleo lauri
 no ⁊ fiat emplm. Ad idē emplm d melliloto
 mesue. Ad idē. **R.** succi arthanite uiscositatē
 que mulgetur ex radice silicis añ. **℞. i.** succi tha
 marisci. 3. ii. olei irini. **℞. ii.** isopi humide. 3. xv.
 aceti. 3. i. fiat decoctio cōpleta. Ad idē unguē
 tum tale. **R.** radicū malue bifmalue radicio li
 lli cepe squille seio lini seio fenu greci caricarum
 pignū uuarū passarū pinguiū añ. 3. 5. qnassē
 tur fortiter ⁊ infundantur in aceto forti p noctē
 buliant postea in aqua ⁊ iterū conuassentur.
 Deinde. **R.** unguētū dialtee. 3. ii. arungie anas
 medulle uituli butiri sine sale añ. 5. i. olei amig
 dalarū dulciū. 3. iiii. cere quantū sufficit fiat un
 guentū ⁊ multū ualet. Ad idē cerotū isopi de
 scriptōe silagrii. Ad idem unguentū marcia
 ton unguētū nicolai. Ad idē qñ spleneticus
 bibit urinam suam omni mane usqz ad dies ali
 quot sanat splenē. Notanduz qd medicinalia
 que habent aspectum ad splenē sunt ireos acco
 rus aristof. gentiana lilū apium petrosi. utriqz
 tribuli cappares agnus castus frasin⁹ genestra
 tamariscus ⁊ mediane cortices isorū. Similr
 ebuli sambuci lupuli. vitis absinthii capil⁹ uene
 ris recens isopus spuilla scolopendria eupatori
 um cuscute calamentū centauraurea bethonica:
 assarū camedreos camepitheos pānis porcin⁹
 anisum maratrū ameos spica nardi squinantū
 xilobalsamū. Talēt etiā a ppietate pulmo vul
 pis: uespertiliōis splen asini siluestris: splen pul
 li egui sicetū ⁊ puluerizetur: accipiat unus
 ex his uel plures.

De iliaca ⁊ colica passione. Sillanus

Irea rubrica ē notanduz qd intesti
 norum quedam sunt stilia seu gra
 tilia. quedam grossa. Subtilia sunt
 tria. Prīmū est duodenum qd con
 tinuatur cum stomacho. Secundū est ieiunius
 quod dicitur ieiunium: quia sunt ibi multe uene
 mefayce sugentes ipsum. Tertiu ē yleon: ⁊ i ta
 li sit iliaca passio ⁊ alio noie dicitur gratie ⁊ iuo
 lutum: quia habet multas reuolntōnes. ut si ali
 quid benignum moxetur de chilo attrahatur p
 mefaycas. Intestina uero grossa sunt tria.
 Prīmū dicitur orbus siue fectu⁹ siue monocu
 lum. Secundū dicitur colon: ⁊ in tali sit passio
 colica. Tertium dicitur rectus ⁊ pmutatur cum
 ano. Secundo notanduz qd colica passio ē pas
 sio intestini colon dolorosa cum difficultate exi
 tus stercoꝝ per inferiora. sed iliaca passio est
 passio ileon cum cōstipatione uentris ⁊ frequē
 ti uomitu ⁊ dolore uehementi ac si testina tere
 bello perforaretur. Tertio notandū qd iste passū
 ones. f. colica ⁊ iliaca conueniunt in signis cau
 sis ⁊ pronostiis ⁊ curatione aliquantul: licz sit
 dīa multiplex ut patebit iserius. Cause ergo
 istarū passionū aut sunt extrinsece aut intrinsece.
 Si extrinsece sunt sicut superfluous potus aq si i
 gide: assumptio ciborum glossorum stipticorū
 sicut caseus durus carnes bouine legumia ne
 spilla sorbe pira pumelle coctana ⁊ oīa que co
 artant ⁊ corugant ⁊ oppilant intestina casus p
 cussio ruptura: superflu⁹ calor aeris exicans ⁊
 resoluens stibile: superflua frigiditas aeris con
 stringens: sicut uentus borealis: superfluū exer
 citum: labor superflu⁹: relaxatō siphac ⁊ casus
 intestinoy i bursam: assumptio uenenoy. Si cāc i
 trisece hoc ē uel ppter alia mēbra. f. apā epatis
 uel mefaycaz uel renū aut uesice gel ppter inte
 stina. Si ppter intestina hoc ē ppter sex causas
 Prīma ē ppter apā yleon uel colon calidū uel
 frigidū. Secunda ē humor frigidus iuiscatus.
 Tertia ē uentositas inclusa. Quarta est sex idu
 rata in testinis. Quinta ē uermes inuoluti in te
 stinis. Sexta ē debilitas uirtutis sensitiue ⁊ de
 bilitas expulsiue. Quarto notandū de signis si
 fuerint he passiones ex causis extrinsecis pigno
 scitur ex iudicio patientis. Si uero fuerit ppter
 alia mēbra habēt alia signa. f. dolorem locorū
 ⁊ si per signa illaz passionū. Si fuerint ex apā
 tibus intestinorū calidis. signa sunt se. cōtinua
 dolor sitis grauitas pulsatio. Si fuerint ex apā
 tibus frigidis oīa sunt remissiora cum grauitate
 ⁊ mullicie ⁊ inflatione: ⁊ quia pcecesserunt frigi
 da ⁊ humida sicut lac pisces ⁊ fructus. Si fu

De iliaca et colica

rit ex fecibus iduratis et dolor grauius et uidetur sibi quod scindantur intestina et precessio causat iduranti feces sicut caliditas interior uel exterior: uentus uel usus rerum exiccantium humiditate in fecibus. Si uero fuerit ex uentositate inclusa mutatur dolor de loco ad locum cum tortione et rugitu et uidetur sibi quod acus sint inclusi in intestinis et quod intestina perforentur terebello. Si fuerit ex phlegmate inuisicato et cum frigiditate et grauitate et precesserunt ea que multiplicant phlegma. Ratio etiam doloris aliqui fit ibi calor et rubedo et signa et homines indicant quod hec causa sit calida et non est

Si autem fuerint propter uermes dicuntur signa uermium in suo loco: et ex his cognoscitur. Si fuerint ex debilitate sensus tunc longe egritudine precesserunt. Quinto notandum quod colica et iliaca differunt in pluribus: quia in iliaca est maior dolor et citius interficit propter sensibilitatem intestini subtilis maioris. Secundo quia in iliaca dolor est magis ambulans uersus dextrum et sinistrum propter circuitum uolutes intestini ileon. Tertio quia iliaca passio est magis ab umbilico superius. Quarto propter situm intestini. Quarto quia iliaca remediatur magis per aliusita per os. colica uero ex clisteri. Quinto propter notandum quod diuisa que est inter colicam et lapide renum quia multi practici peccant in hoc non distinguere bene. Prima diuisa est superius ex quantitate doloris: quia dolor renalis est paruus quando acutus: sed colicam dolor est magnus. Secunda diuisa sumitur ex loco: quia dolor colicus incipit a parte inferiori dextri lateris et tendit ad superiora sinistri et uersus anteriora et pectine declinatur: quando sit ad posteriora: et finaliter incipit a superioribus et descendit paulatim usque ad locum ubi confirmatur et declinatur ad posteriora. Tertia diuisa sumitur ex tempore: quia renalibus est fortior tempore uacuitatis: et colicam aluiatur in ea et forte sumitur aliquid. Item colica incipit subito et in breui tempore. renalibus uero paulatim.

Quarta diuisa sumitur ex iuuantibus: quoniam clistere et citius uentositatis et secum aluiant dolore colicum: sed non aluiant dolore renalem aluiant de qua sit curandum. Item medicine frangentes lapides aluiant dolore renalem sed non colicum. Quinta diuisa sumitur ex his que adherent urine: quia in renali precessit urina arenosa ad modum sabule uel arene: deinde fit subtilis: deinde apparent arene: sed in colica non. Pronosticatio passio colica est horribilis et destabilis eo quod stercus emittitur per superiora et adueniunt accensibilis et destabilia: sicut syncopis spasmi frigiditas extremitatum et desipietia: et sunt signa mortalia si continuant: et si accedentia minorantur

et medicina sumpta per os. si descendat ad inferiora bonum est signum. si in colica superuenit uomitus est malum signum: quia signum quod inferior pars est operculata et stercores non possunt exire per inferiora: timetur quod ne egrediatur per superius: sicut aduentus malorum accidentium est malum signum. Zll.

Et cum dolore uentris fuerit ipsi costrictio et nausea. sed nec calor nec se. affuerit ea egro data sunt que uentrem sine uomedi desiderio soluant ut est electuarii de gallia. ℞. mastice gar. 33. melanopipis macropipis cinamomi nucis musca. gallie mus. olus aff. 3. x. scamonee. 3. x. postea exprimat citonia acetosa et recentia et succus eorum cum eiusdem quantitate melle miscant et coquant usque ad spissitudinem paulatim et conficiant ex eo medicamentum quod tamen eiusdem quantitate sit cuius species sunt cuius dosis sit aff. 3. li. usque ad. ii. 7. 5. Sillan.

Hic determinat de colica et iliaca passione: et diuiditur in quatuor. Primo ponit curam quando puenit a materia publica. Secundo quando sit a materia uetosa. Tertio quando sit a caliditate et per consequens a duricie secum. Quarto quando sit ab epate. secunda ibi. Quid sit. Tertia ibi. Si autem. Quarta ibi. Cum autem. Prima in duas. primo facit hoc. Secundo docet pronosticari. secunda ibi. Huic preterea. Prima in duas. primo ponit curam quando cum dolore uentris est constricatio et nausea et non febris nec calor per electuarii solutiuum. Secundo ponit curam quando non est timor de nausea uehementi per euacuationem per uomitum et per pillas secunda ibi. Quid sit nausea. De prima dicit quod si cum dolore uentris fuerit stipticitas uentris et nausea: sed neque febris neque calor: supple arguendum quod sit a materia publica: tunc debent dari egro euacuantia non inducentia appetitum ad uomitum: sicut est electuarii de gallia. secundo ponit descriptionem. ℞. mastice gar. 33. melanopipis macropipis cinamomi nucis musca. gallie diuina aff. 3. x. postea exprimat citonia acetosa et recentia et succus eorum cum eadem quantitate mellis miscantur et coquantur paulatim usque ad spissitudinem perficiantur cum eis. medicamentum soluit et confortat stomachum rose speruz. Ad idem dyacitoniren solutiuum cum speciebus descriptione mesue uel nicolai. Ad idem bradiuz antiqui galli in quo cocta sint polipodiu quercinu semine aneti anisi usque ad ossium separationem. Ad idem medicina dicta. c. de dolore stomachi a materia frigida. Ad idem coelectio delectabilis laxantia. Ad idem dyarob cum turbitu. Ad idem electuarii indum. Zll.

m

Qd si nausee uehemētia nō fuerit nec eger medicinas vomuerit: pillē iliace sūt dā de. *Aue. 12.* coloquintide serapini amboꝝ añ. 3. x. scamonee. 3. iii. ⁊ tertiam isormē pillē de quibus vni⁹ aurei pōd⁹ ē danduz uelociter eni passioz dissoluūt iliaca. *Sil.*

Pōnit curam per euacuationē p pillas qñ nō ē timor de uomitu. Et p̄io facit hoc. secūdo ponit remedia alia. secunda ibi. Si at passio.

De prima dicit q si nō fuerit uehemētia nausee ⁊ eger nō uomuerit pillas uel medicinas dñt dari pillē iliace. rō qz euacuant materiā p̄licā. Secūdo pōit descriptionē. *12.* coloquintide serapini amboꝝ añ. 3. x. scamonee. 3. iii. ⁊ tertā. for mētur pillē de quibus pōdus. 3. iii. ⁊ danduz qz cito dissoluūt dolorē iliacū. Ad idē medicinē dicte in dolore capitis a materia frigida. Ad idē ierapigra. *Sil.* valet bñdicta. *Al.*

Si aut passio iliaca difficilis fuerit nec medicamina vētris solutua eis contulerit b̄ suppone colliriū. Qd. *12.* salis panif. 3. x. coloquintide interioris scamonee amboꝝ añ. 3. ii. ⁊ 5. fiant ex eis colliria lōga ⁊ supponāf. Et si nō cōtulerint ex enemate leni clisterizet. q. *12.* ficus citrinas. v. fursuris quantuz vna manu capi pōt maluaussit. *Al.* i. hec in pāno ligato ⁊ fide folia. x. in duab⁹. *12.* aque coquant donec ad vnam redeant. deide colēf ⁊ ponaf sup eaz baurach pōdus vni⁹ auz. olei sisami. 3. i. ⁊ fiat clistere ex eo. Si aut quis forti⁹ ⁊ acuti⁹ facere voluerit pōdus auz. vni⁹ de collirio qd p̄i diximus admisceat. Clistere uehemēter soluens quo tunc vtendū ē cum medicamina nō cōferūt nec vēter soluitur *12.* coloquintide lterioris. 3. x. centauree. 3. v. busbormarien arthamita aboꝝ añ. 3. ii. oia in trib⁹. *12.* aque donec ad tertias duas redeāt. coquant ⁊ colēf: deide dissoluāf in ea alchitrā mell aboꝝ añ. 3. iii. castorei: serapini opponac. colliriū qd p̄diximus oium añ. 3. ii. misceant oia ⁊ dū ē tepiduz fiat ex eo enema ⁊ si squibale exierint itere tur clistere donec exire vidētur. B̄ nāqz clistere admistrari d3 cū res fortissima ē ⁊ pes sima ⁊ i colica mala ⁊ ē illa in qua sit nau sea valde uehemēs ⁊ ifirm⁹ nō egerit.

Huic p̄terea egritudini qñqz fetida supuenit eructuatio ⁊ p̄ter qz stercus p os egrediat qd cū accidit sepe mortē p̄dedit. *Sil.*

Pōnit curā per alia remedia: ⁊ dñt dñtur in duas. P̄mo ponit curā per suppositoria. Se

cūdo per clisteria. secūda ibi. Et si nō. De prima dicit q si passio iliaca fuerit difficilis: et medicine ventris solutue nō conferūt: d3 supponi suppositoriū tale. *12.* salis. 3. x. interioris coloquintide scamonee añ. 3. ii. 5. fiant suppositoria longa ⁊ superponātur. ratio dolor descendit in inferioribus intestinis: vnde suppositoria plus attingunt ad locū. Ad idē fiant suppositoria cū modico salisgēme esula ⁊ melle ⁊ fiant longa ut plus attingant ad partes superiores.

Et si nō. Pōnit curā per clisteria ⁊ p̄io pōnit curam per clistere lenitiū. secūdo per clistere acutū. secūda ibi. Si aut. De p̄ia dicit q si non contulerint suppositoria dicta d3 fieri clistere lenitiū. ratio qz mollificat ⁊ relaxat: unde materia ē plus apta ad euacuationē. Secūdo pōit descriptionē. *12.* ficus citrinas. v. fursuris qñtū pōt capi una manu maluaussit. *Al.* i. hec in pāno ligata ⁊ folia fide. x. coquātur in. *12.* ii. aque donec ad unā redeat. deide coletur ⁊ ponatur baurach pōdus aurei unius olei sisamini. 3. i. si at clistere. Si aut. Pōnit curā per clistere acutū. p̄io unū. secūdo aliud. secūda ibi. Clistere.

De prima dicit q si quis uellet facē clistere acutius ⁊ fortius pond⁹ auz. unius de collirio qd p̄ius diximus admistretur. *12.* otandum qz clistere lenitiū ponitur alicubi sic in forma. *12.* malue bismalue mercurialis brache urfine añ. *Al.* i. caricarū pinguiū nūero. x. seio fenu greci se. lini se. aneti añ. 3. i. fursuris pugilf. i. olei sisamini mell añ. quar. 5. salisgēme. 3. i. uel salis cois. 3. ii. cassie bene piguis. 3. i. ierepigre. 3. vi. fiat clistere usqz ad q̄r. v. Clistere. Pōit aliud clistere fortius quo ē utendū qñ medicamina alia non conferūt. *12.* interioris coloquintide. 3. x. bucho: marien arthamite amboꝝ añ. 3. rute mentastri origani añ. *Al.* i. oia i tribus. *12.* aq coquātur dūce redeant ad duas tertias. deide coletur ⁊ dissoluatur in ea alkyran mell añ. 3. iii. castorei serapini opponaci colliriū quod diximus oium añ. 3. ii. misce oia ⁊ dū ē tepiduz fiat enema. Secūdo dicit q si squibale nō exierint iteretur clistere: qz debent iterari cū res est fortissima ⁊ mala. Ad idē. *12.* paritarie cetauree minoris origani calamenti montani añ. *Al.* i. anisi cimini cartami mundi añ. 3. i. poli podii quercini turbit bene gūmosi seio raphai. añ. 3. 5. pulpe coloquintide. 3. ii. fursuris pugilf. i. mell olei rute añ. quar. 5. salisgēme. 3. i. succi si cle. 3. i. fiat clistere usqz ad quar. v. Huic p̄terea

Docet pronosticari dicens q in hac egritudine aliqui accidit eructuatio fetida ⁊ aliquādo

De iliaca ⁊ colica

stercus per os egreditur. Secūdo dicit q̄ cū ac-
cidunt ista p̄noscitur mortē. rō q̄ signū defec-
tū v̄tutis ex hoc maxie accidit q̄n̄ ap̄a est in inte-
stinis. **Almanzor.**

Qd̄ si cū dolore vētris nō fuerit ipsi⁹
strictura: s; inflatō ⁊ rugit⁹ ⁊ tensio in vē-
tre existit. Cōfectio de bacis lauri dāda
ē que. **℞.** foliorū rute siccorū. 3. x. ameos ci-
mini nigelle keyfiz origani carui alexadri
amigdal. amarap. melanopipis macropi-
peris metastri dauci accori baccap lauri ca-
stori oīz aī. 3. ii. serapini. 3. iii. oppopo-
naci. 3. iii. cōficiant cū melle eiusdē ponde-
ris. cui⁹ dosis sit ut auelana vna aut naba-
cha multū vicib⁹. 3. i. vini calefci: aut cum
apozimate d̄ radicib⁹. huic cōfectōi i fmo
uēda vētositate ⁊ dissoluēda nihil equipa-
raf. **℞.** hoc p̄teia suppositoriū subijciat qd̄
sit vētositatis dissolutū. **℞.** cimini foliorū
rute viridis aboz aī. 3. ii. i. buchoruariē
arbanite ambor aī. 3. iii. baurach. 3. i. cō-
ficiant ex melle ⁊ supponat cū spōgia ul
lana. hoc enī dissoluit vētositatē iseri⁹ ⁊
expellit. **Venter** quoq; assidue ex pāno ca-
lido vaporand⁹ est. ⁊ eger in tina mittēd⁹
Si aut̄ hec nō suffecerit vētosa cū igne po-
nenda ē. ⁊ locus donec rubere icperit fri-
cand⁹. **Post** hoc iterato fieri conuenit ex
oleo rutaceo ⁊ ex alijs oleis calidis. ⁊ ex eis
clisterizand⁹ ē eger. postq̄ eis admitta su-
erint castorei enforbij aboz aī. 3. s. **℞.** ac ve-
ro solit⁹ pati egitudine dū sanus ē caueat
ne vinū aqua mictū bibat: nec etiā sumat
vinū nisi pur⁹ ⁊ forte: nec aquā multas bi-
bit: ⁊ abstineat ab herbis ⁊ lacte ⁊ oib⁹
inflatis. **Siloniū** faciēs illoq; cū marumo
coartant dolore ⁊ timetur ne sincopis su-
pueniat: vētositatē carminat ⁊ sōnū puo-
cat. **℞.** pipis ameos foliorū rute metastri
castorei baccap lauri cimini oīum aī. 3. i.
opij mādragore iusqami oīum aī. 3. s. cō-
ficiatū cū melle eiusdē quātitatē detur ex
eo pōd⁹ aut. vnus huic quoq; electuario
addit plerūq; scamonee. 3. tertia ⁊ fit tūc
medicamen ventris solutiū. **Sillanus**
ponit curam colice q̄n̄ sit a vētositate: ⁊ ita
iliace: ⁊ diuiditur in tot quot sunt partes: ⁊ quot
remedia ponit. partes patebūt. **De** pria di-
cit q̄ si cum dolore ventris nō fuerit strictura: s;
inflatio ⁊ rugit⁹ ⁊ tensio in vētre d̄ dari p̄fectio
de bacis lauri. rō quia dissoluit ⁊ euacuat ven-
tositatē. Secūdo ponit descriptionē. **℞.** foliorū

rute siccorū. 3. x. ameos cimini nigelle keyfiz. i.
leuisticū origanū carui alexandrini amigdalap
amararū macropipis metastri dauci melano-
piperis accori baccap lauri castorei oīum aī. 3.
ii. serapini. 3. iii. oppoponaci. 3. iii. cōficiantur
cū melle eiusdē ponderis. dosis sit q̄stū una aue-
lana cū. 3. i. vini calefacti: aut cū decoctōe cū ra-
dicibus. **Tertio** dicit q̄ huic p̄fectōi p̄ vētosita-
te remouēda nihil equipatur. **Ad** idē ual3 di-
acini diatriopipereon. **Silt** ualet cōestio cimi-
ni torefacti mediū coclear de mane. ⁊ si non de-
tur ate cenam: ⁊ istud ē secretū ⁊ ualet p̄ paupi-
bus. **Hoc p̄teia.** **ponit** curā per supposi-
torium. dicens q̄ debet subiici hoc suppositori-
um. **℞.** cimini foliorum rute uiridis aī. 3. ii. i.
bucchoruariē. i. cyclamio athanite amborū
aī. 3. iii. baurach. 3. i. p̄ficiatū cū melle ⁊ suppo-
natū: q̄ dissoluit vētositatē ⁊ expellant per i-
ferius. **Ad** resoluendū vētositatē. ualet aq̄
uite in qua bulierit ameos ⁊ castoreū ⁊ aristof.
lon. **Item** oleū rute ⁊ aneti. **Item** tyriaca
āniqua per os ⁊ per extra. **Itē** emplm d̄ gra-
nis lauri descriptione mesue. **Item** spōgia in-
fusa in decoctōe rep̄ carminantiū. ubi addatur
oleū rute ⁊ aneti aī. 3. i. s. i. scapigra aī. 3. i. s. ul
3. i. i. bifinitōis. 3. ii. uel. 3. s. cassie. 3. i. **Super** sto-
machū ponatur oleū de spica ul de costa i quo
buliat gar. ameos ⁊ mastix. **Itē** suppositoria
cōia ubi addatur salgēma agaricus ⁊ puluis ie-
repietre. **Venter** quoq;. **ponit** curā p̄ eua-
porationē factā ad vētrē dicens q̄ vēter euapo-
randus ē pāno calido. **℞.** o q̄ actuali caliditate
resoluit vētositatē. **Ad** idē ualet sacculus de
pānico ⁊ sale torefactis. **Et** eger. **ponit** cu-
ram per balneū dicens q̄ eger debet itrare bal-
neū. rō patet. **Notādū** q̄ balneū qd̄ appro-
ximatur ul ē balneū aque dulcis calide ul frigi-
de: ⁊ tunc ualet solū ad mitigandū dolorē: quia
anodium: uel ē balneū aque dulcis naturaliter
calide ut sulphureū ⁊c. **Et** plus ualet dissoluen-
do: uel ē balneū artificiale in quo coquūtur res
resoluentes vētositatē: ut herbe uel seia. d̄ her-
bis: ut ruta antheos feniculū calamentū pulegi-
um camedreos camepitheos. **De** seibus: semē
anisi feniculi cimini rute carui ameos aneti.
Ad idē ualet sponsia infusa in decoctione p̄dēa-
rum herbarū expressa ⁊ superposita vētri: ⁊ hoc
fiat sepe. **Ad** idē pannus calidus i quo ponā-
tur dicte herbe cōcte. **Ad** idēz uestica impleta
aqua decoctionis herbarū predictarum. **Uel**
uas eneum plenū aqua predicta circūuolutum
pāno calido. **Ad** idē ualet stupha. **Similiter**

ualet suffumigiū factum ex thure mastice ligno
aloes ⁊ uernice. Ad idem. ℞. seīs lini tone
facti. ℞. s. cimini par tonrefacti. ℞. i. sursum gross
pugillū. i. coquassa ⁊ fiat saccul' vni' palum lar
gi ab utraq; parte buliat in aqua uel uino ⁊ for
titer expressus ponatur supra uentrē ⁊ debet co
qui donec uadat pignedo superius. Si aut.

Ponit hic curā per uentosaū dicens qđ nō
sufficit quod dictū est dē poni uentosa cū igne
sine scarificatōe supra uentrē. rō patet: qđ calidi
tas actualis resoluit uentositatē. Et locus.

Ponit curā per fricationē dicens qđ locus est
fricandus quousq; incipiat rubere. Post hoc

Ponit curam per inunctionē dicens qđ debet
fieri inunctio uentris ex oleo rute ⁊ aliis oleis ca
lidis: sicut sunt oleū de aneto oleū d' herua oleū
laurinū oleū de emula oleū nardinū oleū de pu
legio. ratio patet: quia oīa talia dissoluūt uēto
sitate. Ad idem emplm de granis lauri.

Et ex eis. Ponit curā per clistere dicens qđ
eger debet clisterizari cum predictis addendo
castorei euforbii añ. 3. s. ratio patet. Hanc vō

Ostendit a qbus sit abstinendū dices qđ cō
suetus pati hanc egritudinem dum est san' de
bet abstinere a potu uini mixti aqua. ratio quia
generat uentositatē. sed debet sumi uinū anti
quū purum. rō quia est calidum ⁊ siccum resol
uens uentositatem. secūdo dicit qđ debet absti
nere ab herbis lacte ⁊ aliis inflatis: s. filonii

Ponit curā per filoniū dicens qđ filoniū ua
let iliacis cum coartatur maximo dolore ⁊ cū ti
metur ne sincopis superueniat egro' ⁊ uentosita
tem resoluit ⁊ maxime prouocat somnū. Secun
do ponit descriptionē. ℞. piperis amicos folio
rum rute mentastri castorei baccarū lauri cimini
oīum. añ. 3. i. mandragore seīs iusquiami añ. 3.
s. cōficiantur cū melle eiusdē quantitatē detur
ex eo pondus. 3. unius. Subdit qđ huic electua
rio aliqñ additur tertia. s. scamonee ⁊ efficitur
solutiū. Ad idēz ualet sarrace. Notādū
qđ stupefactiua nō debent exhiberi nisi qñ nō con
ferunt alia ⁊ debent dari in parua quantitate et
parum morari. Al.

Si aut cum dolore se. affuerit cassiē
stula i succo endiuie bulito ex dispūato dis
soluta egro' ē dāda. ⁊ sirup' uiol. i potu est
tribuend'. ⁊ nutriend' ē ex taphea cū olo
de amigdal' dulcib' cōdita. ⁊ ex leni cliste
ri clisterizandus. Sillanus.

Ponit curā colice qñ sit a caliditate febrili: ⁊
diuiditur i quattuor. Primo ponit curam p me
dicinā laxatiuā. secūdo per sirupū. Tertio p di

etaz. Quarto per clistere. secūda ibi. Et sirup'
Tertia ibi. Et nutriendus. Quarta ibi. Et ex
leni. De prima dicit qđ si cū dolore etiā fuerit
se. debet dari cassia fist. dissoluta i succo endiuie
bulito ⁊ despumato. Rō quia ē lenitiua ⁊ uacu
atia colere si sit ibi: ⁊ qđ remollit feces duras fa
ctas ppter se. Ad idem ualet māna data. Ad
idem decoctio prunorū ⁊ tamarindorū cū succa
ro. Et sirupus. Ponit curā per sirupū dicens
qđ sirupus uolatus ē dandus in potu. rō qđ in
frigidat ⁊ lenit ⁊ sic ualet contra se. Et nutrien
dus. Ponit curam per dietam dicens quod
eger ē nutriendus cum taphea cum oleo d' ami
gdalis dulcibus. rō quia ē cibus lenitiu'. Ad
idem ualent spinachia. Et ex leni. Ponit cu
ram per clistere dicens qđ eger debet clisteriza
ri ex clistere lenitiuo. Ad idem. ℞. olei mūdi
quar. i. summitatū malue bismalue herbe uiola
rie añ. 3. i. pūnoꝝ damascenorū sebesten añ.
nūero. x. seīs melonis mundati se. portul. se. cu
cūrb. añ. 3. i. sursum pugill. i. olei ros. olei uiol.
añ. 3. s. cassia fist. bene piguis. 3. i. electuarii de
succo ros. 3. v. fiat clistere usq; ad quar. v. Al.
Cū aut loc' doloris in ventre apparuerit
grossus ⁊ eger habens apā i principio fle
bothomef. deinde cassia fist. cū succo ber
bay sepe dādaē. Et sit cibus ei' cui hic do
lor ex cōsuetudinē accidere solet taphea un
ctuosa cūz succaro ⁊ oleo sisamino: ⁊ ab
stineat a stipticis ⁊ acetos' ⁊ a cibis grossis
⁊ vētrē strigētib'. Qui aut cū h' dolore uē
tositate pati solit' ē. cibet cū calagie ⁊ mu
tagenat cōditis cū seibus ⁊ abstineat ab
olerib' ⁊ lacte ⁊ oibus qđ inflant. Et bibat
uinū forte ⁊ nō uiciatū. aut idromel cum
spēb' qđ pro cōdito ponētur ut pip. qđ dice
m'. Hec est cōfectio ei'. ℞. mell' mundi. ℞.
i. aq. ℞. vi. misceant ⁊ coquant diu ⁊ spu
ment' bñ donec fiat ad spissitudinē iuleb.
Cūq; hoc factū fuerit in vnaquaꝝ. ℞. ex
eo mittat. 3. ii. puluerizati pipis in panno
ligati donec appropiquet finis decoctōi
ei'. ⁊ cū infrigidat extrahat pān' ⁊ expri
mat ⁊ cū necesse fuerit ppinas. Cōfert et
cui hec passio ex vētositate ⁊ grossa super
fluitate accidere solet oleū de herua recētī
cū apozimate de seibus sūptū. Confectio
apozimatis de seibus hec est. ℞. amicos ci
mini cheesim carui origani nigelle oīniū
añ. pugillū vñū. 3. itis aut admisceant. ℞.
iii. aque ⁊ coquantur donec ad. ℞. i. ⁊ s. re
deāt. de hoc itaq; apozimate sumat. 3. ii.

quibus. 3. iii. olei de herua addatur et mit-
tis diebus bibatur. Sed si cui dolor iste cum
calore supuenerit prima. xx. et sic citrinas
v. et passulaz enucleataz. 3. v. sumatur et
coquantur et colentur. deinde cassia fist. i. eo
dissoluta coletur cui oleum amigdal. admi-
scaat et sumatur. Et ex apozimate quod i. e.
de reumatissimo diximus in potu tribuas
Venter vero si multum fuerit siccus predicto apo-
zimate addant polipodii et turpith aboz
an. 3. ii. et coquantur cum eo et des donec
venter soluas. cum autem solutus fuerit reme-
diatur polipodii et turbit. Cosectio illi quod
ventre soluens destruit ventositatem et gra-
uedinem. R. turbit albi fricati et pulueri-
zati. 3. xx. zuccari. 3. xxx. 3. 3. x. huius pulue-
ris. 3. iii. ad bibendum tribuas. Illi 8 q
bus cum quis ventrem soluere voluerit una su-
mere debet que et appetitum excitant et infla-
tionem resoluunt et grauedinem cibum digerunt
R. massicis. 33. cinamomi gar. neresmici et
melanopiperis macropipis scamonee zuc-
ca. violaz oium an. 3. i. fiant ex eis pillule
ad magnitudinem cicoris et sumas vna. mo-
uebit enim semel aut bis. Silla.

Ponit curam colice quoniam fit ab apate et diuidi-
tur in quatuor. Primo facit hoc. Secundo reuer-
titur ad ponendum curam quoniam fit a ventositate. Ter-
tio quoniam fit a caliditate. Quarto quoniam fit a frigidita-
te. secunda ibi. Qui autem. Tertia ibi. Sed si cui.
Quarta ibi. Venter vero. Prima in tres. pri-
mo ponit curam per phlebotomiam Secundo per
medicinam laxatiuam. Tercio per dietam. scoda ibi.
Deinde. Tertia ibi. Et sit cibus. De prima
dicit quod ubi locus doloris apparuerit grossus et
huerit apate a principio de frigiditate phlebotomia. ro-
que prohibet fluxum materie ad locum apatis et de
fieri a basilica. Potandum quod potest apparere apate
si ponatur digitus in ano vel illud infirmum quod
ponit chirurgici medici et de speculum. Deinde
cassia fist. Ponit curam per medicinam laxati-
uam dicens quod debet dari cassia fist. cum succo her-
baz. ro quia lenit et euacuat et ampliat intestina

Ad idem. R. aque decoctionis endiuie folioz
altee malue et cuscute hunde. q. sufficit medulle
cassie fist. 3. i. olei amigdalaz dulcium. 3. i. Ad
idem ungatur locus cum oleo camomille et ane-
ti. Et sit. Ponit curam per dietam dicens quod cibus
deest taphea unctiosa cum zucchero et oleo sifa-
mino. ro patet quod est cibus lenitiuus. Secundo
dicit quod debet se abstinere a cibis stipticis aceto-
sis et grossis stringentibus ventre. ro quod claudunt

et stringunt intestina et oppillant. Notandum
quod clistere quod valet ad mundificandum est. R.
lactis uacini. lb. cassie fist. 3. i. fiat clistere et sic
factum fuit in una die que non assellauerat per
x. dies. Qui autem. Reuertitur ad ponendum
curam doloris ventris a ventositate et diuiditur
in tres. Primo ponit curam per cibum. Secundo
per potum. Tercio per quoddam aliud sumptum.
secunda ibi. Et bibat. Tertia ibi. Cosectio etiam.

De prima dicit quod consuetus pati hanc egritu-
dinem debet cibari cum calagie et mutagenath co-
ditis cum seminibus. ro quia tales cibi dissol-
uunt ventositatem. Secundo dicit quod debet ab-
stinere ab oleribus et lacte et omnibus inflatis.
ro patet. Et bibat. Ponit curam per potum di-
cens quod debet bibere vinum potens non mixtum
aqua. ro patet. Secundo dicit quod debet bibere
idromel cum speciebus que ponuntur pro condito ut
piper. Et ponit descriptionem idromell. R. mel-
lis mundi. lb. i. aque. lb. vi. misceatur et coquan-
tur diu et spumentur bene donec fiat ad similitudi-
nem iulep. et cum hoc factum fuerit in unaquaque
lb. ex ea. 3. ii. pipis puluerizati mittatur ligati in
panno donec appropinquet finis decoctionis et
et cum ifrigidatur extrahatur pannus et exprima-
tur et cum necesse fuerit appropinquetur. ro reme-
dii patet quod dissoluit ventositatem. Ad idem valet
aqua ardens. Ad idem valet tiriaica dissoluta
in vino calido. Cosectio etiam. Ponit curam per
aliud locale dicens quod in tali confert oleum de her-
ua recenti sumptum cum decoctione de seibus
ro quia resoluit ventositatem. Secundo ponit
descriptionem decoctionis de seibus. R. ameos
cimini ketim carui organi nigelle oium an. p. i.
istis admisceatur aque. lb. iii. coquantur donec
redeant ad. lb. i. s. Tercio ponit dosim dicens quod
sumatur. 3. ii. decoctionis et 3. iii. olei de herua et
sumatur multis uabus. Sz si cui. Reverti-
tur ad ponendum curam quoniam fit a caliditate. Primo
per unam medicinam. Secundo per aliam. ibi secunda
Et ex apozimate. De prima dicit quod si dolor
ventris supuenerit cum calore detur medicina la-
xatiua talis. R. pruna. xx. ficus citrinas. v. co-
quantur et colentur. deinde cassia fist. in eo dissolu-
ta coletur cui oleum amigdalaz misceatur. ratio
patet. Et ex apozimate. Ponit curam per aliam
medicinam dicens quod in potu detur de apozimate
de quo dictum est in c. de catarro. ro quod euacuat le-
niendo materiam calidam. Venter vero. Ponit
iterato curam quoniam dolor ventris fit a phlegmate et
diuiditur in tres. Primo ponit curam per decocto-
nem solutiua. Secundo per puluerem. Tercio per

pillas. secunda ibi. Confectio electuarii. Ter-
tia ibi. **Pille.** De pria dicit qd si ueter fuerit
multum sicus cu predicta decoctione addatur
polipodii turbiti amboꝝ añ. 3. ii. coquantur cuz
ea et dentur donec uenter soluat. **Confec-
tio electuarii.** Pone curā per puluerē dicē
qd puluis uentrē soluens et inflatōes dissoluēs
et grauedinē. **Rx.** turbiti al. puluerē añ. 3. xx. 33.
3. r. zuccari. 3. xxx. doſ sit. 3. iii. detur i potu. pos-
set tñ fieri in forma confectionis. **Pille.** Po-
nit curā per pillas dicens qd cum qd uoluerit
soluere uentrē debet sumere pillas istas que ap-
petitū excitāt et inflatōes reprimunt et grauedi-
nē et cibum digerunt. **Rx.** masticiſ gar. 33. nere-
misch. i. seic peonie anisi melanopiperis scamo-
nee uiol. omniū añ. 3. i. fiant pille ad quantitate 3
cicerū et sumatur una qd mouebit sel aut bis.

Notandū qd hec tracea psumit uentositates
Rx. 33. al. 3. 5. anisi. 3. ii. coriandri preparati et
conditi quar. 5. macis galange cubube domesti-
ce nucismusca. subtilissime puluerizate añ. 3. i.
gar. in partes diuisos nūero. xxx. liquicie. 3. v.
zuccari al. quantū sufficit fiat tragea grossa et d
ipsa detur patienti ad comedendū et.

De fluxu ventris. **Sil.**

Irea rubrica ē notandū qd flux⁹ uē-
tris ē triplex. scilicet. lienteria diffinteria
et dyarria. Lienteria est fluxus ci-
balis in eadē qualitate et quantitate
in qua fuit assumptus. Dyarria ē flux⁹ hūo-
ralis undecunqz sit siue excoſtigatione intestio-
rum. Diffinteria ē fluxus hūoralis cuz exco-
riatōe intestinoꝝ. Unde notandū qd flux⁹ uē-
tris uel puenit ppter causas intrinsecas uel ex-
trinsecas. Si ppter causas extrinsecas aut pp
malitiā ciboꝝ aut malū ordinē aut ppter q̄lita-
tes uenenosas aut ppter naturā tēporis et cōsti-
tutionē talē. Si uero fuerit ppter causas intrin-
secas sic aliqui prouenit a capite per uim reuma-
tis: aliqui a stōacho: aliqui ab intestinis superio-
ribus uel inferioribus: aliqui a uicis mēseraicis
aliqui ab epate: aliqui a splene: aliqui a toto cor-
pore: aliqui a repletionē: aliqui ab inanitōe: ut in
ptisi et ethica: et aliqui in febribus pestilentialib⁹
et hoc alioꝝ rōne cōplōnis naturalis ut in trau-
lis: aliqui ex permutatione etatis: ut i affozismo
scdē particule. Quibuscūqz iuuenib⁹ exstibus
uētres et. Tercio notādū d signis distinctiuis
Si fuerit ppter cās extrinsecas et puenit a capi-
te. Signa sunt qd puenit plus p somnū longū
et est cōseruās prios et cū eo sunt signa catarro-
rū et lēxiōis cerebri. si fuerit a stōacho signa sūt

qd non seruāt ordinē nec peroximū certū et pio-
uenit magis de die q̄ de nocte et ē grauitas uel
lesio stōachi et dolor et egestio indigesta. si fuerit
ab intestinis signa sunt qd nō seruāt ordinē et p
uenit magis de die q̄ de nocte et ē dolor: intesti-
norū. si uero uenit a uenis mēseraicis distinguitur
qd fluxus ē cholofus: qd nō pōt trāsire chilus per
mēsericas ppter oppilatōē ipsaz. si uero fuerit ab
epate fluxus ē pyodicalis p̄cipue si ē ex oppila-
tione: et talis accidit frequēt⁹: et talis magis de
ludit medicos. Tercū signum qd talis magis ac-
cidit de nocte q̄ de die p̄cipue in hyeme. Ali-
ud signum ē coloris uarietas. Aliud ē sed⁹ color
i dextra parte uersus pyocundria. si autē fuerit
a splene distinguitur qd ē grauitas splenis et flux-
us magis mīscus. si fuerit a toto corpore ex op-
pilatōe poroꝝ exterioroꝝ. vñ superfluitates nō
pōt exire distinguitur ex iudicio patientis: qd ſe-
nit in aere frigido: et sic desimilib⁹ cās. sed si fu-
erit in corpore inanita: ut in ptisi et ethica
distinguitur: qd fluxus ē liqfactiuus et apparet
pinguedo in tali fluxu. Sed si fuerit in corpi-
bus repletis. uel sit per uia mūdificatōis totius
corporis ut in bona crisi: uel per uia synthomaz
ut in mala crisi distinguitur: qd ſeqtur alieuatō
uel aggrauatio infirmi. si fuerit rōne cōplexiōis
naturalis ut in trauis distinguitur ex trauisati-
one et ex causis fluxibilitatis uētris qd ponūtur
i p̄meuto affozismi. Quibuscūqz iuuenib⁹ exstibus
et. Quarto notandū de causis leutorie
in spāli: qd sūt uel extrinsece ut intrinsece. si extri-
sece uel ppter naturā ciboꝝ qd sunt lubrificati. uel
ex superfluitate assumpti: uel ppter malū ordi-
nē in assumptione ipsoꝝ: uel qd cibi ueneniōsi: uel
ppter casum et percussione. Si cās sint intri-
sece aut sūt ppter stōachū et itestia: aut ppter
alia mēbra. si ppter alia mēbra cognoscitur ex
lesione illoꝝ. si ppter stōachū et intestina. cā est
triplex. Prima ē humor p̄lic⁹ adherēs superfi-
cici stōachi inducens lubricitatē: unde cib⁹ egre-
ditur indigestus. secunda cā ē colera pūgitiua
et mordicatiua pūgēs et mordicans stōachum
unde excitatur v̄tus ad expellendū. Tercia cā ē
ulceratio stōachi: unde cibus superueniēs stōa-
cho inducit mordicationē: unde excitatur v̄tus
sensibilis sentiens nocumētū ad expellendū

Signa lienterie in spāli si fuerit a causis intri-
secis si fuerit ab aliis mēbris a stomacho habē-
tur ex lesione illoꝝ mēbroꝝ. Si uero fuerit a sto-
macho. si causa fuerit humor p̄lic⁹ cognosci-
tur: quia ē cum crucuatione acetosa: et leditur
a frigidis. sed si hūor ē colera ē amaritudo oris

De fluxu uentris

fitis mordicatio et calor et leditur a calidis. Si ea sit ulcera stomachi sentit mordicatione et puteturque spaliter ex cibi assumptione precipue acuti uel acetosi. Pronosticatio. si lienteria uenit post dissenteriam mortale. In lienteria oxiremia superueniens prius non existens signum bonum.

Notandum quid de signis et causis dyarie in speciali. Cause enim dyarie possunt uariari secundum modum materie uel ex parte locorum a quibus uenit talis materia. si ex parte materie sic cause sunt quattuor. scilicet sanguis colera phlegma et mela quatuor quibus humor potest facere dyariam. Si ex parte locorum a quibus uenit talis materia que causat dyariam sic uenit aliquando a capite ex reumate descendente aliquando ab epate uel a splene aliquando a matrice uel a stomacho aliquando a toto corpore. Signa dyarie diuersificate ex parte materie sunt. si materia sit colerica sentitur in ano ardor et punctura et color eius quod egreditur est citrinus. substantia eius sit fluida non uiscosa sitis amaritudo oris urina citrina subtilis et si coniungatur habitudines corporis colerice complexio colerica et eras inuenti erunt magis certa. Si uero materia phlegmatica fuerit in ano non sentitur ardor nec punctura color eius quod egreditur est albus sibi non multum fluida nec multum uiscosa priuatio sitis et amaritudinis urina alba et subtilis. si coniungatur habitudo et complexio phlegmatica et regimine plurimum multiplicatiuum phlegmatico magis erunt certa. Si uero materia sit mellea color eius quod egreditur erit niger sibi grossa non uiscosa et si coniungatur habitudo et complexio mellea et regimine preteritum multiplicatiuum mellea signa erunt magis certa. Si autem materia sit sanguinea color quod egreditur erit rubeus sibi mediocris non uiscosa et si coniungatur complexio sanguinea et habitudo et regimine multiplicatiuum sanguinis signa erunt magis certa. Signa dyarie diuersificate ex parte loci ex quo uenit materia talis dyarie. si sit a capite sunt signa catarrhi aduenit post febrem longam. Et si fuerit ab epate et propter oppilationem epatis signum est quod est chilosus et uniformis fluxus si propter debilitatem spiritus digestiue signum est quia fluxus est sicut loture carnis recentis si fuerit propter multitudinem sanguinis signum est quia est plurimus et non semper continuus et sine dolore et uenit post egestionem cum modica puritate si uenit a splene et cum duricie splenis uerget ad nigredinem et apparerit signa mellea si fuerit a matrice erit grauitas matricis et dolor si fuerit a stomacho erit dolor in stomacho et egestio cibi losa indigesta si fuerit a toto corpore cognoscetur quod precessit repleto cibi et potus uel quia pre-

cessit retentio euacuationis consuecte uel quod corpus parum excitatur et resoluitur et potest uenire per uiam crasis bone et hoc cum spiritus sit fortis uel per uiam synthetis et hoc in mala crisi quia materia est mala et uirtus debilis. Pronosticatio nullus fluxus creticus est restringendus quod cognoscitur quod confortatur et bene fertur ab infirmo. Omnis fluxus uentris qui uenit subito et repente post longam egritudine est mortalis. Omnis fluxus uentris prius a mela que proiecta supra terram ebullit et habet odorem acetosum est mortalis. Sexto notandum de causis dissenterie et signis in speciali. Cause dissenterie aut sunt exteriores aut interiores. Exteriores sunt aer corruptus cibaria acuta penetrantia sicut allea cepe acetum et filia et medicamentum est dyagrydium aloes aut pulpa coloquintide et filia. Interiores sunt uel colera acuta potest mordicans et ulcerans uel phlegma saluum aut alius humor acutus adustus uel aperitus alicuius apostematis et tunc illa materia potest prouenire a diuersis ut dictum est in dyaria et cognoscitur a quo membro ueniat per signa dicta. Signa si dissenteria fuerit ex causis extrinsecis habentur ex relatione infirmi si fuerit a causis intrinsecis et fuerit a colera uel phlegmate falso ex consideratione eius quod egreditur et colore etc. Si fuerit ab humore uel alio membro cognoscatur ut supra fuit dictum de diaria. Signa si diaria fuerit in superioribus intestinis uel in inferioribus sunt. Si fuerit in superioribus tunc est ibi dolor et grauitas supra umbilicum et egestio est sicut lotura quedam aut rasilum propter subtilitatem intestinum et sanguis est plus mixtus cum egestione et clisteria non multum conferunt sed assumpta per os. Si fuerit in inferioribus intestinis est dolor sibi umbilico et grauitas et egestio est cum quibusdam contentis fureis et squamosis et hoc propter duritiam intestinum illorum et sanguis non est sic mixtus cum egestionem et clisteria plus conferunt quam assumpta per os. Pronosticatio mutatio coloris in dissenteria est malum. Si in dissenteria post auxes finitram appareat pustula similis orobo cum magna siti infra .xx. dies morietur. In dissenteria in principio fluxus est ad modum loture carnis et postea sicut rasura pagamenti et postea sicut quedam frustula carnis et si fuerit in intestinis superioribus expeditus est et si in inferioribus adhuc potest curari. Omnis fluxus uentris post egritudinem manente egritudine. Si sit cum mala tolerantia est mortalis. Dis fluxus cum uomitu et singultu et cum alienatione est mortalis. In omni fluxu casus appetitus est malum signum. Et si in intestinis

subito malū fluxus sanguis uel sanguinolent⁹
in idropisi ē malus ꝛc. **Alma.**

Um cibus in stōacho moꝛe solito
nō moꝛat inio citi⁹ egredi⁹ nō mu-
tatur nisi paꝛ ꝛ fuerit cū hoc moꝛ-
dicatio ꝛ dolori ventre ꝛ sitis cū quo etiā
plinqz adest vētris flux⁹ i quo añ cōestōz i
ueni⁹ purulentus: de⁹ egro rob de succo
uue acerbe: aut de succo riacis aut d succo
gnatorū cū spodiū ꝛ rob. āborū añ. 3. i.

Trocisci quoqz de spodio cōstrictiui iri-
des tribuant. Nutriant vō ex adesia citri-
na ꝛ pullis cū aceto coctis ꝛ assatis ꝛ cū
succo uue acerbe possit. In potu vō sumat
sumach cū aqua ro: deide nutriat ex cibo
cui admisceat sumach q vocat sumachiat
totūqz eius regimen ad hoc pducas vt in
frigidare possit ꝛ cōstringere. **Silla.**

Determinat de fluxu vētris: ꝛ diuiditur i q̄t
tuor. Primo ponit curā lienterie: secūdo diarie
Tertio dissinterie. Quarto tenasimōis. secūda
ibi. Si vō cibus. Tertia ibi. Qd si ex fluxu.
Quarta ibi. Trocisci quoqz. De p̄ia dicit
q si cibus nō moꝛatur in stomacho imo citius
egreditur q̄ sit digestus ꝛ alteratus suple tūc ē
licentia. Secūdo dicit q si appareant ista si-
gna. Primo q fuerit mordicatio ꝛ dolor in stōa-
cho. secūdu ē sitis. Tertiu quia aliqñ ante cibū
est fluxus suple purulentus: arguendū ē q li-
enteria ē ab hūore colerico. ratō signor patet.

Tertio dicit q pro cura egro debz dari rob de
succo granator: cū spodiū ro. añ. 3. i. Rō quia
ē frigidū et stipticū: unde prohibet ne colera in-
ducatur tantā mordicationē: unde stimulat expul-
siuā ad expellendū cibū ante tēpus. Ad idēz
rob de agresta. rob de berberis rob de ribes:
rob de sumach. rob de citonius. Notandum
q in tali casu cōuenit euacuatio materie colerice
ꝛ debet fieri cū medicinis dictis de dolore stōa-
chi a materia calida pueniente: ꝛ curatur ut su-
pra. Trocisci quoqz. Ponit secūda medi-
cinā dicens q trocisci de spodio etiā cōstrictiui
debent dari. Rō qz rōe frigiditatis alterāt ma-
lā cōplexionē calidā: ꝛ rōne stipticitatis constri-
gūt ventrē ꝛ debent dari p̄missa euacuatione
qz nunqz stiptica debent dari ante euacuatiōē
quia incrudarent ꝛ constringerent materiā.

Ad idem. R. boli ar. terre sigill. co: alli san-
dali sumach berberis seīs citoniorū p̄fidie: ba-
laustie gallaz accacie ppoquifidos mirtiloz s̄a
guinis draconis ro. añ. 3. i. puluerizētur ꝛ mi-
sce cū succo plantaginis ꝛ succo absinthii. fiant

trocisci: ꝛ cū uti uolueris distēperetur vnius cūz
lacte uaccino uel ouino in quo lapides ardētes
sunt extincti. Notandū q si ex colera pueniat
ulceratio in stomacho. sicut qñ sanies apparet
mundificandū ē cum idromelle ꝛ aqua oz. ita q
dētur tria coctaria aq mell cum tribus coctea-
ribus aque ordet. deinde cōpetit tale consolida-
tiuū. R. diagagati gūmi arabici masticeis thu-
ris karabe añ. 3. i. puluerizētur s̄baliter ꝛ confi-
ciātur cum succo absinthii ꝛ fiant pillē ꝛ capiat
duas ieiuno stomacho. Rō remediū ē. quia ha-
bet cōsolidare ꝛc. Nutriat. Ponit curā per
dietā dicens q patiens lienteria ex colera debz
nutriri ex adhesionē citrina: ꝛ per hoc intelligit ci-
bos frigidos acetosos: ꝛ ppter hoc debet etiāz
nutriri pullis cū aceto coctis ꝛ assatis ꝛ p̄dis cū
agresta. rō p̄z. Secūdo dicit q i potu d̄z sumē
sumach cū aqua ro. Tertio dicit q etiā d̄z nu-
triri ex cibo qui uocatur sumachia. i. in quo po-
nitur sumach. Quarto dicit q totū regimē d̄z
ē in frigidās ꝛ constringēs. rō patet qz illa faci-
unt descendē colerā ad iustina ꝛ eā restrigūt.

Ad idem. R. sumach quar. 5. cū lacte amig-
dalaz. Ad idem lac capie inspissatū in deco-
ctione cum riso torrefacto. Ad idē ordeū tor-
refactum cū lacte amigdalaz: ita q ex eis fiat
ordeaccum. **Al.**

Qd si nō fuerit cū eo in uentre mordici-
catio neqz qd egreditur pus h̄z admixtus
sed ē uiscosus ꝛ adest inflatiois paucitas ꝛ
ructus acidus ꝛ pauca sitis. Egro sieta ꝛ
sinapis ꝛ p̄fices saliti tribuātur. Deide co-
gatur ea uomere sumendo salem ꝛ mel ꝛ
anctū coctū. Que si non suffecerit medica-
mē qd expellit phla tribuas: q. R. aloes
3. i. cologutide iterioris. 3. iiii. salidi. 3. iiii.
turbith. 3. i. ex his fiat pille ꝛ sufficiūt ad
dosim. i. Vomitu p̄terea sepe utat. Et
cibaria qbus utit in almuri p se intiganē
ꝛ comedat fulcida que sale conduntur ꝛ
acrimoniam h̄nt que appetitū prouocare
consueuerunt. **Sillanus.**

Ponit curā lienterie qñ puenit ab humore
phlico: ꝛ diuiditur i duas. Primo facit B. secūdo
ponit curā qñ materia ē euacuata. secūda ibi.
Si aut cū B. Prima in tres. p̄io ponit curāz
per p̄paratiā materiā ꝛ incidētiā. secūdo p̄ eu-
acuatiōē. Tertia per dietā. secūda ibi. Deinde
cogatur. Tertia ibi. Et cibaria. De p̄ia di-
cit q si cū lienteria nō fuerit mordicatio i ven-
tre: uel stomacho ꝛ quod egreditur nō est sani-
es sed materia uiscosa: ꝛ ē pauca inflatio ꝛ pau-

De fluxu ventris

ea sitis et eructatio acetosa suple arguendū est qđ ē a materia acetosa pblīca. Secūdo p cura dicit qđ egro debet dari sicla sinapis et pisces saluti. rō quia incidūt materiā pblīcā et abstergūt et preparent ad euacuationē. Deinde cogat.

Ponit curā per euacuationē: et diuiditur in tres. Primo per uomitū. secūdo per secessum. Tercio ponit canōi. circa euacuandōs uomitū. secūda ibi. Que si nō. Tercia ibi. Vomitū pre rea. De p̄ia dicit qđ eger debet cogi ad euacuandum dādo ei sal et acetū et mel coctū. rō qđ uomitus diuertit ab euacuandōe per secessum. p̄terea quia p talē uomitū euacuatur materiā sciens lienteria. Ad idē ualent medicine uomitue de qbus supra dictū est et specialiter ille q euacuatur phlegma. Que si nō. Ponit curā per euacuationē que fit per secessum dicens qđ si nō sufficit quod dictū ē conuenit medicina euacuās per secessum. Secūdo ponit descriptionē 17. aloes. 3. i. cologintide interioris. 3. iiii. sal in di. 3. iiii. turbit. 3. i. ex his fiat pille. Ad idē ualēt medicine solutue posite supra. c. d. dolo stomachi pueniente a phlegmate. Vomitu.

Ponit canōi. circa euacuandōe per uomitū dicens qđ sepe debet uti euacuatione per uomitū. rō patet. Et cibaria. Ponit curā p di etiam dicens qđ cibaria qbus utitur debēt impingi in alimuri quod ē quoddā genus saliamēti. dicit etiam comedere sulcida cū sale p̄dita q hnt acetositatē: unde puocant appetitū sicut sūt cappares et oliue. rō qđ incidunt abstergēdo materias phlegmaticas. 21.

Si autē cū hoc qđ diximus nihil egreditur superflū neqz qđ expellitur atiqđ puluerulentū uel pblīcū hz admixtum. Egro vinū forte et purū tribuendum ē. Et diaolibanū dandū. Qđ 17. oliban. 3. x. pipis ameos spice cheisim anisi nigelle oī um añ. 3. ii. balaustie. 3. x. mellis dispūati q. sufficit ad cōficiendū detur ex hoc i potu qđ stomachū calefacit et uehemētē dñicat. Apozima quoqz qđ in. c. colice passio nis noiabimus detur et assuescat in potu sumere vinū purū. Si vō cibus nō egredietur: sed res subtilis alba et aquosa cum qua sunt ea que epatis significant debilitatē. egro tribuatur id quod fit de scorla et diaolibanū. et electuariū diacalamentuz et trocisci calefacientes epar quos noiauim⁹ et electuariū diacalamentū. q. 17. folioz rute folioz calamēti siccoz ameos carui cheisim. 33. cinamomi macropipis oīum ptes

eqles. cōficiātur cū melle cocto et def alia medicamīa que noiauimus in. c. epatis de his que ipsam calefaciūt et cōfortāt. Si autē cū p̄dicta egritudine nō fuerit significatio debilitatis epatis imo quod egreditur subtile ē et albū et fuerit i stomacho grauitas: puluis de malis gñatis ad transglutiedū dand⁹ ē: cuius cōfectio. 17. ossiuz gñator acetosoz et citrinoz ut alcohol. 3. c. carui se. coriādrī aceto acerrimo infusoz: et postea assatop añ. 3. xx. xilocaracte sūach balaustie oīuz añ. 3. x. puluerizētur optie et misce et def ad trasglutiedū. Electuariū quoqz qđ dī chāzi def. q. 17. arilloz passaz tritoz ut alcohol. 17. i. mirtilloz siccoz puluerizatoz ut alcohol. 17. 5. xilocaracte nabati balaudie se. tamarisci ameos oī um añ. 3. x. cōficiant cū melle de cāna: aut cū melle apum optie dispūato et electuariū sumat. Si autē quod egreditur citrinū fuerit et anū mordicat egerqz siti patiat⁹ et febrē. trocisci cōstrictiui de spodio et aqua sauiet ordei denf. Trocisci cōstrictiui de spodio. 17. rosaz ru. spodiū añ. 3. x. se. acetose sumach balaustie gūmi arabici oīum añ. 3. v. ifoz mētur trocisci pōdere. 3. ii. quorū vn⁹ cū. 3. i. rob citonioz simplici sumat. Alqua vō sauiet ordei ita fit ordeū fractū in aqua ipm coopiente bullat dōec aqua inspisset. deinde colet et bibant ex eo. 3. iiii. cū. 3. iii. spodiū et gūmi arabici eades quā titate. Sillanus.

Ponit curā lienterie qñ p̄ouent a mala cōplexione frigida sine materia: et diuiditur i tres fm qđ trita remedia ponit. secūda ibi. Et diaolibanū. Tercia ibi. Apozima. De p̄ia dicit qđ si in lienteria nihil egredietur de materia pblīca: tunc egro debent dari uinū purū et p̄steno: ut maluasia ul' romania. rō quia calefacit stōga ebū et exiccat et p̄stat neruos et uirtutē. Ad idē ualz aq ardēs et stelladia. Et diaolibanū.

Pōit secūdū r̄mediū dicens qđ in tali casu dñs sūt dari diaolibanū. Et pōit descriptionē eius. 17. oliban. 3. x. pipis ameos spice keisim anisi nigelle añ. 3. ii. balaustie. 3. x. mellis spūati. q. suf. ad p̄ficiendū. scđo uerificat se: qđ calefacit stōga ebū et ualde exiccat. Ad idē v3 dymēta diaga lāga diazinzi. diation pipeondia citonitē cū spē b⁹. Ad idē ualēt transglutire tria grana oli bani uel mastias et 17 de nocte in introitu lecti. Apozima quoqz. Pōit tertū r̄mediū dicens qđ dñs dari decoctio de seib⁹ d q dictum est

supra in .c. de cura colice. Ratio quia calefacit stomachum et excecet. Secundo dicit quod debet assuefacere ad assumendum unius puri .ro. ps. Si vo cibis. Ponit curam diarie et diuiditur in duas. Primo ponit curam quam prouenit ab epate: secundo quam a stomacho: secunda ibi. Si aut. De prima dicit quod si non egrediatur cibis sed res subtilis al. et aquola significat debilitatem epatis proueniens a frigidityte tunc egro debet dari coctio de scorria ferri dyabolibanu et troisci calefacientes epate de quibus supra dictum est. Et electuariu dyacalamenti. Secundo ponit descriptionem dyacalamenti. R. foliorum calamenti foliorum rute siccorum amicos carui keisum .33. cinamomi macro piperis omnium ana partes equales conficiantur cum melle cocto. Tercio dicit quod debet dari medicamina alia quam diximus in .c. epatis que calefaciunt et confortant epate. Notandum quod rasis ponit curam fluxus ventris proueniens ab epate dupliciter. Primo quam prouenit ab oppilatione epatis quod in tali conuenit dyacalamentu quod est apituum et ducit nutrimentu ad membra. sicut ualet aqua cicedrui et petroselinum. Valent etiam medicamina alia apertiuua ut dyagalanga dyacinamomu. Secundo ponit curam fluxus ventris proueniens ab epate propter debilitatem contentiue epatis: et hoc per medicamina stiptica ut dyabolibanu coctio de scorria ferri: et ualent quam debilitas prouenit a frigidityte. si vero prouenit a caliditate prouenit frigida stiptica ut est trisadalu. Ad idem ualet puluis triasandali puluis dyapemidion an. 3. an. coralli rubei coriandri preparati an. 3. se. citoniorum se. acetose se. arilloz an. 3. i. interioz cinamomi olibani an. 3. v. plerue ros. ru. facte ex ros sicco. 3. i. aque ros. 3. ii. succari al. quar. iii. fiat electuarium in bol. Ad idem. R. succari ros. facti ex ros sicco triasandali an. quar. i. diacodion sine speciebus conditi cum pane zucchari an. 3. r. si est delicatus addatur pani aur. xx. Item in forma potabili ualent puluis mirtiloz dar. cum aqua pluuiali uel cum aqua plantaginis. Ad idem. R. aque plantaginis aqua ros. facte de stipticis aqua endiuie an. 3. r. iii. fiat iulep usque ad lb. 5. Ad idem. R. aqua plantaginis 3. r. cum puluere seio ros. uel anthe re. 3. i. Si aut. Ponit curam diarie proueniens a stomacho: et diuiditur in duas. Primo ponit curam quam prouenit a phlegmate. secundo quam a colera. secunda ibi. Si aut. De prima dicit quod si curia non fuerit signum debilitatis epatis et illud quod egreditur fuerit sibile albu et fuerit grauital in stomacho supple arguendum est quod fit a stomacho propter materiam phlegmaticam. ro patet. secundo di

cit quod puluis de granatis pro cura dandus est in potu. ro quia confortat digestiuam retentiua et consumit materiam phlegmaticam. Tercio ponit descriptionem. R. ossium granatorum acetosorum assatorum tritorum: ut alcohol. 3. i. se. carui coriandri amborum in aceto fortissimo infusorum et post assatorum an. 3. xx. xilocarate balaustie sumach an. 3. i. p. uerizentur optime et misceantur et detur puluis conuenit euacuatio materie phlegmatica et medicina laxatiua est talis. R. corticum mirobol. hebulorum modicum combustorum supra tegula calida. 3. ii. mirtilloz aque oz. fiat massa et disteperetur cum sirupo mirtilloz liphato cum aqua pluuiali. Electuariu Ponit curam per aliud remedium dicens quod conuenit remedium aliud. s. electuariu dictus canzi: quod fit sic. R. arilloz passulaz tritorum ut alcohol. lb. i. mirtilloz siccorum puluerizatorum: ut alcohol. lb. 5. xilocarate nabati balaustie se. tamari sci amicos oium an. 3. x. p. fiat cum melle apuz despuato et fiat electuariu. ro quia consumit materiam phlegmaticam derelicta post euacuationem. Ad idem ualent alia electuaria calida stiptica dea supra ut dyabolibanu dyagalaga. Ad idem ualet anisum assum auelane asse. Si aut. Ponit curam diarie proueniens a stomacho ab humore colerico: et diuiditur in duas. primo ponit curam. secundo ponit descriptionem medicinarum de quibus facit mentionem. secunda ibi. Troisci De prima dicit quod illud quod egreditur fuerit citrinu inducens mordicationem in ano et eger patiatur sitim et se. supple arguendum est quod diaria fit a stomacho propter coleram in eo existerem. ro patet. secundo dicit quod pro cura debet dari troisci de spodio constrictiui et aqua sauch orde. ro ps. q. i. costringunt et infrigidant. Sed diceret aliquis aqua orde laxat uentre. Dicendum dupliciter. Primo quod ualet euacuando coleram lauado. Aliter quod ordeum debet esse torrefactum et assum: quia tunc fit illa aqua stiptica. Notandum quod primo debet dari talis medicina colere euacuaria. R. corticum mirobol. citrinorum bene gumosum reubarbari modicum combusti super tegulam calidam an. 3. i. cubebe boli ar. an. 3. 5. draganti gummi arabici modicum torrefacti an. 3. i. fiat puluis et incoportentur cum sirupo mirtilorum et fiat massa et administretur ut dictum est in alia medicina. Troisci. Ponit descriptionem. primo troiscorum de spodio. Secundo aque orde. secunda ibi. Aqua vo. De prima dicit quod Troisci de spodio constrictiui sic fiunt. R. ros. ru. spodii an. 3. x. seminis acetose sumach balaustie gummi arabici oium an. 3. x. in

formetur troisci pondere. 3. ii. quoru un? cum 3. i. de rob citonioru simplici sumatur. Alqua vo. Adit descriptione aque ordeci dicens q sic fit. R. ordeu cu aqua ipsuz cooperiete buli at donec inspissetur aqua. deide coletur z bibatur. 3. iii. ex ea cu 3. iii. spodu z gummi arabici i eade quantitate zc. Al.

Qd si ex fluxu ventris euenerit excozatio puluis de bolo ad transglutindu detur. Qui R. pilli. 3. xx. seminis plantaginis. 3. x. gummi arabici boli ar. aboy an. 3. iii. pillu assetur z gummi z boluz puluerizentur z comisceantur z sumant in potu ex eo in mane. 3. iii. cu rob de citoniis z circa noctem tantundem. Lib? vo eius sit pulmentu factu cum granis granatoru z passum aqua z aceto z cibis factus cu succo uue acerbe z sumach z raphea cui admiscetur fuc? sumach z his silia cibaria. Sil.

Ponit curam dissinterie z diuiditur in tres. Primo ponit cura per puluerem. Secundo per dietam. Tercio per troiscos. secunda ibi. Cibus vo Tertia ibi. Troisci. De prima dicit q si ex fluxu prouenerit uentris excozatio ds fieri puluis boli ar. ad transglutindu. ratio quia infirigidat z constringit: ideo ualet si excozicatio fit a materia colerica. Secundo potest descriptio ne pul. de bo. ar. R. pilli. 3. xx. seīs plantaginis. 3. x. gummi arabici boli ar. amboy an. 3. iii. pillu assetur z gummi z boluz puluerizetur z comisceantur z sumantur de eo in potu de mane. 3. iii. cum rob de citoniis z circa nocte tantundem.

Cibus uero. Ponit cura per dietam dicens q cibus eius debet ee pulmentu factum de grans granatoru z passulis cum aqua z aceto. Et filtr succus factus cu uuis acerbis. i. cibus fact? cu ipsis z sumachia. i. succus sumach z similia. rō patet. Secundo ponit descriptione troiscorū de balaustis. R. gallarū siliquauz seīs tama risi nabati oliban balaustie oium an. partes equales gummi arabici opii amboy an. partes equales informetur troisci ponderis. 3. ii. d qui b? unus cu uino sumatur. Si non fuerit calor neqz se. z si se. fuerit tūc cu rob de citoniis acetos. Notandum q cura dissinterie pficitur: uel cu medicinis uel cu dieta. Si cu medicinis uel tales approximatur ab intra uel ab extra. si ab intra uel per superius. i. per os uel per inferius. i. per anum. hec sunt clisteria quoz quedaz sunt lauatiua tm: quedam lauatiua z abstersiua quedā constrictiua. z quedā consolidatiua. z q dam similiter superposita ab extra approximata

ta sunt diuersa: sicut ligare extreā superius: fricare mēbra extrema: sessio in decoctōe rerum stipticarū emplastrum factum supra uentrē positum. uentose sine scarificatione supra uentrē posite: ablutio pedum z tibiārum ex decoctōe radicis salicio de oibus discutia incipiens a dicta

Dieta ergo sit q debet uti cibus dipticiis constrictiuis de quibus sunt oēs cibi assati spāliter in ueru z pulli per dices turtures fasciani pullus coctus in aqua in qua ponitur citonium in uentre pulli ul gna sumach ul rizuz torrefactus uel mirtilloz z decoctuz cu lacte: z similiter fiat ex milio. Itē lētes cocte in duabus aquis z posite in aceto. Itē sabs cocte cu aceto. Itē lac in quo lapides candentes z ardentē extiguntur. filtr calibo. Itēz caseus recens sine sale.

Itē caseus antiquus ualet multū dū fuerit bullitus in pluribus aquis dulcib? donec salsedo cessauerit. et de istis pot uti quocūqz. uel per se z uidi assari aliqūter. uel trititando z ponēdo cu irzo in rasolis uel similibus cibus. De potib? unū nigrū stipticū aqua ferrata aquam sumach. i. decoctis uel mirtilloz. Segitur nūc de medicinis. z prio de his q approximatur ab intra. Et prio per inferi? ut de clisterib?. Clisterē lauatiuū solū sit cu aqua decoctōis ordeci.

Clisterē lauatiuū z abstersiuū fiat cu aq decoctionis ordeci z melle ros. colato. ul cu uluere zuccari. Clisterē constrictiuū sic fit cu stipticiis. i. cu succo plātaginis cu succo tassi barbassii cu succo achacie. i. prunelloz paruoꝝ addēdo d cinere papiri cōbusti z uitellos duoz ouoz assatos duos. possit ēt addi puluis troiscorū d balaustis ul troicis d achacia uel d ypogstidos uel de terra sigill. uel fiat ex succo plātagis cum bolo armeno. Clisterē solidatiuū sic fit. R. gallarū nō perforatay sumach boli armeni an. 3. ii. sepi renū caprarū quarz. 5. uitellos duoz ouoz coctos succi plātaginis facta residēta. 3. i. fiat clisterē cu aqua pluuiali uel cu aq decoctionis sumach: z teneat ipsū satis patēs. Ad idē. R. lētiū excozicatarū nullū nel pānci excozicati ros. balaustie gallay oium an. Al. i. buliant in trib? lb. aque donec ueniat ad cōsūptōz medietatē: deide coletur z sumatur ex ea. 3. x. infundatur i ea olei ros. 3. i. cineris papiri. 3. i. ad pis hyrci. 3. 5. uitellū unū oī assati. Deide medietē q approximatur ab itra sūt inpositoria z talis sūt ex stipticiis. z quoz addūt stupefactia: d qb? R. se. iusqami albi opii papaueris spodu balaustis z turis ptes eqles ualēt qz igrōssat materiam z prouocant somnū qui ē melior res

que sit: quia aufert sensationē. Ad idem. **R.** thuris seio lini croci añ. 3. i. fiant licinia cū filio

Sequitur de medicis q̄ approximatur sup⁹ s. per os. **Sirupi sūt.** Sirupi de citoniis: sirupus de piris: sirup⁹ pro talibus. **R.** zuccari. **℞.** v. aque pluuiialis ul' ros. **℞.** 5. in q̄ coquatur mirtilli. 3. i. ros. sumach achacie ppoquistidos balaustiarū spodiū añ. 3. 5. forbarū nō maturarū x. nespiloz viridiū. 9. prunozū inaturatorū. x. liquiricie dragaganti gūmi arabici añ. 3. 5. teranda teratur 7 bulliant donec ad. **℞.** i. redeant. postea coletur 7 itez ponatur supra ignē cū predicto zuccaro donec ad spissitudinē ueniat 7 fiat sirupus. Ad idem cōmisce pulueres boli ar. cum succo plantaginis 7 detur per os. **Rob sūt** rob de citoniis rob de sumach rob mirtillozūz rob de piris: Succū sunt: succus solatri: succus plātaginis succus achacie 7 siliū stipticoy. De puluerib⁹ puluis de granis mirti: puluis sūach puluis de granis granatoz 7 de terra sigill. 7 si miliū rerū stipticaz ex qbus pōt fieri puluis.

De trociscis. Trocisci balaustiaz: troc. de karatro. de terra sigill. troc. de ppoqstis: troc. de achacia: trocisci de spodio. troc. de opio troc. de papauere muscati. De confectōibus. pfectō dyacitonit sine spēbus 7 dz dari un⁹ bol⁹ ante prandiū 7 ante cenā zuccarū ros. antiquū tris dali electuariū de granis mirti melue electuariū de ros. eiusdes. Confectio talis. **℞.** trocisci de karabe puluerizatoz. 3. iii. lapidis ematitidis. 3. i. sanguis draconis boli ar. añ. 3. 5. seminis plātaginis seu endiuie añ. 3. 5. zuccari q̄zrū sufficit fiat cōfectio. Itē parū tiriace noue ul' filonii uel athanasie. Sed notandū circa approximationē stupefactorū q̄ non debent approximationi nisi qñ alia nō iuuant. sed in approximatione ordo dz ē ab extra p̄io: secūdo ab intra: 7 p̄io per iserius. 6o per sup⁹. s. per os.

De pillis 7o pillē stiptice nicolai. Itē **℞.** balaustiaz perfidie mirtillozūz simphiti sanguis draconis boli ar. achacie ros tartari uel cartai ppoquistidos sumach croci gallie musca galle cinamomi spodiū macis gūmi arabici añ. 3. i. opii tebayci. 3. i. 5. tenpentur cum succo cimaz mirti 7 plantaginis fac pillas in modū orobi da ix. uel. xi. Ad idē pillē de opio: pillē d' sanda raca: pillē de mandragora. Sequitur de approximationis ab extra. De ligaturis ad extrēa sup̄iora. Ad brachia etiam fiunt que diuertunt de fricatōibus mēbroz exteriorū. s. cū pānis patet: quia trahūt ad extra 7 sic diuertunt. De balneo in quo debet federe usqz ad umbilicū:

7 dē sessio 7 sit cum decoctione rerū stipticarum s. foliozū citoniozū p̄ioz nespuloz forbarum 7 cornuloz sumach galle mirti cupule glandium rose sicce 7 similia. De epithimate. Epithia ad uentrē pōt fieri ex decoctione predictaz rez fundendo petias 7 ponendo supra uentrē. Ites ex succis constrictiuis: ut plantagine 7 simulum uel decoctione sumach uel mirtilloz addendo de puluere trociscorū d' terra sigill. 7ē. De emetione pōt fieri ex oleis predictis uel oibus similibus. Ad idem. **℞.** olei ros. olei mirtillo: um olei citonioz olei masticis añ. 3. 5. gallarū ros. balaustiarum mirtillozū boli ar. sanguinis draconis masticis añ parū cere quantū sufficit fiat unguentum. De uentosis sine scarificatione supra uentrem positis ponēdo unā supra umbilicū: 7 duas a lateribus. patet quia diuertūt ad exteriora 7 debent dimitti quantū ē possibile et hoc testatur auic. decim a sexta tertiū de fluxu oīum modozū dicens q̄ fuit exptus: q̄ si dimittatur quattuor: horis restringūtur. De ablutione pedum 7 tibiārum fiat cū radice silicis: 7 si fiat cū decoctione rerū stipticarū non ē malum.

De emplastris supra uentrem: emplm d' gallia melue quod ē duplex. Unū. s. cum fluxus ē euz signis frigiditatis. Aliud uero cū ē cū signis caliditatis. Ad idē emplm diafiniconis alexandri qd ponit melue: 7 medicus idustriofus pōt formare alia sū intentōes diuersas. Ad idē fiat emplm cū puluere boli armeni albiūe oui: 7 modico aceti. Ad dēda sunt hec duo. Pri mū ē coagulū leporis 7 est spālissimū detur. 3. i. cū succo plantaginis ante prandiū 7 ante cenāz. Secundū spālissimū ē somnus. Notandū b ultio q̄ si fluxus uētris uenit a caliditate debent dari s̄a stiptica: quoz quedā sunt simplicia: 7 q̄ dam pposita. Si uero fluxus uenerit a frigiditate debēt dari calida stiptica: 7 illoz quedā sunt simplicia: qdā pposita. Simplicia frigiditatis sūt balaustie galle sumach achacie ros. berberis semē citonioz: cortices citonioz: cortices granatorū lutum sigillatū: lutū armenū: spodiū ppoquistidos semen acetose semen plantaginis grana uuarū succus ppoquistidos grana granatoz fructus stiptici: ut mora imatura prunelli imaturi forbe nespila cornula. Lōposita 7o sūt dē supra: ut triasandali dyacodiō zuccarū ros uet⁹. Simplicia clā sūt nux muscata pōa cipssi 7 folia thus myrra 7 laudanū storax calāta ābra amef: cinamomū assū: 7 anisū assū 7 siliā. Lōposita 7o calā sūt ut dyabolibanū: dyamēta dyacinamomū 7 his siliā. Al.

Trocisci quoque de balaustis quibusque ni-
mie conferat diarrie dandi sunt cum fluxus fue-
rit superflus siue habeat sanguinem admixtum
siue non. *℞. gallarum siliquarum nabati se. ta-*
marisici olibani balaustie oibus partes equales.
opii gummi arabi. amboz an. partē. s. infor-
mentur trocisci pōdere. 3. ii. ex qb. i. cū vi-
no sumas. si neqz calor affuerit neqz febris.
s. si se. affuerit cū rob de citoniis acetosū su-
mas qui tūc dandi sunt cū vētris fluxus su-
perflus fuerit. Cōfectio trociscis ad tenas-
mon qui tūc dādi sunt cū caloris absētia
fuerit et vētositas erit nocua et sonit. ℞.
seis lusquiami al. se. aneti se. feni. oluz an.
3. v. ameos. 3. ii. 7. s. opii. 3. iii. se. apii. 3. x.
fiāt trocisci de qbus pōd. i. aut. i. potu su-
mas. Cōfectio electuarii de stozace q̄ anti-
quo fluxu vētris cōfert ac tenasmon cū ne-
qz febris neqz calor affuerit sed aderit vē-
tositas nocua dāda erit. ℞. castorei opii
assari stoz. liquide myrrhe se. lusquiami
nigri thuris oium partes equales mell. q. suf-
ficit ad spērū cōfectionē cui⁹ dosis sit. 3.
ii. uel. iii. Si aut postqz tenasmon. x. trā-
sierit dies non visa fuerint medicamina cō-
ferre et eger sup pectinē sentit dolorē rede-
undū ē ad clistere. q. ℞. panici excoctiati
rizi excoctiati lentiū excoctiatarū rof. sic-
carū balaustie cupularū glandiū oibus an.
℞. i. oia in trib⁹ libris aque coquant do-
nec ad. i. 7. s. redeant. deinde colent. dein-
de fumanf ceruse cineris papii aboz an.
3. i. boli ar. 3. s. vitell⁹ oui vnus assari durie
olei rof. 3. s. ex his oibus in p̄dicto apozia
te fricando dissolutis clisterizet eger semel
aut bis. Qd si tenasmon fuerit lōgi tps i
quo n̄ egredit⁹ sanguis: s. rasura alba mu-
ci lagini filis medicamen putredis qd in. c.
putriday giguay noiaum⁹ dandum ē ex
quo in apoziate eorqz noiaum⁹ fricato et
dissoluto clistere sel⁹ aut bis fiat. Qd si ex
vētris fluxu i vētre uehemēs pūctō secuta
fuerit clistere fiat ex oleo rof. tepido. si at
nullo mō mordicat clisteri ex illo medica-
mine addat multoties donec sanet. Epiti-
ma d quo vēter cū fluxus uehemēs ē et uir-
tus depilitata liniēdus ē. ℞. gallie achacie
cipi mirre gallay cipsi thuris an. ex oibus
his vino veteri: aut succo citonior cōsp̄
liniat vēter huius quoqz qñqz addit panis
coctus de sisia. Si aut cū hac egritudine
fuerit calor: epithia fieri cōuenit ex duob⁹

sandalis et rof et bolo ar. et faufel et gall et
pane biscocto cū succo macianor aut cito-
nior aut mirtino. Qd si eger uehemen-
ter patiat tenasmon et sepe vadit ad sellā et
nihil tñ egredit⁹ colliriū istud subiciatur
ē enī mirabile ad sedandū tenasmon. Coli-
rium. *℞. thuris licii croci gummi arabici*
an. 3. i. opii. 3. ii. isormē colliria et suppo-
nantur. Sillanus.

Pōnit curam tenasmonis: et diuiditur i tres.
Primo facit hoc. secūdo reuertitur ad ponēdū
curā fluxus vētris. Tertio ponit curā tenasmo-
ni per colliriū. secūda ibi. Qd si ex. Tertia ibi
Colliriū. Prima in tres. primo ponit per tro-
ciscos. secūdo per cōfectiones. Tertio p clistē
secūda ibi. Cōfectio. Tertia ibi. Si autē. De
prima dicit q si tenasmon fiat a uentositate et n̄
sit ibi calor debent dari trocisci tales. *℞. seis iu-*
squiami al. se. aneti se. se. oium an. 3. v. ameos. 3.
ii. opii. 3. iii. se. apii. 3. x. fiāt trocisci de qb⁹ pon-
dos aurei unius i potu sumatur. rō quia dissol-
uit uentositatē et aliq̄liter stupefaciunt. Cōfec-
tio. Pōnit curā per cōfectionē dicens q in te-
nasmonē cū non ē se. nec calor nec cū fluxu uen-
tris antiquo cōfectio cōuenit de stozace et ponit
descriptionē. ℞. castorei opii assari stozacis liq-
de se. lusquiami nigri myrrhe et thuris oibus an
partes equales mell. q. sufficit ad spērū cōfecti-
onē dosis sit. 3. iii. uel. ii. ut in trocisc. Si autē.

Pōit curā per clistē dicens q postqz tenasmon
transuerit. x. dies et non uisa fuerint medicami-
na cōferre et eger sup pectinē dolorē sentit rede-
undū ē ad clistere constrictiū. qdē. *℞. panicii*
excoctiati rizi excoctiati lentiū excoctiatarum
rof. siccarū balaustiarū cupularū glandiū an.
℞. i. i. lb. iii. aq coquantur donec redeāt ad. lb.
i. s. coletur. deinde sumatur ceruse cineris papi
ri amboz an. 3. i. bo. ar. 3. s. vitell⁹ unius oui as-
sari et uiri olei rof. 3. s. ex his oibus in p̄dicto
apozimate fricando dissolutis clisterizetur eger
sel⁹ ut bis. rō remediū patet: qz mitigat dolorē
et cōstringit fluxū. Qd si tenasmon. Pōnit
curā tenasmonis antiqui dicens q si tenasmon su-
erit longi tēporis in quo non egrediatur sāguis
sed rasura al. similis mucilagini debet dari me-
dicamen dictum in. c. de cura gingiuarū putri-
darum dissoluendo in decoctione rez p̄dicta-
rum ex his faciendo clistere semel aut bis. Ra-
tio quia consolidat. Qd si ex uentris.

Reuertitur ad ponendū curam fluxus uen-
tris. Et diuiditur in tres. Primo ponit curam
per clistere. Secundo per emplastrū qd ualet

siue fiat a causa frigida siue calida. Tercio per
epithia quod ualet qñ fluxus sit a cā calida. se-
cūda ibi. Epithia. Tertia ibi. Si aut cū h.

De prima dicit q si ex fluxu uētris sequatur
in uentre mordicatio uehemens dz fieri clistere
ex oleo ros. tepido. rō quia mitigat mordicatō
nem. Secūdo dicit q si nō sit mordicatio ex illo
medicamine multonens ē addendū donec sit sa-
nitas. Epithia. Ponit curā per epithia
qđ ualet in utraqz cā. scilicet calida z frigida dicens
q si fluxus uētris superuenerit z uirtus fuerit
bilirata uenter debet siniri epithiate qđ est. Rō
gallie archacie ciperi mirte gallarū ciperis thu-
ris oium añ. partes eqles ex his oibus uino ue-
teri: aut succo citonior cōspersio liniatur. ueter.
Rō quia cōfortat z cōstringit. Subdit q aliqui
huic additur panis biscoctus de siria. Si aut.

Ponit curā per epithia qñ fluxus sit a cā cali-
da dicens q si cū hac egritudine fuerit calor cō-
uenit epithima factū ex duobus sandalis z ros
z bolo ar. saufel gall. z pane biscocto cū succo ci-
tonior z macianorū z mirtino: qz infrigidat et
cōstringit. Qđ si eger. Ponit curā tenasmo-
nis per colliriū dicens q si eger ualde patiat
tenasmonē z sepe uadat ad ascellā z nihil egre-
diatur debet supponi colliriū tale. Rō. lici thu-
ris croci gūmi arabici oium añ. 3. i. opii. 3. ii. in
formetur colliria z mirabilia sunt. rō qz quo sūt
ualde stiptica. Ad idē. Rō. achacie thuris ba-
laustie gūmi ara. sanguis dra. boli ar. añ. 3. i.
teratur z cōficiatur cū succo plantagis uel sola-
tri z formetur ad modū ossis dactili. Notan-
dū circa tenasmonē q tenasmon ē uoluntas ni-
mia egerēdi cū modico uel nullo effectū. Se-
cundo notandū de causis tenasmonis q ē multi-
plex. Una ē mala cōplexio frigida inducta. i. ite-
stino recto. z hoc pōt fieri sedendo super res fri-
gidas: ut super lapides frigidos zc. Secūda cā
est uētositas exis in intestino recto inclusa. Ter-
tia ē hūor calidus imbibitus in intestino recto.
Quarta causa ē humor phlegmaticus uiscosus ibi
bitus in porositatibus intestini recti. Quinta cā
ē apa illi intestini. Tercio notandū d signis
tenasmonis in generali. Signa tenasmonis
sunt frequentia assellatōis paucas emissiois
pressio magna cū appetitu assellandi. dolor eti-
am circa anū. Signa tenasmonis ppter malā
plexione frigida factā a causis predictis extrin-
secis habētur ex iudicio patētis z reuelatōe ei.

Signa si fuerit ppter uētositatē sunt rugit
inflatio z extensio. Signa si fuerit ppter hu-
morē calidū inclusum sunt dolor mordicatus

pungitiu⁹ arsurā z pūctura z inuatur a frigidis
z leditur a calidis. Signa si fuerit ppter hūo-
rem phlegmā ibibitum sunt quia sentiuntur frigis z
inuatur a calidis z leditur a frigidis z expellitur
humor mucilaginosus. Signa si fuerit prop-
ter ulcus intestini recti sunt: quia ibi ē maximus
dolor cū aliquid intronmittitur z exitus sanici ab
intestino. Signa si fuerit ppter apa sūt quia
sentiuntur si tīgatur cū digito tumor notabilis: Et
ita ē si est ppter emoroidas. Pōt etiam conti-
gere ppter feces duras: z scitur: qz diu ē q non
assellant. Pōt etiam contingere ppter medici-
nas laxatiuas z scitur ex relatōe patientis.

Prognosticatio. Tenasmon si diu durauerit per-
ducit ad colicā z ilticā z ad infommitatē z debi-
litatē uirtutis z ad passionem capitis z malitiaz
tolerandi. Quarto notandū de cura sz diuer-
sitate causarū. Si tenasmon fuerit a mala cō-
plexione frigida inducta a causis intrinsecis. cu-
ra est ut sedeat in balneo aque dulcis calido et
ungatur locus cum oleo laurino z similibus ca-
lidis apitiuis. Ad idem ualent panni calidi
positi ad anum. similiter spongia infusa in deco-
ctione camomille. si uero fuerit a uētositate in-
clusa in intestino recto: cura est per troc. z conse-
ctiones de quibus dixit rasis parū ante. Ad
idem ualet balneū in quo sedeat si i eo fuerit bu-
litum anthos isopus organū calamitum ane-
tum semen anisi semen feniculi. Ad idem ua-
let clistere factum ex oleo rutaceo. uel ex decocti-
one predictarum rerū carminantium uētosita-
tem cum oleo rutaceo. Ad idem ualet spōgia
infusa in decoctione predictarū rerum z calida
posita sup: a anum z omnia ualēna in colica ex
uētositate. Si fuerit ex humore calido ibi
bito in intestino recto cura est ut purgetur cum
clisteri dicto in. c. de colica. z postea infundatur
filtrū in aceto calido z fortiter expressum appli-
cetur ano z circuitus ani ungatur oleo ros. z al-
bumine oui. Et ualet etiam unguentum aut em-
plastrum aut saccellatio facta ex rebus frigidis
calidis tamen actu. Ad idēz bulliat fursur cū
aqua in aceto z uino per equales partes et exp-
matur z desuper ponatur: Uel spōgia infunda-
tur uel pannus ano applicetur. Ad idem fiat
balneum ubi sint rose camomilla. Uel ex his
fiat sacculus factus ex fursure z milio torrefact.
Ad idem ungatur ex oleo ros. z assungia gal-
line. Si fuerit ab humore mucilaginoso pur-
getur cum clisteri dicto in. c. de colica quando
prouenit ab humore phlegmatico. deinde ifun-
datur spongia in uino decoctiōis scis senugreci

Sed signa causarū habentur per hunc modū
Si enī cause sint extrinsece habentur ex iudicio
patientis. Si intrinsece 7 fuerint ab aliis mem
bris distinguitur ex signis passionū alioꝝ mem
brorū que p̄cesserūt 7 postea sequit strāguiria
Si uero fuerit a uesica discernitur per dolorē
loci: quia ubi dolor ibi egritudo. Sed si fuerit
ppter passioēs animales habētur ex iudicio pa
tientis. Sed si fuerit ppter passiones naturales
uesice: 7 si ex mala cōplexione calida lz raro tūc
discernitur: quia ē febris 7 ardor. Si ex frigida
tūc ē ibi frigus 7 priuatio ardoris. Si est ppter
morbos officiales 7 si ex apate 7 tunc est ibi tu
mor 7 febris. Si ex lapide p̄cesserūt arenule.
Signa si ex uentositate dolor: est extensiuus 7 in
flatuus. Si ex humore p̄cessit urina turbida
7 hūorosa 7 grossa 7 sic de aliis causis conside
rando pōt sapiens medicus uenire ad cogniti
onem. Si ppter morbū cōem. s. ex ulcere cogno
scitur: quia p̄cessit fanies 7 punctura. P̄ono
sticatio. ablatio urine si diu durauerit mortem
significat. **Almansor.**

Uinū urina minuitur 7 ex toto reti
netur nec tumor apparet in femo
re nec grauitas nec dolor i renib⁹
sentitur: succurrendū est ex medicamentis
vrine p̄uocatiuis que notauimus. quoz
vntus confectio. 12. seīs apii niri rubee ti
ctoꝝ seīs olisari se. iuniperi assari ameos:
spice amigdalaz amaraz añ. 3. xx. se. melo
nis. 3. x. cataridaz quaz capita 7 ale abscise
fuerint. 3. i. armoniaci. 3. iii. armoniacuz
in uino dissoluatur 7 alie spēs ex eo consp
gātur ex quibus fiāt pille magne ex gbus
sumas ab. i. 3. usqz ad tres. hoc enim medi
camē ualde cōfert corpi cū dissolutionem
7 laxationē patif 7 iposarce ad expellēda
oia accidētia causa quoz corpus desiccari
oportet. q̄ si cōtingat mingēdi difficultas
ex casu uel percussione in femore uel i ano
uel in corp circūitu eger ex basilica minuaf
deide aqua calida loco sepe supfundatur
7 vsqz ad spatiū medii dici ex oleis fricet.
Egro quoqz p̄cipiatur ut urinam expel
lere nitatur. **Sillanus.**

Determinat de difficultate urine 7 diuiditur
in quinqz. Primo ponit curā quando p̄uēit ex
debilitate expulsue. Secūdo qñ p̄uenit ex ca
su 7 percussione. Tercio qñ p̄uocnit ex oppilati
one. Quarto si p̄uenit ex lapide. Quinto ostē
dit que generaliter cōpetunt in difficultate urie
scōa ibi. Qd si contingat. Tertia ibi. Si aut.

Quarta ibi. Si aut. Quinta ibi. Ad difficult
tatem. De prima dicit q̄ qñ urina minuitur
aut ex toto retinetur 7 non apparuit in femoꝝ
tumor neqz grauitas neqz dolor in renib⁹ senti
tur suple arguēdū est q̄ sit ex difficultate expul
sue. rō p̄. P̄io cura dicit q̄ ē succurrendum
cum medicamentis urina p̄uocantib⁹. ratō
quia talia iuuant uirtutē expulsuā ad expellen
dum. Tercio ponit descriptionē unius medica
minis. 12. seīs apii niri rubee tictoꝝ olisari se
minis iuniperi assari ameos seīs semculi spice
amigdalaz amaraz oium añ. 3. xx. se. melo
nis. 3. x. cantaridarū quarū capita 7 ale abscise
fuerint. 3. i. armoniaci. 3. iii. armoniacuz in uino
dissoluatur 7 alie spēs ex eo conficiatur ex qb⁹
fiūt forme auelanis similes ex quibus sumatur
añ. 3. usqz ad. 3. iii. Hoc enī. P̄onit iuuamē
ta medicaminis dicens q̄ ualde cōfert cor: p̄onit
habenti dissolutionē 7 laxationē 7 iposarce 7 ad
expellēdū oia accidētia causa quoz cōtingit
corpus exiccare. Ad idem ualet electuarium
ducis dentur. 3. ii. i ieiunio 7 postea bibat uinū
album uel brodiū ciceꝝ. Qd si contingat.

P̄onit curā difficultatis urine qñ p̄uenit ex ca
su uel percussione dicens q̄ si contingat difficul
tas mingēdi ex casu uel percussione in femore:
aut in ano: aut p̄tibus circūstantib⁹ debet fieri
phlebotomia d basilica. rō quia diuertit sāguī
nē ne fluat ad locū. Secūdo dicit q̄ aqua calida
loco sepe supfundatur. rō quia ē causa disso
lutionis sanguis in loco coagulati. Tercio dicit
q̄ debz fricari ex oleo usqz ad spatiū medii dici
rō quia talia olea. s. calida resoluūt. Quarto
dicit q̄ egro ē p̄cipiendū ut nitatur mingere.

Ad idem ualet emplm de mastice 7 myrrha.
Ad idem sacculus de absinthio bullitus i ui
no fortiter cōpressus ualz multū i percussione. 21.

Si aut mingēdi difficultas cōtingat
uesica existente plena 7 extensa 7 sic hoc
post sanguis uel puris mictū medicamina
q̄ trūbos sanguis uel puris qd in uesica ge
nerat soluere 7 eliquare cōsueuerūt dāda
sūt. Cōfectō medicamēto qd sanguis uel pu
ris trūbos q̄ in uesica fiūt dissoluētis. 12.
cordumēi myrrhe rubee d̄ q̄ tingit. seīs iu
niperi armoniaci asse fetide añ. armoniacū
dissoluaf 7 iformētur pille ex cis: ex aliis
spēbus ex eo cōfectis de gbus quater i die
sumas cū apozimate de seibus qd notau
im⁹. Sīrnus etiā acetosus ex forti aceto fa
ctus multoties def. P̄der siringā p̄terea i
mittat aq̄ in uesicā in qua dissolut⁹ fuerit

De difficultate vrine

sal aut aq̄ cineris. Et ista ē confectio aque que fit de cinere. *℞.* cinerem de glāribus cinerē ⁊ vitibus cali. calcē his oib⁹ admī sceat tñ aque vt ex ea cooperi possint ⁊ dimittat sic per tres dies. deinde colentur ⁊ p siringā iniciat in vesicā. herba quo qz croci ortulāi ⁊ fulla cocta supponant. Tina preterea assidue ingrediat in aqua sit aq̄ i q̄ cocta sit camomilla sticados arabicus. sanfucus sisimbriū: uel in aq̄ extre mitates caulū ⁊ fulla ⁊ simus colūbinus cocta fuerint ⁊ sedeat in ea q̄ diu poterit. Et ex herbis istis sic coctis fiet emplm siue epiblima sup femur ⁊ ptes ei circūdiacē tes. Et dū in tina morat sumat ea in potu q̄ vrinā puocant. Et si hec oia nō puerit ad instrumentū quo vrina puocat redetū dū ē. Si at mīgēdi difficultas post lapidis signa affuerit eger supin⁹ iacet ⁊ pedes ei⁹ diu ⁊ diuersis modis ⁊ fortiter q̄ciēdi sūt. Et si vrinā nō egressa fuerit oportebit ut cū instro curet p qd mēbro inmissū sit impulsio. Cauendū tñ ē ne vge imitatur cū ē aq̄. Ad difficultatē vō vrine valdē confert sepe ingredi tinā ⁊ ungere locū ex oleo ⁊ medi camina vrinā puocantia i potu sumere ⁊ abstinere a nutrietibus acetosis ⁊ grossis. Ponit curam quādo difficultas vrine proue nit ex opilatione. ⁊ diuiditur in tot partes quot remedia ponit. partes patent. De prima dicit q̄ si difficultas mingendi cōtingat uestica exis te plena ⁊ extensa: sit ⁊ hoc post inictū sanguis ⁊ faciei debēt dari medicamīa que cōsueuerūt liquār aut dissoluere trūbos sāguinis: aut pus qd in uestica fuerat. Ratio patet. Secundo illi us medicamīs pōit descriptionē. *℞.* cordumēi rebee de qua tingitur seminis iunipi armōiaci añ partes equales armoniacū dissoluatur ⁊ in formentur pille ex aliis spēbus ex eo cōfectis de quibus quater i die sumatur cū decoctione de seminibus de qua dicitur est supra. Notandū q̄ uestica potest impleri tribus primo ex vrina quā do homo moratur iter nobiles ⁊ i hoc pualet ut homo decūbat supra uentrē ⁊ supra pectiem ⁊ q̄ sic fricetur q̄ vrina uadat per iferius ⁊ vie inferiores dilatentur. Secūdo potest impleri ex humoribus ⁊ ut plurimū ex state descēdere quā uis potest esse sanguis ul colera licet raro: ⁊ tunc cōpetit medicamen ras. Tertio potest im pleri ex lapide ⁊ de illo determinat inferius. *Sirupus.* Ponit curā p sirupū dīcēs q̄ detur sirupus frigidus: Ratio qz apit ⁊ dilatat uias

Ad idē uinū decoctionis radicis filipendule datū in potu est ualde expertū. Ad idē *℞.* seīs feniculi capilli ueneris scolopēdie seminis cu curbite melōis cucumeris lactucay endiuie ci coree añ pistentur ⁊ bulliāt i aqua ⁊ dulcoretur cum zuccaro ⁊ fiat sirupus ualde aquosus. Ad idē dyacalamētum melue detur. 3. ii. uel 3. i cū uino. Ad idē ualet alii potus puocatiui vrine: quorū unus est oximel squilliticū administratū cū aqua cicerū. ru. ⁊ seminis melonū. Ad idē. *℞.* pilorūspice nardi. 3. ii. cantaridaz remotis capitibus ⁊ aliis. 3. s. fiat puluis subtilis ⁊ de tur cū decoctione cicep ru. ⁊ semine melonum. Ad idē aqua rasani si potetur: ⁊ similiter omēs potus qui cōferūt in fractura lapidis qui infra dicētur. Per siringam. Ponit aliud medica men dicens q̄ per siringā debet poni in uesti ca aqua in qua dissolutū sit sal: ut aqua cicerū: quia mordicatia erit ⁊ icitat expulsū ad expel lendum. Secūdo ponit descriptionē illius aq̄: *℞.* cinerē de filice cinerem de vitibus. caly ⁊ est herba qua utuntur tinctorēs. calcis hīs oī bus admisceantur tantum aque: ut ex ea coopī ri possint ⁊ dimittantur per tres dies. deinde colentur ⁊ p siringā i uestica ponantur ⁊ iniciāt tur. Ad idē ualet si per siringā iniciatur oleū scorpionū in quo carnes sunt dissolute ⁊ colate. Herba quoqz. Ponit aliud remediū dīcēs q̄ herba croci ortulani ⁊ sula. i. herba arthetica. cocte debent superponi. Ratio qz tales herbe sunt aperitiue. Ad idē *℞.* solior rute. *℞.* ii. cō quassa ⁊ torrefiat par in patella cū oleo amig dalay amaray uel scorpionū ⁊ superponantur pectini. Ad idē lapaciū decoqtur i uio ul aq̄ uel frictū in patella cum oleo amigdalay ul scorio num. Ad idē *℞.* paritarie senaonum saxifra gie dyptai. an. *℞.* i. seminis feniculi anisi añ. 3. s. bulliant in aqua uel uino albo: deinde pre dicte res exprimantur ⁊ inuoluantur pāno lieo ⁊ apponantur pectini. deinde spongia infunda tur in p̄dicta decoctione ⁊ expressa ponatur su pra locum ⁊ si ex p̄dicta decoctione impleatur uestica ⁊ loco applicetur multum ualet ⁊ ex hīs potest fieri balneū. Tinam. Ponit aliud reme diū dīcēs q̄ patiens debet ingredi tinā in qua sit aqua decocta cū camomilla sticados arabi co sanfuco sisimbrio: uel aqua in qua extremi tates canliū ⁊ sula ⁊ simus colūbinus cocte fue rint ⁊ debet sedere in dicta decoctione. Ad idē balneū aque decoctionis apii petrof. paritarie ⁊ herbe marine ⁊ cōiuniter patani utuntur isto. Ex herbis. Ponit aliud remediū dīcēs q̄ ex

herbis dictis coctis fiat empl³ sⁱ femur et ptes
circūstātes. Ad id. *℞.* acūgie catuli arūg. catti
aīi. *℥.* i. armōia. *℥.* s. olei dⁱ lilio. *℥.* ii. olei scorpi.
3. i. cere modicū fiat ungtū cū quo ungatur pe
ctē et loca circumstantia. Ad idē fiat ungtū ex
oleo balsami et oleo ros. et cera. Ad id fiat inun
ctio ex oleo de scorpionibus ul³ dⁱ amigdal³ ama
ris ul³ de lilio ul³ de his silib³. Ul³ ex olo dⁱ cera
sio uel oleo balsami. uel de granis citri et citran
gulo³ ul³ de pipibus. Notādū q^d ista pticu
laria debēt fieri pmissa euacuatōe p^{er} clistere et p^{er}
medicinā cū benedicta et yera et silibus. Scō
notandū q^d sunt duo qⁱ in oī casu urina³ p^{er} uene
rūt. puocare. Unū ē atungia cuniculi et pellis
ei³ supra pectinē et vgam applicata. Scō³ ē ci
mices siue uini siue mortui ponantur supra cap
vge et ponantur i facculo et facculus iduatur uir
ge. Et dū. Pōnit aliud remediū dicens q^d cuz
patēs moratur i tinto dⁱ sumere puocantia uiri
nā. rō p³. Et si hec. Pōit iterato unū remedi
um dicens q^d si p^{er}dicta non sufficiāt ē reuertēdū
ad supra dictū cū quo urina puocatur. s. siringā.
Si aut. Pōnit curā difficultatis urine qū
puenit ex lapide. Et primo facit hoc. Scō po
nit can. obseruandū. Scōa ibi. Lauendū tñ.
De prima dicit q^d si fuerit difficultas mingendi
post signa lapidis eger dⁱ iacere supin³ et pedes
ei³ diu et diuersis modis sūt p^{er}trahendi uel cōcu
tiendi fonter. rō qⁱ ē cā. ut lapis descendat. Se
cundo dicit q^d si uria n^{on} fuerit egressa oportebit
q^d cura fiat cū instro per q^d inuissū in mēbro si
at expulsio. Notandū q^d i tali cura tria sunt
iuvantia. Primū ē ut digitus lōgus ponatur in
ano et q^d uesica p^{er}primat sic q^d eradicetur lapis
a collo uesice. Scōm est ut patēs stet supinus
et eleuetur ei³ anche et crura cōcutiantur aī et re
tro quousq³ lapis descendat. Tertiū ē cū instro
dicto. Lauendū. Pōnit can. obseruandus di
cēs q^d cauēdū ē ne siringa ponatur in mēbro
cū sit ibi apha. rō qⁱ induceret magnū dolorē et
sic attraheret materiā ad locū. Ad difficulta
tē. Ostendit q^d generaliter p^{er}petunt i difficult
tate urine dicēs q^d ualer sepe igredi tinā. fo iun
gere sepe loca ex oleis. Tertio sumere i potu. p^{er}
uocantia urinā. Quarto abstinere a cibis ace
tosis et ponticis et grossis. Ratio patet. No
tandum q^d loco hor^{um} ciborum ualēt radices be
ne cocte de petrosilino. Sillanus.
De lapide. Notandū circa rubricā q^d lapis ē mor
bus officialis in numero addito p^{er}ter
naturā. Scō notandū q^d lapis aliqū

gnatur in uesica. Aliqū in renib³. aliqū in cōca
uitibus licet raro. ut in pulmone. Tertio notā
dū q^d cā gnationis lapidis in renib³ ul³ in uesica
est duplex. q^dā materialis q^dā efficiens. Ma
teriales sūt humores phlatici grossi uiscosi exi
stentes in renib³ ul³ uesica. Cā efficiēs ē duplex
q^dā ē imediata. ut calitas renū et uesice agens
in materiā grossā resoluendo subtile et remanet
grossū et petrificatur. Quedā ē mediata et talis
ē duplex. q^dā intrinseca. ut debilitas stōi et epa
tis rōe cuius generantur humores grossi q^dā
extrinseca. sicut potus et cibus grossi aer turbi
dus repletio ois res n^{on} naturalis generās hūo
res grossos. Quarto notandū q^d differētia
ē inter lapidē renū et uesice qⁱ lapis uesice ē albi
or durior et maior et generatur plus i etate pue
rilli. Lapis vō renum est rubicundior mollior et
minoris quātitatis et gnatur plus in senib³ et iu
uenib³. Quinto notandū q^d signa lapidis exn³
in uesica sunt illa qⁱ ponit ras. Primū q^d eger
fricat sepe vga et manutracat. Scōm q^d erigi
tur vga. Tertiū q^d urina egreditur cū difficulta
te et dolore. Quartū q^d intestinū rectum aliquā
do egreditur. Signa lapidis existēs in renib³
sunt qⁱ ponit Ras. Primū qⁱ cum difficultate
mingendi sentit dolorē uehementē in renibus et
emuncto³. Scōm qⁱ h³ nausēa. Tertiū qⁱ h³
stipticitatē uentris. Silt sentit dolorē in spina
dorsi et in anchis. Silt uidetur sibi q^d pūgatur
Pronosticatio cū urina ē spissa turbida cū are
nis multis et cito efficitur tenuis cū dolore illaz
partū pculdubio significat lapidē generari
Si post generationē lapidis adueniant multe
arene cū urina spissa significat dissolutōē lapi
dis. Lapis renū et uesice ē morbus hereditari³
similiter et lepra ac podagra et. Al.
Um eger uirgā sepe fricat et man
tracat ipsa quoq³ frequenter eri
gitur et subtiliat et urina idifficili
ter et cū dolore egreditur in qua egritudine
fortassa et longaon exist lapidē in uesica ēē
significatur. si aut eger cū difficultate min
gendi sentit uehementē dolorē in renibus
et in uinguibus et nausēa et uentris constricti
ōne in renibus lapis ēē monstrat. Silla.
Determinat de lapide et diuiditur in duas.
Primū ponit signa lapidis uesice et renū. Scō
ponit curā. Ea ibi. Lapidē. Prima in duas. p^{ri}
mo ponit signa lapidis uesice. Scō renū. Scōa
ibi. Si aut eger. De prima dicit q^d cum lapis
est in uesica apparent ista signa. primū quod
eger fricat sibi sepe uirgā. s. radice et manu sibi

De lapide uesice ⁊ renum.

ractat ea. Rō q; talis lapis h; aspiratē ⁊ inducit pruritum ⁊ titillationē in radice uirge: s; m v; ga aliqui erigitur. Rō q; calor uesice ē debilis ⁊ aggregat uenositatē que est cā erectio vge. Tertium q; urina distillatur difficulter ⁊ cum dolore egreditur. rō primi q; ppter oppillatōz Rō si q; ppter aggrauationē factā a lapide i locis illis. s; i pectine. Quartū aliqui exi intesti nū rectū dū affellat patiens. rō ē cōpressio egri pp nocumentū lapidis. Si autē eger. Pōnit si gna lapidis in renib; dicēs q; si lapis sit in reni b; appent illa signa. primū q; difficulter migrit. rō ppter oppillationē uenay qbus transit uria Scdm ē dolor in renib; ⁊ emunctiois pp oppillatōm factā in locis illis. An si sit in dextro s; ne ascēdit dolor ad epar. si sit i sinistro dolor descēdit plus asēdit q; i parte sinistra ⁊ hoc ppter colligantiā. Tertiu signū ē nausea. rō q; cōpatitur stomach; Quartū signū ē cōstrictio uētrif rō ppter cōstrictionē intestinoz.

III.

Lapidi vero q; in vesica confectio hec utilis existit ⁊ ē optima ad frangendūz lapidē cū fuerit uetus. Ego quoq; ias fregi cū eo magnū lapidē i miori spatio quā xl. dieb; . Qd. i; carpobalsami semis rasani se. olivatri cortic. radices oppopoda ci. corticū radicū cappis amigdalaz amararū dāpno cochie sgnanti cipi spice inde cassie lignee saculo cōdrion. harmel. gēciane aristol. ro. assari cordumeni ar montaci serapini bdeli pipis acori añ. gū me dissolute sufficienti balsamo malaxentur ⁊ ex eis alie species conspergāt ex quib; bus informantur pillē ⁊ sumātur ex eis in de. 3. i. cū apozimate de seminibus. Quā dōq; septima pars unius. 3. de cinere scorpionū cū eis datur. Cinis nero de scorpionibus hoc mō fit. scorpiones sumātur ⁊ in ollam nouam positi os habentē oppillatū super laterculū in furno mittant i quo non sit nimius calor neq; uehemēs ⁊ sint in. vi. horarū spacio. deinde extracti pluerizētur ⁊ reponantur. Eger uero nutrias ex aqua cicero ⁊ calagie ⁊ mutagenat: ⁊ abstineat a lacte ⁊ caseo ⁊ ab aliis nutritiuis grossis. ⁊ ingrediat tina ubi sit aqua in qua cocta sint folia caulium ⁊ sula ba rēgerief ⁊ mentastrū ⁊ funus columbius ⁊ medulla croci ortulani. Semur etiam sepe iūgat ex oleo scorpionis ⁊ imittat vge. Qd. i; aristol. ro. gēciane ciperi cortic. ra

dic. capis añ. 3. i. hec omnia in lb. i. olei de amigdal amaris posita ad solē per ebdo madā unā dimittāt ⁊ colēt ⁊ p unaq; lb. ex eo adiungantur ei scorpiones. x. ⁊ totū i uas cuius os oppillatum fuerit missū ad solem p duas septimanas moret deinde colatur reponatur. Est enim optimū ⁊ mirabile. de quo guttatē quotidie i uirga mittendum est postq; eger egreditur de tina. Quod si lapis magnus fuerit non inenitur aliud remedium nisi ut cum incisioe extrahatur. de hoc tamen loqui huius nostri libri modum excedit.

Sillanus.

Pōnit curā lapidis ⁊ diuiditur i duas. Pri mo ponit curā lapidis existētis in uesica. Scdo in renib;. Scda ibi. Cū autē. Prima in duas. Primo ponit curā qñ lapis si ē magn;. Scdo ponit curā per chirurgiā qñ lapis ē magn;. Secunda ibi. Qd si lapis. Prima i tres. Primo ponit curā per medicinas assumptas per os. Scdo per dietā. Tertio per ea q; exteri appropi mantur. Scda ibi. Eger uero. Tertia ibi. Et ingreditur. Prima i duas s; m q; duas ponit medicinas. Scda ibi. Qñq;. De prima dicit q; i lapide uesice d; dari ista cōfectio q; dicitur q; ē utilis ad frangendū lapidē cū lapis fuerit magn; ⁊ antiqu;. Scdo testatur se fregisse lapidē in miori tpe. xl. diebus. Tertio ponit descriptō nē. i; carpobalsami se. rasani dauci olivatri. i. se. macedonici. Corticū radicū oppopodacis corticū radicū cappis amigdalaz amaraz dāno cochie. i. saxifragie sgnanti cipi spice ide cassie lignee saculo cōdrion. i. scolopendrie harmel gēciane aristol. ro. cordumeni armoniaci serapini bdeli assari accori oim añ partes cōles gū me sufficienti balsamo dissolute malaxentur ⁊ ex eis alie spēs pspergātur ex qb; informētur pil lule ⁊ sumātur ex eis in die. 3. i. cū apozimate d se. Qñq;. Pōnit medicinā aliā dicēs q; qñq; d; dari cū p dicto medicamine. vi. pars. 3. i. de cinere scorpionū. Scdo ponit descriptōnem cie ris scorio. q; sic fit. i; scorpides ⁊ in olla noua positi hñte os oppillatū s; laterculum in furno ponātur ubi n sit uehemēs ignis stēt ibi per spa tiū. vi. horarū. deinde extracti pulueriscentur ⁊ reponantur. rō isti ē; q; incidunt ⁊ s; bilitant lapi des in uesica. Ald idē. i; crete marie mili sol cicerū añ. 3. i. s. sanguis yrci bñ pparati. 3. ii. la pidis spōgie lapidis iudaici añ. 3. i. se. melonuz mundatoz. 3. i. saxifragie. 3. i. zuccari al. q. suf ficit fiat electuariū Ald idē comedātur duo boli crete marine quolib; mane madefacte aceto in

nii

quo sit uinū album et cū isto fregi lapidē i qdā muliere. Ad idē ualēt si comedētur oī mae tres rotule radiciū rafani siluestris. Ad idē ualēt anis que dicitur xaudatremula quocunq; mō comesta ut i puluere si affetur ul' elixata ul' affata. Eger vō. Pōit curā per dietā dicēs q; eger d; nutriri ex aqua cicex et calagie et muta geāt et sūt cōdimita facta ex speciebus. Rō quia cōprimūt et dilatant. Secūdo dicit q; d; abstine re a lacte et caseo et ab aliis cibis grossis. Rano q; augmētāt materiā staticā que ē causa augmēti lapidis et oppilatiōis uia; urie. Et ingredias Pōnit remedia ab extra et diuiditur i duas ul' tres. Primo ponit curā p balneū: Secūdo per iunctionē. Tercio p imissionē in uirgā. Secūdo ibi fēmur etiā. Tercia ibi. Et imitrat. De pria dicit q; eger d; ingredi tinā in q; sunt cocta folia caulū et scicia et berēgesif. i. una spēs abrotāi et mētaf et simus colūbīnus et medulla scis troci omulāi. Rō q; mollificat lapidē subniliat et in cidit et apit uias. Ad idē ualē balneū decoctōis malue bismalue abrotāi paritarie certe marie scis altee fenugreci et scis lini istud. n. mollificat sedat et apit et frangit lapidē. fēmur etiā: Pō nit curā p iunctionē dicēs q; fēmur et pecten de bēt ungi ex oleo de scorpiōib; q; ualēt p q̄lita tes. pprias et a. pprietate et puals si fiat q̄n exit a balneo. Notādū q; añq; fiat unctio ex oleo scorpiōnū ualē utile ē mollificare cū emplō q; sic fit. Rē malue bismalue scis altee scis lini cari cap; pignū butiri recentis añ qrt. s. olei amigda lay dīciū qrt. i. cōquassa fortiter et extēde supra pannū et pōatur supra locū et postea inungatur cū oleo de scorpiōib;. Et imittatur. Pōnit curā p imissionē i uirgā et cūz eger egrediatur balneū. Rō patet. Secūdo pōit dīcriptionē olī de scorpiōib;. Rē aristot. rō. gēciāe cipi corti cūz radiciū cappis oīum añ. 3. i. hec omnia in lb. i. olei amigdalay amaray ad solē posita p ebdomadā dimittantur et colētur et exprimātur et pro unaquaq; lb. ex eis addātur. x. scorpiōeo et totūz in uas cuius os sit obturātūz sit positūz ad solē per duas ebdomadas moretur deinde colētur et reponatur ē. n. optimūz et mirabile ē quo quotidie inungatur. Rō si lapis. Pōit curā per chirurgiā dicēs q; si lapis ē magn⁹ nō reperitur aliud remediū nisi per incisionē extra hēdo lapidē. Subdit tamē q; hoc nō pertinet hic determinare sed ad chirurgicos expertos. Notādūz q; lapis aliqū ē ad magnitudinē oui colūbe et uidi plures et ē amercius durus cūz as peritate. Et sciendūz q; icisio d; fieri intra anūz

et uirgam i collo uesice q; est carnosus deinde debet consumi. **21.**

Cū autē in renibus fuerit lapis eger fre quenter igrediatur balneū: Et renes et illa ex oleis inungat et ea que calefaciūt locū desup cum pāno ponantur: ut sunt ea que notauimus. In potu quocq; sumantur ea que lapidem frangunt.

Syllanus Pōnit curā lapidis existentis in reib; et primo anteq; lapis descendat in uirgā. Secundo pōit curā ei quādo ē in uirga. Secūda ibi. Si autē

Prima in q̄tuor: s; q; pōit q̄tuor: remedia.

Secunda ibi. Et renes. Tercia ibi. Et ea q;

Quarta ibi: In potu. De pria dicit q; cū lapis

fuerit in reibus eger d; sepe igredi tinā: Rō q; a

tale balneūz uirtute herbay aperit uias et dila

tat: De secūda dicit et renes et ylia ungan

tur oleis: De tertia dicit q; super locūz ponā

tur ea que locūz calefaciunt: De q̄rta dicit q;

in potu dentur ea que frangunt lapidē: No

tādūz q; curatō lapidis ē triplex quedā p̄serua

nua: quedā mitigatiua doloris et quedā uel cu

ratua: P̄seruatiua sit cūz bona dieta qua

phibetur generatio materie grosse nucleose stati

ce que est materia lapidis sit etiā cūz euacuatio

nib; factio per uomitus et per secessūz et pl; per

clistere in quo sit benedicta Cura mitigatiua

dolorum est ut utatur balneo in quo sit malua

bismalua semen altee semē lini tribuli marini et

cāpestis anisi cimini omniūz añ lb. 5. et embro

ceur loc; frequēter et cadat aqua supra pectinē

ab alto: et post exitum a balneo utatur qualib; uice

tyriaca usq; ad. 3. i. cum b;odio cicex et sit

tyriaca nona. Ad idēz emplm qd; ponatur su

p; a pectienē. Rē. malue bismalue scis altee scis

lini caricarum pinguum butiri recentis. añ. 3.

i. fiat emplm et si non mitigatur dolor prouoce

tur uomitus cum semine rafani et semine atripli

cis aut cum mediano cortice sambuci: aut cum

nuce uomica aut fiat clistere i quo sit yerepigra

Cura lapidis uere curatiua ē per ea que appro

ximantur intra et ab extra. Si ab intra. aut in

forma dactili ul' pulueris uel cōsecratiōis. Si ab

extra uel in forma balnei uel embrocationis ul'

empli uel unctionis uel de similibus. Ego inci

piam ab hīs et primo que appropinquāt ab in

tra i forma potus sirupus. Rē. sparagi bruchi

geminis añ qrt. s. scolopendrie cum radicibus

crete marne capill' ueneris tribuli marini saxi

fragie pinpinelle millefoli. añ. 3. i. ciccerum

ru. 3. i. aceti squillitici. 3. i. zuccari albi mell' ele

cti añ. lb. 5. fiat sirupus clarificatus usq; ad

q̄rt. v. Ad idē. R̄ aque saxifragie. 3. ii. aque lu
pini aque rasani aque feniculi aque pentafilon
añ. 3. i. dulcorantur cū succaro et ponatur san
guis hyrci cinamōi electi milii solis. añ. 3. i. pul
uerizētur et agitētur cū predictis aquis fiat co
latura et clarificetur i modū stelladie. Ad idē
R̄. aque saxifragie aque peritarie aque penta
filon aque senationū aque feniculi aque rasani
aque capill ueneris. Ad idē R̄. aque mecedo
nici milii solis seminis apii petrosilini añ. 3. ii.
seminis genestre. 3. iii. anisi feniculi añ. 3. ii. pi
stentur simul et in duabus q̄rt. uini bulliāt usq̄
ad cōsumptionē tertie partis. Ad idē R̄. radi
cis graminis pentafilon radices saxifragie ori
gani pulegii paritarie senacōnū oīum añ ptes.
ii. dauici radices apii radices feniculi radices spa
ragi radices bursēbi radices endiuie capill ue
neris añ partis. i. camedreos cameptheos leui
stici oīum añ. partis. 5. dimittantur bullire i ti
na cū musto deinde dimitte exire mustū et sit
dos. oīum simul in una bēta uini. Ad. i. bonū
et quādō exiuit cū eo mustū misce spēs infra feri
ptas et accipe omnes in una pecia: et post pone
in uno uegeticulo et dimitte sic bullire in uino.
R̄. floz ciāomi. 33. gar. melegete galange nu
cis musca: cardamoni spice ameos anisi fenicu
li seminū comunium frigidop oīum añ. 3. iii. pl
uerizāda pluerizentur omnia ponūtur in sacu
lo et hoc dicitur unum artificiale apropiatum.
Ad lapidem renū in pulueris forma et pluis
regine. R̄ reubarbari costi xilobalsāi reupon
tici carpobalsāi. añ. 3. 5. spice. 33. accori cināo
mi pencedominon melanopiperis saxifragie.
añ. 3. ii. gariofill ciperi dragagati alexādie ca
medreos ameos sparagi basiliconis urticae. ci
tri seminis genestre quattuor seminū frigidop
mandragore añ. 3. v. cassie lignee polii croci sq
nanti bdelii leuistici mastiacis amomi yreos na
strucii. añ. 3. iii. granorum milii solis seio fenicu
li petrosil. sileris mōtani cardamomi cinamomi
anisi euforbi añ. 3. ii. 3. i. epatis leōis balsami
te sanguis hyrci pentafilonis añ. 3. i. 5. cantari
daz. 3. 5. piretri pipinelle ligue auis pulegii añ.
3. iii. 5. ligratie. 16. 5. brome fragarie turbithe
malue atriplicis aristol. ro. centauree maioris
folioz. lauri añ. 3. i. 7. 5. v. leucopipis saxifragie
añ. 3. i. litargirii graminis siseleos aristol. lon
hermodacilloz añ. 3. 5. lapidis lincis lapidis
gagatis armeni spongie et lazuli añ. 3. i. dos est
3. i. cū uio subtili: aut aqua diuretica. Ad idē
lapis spōgie iudaic cinis scorpiōis pulueriza
tio cinis leporis pbusi cinis ouoz gallie post

q̄s euacuate sūt a pull cinis auicule q̄ uocatur
caudatremula sanguis hyrci bene pparat lin
gue spentis. s. illa q̄ ualet ptra uenenum puluis
lūbicoz terrestriū cū exiccatur et oia ista ualēt
a p̄p̄tate et additur aq̄ rasani q̄ uals a p̄p̄ie
tate: et pōt dari glibet per se ut mixtus et hoc cū
biodio cicez ru. uel cū aqua rasani uel cū aqua
apropiata. In forma p̄fectōis dentur iustini. 3
ii. cū ribola uel maluauiſia uel cū uino i quo sit
coctū milii sol et saxifragia Ad idē filoātrops
litontripō Ad tō nefre catarticū. i. renes pur
gans Nicolai. Ad idē adrianū Nicolai Ad
idē electuariū de cinerib Nicolai. Ad idē. R.
cineres scorpiōis. 3. ii. cantaridarū abscessis ca
piūb et aliis. 3. i. sanguis hyrci exiccatus. 3. ii. cie
ris uitri cauliū nō trāsp̄lantatoz cietis leporis
cineris auis caudatremule cinerū ouoz ex qb
exiuerūt pulli añ. 3. iii. lapidis iudaici lap. inuē
ti i felle bouis lapidis spōgie pipis dauici carui
se. altee gūmi arabici sc. saxifragie milli sol sise
leos carpobalsami xilobalsāi spice nardi capill
ueneris recētū quattuor seminū frigidop añ. 3
i. p̄ficiantur cū melle ros. q. sufficiat et fiat cōcū
tū et utatur eo ad quantitatē duarū auellanarū
mane et sero cū aqua decoctōis cicerū et tribuli
marini. Ab extra appropriata fiat iunctio i reni
bus et pectine cū oleo de scorpiōibus uel de li
lio uel de amigdalis amaris uel de ceraſis uel
de granis citri et citrangulorū uel de pipibus.
Balneum embrocatio emplim fiat sicut i cura
difficultatis urie.

Almansor

Si aut lapis ceciderit et i uirga obstacu
lū. fecerit aqua cala ab alto distillado ei sit
p̄fundat donec rubere uideat: deinde ole
us tepidū guttati super inciat et si necesse
fuerit fugatur et ex hoc mouebit lapis et
exibit. Ad si magnus et angulosus fuerit
necesse est ut vga sferius incidatur et extra
hatur.

Sillanus

Ponitur a lapidis qñ descendit i vgam.
Primo diuiditur in duas. Primo ponit curaz
qñ lapis non ē multū magnus qñ posset egre
di per vgam. Secōdo ponit curā qñ lapis est ual
de magnus qñ non posset egredi per uirgam.
Secōdo ibi. Qd si magnus. De prima dicit q
si lapis descendat i vgam aqua calida distillan
do fundatur ab alto donec uideatur rubere
Rd p3 per idem. Tertio dicit q si necesse fuerit
debet sugi per foramē vge. Ratio q: ex tali suc
cessione fit fortis attractio lapidis. Qd si ma
gnus. Ponit curā qñ lapis descendit i vga et ē ma
gnus dicens q si lapis ē magnus et nō pōt dīcē
n iii

dere necesse ē ut uirga inferius incidatur ⁊ sic extrahatur ⁊ postea cōsolidetur.

De apostemate quod fit in renibus uel uesica. **Sillanus.**

Brandum circa rubricā quid sit apā renū uel uesice. Secundo notādum qd cā intrinseca apātum renū ⁊ uesice aliqui est calida ⁊ aliqui est frigida scdm qd materia diuersa pōt fluere ad renes uel uesicā uel ibi congregari. Sed cā extrinseca pōt ēē casus uel percussio uel inepta equitatio ⁊ silia. Tercio notandū qd signa apostematis renū sunt quia dolor est in diuerso aggrauatiuus ⁊ impeditur urine transitus se. permixta cum quā est rigor ⁊ horripilatio. Signa apātis uesice sunt: qd apparet tumor manifestus in pectine. dolor itensus sicut mulieris parturientis maxime si materia sit calida quod declarat se. ⁊ dolor acutus. Si uero materia sit frigida dolor ⁊ se. sūt remissiores ⁊ urina mingitur cum difficultate. Signa si apostema sit in rene dextro dolor ascendit usqz ad epar. Si in sinistro descendit usqz ad uescicam. Pronosticatio talia apāta in renibus sunt difficilia ad curandum ⁊ possunt terminari tripliciter. Primo in sensibilibus: ut qn̄ materia est parua. Secundo per conuersionē materie in sanie. Tercio per conuersionē eius ad sclyrosim cuius signū est se. erratica ⁊ frequens mictus urine ⁊ quando mouetur uidetur qd habeat aliquid suspensum in illis locis. Apā renū indicat ydropisim si non cito curatur. **Al.**

De apā quod fit in renibus ⁊ uesica cōcomitat febris pmixta qd nō ē uehementis caloris cū qua ē horripileo ⁊ ergor ⁊ frequēs mictus ⁊ dolor in inferioribus costis ⁊ grauitas ⁊ cū impellit uidet qd aliqd ibi sit suspensū. Sil.

Determinat de apāte quod fit in renibus ⁊ uesica: ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit signa scdo curā. Scda ibi. Cū itaqz hec signa. De prima dicit qd apā que sunt in renibus ⁊ uesica sequuntur hec signa. Primū est febris permixta que nō ē multum calida in qua ē horripilatio ⁊ rigor ppter materiā putrescentē in loco apostematis si est pmixta qd sumi non continuantur semper ad cor ppter nimā distantia. s; nō est uehementis caloris: qd materia putrescit in loco satis distante a corde ⁊ si sit in uesica ppter frigiditatem membri. sed ē horripilatio ⁊ rigor rōne male materie punitiue a qua eleuatur sumi punitiui supra dorsū. s; signū ē frequēs mictus. Ratio patet. Tertiū est dolor in inferioribus

ribus dorsū. Ratio p. Quartū cum mouetur ⁊ pellitur uidetur egro qd aliquid sit suspensū ibi. Ratio patet. **Al.**

Cū itaqz hec signa uisa fuerint eger ex basilica minuat eius partis in qd grauedinem ⁊ dolorē sentit. Loco quoqz empla s; frigidantia supponant ⁊ si egritudo sic dissoluta fuerit bonū erit. Si aut febris ⁊ dolor ⁊ grauitas pseuerauerint ⁊ uia nimis ⁊ frequenter egredias significat ibi pus colligi. Emplz igitur ē tūc sup dorsū ponendū ex camomilla se. lini oleo sisami no furfuris cōspersis. Est ergo precipiendū ut in tinase deat. Si aut eger minxerit pus seia qd notābimus in. c. de ardore uirne sunt danda donec pus minuat deinde trocisci dens quos in. c. de mictu sanguinis ⁊ puris notābimus. Apā uero quod fit in uesica d; concomitari se. conclusa ⁊ difficultas mingendi ⁊ dysuria ⁊ femoris ⁊ uirgē dolor ⁊ tunc eger ex basilica minuetur ⁊ fiat huius egritudinis cura quē admodū pdiximus. Est aut qn̄ renū apā nō puenit ad sanie imo transit in duritiē cuius grauitas in renibus sine febre perseuerat. Est ergo clisterizandus ex mucillagine fenugreci ⁊ seie lini ⁊ aposimate camomille ⁊ caulii ⁊ melliloti ⁊ maluaui seie ⁊ furfuris. Et uomat frequenter. Renibus quoqz superponatur emplastrum ex his que notābimus ⁊ si urina minui uidetur urinam puocantia dentur. hoc quoqz pro paruo non est habendum: qd ex eo peruenitur ad idropisim. **Silla.**

Ponit curā ⁊ diuiditur in duas. Primo facit hoc. Secundo ponit eam. obseruandū. scda ibi. hoc quoqz. Prima in quatuor. Primo ponit curā apostematis renū a principio an̄ conuersionē materie in sanie. scdo ponit curā in processu quādo materia uertitur ad sanie. Tercio ponit curā apātis uesice. Quarto ponit curā apātis renū quādo materia conuertitur ad duritiem. scda ibi. Si aut se. Tertia ibi. Apā. Quarta ibi. Est aut. Prima in duas. Primo ponit curā per phlebotomiā. scdo per unū loca se. s. emplm. scda ibi. Loco quoqz. De prima dicit qd ubi non fuerint signa predicta eger d; phlebotomari ex basilica illius partis in qua se sit dolor ⁊ grauitas. rō qd phibet augmentū apātis diuertēdo materiā ⁊ euacuando: sed qd re ab eadē parte: qd sufficit una dyameter. s. ab inferiori ad superius. Loco quoqz. Ponit

De ardore urine

curam per unum locale. s. per emplm dicens q loco debent supponi emplm in frigidantia. Rō quia prohibent fluxū materie ad locū a pūcio. Scōdo dicit q si egritudo dissoluatur sic erit bonum signū. Notandū q si apostema sit calidū emplm debet esse tale. R. ros. ru. 3. i. scia portulace semis papaueris al. an. 3. s. olei qrt. i. aque ros. 3. s. farine ordei. q. sufficit pluerizāda puluerizetur misce oia z fiat emplm medio eriter liquidū. S. si materia fuerit frigida a pūcio ppetit emplm tale. R. succi absinthii. lb. 5. olei ros. camomille an. qrt. s. farine ordei. q. sufficit misce oia z fiat emplm. Si aut. Pōnit curā quādo generatur sanies z diuiditur i tres. Pūmo pōnit signa generationis saniei. Secūdo pōit quoddā emplm q facit ad generatōne saniei. Tercio pōnit curā post generatōne saniei. Scōda ibi. Est ergo Tertia ibi Si aut eger De prima dicit q si febris z dolor z grauitas p seuerauerit z uria miuti z frōnter egēdiatur ar. ē supra gñatōne saniei. rō q i gñatōe saniei plus agit calor in materiā z agit z cōmouet z sit maior febris z dolor z grauitas. Sed quare minuitur z frequenter egreditur urina: Ratio pz qz in generatōe saniei sit maior acuitas i materia z plus stimulant. Est ergo. Pōit emplm maturatiū z generatiū saniei dicens q debz pōni emplm supra dorsum factū ex camomilla fe. lini fursarib oleo sisamino cōspiso. Ad id ēplz maturatiū i apate calo. R. mal. bisinal. an. lb. 5. caricaz pinguiū qrt. s. medulle cerui ului tui. 3. i. ul. 3. i. s. olei z farie tritici. q. sufficit cōquassanda cōquassentur fortiter misce oia z fiat emplm. Emplm maturatiū in apate frigidō. R. caricaz pinguiū. 3. ii. radicio lili qrt. s. mucillaginis fenu greci mucillaginis seminis lini. an. 3. s. olei sisamini qrt. i. ydromellis pauce cōmixtōis qrt. i. s. farine tritici. q. sufficit cōquassanda cōquassentur fortiter misce z fiat emplm. Si aut eger. Pōnit curā per ea que debent approximari post generationem saniei dicens q si eger minxerit saniem debent et dari semina que dicentur. c. de ardore urine donec minuatur Biat scōdo q deide debet dari trocisci de qb ifra dicitur. c. smectu sāguis z sāiei. Rō q illi mūdificāt vias uriales a sanie z rēitunt acuitatem. Alpa uero. Pōnit curam apostematū quod fit in uesica. Pūmo pmitit signa. Secundo pōnit curā. Scōda ibi Est aut Depria dicit q apā uesice sequūtur illa signa Pūmum est se. conclusa. Secundum ē difficultas mingendi z dissuria. Tertium ē dolor vge

z femoris. Ratio pz. Et tunc dicit q eger debz phlebotomari ex basilica. ratio patet ut supra. Secundo dicit q alia cura. s. per localia debz esse ut dictum est de cura apostematōis renū. ratio patet per idē. Est autem. Pōnit curam quando apostema cōuertitur ad duritiē: z diuiditur in duas. Pūmo pmitit signū. Secundo pōnit curā. Scōda ibi. Est egro. De prima dicit q apostema renū: aliquando cōuertitur ad duritiē: z signum distinctiū est: quia grauitas perseuerat in renibus sine febre. Ratio pz: quia resolutū est quod erat subtile euapo tale z remansit grossum. Est ergo. Pōnit curā z diuiditur in tres. Pūmo pōnit curā per clisterē. s. per euacuationem per uomitū. Tercio p emplm. Secunda ibi. Et uomat. Tertia ibi. Renibus quoqz. De prima dicit q eger debz clisterizari cum mucillagine seminis lini. z fenu greci z decoctōe cauliz camomille melliloti z maluauisci z fursuris. rō qz tale ē mollificatiū. Et uomat. Pōnit curā per uomitū dicens q debz uomere frequenter. rō qz diuertit a loco. Renibus quoqz. Pōnit curā per emplm dicens q renibus dz supponi emplm ex his que dicta sunt. s. ex mollitiis. rō pz. Secundo dicit q si urina apparet minui debent dari puocantia urinam. Ratio patet quia ex ea puenit tur ad ydropisum: qz tale apostema debilitat renes: unde non possunt trahere aquisitatem ab epate z sic remanens refudat ad concauitatem ventris z causat ydropisum zc.

De ardore vrine.

Sillanus
Standū circa rubicā quid sit ardor urine: pz quia ē acuitas z mordicatio quedā ipsius urine. Scōdo notādū q causa ardoris urie ē duplex. Una est permixtio humorū calidorū cum substantia urine z est colera uel phla salsum quando transit per vias renū uel urine. Alia cā est ulcus existens i uiis urine: unde cum urina transit per loca inducit ardorem. Ad propositum pūmum capitur hic.

Tercio notandū q signa ardoris urie habetur ex iudicio patientis. pronosticatio talis pronosticatur super ulcere in uiis urine seu urinalibus pp excoiatōz quā idueit uria acuta. Al.

Uum eger dū migit sentit ardore z punctionē i uirga a salis acetosis z acutis abstinentus ē z nutrit endus est ex rapheis leibus z siluebezi z corū similibus. hec quoqz medicina danda ē ei. R. se. melonis excorticati. 3. xxx. cf. trulli cucurbite portulace papaueris albi

n iiii

feminū añ. 3. iii. feminis insquiami albi
3. ii. zuccari albissimi ad pōdus oīum pul
ueris horū quotidie. 3. iii. i mane alie. iii.
circa noctē cū. 3. i. sirupi uiol. aut iuleb su
matur. Hec ergo egritudo si ē pūpēdēda
quia cū sit mansiua z pfeuerans pueni
unt ex ea i uesica z i instrumentis uirinali
bus ulcera.

Sillanus.

Pōnit curā ardoris urine: z diuiditur i du
as. Pūmo pōnit curā. Secōdo pōnit cañ. pnoſti
cū. Secōda ibi. Hec ergo. Pūma in duas. Pū
mo facit quod dictū est. Secundo pōnit curāz
p medicamen. Secōda ibi. Hec quoqz. De pū
ma dicit q si eger in emissionē urine sentit pū
ctionē z dolore dēz abstinere a salsis z acutis z
acetosis. Rō quia augent ardorē in urina z dēz
ut cibis humidis. ut pūfana non colata spina
chia lactuca z portulaca z sifibus. Rō quia re
mittunt acuitatē. Hec quoqz. Pōnit curā pē
unū medicamē dicens q dēz dari unūz medica
men quod ē. Rē. se. melonis extōtēcati. 3. xxx.
se. citrulli se. cucurbitē se. papaueris albi oīum
añ. 3. iiii. se. insquiami. 3. ii. zuccari albissimi ad
pondus oīum de puluere horū quodidie i potu su
mat in mane. 3. iiii. z totidē in nocte uel circa cū.
3. i. sirupi uiol. uel iulep. Ad idē. Rē. feminū
cōmuniū frigidoy. 3. iiii. se. portulacē insquami
papaueris albi liquirine passularū añ. 3. i. suc
cari. 3. i. s. fiat targea. Ad idē lac amigdalay
cum aqua decoctionis se. melonis. Ad idēz
ualet inectio per siringam albuminis oui bene
agitati. Ad idē. Rē. mucilaginis se. pūlli se.
citoniōy añ. 3. i. lactis mulierū uel asine i uirgā
per se piete. Ab extra ualet emplm hoc. Rē.
sandali al. z ru. sumach spodiū nyrtilloy añ. 3.
ii. achacie ipoquistidos añ. 3. i. s. succi plantagi
nis aque ros. añ. 3. i. farine ordei. q. sufficit pul
uerizanda puluerizentur misce oīaz fiat emplz
medioeriter liquidum. possent etiam addi duo
albumia ouoy. Ad idē ualet pānus dupli
catus infusus in albumine oui bene agitati z la
cte mixtis z positis supra locū. Hec ergo. Pō
nit cañ. obseruandū dicens q hec egritudo nō
est paruipendenda. quia cum antiquatur pro
ueniunt ulcera i uesica z instrumentis urine.

De mictu saniei uel sanguis. Sillanus.

Standum circa rubricam q sāguis
apparens in urina: aliquando p:oue
nit ab epate: aliquando a renibus: ali
quando est purus: aliquando impurus: aliqn
cum sanie aliquando sine sanie. Secundo notā
dum q causa mictus sanguinis est: aliquando

interior: aliquando exterior. Si exterior ē sicut
casus percussio superflua coitus exercitum ni
mum superflua eiōzū z potus repletio: dimis
sio alicuius fluxus soliti sicut mēstruozūz emoe
roidarum z mutilatio membra. Si uero causa
sit interior hoc est ppter habundantiā humoy
aut ppter acuitatē: aut pp aquositatē uel uento
sitatē. Uel ulcus uel apā uel ppter debilitatē
renum z uesice z sic de aliis. Aliquādo puenit
per uia crīsis z mūdificationis: aliquando p ui
am sinthoatis. Tertio notandū de signis distin
guentibz si puenit ab epate est sine dolore quia
epar nō sentit z est purz nisi sit ex debilitate epa
tis z est mixtus cum urina. Si a uesica tūc est
dolor i pectine z est trūbōsus seperatus ab uri
na. Si puenit multus z subito significat ruptu
ram uenē. Et quādo paulatī significat corrosio
niem uel resudationē uel paruā apertionem. Si
puenit sicut lotura carnis recētis significat de
bilitatem epatis. Si ppter repletionē prouēit
discernitur ex habitudine. Si pūit ppter acui
tatē humorum discernitur ex ardore. Si uero
prouēit ex aliis causis cognoscatur ex signis apō
stematum renū z uesice dictis supra. Si prone
nit per uiam mūdificationis tūc discernitur
ab alleuatiōe. Si per uia sifto. tūc discernitur
ex grānitate. Pūonosticatio oīs fluxus sanguis
rubel z mundi si sit multus est malus fluxus san
guinis ex uesica tardz curatur qz ab aliis mē
bris. Sāguis apparens in urina longo tēpore
pessimus est q: significat ulcera fraudulenta i
corpore. Quarto notādum de mictura saniei
q mictus saniei est ppter ulcera in renibz eti
stētia z uesica. Uel ē a mēbris supioribus: sicut
pp rupturā pleūresis z piplemonie uel apātis
epatis z sic de aliis. Si uero pp ulcera i renibus
uel i uesica sic ē cā uel interior uel exterior. Si exte
rior ē sicut percussio plaga casus coitus superflua
medicīne acute z nimis diuretica z similia. Si cā
sit interior ē. uel pp apā male curatū z male mū
dificatū: uel ppter humoyz abundantiāz uel pp
malā qualitātē. uel pp grossitiem z uentositatē
uel uiscositatem unde adheret: uel pp lapidem
cū ibi dissoluitur. Quinto notandū q si sanies
ueniat a mēbris superioribus discernitur p lesio
nē illay partiū. Si a renibz z uesica discernitur
ex loco doloris. Si a renibus dolor ē in renibz
z dorso: Si a uesica dolor ē i pectine. Sed si sit
a cā intrinseca discernitur ex relatione infirmi. si
ab intrinseca facilius discernitur bene cōsiderā
ti. Pūonosticatio. Ulcera renū facilius curātur
qz ulcera uesice: qz ren mēbrū ē carnosū: z uesi
cā ē mēbrū n̄ carnosū. Ulcera renū z uesice diu

De mictu sanguinis et saniei

turna nūq̃ curatur q̃ fistulata sūt i istis a uāis
promissionibus desistamus.

Al.
Um aliquis pp casum uel percus
sionem sāguinem minxerit ex ba
silica minuat. Et troisci q̃ dicun
tur troisci de Karabe tribuant. Qui. **℞.**
Karabe gūmi tremule arboris añ. 3. v. ba
laustie p̃pogstidos añ. 3. ii. et 3. olibani. 3. ii
se. apii añ. 3. i. formen troisci ponde
re aur. i. ex qbus unus i die cū apozimate
sumach tribuat. Ad comedendū vō tri
buant carnes cocte cū sumach et carnes
cocte cū succo uue acerbe. Abstineat a nu
trientibus acutis et salsis. Loco vero pcus
sionis superponat emplm ex bolo armēo
et achacia et aloē et litio cōfectis cū aceto
et aqua. Si aut sanguis mictus euenerit
post comestione cibor acutoz aut potum
uini acuti phlebotomies eger. troiscos et
Karabe in potu sumat et eodem quo dixi
m gubernet regimine. Pus vō si mictur
egro troisci isti dandi sunt. Qui. **℞.** se
melonis citrulli cucurbite absqz corticib⁹
oīm añ. 3. xx. boli ar. gūmi arabici thuris
pinguis sanguis draconis oīm añ. 3. x.
opii. 3. iii. se. apii. 3. ii. informentur troisci
pondere. 3. ii. ex qbus oī die un⁹ cum siru
pi de papauere tribuant. 3. i. in potu. Vir
ge quoqz ex isto collirio imittat. Collirioz
de cerusa **℞.** ceruse sarcocolle olibani gū
mi arabici opii sanguis draconis oīm par
tes equales fiant ex eis colliria et per siringam
prius fiat infectio ex ydromelle et mē
gat eger et post ei⁹ egressione fiat iterū in
fectio istius colliri dissolui in lacte asine.

Sillanus.

Determinat et mictu sanguis et saniei et diui
ditur i duas. Prius ponit curā mictus sāguis
qñ puenit a causis extrinsecis. Seco saniei. Se
cūda ibi. Pus vō. Prius in duas. Prius ponit
curā mict⁹ sanguis qñ puenit a causis extrinse
cis. Seco qñ puenit pp comestione cibor acutoz
uel potū uini antiq. Seco ibi. Si aut. Pri
ma i qtuor. Prius ponit curā per phlebotomi
am. Po per troci. Tertio p dietā. Quarto p em
plm. Fa ibi. Et troisci. Tertia ibi. Ad come
dendum. Quarta ibi. Loco uero. De prima
dicit q qñ q̃ minxerit sanguinē ppter casū uel
percussione d̃z fieri phlebotomia et basilica. Rō
q̃ diuertit materiā ne fluat ad loca renū ul⁹ ue
sice. Et troisci. Ponit curā p troiscos dicēs
q debēt dari in potu troisci de karabe. rō q̃

sunt frigidi et siptici et a p̃prietate restringūt sā
guinē. Po ponit descriptionē. **℞.** karabe gūmi
tremule arboris ambor añ. 3. v. balaustiaz p̃po
gstidos ambor añ. 3. i. informentur troisci pō
deris aur. unius ex qbus oī die cū decoctōe su
mach tribuatur. Ad idē ualent troisci de kara
be positi supra. c. de sp̃uto sanguis et admistrē
tur cum aq̃ plātaginis. Ad comedendū. Po
nit curā dicēs q ad comedendum debent dari
egro cocta cū succo uue acerbe. rō q̃ ingrossāt
sanguinē et remittunt ebullitōm. Po dicit q̃ Sb3
abstinere a cibis acutis et salsis. rō p3. Loco
uero. Ponit curā per emplm dicēs q loco p
cussionis d̃z superponi emplm factū d̃ bolo ar.
achacia aloē et litio cōfectis cū aceto et aq̃ ros
Ratio patet quia est sipticum et consolidatiū
Ad idē emplm factū ex foliis plātaginis potu
lace et sempuue cōquassatis. Si aut sanguis
Ponit curā mictus sanguis puenientis post
comestione cibor acutoz aut potū uini antiq.
dicēs q si mict⁹ sanguis fiat modo dicto d̃z fie
ri phlebotomia. rō q̃ sunt frigidi et siptici. Po
dicit q eger debet regi ut dictū est supra. No
tandū q mictus sanguis quidā ē nouus et tunc
sufficit quod ē dictū per ros. Alius ē antiquus
et tūc sufficit mūdicare et uias urinales a sāgui
ne et tūc medicina mundificatiua uesice ē. **℞.** ca
pill. ueneris. **℞.** iii. liquiritie rase. 3. i. seminis
melonis quart 5. zuecari albi mellis electi añ.
quart. iii. fiat sirupus clarificatus usqz ad lb. i.
admiſtreſtur cū decoctione seminis melonis
Ad idē. **℞.** folioz pentafilon. **℞.** iii. zuecari
albi qrt. iii. fiat sirupus clarus usqz ad qrt. i. uel
lb. ii. et admiſtreſtur cū decoctōe folioz planta
ginis. mundificat enī et consolidat et ē. **℞.** De
rardi et nunq̃ inuenit defectū. Ad idē p paupe
ribus sufficit comedere. lb. ii. pentafilon. 8 ma
ne. Pus uero. Ponit curā inictus saniei et di
uiditur i duas. prius ponit curā per troiscos.
Seco per colliriū debēt imitti per siringā. Se
cūda ibi. Virge quoqz. De prima dicit q si
eger mingit sanie debent dari troisci isti. **℞.** se
minū melonū citrulli angurie cucurbite oīm
absqz corticib⁹. 3. xx. boli ar. gūmi arabici thu
ris pinguis sanguis draconis oīm añ. 3. x. opii.
3. iii. seminis apii. 3. ii. informentur troisci pon
deris. 3. ii. ex quibus omni die unus cū sirupo
de papauere. 3. i. tribuatur. Ratio quia tales
troisci alterant malā complexionē qualitatie
que ē in ulcere mundificant ulcus et consolidāt
et hoc in ulcere renum requiritur. Notandum
q in ulcere renum et uesice aliqui admistrāt.

mundificantiā et solidantiā per se aliqui simul.
Mundificatiū. ℞. se. melonis mundati se. al
 tee se. solati añ. 3. iiii. amigdal. amara se. citru
 li capill. ueneris recentiu radicio ireos lignitie
 rase. 3. i. se. baucie se. apii añ. 3. i. zuccari albi
 ℞. i. fiat electuariū per bolos. et de istis pot fieri
 si sirupus si ppletur quantitas. et talis sirupus ad
 ministretur cū decoctōe se. melonū. Ad idēz
 sunt aqua ordeī ydromel: aqua ficuū decoctio
 yfopi ppassu capill. ueneris recentiu et lac. **Cō**
solidatiū est. ℞. consolidate maioris et minoris
 añ. 3. ii. sanguis draconis thuris mastice boli
 ar. añ. 3. i. reubarbari assari achatie myrti. 3. 5
 spice nardi. 3. 5. zuccari albi. q. sufficit fiat elec
 tuariū per bolos et de istis pot fieri sirupus si
 dupletur quantitas. Ad idē. ℞. lignitie rase
 3. ii. capill. ueneris recentiu foliorū arnoglossē
 i. plantagis añ. 3. ii. cucumeris cucurbite ci
 truli idi añ. 3. i. se. papaueris albi se. altee mucil
 lagio se. citoniorū añ. 3. 5. dragāti gūmi arabi
 ci. 3. iii. reubarbari rof. ru. añ. q. r. 5. zuccari al
 bi q. r. iii. fiat sirupus clarificatus usqz ad. ℞. i.
 Ad idē cauda egna sumpta itus et extra. sed
 simplicia sunt bolus ar. sanguis draconis mir
 ra spodiū rose cauda egna et similia: et inter oia
 ualet potus lactis caprim. **Uā** ualet loco cibi et
 potus et medicie. **Urge** quoqz. **Ponit** curam
 per colliriū quod iponitur per siringā: dicens qz
 per siringā debet poni colliriū de cerusa. **Ratō**
 qz consolidat. scōdo ponit descriptionē. ℞. ceru
 se sarcocolle gūmi arabici olibani opii sanguis
 draconis oim añ. partes equales fiant ex huius
 colliria. **Tertio** dicit qz d3 prius fieri injectio per
 siringam ex ydromelle. deide d3 mingere eger.
 post egressionē d3 fieri injectio illius colliri dis
 soluti i lacte asinino. **Notandū** qz d3 medi
 cus modo cū cōsolidatiuis modo cū mūdifica
 tiuis modo cū mitigatiuis pcedere et sic reitera
 re quousqz fuerit cura completa.

De fluxu urine.

Sillanus.

Quādū circa rubricā qz dyabetica pas
 sio ē imoderata urine emissio uel effus
 sio. **Scōdo** notandū qz cā huius passio
 nis. **Uel** ē supflua caliditas renum attrahens
 aquositate ab epate et epar a stō et hoc ē ut pluri
 mū. **Uel** cā ē frigiditas renū et totius corporis
 mortificans et paraliticans: unde nō pmitit cō
 tineri urinā. **Tertio** notandū qz signa huius pas
 sionis sūt manifesta qz uria mingitur i magna
 quantitate et frequēter. **Signa** vō fm diuersitatē
 causaz uariantur. **Si** fiat a caliditate sentitur
 caliditas in renibz et dolor et punctura et magna

sitis. **Si** ex frigiditate sentitur frigiditas in reni
 bus et extremitatibus et leditur a frigidis et iuu
 tur a calidis. **Prognosticatio:** si hec passio cō
 tinuauerit maceratur corpus et debilitatur et de
 ducimr ad perditionem. **Al.**

Um eger multū urine emittit et in
 emissionē ardore nō sentit aut mi
 git i sōno suo nec patitur sitis nec
 corporis extenuationē scurrit ea que urinā
 cōstringūt vāda sunt. **Medicamen** reti
 nes urinā. ℞. gladiū. 3. i. olibāi. 3. xxx. se.
 mis coriādrī sicci boli armēti gūmi arabi
 ci añ. 3. x. fiat ex eis pluis de quo in mae. 3.
 iii. et circa noctē totidē ad transglutendū
 dēf. **Qd** si cū hac egritudine sitis fuerit na
 lidissima clamosa et aqua que bibis cito
 egrediatur aqua ordeī cū masal et rob acetosū da
 ei i potu et prohibeatur a labore et cū mu
 liere cōcūbere. **Isti** quoqz troisci in potu
 sumant. ℞. spodiū. 3. x. lactuce se. portu
 lace añ. 3. xv. coriādrī sicci. 3. i. se. rof. ru.
 boli armēni añ. 3. v. balaustie. 3. ii. cāpho
 re. 3. 5. sumatur in potu cū succo granati
 acetosi. **Herbe** et frigide terantur et super
 renes ponantur. **Et** caueat sibi a cibis ca
 lidis et uino et ab oibus que uinaz puo
 cant. **Illud** aut quod ex nimio stolidorū
 errore puenit: qz dant in hac egritudine
 medicinas calidas: unde illico ducūt ipsi
 ad ptisim.

Sillanus

Ponit curā fluxus urie: et diuiditur i duas.
Priō ponit curā qn puenit a frigate. **Secūdo**
 qn puenit a calitate. **Scōdo** ibi. **Qd** si cū. **De**
 prima dicit qz si eger emittit multā urinā et i eius
 emissionē nō sentit ardore uel mingit in somno
 et nō patitur sitim nec extenuationē corporis su
 ple arguendū est qz sit a frigiditate et humidita
 te relaxante uillos uesice. **Scōdo** dicit qz p cura
 debet dari refrigeria urinā: et tūc pot unū me
 dicamē qz ē. ℞. gladiū. 3. i. olibāi. 3. xxx. se. cori
 andri sicci boli ar. gūmi arabici añ. 3. x. fiat de
 huius puluis dētur. 3. iii. de mane et tantū de circa
 noctē. **Ad** extra v3 emplm. ℞. laudāi mastice
 añ. 3. ii. ligni gloes storacis calāite galāge se. ci
 toniorū añ. 3. i. terbentie. 3. i. puluerizāda pulue
 rizetur cōquassāda pāssentur cū pistello calido
 misce oia malaxādo cū succo mēte et fiat empl3
 tenue ad quantitatem medii palmi ab utraqz p
 te extendatur supra corium et applicetur pectini

De hermibus q generantur in ventre.

Ad idem 18. succi mente. 18. i. olivani masti-
cis. añ. 3. 5. nuciis cipeffi. 3. ii. galage ligni alo-
es añ. 5. i. pulueris cinamomi. q. sufficit et si est
paup ualeat puluis cinimi affati et fiat emplm.
Ad idem ungatur loca femoris et uirga et partes
adiacentes cu pleo de lilio ul' de costo i quo dis-
soluantur castoreu bolu armenium mastix mu-
mia mirra. Ad cu si. Pdit cura fluxus uri-
ne qñ punit a caliditate: et diuiditur in duas.
Primo facit hoc. Secdo pñt errorē quorundā
stolidor. Secūda ibi. Illud aut. Prima i tres
Primo pñt curā p ea que approximantur ad
intra. Secdo p ea que approximantur ad extra.
Tertio ostēdit a qñ dñ abstinere. Secda ibi.
Herbe ē. Tertia ibi. Et caueat. Prima in-
tres. Primo pñt curā p potū. Secūdo p die-
tam. i. p cibū et quedā alia. Tertio p trosciscos.
Secūda ibi. Et nutriatur. Tertia ibi. Isti
quoq. De prima dicit qñ si cū fluxu urie fue-
rit formisima situs et aqua que bibitur cito egre-
ditur credendū ē qñ sit a caliditate. Secūdo di-
cit qñ pñ cura debet dari aqua ordeī cū psilio.
Ratio qñ remittit caliditate renū. Ad idē ua-
let syrupus uiol. ul' iulep uiol. cū aqua frigida.
Et nutriat. Pdit curā p dietā dicens qñ dñ
nutriri cū succo uue acerbe et sumach et similib.
et cibo facto de simila ordeī et similib. cibis fri-
gidis. Similiter ualeat lac acetos. masal. i. Rñ
qñ omia illa infrigidat et alterant malā cōplexio-
nē calidā et p hos intelligit similes cibos et fruc-
tus frigidos et stipticos ut sūt nespile sorbe pru-
melli et cornule et caueat labore et coitu. Ratio
qñ talia calefaciunt renes. Sitis quoq. Pñt
curā p trosciscos dicens qñ dñt sumi troscisci isti
qui sunt 18. spodii. 3. x. seminis lactuce seminis
portulace añ. 3. xx. coriandroy siccoz ros. ru-
boli armeni oium añ. 3. v. balaustiaz. 3. ii. cam-
phore. 3. 5. sumantur in potu cū succo granati
acetosi. Ratio qñ sunt frigidi. Ideo alterant cō-
plexionē calidā et stiptici: ideo claudūt uias uri-
ne. Ad idē tria sandadali. Ad idem diaro-
don abbatis. Herbe ē. Pñt curā p ea que
approximantur ab extra: dicens qñ herbe frigi-
de terantur et super renes ponantur sicut sunt
lactuca portulaca solatrum sempuina et similia
Ad idē folia uitis folia salicis cucurbita et fruc-
tus q dicitur anguria simil' cucurbitis p frustra
incisus. Ad idē 18. ungueti populeo qñt. i. olei
ros. olei mādrazore añ. 3. 5. mucilaginis psilii
3. ii. aceti. 3. i. cere pap fiat unguētū. Ad idē 18.
succu lactuce dulcis succi solari. añ qñt. i. 5. aq
ros. qñt. i. aceti. 3. 5. papaueri albi. q. sufficit mi-

se oia et fiat emplm mediocriter liquidū. Ad
idē petia plūbi i multis locis pforata iūdatur i
aceto p noctē et pōatur sup renes. Ualeat religio-
sis et cōtinēb. qñ nō affectat coitū. Et caueat.
Dñdū a quib. dñ cauere dicens qñ dñ abstinere
a cibis calidis et a uio et ab oib. urina generati-
b. Rñ qñ augēt fluxū urie. Illud aut. Pñt
errorē quorundā stolidor. dicens qñ aliqui stolidi
i cura huius passionis dāt medicinas calidas rñ
egz pducūt ad psilum et ethica et.

De vñmibus q generant i uentre. Sill.

Arca rubrica ē notādū qñ vñmē gene-
ratur ex putredie i corpe hūano sicut
et generatur vñmē et mulce et alia aialia
sibi similia et sic pñ qñ sit cā efficiens. Fo notā qñ cā
efficiens vñmē ē duplex. i. remota et imediata.
Remota ē oē illud qñ generat hūorē crudūz sñ
repletio nauseatiua coitus supflu. post cōctio-
nē multa repletio fructuū et sic de aliis. Cā ime-
diata ē materia statica cūz putriscit i intestis sup-
iorib. generatur vñmē. lōgi et rotūdi et appella-
tur lōb. i. Si i lōgade ul' recto gñratur quidā
parui et rotūdi sicut sunt uermes qui repiūtur
i caeco. Sz i intestinis mediis generatur uermes
curti et lati et uocatur ascarides ul' cucurbiti qñ
idē ē. Tertio notādū qñ signis qñ signor uermiū
qdā sumūtur a sōno qdā a uigilia. A sōno. pri-
mo quādo gariūt i sōno et panūtur sudorē et ma-
sticat sicut si hñrēt i ore cibū et habēt ēt sōia terri-
bilia et excitantur terribiliter et cū i quietudine
signa sūpta i uigilia sunt qñ patiūtur fricationē
mordicationēz nasi et oculor cōcavitatez et alena-
tionez et dolore i uentre et clamorē et emissionē sa-
lue egreditur lingua et exiccatur os pl' dñ die qñ
de nocte et hñt anhelitū fetidū et amap: aliqui ei
cūtur p nareos os et p iferios: a. Idē dñ qñ aliqui p-
forāt itestia et exēūt ex et stupor audir si uex ē et
psueuerūt sequi terribilia accidētia sicut ē mate-
ria epilepsia appetitus cāin? et bolism? sincopis
iliaca passio et colica et epas passioes et sūt cū sti-
pticitate uētris ut plurimū. Et si sūt i intestis su-
piorib. ascēdit dolor et i lōgitudine sēnūt quedā
pruritum quasi continuū sicut si formice essent
in ano. Si sunt i intestinis mediis causatur
ibi dolor in medio loco. Pronosticatio.
Uermes frequentius generatur in pueris aut
in gulosis et circa autumnū. Uermes in febr-
bus. aut sunt in principio aut in medio aut tñ-
ne. Si i principio aut sūt uiui aut mortui. Si uiui
malū signū ē qñ signit fe. pestilētiā et malā coru-
ptōz. si mortui bonū sig. ē qñ signit mundificat
iōz. si i sic appēt et sūt uiui bonū ē sig. qñ uēit

tunc ratione mundificationis. Si uero mo-
tui malum est signus: quia significat hoc esse ex
malitia materie. Si uero appareret in medio sep-
malu est signu siue uiui siue mortui appareat quia
se. cōicans vmes semper ē malū: q: cōsumit nu-
trimentū uermiū ⁊ auget putredinē ex qua ge-
nerantur vmes ⁊ ita angustiantur ⁊ magis mo-
uētur ⁊ sic paties magis molestatur. **Aliman.**

Ui hoc noimento solit? ē ledi a ci-
bis grossis ⁊ unctuos sibi cauere
d3. ⁊ quotidie anteq: comedat su-
mat bucellas aliq: cū sinapi ⁊ alimuri. Ibi
enī ipsos generari phibet. Si vō eos ge-
nerari cōtingat si cōuenit nisi ut expellantur
Abedicamē aascaridēs expelles: burūgi ex-
cocticati cū ualde famelle? ē eger. 3. vii. si
manf. Abedicamē magnū expelles lūbū
cos. 12. burūgi excocticati turbith se. nil
oim ptes eqles lupinoz nauturci cābibil.
an. pte mediā fumanf ex eo in potu. 3. vii.
p: tū bibat eger lac mox ut mulctū fuerit
p tres dies ⁊ deide die q̄ta dietet se. ⁊ d p
dicto medicamē i lacte adhuc calido ut ē
mletū dissoluto aceto dū ē ualde famelle?
bibat. Uermes vō minuti q i ano sūt p q
b? generat p̄urit in eo: ⁊ tō cū fricat an-
expellunt cū toto qd ex oleo abluto inuo-
lutū imittat: aut imittat cuz oleo de griso
mil. aut succo mentastri autes inuoluatur
ex parua quantitate aloes ⁊ felle uaccino
⁊ superponatur.

Sillanus
Determinat de v̄mib? ⁊ diuiditur i duas.
Prio docet p̄seruare a v̄mib?. Secdo pōit curā
qñ sūt gñati. fa ibi. Si vō eos. De p̄ma dicit
q ille q ē p̄suet ledi a v̄mib? d3 cauē a cibis gros-
sis ⁊ unctuos. rō q: talia generāt materiā v̄mīū
fo dicit q an cōstioni d3 sumē bucellas aliq:
cū sinapi ⁊ alimuri. rō q: icidunt ⁊ p̄sumūt p̄bfa
qd ē materiā gñatōis v̄mīū. Si vō eos. Pōit
curā qñ vmes sūt gñati ⁊ diuiditur i duas. Mā
p̄mo pōit curā gñatōis v̄mīū q gñantur i testi-
nis supiorib? ⁊ mediis. fo q gñantur i longa de
fa ibi. Uermes vō. P̄tia i duas f3 q duo po-
nit imedia. fa ibi. Abedicamē. De p̄ma dicit
q si p̄tigat vmes gñari nō puenit aliud nisi qd
expellatur ⁊ tūc pōit unū medicamē dicens q
eger sūt. 3. vii. burūgi excocticati cū ē ualdē fa-
melie? Burūgi ē quoddā semē nigrū sile pipi
q asporatur de seni. De fa pōit aliud remediū
12. burūgi excocticati turbith nil oim ptes eq-
les lupinoz nauturci cābil oim an. ptes eqles
sumatur ex eis in potu. 3. vii. fo dicit q p̄us d3

bibē lac per tres dies. deinde q̄q die q̄ta de
predicto medicamine cū lacte dissoluto bibat.
12. p5. Notā q cura v̄mīū p̄dictoz p̄ficiat
p simplicia ⁊ per p̄posita. Siplicia qdā sūt cala
qdā sūt ffa. Siplicia cala: qdā sūt q̄ interficiunt
tū: qdā sūt q̄ interficiunt ⁊ educunt extra. Sipli-
cia cala q̄ interficiunt sunt ab sinthiuz folia lauri
nucle? persici ruta mēastri cōst? amar? centau-
rea p̄assū lupini amari menta radix enule. 3.
lauri exiccata abrotanū anisū. semē apii nigella
assay ciminū nauturciū amigdale amare dyap-
tamū pulegiū aleū fella aialū. Siplicia vō ca-
lida q̄ interficiūt ⁊ educūt extra sūt aloes succus
p̄reos succ? cucumeris asinini agarie? pulpa co-
logntidie cartam? succ? enule recentis ⁊ Aliuc. c
de cura v̄mīū dicit q si sumatur. 3. iii. extrahit
eos sine nōcūmēto ⁊ ē mirabile. Siplicia fra in
v̄mib? sūt semē coriandri sumach? p̄pogstidos:
lutū sigillatū lotū magra ⁊ ē spēs terre mirabil
se. portulace ēdiuie amare. lactuce amare se. fa-
licio se. caulū tribuli arnoglossa sicca se. atripli-
cis oleū onfatiū i mltā quantitate: sūptū interficiat
eos propter magnam amaritudinem educit ex-
tra. ppter uiscositatē ⁊ ē utēdū istis diuersimodis
Si ē se. utēdū ē f̄is ⁊ si nō ē se. utēdū ē calidius ⁊
sūt materia p̄posita. Lōposita q̄ approximā-
tur qdā interficiūt ⁊ educūt extra ⁊ talia appoxi-
matur ut ab extra uel intra. Si ab itra ut i foia
pot? ut pulueris ut p̄fectōis ut pillay ut suppo-
stozū ut elisteris. Si ab extra ut i forma ungti
ut emplī ut epithimatis ut sacculi ut de p̄silibus.
de singulis discurrā. Et p̄mo i forma pot? . Si
rup? acetosus simplex cū aq̄ ab sinthii ut alicu?
decoctōis simplicis calī ut f̄i v3. Ad idē fit aq̄
mirabil? p̄tra vmes. 12. sumach terre sigill? ipo-
gstidos acacie oim an. 3. ii. ⁊ bulliant in qua ut
q3 ad consumptionē medietatis ⁊ de ea fuman-
tur in potu ⁊ ita de aliis potest fieri decoctio cū
uino. Ad idem. 12. uini albi. 12. i. 5. ab sinthii
3. i. nigelle. 3. i. conuassata nigella ⁊ ab sinthio
tantum bulliant q̄ uenit ad medietatem deide
coletur dosis sit. 3. i. 5. pro vice. Ad idem. 12.
radicio graminis sumach fiat in aqua decoctō
⁊ utatur illa. In forma pulueris. 12. corian-
drorum p̄paratorum feminis apii p̄parati.
an. 3. i. 5. ossis de corde cerui combusti. 3. vi. co-
rallozū. 3. i. ciamomi electi. 3. 5. croci. 3. i. aga-
rici. 3. 5. flowz boraginis ⁊ buglosse an. 3. i. 5. li-
gni aloes. 3. 5. calami aromatici. 3. 5. margarita-
rū. 3. 5. dyptami armoniaci limature eboris se-
rici cōbusti an. 3. ii. foliozū auri numero. viii
zuccari. 3. vi. ex his fiat puluis subtilissimus.

De morroidibus q generantur in ventre.

Ad idē *℞*. cornu cerui cōbusti. 3. i. scis peo
nie semis apii semis coriādrī scis caulū nigelle
scis plātaginis. añ. 3. 5. scis endiuie. 3. i. dypṭai.
3. i. sandali corraloz margaritaz añ. 3. vi. zuc
cari pōdus oium 7 fiat plis subtilissimus. Ad
idem *℞*. rasure cornu cerui paz torrefacti. 3. ii.
coriādroz pparatoz. 3. i. 5. dypṭai. 3. i. 5. terf
figill. 3. i. fiat pluis subtilissim⁹. Ad idē *℞*. cor
nu cerui adusti. 3. i. scis coriādroz. 3. 5. aloes.
3. 5. terantur subtilissime 7 datur i potu cū syru
po acetoso. Ad idē apii puerizatū ē ualde bo
nū. Ad idē rasura cornu cerui datus i potu ex
cludit uermes serapio. In forma cōfectois.
℞. cornu cerui cōbustus. 3. i. scis pedie scis co
riādrī pparati scis apii scis caulū nigelle scis
plātagis scis edinie. añ. 3. 5. dypṭai. 3. 5. herbe
marie. 3. i. sandali corraloz rubeoz margaritaz
añ. 3. vi. zuccari. 3. vi. fiat cōfectio. Ad idē tiria
ca. Ad idē perapigra 7 cū h sunt educit extra.
Ad idē aloes cū melle datū. Ad idē succi enule
3. iii. In forma pillaz. *℞*. pillaz cōum fm
diuersitates corpoz aliqn unā aliqn ii. aliqn iii.
sz diuersitatē 7 sic ultra 7 sūt mirabiles: qz uer
mes interficiūt 7 educunt. In forma clisteris
Primo sūt clisteria acuta cū perapi. 7 silibus.
In forma suppositoꝝ. sūt suppositoria ex melle
7 aloes ul ex carne salis: ut lardone. Ab extra
approximata i forma ūguētū. *℞*. aloes absinthii
olei pscioꝝ olei amigdalaz amaraz olei masti
cis olei spice. añ. 3. 5. 3. ii. acacie ppoquistides
terre sigill. lupinoꝝ añ. 3. i. aloes perepigre añ
3. 5. nigelle gallie musc. abrotani fell tauri ligni
aloes añ. 3. i. cornu cerui cōbusti. 3. ii. scis endi
uie. 3. i. cū cera fiat unguētū pro stomacho. Ad
idē *℞*. olei de absinthio olei myrtilloꝝ añ. 3. 5.
pulueris aloes enatici coriādroz pparatoꝝ ter
re sigill. nigelle oium añ. 3. v. uini citonioꝝ fell
uaccini cere paz fiat unguētū. Ad idē *℞*. ole.
absinthii olei pscioꝝ olei mirtilloꝝ ros sumach
coralloꝝ aloes gallie muscate añ. paz cū pauca
cera fiat unguētū 7 ē mirabile. Ad idē *℞*. rute
cū farine lupinoꝝ absinthii aloes fellis bouini
añ. 3. i. bulliāt i aceto 7 oleo amigdalarū ama
rarū 7 oleo rute oium añ ptes eqles cere quatū
sufficit fiat unguētū. Ad idē *℞*. unguēti agrip
pa Nicolai 7 iungue ventrē 7 ē mirabile. De
oleis ual3 oleū persicoꝝ olū amigdalarū ama
rarū oleū de absinthio. In forma empl. *℞*.
mēte absinthii añ. 3. ii. cetauree miorū agarici
añ. 3. 5. aloes. 3. ii. aceti. 3. ii. aque ros. 3. i. fari
ne lupinoꝝ ad pōdus oium fiat emplm 7 pōa
tur supra stōacū. Ad idē *℞*. farie lupinoꝝ succi

absinthii succi pscarie succi mēte succi folioꝝ
persici 7 succi seu uini citonioꝝ añ. 3. ii. pulueris
terre sigill coriādroz pparatoꝝ nigelle farine
lupinoꝝ mastice mirtilloꝝ aloes epatici. añ. 3.
5. fell uaccini. 3. i. corraloz ru. 3. i. misceatur cū
modico uini rubei odoziferi. Ad idē *℞*. mē
te absinthii farine cicep ru. aloes fell uaccini añ
3. iii. bulliāt i aceto 7 oleo amigdalarū amaraz
infūdatur petie 7 ponatur supra stōachū añ : 7
retro. In forma sacculi *℞*. mēte plegū absi
thii mēstari ru. abrotai ros amoglosse añ. xlv
5. terrantur grosso mō ponatur i saculo 7 appo
natur stōacho 7 uētri. In forma odoramētū
℞. panē allū 7 assatū 7 infundatur i aceto fortis
simo 7 odoratur. Ad idem nigella odoratur.
Uermes uero. *℞*. dicitur uermis q sūt i lon
gatione: uel intestino recto 7 dicit q uermes
minuti q fiunt i ano cuius signū ē qz generatur
puritus in ano uñ cu3 fricatur anus expellun
tur tunc coctū ex oleo abluto iuolutū smittatur
aut ex oleo de crisomil: aut succo mēstari uel
inuoluatur ex parua quantitate aloes 7 felle uac
cino 7 superponatur. Ad ad idē ualet suppo
sitorum de carnibus salis: qz igitur explina
Ad idē suppositoriū de melle: sz subito extra
batur Ad idē clisterie cū lacte i quo sit lac cū
perepigra ul castia qz dicio. Ad idē *℞*. abro
tū absinthii añ. xlv. i. scis cicute seminis cimini
asli seminis apii añ. 3. i. seminis alexadrini. 3.
ii. surfuris. p. i. mell persicoꝝ amaroꝝ añ. q̄r.
5. salis cōmū. 3. ii. perapi. 3. v. succi folioꝝ po
ri. 3. i. fiat clistere usq3 ad q̄rt. v.

**De emorroidibus fistulis 7 ragadiis q i
in ano fiunt**

Sillanus

Standū circa rubricā q emoroides
quedā sunt manifeste sicut que appa
rēt in orificio ani ad oculū: quedā sūt
occulte iter anū que non possunt uideri nisi di
giti ponantur interius. Et istarū ambesūt dupli
ces: ut quādo sanguis emanat ab eis 7 a ulgari
bus pprie dicuntur emoroides: qdā sunt sur
de: ut quādo nihil emanat ab eis. Secūdo notā
dum q triplex ē gēus emoroidarum: quedā di
cuntur uerueales 7 sunt extrisece existētes i ano
qdā dicūtur morales qz hñt similitudinē cū moro
7 sūt extrisece i ano causate a sāguie: Alii addūt
aliā speciē dicētes q alie sunt sicut uesice 7 sūt
a fiate licet raro: Alie dñtur uueales 7 hñt colo
rē uue bñ mature causate a sāguie mlico: 7 sic
p3 cā strisece ipazū emoroidarū sz cā extrisece
ē sicut acceptio medicie acute pūgitue 7 silia.
Ter. no. q signa emoroidaz extriseceaz sūt māi
festa ad uisū: quia eminentes extra 7 ad tactū:

Signa earū q̄ sunt p̄funde sūt dolor: et guttas intra anū et difficultas egerēdi et uerū signū est inuērare lōgā d̄ cū uentosa magna abiq̄ scifi ones: et tunc aspēus intestini inuēsatū idicabit ueritatē imēdiate supra egritudinē. Signa quādo sunt ab hūorib⁹ frigidis: q̄ sentitur dolor turbat⁹ et guttas in uētre. Si sint ex hūorib⁹ calidis scitur pūctura circa anū ac si patē retur tenasimōnē: et p̄sueuerūt p̄ illa accēnā consequi discoloratio faciei et grauitas coratur.

Pronosticatio fluxus emorroiday si ē t̄pus p̄reuat a multis egritudinib⁹ m̄licis scis ex hūoribus adultis sicut ē silia m̄lia lepra idropisis morsea malū mortuū q̄rtana passio splenis.

Cū emorroides p̄sueuerūt fluere et nō fluunt: imo oīo cessant sūt cā idropisis et t̄sis. Omnes emorroides sūt difficilē curatōis. p̄mo q̄ illa p̄f est enormis et rugosa et nō pōt sic inuestigari eā. s̄o q̄ illa p̄f ē multū sc̄sibilis. Tercio q̄ talis ē semita multay si fluitatū et q̄si p̄tinuay. Quarto q̄ est mēbrū frigidū nō h̄ns t̄tū. Alterius notā d̄ fistulis ani. p̄mo q̄ fistula ē ulc̄ strictū superius latū inferi⁹ sordidū et p̄cauū cū callositate i mēbro. Secūdo notā de fistulis ani q̄ q̄dam sūt penetrātes et q̄dā nō. Tercio notū q̄ fistula i ano cātur ex materia m̄lica uenēnosa aduēta decurrēte ad intestinū longatōe q̄ ip̄m corrodit et ulcerat et parit per t̄pus fistulā i loco. cātur et p̄pter apā emorroidas et silia. Quarto notū q̄ signa fistule penetrātis sūt q̄ feces exeunt per fistulā et uētostrates m̄siste et m̄siste tut chirurgico cū misertit t̄tā i fistulā et tractauerit eā iuenit tentā p̄fundari usq̄ ad longāonez et si dign⁹ ponatur i ano nō poterit bñ p̄strigi undiq̄. Qñ fistula penetrauerit intestinū oīo icurabilis ē: et si ē curabilis tūcū ē ualde de lareato. Alteri⁹ ē notā p̄ncipalr de ragadiis ani q̄ ragadie ani sūt fissure i ano sine t̄uore. Secūdo nō ē notā d̄ causis. Cā ragadiay pōt ēē q̄ntuplex. p̄ma dissinteria. s̄a cā pōt ēē feces dure que trāseūtes per anū inducūt magnū dolorē et sc̄is surā et solōnē p̄tinui. Tercia cā pōt ēē calitas et siccitas orificii ani sc̄ndētis anū. Quarta causa pōt ēē apā ani et emorroides q̄n rumpūtur. Quinta pōt ēē aliquid exterius sc̄ndēs et rumpens. Tercio notandū de signis ragadiarū ani. Signa sunt dolor et ardo: cū sc̄isuris apparētib⁹ et q̄ ex eis emanat uirus nigrū: aut rubrum: aut ferens ualde et uiride. Pronosticatio. Ragadie sūt difficilis consolidatōis et cura i onis p̄pter causas superi⁹ allegatas de emorroidibus.

Al.

Um sanguis recēs sine dolore p̄ inferiorē fluit regionē it̄erpollato in t̄p̄e si ē cōstringendus nisi patiens debilitet a multis. n. passionibus exinde liberat. Si autē ex eo debilitet et indiget cōstrictōe trocisci d̄ Karabe cū succo sumachi denf. In comestōe quoq̄ sumat sumachi am et cibū q̄ cū succo uue acerbe sit ex his silia de illis q̄ nutritia sūt. Si vō multus debilitet nutritiā cū succo carnis cui pluri mū admisceat succus citoniorū et uinum. Vinū quoq̄ bibat sipticum. Et sup̄ epar ponatur emplm de spica q̄d in. c. de epar te notauim⁹. Et si ista nō suffecerint. Cōfectio de scor̄ia ferri def. Qd. 18. m̄roba lanoy indoy beliricoy et embilicoy oīum añ. 3. v. sp̄ice s̄gnanti cipi. 33. pip̄is olibani amicos oīm añ. 3. ii. scor̄ie infuse in aceto p̄ ebdomodā unā et postea torrefacte. 3. xv. cōficiantur oīa cū melle dispumato quod fuerit coctū cū apozimate embilicoy sicut in. c. de mela notauimus de q̄to quotidie ad uucis magnitudinē sumat. hoc namq̄ emorroiday et nienstruoy sanguinē cōstrigit fluxui quoq̄ vētris longi t̄p̄is remediū affert. Si autē in ano oris alqd promi nēse xtra ex quo magnus provenit dolor nec ab eo fluit aliquid succ⁹ cepe cū pauca lana: aut fel uaccinū supponat. Supposito rū quoq̄ longū de cicamine subiciat q̄ patēs p̄ totā teneat noctē: et si cōtigat egredi remittat donec infrigides: et egrediat⁹ sanguis. Cū autē dolor uehementissim⁹ fuerit et apā magnū i ano phlebotomes eger. Et epl̄s b̄ suppoat: sedat. n. emorro. dolorē cū adest apā cū eis. Qd. 18. mellilotus camomillā q̄ tā diu in aq̄ coquant donec dissoluant deinde sumat ex aq̄ decoctionis earū quātū una manu capi pōt uitellus oui assati unus croci. 3. i. opii. 3. ii. sc̄is lini triti fenugreci maluausci oīm añ. 3. i. cōficiantur oīa ex rob i quo bdeli. 3. iii. fuerint dissolute et folia supposita: postq̄ supficiens ex oleo sisamiuo in quo adeps galinace⁹ fuerit dissolutus: aut anatis inūcta fuerit i ore emplī supponatur duz adhuc sit tepida. Illa confectio dolorē et apā sedans. Cepe albū optime coctū terat et cū butiro uaccino misceatur ut mollescat et tepēfactum ano in quo est apostema superponatur: hec enim dolorē sedat uehementem.

Sillanus.

De emorroidibus fistulis et ragadiis ani.

Determinat de emorroidibus fistulis et ragadiis ani: et diuiditur in tres. Primo determinat de emorroidibus. Secundo de ragadiis. Tercio de fistulis. Secunda ibi. Cum uero in ano. Tercia ibi. Fistule uero. Prima in tres. Primo ponit curam quam emorroides sunt fluentes docendo restringere. Secundo ponit curam quam sunt surde non fluentes docendo apire. Tercio docet sedare dolorem sua ibi. Si autem in ano. Tercia ibi. Cum autem dolor. Prima in duas: Primo ponit curam quam emorroides fluunt et non sunt restringende. Secundo ponit curam quam indiget restringende. Secunda ibi. Si autem. De prima dicit quod cum sanguis rectus fluit per anum cum interpollat de talis non est restringendus nisi patiens debilitetur et uerificat se: quod patiens liberatur et perueniatur a multis egritudinibus maliciis de quibus dicitur. R. d. p. Si autem. Ponit curam quam indiget restringende: et diuiditur in quatuor. Primo ponit curam per troiscos. Secundo per dietam. Tercio per emplastrum. Quarto per sectores. Secunda ibi. In comestione. Tercia ibi. Et super epar. Quarta ibi. Et si ista. De prima dicit quod si ex fluxu emorroidum patiens debilitetur debet dari troisci de karabe cum decocto sumach. R. d. q. sunt firi et stiptici et solidant a proprietate restringentes sanguinem. Ad idem pilule de bdelio. Ad idem pilule de sandaraca. In comestione. Ponit curam per dietam. Et primo dicit quod in comestione de fumere sumachia et cibum quod sit ex succo uine acerbe et filia. R. d. q. tales cibi sunt stiptici et igrossant sanguinem et claudunt uias et restringunt. Secundo dicit quod si patiens multum debilitetur de utriusque succo carnis cui adiungitur succus citoniorum et uinum. R. d. q. magis subleuat uirtutem et restringit. Tercio dicit quod de bibere uinum stipticum. R. d. p. Et super epar. Ponit curam per emplastrum dicens quod super epar est ponendus emplastrum de spica de quo est dicitur cap. de epar. R. d. q. stipticum est portat epar et perhibet fluxum ab epar. Notandum quod super anum de poni hoc emplastrum. R. d. aloes succotrinum sanguinis draconis pilos leporis subtiliter puluerizatos an. 3. ii. tele aranee. 3. ii. albuminis oui bene agitati. q. sufficit ad incorporandum et extendatur si panis et applicetur ano. Ad idem. R. d. succi platan. 3. ii. aq. ros. 3. s. pulueris sumach. q. sufficit ad incorporandum misce omnia et fiat emplastrum medioriter ligandum. Ad idem per paupibus ungatur ex oleo ros. ul. mirro ul. puluis sumach sumatur cum oleo et applicetur ano. Ad idem sedeat in aq. decoctio gallarum balaustiarum sumach myrtillorum et filius. Vel fiat decoctio in uino stiptico: ul. fiat formatio ex tasso barbasso decocto in uino. Et si

ista. Ponit curam per sectionem dicens quod si ista non suffecerit de dari sectione de scorvia ferri. Secundo ponit descriptionem. R. d. mirobal. indo. belluricorum eblicorum an. 3. v. spice ignanti cipi. 33. ameos peris olibani oim an. 3. ii. scorvie ferri infuse in aceto per ebdomadam unam et torrefacte postea. 3. xv. conficiantur. misce cum melle dispensato quod sit coctum apozimate eblicorum sicut dictum est. i. c. de milia Tercio ponit inuentionem dicens quod hoc electarium restringit sanguinem emorroidum et menstruum. Sicut restringit fluxum uetris antiquum. R. d. p. Si autem in ano. Ponit curam quam emorroides sunt surde docendo apire eas et diuiditur in duas secundum quod duo ponit remedia. Secunda ibi. Suppositorium. De prima dicit quod si ano emorroides fuerint apparentes. Extra prominentes et non fluit aliquid tunc succus cepe cum pauca lana de supponi: aut fel taurinus. R. d. q. talia apperunt emorroidas uenas emorroidales ubi est materia retenta. Suppositorium. Ponit aliud remedium dicens quod de supposito supposito longum de cyclamine quod patiens de tenere tota nocte. Secundo dicit quod si pergit egredi de remitti donec scindat et egrediatur sanguis. Ad idem. R. d. succi cucumeris asinini staphisagrie an. conficiantur cum melle fiant suppositoria. Ad idem. R. d. pulpe clogntide. 3. iii. amigdalum amararum. 3. iii. fiant licinia longa. Ad idem. R. d. olei psiccorum amarorum quart. 5. medulle crisomilorum dorsoform alleorum an. 3. i. fiat unguentum cum cera. q. sufficit et si ponatur cum tenta. Ad idem supposito scia ex radice ireos apozificia emorroidum. Ad idem panis porcinus. Ad idem inuectio cum oleo psiccorum uel de crisomillio: uel de amigdalum amaris. Notandum quod emorroides possunt aperiri cum foliis ficus et fricetur locus ex eis a parte aspera donec lac egrediatur. Vel cum succo cyclaminis ul. cepe. Sicut et si fricetur locus cum lana ul. panis infuso in medicamine quod est. R. d. aloes succotrinum subtiliter puluerizati. 3. iii. foliorum leuistici 3. i. misceantur. Sicut possunt aperiri cum stomo et ut non claudatur ungatur locus cum unguento immediate dicto. Similiter possunt aperiri cum sanguisugis appositis ad emorroidas cum una canna concaua ne uadant ad alium locum. Cum autem dolor. Docet sedare dolorem emorroidum: et diuiditur in duas. Primo docet per phlebotomiam. Secundo per emplastrum. De prima dicit quod quando apostema fuerit nehebens et magnus in ano debet eger phlebotomari. Ratio quia diuertit ne materia fluat ad locum. Et emplastrum. Ponit seu docet sedare per emplastrum: et diuiditur in duas secundum quod duo

ponit. Secunda ibi. Ad dolorem. De prima dicit qd ad sedandum dolorē emorroidaz dbz superponi emplm qd ē. ℞. mellilotū ⁊ iomillā diu coctā in aqua donec dissoluatur: deinde matur ex aq decoctiois eaz qzrū una manu teneri potest utellus oui assati croci. 3. i. opii. 3. ii. seminis lini triti seminis fenugreci maluanī schi aii. ℞. i. conficiantur omnia ex rob i quo sit bdelii 3. iii. dissolute ⁊ folia superposita post quā eoz superficies ex oleo simsamino in quo adeps anatis mixta fuerit more emplī super ponantur dum sint tepida ratio quia resoluūt ppter camomillam stupefaciūt ppter opium. mollificant ⁊ maturant ppter arungiā anatis cum bdelio. Ad idē ℞. mucillaginis seminis lini aii. 3. ii. butiri sine sale sepi renū capraz aii. 3. s. utellus unius oui rof. xii. cere modicū fiat unguentū. Ad idē ℞. florū malue camomille aii. 3. ii. seminis fenugreci seminis lini aii. qrt. 5. conquassa simul ⁊ bulliant omnia in aqua in qua patiens teneat anchas: aut spōgia fortiter compressa infusa i pdicta aqua applicetur ano vel ex pdictis fiant sacculi longi ⁊ stricti bulliat ⁊ non superponatur. Alia cōfectio. ℞. dicit aliud sedans dolorem dicens qd cepe albū optie coctū teratur ⁊ cū butiro uaccino misceatur: ⁊ molefiat ⁊ tepesactū ano suppoatur qz resoluūt uehemēter dolorē Ad idē porū elixatū pfectū cū butiro. Ad idē ℞. liacias cū testa ⁊ cōbure i fornace ⁊ pluerizata ⁊ aspgatur qz statī dolor sedatur. Ad idē v3 suffumigatio fca cū bdelio ⁊ adipe xirbi cāselini. ad idē ūctio facta cū oleo semis lini d pscio ul' crisomil' ualet. Notādū qd iter oīa folia caulii sedāt dolorē Ad idē in ctio cū adipe anatis ē maximū iuuamētū. Al.

Cū vtro i ano ragadias habuerit patiens q cū ledunt cū ipsius vter sic ē pillis de bdelio yraf: q. ℞. mirobal. ni. lkebul. amboz aii. 3. x. serapini. 3. iii. nasturci al. 3. ii. bdeli al. moll ⁊ pguis. 3. xv. dissoluaf bdeliū i succo poroz ⁊ ex eo cōficiāf alia ⁊ iso: mēf ex eis pille ⁊ sumaf ex eis frequēter ab. 3. i. vsqz ad. 3. iiii. Locus vō si aduersionē patiat ex ungtō de cerusa iungatur si autē si fetis i eo adustio vngaf ex ungtō q fit ex adipe q i gibo cameli iuenis ⁊ bdelio q sic fit. ℞. cere citrie olei sisamini adipe anatis medulle cruris vaccini adipis q li i gibo cameli bdeliū oīm ptes eqles. bdeliū pzi mucillagie se. lini dissoluaf: deinde oīa misceant: hoc enī optimū existit. Si autē eger ragadias i ano habuerit pfūdas

a qb' fetēs virus fluxerit medicamē acutū qd i. c. de vulnerib' descripsim' ei suppoatur qd eger p duos dies patiat. Et si i eis aliqd remaneat qd resudet medicamē iterū apponaf qd eo vsqz fiat donec locus siccef ⁊ si resudet: qd si ea q ibi fuit eminecia extra ⁊ pēdētia fuerint i mī ut arefeāt ⁊ nigrescāt butirū tepidū multonēs sup fundaf donec nigredo ab eo remoueatuz Si autē resudatio reuerfa fuerit acutuz medicamē itē ibi appoaf: ⁊ si si resuaderit es vngtō de cerusa curef. Et ēt qn emine tes emorroides extra curant cū ferro cauterizando: loq m de hoc plus ē quā hui' nri libri modus regrat: fistule vō generātur i ano velociter: qm figura ei' facit eē il lud necessariū. Que autē utriqz penetrantes: aut si penetrātes. Cū autē pforate sunt vtrinqz stercus egredif ex eis ⁊ vctositas Si autē si egredif stercus neqz vctositas si ē penetrās ab vtrazqz pte. Loq vō de eius cura pfecte plus ē qz hic noster liber expectat. Sed qz oēs fere boies semp maximū scurrunt errore in cura ei' vñ ⁊ maximū scurrunt nocumētū nos excitabim' eos ad hoc qd huic egritudini congruū erit: ⁊ oīdemus qliter a pdicto errore se custodi ant ⁊ dicimus q si fistula vtrinqz pforata cū ab ano imota fuerit nullo mō ferro tangenda ē ⁊ incisiōe enī ferri constringit stercus inuoluntarie egredi. Et ēt aliud q re fistula ab vtrazqz pforata ferro tāgi nō dz: qz toto tpe vite egi sic pmaere poterit nō magnū faciens nocumētū neqz pueniet ex ea aliū nisi resudatio ⁊ fluxus. Si qd ab ea fluxerit acutuz fuerit ⁊ mordicata ⁊ fetidū habuerit odorē cui' ēt quātitas quotidie augeaf erit fistula putrida ⁊ cū h herpetestioniemo cui ex medicamine acuto ⁊ ex eo qd cōplet oīa succurrenduz est anteqz dilatef ⁊ magnificef. Cū autē non resudauerit nisi parū neqz eius quantitas quotidie augeaf neqz magnificef neqz odor ibi augumētatus fuerit nō ē in ea ali quid qd sit timendū nisi resudatio ⁊ fluxus que medicari pōt donec siccef ⁊ detumescat ⁊ non resudet per longū tempus Si autē resudatio redierit medicamen preditū adhibeatur: Et hoc modo poterit blādiri per totū tempus vite egi ⁊ si nocebit: Modus adhibendi huic egritudini medicamen ex collitro quod i. c. de fistula

De emoroidib⁹: fistulis et ragadiis ani

oculi notauimus. sumat et optiterat et si
stula prematur donec quicquid in ea continet
egredietur et si radi⁹ ea ingredi poterit suol
uas toto: deinde ex predicto medicamine p^o
q^o mollificatum fuerit intus in fistulam i
mittat. si vero in ea minime radi⁹ ingredi po
terit dissoluat medicamen in aqua et sub
lenet coram egri supposito pluinari et eo su
pino iacente predictum medicamen distilla
do suppositulam fundat et fiat hoc in mane
et circa noctem et tres dies et sedeat in aqua
de curcuma et lauet ex ea. Sillanus.

Ponit curam ragadiarum que sunt in ano et di
uiditur in duas. p^oio facit hoc. secundo reuertitur
ad ponendum curam emoroidarum maxime quam fuerit pu
tredo. secunda ibi. Ad si in ea. Prima in duas
p^oio ponit curam ragadiarum quam non sunt perfunde
nec saniose. Secundo quam sunt tales. secunda ibi.
Si autem. Prima in duas. p^oio ponit curam per eu
acuationem quam ueter est stipticus. secundo per localia
secunda ibi. Locus uero. De prima dicitur quod
patiens habuerit ragadias in ano ledentes eum cum
ueter est stipticus de uti pillis de bdelio que sunt. et
mirobalan. nigro. kebulop. emblico. an. 3. r. se
rapini. 3. iii. nasturcii al. 3. ii. bdellii molli et albi.
3. xv. dissoluatur bdellium in succo pororum et ex eo
conficiatur alia formetur pilule et ex eis sumatur
frequenter ab. 3. i. usque ad. iii. r. de ista pilule pro
pter mirobalanos euacuant et consolidant. propter
bdellium. Notandum quod melius est si daretur medi
cine laticine uel fierent clisteria quam mirobalani con
stringunt post laxationem. deinde consolidetur locus
cum unguento consolidatio et cerusa dicta superius
sepe: et sic facit gerardus. Locus uero. P^oio cu
ram quam in loco sit adustio. secundo quam illo non est
adustio. secunda ibi. Si autem non. De prima dicitur
quod si in loco fuerit adustio de fieri inunctio cum
unguento de cerusa. r. de frigidauium et cur 3
consolidatiui. Si autem non. Ponit curam quam in lo
co non est adustio dicens quod debet inungi cum un
guento quod sit ex adipe que in gibbo cameli in
uenitur et bdelio et sic fit. et. cera citrine olei si
samini adipis anatis medulle cruris uaccini adi
pis que in gibbo cameli bdellii oium an partes
equales. bdellium p^o in mucilagine seicini dissol
uatur deinde misceantur quod hoc optimum existit.

Notandum quod loco adipis que in gibbo cameli
reperitur ualet cepe caprarum uel assungia galli
ne et ungatur scissure. eodem modo ualet et scissuris
manuum. Ad idem et. dragagati gallarum an. pluri
setur cum sepo caprino uel bouino et pauco olei
ros. misce et fiat unguentum. Ad idem suffumiga

tio facta cum bdelio pfecto cum adipe. Ad idem
terbentine. 3. ii. adipis anatis olei uiolati an. 3.
ii. mucilaginis dragagati. 3. i. cere citrine. 3. i. dra
gati puluerizati. 3. ii. fiat unguentum et. Si autem
eger. Ponit curam ragadiarum quam sunt perfunde et
saniose dicens quod si eger habuerit in ano ragadias
perfundas a quibus egreditur uirum fetens de superio
medicamentum acutum quod scripsit in. c. de ulceribus
oculorum et de polipo. r. de coroditio psumit mas
saniosas uel furiosas. Secundo dicitur quod si in eis aliquid
remanet quod sfudat: iterum de superio medicamentum. et 3
fac donec locus extirpetur et non resudet. Ad idem
ualet cerotum uiride positum in eodem. c. deinde locus
psolidetur cum unguento de cerusa. Quid si ea.

Ponit iterato curam emoroidarum spater et di
uiditur in duas. P^oio ponit curam per medicamentum
Secundo per chirurgiam. secunda ibi. Est etiam. De
prima dicitur quod si emoroides fuerint: extra p^omi
nentes et pedentes et fetentes in tantum quod arefuerint
et nigrescant de sepe supponi butirum tepidum
nec nigredo remoueat. Secundo dicitur quod si re
sudet uirus fetens medicamentum acutum ibi potatur
Terno dicitur quod si non resudet uirus fetens curetur
cum unguento de cerusa. r. de psolidat. Est etiam.

Ponit curam per chirurgiam dicens quod curatur ali
quod cauterizando cum ferro. secundo dicitur quod non
pertinet ad istum locum: sed ad septimum almasoriz.

Notandum quod emoroides possunt remoueri per
incisionem earum ita quod totaliter incidantur quam sunt
antique cum ferro. f. cum forficibus. Secundo possunt inci
di sine dolore cum filo de serico uel cum pilis equi et
infundantur in aquam in qua caphoram fuit dissoluta: unde
non sentitur dolor: stupefaciendo membris et p^o incisi
one ponatur emplastrum factum ex uittellorum et oleo
ros. ad sedandum dolorem postea psolidetur ungue
do locum cum unguento psolidatio quod sit cum cerusa
lota aloem masticam thure saguis dracosis oleo ro.
et cera: fistule. Ponit curam fistularum que sunt in
ano: et diuiditur in tres. P^oio p^omittit quod se ha
beret fistule anni quantum ad generationem. Secundo
possunt diuersitate fistularum. Tertia p^osequitur ponendo
curam. secunda ibi. Que autem utriusque. Tercio ibi. Lo
qui uero. De prima dicitur quod fistule in ano cito ge
nerantur et discernuntur ex figura earum. Que autem
utriusque. Ponit diuersitatem earum dicens quod tales
aut sunt penetrantes aut non. Secundo dicitur quod penetran
tes distinguuntur ex eo quod egreditur de loco fistule
stercus et uetustitas. f. si non sunt penetrantes tunc non
egredietur ab eo nec stercus nec uetustitas. Lo
qui uero. P^oio p^osequitur ponendo curam fistularum
anni: et diuiditur in duas. P^oio ponit intentionem su
am. secundo p^osequitur eam. secunda ibi. Et dicemus. De

prima dicit q loquendo de cura fistule pſeē trā
ſit metas hui⁹ libri. De ſecūda dicit q ſere oēs
homines maximū incurrunt errore in cura hu
ius paſſionis. unde maximū ſequitur nocumē
tū. Et hic ipſe intendit excitare noſ illud explicā
do qd ē cōgruū in cura huius ppter quod poſ
ſumus cauere a dicto errore. Et dicemus.

Proſequetur ⁊ diuiditur in duas. Prio pmit
tit documentū obſeruandū in cura fiſtule pene
trantis. ſecūdo ponit curā illius per medicinas
ibi. Si autē illud. De pria dicit q fiſtula pe
netrans ab utraq parte ſi fuerit diſtās ab ano
nō ē tangēda aliquo mō ferro ⁊ rōnez aſſignat
qz ex incisione facta cū ferro cōtingit ſtere⁹ egre
di inuoluntarie. Rō quia lacertus cōstringēs et
dilatans ē incifus. ſecūda cauſa qz talis fiſtula
toto tempore uite. ſ. egri ſic permanere pōt non
inducēs magnū nocumētū nec pñit ex eo ali
ud niſi reſudatio ⁊ fluxus. Si autē. Pōit cu
ram fiſtule ſanioſe ⁊ diuiditur in duas. qz prio
ponit curā in generali. ſecūdo in ſpāli. ſecūda
ibi. Methodus. Prio in duas. primo pōit in
generali qū fiſtula ē ſanioſa ⁊ profunda. ſecūdo
qū ē pauca. ſecūda ibi. Lū autē nō. De pria
dicit q ſi illud qd egreditur a fiſtula fuerit mor
dicatū ⁊ acutū ⁊ ſetidū ⁊ quātitas cōtinue au
geatur talis fiſtula erit ſanioſa ⁊ cum herpeſtho
meno. ſecūdo dicit q in cura talis ſuccurrē
dū eſt cū medicamine acuto ⁊ cū eo quod perſi
cit itentiones oēs anteqz dilatetur. De ſecū
da dicit q ſi fiſtula non reſudat niſi parū ⁊ qzti
tas nō augetur quotidie nec malus ē dolor: tūc
debet medicari cū medicamine ericeatiuo dōec
ericeatur ⁊ detumeſcat ⁊ non reſudet aliqd lōgo
tēpore. Tertio dicit q ſi reſudatio reuertatur
debet exhiberi medicamen acutū ⁊ ſic blandiri
toto tempore egri. Methodus. Pōit curāz i
ſpāli: ⁊ diuiditur i duas. Prio explicat medi
camē ponendo modū approximatiōis. ſecūdo
oſtendit quid ſiendū qū nō pōt appropriari mō
predicto. ſecūda ibi. Si vō. De pria dicit q
debet exhiberi medicamen factū ex collirio: de
quo dictū eſt in cura fiſtule oculi. ⁊ hoc d3 fieri
donec egrediatur quod in fiſtula pñetur. ſecū
do dicit q ſi tenta pōt ingredi inuoluatur radi⁹
edto ex predicto medicamine iniucto ⁊ mittatur
in fiſtulaz. De ſecūda dicit q ſi radius non
pōt ingredi in eam diſſoluatur medicamē in aq
⁊ debet ſbleuari corā egri ſuppoſito paluinari:
⁊ infirmo ſupino iacente p dictū medicamē d3 i
fundi ſup fiſtulā diſillādo ⁊ d3 fieri de mane ⁊
circa noctē per tres dies. Dicit etiā q debet ſe

dere in aqua de curcuma ⁊ lauari ex ea. No
tandū q cura fiſtule penetrantis ē ut totū corp⁹
mūdiſicetur cū pillis ſetidis: aut ex decoctione
mirobāl. indop. hebuloz ſene epithimi ſumiter
re dulcorata cum ſuccaro roſ. ueteri. deinde to
ta fiſtula mūdiſicetur uſqz ad longaonē cū vn
guēto uiridi facto ex melle roſ. ⁊ aluiē ſuccotri
no ⁊ floze eris mixtis ⁊ tritis equaliter ⁊ aut ex
puluerē affodilloz ⁊ dilatetur oſ fiſtule cū tēra
de ſpōgia: aut cum medulla cāne mellite aut cū
teneritate ariſtologie rotūde ⁊ cū ſcā ſuēt cau
tēizetur loc⁹ uſqz ad pſūdū. deīn rōneatur cru
ſta cum butiro. deīnde incarnetur illud cū pul
uere thuris minuti rotūdi ⁊ in ſine cōſolidetur
cū puluere nucis cipeſſi ⁊c. Cura fiſtule nō
penetrantis ē ut mūdiſicetur locus cū unguēto
uiridi dicto uel cū puluere affodilloz ⁊ dilatetur
oſ ut dictū ē ⁊ poſſet cauterizari: quia cauteriū
omnē remouet malā cōplexionē mēbri ⁊ diſſol
uit materias corruptas pñtas in mēbro ⁊ ſtri
git fluxū ſanguis. Medicamen ualde bonū
ad fiſtulā ani. R. acetū uini fortiffimi clari olci
uethiozis qd poſſet inueniri añ. lb. i. litargiri
puluerizati ⁊ cribellati. lb. j. coquatur iſta dōec
nigrū ⁊ lucens fiat deīnde ex eo ſiant tēte lb. eniz
nalde ericeat abſqz mōdiſicatiōe ⁊ pſolidat pla
gas recētes ⁊ vulnera ⁊ ulcera ātūa cōſolidat
⁊ mūdiſicat. Ad idē. R. aloes ſarcocolle thu
ris ſanguinis draconio aluiē ſuccarini añ. j. i.
florū eris. j. ii. ſiant ex eis ſief cū ſucco ſumiter
re ⁊ reponatur tā diu q indureſcat ⁊ cū neceſſe
ſuēt pōatur unū in fiſtula ⁊ pōatur oī die uſqz
ad. vii. dies mūdiſicat eni d3 proprietate fiſtulā
⁊ finaliter cōſolidat.

De egreſſione ani ⁊ mīſicis. Sil.

Standū circa rubricā de exitu ani
q cā exitus ani ē duplex. Una ē re
laxatio lacerti ſeu muſculi retinētes
feces: hoc ab hūore relaxāte lacer
tus. Alia cā ē apā inteſtini faciens ipſuz deſcēde
Secundo notandū q ſigna exitus ani ppter
relaxationē ſūt: qz per imiſſionē cū digito pōt i
ingredi anus ſine dolore. Signa exit⁹ ani pp
apā ſunt q inteſtinū nō ingreditur niſi ipellatur
cū digitis: dolor loci cū eminētia māiſeſta ⁊ cū
duritiē. Tertio notandū circa rubricā d3 exitu
mīſicis q exitus mīſicis ē duplex. ſ. cā extrinſeca
⁊ intrinſeca. Extrinſeca ē ſicut caſus ⁊ percuffio
ſuperflū⁹ coitus ſeſſio ſuper lapidē frigidūz uel
ſtatio in aqua frigida uel unctio cū unguēto ſui
gidis. Cā intrinſeca ē uel apā mīſicis ⁊ ſic exit ex
tra uel relaxatio uel mollificatio ſiue palifiſ: et

De egressione ani et matricis

hoc uel ab humore ibi bito in peccantate mris uel ppter fluxu humiditatis aquose ab aliis mbris ad matricem. Quarto notandū q signa exit⁹ matricis ad extra ppter relaxationē sūt multitudo humiditatis fluentis a uulua mollietis mbris: et laxitas. Signa exitus ppter apā sūt dolor intrinsecus et aliqui febris: febris et aliquid durities. Pronosticatio exitus matricis extra nū qz uel difficulter curatur. **Alman.**

Ubi anus extra egreditur carens apate et ita disponitur q si impellatur igredif ceruse balaustie gallarū aluis antimonii diū partes sumantur equales et in plūere redigant^r: et super ex oleo ros. calfacto inunctū pluerizentur et anus intromittat^r et constringat^r qd tñ fieri continet postqz eger a sella reuersus fuerit ne cū cito ad sellam surgere sit necessesse. Sumatur et galle balaustie cupule glandiū folia mirti et coquant^r in aqua donec rubea fiat et sedeat in ea et lauet^r ex ea. Qd si anus qui apostemofus est ingredi mini me pōt eger aquā calidā frequenter ingrediat^r et in ea sedeat et ungat^r anū ex cera et oleo camomillino: aut anetino donec igrediat^r. Quz intromissus fuerit ex his q no minauimus curet. Uulua preterea si egressa fuerit similiter erit medicanda. Est tñ necesse ut fortiter ligetur et uel egra semper supina laceat et cora superius eleuet^r. **Sil.**

Determinat de exitu ani et mris: et diuiditur in duas. Primo ponit curā exitus ani. Secūdo matricis. secūda ibi. Uulua preterea. Pritia i duas fm q duo pōit remedia. secūda ibi. Sumatur. De pita dicit q cū anus extra egreditur et sine apate cuius signū ē. quia si digit⁹ impellit ingreditur tūc debet anus supspargi puluē tali. **R.** ceruse balaustiar gallarū antimonii aluis oīum añ. partes equales puluerizetur et super anū prius oleo ros. salis inūctū ponatur. dei de anus intus mittatur et stringatur. rō qz talis puluis ē stipticus sed oleo inungitur ut meli⁹ retineatur puluis sup anū. Ad idē. **R.** sumach. 3. 5. gallarū anthere nucispresti myrrhe oliban añ. 3. i. fiat puluis cum quo sinapizetur itestinu: sed prius inungatur oleo ros. Sumantur

Ponit aliud remediū dicens q sumatur cupule glandiū galle balaustie folia mirti: coquantur in aqua donec fiat rubea et sedeat in ea et ex ea lauetur. rō qz sunt stiptica. Ad idē fiat balneū de foliis nucis cipssi. Ad idē ualet sessio si fiat in decoctōe achacie uel seio myrti tassibar

bassi uel caude equine. Notandū q in cura perfecta d3 precedere balneū: deinde inunctio deinde puluis. Qd si anus. Ponit curā exitus ani qñ fit ppter apā cuius signū: qz nō pōt ingredi ppter ppressionē digiti eger d3 ingredi aquā calidā et sedere in ea. Secundo dicit q debet inungere anū et cera et oleo camomille uel aneti. ratio qz illa molliciant et sedant dolores.

Notandū q balneū eoz que cōpetūt in exitu ani eozum q molliciant: ut malua bismalua senugrecū semen lini et anetū. Siliter solum balneū aque dulcis ualet in hoc casu. Uulua preterea. Ponit curā exitus matricis dicens q si matrix egrediatur extra eodē mō ē curanda. Secundo dicit q tñ ē necesse ut fortiter ligetur et egra iaceat supina et cora superius eleuetur. rō primi. qz eadē uidetur cā exit⁹ ani et matricis. Rō secundi qz in tali situ matrix melius ascendit ad locū suū. Notandū q ad exitū matricis ad extra sex p ordinē regnūt^r. Prio uentose. Secundo suffumigatio. Tertio balneū. Quarto unguentū. Quinto suppositoū. Sexto emplastrū. Quid⁹ ē ut dicetur de oībus per ordinē. Ventose sint tres. Una pōatur supra umbilicū. sed alii dicunt sū māmilla: et una ab utroqz latere et sit ut matrix ascendat ad locū suū uel ad superiora. Suffumigatio habeat ollā parua in q sint carbones igniti et supponatur puluis talis. **R.** camomille achachie radice bistorte añ. 3. iii. psidie balaustie añ. 3. ii. asse fetide. 3. i. masticis olibani galbāi añ. 3. ii. 5. nucis cipssi gal laz folioz mirti añ. 3. v. et cū istis d3 scipi sum⁹ circūtegēdo pānis ollā ne fumat ascendat ad nares sed d3 tenere aliqz odorifer ante eas. et tūc ratio remedii ē. quia ex fetidis est ppositū faciētib⁹ mris ascendē et stipticis phibētib⁹ descensum et d3 fieri uentosis exitibus. Balneum sit tale. **R.** ro. ru. quar. 5. mirti radice tassibar bassi añ. 3. i. tommēille radice bistorte ante re masticis olibani añ. 3. ii. 5. succi matricarie succi laundule añ. 3. r. 5. asse fetide qz. i. cōquas sentur et in sacculo ponantur. buliant in modico uini stiptici et sūmergatur. rō per idē ut supra.

Unguentū euz quo d3 inungi orificiū matricis uel uulue int⁹ et extra et renes. **R.** olei myrtini olei de lilio olei masticis añ. 3. ii. 5. asse fetide radice bistorte tommēille añ. 3. iii. cere. q. suffi. fiat unguentū ut supra. Suppositoū uel pessariū in dura sba positū in collo matricis. **R.** asse fetide. 3. i. puluerizentur puluerizāda misce malaxādo cum oleo mirtino. fiat masa de qua fiat suppositoū. rō ut supra. **Emplm quod**

De superfluitate mēstruorū constringenda

immediate debet pōi super uulua ne itēp accedat
℞. gūmi pini. 3. ii. thuris mastifici añ. 3. i. nucif
cipressi. 3. 5. liquefiant i olla noua cū oleo d ma
stice fiat emplm. Alū idē. ℞. masticio quar.
i. olibani. 3. 5. nuciscipressi gallarū mirtilloz añ
3. i. psidie balaustie añ. 3. 5. terbentine. 3. i. pul
uerizanda puluerizētur conquassanda pquassē
tur cū pistello calido misce oia sū malaxādo cū
oleo fiat emplastrū tenue ad quātitatē unius pal
mi parui in longitudine 7 mediū i latitudine extē
datur supra pānū. Ultimo notādū q̄ i cura
huius passionis ualet uomitus qui trahit ad su
periora

De superfluitate mēstruorū pstrigēda. Sil.

Ira rubrica ē notādū q̄ mēstrua
fluūt naturaliter qualibet reuolutō
ne aut renouatione lune sel. secūdū
q̄ conuenit etati mulierū 7 aliis pti
cularibus 7 durata diebus trib⁹ usqz ad. vii. se
cundū diuersitates cōplexionū 7 qñ mēstrua
currunt in quātitate qualitate 7 ordine tunc sūt
mulieres sane caste 7 secunde. qñ aut illa mutā
tur tunc sunt egrotatiue incontinētes 7 steriles:
7 si generant ibecilles 7 morbosos generāt pue
ros. superfluūt ergo aliqñ pter naturā 7 sunt
cā morboz. Secundo notandū q̄ causa sup
flui fluxus aut ē intrinseca aut extrinseca. Si ex
trinseca sicut casus 7 percussio aborsus partus
inaturalis magnitudo nimia uirge. ragadie in
vulua mulierum. Si causa intrinseca aut ppter
vītutē aut ppter mēbra: aut ppter hūorem. Si
ppter vītutē hoc ē. ppter vītutē expulsiuā 7 mūdi
ficationē tot⁹ 7 sic ē ad bonū quātū ē ex h: aut
ē ppter vītutis debilitatē contētiue 7 hoc ē malū
Si fuerit ppter mēbrū hoc ē quia mēbrū ē rap
molle laxū mollificationū latū 7 apertū. Si fu
erit ppter humore h ē q̄ peccat rōe nimie q̄ti
tatis 7 nō pōt cōprehendi in uasibz: aut rōe q̄li
tatis male: ut quia nimis subtilis calidus uene
nosus saluus acutus mordicatio⁹ putrid⁹ aut fri
gidus aquosus sibilis. Tertio notandū de si
gnis si fuerit a causis extrinsecis hētur ex iudicio
patientis si diligens inquisitor uelit eā medicus.
Si vō fuerit ppter cās intrinsecas 7 fuerit cum
vītute forti tunc ē cū bona coloratione tolerātia
7 alleviatione. S3 si fuerit ex debilitate vītutis
tunc mulier ē discolorata 7 debilis 7 male tole
rat. si fuēit ex mēbro cognoscatur ex hītudie cor
poris. si ē pilosa extenuata macilenta 7 de facili
passibilis. si fuerit ex hūorū quātitate cognosci
tur ex plectoria: q̄ uene sūt plene. si fuerit ex hu
moris peccantis qualitate. s. caliditatis tunc ē ca

lo: sitis mordicatio 7 cognoscitur ex colore. si fu
erit ex sanguine color: mēstruorū puenitur ad al
bedinē. si ex colēa tēdit ad citrinitatē. si ex pble
gmate ad albedinē. si ex mīia ad liuorē 7 nigre
dinē 7 est optimū signū ad distigendū. Pro
noscificatio fluxus mēstruorū supfluus ducit ad
egritudines p̄sūptiuas. s. ad idropisim: ptisim:
ethicā: dolorē dozi: 7 passiones stomachi. s. de
bilitatē digestiue ablationē appetitis 7 sīlia.

Confectio pro retentione mēstruorū. ℞.
zuccari ros. 3. ii. lupidis emathitis trocisc. de
charobe trocisc. de terra sigill. et trocisc. de spo
dio añ. 3. i. misceantur 7 pouātur in scutella par
ua 7 deauretur. Unguentū ad idē. ℞. olei
masticio olei absinthii añ. 3. 5. olei mirtilloz. 3. i.
pulueris masticio. 3. i. puluis troc. de karabe.
troc. d terra sigil. boli armēi lapidis emathicāñ
3. 5. cer. pap. fiat ungtm addas aceti. 3. 5. Al.

℞o superfluis mēstruis cōstrin
gendis: trocisci de charabe per
hebdomadā vnā sunt dandi. qd
si non cōtulerint cōfectio de scoria def. Et
fiat minutō ex basilica. Uentose quoqz ad
māmillas apponātur. Et in comestione ci
bis vtatur stipticis. Et hoc medicamē egra
sibi subiciat. q̄. ℞. olibani balaustiarum
gallarū antimonii achacie alūis oīus par
tes equales. puluis horum optime tritorū
cum pauca lana subiciatur. Femur ue
ro 7 dozsum ex epithiatis que in. c. de
fluxu vētris noīauim⁹ epithietur. Et sede
at in aqua de curcuma. q̄ si ista nō contu
lerint ex alio pessario acuto fiat immissio 7
maneat in vulua. Silla.

Ponit curam quando mēstrua superflu
unt: et diuiditur in tot quot remedia ponit. par
tes patebūt. De prima dicit q̄ pro superflu
is mēstruis restringendis debent dari trocisci
de karabe per unam hebdomadam cum aqua
plantaginis. Ratio: quia sunt frigidi.
Ideo alterant: et sunt stiptici: ideo restringunt
uias 7 a forma specifica restringunt sanguinem
fluctē. Ad idem ual3 potare. 3. i. coralloz
cum. 3. i. aque plātaginis ante prandiū 7 tantū
de nocte. Ad idem pillule sacre ex trocisc stip
ticis 7c. Qd si nō. Pōnit aliis remediū di
cēs q̄ si non cōtulerit debet dari cōfectio d seo
ria ferri. rō patet. Et fiat. Pōit aliud reme
diū dicens q̄ conuenit phlebotomia facta de
basilica. ratio quia diuerit 7 euacuat aliunde:
7 tūc si peccet sanguis competit phlebotomia di
recte. si alius humor conuenit phlebotomia

De retentione mēstruorū et eorū p̄uocatione

indirecte. Ventoſe quoqz. Pōit aliū remedium dicens q̄ uentoſe debent poni ad māmīllas. ſ. ſub eis. rō quia p̄pter colligantiā māmīllarum cū matrice diuertūt ad ſuperiora materiā et ē remediū forte et familiare et ſepe expertū ſum. Ad idē ualeat ligare brachia: q̄ etiaſ diuertit materiā ad ſuperiora. Et in comeſtione

Pōit aliud remediū ſcilicet per dietā dicens q̄ in cibo debet comedere ſtipica ſicut riſus lētes ſar coctū carnes aſſatas uinū groſſum ſtipicū. ratio patet. Et hoc Pōit aliud remediū dicens q̄ debet ſubici talis puluis. R. oli bani balaufie gallarūz antimoniū acacie alūif oīūz añ. partes equales puluerizēt ſubtiliter et cum lana ſupponatur. Ad idē R. folioz plantaginis. R. ſ. conquaſſa et ſupponatur.

Ad idē ſucci plātaginis. R. ſ. troc. karabe ʒ. ſ. miſce et coletur et excoletur et ex colatura ini ciatur in matricē. Ad idē ſuppoſitorū ex acacia et ſucco ſanguinarie et ſuppoſatur. Ad idē et ē ſecretum iniectionis ſtercoris aſinini et ualeat a p̄prietate. ſemur x̄o. Pōit aliud remedium dicens q̄ ſemur debet epithimari ex epithimate de quo dictum ē ſupra. c. de cura fluxus uentris. ratio patet quia conſtringit. Ad idē fiat epithima ex ſucco plantaginis et trocīſcis de karabe et. Ad idē ualeat emplaſtrū de ſtercore aſini recenti factum. Ad idē R. ſucci plātaginis. R. i. aque roſ. q̄r. i. aceti. ʒ. ſ. coralloz rubeorum karabe lapidis emathis boli ar. mirtillozū cupularū glandiū olibani añ. ʒ. ii. terre ſigil. q̄. ſufficit puluerizanda puluerizēt miſce oīa ſicut duo emplaſtrū unū ante et aliud retro. rō patet. Et ſedere. Pōit aliud remedium dicens q̄ debet ſedere in aqua de curcuma. et eſt balneū factum ex radice rubee tictorum et ē radix cum qua tinguntur panni. Ad idē ualē aqua mirti et corticis radice ulmi et corticis radicis quercus et aliozū ſtipicorum ſicut ſunt cortices granatorum balaufiarum glandes lētes folia neſpilorum citoniorum pīroziū. Ad idē ualeat balneum aque decoctiois aluminis puluerizati et eſt expimentum uetularum infallibile. Notandum q̄ predicta remedia ualent multum quando fluxus eſt d̄ ſanguine colerico unde ſi predictus ſanguis ſit aquoſus competit balneum et emplaſtra facta per res calidas et ſtipicas ut olibanum maſticam cīpreſſi uernix laudanum myrrha ſtorax calamita aniſus aſſū et hīs ſimilia. et hec ſunt ſimplicia calida et ſtipica. Sed frigida et ſtipica ſunt camphora acacia ſpodium coriandruz ſanguis draconis ſan

dali lapis emathis p̄poquiſtidos bolus ar. cu pule glandium ſumach galla mirtus balaufia plantago quinqz ſemina frigida ſanguinaria et ſimilia. Ad ſi ſi. Pōit aliud remedium dicens q̄ ſi predicta non ſufficiant: debet dari peſſarium aliud acutum et diu teneri in uulua. ratio patet.

De p̄uocatione mēſtruorū. Silla.

Itē rubricam notandum q̄ mēſtrua currunt naturaliter ab āno. xlii. uſqz ad. xxxv. uel. l. uel. lx. aliquando citius: aliquando tardius: ſecundum diuerſitatem complexionum et alioz particulariū. Sed retinentur aliquando naturaliter ut infra annum. xlii. et ultra. lx. aliquando retinentur p̄ter naturaliter ut in temporibus mediis. Et ſciendum q̄ mēſtrua plus deſciunt in mulieribus q̄ ſperma in uiris. Secūdo notandum q̄ mēſtrua fluunt ſin etatem lūne: puellis fluunt in prima quadra: iuuenibus in ſecunda. Sed illis ſiue magis proceſſerunt i tertia quadra: et alio in ultia. et ex hoc poſſum⁹ percipere q̄ iuuenes debent phlebotomari in noua luna et ſenes in antiqua: quoniā ars imitatur naturam et ideo bene dicitur. Luna uet⁹ nerteres: iuuenes noua luna requirit. Tertio notandum q̄ mēſtrua retinentur p̄ternaturaliter propter cauſas extrinſecas: aut intrinſecas. Si propter extrinſecas: aut propter nimium ex eratum ſamē accidentia anime nimia pinguedinem febrem p̄tiſim p̄dropſim cyeatricem in uulua et hīs ſimilia. Si propter cauſas intrinſecas uel ratione uirtutis hoc ē propter aliquā de malis complexionibus debilitantibus uirtutem: ut mala complexio calida cum excedit: aut frigida hūmida uel ſicca: unde debilitant expulſiua et non expellit ſuperfluum: aut ratio mēbri: aut quia os ſtricim corrugatum oppilatū clauſum: ſicut eſt matrix et oſificia uenarū. Si propter humorem uel propter quantitatem uel qualitatem humorum: ut quia ſanguis erit nimis groſſus uiſcoſus frigidus et ſic de aliis. Si propter cauſas intrinſecas ratione uirtutis diſcernitur. Quarto notandum de ſignis. Si fuerit retentio mēſtruorum propter cauſas extrinſecas faciliſter cognoscitur ex iudicio patientis. Si propter cauſas intrinſecas ratione uirtutis diſcernitur ex ſignis malarum complexionū q̄ ſi ſit mala complexio calida ibi ē ſignis pulſus uelocitas urina intenſa et alia ſigna caliditatis. Si uero ſit mala complexio frigida mulier eſt diſcolorata: ſōnolenta. cū paucitate ſitis pulſus

o ui

tarditas urina remissa. Si ratione membri co-
gnoscitur ex habitudine. s. si est pinguis super-
flue uel nimis extenuata. si propter apostema ul-
ceratricem in matrice. Si ratione humorum di-
cernitur propter qualitatem: ut q. sanguis e. ni-
scosus grossus frigidus et cognoscitur ex habi-
tudine: superflue pinguis uel ex regimine pre-
terito multiplicante humores grossos et uisco-
sos causantes oppillationem. Pronostifica-
tio: si menstrua retinentur preter naturam medi-
cus potest pronosticari alteram ex his passio-
nibus: aut multas. s. mania milia caligo et epilep-
sia ad hoc quantum ad cerebrum: sed quantum
ad spiritalia membra pituitis tussis suffocatio:
sed quantum ad naturalia nausea ydropisis: et
quantum ad membra inferiora podagra. . Al.

Um ex retentione menstruorum ma-
gna sequitur passio trocisc. de myr-
rrha dentur. Quod. . myrrhe. 3.
iii. lupinorum optime tritorum. 3. v. folio-
rum rute mentastri pulegii ceruini rubee
de qua tigitur asse serapini opposonacis.
omnium an. 3. ii. informantur trocisci po-
derantes. 3. ii. ex quibus detur in die unus
cum aqua in qua semen iuniperi coctum
fuerit. hoc namque medicamen adeo uehe-
mens existit in prouocandis menstruis ut et
setu excutiat si qua eo sepe utat. Ventose
quoque sub curuature poplitis sunt ponende
et phlebotomia ex saphena facienda e. postre-
mo quoque uentose scori sunt supponende. Sil

Ponit curam retentionis menstruorum: et
diuiditur in tot quot remedia ponit partes pa-
tebunt. De prima dicit q. cum ex retentione
menstruorum sequitur magna lesio tunc debet
dari trocisci de mirrha. Ratio patet quia inci-
dant materiam viscosam subtiliant aperiant: et
mundificant matricem et sic etiam confortant
expulsivam. Secundo ponit descriptionem. . myr-
rhe. 3. iii. lupinorum optime tritorum. 3. v.
foliorum rute mentastri pulegii ceruini rubee
de qua tigitur serapini asse opposonacis om-
nium an. 3. ii. informantur trocisci ponderis. 3.
ii. ex quibus detur unus in die cum aqua deco-
ctionis iuniperi. Tercio dicit q. hoc medicamen-
est ita potens in prouocatione menstruorum
q. etiam ualet ad extrahendum fetum. Notan-
dum q. in prouocatione menstruorum quedam
approximantur per superius quedam per infe-
rius: et quedam ab extra. Approximata per
superius. super os. . myr. rubee tinctorum maio-
ris. 3. ii. leuistici spargi graninis radice ciperi

an. q. rt. 5. s. fiseleos. 3. ii. mellisse. . Al. . ii. arthimi
sie saune ualeriane pulegii calamenti an. . Al. .
i. xilobalsam caronbalsami an. . 3. i. spicenardi. 3.
5. liquiritie rase uuarum passerum mundatarum
an. 3. i. florum anthos florum sticados arabi-
ci an. 3. i. mell' etci. . ff. 5. succari al. q. rt. iii. fiat
sirupus clarificatus usq. ad . ff. i. 5. detur cum
brodio cicerum. . Al. idem. . myr. saune pulegii
et rubee maioris an. partes equales fiat decoctio
cum uino albo subtili detur ad bibendum. . Al.
idem. . myr. triscere rubee maioris an. 3. 5. seminis
fiseleos. 3. iii. seminis fenugreci fiseolorum
rubeorum cicerum nigrosum an. partem. 5. co-
quantur in . ff. 5. aque quousq. redeat ad partis
i. coletur et colatura cum modico succaro admi-
nistretur et multum aperit. . Al. idem ualet ad
distillata rubee maioris et est multum fortis
Al. idem ualet usus triscere sine opio quolibet
mane cum aqua cicerum uel cum uino albo
Al. idem. . myr. cassie lignee. 3. ii. troci. cassie an.
3. i. pulueris subtiliter et detur ad bibendum
cum uino in quo bullerit samina et subito prouo-
cat. . Al. idem puluis cassie lignee cum uino da-
tus. . Al. idem. . myr. mirrhe castorei sticados
omnium an. aur. i. saune cinamomi amboz
an. aur. 5. conficiantur cum melle dos. e. aur. ii. si
detur cum uino est melius. . Al. idem. . myr. sa-
uine. 3. ii. asse armoniaci rubee an. 3. i. 5. s. fiant
pille et sunt aur. . Al. idem troci. 3. ii. uel. i. detur
ad bibendum. Similiter dyacalameti. 3. i. ualet
et dyacinamoni cum rubee tincto. . Al. idem
cordumeneritri. 3. i. Approximanda per inferi-
us. p. uulua sunt suffumigia. . myr. coloquintide. qua-
tu uis cui recipiat fumum super carbones ponen-
do cum infusio et statim prouocat. . Al. idem fiat suppo-
sitorum cum assa serapino et euforbio. . Al. idem
supponatur euforbium cum aceto et statim prouocat
Al. idem fiat suppositorum ex assa fetida armonia
co et serapio uel ex sola assa. . Al. idem supposi-
torum ex triscera magna et puluere aloes et masti-
ce. . Al. idem itigatur cotum i. opposobalsamo et
supponatur. . Al. idem. . myr. radice genciane pu-
legii regalis an. 3. ii. nigelle. 3. i. carniū sicui ca-
ricarum. q. sufficit ad incorporandum puluerizanda
puluerizetur misce oia cum succo maiorane et fiat
massa et ligetur i. ultio cum filo ut possit extrahi:
hoc pessarium si infert doloze i. collo matricis et
Berar. eo ualde utebatur. . Al. idem. . myr. radi-
cis genciane. 3. ii. se. stasiagrie cologntide nigel-
le an. 3. i. 5. carniū sicui siccarum. q. sufficit ad
incorporandum oia misce cum succo mercurialis
fiat massa et potest fortificari cum ellio l' euforbio.

De ragadiis et sifuris que fiunt in uulua:

Ad idem. R. benedictæ. ʒ. ʒ. staslagrie co-
loquintide nigelle puluerizatarū añ. ʒ. i. ʒ. misce
malaxado cū suco cucumeris asinini. ʒ. i. succi
mercurialis qrt. ʒ. misce et fiat suppositoriū de
bombace infuso supponatur. **Ad idē.** R. ra-
dicis ru. maiores radices cipi añ. qrt. ʒ. succi ar-
themisie isopi. saue calameti pulegi mōtāi añ
ʒ. i. i. seminis siseleos. ʒ. i. nigelle. ʒ. ii. pulpe co-
loquintide. ʒ. ʒ. mell. olei de lilio. añ. qrt. ʒ. succi
arthemisie. ʒ. i. benedictæ. ʒ. vi. fiat pessariū. Et
iniiciatur in matricē ad modū clisteris duabus
uicibus. **Ad idē** galbanū. **Ad idē** ungula
asini uel sterctus asini: Uel oculi pisciū salitorū
a proprietate ualent. **Ad idē** bucchormariē
i. panis porcinus. **Ad idē** supponatur radix
serpentarie. **Ab** extra appropinquada p balne
um. R. arthemisie saue añ. ʒ. i. iii. malue bis
malue brance ursine añ. ʒ. i. i. seio semiculi seio
petrosi. añ. aneti assari dauci. añ. ʒ. ʒ. floz ca-
momille floz sambuci floz anthos utriusqz sti-
cados. añ. ʒ. i. fiat sacculus sup quo sedeat i bal-
neo et illud apit uias et mollicat. **Ad idē** un-
guentū R. mucilaginis semis lini semis senu
greci añ. ʒ. i. butiri sine sale. ʒ. ii. arungie galli-
ne anatis et anseris medulle utuli. añ. ʒ. ʒ. olei si-
samini olei amigdalay dulcium añ. ʒ. v. fiat un-
guētū quo unguatur ante et retro. Ratio quia
mollicat et dilatat et debet pcedere alia reme-
dia. **Uentose** quoqz. **Ponit** aliud remedium
dicens q uentose sunt ponende i curuatura po-
plis. Ratio q: trahit sanguinem ad inferiora.
Ad idē ligature dolorose in coris et fricatio-
nes fortes. **Et flebothomia.** **Ponit** aliud re-
medium dices q flebothomia ē siēda s saphi-
na. Ratio q: ppter colligantia quā habet cum
matrice trahitur sanguis ad inferiora et hoc fa-
ciunt montales et alie nolentes impregnari.
Postremo. **Ponit** aliud remediū dices q ul-
timo ualēt uentose si superponētur femori. Ra-
tio patet. **Notādū** q i prouocando mēstrua
pius debet fieri purgatio comūis mulieri secū-
dū exigentiā humorū pcanū deinde appropia-
re diuertica et puocantua mēstruorū. Simpli-
cia materialia sunt rubea maior arthemisia ori-
ganū calamētum diptamus anisum maratrū
ciminū siseleos spicanardi squinātum calamus
aromaticus myrrha assa oppoponacū pirety-
cusate castoreū fella nigella muscus serapinū
coloquintida pipa assa: sauiua iunipus: radix
api: brusci semē sparagi scolopēdrie et ista sūt
calida. Sed frigida materialia sunt ista simpli-
cia scariola semina quattuor: comunia frigida.

i. melonis cucurbitū cucu. et citruli semē endiuie
semen lactuce semen scariolæ. Et ex hiis potest
fieri pessarium emplm: unguentū: puluis: oleū
potio: uel balneū: uel quodcūqz aliud cū similia.

De ragadiis uulue. Sillanus.

Irca rubricam est notandum q raga-
die sunt quedā scissure cū quibusdam
eminētis carnosio a quibus cū frica-
tione cū uirga non per se emant sanguis. Se-
cundo notandū q causa ragadiarum matricis
aut est extrinseca aut intrinseca. Si extrinseca ut
casus et percussio et partus innaturalis et grossiti-
es uirge uiri iposio medicaminis acuti: sicut
est nigella et similia. Sed intrinseca est sicut ru-
ptura apostematis humores acuti corosiuū et
sanies que egreditur. Tercio notandū q cau-
sa ragadiay si sunt extrinsece signa habēt ex
iudicio patientis. Si intrinsece et sunt ex ruptu-
ra apostematis cognoscitur ex sanie que egredi-
tur et que pcesserunt signa apostematis matri-
cis que dicuntur: si aut sunt ex humoribus acu-
tis corosiuus est ibi calor dolor et pūctura mor-
dicatio et inquietudo: et si sunt ex exterioribus d
facili discernitur ex exētiūbus et ex dolore et ex
ipositione speculi i uulua: q: tūc apparent si fue-
rint ragadie uel ulcus uel uerruca. **Pronosti-**
catio ragadie uulue sunt difficilis curationis et
specialiter si sunt ex profundo. **Al.**

Ec curande sunt ex medicaminē
de ragadiis añ. Pessariū quoqz
ex adipe anatis et isopo et ceroto
et medulla curis ceruini mixtis
cum cera dissoluit in oleo de lilio. aut nar-
ciscino subiciatur. si neqz febris neqz acu-
itas affuerint. Quod si illud fuerit cū calo-
re et acuitate oleum ros. adhibeatur. Ex
ungto quoqz de cerusa similiter fiat pes-
sarium. si aut calor fuerit uehemētior suma-
tur succus portulace. semperuiue lactuce
aut mucillago psilii et fiat tabula de plum-
bo similis marmozi in qua teruntur colo-
res habens in circuitu labium paruum et
ponatur in ea aliquid de predictis succis:
et cum pistello plumbeo adeo super ipsas
moueatur: ut de plumbo predicto liquori
multum misceatur et inspiseatur succus ex
quo fiat pessariū postqz oleū ros. ei admi-
xtum fuerit et supponatur hoc enim medi-
camen cancro uulnerato q ē i matrice op-
timū existit et aliis ei filibus. Sillanus

Ponit curam et diuiditur in duas. **Primo**
ponit curam in generali. **Secundo** in speciali.

Secunda ibi. **Pessariū.** De prima dicit q̄ ragadiematrix sunt curande sicut ragadie que fiunt in ano. Ratio quia eadē ē causa ⁊ loca sunt propinqua. **Pessariū** Pōit curā in speciali ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curam quando non est acuitas s̄o q̄n̄ ē acuitas ⁊ se. siue calor. **Pa** ibi. **Qd̄ si** De prima dicit q̄ debet subici pessarium factum ex adipe anatis yfopo croco ⁊ medulla cruris cervi mixtis cum cera dissoluta cum oleo de lilio: aut narcis co posito q̄ non sit febris neq̄ acuitas. Ratio quia glutinat scissuras ⁊ non timetur de caliditate. **Qd̄ si.** Pōit curam quando est calor ⁊ acuitas. Et primo dicit q̄ si ragadie sint cū dolore ⁊ acuitate oleum ros. debet appropinquare. Ratio quia remittit calorem ⁊ acuitatem. Secundo dicit q̄ pessariū debet fieri ex unguēto de cersa ratio patet: quia alterat malam p̄plexionem ⁊ consolidat. Tercio dicit q̄ si calor fuerit maior debet sumi succus portulacē ut mu cillago seminis psilii que fuerit dissoluta super plumbo sic q̄ de plumbo dissoluatur aliquid admiscendo oleum ros. quia magis alterat ⁊ p̄solidat. Subdit q̄ hoc medicamen ualet etiam cancro uulnerato qui est in uentre. Notandum q̄ ragadie si sunt extra ualet unctio solū. Si sint intra ponatur pessarium. Secundo notā dum q̄ ad remouendum ardorem ualet supposito rium de bombice infuso in aqua ros. uel in aqua plantaginis. Ad idem ualet ablutio cū aqua calida solum. Ad idem balneū decoctionis rerum frigidarum: ut mirtillozum ros. lentium ⁊ similia. Ratio patet. Tercio notandum q̄ ante cōsolidationem ualet decoctio yfopi cum melle: aut ydromel cum radice yreos. Consolidatium in forma unguenti potest esse tale. **℞.** dragaganti gūmi arabici infusorum i aqua ros. aloes ceruse lote olibāi loti sanguis draconis añ. 3. i. litargiri. 3. 5. olei ros. 3. ii. cere quantū sufficit puluerizenda puluerizentur subtiliter misce omnia simul ⁊ fiat unguentum consolidatium. Ad idem in liquida substantia ad iniciendum in matricem potest esse tale. **℞.** ceruse lote aloes olibani sanguinis draconis. boli. ar. añ. 3. ii. conquassentur ⁊ bulliant in. **℞.** lactis caprini donec redeat ad q̄r. i. coletur ⁊ colatura iniciatur in matricem.

De apate quod fit in matrice. Sillanus

Itēa rubricam notandum q̄ causa apostematis matricis est duplex. s. ex terior: sicut casus ⁊ percussio superflu

coytus aborsus innaturalis obstetrix cum est i docta ⁊ similia. Aut causa ē interior: sicut est re tentio menstruorū retentio spermatis retentio humoris acuti ad locum descendentis: sicut est sanguis colera phlegma uel melia uentofitas uel aquofitas simplicia uel composita. Secūdo notādū q̄ signa apostematis calidi i matri ce sunt fe. dolor uehemens inter umbilicum: ⁊ pectinem renum ⁊ yliorum uigilie ⁊ inquietudo difficultas urine ⁊ egestionis ⁊ frequentia pul sus dolor capitis ⁊ oculorum propter continui tatem ⁊ coligantiam: difficultas anhelitus do lor stomachi ⁊ nauſea. Signa apostematis frigidi omnia accidētia sūt remissa. Si ap̄a sit conuersum ad duritiem cognoscitur: quia re uertitur fe. quia resolutum ē subtile ⁊ grauitas ⁊ duricies in pectine. Pronosticatio omne apostema matricis est difficilis cōsolidatōnis ⁊ specialiter quāto magis ap̄opinquat ad itra **Almanſor.**

Icum ap̄atibus istis adest calor ⁊ febris flebothōia ex cephalica fiat. Et patiens aqua ordei nutriatur. Et liniantur renes ⁊ semur ⁊ itia ⁊ su mē ex episthimate apostematis calidi ⁊ in frigidetur locus quantum possibile est. Si uero postquā febris ⁊ acuitas quieue rit ⁊ remanserit ex apostemate calido aliquid ex unctionibus liquidis curetur: ⁊ mulier in huiusmodi liquidis sedeat donec mollescat ⁊ maturetur. Pessarium mollificans dura apostemata matricis: ⁊ conferens doloribus i ea factis ⁊ paulatim ea quiescere faciens. **℞.** adipis anatis medulle cruris cervi uel medulle cruris uacēi bdeli moll' croci uitelli oui assati fecis olei de seminibus: fecis olei de lilio oīum añ. partes equales dissoluantur i uio aut rob ⁊ fiat ex eis pessarium est enim optimum ad sedandū dolorem ⁊ mollificandū duritiem matricis. Patiens preterea sede at in aqua in qua coquantur fenugrecū: ⁊ camomilla ⁊ mellilotum ⁊ caustium ex tremitates sigillatim aut omnia simul.

Sillanus.

Pōit curam apostematis matricis. Et p̄io quando est calidum. Secundo quando est conuersum ad sciliosum ⁊ duritiem. Secunda ibi. Si uero. Prima in tres. Primo pōit curā per flebothomiam. Secundo per dietam. Tercio per unum locale. Secūda ibi. Et patiens. Tercia ibi. Et liniantur. De prima dicit q̄ q̄n̄

De ulcerib⁹ que fiunt in matrice et ei⁹ cancro

cum apostemate matricis sit calor et febris debz fieri flebothomia de basilica. Ratio quia prohibetur fluxus trahendo materia aliunde et euacuando eam. De secunda dicit q^d patiens debz nutrir aqua ordei. Ratio q^d remittit caliditate et fe. De tertia dicit q^d debent liniri et epithiari femora et renes et alia ex epithimate apostematis calidi et infrigidari locus in quantum est possibile ratione ardoris. Notandum q^d in cura apostematis matricis quantum ad localia a principio extrahatur succus plantaginis et coletur: et tepidus iniciatur in matricem et frequenter. Deinde aqua decoctionis gallarum lenciu⁹ balsamiarum sumach ros. et sandal. iniciatur in matricem: deinde mundificetur matrix cum decoctione yfopi absinthii mell. ros. vini albi et lacte coletur et colatura iniciatur per pessarium. Deinde utatur isto unguento. R⁹. dragaganti gummi arabici infusorum ceruse lote litargiri amidi sanguinis draconis boli ar. ros. ru. an. z. i. corticis eris. J. ii. olei. ros. et cere. q. sufficit. Et si unguentum non posset attingere locum decoquantur ista omnia in lacte cum oleo ros. coletur et colatura per pessarium iniciatur. Deinde si carnem uolueris regenerare fiat unguentum de aloes mirrha et thure sacorcolla sanguinem draconis litargio et thutia lota cum oleo ros. et cera fiat unguentum coquatur in lacte et coletur et iniciatur cum instrumento. Si uero. P⁹onit curam apostematis matricis quando est coheresum ad duritiem et diuiditur in duas secundum q^d duo ponit remedia. Secda ibi. Patiens pte reg. De prima dicit q^d postq^d acuitas quieuit et remansit durities debet esse cura inciendo in matricem aliqua liquida mollitina. Secundo p⁹onit descriptionem unius pessarii q^d est. R⁹. adipsanatis medulle cruris cerui medulle cruris uacini bdellii molis croci uitelli oui assati fecis olei de lilio an partes equales dissoluantur in uino uel rob et fiat pessarium causam assignat: q^d sedat dolorem et mollificat duritiem matricis. Patiens. P⁹onit aliud remedium dicens q^d patiens debet sedere in aqua in qua sint cocta fenugrecum semen lini camomilla mellilotum ex tremitates caulum: quia mitigat dolorem et mollificat. Ad idem balneum de lilio conuassato.

De ulceribus que fiunt in matrice et eius cancro.

Sillanus.

Arca rubricam est notandum q^d ulceris matricis est solutio facta in matrice cum sanie: sed cancer est apostema durum milicium. Secundo no

tandum q^d cancer fit a materia milica adusta in filtrata et inserta in uenis circundantibus locum que expirant superfluitates milicas. Tercio notandum q^d signa canceri sunt quia incipit ad modum cicoris uel fabe et uene apparent circa locum sue natiuitatis nigre uel luide et sit continue augmentatio cum duritie et calore et pulsatione in loco quousq³ in loco ulceretur. tempore uero ulcerationis emanat ab eo uirus uiride uel nigrum fluens ut acetum uel aqua et fetet fetore ex eunte a cadauere q^d est in uia putrefactionis et facit deambulationem continuam. Pronosticatio ulcera matricis possunt curari. Sed cancer in matrice impossibilis est cure uel difficillime.

Almanzor.

Um a uulua fluxerit sanies spissa aut uirus tenue si ex propinquo manat loco: neque fuerit ibi profunditas fetida: neque putrida sumenda sunt aloes et mirrha et sanguis draconis: et sacorcolla atque olibanum et loco superponenda donec consolidetur. Si autem ex loco manauerit remota est pessario quod nominauimus in capitulo de sanguine et sanie fiat prodignia. Si autem quod fluxerit est fetidum odorem habens malum ex pessario secundo acuto fiat injectio postquam locus mundificatus fuerit ex aqua et melle liectis per instrumentum eneum. Si uero cum hoc quod fluit fuerit puncto et dolor et apostema durum quod tactu discernitur summo perecauendum est ne aliquo acuto medicine tangatur. Sed fiat injectio ex cum fricatione plumbi quam diximus. aut ex unguento de cerusa. Et flebothometur ex basilica: et custodiatur ab omnibus q^d coleram nigram gignunt et semenibus et speciebus que pro condimento admiscetur cibis.

Sillanus.

Ponit curam ulceris matricis et diuiditur in duas. Primo ponit curam quando est in retractionibus. Po q^d e⁹ iteriorib⁹. fa ibi. Si at

De prima dicit quod cum a uulua uel matrice exit sanies spissa uel uirus subtile si fuerit in loco propinquo debet supponi aloes sanguis draconis mirrha sacorcolla et olibanum. Ratio quia est consolidatum. Sciendum tamen quod debet premiitti mundificatum cum ydromelle factum. Si autem.

¶ **P**onit curā qñ est in interiorib⁹: ⁊ diuiditur in tres. Primo ponit curam qñ illud quod fluit non ē multū fetidū. Secūdo qñ est multūz fetidū. Tercio qñ ē mltū durū. secūda ibi. Si autē Tercia ibi. Si uero. De prima dicit qñ si sanies fluat ex loco remoto ⁊ profundo debet fieri iniectio cū eo qd noiauius in. c. de sanie ⁊ sanguine. Secundo dicit qñ si illud quod fluit ē fetidū hñs malū odorē debet fieri ex pessario acuto iniectio premissa euacuatione uniuersali ⁊ pmissa mūdificatōne loci cū idiomelle. rō patet. Si uero. ¶ **P**onit curā qñ apā ē durū ⁊ p cōsequens cancer. Et pñ dicit qñ si cum eo quod fluit sit punctio ⁊ dolor ē apostema durū quod discernitur ad tactū. Primo cauendū est ne aliquo medicamine acuto tagatur. rō quia auget malitiam. secundo dicit qñ debet fieri iniectio cū fricatione plūbi de qua dixit: aut ex unguento de ceruisa. rō quia remittit acuitatē. Tercio dicit qñ debet fieri phlebotomia ex basilica. rō quia diuertit ne materia fluat ad locum. Quarto qñ debet cauere ab oibus multiplicanibus melā coliam. ⁊c.

De prefocatione matricis. Sil.

¶ **S**tandū circa rubricā qñ prefocatio matricis est ascensio matricis ad superiora usqz ad dyafragma. Secundo notandū qñ causē prefocationis matricis sunt hūiores uicinosi existeres in matrice qui accidunt ex spermate retēto. ⁊ hoc accidit potissime uiduis que cōsueuerūt coire ⁊ mō nō coeunt ⁊ puellis adultis que carent uiris uel etiam accidunt ex corruptione hūorū in matrice.

¶ Tercio notandū de signis qñ mulier dīz icurere prefocationē matricis patitur scotemiā ⁊ uertiginē ⁊ dolorē capitis ⁊ sentit res ascendentes ad superiora ⁊ sentit supra uentrē manus cōpressa ⁊ tenet genua flexa: ⁊ si uocatur pñ no mine bene audit ⁊ intelligit: sed nō pōt respōdē ⁊ post peroximū de oibus recordatur. Differt ab epilepsia: quia hic nō ē spuma i ore. Differt etiā ab appoplexia: qñ hic nō ē tanta difficultas anhelitus. Differt a litargia: quia hic non ē febris. ¶ **P**ronosticatio licet species prefocatio matricis sint multe tñ illa que ducit ad difficultatē anhelitus est pñor: ⁊ si cum hoc peroxim⁹ eēt longus frequēter moriuntur: ⁊ hoc iam uidi.

¶ **U**trū in prefocatioe sit mortua actu discernitur sicut in appoplexia ⁊ cyato pleno aqua posito supra pectus et ex toto carminato supra nares.

Almanzor

¶ **U**m mēstrua per longū spaciū tēporis retenta fuerint. aut mulier a cōmixtiōe uiri diu abstinerit ⁊ ualde affectauerit ⁊ euenerit grauitas ⁊ dolor in inferioribus partibus femoris ⁊ lēserit qñ aliqd sursum trahi apte sumis fortasse p⁹ ista supuenit ei sincopis ⁊ qñ mortua cadet. ppendi quoqz uix poterit qñ ipsa attrahat aerē uel habeat pulsū ⁊ fortitan pfocabitur ⁊ moriet ⁊ fortasse sanabitur laboriose tñ. Hec itaqz passio illico ut euenit curanda ē cui⁹ cura ē ut pedes fortiter fricent ⁊ ligent ⁊ ventosa magna sūni superpōat ⁊ obstetrici quoqz precipiatur ut digitū oleo bene redolente inungat ⁊ in circuitu oris vulue dū est int⁹ bene cōmoueat. Narib⁹ pñterea condisi insusciēt ⁊ circa aures ipsius uoces clamādo pferatur ⁊ nihil qd bene redoleat olfaciat imo redolētia ⁊ algalia remoueant ⁊ pectē ⁊ ei⁹ inferiora ex eis epithimēt et narib⁹ malū reddentia odorem applicent. ut scire castoreū et sulfur. Cū autē sanitati restituta fuerit ex hoc medicamine curet ne egritudo redeat. Qd si hec egritudo post mēstrua orū uenerit restrictiōne ea dent qñ mēstrua puocant et i pedibus fiat minutio et uēto se in eis apponant. si autē post longam uiri distūctionē contingat ex quo etiam sepe accidit incipiat uiri consuetudinē habere aut obstetrici iteret illd qd sepe dixim⁹ i oī pauco tempore aut medicamīa qñ minūsfigma dent qñ predixim⁹ et dent trocisci de mirrha quos in. c. de mēstruis puocant die nominauimus.

Silla.

¶ **D**eterminat de prefocatione matricis: ⁊ diuiditur i tres. Primo ponit signa prefocationis matricis. secundo ponit vñ documentū. Tercio pñt curam. secunda ibi. Et forsan. Tercia ibi. Cū sus cura ē. De pñia dicit qñ qñ apparent ista signa. Primum qñ mēstrua fuerint longo tpe retenta uel talis mulier abstinerit a coitu ⁊ ualde affectaret. Secundum est grauitas ⁊ dolor in parte inferiori suminis. Tercium quia sentit qñ aliquod sursum eleuari a parte suminis ⁊ postea speruenit sincopis ⁊ cadit quasi mortua. uñ uix pōt perpendi qñ habeat anhelitū uel pulsū arguere debemus super prefocationē matricis. rō signoz patet. Et forsan. ¶ **P**onit unū documētū dicens qñ cū hec passio aduenit subito est curanda. uerificat se quia uel prefocabitur ⁊ morietur: uel de difficili sanabitur. Rano quia nō

De mola matricis

pōt stare longo tempore sine anhelitu: Et eius cura. Pōnit curā 7 diuiditur in tres. Prio pōnit curam qñ ē in actu p̄focacionis. Secundo docet p̄feruare qñ p̄ouenit ex retentōe mēstruorū. Tercio docet p̄feruare qñ p̄ouenit ex abstinētia uiri 7 affectz eū. secūda ibi. Cū aut Tertia ibi. Si aut. Prima in tot quot remedia pōnit. partes patent. De pia dicit q̄ cura est ut pedes fortiter fricētur 7 ligentur. ratio quia fit diuersio ad inferiora. Secundo dicit q̄ debet p̄cipi obstetrici ut inungat digitū oleo bene redolenti sicut ē oleū de lilio 7 ipsum p̄moueāt i circuitu oris uulue: rō q̄ inducit t̄tillatōnē in loco 7 hoc facit aliquale diuersionē 7 incitatur matrix ad descendēdū inferius. Quarto dicit q̄ debet p̄uocari sternutatio pōnēdo in naribus puluē ellī albi: rō quia in sternutatione fit fortis motus unde fit cōpressio ad inferiora. Quinto dicit q̄ debent p̄ferri uoces magne fortiter clamando iuxta aures. ratio q̄ expergefatio 7 motus spiritū ad exteriora fit.

Sexto dicit q̄ non debet odorare aliis odoriferis: sed p̄tent 7 inferiora debent ex eis epithimari. Septio dicit q̄ debet narib⁹ applicari reddētia malū odorē: qualia sūt assa fetida galbanū castoreū furfur pluma cōbusta 7 solea folulariū cōbustum 7 capilli p̄busti. Secūda rō q̄ matrix currit ad aromatica 7 fugit fetida 7 in collo matricis debēt poni aromatica. Notandum q̄ odorifera que pōnūt in collo matricis sunt muscus ambra 7 ille puluis. R. sto racis calamite ligni aloes gaf. añ. 3. i. mulci ambre añ. 3. i. 5. fiat puluis 7 ponatur in panno lineo 7 supponatur: 7 si ista nō suffecerint supponantur suppositoria acuta dicta in. c. de p̄uocatione mēstruorū: quia talia trahunt ad inferiora. Cū aut. Hic docet p̄feruare mulieres qñ p̄focacio p̄ouenit ex retentione mēstruorū dicens q̄ cum mulier fuerit restituta sanitati ubi timor sit de aduentu post retentionē pro p̄focatione dentur puocantia mēstrua. Secūdo fiat p̄hebotomia in pedibus: q̄ de sapheñis.

Tercio apponātur uentose in coris. ratio q̄ omnia p̄uocant mēstrua ut dictum fuit superius. Si aut. Docet p̄feruare mulieres qñ p̄ouenit ex abstinētia uiri dicens q̄ si cōtingat p̄focacio ex abstinētia uiri longo tēpore incipiat uti uiro. rō patet. Secundo dicit q̄ obstetrix debet fricare orificium uulue cūz digito iuncto ut dictum fuit 7 hoc sepe fiat. ratio quia incitat ad expulsione superfluitatum. Tercio dicit q̄ debet dari medicia que minuit sperma

ut ruta agnuscastus 7 silia. Quarto dicit q̄ detur troscisci de myrrha. ratio quia mirabiliter p̄uocant mēstrua 7 sperma. Notandū q̄ rasis non facit mentionem de precipitatione matricis precipitatione ergo matricis est: quia matrix declinat uersus alterā partē. si ad superiorē dī p̄focacio: si ad inferiorē casus ut dictum est. Secundo notandū q̄ precipitatione matricis accidit p̄pter causas extrinsecas ut ē casus percussio nimius coitus sessio super lapide frigido. uel in aqua frigida uel inieccio ex aliquo frigido. Uel accidit p̄pter causas intrinsecas: 7 tūc accidit aut a paralisi uel mollificatione neruorū 7 lactorum 7 concursu aquosarū humidaz uersus matricem uel p̄pter hūiditatem aqueam. Tercio notandū q̄ signa precipitationis matricis sunt quia extenditur dolor in altero lateris 7 grauedo. 7 si passio fuerit occulta obstetrix debet p̄ore digitū in collū matricis 7 si foramen intrinsecū matricis est ex directo alterius man⁹ intrinsece nulla est precipitatione 7 si est tortuosum tūc est precipitatione uel dislocatio. Pronoscit si diu steterit dislocata matrix de difficili curatur aut nunq̄ 7 pessime si exit extra. Cura si p̄ouenit ex repletionē prius purgāda ē matrix. deinde est ponenda uentosa in latere p̄trario que sit magna p̄cedente balneo aque dulcis tepide. ratio quia mollificat 7 uentosa trahit ad mediū.

Deinde ponatur alia uentosa super umbilicū cum reducta sit ad locū naturalē. deinde fiat suppositoriū factum ex cera longum 7 grossum ad quantitatem sex digitorū ad modum uirge 7 ungetur ex oleo de lilio: ut sublineat corpus matricis. Pōnatur ep̄m stipticus supra matricem dictum in. c. de p̄uocatione mēstruorū.

Balneum constructiū matricis. R. folia q̄rcus folia nepiloz folia sorbe summitates bedaguar folia cipseffi in quātitate. Ad. i. pro quolz summitatus myrti ualeriane nepite añ. Ad. ii. fiat sacculus super quo sedeat in balneo. Ad idē ualeat suppositoriū istud. R. nucis cipseffi gallaz nō perforatarū quercifloz squinati florū cameleonte uel camomille añ. 3. 5. ro. rube. 3. ii. piloz leporis. 3. 5. fiat puluis ponatur i panno lineo raro ad longitudinē unius digiti 7 cū grossitiem infundatur in uino decoctionis floz camomille calido 7 supponitur.

De mola matricis. Sillanus. Quidā circa ru. q̄ mola matricis est duplex: q̄dam uera 7 ē frustū carnis enomis 7 q̄si sine figura. 3. si uera ē q̄da uentositas aggregata i mifice ut aquositas iducēs inflatōz

Secundo notandum q̄ mola causatur ex mē-
titudine sanguinis menstrui mulieris quando
currit in matricem cum carentia feminis uiri ⁊
posito q̄ eēt semen uiri ⁊ non esset potēs unde
non posset fieri embrio sed generatur quidam
globus emoumis ⁊ credunt mulieres se eē preg-
nantes ⁊ tamen non sunt. Tercio notandū q̄
mola assimilatur ipregnati ppter multa. Pri-
mo q̄ menstrua retinentur. Secundo q̄ uēter
est tumefactus. Tercio q̄ sentitur motus sicut i
pregnantibus. Quarto quia māmille induran-
tur. Quinto quia cadit appetitus. Sexto dis-
coloratur mulier. ⁊ hec omnia sunt in pregnāib⁹

Sed distinguētia inter ipregnationē ⁊ mo-
lam sunt quia non est ordinatus motus in mola
sicut in pregnatione: quia res inanimata. Se-
cundo quia uenter est durior in mola nec sic tra-
hibilis sicut in pregnatione. Tercio quia non fit
motus de latere in latus nisi cum compressione
⁊ uolentia. sed in pregnante non sic est: q̄ mo-
la est res inanimata. Quarto in mola pedes ⁊
manus sunt molles ualde ⁊ apparēt digiti bre-
ues: in pregnante uero non. Quinto in mola nō
est mulier ita habilis ad mouendum sicut in ve-
ra pregnante. Sexto quia ut plurimū in nouez
mensibus discernitur fetus: sed in mola non est
tempus determinatū. Prognosticatio. Mola
uniuersaliter ē difficilis cure. nam aliquādo stat
quattuor annis: aliqui stat usq; ad terminū uite
⁊ non recipit curam. Aliquando vō egreditur
quoddam frustum carnis. aliquando sanguis
multus. aliqui uērositas multa. patet ⁊c. Al.

Mulieribus plerūq; accidit passio
ex qua pregnantū dispositionis
similitudinē incurrunt. uenter nā
q̄ crescit ⁊ discolorate fiunt ⁊ retinēt mē-
strua: motus tamen q̄ est in hac egritudine
nō est vt motus infantis licet qñq; de suo
mouet loco cū duriter tangit. ad ultimum
vō cū angustia ⁊ dolore frustū carnis in
forme ac si pareret emittitur. plerūq; vō
solū modo uentositas ⁊ humorū multitu-
do emittuntur ⁊ deinde minuit uēter ⁊
remouent accidētia. Postq; uero temp⁹
preterierit in quo scitur puerū debere mo-
ueri si adesseret troscisci de mirrha dādi sūt
⁊ apozima de feminibus ⁊ oleū de resina
ad bibendū. ⁊ pessariū ex ruta ⁊ menta-
stro ⁊ alia pessaria predicta i. c. de allēua-
tione partis sunt mittenda doses quoq;
de pillulis fetidis frequenter tribuēde sūt
cum hoc enim cito euadunt. Silanus.

Determinat de mola ⁊ diuiditur in duas
Primo ponit cōuenientiā quā habet mola cū
fetu ⁊ dñam. secundo ponit curam. secūda ibi.
Postq; uero. Prima in duas. primo pōit cō-
uenientiā. secūdo dñam. secūda ibi. Modus.

De prima dicit q̄ in mulierib⁹ aliqui accidit
passio hñs similitudinē cum ipregnatioe: ⁊ hoc q̄
uenter tumescit ⁊ sūt discolorate quia retinētur
menstrua sicut in pregnātib⁹. De secūda ponit
dñam dices q̄ motus qñ sit in hac egritudine nō
est sicut motus infantis: quia solū mouetur dū
duriter fit cōpressio sed fetus mouetur ad utrā
q̄ dñam p se. Scōda dñā ē q̄ i mola ad ultimū
egreditur frustū carnis nō figuratū cū angustia
⁊ dolore. ⁊ aliqui sola uērositas. deinde minui-
tur uēter ⁊ remouetur accidētia. rō p3. Post
q̄ vō. Pōit curā mole ⁊ diuiditur i tot quot
remedia ponit. partes patet. De pria dicit q̄
postq; sentitur tēpus in quo fet⁹ d3 moueri trā-
siuisse usq; ad decē menses ⁊ nō mouetur: tunc
troscisci de myrrha sunt dandi. rō q̄ puocat ⁊
aperiūt. De secūda dicit q̄ etiā puenit decocto
de leibus. rō q̄ apit sibilat ⁊ puocat. De ter-
tia dicit q̄ oleū de balsamo ē dandū ad bibe-
ndū. De quarta dicit q̄ d3 fieri pessariū de ruta
⁊ mentastro. Similiter ualent alia pessaria dicta i. c.
de allēuatione ptus. De quita dicit q̄ de pillis
fetidis frequēter est tribuendū. rō q̄ sunt ualē
fortes in hoc. Notādū q̄ predicta etiā ualēt
ad extrahendū fetū siue sit mortu⁹ siue uiuus ⁊
ulcera predicta sūt alia. Primū suffumigatio fa-
cta ex ungula asini ⁊ ualeat a p̄prietate. Ad id
suffumigatio facta ex laudano: uel ex myrrha
galbano ⁊ castoreo. Ad idē suppositoriū. R.
elli nigri stasislagrie aristologie ro. pulpe: colo-
quintide armōiaci añ. 3. ii. fell. bouini. 3. i. pulue-
rizanda puluerizētur dissoluātur in succo arthi-
misce misce ⁊ fiat suppositoriū. ex istis posset fieri
pessariū in forma liquida ⁊ mittere in matrice.

Ad idē pessariū factus ex oppoponaco ⁊ ari-
stol. ro. cū succo arthimisie ⁊ extendatur super
alupram ad quātitatē un⁹ palmi ⁊ duoz digito-
rū. Ad idē R. succi rute. lb. 5. myrrhe pul-
uerizate. 3. iii. pulpe coloquintide. q. suf. misce
oia ⁊ fiat empl⁹ mediocriter liquidū ⁊ ponatur
supra uentres calidū. Ad idē R. galbani. 3.
ii. infundatur cū lacte caprino. 3. i. 5. ⁊ statim ex-
pellatur ⁊ hoc ad difficultatē part⁹. Secūdo
notandū q̄ oia predicta ualent ad difficultates
partus ⁊ ultra hoc ualent alia appropiata ab in-
tra ⁊ quedam appropiata ab extra. Ad intra
appropiata. R. pulueris corticis cassie. 3. vi.

De mola inficis. De sterilitate et prohibitione impregnationis

cum uino albo et cum brodio cicerum rubeorum

Ad idem. *℞.* myrrhe costi storacis calaniite
an. s. s. armoiaci electi fauine an. *℥.* i. s. fiat pul
uis. Alb extra. *℞.* Primū est agrimonia cum ra
dice et radix ponatur versus matricē et cum peperit
remouetur ne matricē descendat et creat. Ad
idē magnes alligatus core. Ad idem cora
lus rubeus alligatus core cum radice uersus matri
cem. Ad idē radix serpentarie. Ad idē sma
ragdus alligatus core. Ad idē cyclamen si fue
rit alligatum super femur parturiētis facit cito
parere Serapio. similiter capis aquile. Ad
idē. *℞.* assari castorei subtiliter puluerizatorum an
s. i. detur cum decoctione cicerum rubeorum. Ad
idem pulsus siseleos.

De sterilitate mulieris et prohibitione im
pregnationis. Sillanus.

Standū circa rubricā quod sterilitas
ides ē quod prohibitio impregnatio
Alterius notandū de causis sterili
tatis: quod sterilitas aut accidit ex par
te mulieris aut ex parte uiri aut ex parte utriusque
Si ex parte mulieris: aut accidit propter eas ex
trinfecas aut intrinfecas. Si propter extrinfecas
aut quia mulier potauit aquā in nimia quantitate
uel quia continuat cibaria nimis acetosa uel ma
la uel accidit propter accidentia anie: ut sunt ira ti
mor et fistula: uel accidit cum post coitum saltat uel ni
mis uelociter mouetur: uel ē mulier malitiosa quod
cepit aliqua sterilitate facientia. Si autē ē propter cau
sas intrinfecas tunc accidit propter membra genera
tionis uel propter totum corpus. Si propter totum cor
pus hoc ē uel propter passiones notas et manife
stas cerebri cordis epatis splenis uel stomachi
quod menstrua sunt retenta: uel quod nimis fluunt: uel quod
nimis pinguis: uel quod puella ē uel uetula. Si autē
fuerit propter membra generationis mulieris uel propter
matricē tunc accidit illud: uel propter morbos co
positionales uel similes sicut ē mala pplexio ca
lida uel frigida humida uel secca uel pposita ex
his: uel propter morbos officiales: ut uerruca emor
roides: aut piguedo in officio intrinfeco: aut stri
ctura aut nimia laxitas: aut amplitudo aut op
pilatio aut tortura aut propter solutionē stinui uel
ulcus. Si fiat sterilitas ex parte uiri uel accidit
propter eas extrinfecas sicut sicut superfluous coitus potius
aque frigide uel nimia frequentia et usus ciborum
acetosorum uel alterius male quantitas. uel quod ē pu
er uel decrepitus uel crapulatos uel ebriosus uel
quia utitur superfluo coitu uel propter accidentia
anime uel quod fastidatus uel quod superstit quodaz steri

lia. si propter eas intrinfecas aut propter totum corpus
aut propter membra generationis uiroꝝ. si propter
egritudines membrorum principalium aut nobilium
uel eis adiacentium: sicut cor cerebrum epas stoma
chus splen. uel quod bene iuueniles uel quideꝝ post
aureos sunt icile. uel quia nimis pinguis uel nimis
extenuatus. si propter membra generationis tunc ac
cidit. uel propter morbos cōsimiles: sicut propter
malā cōplexionē spermatis et testiculorum calidam
uel frigidam humidam uel siccam uel ex his cō
positam: uel accidit ex morbis officialibus: ut quod
uirga est nimis longa uel nimis breuis uel quia
mollicata uel spasmata et testiculi similiter uel
quia testiculi non sunt aut foramen uirge est tortu
osum. Uel accidit propter morbos cōmunes. sicut
propter solutionē continuitatis uel ulcus. si autē
fuerit sterilitas propter utrumque: quia ambo cōue
niunt in malitia cōplexionis: uel quia disconue
niunt et malitia est nimis intensa: quare semina
non possunt se contempare uel corrigere ad iui
cem. uel quia unus anticipat emissionem seminis
ante alium: quia simul debent emittere semina.
Uel accidit sterilitas propter membra quoniam
non sunt proportionata: ut quia matricē est nimis
ampla et concava et uirga est nimis breuis. Se
cundo notandū de signis. signa sterilitatis propter
causas extrinfecas sunt manifesta ex iudicio pa
tientis. Signa sterilitatis propter egritudines
totius corporis uel membrorum principalium sunt nota
et signis aliarum egritudinum que precesserunt. Et si
signa sterilitatis ex malitia cōplexionis calide sunt
quod urina ē itensa et circa genitalia est multitudo
pilorum calor et pūctura et appetitus ad coitum. uel
uelor emissio seminis dilectatio nimia: menstrua
citrina et sunt calida tactu et sunt animose: pulsus
uelor sitis uelocitas in motibus et in oibus suis
actibus. Signa sterilitatis ex malitia cōple
xionis frigide sunt opposita. quod urina est remis
sa: paucitas pilorum: paucitas desiderii ad coitum
paucitas menstruorum et eorum albedo: tarditas
emissionis seminis modica dilectatio in coitu
pulsus tardus paucitas sitis: pigritia in motibus

Signa sterilitatis ex mala pplexione secca: mu
lier ē extenuata parum uel nihil emittit de semine
in coitu. urina pauca tenuis: labia uulue arida
et secca. Signa ex mala cōplexione hūida sunt
matricē humida et post menstrua remanet hūida
et quasi semper exit a matrice quoddam liquidum
aquosum et fluidum et non delectatur in coitu: et
matricē est humida et liquida sic quod non potest re
tinere semē et hec cā plurimum coniugitur frigiditati.

Signa ad cognoscendū utrū mulier sit para

ad p̄cipiendū. Pr̄mū ē suffumigetur mulier i
ferius cū aromatis⁹ z tūc si penetrat odor: usqz
ad nares parata ē conceptōi: z si non penetrat:
tūc ē ibi oppilatio phibens transitū suffumigi:
z hoc experimentū ualet in uermib⁹. Scdm ex
perimentū supponat mulier doxū allei aliquali
ter p̄quassatū z cōsideret si inuenit sapore z odo
rem eius i ore: qz tūc ē parata conceptōi. si nō:
z hoc ē ad sciendū utrū in ea ē oppilatio. Terti
um experimentū qz p̄iciatur duo spermata in
aqua z quodcūqz natat in aqua ex parte illius
ē defectus. Quarto p̄iciatur due urine super la
ctucā z ex eo ē defectus cui⁹ urina exicat. Qui
tum experimentū sumatur quicqz grana frumētū
septem ordei z septē fabaz ponatur in uase ter
reo z mingat super ea un⁹ aboz z dimitatur se
ptē diebus tūc si grana nascūtur nō ē sterilitas
in illo zc. Sextū sumatur aristol. aui. i. teratur
z p̄ficiatur cū melle z superponatur cū lana suc
cida a mane usqz ad meridiē i ieiunio. si tūc dul
cessit salua eius p̄cipiet masculū. si amarescit est
p̄cipiens feminā: z si nō alteratur non ē p̄cipies
neqz p̄gnās zc. Signa sūpta ab urina sūt uri
na in p̄ncipio ē habēs colore citrinū clara decli
nās ad albedinē uel ad colorem yreos z sup ip
sam apparet aliquid simile nubibus z quodcū
qz sit in ea apparet: sicut cotū carminatū z enas
cū eo sunt granula ascēdētia z descēdētia: s3
in fine ip̄pregnatōis apparet rubedo: z qñ mo
uetur urinale uria p̄gnatōis cōturbatur. Sed
alia signa ip̄pregnatōis sūpta ab aliis sunt: quia
retinētur mēstrua z p̄sternitur appetit⁹. Disco
loratur mulier: māmille indurātur: uenter tumi
dus fit: z ultimo sentitur motus embriōis.

Signa masculinitatis: mulier est melioris co
loris z plurime leuitatis z agilitatis z mūdioris
faciei z melioris appetitus z quietior: accidenti
um z sentit grauitatem lateris: z qñ mouetur fe
tus mascul⁹ mouetur a latere dextro z mamilla
dextra prius ingrossatur z prius fluit lac ab ea.
z lac eius est grossum z uiscosus: z sit pulsus ei⁹
dexter plen⁹ uehementior z frequentior: z qñ mo
uetur a loco mulier prius mouet pedē dextruz
qz sinistrū: z cū egreditur sustētatur p̄i⁹ supia
manū dextrā et ē oculus ei⁹ dexter leuior: ueloci
orūqz motus. Pronosticatio: mulier secūda
magis uiuit sana: sed citius canescit z atiquatur
Mulier sterilis magis p̄seruat iuuentutē suam
sed est magis egrotatiua qz q non est sterilis.
Cura. Notādū de cura sterilitatis malitiā
p̄plexionis male calide si particularia pueniant
In primis fit phlebotomia de basilica. deinde

de saphena: deinde utatur s̄ sirupo ros. ul' uiol'
uel de endiuiā. deinde purgetur cū trifera sarra
cenicha z reubarbaro. deinde fiat stufa cū her
bis frigidis. deinde utatur rubea trocis. deinde
utatur zuccaro ros. triasandal. z dyadagagan
to frigido. deinde odorēt ros. cāphora sandalos
aquā ros. deinde pessarium fiat de stercore z de
matrice leporis z semē mercurialis cu3 modico
melle ros. z cōtinuet ordeatā z panē ordeci nō so
lū per dies: sed et per menses z per annos: et si
fuerit necesse utatur piscib⁹ squamosis de aquis
mundis. utatur coriādus z falsamēto z utatur
lacte acetoso z ordinētur sex res nō naturales i
gradu opposito donec calor ex p̄dictis ad tēpe
ratū sit reduct⁹. S3 si sterilitas puenit pp̄ fri
giditatē z hūiditatem eius cura est ut digeratur
materia per hūc modū. R̄. rubez maioz arthi
mese saue aui. B. 5. folioz mente folioz ab sin
thii sumitātū origani calamenti aui. 3. ii. ignati
spice nardi calami arōatici aui. 3. ii. anisi mara
tri ameos siseleos aui. 3. iii. mellis ros. B. ii. fiat
sirupus. Et matēia digesta cū tali solutiua eua
cuetur. R̄. benedictē theodoricon emperisticon
aui. 3. iii. esule mastice aui. 3. i. 5. misce z fiat pil
lule. Ad idē pille fetide. Deinde fiant stufe z
in stufa ponatur ea q̄ i sirupo ponūtur z i exitu
stufe detur auree alexādine metridati aui. 3. i.
miste z fiat multis uicib⁹ deinde mundificetur
matrix. R̄. sirupū cū aqua decoctōis absinthii
myrrhe coloquintide z misce z p̄iciatur. 3. iii. i
matricē deinde utatur isto electuario. R̄. pul
ueris trifere magne sine opio: pulueris stomati
con p̄fortatiui cōserue cytrāguloz aui. 3. i. ligni
aloes ambre gresie aui. 3. ii. musci. 3. ii. zuccari
al. q. suf. fiat electuariū. Ad idē si nō fuerit fe
cunda. R̄. testiculū dextrū uerrio si uult mascu
lū z sinistrū si uult femellā z desiccetur i umbra
z puluerizetur z R̄. limaturā eboris seis sisele
os matricis leporis z coagulū eius aui. 7. fiat pul
uis z utatur illo puluere mane z sero cū brodio
cicerū aut carnū aut uino al. pōt poni puluis
liquiritie aut zuccari. Et si sterilitas ex hūidita
te lubricatē z lubricitate matricis. cura ē ut pur
getur cū pillis factis ex pulpa coloquintide tur
bith hermodactalis. z 33. mixtis z incorporat⁹
cū uino in quo sit mastix dissoluta. utatur vo
mitu facto ex aqua decoctōis radicis rapha
ni acuti seminis aneti seminis atriplicis: z sin a
pis silt z cepay i q. 5. i. oximell⁹ p̄positi dissoluā
tur. Recipiat sumum factum ex pipere cuso:
bio storace uel ex similibus fiat pessarium tale.
R̄. myrrhe aloes mastice thuris olibani nu

De sterilitate ⁊ prohibitionē impregnationis

cis cipressi ⁊ foliorū eius blance bifancie ligni aloes galange ceduarie nucis mus. aliū sūach cupularū glandiū añ. 3. i. cōficiatur cū oximel le squillino: fiant pessaria ⁊ supponatur ⁊ teneantur una hora. Ordinētur sex res nō naturales gradu opposito donec hūiditas ⁊ lubricitas ad tēperamentū redeant. Si sterilitas pūit ex siccitate utatur isto pessario. ℞. cerebi cerui ⁊ uitali butiri uaccini sine sale ⁊ adipis caprarū cere ⁊ mellis quantū sufficit fiat pessaria ⁊ supponatur. Ad idem tūge sepe os matricis cū adipe anatis anseris ⁊ galline mixtis ad iūices ⁊ liquefactis fiant ex his pessaria ⁊ initiantur in matricē sepe. Et quasi oī die sedeāt i balneo decoctionis maluauiſci floriū camomille fenugreci malue boraginis ⁊ lingue bouine. Utatur electuariis restauratiuis ⁊ ipinguatibus. Sumat iura gallinarū ⁊ autū pinguiū cū uitello oui ⁊ puluere cardamomi ⁊ troci. Dormiat ⁊ geseat ⁊ sic de aliis hūctantibus sicut in leticia ⁊ gaudio. Si sterilitas sit ex uentositate utatur latione facta ex decoctione ameos amomi carui cimini pulegii calamenti siseleos ⁊ utatur puluere istarū spērū misce cū pipere longo. Et apponantur ea que consumūt uentositatē per modū emplastri ante ⁊ retro. Pessaria suppositoria emplastra suffumigia clisteria ⁊ balnea ex his fiat in quibus sit ruta ⁊ semen eius nasturcium anisum ciminū anetū castoreū agnuscastus ⁊ similia sumat sepe electuaria calida ⁊ dyagalāga dyaciminū ⁊ tangat sepe os matricis cū oleo d'costo uel spica ⁊ oleo balsami ⁊ ē melius in quo pōatur aliquid siseleos ⁊ pulueris peonie. si at sterilitas sit ppter pinguedinē matricis tunc pessarietur cū aurea alexandrina ⁊ tyriaca ⁊ sale ⁊ milio ⁊ nucē cipressi ⁊ nitro torrefiat ⁊ fiat pessaria ⁊ facellationes. Fiat ieiuniū ⁊ diēta sibi ⁊ pauci nutrimenti ⁊ exaccatiua: ⁊ cōpetit ira triſtica sollicitudo uigilie plurime durus decubitus ⁊ similia. Si dō sterilitas sit ppter structurā orifi cū matricis balneetur sepe cū decoctōe bismal ue palee ordeī ⁊ auene. fiat pessaria ⁊ paulatim ingroscentur de apio aniso cymino ⁊ melle. Et si fuerit necessariū fiat multa pessaria de stagno quedā parua: ⁊ quedā magna ⁊ inoluātur in lana ⁊ aragon ⁊ supponatur ut sint ita grossa q' fiat quasi quedā uolentia. Si sterilitas sit ppter nimiam amplitudinē orificiū matricis: balneetur in aquas stipticas: ut sūt caude egne plantagio fumach myrtilloꝝ nucis cipressi masticio thuris galle boli ar. cupularū glandiū ⁊ similia: et ex istis pōt fieri pessariū. Ad idēz abluat os

vulue ⁊ sedeāt per horā in aqua calida decocti onis gallaz nucis cipressi ⁊ gūmi arabici ⁊ imediate remoueat⁃ ⁊ ericcat os vulue cūz petia li nea mūda ⁊ pōatur circa ipsaz uulua ⁊ circa os eius petia lini in re que sic sit. ℞. galle nucis mu scate añ. 3. iii. gar. 3. i. uini stiptici aliquatūlū et ad ignē caleſcant. Notandū q' ea q' ualent a ppietate ad conceptionē ⁊ pparant mulieres ad p̄cipiendū sunt semē baucie qñ teritur ⁊ potatur cū uino odorifero ⁊ ei⁹ radix comeditur: et hoc p̄tinue usqz ad duos mēses. Ad idē d̄tur i potu urina elephantis. ualeat enī a ppietate ⁊ mirabil' ē ad ip̄gnationē. Ad idē bibat mulier de rasura eboris q' ē maximi iuuamenti.

Ad idē semē siseleos ⁊ ē expertū ⁊ datur mulierib⁹ secūdia in potu ut multiplicet generatō nē. Ad idē in forma pessarii. ℞. ameos teratur ⁊ misceatur cū medulla ossis cerui: aut uituli ⁊ supponatur cūz liciniū uel lana ante horam coitus die p̄rio uel tertio p⁹ purgatōnē mēstruorū. Ad idē coagulū leporis qñ misceatur cū butiro cocto ⁊ supponatur. Ad idē stercoꝝ leporis cū oleo ros. mixtū ⁊ supponatur cū liciniū

Ad idē supponatur succus peonie seie uel manific ⁊ misceatur cū puluere seie eiusdē ⁊ ē mirabile. Ad idem fiat suppositoriū de felle gazeli masculi ⁊ supponatur cū eo aliqd de testicul' uulpis ⁊ stercoꝝ eiusdē. Ad idē suppositio fellis uulpis ⁊ leporis ⁊ leontis añ. pond⁹ tertie 3. vnius. Ad idē suppositio stercoꝝ leporis

Et notandū q' oīa illa que supponūtur i uulua cā impregnatiōis plus ualent in die quarto post purgatōnē qz alio tēporebus quāuis i oibus ualeant tēpibus. Optimū pessariū ē illud qd sit de oleo de been ⁊ de oleo balsami ⁊ oleo d' lilio. Colliriū bonū fiat de mastice myrra galla castoreo et oleo nardino. Expimentū qd faciebat gulielmus tēpē suo mūdificabat mulierē ante mēstruationē cū aq' mirobal. kebulorū ros. ru. ⁊ dulcorabat ipam cū zuccaro ros. ueteri ⁊ dabat de illa aq. 3. iiii. uel cūz uino stiptico rubeo añ die per horā ⁊ faciebat sel' uel bis anteqz mēstrua accideret ⁊ p⁹ purgatōnē mēstruorū mulier oib⁹ dieb⁹. v. p̄mis p unā horā sedeāt in aq' decoctōis ros. ru gallaz balaustia ⁊ radiciū peonie pistaz grosso mō: ⁊ cū exibat d' aq' itrabat lectū ⁊ exicabat ei⁹ uulua cū pāno li neo mūdo ⁊ statim imediate supponebat cū cāde la uel liciniū d' balsamo cū puluē peonie. ⁊ oī die p mēse i ortu sol' uel stōacho ieiuno cōdebat d' semē siseleos. 3. ii. uel per se uel mixtas cum ameos. Et in hoc inuenit miracula plus aliis.

Experimentū qđ fecit domina de la turre tē
pore quo fuit cū dño martino de lature 2 bene
successit sibi. Primo faciebat tale balneū. ℞.
mirtilloz rof. añ. ℞. s. corticis mādrazore. ℞.
s. corticū galle uel ualeriane. ℞. iii. bullant oīa
ista aliquātulū postqđ fuerit pistata grosso mō
cum duab⁹ stulis aque in qua ferrariū extingūt
ferruz ignitum 2 in illa cū fuerit tepida sedeāt
continue mulier cū fuerit purgata a suis men
struis per dies. ix. oī sero cū uadit dormitū. cū
intrauerit lectū supponatur sibi cādela intra os
matricis que sic sit. ℞. olei rof. ℞. i. misci. ℞. vi.
ambre pondus granor. xx. puluis cortici man
dragore puluerizate cū penā lini. s. s. miscean
tur oīa ista. Ultima vō die sui mēstrui in auro
ra diei sumat trisere magne. ℞. s. cū uino rubeo
calido. 2 hoc faciebat de q̄rto in quartuz: oī t̄m
mense donec ipregnabatur: qđ absqđ dubio si
fuerit possibile hīc filios cū tali homine ip̄gna
bitur. Experimentū aliud probatū per ipsuz
si possibile fuerit qđ medicina ad ipregnationes
poterit prodesse hec p̄derit. ℞. corticis mādraz
gore pconie agnicasti ro. ru. piperis lōgi cassie
lignee añ. ℞. s. pistentur grosso mō 2 bullant in
uino rubeo odorifero qđ sit. ℞. vi. taz diu qđ re
soluātur. ℞. ii. coletur 2 de illo uino bibat muli
er in auroza dici. ℞. iii. 2. ℞. s. trisere magne d̄ qđ
to in quartū p̄terqđ in diebus in qđ hēbat mē
strua. deinde oī sero cū uadit dormitū p̄terqđ
in t̄pē mēstruorū sedeāt in aqua qđ sic sit. ℞. ℞.
ii. aque ferrariorū in qđ extingūt ferrū ignitū 2 i
ea bullāt hec. ℞. arthimisie papariis albi corti
cum mādrazore agnicasti ro. ru. pconie 2 cassie
lignee añ. ℞. s. pistentur grosso mō. omni sero fa
ciens ip̄am tepidā 2 sp̄ herbe dimitantur in aq̄.

De hernia eminentia 2 ruptura. Sil.

Arca rubrica ē notanduz qđ hernia
est duplex. quedā inguinalis: 2 que
quedā testiculorū. 2 hec ē multiplex: qa
quedā ē uentosa quedā uaricosa: qđ
quedā intestinalis: 2 quedā hūoralis. Inguinal
ē tumor apparens i inguine. Sed hernia testicu
lorū est tumor apparens in testiculo. Secdo
notandū de causa hernie aut crepature: qđ aut
fit ppter causas extrinsecas: aut intrinsecas. si
cause fuerint intrinsecas: ut sunt casus 2 percussio
aut labor exercitiū coitus uox alta: 2 hoc p̄ ni
miā repletionē: qđ tunc de facili rūpitur syfac. si
militer ppter cursū laboriosū 2 tussim laborio
sam. Si ppter cām intrinsecā tūc sit inguinalis
ppter relaxationē syfac. unde intestina uel zirb⁹
descendūt 2 cātur eminentia in loco. sed hernia

testiculorū cātur ex uentositate in bursa testiculo
rū 2 aquosa ex aquositate 2 carnosā ex carnos
itate addita testiculis 2 uerrucosa ex sanguie m̄ti
co replente uenas 2 sunt uarices grosse. sed ite
stinalis sit ex descensu intestinorū in burfas testi
culorū. sed hūoralis sit ex descensu hūorū p̄tū
corum. Tercio notandū de signis. si hernia
est uentosa ē rugitus 2 mouetur uentositas de
una parte ad aliam: 2 ē leuitas respectu aliarū
2 sit sonit⁹ ad modū tympani. si ē aquosa ē molli
ties aquosa 2 cito cedit tactui. si ē carnosā uide
tur testicul⁹ tūefactus sine dolore 2 duritie. si vō
fuerit uaricosa ē dura oblongata ad modum
uaricum uel rugarū. si fuerit intestinalis reuer
titur satis de facili si iaceat supin⁹. si fuerit hūo
ral⁹ discernitur: qđ corp⁹ ē repletum sine dolore
enā 2 cedit tactui 2 ē mollis media iter carnosā
2 aquosam. S3 dīa inter relaxatōz 2 rupturaz
ē qđ cū aliquis ē supra pede suos 2 impellit abe
litū uersus inferiora. si de facili ad impulsiones
anhelitus descendit ē ruptura. si nō est relaxat⁹.

Prognosticatio oīs rupturæ de facili curatur
a pncipio precipue in pueris. uaricosa ē difficil
curatōis. sed intestinalis postqđ ē antiq̄ uidetur
incurabil⁹ nisi p̄ cyrurgā 2 l3 multa pmittatur
pauca a medicis attenduntur. Alman.

Um aliquis in mirach vētris ha
buerit eminentiā qđ cū supinus ia
cuerit 2 cū leuiter digitis loc⁹ cō
pressus fuerit remouet 2 cū sederit redibit
passio adest qđ ruptura dī. Qui hoc itaqz
patitur sibi cauere debet ne post cōfessionē
moueaf neqz cōcedat fabas 2 hoc p̄cipue
neqz faseolos neqz lentes neqz olcra neqz
aliqūc cibū inflatiuū. Studere etiāz d3 ut
eius uenter sp̄ sit mollis. hoc nāqz regine
possibile ē ipsuz euadere dolorē. Loco pre
terea aliquod semp ponendū est obstacu
lum. 2 stringendus 2 p̄prie cum se moue
re uoluerit. Grossus quoqz si fuerit 2 ven
trem habuerit grauem non debet uiri mo
tu: nisi uenter prius sub umbilico ampla cū
gatur fascia. Emplastrum ad rupturaz
℞. gallarum cipressi partes. ii. myrrhe ci
peri sanfuci gallarum achacie olibani gū
mi arabici: oīum añ. partem vnam gūme
prius in uino soluuantur et aggregetur cuz
eis reliqua 2 super rupturam egro supino
iacente ponatur 2 stringatur loc⁹ 2 nō sol
uaf vsqz ad tres ul septē dies. postea egro
supino iacēte soluaf. 2 illo eiecto d̄ eodē em
plastro suppdaf ex ℞. n. p̄hibet ampliari.

De hernia et ruptura.

In ruptura autem testiculorum pellis osci augmentatur quod fit aut propter uentositatem aut propter aquam que ibi congregatur: aut quia intestina descendunt ad locum illum. Si uero propter intestinorum descensum contingat erit grauis et dolorosus et sentiet dolorem cum tangeretur. Taliter itaque patiens sicut praediximus regendus est et emplastrum predictum superponendum est et locus ligatura assidue stringendus est. Ruptura enim cum non stringitur dilaturatur et augmentatur semper. Si autem cause aque fiat locus apparet lucidus et tersus huic itaque confert epithimari epithimate quod in .c. de idropisi notauimus. Aqua uero in hac egritudine plerumque petit inferiora et fluit inde unde eger per aliquod tempus sanus efficitur sed postea redit egritudo. postquam ergo aqua fluxerit curandus est eger ex cauterio et medicamine acuto. ex hoc enim prius curabitur nec redibit egritudo. de hoc enim loqui plus est quam hic nos scire exigit liber. Cum autem hec egritudo uentositatis causa contingat locus fricandus est et ex oleo sambucino in quo castoreum et euforbiu dissoluta fuerint inungendus et ex eodem intus in uirgam guttatim distillandus est. Sillanus.

Determinat de hernia et diuiditur in duas. Prius potest signa: secundo cura. secunda ibi. Qui hoc itaque. De prius dicitur quod si aliquis habuerit eminentiam in mirac uentris et cum supinus iacuerit et locus digitis pressus fuerit remouebitur et cum sederit redibit passio arguendum est quod est ruptura et per consequens hernia. Qui hoc itaque.

Ponit curam prius in generali. secundo in speciali. secunda ibi. In ruptura. Prius in duas. prius modo ostendit a quibus de se abstinere. secundo ponit curam in generali. secunda ibi. Loco propterea.

De prima dicitur quod habens herniam de se cauere ne post coestione moueatur. ratio patet. Secundo de se cauere ne cibum comedat inflatum ut fabas faseolos lentos et silia. ratio patet. Loco propterea. Ponit curam in generali et diuiditur in duas. prius modo facit hoc. secundo applicat unum remedium. secunda ibi. Emplastrum. De prius dicitur quod loco de se superponi aliquod obstaculum ut brachale et constringi et propterea cum uult sermonem facere et proferre. ratio quod prohibet descensum. De secunda explicat unum remedium. scilicet emplastrum. et ponit descriptionem. Recipe gallarum cypressi partes .ii. mirre ciperi sanctuci gallae achacie olibani gummi arabici. parte una gummi prius dissoluatur

in uino et aggregetur cum eis relique medicine et super rupturam egro iacente supino ponatur et stringatur locus et non soluiatur usque ad tres uel quattuor dies. ratio patet. hoc emplastrum est spiritus et unitum partium. Ad idem. Recipe gluminis piscium. .z. ii. colofonie. .z. i. s. picis naualis armoniaci an. .z. i. incidatur per frustra et infundantur per diem et noctem in .z. iii. aceti albi. et .z. ii. olei de mastice liquefiant in patella colentur et colature addatur mastice thuris boli ar. sanguis draconis mumie gummi arabici scis fenugreci stillicer puluerizatorum an. .z. iii. misce diu agitando fiat emplastrum. Ad idem. Recipe corticem trium solidaginis uisci quercini an. .z. s. masticeis olibani aloes an. .z. ii. sanguis draconis boli armeni gallarum nuncis cypressi dragagani subtiliter puluerizatorum .z. ii. misce diu agitando fiat emplastrum. Ad idem. Recipe radicem trium consolidarum an. .z. s. masticeis. .z. ii. acacie balaustie an. .z. s. pilorum leporis. .z. iii. uisci quercini. .z. i. picis naualis. .z. ii. cere noue. .z. v. puluerizanda puluerizentur liquefientia liquefiant misce oia malaxando cum oleo rosato. fiat emplastrum et ponatur super loco rupture et postea brachale desuper ligetur ut supra.

Notandum quod in ruptura ista sumpta per os ualent. Prius quod patiens sumat quolibet die de mane in potu. .z. i. pulueris radices ualeriane cum uino. Secundo dicitur de nasturciu integrum administratum cum uino. Tertiū est radix burse pastoris minutissime incisa administrata cum uino. Quartū est uinum cum decoctione uiscis cypressi. bibitū. Quintum est pes colubinus et pes cameleonte puluerizentur et potentur. Sextū est scrofularia in potu sumpta. Septimū est plus utriusque solidaginis datū in potu. Octauū est plus caudæ eque et laci ei. In ruptura. Ponit curam in speciali. prius ponit curam in flatibus testiculorum. hoc ponit curam per unam diuersitatem. scilicet ibi. Si uero propter uentositatem et aquam propter intestina quoniam descendunt. Si uero propter uentositatem quoniam puenit propter descensum intestinorum. hoc quoniam puenit propter aquositatem. 3° quoniam est propter uentositatem. scilicet ibi. Si autem tertia ibi. Cum autem dicitur de prius dicitur quod si contingat in flatibus testiculorum propter descensum intestinorum erit grauis et dolorosa et sentiet dolorem cum tangeretur propter sensibilitatem intestinorum. hoc dicitur quod patiens est regendus per quod dicitur est in ponendo eplos supra locum. deinde perstringendo cum brachali. ratio quod si non perstringitur dilaturatur ruptura. post tamen dicitur introduci intestina. ratio per se. Si autem. Ponit curam quoniam est propter aquositatem dicens quod si fiat propter aquam loco apertus lucidus. ratio per se. hoc dicitur quod in talibus puenit epithima dictum in capitulo de idropisi. Tertiū dicitur quod aliquam aquam petit inferiora et puenit ut fiat

p

cauterizatio. ratio ut aqua non redeat iterum.

Notandum q*uod* i*n* hernia aquosa primo conuenit emplastrum uel fomentatio talis. *R*e*c*e*p*t*a.* siseleos cimini añ. *℥*.i. flor*um* camomille melliloti añ. *℥*.i. cōquassentur et buliant in *℔*.iii. aque quousq*ue* redeat ad. *℔*.ii. coletur et cū colatura tali fiat fomentatio. deinde facta fomentatiōe cōperit tale emplastrum stipticum i*n* radice testiculorum. *R*e*c*e*p*t*a.* mastice quar. i. nucis i*n* p*re*ssi. *℥*.s. dragagani gummi arabici añ. *℥*.ii. puluerizāda puluerizentur. cōquassanda cōquassentur misce omnia mala xando cū pistello calido et cum oleo rosato fiat emplastrum perforatum i*n* medio per quod possit intrare uirga et ponatur i*n* radice testiculor*um* quia prohibet ne materia fluat et illa debet p*ro*p*ter* cauterium. *Cū* aut*em*. P*ro*ponit curam quādo ē p*ro*p*ter* uentositatem dicens q*uod* locus est fricandus cum oleo sambacino i*n* quo castoreum et uisobium fuerint dissoluta. ratio quia dissoluit uentositatem et resoluit. Secundo dicit q*uod* de eode*m* est distillandum i*n* uirga guttatim et ponatur i*n* radice testiculorum. ratio per idem patet.

Ad idem ualet sacculus de surfure et cimini bulius i*n* uino albo. ratio quia resoluit. Ad idem emplastrum hoc. *R*e*c*e*p*t*a.* succi ebuli uiui al. an. quar. *℥*.s. farine fabarum. q*uod* sufficit fiat ēplastrum. Ad idem fiat emplastrum ex ruta cimini agnocasto calamento baccis lauri salsuco et storace. ratio patet. Ad idem sedeat i*n* aqua decoctionis predictarum rerum. Cura hernie carnosae quia rasis non ponit est. ut i*n* p*ri*mo mollicetur cum emplastris et gumis et pinguedinibus. deinde applicentur emplastra et unguenta resoluentia dicta. Et alio modo p*o*t*est* curari per chirurgiā sic scindendo pellem cum rasario et ex carnando ipsa et carnositate et tunc eleuetur tota carnositas cum suis radicibus s*ed* q*uod* fuerit possibile. et postea continuetur pellis cū sutura et confortetur locus et consolidetur. Cura hernie humoralis est sicut cura aquosae et uentose et satis dictum est de illis.

De podagra sciatica et artetica. S*ig*n*if*icatio.

Notandum circa rubricam q*uod* inueniuntur ista nomina gutta artetica podagra ciragra et sciatica. Gutta est nomē generale et ita artetica ad omnem dolorem factum i*n* iuncturis siue pedis siue manuum siue ancharum. Podagra dicitur quando materia est compulsa i*n* ligamentis et lacertis pedum. Ciragra uero quando materia est compulsa i*n* ligamentis et lacertis manuum. Sciatica uero quando materia fuit ad

loca ancharum i*n* loco qui appellatur rētebus licet etiam sciatica possit fieri ex mala complexione. Secundo notandum de causis harum passionum q*uod* causa aut est interior aut exterior. Si exterior sicut est caliditas nimia dissolutio. aut nimia frigiditas condensans aut ocium nimium aut retentio alicuius quod cōsuevit fluere. aut nimium exercitū p*ro* saturitate aut coit*u* nimius p*re*cipue post repletionem aut crapula uel nimia repletio cibi et potus. Si causa fuerit interior uel p*ro*uenit ex abundantia humor*um* sicut s*an*guis phlegmatis colere m*ul*te siue sint simplices siue p*ro*positi. Aut ex parte mēbris quia rarus lapsum amplū dilatātū i*n* uis suis aut foraminibus aut ex parte uirtutis ut quia mēbrū est debile et hoc a natura ut quia filius podagrici et hoc p*er* accidens. Tercio notandū de signis si dolor arteticus fuerit sine grauedine ē mala cōplexio sine materia. Si aut*em* cum grauedine ē mala cōplexio cū materia. Signa cū p*ro*uenit a sanguine sunt color rubens dolor magn*us* intensus extēsi*us* et pulsati*us*. urina spissa rubea pulsus magn*us* plenus quod magis t*em*p*or*e maturinali affligit. cōplexio sanguinea etas adolēcentie uite suauitatis tēpus ueris p*re*cessit gaudium et regimē sanguinis multiplicans. signa t*em*p*or*e debilitate sumuntur a colera q*uod* materia ē int*er* p*ro*funda. Signa q*uod* p*ro*uenit a colera sunt dolor acutus penetrati*us* multū intensus color citrin*us* urina colorata et tenuis egestiones colerice pulsus uelox tact*us* calidus et p*re*cipue p*er*icula patiens et coleric*us* iunctis q*uod* cucurrit et laborauit et tēpus ē calidū. s*ed* estas et p*re*cessit regimē multiplicans colerā et magis affligit hora mot*us* colere. s*ed* hora diei. Signa q*uod* p*ro*uenit a flegmate sūt dolor modic*us* et color nō ē mutatus de quo sit curādū urina rēssa ut spissa egestio mucillaginosa et tactu frigid*us* et phlegmatic*us* et sener tēp*or*e p*ro*hyemale et p*re*cessit regimē multiplicati*us* frigus et hō mal*is* regio et diues. Signa q*uod* p*ro*uenit a m*ul*ta l*es* raro p*ro*tingat sūt dolor modic*us* patiens extenuat*us* urina rēssa et tenuis et ē m*ul*te i*n* p*ro*plexione. tēp*or*e autūnale et p*re*cessit regimē multiplicati*us* uis m*ul*te. Signa q*uod* p*ro*uenit a uentositate sunt dolor extēsi*us* sine grauedine et p*re*cessit regimē multiplicati*us* uentositatis. Sciendū circa p*ro*cedā q*uod* i*n* cognitiōe cause decipiunt medici plusq*uam* i*n* aliis vbiq*ue* passio iuncturar*um* erit a m*ul*ta f*ra* et appropria bim*us* f*ra* et iuuabit. s*ed* stupefaciēdo mēbrū et dolore sedādo. et ex his credim*us* q*uod* cā sit calida l*es* sit f*ra*. s*ed* aliquādo erit cōtra. s*ed* cā erit calida et approximabimus calida et innabunt exalando: si corpus non fuerit plectoricum. Et ex

De podagra sciatica et arteticha

hoc credimus quod causa sit frigida: licet sit calida: et sic sumus decepti. Secunda deceptio putat alicui quod multa materia fluit ad iuncturas et tunc inducet dolorem magnum et fiet attractio colere: et sanguinis ad locum et apparebit rubedo et caliditas exterior et creditur quod materia sit calida cum tamen sit frigida: consideretur ergo locus quo ad tactum: et si complexio consuetudo et etas et aer et tempus anni conveniunt in caliditate probabile esse videtur quod materia sit calida et sic per oppositum quod materia sit frigida. Pronosticatio omnes iste passiones ut plurimum sunt hereditarie et precipue podagra: Quina spissa multum velut subingalium aut verrices sunt cura huius egritudinis: Siatica et podagra cum sunt curate de facili propter modicam occasione revertuntur propter situm membrum et latitudinem meatuum et in aliis iuncturis non sit. Dolor artheticus non inducit spasmodum quod non est in cordis et nervis sed est in ligamentis. Eunuchus non podagrisat neque clavi sunt. quantum ex parte coitus sed ex aliis sic. Inter omnes dolores iuncturarum sciaticus dolor est maior licet alii dicant quod podagricus: quod fluxus humorum sit maior et coartatio et compressio maior. Dolores arthetici ducunt in membrum maticum et tenuitatem. Dolores iuncturarum frequentius accidunt in vere propter huiusmodi res quod tunc moventur qui fuerunt aggregati in hyeme. Secundo plus sunt in autumno propter inordinationem temporis et regiminis.

Al.
Um in iuncturis fuerit dolor et apud
Et locus cum tangitur fuerit tactu
calidus et color rubens eger si dolo
let in dextro pede ex dextra manu phlebotometur in sinistra et si in sinistra ex dextra est flebothomias et locus ex hoc medicamentum ne leniendus. Epithima. R. ros. ru. sandali faufel scief memithe boli armeni apii omnium partes equales ex istis in aqua et aceto dissolutis fiat epithima psillium quoque aceto infusum in carta missum supponatur et cum tepore erit mutetur et loco eius aliud supponatur.

Silanus.

Determinat de passionibus iuncturarum et antequam deveniatur ad textum. Notanda sunt quedam generalia observanda in cura huiusmodi passionum. Nam si passio sit ex mala complexionem tantum conveniunt solum alterantia: et si ex materia tunc digeratur prius: deinde materia evacuetur et si materia est simplex ponantur simplicia: et si materia est composita componantur et diversimode secundum diversitatem componendum: deinde consideremus an materia sit frigida et tunc non pone

mus nimis calida quod materia traherent ad locum et resolveretur subtiliter. Si materia sit calida non ponantur nimis frigida: quod condensant materiam nimis et hoc nisi cogeret nos vehementia doloris et tunc ponantur repulsa et parum moventur. Deinde consideretur de flebothomia: quod non convenit a principio: quod reddit humores fluxibiles nisi materia esset sanguinea et alia particula conveniunt. Deinde considerentur medicine laxative: quod non dentur fortes a principio. sed si dentur sit hoc in parva quantitate. Deinde considerentur balnea aque dulcis: sed in declinatione possunt fieri sulphurea et ex aqua marina. Deinde considerentur cauteria unguenta et emplastra: quia nullum remedium locale fiat nisi cor poris mundificato et bono regimine supposito: nisi malitia accideris nos cogeret ad hoc: quas stupefacientia ponantur. Deinde confortetur membrum mandans ut non mittat materiam et membrum cui mandatur ut non recipiat. Deinde diuretica considerentur quod non petunt a principio: quod faciunt materiam fluere ad locum. Deinde considerentur medicamina que imitari debent. Deinde considerentur vomitus: quod mirabiliter iuvat ante cibum et post. Deinde considerentur cibaria que debent declinare ad grossitatem ne humor de facili currat ad locum. Huius generaliter visis rationes determinat de podagra sciatica et arthetica: et dividitur in duas. Primo ponit curam quam sit a caliditate. Secundo quam sit a frigore. Secunda ibi. Cum autem. Prima in duas. Primo ponit curam passionis quam est plenus. Secundo docet preservare ne adveniat. Secunda ibi. In tempore. Prima in duas. Primo ponit curam quam materia est in fluxu. Secundo quam est fluxa. Secunda ibi. Cum autem. Prima in quatuor. Primo ponit curam per phlebotomiam. Secundo per localia. Tertio per medicinam laxantem. Quarto per dietam partes patebunt. De prima dicit quod quam in iuncturis dolor affuerit et apud vel inflatus et locus ad tactum fuerit calidus et color rubens arguendum est quod sit a materia calida. Rationes signorum per se: Secundo per curam dicit quod si dolor fuerit in pede dextro dextro sic in phlebotomia de brachio dextro. et si in sinistro de sinistro. ratio per se: quod prohibet fluere sanguinem ad locum evacuando et divertendo materiam. Notandum quod in podagra non ponitur phlebotomia nisi in sanguinea. aliter enim subtilizat humores et eos facit fluere per corpus. Et locus. Pone curam per localia et dividitur in duas scilicet quod duo localia ponit. Secunda ibi. Psillium. De prima dicit quod locus est epithimandus ex hoc medicamentum. R. ros. rub. sandali. faufel scief memithe boli ar. opii.

p ii

añ. partes eqles z istis in aceto z aqua dissolutis
fiat epithima. rō qz phibet fluxum repercutien
do. De scōa dicit pñliū in aceto infusū z i pñis
imissum supponatur. Rō qz alterat malā com
plexionē. Notandū qz in podagra calida ze
peritur duplex emplm. Unū quod ponitur cir
ca locū ad phibendū fluxū z debz eē totaliter
stipticūz. Aliud qd ponitur supra locū erit aut
parti dolorū sedatiuū. Primū emplz. R. mir
tilloz sumach boli ar. añ. 3. s. sandali albi z ru.
acacie: pñdie balaustie gallaz an. 3. i. aque rof
plantaginis añ. qrt. i. olei rof. qrt. 5. aceti. 3. i.
farine ordei aut lentii. q. sufficit puluerizanda
puluerizetur misce oia z fiat eplm medio criter
liquidū. Ad idē. R. sandal. al. z ru. amidi.
ceruse lote añ. 3. ii. se. papaueris. 3. s. camphorē
3. i. olei rof. qrt. i. butiri sine fale qrt. 5. mucilla
ginis se. pñliū. 3. i. s. vitelli duoz ouoz agitati.
puluerizāda puluerizetur misce oia z fiat eplz

Ad idē. R. olei rof. quart. i. aceti. 3. i. agitē
tur fortiter adinuicē ungatur eni locus: qz mul
tū dolorē mitgat z phibet fluxū humorū.

Ad idē. R. pulueris iusqami parū calefacti su
pra tegulā z calidus supponatur. Ad idē fri
cetur locus cū aceto tanto. Ad idē lac mulie
ris mulsū supra locū uel cūz petia ualet. Ad
R. lactis uaccini. lb. 5. opii puluerizati. 3. s. pa
nis siliginis fortiter pquassati. q. sufficit fiat em
plastrūz medio criter liquidū. Ad idē si linia
tur cū sanguie menstruo tollit dolorē Serapio

Ad idē ungatur locus ex oleo rof. uel de
mirto uel de nenufare. Ad idē epithietur lo
cus cum succo solatri uel semperuue uel plata
ginis uel omnibus simul. **Al.**

Venter preterea ex apozimate mirobal.
z hermodactil. soluat. Alpozima. R. mi
robal. citri. 3. xv. pulueris turbith fricati:
polipodii amboz añ. 3. iii. sene se. sumiter
re añ. 3. iii. hermodactili al. se. endiuie se.
apii rof. oim añ. 3. ii. coq. in tribus libris
aque donec ad unā redeant deinde māt⁹
fricent z colent z bibantur cū zucari ita
burzet. 3. x. Si qz autē apozima fastidiane
rit pillas istasumat qz in lecto iacētes sur
gere z scidere faciunt z pedibus ambula
re: pill qz non ualentes scedere faciunt sur
gere. R. aloes. 3. i. scamonee qrt. 3. i. rof.
ru. tritaz sextā. 3. i. hermodactili albi. 3. s.
informent ex eis pille qz erunt dof. i. Eger
uero nutrit ex cibis frīs z stipticis z ab
stineat a uino z cofectionibus qz ex melle fi
unt z carne. Cū autē apatis calor geuerit

z eius isflamatio ex his q calor apatum re
soluit religas curef. Quoz unū. R. cerā
in oleo de lilio resolutā cui admisceat mu
cillago fenugreci z se. lini deinde terantur
simul donec uniant z fiat ex eis epithia.

Sillanus.

Donit curam p medicinā laxatiuā: z diuiditur
i duas scōz qz duas pōit. Scōa ibi. Si qz aut
De prima dicit qz uenter debet solui ex decoctio
ne mirobalanorum z hermodactilorum. Et
ponit descriptionē R. mirobal. citriorū. 3. xv.
pulueris turbith fricati polipodii. añ. 3. iii.
hermodactili albi seminis endiuie seminis apii
rof. añ. 3. ii. sene seminis sumiter. añ. 3. iii. co
quantur in. iii. lb. aque donec ad unā redeat.
deinde manibus fricentur z bibatur cū zucari
taberzet. 3. x. qz euacuat colerā. Ee secunda di
cit qz si quis non ualet fumere medicinā pñctā
in forma decoctionisumat pillas que faciūt
surgere z ambulare nō ualentes. Et ponit de
scriptōm. R. aloes. 3. i. scamonee qrt. ptē. 3. i.
rof. ru. tritaz. vi. partē. 3. i. hermodactili alb. 3.
5. coñiciatur ex his pille qz erunt dof. i. pilla. rō
ut supra. Notā qz si peccet colera sine alio hūo
re ppetit pñ digestiū hoc. R. endiuie. lb. iii.
rof. ru. qrt. 5. oim sandal. 3. i. zucari al. lb. i. si
at sirup. clarificatus usqz ad qrt. v. Dōit fieri la
xatiuū tale. R. electuarii de succo rof. 3. v. ul. 3.
5. qd ē appropriatū iuncturis. Ad idē. R. cari
carū piguiū. 3. i. uel. 3. s. uiaz passaz mūdara
rū. 3. v. cortic. mirobalano. citrinorū infusor. p
noctē in decoctōe pñctoz. 3. i. fricētur de mae
fortiter z colētur z colature addatur electuarii
de succo rof. 3. ii. fiat colatura usqz ad qrt. i. z
detur in aurora. Eger vō. Donit curā p dietā
dicēs qz eger dz nutriti ex cibis frīs z stipticis
Rō qz rōe stipticitatis claudūt vias z rōe cal
tatis reprimunt colerā. Scōo dicit qz dz absti
nere a uio z pñctōibus de melle z carne. rō qz
talia multiplicāt colerā. Notā qz pot⁹ pōt eē
aque ordei uel aq decoctōis pumoz uel aq fra
cū uino granatoz. Cū autē apatis. Dōit curā
qñ materia ē fluxa dicēs qz ubi calor remissus
fuerit tunc admistretur ea qz resoluūt: rō quia si
gnū ē qz materia ē fluxa: hō ponit descriptōem
R. cerā i oleo de lilio resolutā cui admisceatur
mucillago fenugreci z se. lini. deinde terātur sil
donec misceantur. fiat inunctio. Rō qz molli
ficat z resoluit. Ad idē. R. floz camomille mel
liloti añ. qz. 5. rof. ru. 3. i. se. fenugreci se. lini añ
3. ii. fursuris pugillū. i. pquassetur z bulliant in
lb. ii. aq dulcis quousqz redeat ad qrt. iii. coletur

De podagra sciatica et arthritica

et colature additur aceti albi. ʒ. ʒ. et fiat fomentatio. Ad id emplum factum ex semine fenugreci semine lini aneti mastice incorporati cum mal nauisco decocto et mundificato a ligno interiori et pistato cum hiis addantur. ʒ. ii. unctuositate vel piguedinis anatis anseris et galline. hec. ne sedant dolorē et resoluūt absqz attractionē. Al

In tēpore autē sue icolumitatis et proprie circa tēpore quo egritudo euadere consueuit et quā maxime in uere assuescat flebotomia et uentris solutione et ex his que colerā expellant ru. Et a potu uini abstineat et a comestione eorū que ex melle conficiuntur et a carne et sint eius cibaria acetosa et stipitica et his similia ex his que infrigidant. Ad hēbra autē que hanc consueuerūt incurere passionē min⁹ solito labore pati assuescant et precipue euz tēpus inuasionis timent et cū corpus fuerit plenū et uene plenē et fuerit diu ex quo neqz minutus neqz solutus fuerit

Sillanus.

Docet preseruare a podagra ut non eueniat. Primo per euacuationē. Secundo p dietā. Secunda ibi. Et a potu uini. De puma dicit q tēpore sue sanitatis et precipue illo tēpore quo cōsueuit egritudo sua uenire et maxime in uere dū un flebothomia et euacuatione p feces sum cum eis que euacuant colerā. ratio quia cū istis materia euacuatur. que si retineretur faceret podagram. Et a potu. Docet preseruare p dietā dicens q debet canere a uino et confectionibus de melle et similiter a carne. ratio qz multiplicat materiā que esset causa podagre. Secundo dicit q cibaria debent esse acetosa et stipitica infrigidatiua. Ratio qz nō sūt apta ad fluxum. Tertio dicit q membra que cōsueuerunt incurere egritudinem hanc debent fatigari minus solito et precipue cum cōiungitur tēpus inuasionis et cum corpus fuerit plectorium et uene plene et diu fuerit q non fuerit flebothomatus nec euacuatus. Rō qz mor⁹ calefacit illa mēbra. Al.

Cū autē cū dolore iucturarū neqz calor neqz rubor i colore fuerit fueritqz eger frigide cōplexionis et locus tactu sentitur frigidus in pncipio curatōis eius pille malos de hermodactyl satiriō meisabara omniū añ. ʒ. v. ierapi. ʒ. x. eglogniti ceta. mī. abop añ. ʒ. v. euforbiū. ʒ. ii. turbit. ʒ. x. sectaragi indi zinzibe. sinapis pipis castorei oīum. ʒ. i. i formētur ex eis pille ex qbus a duabus. ʒ. et ʒ. aut. iii. sumant. hec nanqz pille valde cōferūt qz si ualētē surgere in

cedere faciunt. Epithima ad podagrā frigidam. R. castorei storacis liq de euborbi mirrhe aloes achatie oīuz ptes equales ex his oibus vino veteri admixtis fiat epithima. Cū itaqz dolor geuerit succurrat patiēti ex distillatione mlie aq calide ab alto et infectio fiat ex oleo de lilio. Et emplum de bdelio molli et storace ac fenugreco et sels lini et armoniaco supponat. Ad hē mō cōficiat armoniacū et bdeliū i uio veteri resoluatur et alia oīa eis adiniscant ex qbus fiat emplum et supponat. hec nanqz egritudinis species ē que in lapidis duriciem transit et reddit mēbra et iuncturas fugis similia. Quia pp hanc habens passionē a fastidio et ab aq frigida et a cibis grossis abstineat et a frequenti ebrietate custodiatur ei qz precipiendū ut diu sanus ē motu utatur et a coitu abstineat pēpue cū satur fuerit neqz balneū igrediatur neqz exercitet post comestione uinuz pterea uetus et purū bibat eis quoqz dum sanus est utat que urinā prouocare cōsueuerunt. Silla.

Ponit curā podagre proueniētis a materia frigida et diuiditur in duas. Primo pōit curā p medicinā. Secundo p dietam. Secunda ibi hec nanqz. Prima in duas. Primo ponit curā p euacuationē. Secundo p localia. Secunda ibi. Epithima. Cū ista. De prima dicit q ubi cum dolore iuncturarum nō fuerit calor neque rubor et eger fuerit frigide cōplexionis et ad tactum sentitur frigus. arguendum ē q a frigiditate. Secundo dicit q pro cura debent dari pille de hermodactylis maioribus que sunt R. hermodactylos satiriō meisabara et ē spēs tū mali. añ. ʒ. v. ierapi. ʒ. x. coloquintide centaurē minoris. añ. ʒ. v. euforbiū. ʒ. ii. turbit. ʒ. x. sectaragi indi zinzibe. sinapis pipis castorei añ. ʒ. i. formētur pille. et dos. eius est q. ʒ. ii. usqz ad. ʒ. iii. Ponit iuuamētū. qz hec pille faciunt surgere nō ualētes ambulare. Rō qz euacuant materiā stitā et cum hoc hnt stipiticitatē et claudūt uias ne hūores possint descēdē. Scōo nō tādū q ateqz fiat talis euacuatio cōuenit dige stiuū hoc. R. saluie primule ueris yue añ. ʒ. ii. i. zuccari albi. ʒ. i. fiat sirupus clarificatus pfecte usqz ad q. ʒ. v. et cōuenit materia existēte i fluxu. S. materia existēte fluxa cōueniūt sirupus talis. R. accori gēciane añ. ʒ. ii. aristol. ro. ʒ. i. ppericon saluie yue primule ueris herbe arthe tice foliorum lauri camedreos camepitheos. añ. ʒ. ii. anisi maratri se. peōie añ. ʒ. i. scio bā

p iii

silicionis cinamodi. añ. 3. s. liquiritie rase uuaru
 passarum mundatar. añ. 3. i. utriusqz sticados
 floz anthos añ. 3. i. acetis squillitici. 3. i. mell. 1b
 5. succari qrt. iii. fiat syrupus clarificatus usqz
 ad 1b. i. 5. Sed laxatiuū fit tale. 1b. turbith
 bene gumosi iterius 7 exterius 3. s. hermodac
 tiloz ellēōp. 3. ii. dyagridii. 3. s. masticis. 3. s.
 succari. 3. i. fiat pluis 7 detur qrt. pars plueris
 una uice 7 potest fieri i pillis. Ad idē 1b. pil
 lulaz artheticeañ. 3. i. misce 7 formetur pillē
 ad quantitatē cicep 7 detur. 3. iii. i. introitu lecti.
 Ad idē pluis hermodactiloz alboz mundato
 rum. 3. ii. turbith. 3. i. dyagridii. 3. iii. zinzibe.
 3. ii. succari. 3. ii. icōporetur ad uicē. Epithi
 ma. Pōnit curā p localia. Et pīo pōnit unū
 locale qñ materia ē in fluxu. Scđo admīstrat lo
 calia materia iā fluxa. Scđa ibi. Lū itaqz.
 De pīma dicit q ad podagrā frigidā ualet epi
 thima hoc. 1b. storacis liqde castorei eusoibii
 mirte aloes omniū añ partes ēquales 7 ex eis
 oibus cum uino ueteri mixtis fiat epithima 7c.
 Notandū q in podagra fra ppetit duplex em
 plm. Pīmū d3 poni circa locū doloris 7 debz
 eē empl3 stipticū. 1b. nucis cipepsi mirthe ma
 sticis thuris añ. 3. s. gumī arabici dragaganti.
 añ. 3. iii. aque saluie. 1b. 5. aq rof. 3. i. acetis. 3. s.
 farine nucis cipepsi. q. sufficit misce oīa prius in
 puluerizata 7 fiat emplm mediocriter liquidū
 7 pōt poni supra locū facta euacuatiōe. Aliud
 empl3 d3 poni supra locū qd ē mitigatiuū seda
 tiuū 7 resolutiuū. 1b. mucillaginis fenugreci se.
 lini. añ. 3. i. butiri sine sale quart. 5. olei sisamini
 olei rof. añ. 3. ii. cineris radice caulii. 3. s. cere
 q. sufficit fiat emplm uel unguētū. Ad idē uā
 let sacculus ex semine lini pquassato q sacculus
 sit bullitus in aq 7 foriter ppressus. Ad idē
 v3 emplm de stercore uaccino recenti 7 expeti
 mentū rusticor. Ad idē 1b. fenugreci pāssā
 ti. 3. s. acetis qrt. i. bulliat diu siml 7 i fine decoctō
 nis addatur mell qrt. 5. 7 fiat emplm ex radice
 spentarie melle 7 stercore caprā. Ad idē qrtu
 or uitella ouoz bñ agitata pulueris hermodac
 tili. 3. iii. misce 7 fiat emplm. Lū itaqz. Pōit cu
 rā qñ materia ē fluxa dicēs Pīmo q cū dolor
 fuerit remissus fiat distillatio ab alto cū aq cali
 da. rō qz resoluūt 7 mollificat. Scđo v3 iunctio
 scā ex oleo 3 lilio. Tercio dicit q v3 ēpl3 de bde
 lio molli 7 storace 7 se. fenugreci 7c. lini 7 armo
 niaco 7 fiat hoc mō. armoniacū 7 bdeliū in uīo
 ueteri dissoluātur 7 cū eis alia misceatur 7 fiat
 emplm. Ad idē 1b. armoniaci oppoponacis
 galbani distemperatoz i aceto añ. 3. i. picis na

uat qrt. 5. misce malaxādo cū oleo costio fiat em
 plm 7 extēdatur supra coriū. Ad idē v3 fomēta
 tio aq dulcis cū decoctōe uulpis itegre. Ad idē
 v3 fomētatio aq sulphuree naturaliter uel artifi
 cialiter talis. Ad idē 1b. folioz maiorāe rute
 añ. 1b. i. floz anthos floz camomille utriusqz
 sticados. añ. 3. i. conqassentur 7 bulliāt i aqua
 cū qna fiat fomentatio. Ad idē oleū uulpinū
 :oleū costinū oleū uipap. Ad idē 1b. diaculon
 qrt. i. malaxetur cū oleo costio 7 extendatur su
 pra coriū. 1b. 1b. scio olei de semine lini mucil
 laginis fenugreci piguedinis anatis medle cru
 ris tituli olei de radice cucumeris asini pigue
 dis gallie armōiaci oīm añ. pap. dissoluatur ar
 mōiacū cū aliquo oleoz 7 cū cera qd sufficit fi
 at unguētū. Ad idē balneū si decoquatur uul
 pis in oleo. Ad idē euaporatio cū decoctione
 de sticados. Scīdū q oīa ualet euacuata ma
 teria cū clisteribus medicinis 7 uomitu q mltū
 ualet in hoc casu. Nec nanqz. Pōit curā per
 dietā dicēs q debet abstinerē a fastidio 7 ab
 aq frigida 7 a cibis grossis 7 frequēti ebrietate
 Ratio quia augēt materiā. Scđo dicit q dū
 est san⁹ debet uti exercitio. Ratio qā exerceat 7
 resoluūt. Tercio dicit q debet abstinerē a colu.
 Ratio qz debilitat iuncturas 7 facit lubricare
 materiā 7 ipam reddit aptā ad fluxū. Quarto
 dicit q non d3 ingredi balneū. Ratio qz dissol
 uit. Quinto dicit q nō d3 se exercitare post co
 mestione ratio patet. Sexto dicit q uinū debet
 esse purū 7 antiquū. Ratio qz calefacit 7 exiccat
 7 resoluūt 7 debet fieri in declinatiōe. Septimo
 dicit q debet uti pīuocantibus urina. Ratio
 qz superfluitas renatica expellur p urina. 1b.
 Dolor vō qui sciaticus uocaf ē q ab an
 cha p corā totam usqz ad genu in longitu
 dinē ptendit. qñqz ē in longitudine ad v
 ge similitudinē extensus p crus usqz ad pe
 dē descendit 7 tunc si in cōpletione dīat
 fuerit calor 7 i urina tictura ex basilica ma
 nus eiusdē partis prius minutio faciēdi ē
 deinde ex sciatica. Sillanus.
 Pōnit curā sciaticę passiois 7 diuiditur in
 duas. Pīmo facit hoc. Scđo docet preserua
 re a tali passioe. Scđa ibi. Taliter pterea Pī
 ma i duas. Pīo pōit curā qñ sit a materiā cali
 da. Scđo qñ sit a materiā frigida. Scđa ibi.
 Si aut. De prima dicit q dolor sciaticus ē ille
 qui ab ancha per coram totam usqz ad longi
 tudinē extenditur per crura usqz ad pedes per
 similitudinē uirge. Scđo dicit q si fuerit i cōple
 tione dñiuz caloris 7 uria tincta arguendum

De podagra sciatica et arteticha

est qd fit a caliditate. Tercio pro cura dicit qd pmo d3 fieri phlebotomia de brachio eiusde p tis: deinde d3 fieri ex sciatica. R d qz phlebotomia prima plus diuertet qz euacuet et scda pl euacuat.

Almanzor.

Si aut egi coplexio frigida fuerit et color fuscus sepe puocandus et nomitus ex apozimate rasani cu sirupo acetoso. Cora quoqz ac pedes. et crus ex oleo in quo ca storcum et euforbiu et storax sint resoluta iungantur assidue.

Sillanus

Ponit curam quando fit a materia fra: diuiditur in duas. Primo ponit cura per medicas. Secdo per cauteriu. Scda ibi. Si egritudo. Prima in duas. Primo ponit cura quando dolor non e mansiuus. Secdo qn e mansiuus. Scda ibi dolor i cora. Prima i duas. Primo ponit cura per uomitu. Secdo per unu locale. Scda ibi. Cora quoqz. De prima dicit qd si coplexio egi fuerit frigida et color fuscus arguendū est qd fit a frigiditate. R d qz. Secdo dicit qd p cura d3 uomitu puocare cu decoctione rasani et sirupo acetoso. R d qz diuertit materias et euacuat: multu ideo ualet in passionibus membris inferioribz et d3 fieri euacuatio cu pillulis fetidis et hermodactilis. Cora quoqz. Pdit cura per unu locale dicens qd cora et crus debet inungi cu oleo in quo castoreu euforbiuz et storax sint dissoluta. R d qz resoluunt materia sciaticae passionis. Et sciendū qd solu conuenit materia existente fluxa et non quando materia e in fluxu et prius opetut mollificatiua ut sit apta materia ad resoluendū. Ad idē ungatur locus ex oleo de lilio uel de spica uel de casto uel de unlpino: uel de laurino. Ad idē emplastretr locus uel ancha cu emplio facto ex maluaisco sparato et farina fenugreci et seio lini mixtis et incorporatis cu butiro et cu pinguedinibus auu. Ad idē ungatur loc⁹ melle et pulueri zetur semē nasturci: qz aufert dolorē Serapio. Notandū qd materia existente i fluxu debet inungi locus olo rof. uel mirtino ul de absinthio fortiter calido tangendo locū cu pena suauiter. Ad idē locus epithimetur cuz succo solatri et sempuue et absinthii. Ad idē emplastretr locus cu eius de herbis decoctio et pistatio et incorporatis cuz farina seio fenugreci seio lini et ordet cu aliquo predictorum oleorum. Ratio patet. Al.

Quod si dolor i cora mansiuus fiat eger ex almuiri nabati et baurach clisterizet et ex enemate acuto quod i. c. de appoplexia notauimus. Collirium quoqz ex cycلامي

et colognida factū suppoat. qd eo usqz fieri conuenit donec eger excozationē scurrat ex ea eni dū accidit plerūqz cōsequit sanitas. Si aut passio inueterauerit: sapio sumatur et cu fumo columbino eiusde quantitas teratur et ex apozimate ficuū conficiantur ex quibus core emplm superponatur quod tā diu dimittat donec in loco uesice plene aqua fiant et scindant et fluat aq que in eis ē: et uaporef locus cu aqua calida. deinde eger per aliquot dies quiescere dimittat: et si nondū sanitati restitutus fuerit ad hanc eadē curā redeundum est. R d si egritudo ualde mansiua fuerit et longi temporis et timetur ne uerebū resiliat: aut egressus fuerit. locus ex instrumēto quod rote assumulaf cauterizandus est: et intendatur cu coctura super caput anche apud core principiu ponenda butius inde rei sermocinatio istius nostri operis metas transcendit. Taliter preterea patiens in tpre sospitatus uomere cōfuescat et soluere uentrem et regimen subtiliare et a cibis grossis et frequentibz ebrietate abstinere.

Sillanus.

Ponit cura qn dolor e mansiuus. Primo facit hoc. Secundo qn est antiquus. Secunda ibi. Si aut. Prima in duas. Primo ponit cura per clistere. Secdo per suppositoium. Scda ibi. Colliriū quoqz. De pia dicit qd si dolor in cora fuerit mansiuus eger d3 clisterizari ex almuiri nabati et baurach et ex clisteri acuto de quo dictū est in. c. de appoplexia. R d qz talia clisteria distraunt et euacuant materia phlaticā grossā. De sa dicit qd d3 supponi colliriū factū ex ciclamine et colognida et debet talia fieri donec eger incurrat excozationem: quoniam ali quando sequitur salus. Si aut. Ponit curam quando hec passio est antiqua dicens primo qd si hec passio fuerit antiqua debet sumi si naps cum fumo columbino eiusdem quantitas et teri et confici cum decoctione ficuum et fieri emplastrum et superponi. Tercio dicit qd tā diu debent dimitti donec uesice sint in loco et aqua impleantur et scindantur et fluat aqua. Ratio patet. Quod si egritudo et ponit cura per canterium dicens qd si egritudo fuerit mansiua et longi temporis et timetur ne uerebū egrediatur foras: aut fuerit egressum locus est cauterizandus cum instrumento quod simillatur rote et ponatur supra ancham: quia consumit materiam existentem inter uerebū et pxi

de. Et subdit q; hoc nō p̄tinet ad hūc locū. Taliter. Docet preseruare a dicta passione dicens q; castētes in t̄p̄e sanitatis debēt uti cūtiōe p̄uomitū z per secessum z subtiliare regimē z abstinere a cibis grossis z a frequenti ebrietate. Ratio patet. De gibbositate. Silla.

Q̄tādū circa rubricā q; triplex est gibbositas: quedā sit uersus p̄tē interiorē quedā uersus partē posteriorē seu exteriorē qd cōtingit ut plurimum: quedā sit uersus utraq; .s. anteriorē z exteriorē dextrā z sinistrā. Secundo notādū q; causa gibbositatis ē duplex. .s. intrinseca z extrinseca. Extrinseca: ut casus z percussio. Intrinseca sit qm ligamēta sp̄dillium colli z spatulaz relaxantur: aut impletura materia currente illuc. Vel ppter ap̄a natū in loco: ul. ppter uentositatē mouentē z ipel lentē ipsa ossa z facientē resiliere de loco uel ppter spasmū de inanitione. Tercio notādū q; signa gibbositati ppter relaxationē sunt grauitas z mollificatio corporis z regimen p̄teritū. Signa qñ sit pp̄ ap̄a sūt dolor i dorso siue in loco antecedens cū febris acutis z . magnitudo pulsus. Signa ppter uentositatem sunt qz infirmus sensus cōmotionē z tensionē p̄ lōgū tēpus in dorso antequā ueniat gibbositas. Signa qñ ppter spasmū de inanitione sunt quia apparet iu corpore cōsumptio z extenuatio. Pronosticatio gibbositas post eius cōfirmationē a qua cūq; causa cōtingat non potest curari. Sed in principio sic. Si gibbositas uenit propter asina z tussim interficit ante iuuentutē iuxta afforismū. Sete perticule quicūq; ex asmate gibbosi fiunt. Gibbositas que sit uersus inferius est mortal.

Almansor.

Um gibbositas fieri incipit pille maiores de hermodactilis dande sunt z oleū de rasim cū apoziate de seibus sepe sumēdū. Zoc^o quoq; ex oleo sambacio i quo storax ligda z castoreū z eufobiū resoluta sint frequēter inūguēdis z a cibis frigidis z grossis abstinēdū. Aqua ē calida i q̄ cocta sunt mētastr^z z sāsucus z sticados arabic^o ab alto sup locū distillāda ē. diū frequēter fricatio z inunctio ex oleis calidis faciēda ē. Qd si his q̄ hāc patitur egritudine p̄uer fuerit balneū solūmō z iunctiones sufficiūt ex his q̄ dixiis. Sil.

Donit curam gibbositatis que sit ppter relaxationem. Secōdo pōit curā eius que sit ppter ap̄a. Secūda ibi. Si aut. Prima in quatuor. Primo ponit curam laxatiuā. Secūdo p iun

ctionē. Tercio p dietā. Quarto p embrocationē z unctionem partes patent. De prima dicit q; cum gibbositas incipit debent fieri dari pille de hermodactil^o. Ratio quia euacuat materiam staticam que est causa relaxationis. Ad idē pille fetide uel cochie. De secunda dicit q; est sumēdū oleum de pentadactilis cū decoctione de feminibus. Locus. Pōit curā per unctionē dicens q; locus est unguēdus ex oleo sambacino i quo storax liquida z castoreū z euforbium sint dissoluta. Ratio qz talia dissoluit z subtiliant materiā staticā. Ad idē emplm quod sit de bdelio oppoponaco armoniaco z serapino dissolutis in uino mixtis z in corporatis cū pinguedinib^o auū z farina senugreci z seio lini. Et a cibis. Pōit curā p dietaz dices q; est abstinēdū acibis frigidis z grossis. Rō p̄. Aqua ē. Pōit curā per embrocationem z inunctionē dicens q; aqua in qua decocta sunt sanfucus mentastr^z sticados arabicū dz distillari ab alto supra locū. Rō qz calefacit z resoluit. Secundo dicit q; post dz fieri fricatio fortis z frequens inunctio ex oleis calidis. Tercio dicit q; si ille qui patitur hāc egritudine fuerit puer balneū solū z unctiones ex his q̄ dicta sunt sufficiunt sepe numero absq; aliis medicis. Al. Si aut cum gibbositas scipit effuerit febris a p̄dicto regle oīo abstinēdū ē. Sz apozia ex herbis factū cū cassia. i potu ē tribuendū. Phlebotomia quoq; ex basilica faciēda est. z empla uehementia loco superponenda sunt. Sillanus.

Donit curā qñ sit ab apate uel qñ ē febris: z diuiditur in duas. Primo ponit curā in generali. Secōdo in speciali. Secōda ibi. Sz apozia. De prima dicit q; si fuerit febris qñ gibbositas incidit ē abstinēdū a p̄dicto regimine: qz calefacit zc. Sz apozia. Pōit curā in speciali. z diuiditur i tres. Primo ponit curā per medicinam. Secōdo per phlebotomiā. Tercio p unū locale. Secōda ibi. Phlebotomia. Tercia ibi. Et empla. De prima dicit q; dz dari in potu cassiasit. cū decoctione herbarū frigidarum. Ratio patet: qz euacuat leniendo z alterando. De secōda dicit q; debet fieri phlebotomia ex basilica. Rō qz diuertit z euacuat. De tertia dicit q; empla sunt superponenda loco. Notādū q; in principio dz ungi locus ex oleo ros. ul. mirino z emplari locus ex ros. miris sandal. z farina ordei z silibus. In declinatōe ungatur loc^o cū oleo de camomilla p̄ aneto p̄ delilio z p̄ oatur supra locū eplz factū ex maluausico p̄pato

Farina fenu greci et se. lini pinguedinibus auis
s. anseris anatis et galline. et ultimo possunt addi
propter maiorem resolutionem et fortificationem loci ar
moniacum bdelium opposonacum dissoluta in oleo
de camomilla et mixta cum aliis rebus deinde
fortentur spondiles posteriores et ossa pectoris
cum ligaturis plumaceolis et sustentaculis factis
et supra madefacta et peciis inuolutis et albumie
oui positis et locatio super emplum dictum. Ponan
tur postea a stelle fortiter compressae ut bene tene
ant ne spondiles possint amplius dislocari. Se
cundo notandum quod si gibbositas fiat a uetustate.
Cura est ut a principio procedatur cum rebus car
minantibus uentositatem et specialiter post purga
tionem: uel cum pillulis fetidis uel de hermodactylis.
supra locum ponatur emplum factum ex pullegio
calamito origano carui cimini farina lupinorum
semine lini et fenu greci mixtis et incorporatis similes
Sily armoniacum cum oleo de costis uel de lilio be
ne mollificatum perfecte operatur in hoc: quod si soluit uen
tositatem et ossa suis propriis locis firmat exicando
loca lera. Ultimo ponatur emplum quod fit ex fina
pi stercore colubino et sicibus siccis et incorpora
tis simul etc. De uaricibus Sillanus.

Notandum circa rubricam quod uarices sunt
uue grosse uirides uel nigre plene san
guine melancolico inolute super crura ap
parentes et hoc fit causa uaricum. Signa sunt
manifesta ad sensum. Pronosticatio. Uarices
non bene recipiunt curam.

Al.

Ubi uene grosse et plene et diuerso
modo curuatae et uirides in crure ap
paruerint egritudo que uitis uoca
tur adesse significat. Hec autem egritudo fre
quentius accidit his qui multum pedibus labo
rare consueuerunt et qui cibaria que cole
ram nigram generant sepe sumunt. Silla.

Determinat de uaricibus et diuiditur in tres
Primo docet cognoscere uarices: Secundo ostendit
a quibus magis accidunt. Tercio ponit curam
Secunda ibi. Hec autem. Tertia ibi. In principio.
De prima dicit quod ubi uene grosse et uirides ple
ne et diuersimode curuatae in crure apparuerint
Signum est quod sunt uarices. De secunda dicit quod
hec egritudo frequentius accidit consuetis itinere
rare uel ferre onera et frequenter utentibus ci
bariis multiplicantibus meliam.

Al.

In principio itaque curatio huius pas
sionis basilicam minuere conuenit. Et uentrem
ex his que colera educit nigram soluere
quorum mentionem fecimus in c. de melia hec
autem sepe facienda sunt. Et ab omnibus a quibus

meliam patientes custodiunt in hac egritudine
abstinendum. Postquam uero hoc regimen
diu adhibitum fuerit ex uenis quam in crure
apparuisse diximus minutio fiat. a quibus
sanguis tam diu fluere dimittatur donec
quicquid in eis est euacuetur. Deinde huiusmodi patiens
coleram nigram expellentibus utatur et ex
basilica minuatur et caueat sibi ab omnibus
que colera generant nigram. Sillanus.

Ponit curam uaricum. Et primo quando sunt in prin
cipio. Secundo quando sunt in declinatione uel in processu.
Secunda ibi. Postquam uero. Prima in tres. Pri
mo ponit curam per phlebotomiam. Secundo per medi
cinam laxatiuam. Tercio ostendit a quibus est absti
nendum. Secunda ibi. Et uenter. Tertia ibi. Et
ab omnibus. De prima dicit quod in principio
ueniens est facere phlebotomiam de basilica. Ratione
quia prohibet ne fluat sanguis ad partes inferio
res. De secunda dicit quod conueniens est soluere in
terum cum euacuantibus soluentibus melicam de quibus
dictum est supra. c. de melia: Subdit quod ista sepe sunt
fienda. Ratio patet. Postquam uero. Ponit curam
quando est in processu dicens quod si passio sit in processu fiat
phlebotomia ex uenis quae sunt in carne tantum quod
euacuetur totum quod est contentum in eis. ratio quod mate
ria existente fluxa conuenit euacuatio etc. Secundo
relinquit quoddam dictum dicens quod patiens natus
euacuantibus meliam et fiat phlebotomia a ba
silica et abstineat a multiplicantibus meliam.
Notandum quod aliqui sunt utentes cauterio. Sed
si fiat debet fieri in uena superiori a qua omnes alie
oriuntur secundum longum: deinde de emplum stipticum
supra cauterium poni et supra alias uenas prouenit
emplum factum ex farina lupinorum cum aqua decoctionis
tamarisci: aut emplum de fimo caprino et uino etc.

De elefancia.

Sillanus

Notandum circa rubricam quod elefancia
est duplex: quedam est large dictum:
ut quedam inflatio manus uel pedum
a quacunque re causetur: siue a percussione: siue a
calore: siue a fluxu humorum: et de tali non determi
nat quia de facili curatur. Alia est elefancia pro
prie dicta et causata ab humore multum grosso
phlegmatico uel melancolico uiscoso ibibito in
porositatibus pedum uel manuum et sic patet causa.
Secundo notandum quod signa elefancie ex sanguine
melico grosso sunt caliditas loci ad tactum tene
brositas in colore. asperitas loci et aliquid ex emi
nentiis et exitus sanguis nigri ex locis cruris uel
pedis uria spissa et tenebrosa et usus rerum gene
rantium sanguinem grossum. Signa elefancie ex stase uel

bementem grosso sunt grossitudo cruris et pedis absque rubedine et itensa asperitate loci et tactus loci uidetur frigidus absque calitate ad minus itensa et non habet eminentes pustulas ut superius. pronosticatio postquam sit mansua non curatur sed in principio bene potest curari. **Al.**

hec passio postquam mansua fuerit incurabilis est. Et autem incipit si ei subuelatur et ut dicitur medicata fuerit aut sanata aut magis sic nihil addet. **Sil.**

Determinat de elefancia. et diuiditur in duas. Primo ostendit quoniam est curabilis et quoniam incurabilis. Secundo ponit curam. Secunda ibi. **Lum ergo.** De prima dicitur quod postquam hec passio sit mansua: est incurabilis. Ratio quia propter antiquitatem illius morbi debilitatus est calor naturalis pedum qui erat debilis. Similiter quia talis passio fit ex humoribus grossis infiltrationis non de facili remouibilibus. Secundo dicitur quod si fuerit in principio et medicetur ut dicitur uel curatur uel prohibetur eius augmentatio. ratio quia tunc uirtus est fortis et uiuatur per medicinas. **Al.**

Et ergo pedis grossities augeri uidetur et color obfuscare: uene quoniam quibus uites uocantur apparere ceperint eger quotidie cogendus est uomere et custodiendus ab ambulatioe et statioe et uenter uomitu precedente ex pillis maioribus de hermodactilis soluendus. et deinde ad uomitum redeundum per illud huius quoque multotiens fieri oportet. Eger preterea a cibis grossis est abstinentus: et tibia a calca neo incipiendo sursum usque ad genu strigenda: aut tamen constrictio epithimada est ex aloë et mirra et achatia et ppoqustidos et alumine cum aceto forti dissolutis. ex basilica quoque manus contrarie partis minutio facienda est neque erectus stet nisi pes strictus ligatus fuerit neque epithima ullo modo dimittat. uomitu quoque frequenter utatur. Quod si paruus intercesserit spatium a precedenti uomitu et appetit gessere uapora ipsius cum seminibus caulium et sticados arabico cinere de uitis et lupinis et mentastro et stercore caprino et faria fenugreci et liniatur et ex aqua ciceris per spatium unius diei: aut duorum. Ipse enim huius egritudinis maximam resoluit partem ad quod leniorem reddit. **Sillanus**

Ponit curam et diuiditur in sex. Primo ponit curam per uomitum. Secundo per secessum. Tertio per dietam. Quarto per ligaturam. Quinto per phlebotomiam. Sexto per uaporaciones partes patebunt. De prima dicitur quod ubi grossities pedis

uidetur augeri et color obfuscare et uene que dicuntur varices apparere ceperint. tunc eger cogendus est uomere. ratio patet. Secundo dicitur quod cauere a deambulatione. ratio patet quia est causa fluxus humorum iserius. De secunda dicitur quod debet fieri solutio uentris cum pillulis de hermodactilis maioribus et hoc facto prius uomitu. ratio quia euacuant materiam phlegmaticam et melicam grossam. De tertia dicitur quod eger dicitur se abstinere a cibis grossis. ratio patet. De quarta dicitur quod tibia a calca neo incipiendo usque ad genu strigenda est: ratio est. quia prohibet ne humores descendant. Subditur quod ante constrictioem et ligaturam dicitur epithimia ri ex aloë mirra accatia ppoqustidos et alumine uel bolo ar. cum aceto forti dissolutis. ratio quia pstrigit et phibet fluxum materie ad iseriosa. De quinta dicitur quod sienda phlebotomia manus contrarie partis et hoc quoniam est in principio: et sit a sanguine melancolico. Ideo quia diuernt. Secundo dicitur quod debent stare super pedes. ratio quia humores decedunt. Tertio dicitur quod dicitur uti frequenter uomitu. ratio patet. De sexta dicitur quod euaporatio dicitur fieri cum decoctione caulium sticados arabico cinere de uitis et lupinis et nitro et stercore caprino et farina fenugreci: et liniatur etiam ex aqua ciceris per spatium unius diei uel duorum. ratio quia resoluit et exicat. Ad idem ualet si pes uel crus frequenter teneatur in stufa sicca facta ex renibus resoluentibus: sicut sunt ebulus laurus ruta et sitia.

De ulceratione finis que exteri sunt in cute. **Sil** Otandum quod ulcera renum sunt duplicia. quedam intrinseca facta in stoma renum uel in lacertis corum qui uocantur lumbi et de istis dictum est supra. Alia sunt extrinseca et sunt manifesta sensui et de istis prosequitur ras. **Al.** Um aliquis longo tempore supinus sup dorsum iacet loca renum plurimumque rubet et mala ibi sunt ulcera.

Sillanus

Notandum quod ras hic determinat de ulceribus exterioribus renum. et diuiditur in duas. Primo assignat causas generationis eorum. Secundo ponit curam. Secunda ibi. Et ergo. De prima dicitur quod cum aliquis longo tempore iacet supinus supra dorsum loca renum sunt rubra et sunt ibi ulcera. ratio patet. **Alman.**

Lum ergo loca ista rubere cum augmento uisa fuerint millum siue panicum: aut folia salicis sub eo sternenda sunt et ipse si die multotiens est eleuandus. Loca quoque que rubent aqua rosæ super niuem infrigidata rozanda sunt et flabellanda. **Ad**

si calor pſeuerauerit ipſonā epithia d alu
brati qđ i.c. de apatibus noſauimus. Et ſi
ueſice ⁊ ulcera ibi exorta fuerit ex unguen
to de ceruſa curentur. Silla.

Ponit curā ⁊ diuiditur in duas. Primo po
nit curā ruboris apparētis aſi ulceratōm. Se
cundo ponit curā ulceratōis. Scđa ibi. Et ſi.
De prima dicit qđ ubi loca apparuerint rubere
miliū ul panicū ul folia ſaliciſ ſūt ſb ea ſternē
da. Rđ qđ alterāt malā pſpōnē. De ſa dicit qđ
loca pđicta ſūt roranda aq̄ roſ. ⁊ ſi bellāda pz
Scđo dicit qđ ſi calor pſeuerauerit d3 apponi
epithima dcm in.c. de apatibus pz. Ad idē vz
ungtū albū gal. uel ungtū populeon ul folia
uitis inſuſa in aq̄ roſ. uel folia ſaliciſ. Ad id fru
ſtra cucurbitē. Similr ⁊ lamina plūbea perfo
rata. Et ſi. Ponit curā ulceratōis dicēs qđ ſi ue
ſicā ⁊ ulcera ſūt orta debēt curari cum unguen
to de ceruſa. Ratio patet quia consolidat

De dolore qđ ſit i mēbris manifestis. Silla.

Q tandū circa rubricā qđ dolor in ex
tremitatib⁹. ſ. manib⁹ uel pedibus po
teſt cauſari uel a cā exteriori uel iterio
ri ſicut a caſu uel percuffione ⁊ ſilibus. Si ab i
teriori uel a mala pſpōne cum materia uel ſine
materia. Qū materia ut calida uel frigida. Qū
apate uel ſine apate uel a ſolutōe cōtinuitatis.
Ad pſpōitū Rāſ ponit curā qđ ſit dolor a ma
teria caſa uel ſra. Scđo nota qđ doloris proue
nientis a materia calā. ſigna ſunt rubedo calor
pruritus ⁊c. Et ſi ſit cum duritie ⁊ timore loci
apā calidū futurū ſignificat. Sed ſigna qđ ſit
a cā frigida ſunt priuatio rubedinis ⁊ caliditatis
⁊ ſtupor ⁊ ſuſcedo grauitas ⁊ formicatio. Hec
cum aſſuerint paralīſim uel mortificationem ſi
gnificant calozis. Al.

Um dolor in manu aut i pede ſit
eger iterrogāduſ ē ſi ex percuffione
hoc ei accidit aut ſi aliqd ſup ipſū
mēbrū cecidit aut ſi ſup ipſum diu iacuit
aut ſi cōtingit ex cauſa extrinſeca. Silla.

Determinat de dolore qđ ſit in mēbris extre
mis. ſ. in pedibus uel manib⁹ ⁊ diuiditur in du
as. Primo docet inueſtigare qđ ſit a cauſis exte
rioribus. Scđo pōit curā qđ ſit a cā intrinſeca
Scđa ibi. Si aut. De prima dicit qđ ubi dolor
ſit in manu uel pede d3 interrogari eger ſi acci
dit ex percuffione uel ſi aliquid cecidit ſupra mē
brū uel ſi diu iacuerit ſupra membrum ſicut
prouenit a cauſa extrinſeca. Al.

Si aut ab exteriori cā ſi cōtingerit loc⁹ do
lens cōſiderāduſ ē an ſit magis rubē⁹ quā

reliquū corp⁹ aut ſi. ſi enim toto corpore ru
bicūdiōr fuerit ex calī apatis medicamine
curāduſ erit. et ſi mēbrū neq3 fuerit calidū
neq3 rubēū. ſed iā quotidie obſuſcaſ ⁊ ſic
catur aq̄ calā ab alto ſup ipſū diſtillanda
ē ⁊ ex oleo ⁊ cera reſoluta iungēduſ ⁊ di
mittēduſ ſic donec dolor ſedeatur. Silla.

Ponit curā primo qđ ſit a cā calida. Scđo
qđ ſit ab exiceatōe mēbri. Tertio ponit curā qđ
ſit a materia frigida. Scđa ibi. Et ſi. Tertia ibi
Qđ ſi. De prima dicit qđ ſi dolor nō ſit a cau
ſa exteriori d3 conſiderari locus dolēs an ſit ru
bicūdiōr reliquo corpore. qđ ſi ſic d3 curari ex
medicamine apatis calidi. ſ. cū oleis frigidis
oleo ro. uel uiol. ⁊ ſilibus. Notandū qđ i tali
caſu cōuenit ſiebotomia. Et ſi dolor fuerit i pe
dibus ſiat ſiebotomia de manib⁹ ⁊ cōuerſo

Et ſi ponit curā qđ ſit ex exiceatōe dicēs qđ ſi mē
brū nō fuerit rubēū uel calidū ſed quotidie ob
ſuſcatur ⁊ exiceatur d3 diſtillari aq̄ calā ab alto
Ratio quia humectat deinde ungere ex oleo ⁊
cera diſſoluta patet ⁊c. Al.

Qđ ſi locus groſſior uideat ⁊ tactu ē fri
gidior ſetiatuſ frequēter erit fricāduſ ⁊ aq̄
calā in q̄ ſanſucus ⁊ camo. ⁊ ſticados ara
bicus cocta fuerit ab alto ut dixim⁹ ſup ip
ſū erit diſtillāda ⁊ ex oleo de lkeiri citrio i
ungēduſ. Regimē quoq3 ſubtiliādū erit
Ipe uero utatur exercitō ⁊ i balneo ſudet
ſi aut iſta nō ſuffecerint ueter ex hiſ ſoluaf
q̄ hūiditates educunt. Mēbrum preterea
ſi tactu ſentitur frigidū fricetur prius ⁊ d
inde inungatur ex oleo coſtino ⁊ ſabucto
⁊ oleo de been tepidis ⁊ hiſ ſimilibus.

Qđ ſi iſta nō ſuffecerint ex unguētis que in
capitulo de paralīſi nominauimus inunge
duſ erit donec ſanctur Sillanus

Ponit curā qđ dolor ſit a materia ſra. ⁊ diuidi
tur i tres. Primo ponit curā per qđaz localia.
Scđo per eūonē. Tertio iterato per localia. ſa
ibi. Si aut. Tertia ibi. Mēbrū. Pria in duas
Prio pōit curā per duo localia. ſo per dictā.
ſa ibi. Regimē. De pria dicit qđ ſi loc⁹ appare
ret groſſior ⁊ ad tactū frigid⁹ erit ſepe fricāduſ
ut ſiat rarificatio poroz deinde d3 fieri embro
catio ex aq̄ decoctōis camom. ſāſuci ⁊ ſticados
arabici. rō qđ reſoluit materiā ſram. ſo dicit qđ
d3 inungi cū oleo de heyrī citrio. Ad idē ex oſo
coſtio uel de lilio ⁊ ſilibus. rō pz. De ſa dicit
qđ regimē ⁊ dicta d3 ſbiliari quo ad quātitatē
rō pz ut calor naturalis reddatur potētiōr ad
reſoluendū. ſo dicit qđ d3 uti multo exercitio.

Tabula capitulorum domini Sillani super nono Almanforio

ro qz calcfacit et resoluunt. Tercio dicit qz d3 suda
re i balneo. ro p3. Si aut. p3 dicit curā p cūonē
dicēs qz si ista mō deā n̄ sufficiāt d3 fieri eūo cū
medicinis euacuātib⁹ materiā phlaticā vbi gfa
cū pillis de hermodactilis ul fetidis ul medica
mine de turbit. Alēb:ū vō. p3 dicit iterato cu
rā p localia dicēs qz si mēbrū sentit frigidū d3
fricari. deinde iungit ex oleo costio et sūbucino et
de becn et silibus. Secdo dicit qz si n̄ sufficit d3 i
ungi cū unguētis de qbus deū ē in c. de parali
si donec sequitur sātas. Rō qz sūt fortiores vtrū.

Cap. de cephalaea et emigranea. fol. .i.
Cap. de scotomia et uertigine. fol. .vi.
Cap. de frenesi. fol. viii. ca. de appitia fol. x.
Cap. de subet et litargia. fol. .xii.
Capitulum de congelatiōe fol. .xiii.
Capitulum de paralesi. fol. .xiiii.
Cap. de stupore et tremore. fol. .xvi.
Capitulum de coctura oculi fol. .xviii.
Capitulum de spasmō. fol. .xviii.
Capitulum de epilepsia fol. .xix.
Capitulum de incubo fol. .xxv.
Capitulum de melancholia fol. .xxvi.
Capitulum de catarro fol. .xxx.
Capitulum de obtalmia fol. .xxxiii.
Cap. de ulceribus oculorum fol. .xxxvi.
Cap. de his q extrinse. cadūt i ocul. fol. .xxxvii.
Cap. de albugie q fit i oculo. fol. .xxxviii.
Cap. de scabie palpe. et sebel. fol. .xxxviii.
Cap. de lachrymalium pruritu fol. .xxxviii.
Capitulum de ungula fol. .xxxviii.
Cap. de macula ru. i oculo fol. .xl.
Cap. de lachrymis oculorum fol. .xl.
Cap. de debilitate uisus fol. .xli.
Cap. de tumore palpebrar. fol. .xli.
Capitulum de pilis i uersis fol. .xlii.
Cap. de aq descendēte i oculis fol. .xlii.
Capitulum de noctalopia fol. .xliii.
Cap. de dilatatione pupille fol. .xliiii.
Cap. de fistulis in angul lachrymalium fol. .xliiii.
Capitulum de dolore auris fol. .xlv.
Cap. de ulcere q fit in aure fol. .xlv.
Cap. de sonitu et tinitu aurium fol. .xlvii.
Cap. de grauedie auditus fol. .xlvii.
Cap. de vmbus aurium et pūis aiali. fol. .xlviii.
Cap. de his q extrinse. cadūt i aurē fol. .xlviii.
Cap. de fluxu sang. narium fol. .xlviii.
Cap. de ulceribus narium fol. .l.
Cap. de aspanbus narium fol. .l.
Cap. de diminutione olfatus fol. .li.
Cap. de dolore dentium fol. .lii.
Cap. de extractione dentium fol. .liii.

Cap. de congelatione dentium fol. .liiii.
Cap. de mortificatione dentium fol. .liiii.
Capitulum de chola. fol. .liiii.
Cap. de gingiuis sanguinolentis fol. .lv.
Capitulum de casu uice fol. .lv.
Cap. de sanguisugis q bibuntur fol. .lvi.
Cap. de his q intrant guttur fol. .lvi.
Cap. de grauedine lingue fol. .lvi.
Cap. de magnitudine lingue fol. .lvii.
Cap. de ranula q nascitur sub lingua fol. .lvii.
Cap. de aspanibus lingue fol. .lvii.
Capitulum de squinantia fol. .lvii.
Cap. de tussi fol. .lviii. Ca. de asmate. f. lx.
Capitulum de pleuresi fol. .lxi.
Cap. de peripleumonia fol. .lxii.
Cap. de sputo sang. fol. .lxiii. Ca. de ptiis fol. .lxv.
Cap. de tremore cordis. fol. .lxvix.
Cap. de collirica passione fol. .lxviii.
Cap. de debilitate stōi fol. .lxviii.
Cap. de dolore et aspanē stōi fol. .lxxi.
Cap. de singultu fol. .lxxiii.
Cap. de apertu canino fol. .lxxiii.
Cap. de dolore epatis fol. .lxxv.
Cap. de yctericia fol. .lxxvii.
Capitulum de idropisi fol. .lxxviii.
Cap. de dolore splenis fol. .lxxx.
Cap. de iliaca et colica passione fol. .lxxxi.
Capitulum de fluxu uentris fol. .lxxxiii.
Cap. de difficultate urine fol. .lxxxviii.
Capitulum de lapide fol. .lxxxix.
Cap. de aspanē qd fit i renib⁹ et nefica fol. .lxxxiii.
Capitulum de ardore urine fol. .lxxxiii.
Cap. de mictu saniei uel sang. fol. .lxciii.
Cap. de fluxu urine. fol. .lxxxviii.
Cap. de vmb⁹ q i uentre generatur fol. .lxxv.
Cap. de emorroidi. fist. et raga. i ano. lxxxvi.
Cap. de egressione ani et mictis fol. .lxxxviii.
Cap. de supfluitate mēstruorum fol. .lxxxviii.
Cap. de prouocatōe mēstruorum fol. .l.
Cap. de ragadiis uulue fol. .ci.
Cap. de aspanē qd fit in mēfice fol. .ci.
Cap. de ulcerib⁹ et cācro mēfice fol. .cii.
Cap. de pfocacione mēfice fol. .cii.
Cap. de mola matricis fol. .ciii.
Cap. de sterilitate et phibitōe ipregna. fol. .ciiii.
Ca. de hernia et ruptura fol. .cv.
De podagra et sciatica. fol. .cvi. de gibositi. ciuii.
De uarab⁹. fol. .cx. de elephācia fol. .cx.
Cap. de ulceratōe exterius in cute renū fol. .cx.
Cap. de doloribus membrorum exteriorum. fol. .cxii.

Impressum Venetiis per Bernardinum de tridi
no anno domini. m. ccc. lxxiii. die. xxx. marcii

Incipiunt recepte magistri Petri de Thignano super nono Almanforis.

A descriptione receptarū conuenientū p̄grue nono Almanforis talis ordo seruetur. Primo in vniuersali dicentur digestiua humorū tam simplicia q̄z p̄posita. Secūdo dicentur euacuatiua illoz appropriata tam simplicia q̄z p̄posita. Tercio dicetur digestiū cuiuslibet humoris z illius educitiū siml. Quarto ponētur doses solutiūoz. Quinto dabitur modus p̄paratiōis eoz. Sexto dicetur medicine simplices a p̄pate mēbris nri corporis digestiue z solutiue cuiuslibet humoris z ductētia vires eaz ad mēbra p̄ticularia. Septimo dicetur solutiua simplicia z p̄posita a determinatio mēbris. Octauo dicetur medicie mēbro rū p̄ticulariū calefactiue z infidatiue tā simplices q̄z p̄posite. Nono incipiā ponē curaz cuiuslibet egritudinis iuxta ordinē auctoris adendo p̄nue aliq̄s p̄prias z p̄ticularē fceptas utiles z exptas. Decimo graduabo medicias usitatas adēdo aliq̄s p̄ticularē opationes eaz z expōnes quozūdam cōmuniū uocabulorū in medicina. **Tractat** prim⁹ d̄ digōe humorū. **Digerētia colaz** **Medicine simplices** digestiue colē sunt hec uiola: rosa: endiuiā: lactuca: sempuiua: portulaca: citrulus: cucurbita: scia cōia fia. f. cucurbita melo nis: cucumeris z citruli: sād alus: spodiū: cāphora: berberi⁹ iusgam⁹: scariola: epatica: capillus ueneris: aqua: acetuz: succus granatoz: z succi frigidi papauer lentigo: aque nenufar z similia. **Lōposita digerētia collerā cōia.** Sirupus acetosus simplex z p̄posit⁹: oxizachara sirup. uiolatus. Sirupus rosatus. Zuleb rosatus z violat⁹. Sirup. de endiuiā. Sirup. de nenufare. Sirup. d̄ fructib⁹. Et si les sirupi dātur cū aq̄ calā simplici ul cū d̄coctōe simpliciū p̄dictoz. Et q̄z zuccaz parū tendit ad calitātē q̄z si tēpatū ē in calitate z fīitate z zuccarū ru. est calidū in fō gradu z id siru. d̄es z maxie debētes digeref colam fiunt cū zucc. al. z bono z nō cū ru. Et pōt de nouo p̄poni talis sirup. **W.** endiuiē lactuce portulace añ. **W.** i. iiii. seminū frigidoz añ. **z.** s. papaueris al. **z.** ii. floz uiolaz berberoz floz nenufaris rosaz ru. añ. **z.** i. zuccari. **W.** i. fiat sirup. q̄ ē satis alteratiū. Et si uelles h̄re aliq̄ā s̄tiliatōm cū hoc adde radices acori caparoz anisi feni. maratri se. basiliconis z fītia. **W.** d̄t fieri ēt sirup. digestiū colere ēt z educitiū illi ut uidebitur i tertia pte p̄ncipali ifra. **Alī** siru. optim⁹ **W.** se. cōiuz. iiii. fīioz. **z.** ii. floz uiolaz nenufaris rosaz ru. añ. **z.** i. endiuiē scariolē lactuce añ. **W.** i. sumitātū papaueris al. **z.** s. uini gra

natoz. **z.** iiii. zuccari. q. sufficit acetoletur cū acetō uini granatoz z fiat sirup. Alius z breuior. **W.** sirupi uiolati. **z.** i. sirup. rosati. **z.** s. f. sirupi endiuiē ul sirupi nenufaris ul acetosi simpliciis. **z.** s. f. ozoi zacare. **z.** s. d̄etur ut sup̄a. Nota q̄ sirup. ubi pōtur multū acetū s̄tiliat z id q̄n uis alteratōm z s̄tiliatōz utere eo. Et quāto acetū ē magis acetosū z de s̄tiliatōi uis z potētiōi tāto magis s̄tiliat.

Digerētia phlegma. **Medicine simplices.** digestiue phlatis sūt pulegiū origanū calamitū saluia maiorana mēta saturegia spillū ruta qnqz radices. f. radix feni. apii petros. spagi brussi scis anisi feniculi bedeguar yfopus pip. **z.** gariofil. capillus ueneris mel acetū s̄tilitū s̄gla. Et p̄nt quasi enumerari medicine oēs cale z sicce. sed ḡia breuitatis dimittantur z sufficiant.

Medicine cōposite phlatis digestiue sūt ori mel simplex z p̄positū mel ro. oximel s̄tilitū. Si rupus de eupatorio. Sirup. herodis cui⁹ d̄scriptō hec ē. **W.** s̄gla. **W.** i. se. feni. **z.** anisi p̄iretri yfopi. ciamōi gariofiloz costi acori añ. **z.** i. pipis amomi cimini añ. **z.** ii. danci leuistici ameos cordumēni. añ. **z.** x. aceti fortis. **W.** i. s. melis. **W.** ii. hec oia isū dātur i acetō z bulliāt ad sufficiētiā z postea cola z addātur sup̄a d̄cū mel dispumatū z spēs ponātur i sacculo z usui refeructur. Valet q̄n phla est grossū ualde. Valet ēt ydromel d̄scriptōe mesue Et sirup. de calamento. Et sirup. de p̄asio. hic ēt ē sirup cōis z bonus. **W.** qnqz radicū radices rafani añ. **z.** ii. se. apii. **z.** ii. se. feni. anisi petrosilini carui thimi epithimi añ. **z.** s. seminū cōiuz frigidoz añ. **z.** i. s. scolopēdrie capilli ueneris añ. **W.** i. flo rū boragis rosaz uiolaz añ. **z.** i. cū bono zuccaro fiat sirupus. Dantur isti sirupi cum aqua calida uel cum decoctione predictozum simplicium.

Digerētia melaz. **Medicine simplices** digestiue melle sūt borago buglosa thimū epithimū caparus tamariscus scolopēdria uinū aromaticū balneū dulce gaudiū ligritia pasule polipodium gramē camedreos cuscute asarū gētiana lupinus acor⁹ spica nardi agn⁹ castus amigdale amare lupuli fumusterre sicla cicorea rosinarin⁹ p̄el locuste z ē spēs zedoarie semē rafani cācer marin⁹ nigel la pipinella z h̄is similia.

Lōposite sūt iste oximel s̄tilitūz mel ro. Si rup. acetosus simplex z p̄positus. Sirup. de fumo terra z aliū. Et hic sirup⁹ maxie v̄z in digōe melie facte per adustōnē. et cū eo mltō curauit a quarta na seq̄nte alias febres. **W.** calēdule. i. cicoree lauēdule. i. anthos pipinele lupuloz qnqz folii trifolii lingue azietis capilli ueneris endiuiē cū suis radicibus boraginis fumiterre radice buglose z floz boragis z fumiterre epatice bedeguar quercule maioris z minoris corticū radicū caproz recētū corticū radicū tamarisci scolopēdrie cū radicib⁹

añ. 3. ii. prunorum sebesten añ. número. 35. sene cuf
cute timi epithimi feniculi añ. 3. 5. liquiritie passu
larum sticados añ. 3. ii. predicta bullant in aqua
simplici. lb. vi. usq; ad mediū demum coletur et
collature addatur succi buglose succi prunor. dul
ciū añ. lb. i. 5. dissoluatur in eis zuccar. lb. ii. mell
ros. lb. 5. et fiat sirup. Et ex his simplicibus mul
tos potes syrupos pponere et predicti syrupi dari
debent cū aqua calida ul' cū decoctione predictorū
Et nota q' thimus et epithimus nunq; debent po
ni i ebullitione cum aliis rebus q' virtutes eorū exi
rent in fumos sed qñ decoctioes facte sunt debēt
aponi cū decoctione et cum manibus bene fricari
malafando et primo mō virtutes remanebunt in
decoctionib'. Electuarium solutiū. R. plueris
benedicte. 3. i. exule ermodanilouum añ. 3. ii. alo
es. 3. ii. mastice.

Tractatus scōus d' solitiuis. Soluentia coleram
Solutiua simplicia. colē aloes scamonea absin
thium eupatorium lupulus mirobalani citrini fu
mus terre. Reubarbar. aqua casei fucus ros. ca
siasist. viola tamaridi pūa māna psiliū esula ca
pilli vneris hasee volubil' succus violar. et hūil' silia

Composita. electuarium de succo rosato. pillē
cuiuslibet materie dyagridiate: et nota q' medicie
vitate compositę purgantes colāz et alios humo
res purgant. Quia pcedentes magistri videntes
simul colerā cōiter dñari i corpore humāis cō
posuēt colāz cū purgātib' phla sicut dyarob cū
reubarbaro c' recepta hec ē. R. turbit al. gūmofi
camulosi. 3. i. 33. 3. 5. reubarbari. 3. i. spice 3. 5. cia
mōi gariofil. añ. 3. ii. galange piperis longi maci.
añ. 3. i. dygridii. 3. iiii. zuc. albi 3. xvi et cū uio cito
niop fiat pfectio siml' medicias purgātes Albedi
cie purgās colam R. violarū florū boraginis añ. 3
i seio lactuce scariole portulace tamaridorū añ. 3
5 seminū cōiuz 3 ii iubarū sebestē añ. número xx
prunorū número. xx. scolopēdrie lactuce scariole ca
pilli vneris epatice malue mercurialis fiat ex his
decoctio et i ea dissoluatur mirobalanor. citrinor.
3. v. reubarbari. 3. ii. succi casei fistule. 3. i. 5. tamari
dor. 3. 5. sirupi niolati. 3. i. oia siml' misceantur et
stēt siml' per diē et postea colētur et exprimātur ali
qualiter et dētur i auroza hec medicina c' exhiben
da delicaq; i qb' colā maxie dñatur et i tpe extiuo
maxie et corpore mltū colericis et ē. i. dof. alia me
dicia. R. pūa número octo tamaridor. 3. i. et hor.
decoctio cū aq; fiat in q' ifundatur. 3. i. mirobala.
citrinoz p diē et noctē et hñ exprimātur et colētur et
collature addatur zuccari al. 3. i. dētur in auroza ē
eni leuis multū. Ad id alia cōis. R. violarū endi
ue lactuce añ. Al. 5. pruna número. v. tamarindor.
seminū cōiuz passulaz capilloz ueneris floz boza
gis añ. 3. ii. fiat horū decoctio cū sufficienti aqua
Et p'dicte decoctōi addatur casiesist. 3. i. electuarii

de succo rosaz. 3. ii. ul' reubarbari. 3. 5. spice. 3. i.
et omnia misceantur cum cinamomo et aromatize
tur et dētur totum in substantia.

Soluentia phla. Albedicie simplices eductiue
phlatio mirobalani kebuli embilici bilurici falgē
ma cologntida turbith agarie sticados yreos be
en sarcocolla serula cucumer asinin' hermodactil
li euforbiū sglā asarū poliū urtica. 33. aq; caulium
zuccar. ru. eupatoriū pip. isopus sicca oppopona
cū aristologia cartamū cētaurea serapinū ellorū
sābuc' anacard' pīetrū polipodiū lactuca aloes

Lōposita blancha teodorico anacardinū bñ
dcā stomatico laxatiū paulinū ierapigra pillē a:
tetice pillē fetide pillē auree pillē euforbiū pillē co
chie pillē sine qbus cē nolo pillē de hermodactil
maiores et miores et silia. Decoctio purgās phla
R. scolopēdrie eupatoriū capilli vneris añ. Al. 5.
i. seio anisi fenī. epithi agarie cuscute petrosil. car
tami turbith se. apii sene añ. 3. ii. fiat ex eis decoctō
cui addatur bñdicte mirobalanor. chebulor. añ.
3. 5. oia siml' maneāt per diē demū coletur et de
tur i auroza et ē una dof. cois. Electuariū meū
sollēne quo utor. R. ciamōi optimi et electi gario
fil. nu. mus. añ. 3. 5. macis. gardamōi ligni aloes:
añ. 3. i. 33. 3. i. turbit opti. 3. vi. dygridii. 3. iiii. zuc
cari. lb. 5. distēperatū cū uio citonior. c' dof ē a. 3
iii. usq; ad. iiii. 5. et purgat phla principat' et aliqd
cole. Et utādū tpe magni est? ē sed i oī alio tpe
mirabile ē. Dyarob cū turbit. R. turbit al. gūo
fi et cānulosi. 3. i. 33. 3. 5. cinamōi gariofil. añ. 3. ii.
galāge piperis longi macis. añ. 3. i. dygridii. 3. iiii.
zuccari. lb. i. fiat pfectio cū uio citonior et aq; dof
cōis ē. 3. 5. Dyarob cū agario. R. agarie. 3. i.
salgēme. 3. iiii. spice. 3. iiii. 5. cinamomi gariofil. ga
lāge macis. añ. 3. ii. dygridii. 3. iiii. polipodiū. 5. i.
5. zuccari albi. lb. 5. et cum uino citonioruz et aqua
cōmuni fiat confectio cuius dosis est. 3. 5.

Soluentia mellam. Albedicie simplices solutēf
mellam sūt epithimū sticados mirobalāi nigri ke
buli polipodiū esula lapis lazuli lapis armen' ca
lamentū montanū sene fumusterre casiasist. uolu
bilis maior lupulus eleborus niger sal indus car
tamus salgēma et similia.

Lōposita catarticū iperiale dyasene iera ruffi
ni yera legodion teodoricon empisticon ypogisti
dos et similia. Decoctio soluentis mellam. R. sene
thimi epithimi cuscute añ. 3. i. polipodiū. 3. iiii. flo
rum boraginis. 3. i. violarum. 3. 5. prunor. número
xxx. passulaz. 3. i. se. anisi fenicli petrosilini apii.
añ. 3. 5. scolopēdrie capilli vneris camedreos eu
patoriū añ. Al. 5. fiat ex eis decoctio et in ea dissol
uantur mirobalanor. indorum. 3. iiii. kebulorum
diasene añ. 3. iiii. succi casei fistule. 3. i. lapidii lazuli
ablati. 3. ii. stēt oia simul per diē postea colētur
et dētur in auroza et est dosis una et magna.

Electuariū qđ pōt dari in oībus egritudinib⁹
 f qđ ē faciēda ulis eūo: 7 in p̄stipatis ad p̄serua
 tōm sanitaſ añ 7 post cibū 7 euacuatoſ 7 p̄b̄a
 7 melliam: 7 mūdicat sāguinē 7 lenit pecc⁹ 7 fmo
 net uentositatē. 17. sene casie tamaridoꝝ reubar
 bari uolap̄ polipodii añ. 3. s. ligritie munde peni
 diarij. cādi añ. 3. iiii. oīa buliāt in decoctōe p̄ius
 scā de polipodio. 3. i. s. 7 collata p̄ter casia 7 tama
 ridos candi 7 reubarbari 7 deāz decoctōm sirupi
 3a cū sufficienti zuccaro: postea adde reliq̄ 7 fiat el
 lectuariū. Electuariū aliud. 17. pulueris b̄ndicti
 3. i. esule hermodactilozum añ. 3. u. s. aloes. 3. ii.
 confici cum. lb. i. mellis.

Soluētia humores adustos. 17. 17. edicīe simplices
 solutīe hūoꝝ adustoz sūt he aq̄ casie sene mioba
 lai idi sumusterre uolubil lupul⁹ reubarba. 7 filia
 Compositae sunt sicut medicine ex hīs compo
 site dicit dyascene dyareubarbarū 7 similia.

Soluētia aquositate. 17. 17. edicīe simplices edu
 cēt aquositate sunt turbid aloes capilli ueneris
 salgēma enforbiū kerua aristol. cetaurea cucūer
 asininus succus costicum eius 7 similia.

Compositae sunt pilule aggregatiue 7 p̄posite ex istis
 simplicib⁹ i capitulis p̄ticularibus dare habebis.

Soluētia aqua citrinā. 17. 17. edicīe simplices edu
 cēt aquam citrinā sunt p̄reos agaric⁹ cucūer asi
 nun⁹ serapinum mezereon esula eo usq̄ 7 similia.

Compositae sūt pilule de mezereon 7 siles p̄posite
 de p̄dictis 7 clare habebis in c. de p̄d̄o p̄fici.

Purgātia sāguinē. 17. 17. edicīe simplices purgā
 tes sāguinē sūt casia. mana tamaridi terenabi
 iumbe bozago capilli ueneris epanica scolopēdia
 cibalaria sempuina ymicularis uiole. v. sp̄s m̄o
 bal. berberis malua agrestis serum capinū.

Compositae decoctio lenitiua mundificat sāguinē
 a p̄b̄ate 7 a cola 7 a melia 7 iō q̄si in principio cu
 iuslibet se. p̄p̄tit. 17. uolap̄ floꝝ bozagi añ. 3. i.
 p̄unoz nūero. xxx. sebesten. xx. capilli ueneris sco
 lopēdie scariole añ. 17. i. s. cōiuz. 3. i. mirobal.
 citrinoy idoy kebuloy 7 embilicoy añ. 3. iiii. 7 fiat
 decoctio 7 in ea ponātur casiesi. sirupi uolati añ.
 3. s. māne. 3. v. 7 stet p̄ diē demum coletur 7 detur
 in auro: a 7 est dosi una leuis.

Tractatus tertius de digerentibus 7 soluenti
 tibus simul 7 p̄mo colere

Digestiua hūoꝝ 7 solutiua simul. Et p̄mo colē
 17. p̄unoz sebestē añ. nūero. c. tamaridoꝝ. lb. i.
 mirobala. 3. iiii. succi ros. recentiu. 3. iiii. māne ca
 siesi añ. 3. iiii. fiat ex istis sirup. cuz aq̄ 7 zuccaro 7
 postea funde fr̄ illū aceti. lb. ii. succi granatoꝝ. lb.
 i. s. decoq̄ cū facilitate demū accipe diagridii bōi
 3. vi. tere 7 rīga i pāno s̄bili 7 pice in sirupo 7 deco
 q̄ temp̄ fricando pānū usq̄ dum proficiatur ei⁹ d̄
 coctō melue distinctōe. vi. dof eius ē. 3. iiii. l'circa
 Digestiū p̄b̄atis 7 solutiū simul. 17. radi.

feni. petros. graminis scolopēdie ēdiuie añ. 17. 17.
 i. radices iresos isopi añ. 3. ii. capill. ueneris. 17. 17.
 ii. hec buliāt in aq̄ sufficienti ebullitōe prima 7 mū
 adātur ista grosso mō p̄uerizata 7 buliāt simul.
 Scōa ebullitōe. 17. mirobalanoy kebulozū. 3. i.
 agarici. 3. s. sal gēa. 3. ii. polipodi. 3. ii. turbit op
 ti. 33. añ. 3. iiii. deinde liquesciat i ea stomacō laxa
 tiuū. 3. i. 7 cū zuccaro fiat sirup⁹ lōgus fm̄ artem
 dof. est. 3. iiii. Eodē mō sumatur aliud digestiū
 statis d̄ supradictis in prima parte 7 dum ē in suo
 fieri ad ignē ponatur solutiū 7 flegmat quo uult
 euacuare tñ correctū ut isra dicitur 7 ligatū in pe
 tia i dco digestiū p̄b̄atis quousq̄ dem digestiū
 um sit perfecte coctum postea sirupizetur 7 cum
 aceto acetosetur 7 usui seruetur.

Digestiua melie 7 solutiua. 17. radicu caparo
 rū tamarici añ. 3. i. radicu. v. graminis añ. 17. 17. i.
 endiuie scolopē. añ. 17. 17. s. sumiterre scabiose lapa
 cii acuti añ. 17. 17. ii. enscute. 3. ii. uolap̄ bozagi. bu
 glo. añ. 3. i. buliant i sufficienti aq̄ p̄ia bultura 7 i
 p̄a bulitōe adatur folliculoꝝ sene mirobalanoy in
 do. añ. 3. i. thimi ephitii añ. 3. s. thimū 7 ephibimū
 lauētur 7 fricētur in dco decoctōne postea adatur
 eleruari de succo ros. dyacatolicon añ. 3. i. 7 cum
 zuccaro fiat sirup. longus f3 artē dof ē. 3. iiii. ul' cie
 ca. E nota qđ hos sirupos potes uariare fm̄ qđ ua
 rias solutiua uide per te ipsum.

Tractatus quartus de dosibus solutiūozum
 simplicium p̄mo

Nunc q̄rto ponēde sūt dof solutiūoz n̄ oīm f3
 usitatoꝝ magia: 7 p̄mo simpliciū fo p̄positay.
 Scamonee dof ē a trib⁹ granis usq̄ ad. xii. 17. Reu
 barbari dof ē a. 3. i. usq̄ ad. iiii. in decoctōe est a
 ii. usq̄ ad. iiii. casiesi. dof ē a. 3. s. usq̄ ad. ii. hermodatili
 a. 3. i. usq̄ ad. ii. agarici a. 3. i. usq̄ ad. ii. in decoctōe
 a. ii. usq̄ ad. iiii. lapidis armeni n̄ loti dof ē a. 3. s.
 usq̄ ad. i. s. 7 loti a. 3. i. usq̄ ad. ii. lapidis lazuli lon dof
 ē a. 3. i. usq̄ ad. ii. sed n̄ loti a. 3. s. usq̄ ad. i. sene dof
 ē. 3. ii. usq̄ ad. iiii. isale aut a. 3. iiii. usq̄ ad. 3. i. polipo
 dii dof ē a. 3. ii. usq̄ ad. vi. mirobal. citrinoy dof ē a
 3. ii. ad. v. infusoy ē a. v. usq̄ ad. x. kebuloy 7 indo
 rū dof ē a. 3. ii. usq̄ ad. iiii. infusoy a. iii. usq̄ ad. x.
 emblicoy dof ē a. 3. i. s. usq̄ ad. v. infusoy a. v. usq̄
 ad. xii. 17. hec sunt dof medicinarū maioꝝ 7 minoꝝ
 fm̄ sūaz melue. Et nota qđ melius ē in fra s̄b̄stite
 qđ exq̄stissime euacuare poti⁹ a testis minoꝝ qđ
 maioꝝ. Scōdo nota qđ hāz medicinarūz aliqñ ali
 q̄ dantur in sba aliqñ dātur solū earum ifusiones
 aliqñ ponūtur i decoctōibus et colantur. Quan
 do dantur in substantia: requiritur minoꝝ q̄stas
 qđ qñ ponūtur i decoctōib⁹ qđ magna p̄s uadit
 i sumū ergo maioꝝ requiritur quātitas in decoctōe
 7 qñ ponūtur in ifusione quātitas minoꝝ requiritur
 Qñ medicine solutiue infunduntur debēt p̄ tps
 debitum ifusiones colari cū pāno line ul' stamīna
 2 ii

7 digitis bñ exprimatur uirtus medicinarū ut uirtus medicine remaneat in liquore 7 sba abicienda est 7 iste modus soluēdi ualde tutus est.

Dosis compositorum usitatoꝝum.

Diarob cū turbit dosis ē a.3.ii.5. ad.3.vi. dia rob cū reubarbaro dosis a.3.ii.5. usq3 ad vi. Electuarii mei dosis ē a.3.ii.5. usq3 ad v. Diarob cū agarico dosis ē a.3.ii.5. usq3 ad vi. Electuarii de succo ro. dosis ē a.3.ii. usq3 ad.3.5. diaptunis dosis ē ab.3.5. usq3 i. perepigre comuis dosis est ab.3.5. usq3 ad.3.1. Bñdcē dos ē ab.3.5. usq3 ad.3. Blāce dosis ē a.3.ii. usq3 ad.iiii. Stomaticū laxatiuū ab.3.5. ad.1. Teodoricū anacardi ab.3.5. usq3 ad.1. Pāuli ab.3.iii. usq3 vi. pillap antenica rus.3.i. pille. de hermodatilis.3.i. pille auree.3.i. pille cocie.3.i. Lartarici iperialis ab.3.5. usq3 ad ii. Diasene ab.3.5. usq3 i. ier rufsa.3.i.5. usq3 ad iii. yerelogodion a.3.ii. usq3 ad.iiii. Teodoricū ipistichō a.3.iii. usq3 ad. vi. Et nota qd hec medicie dū ap̄ximāt p euacuatiōe hūoꝝ dñt dari cū aq̄ decoctōis rep̄ respicientiū hūoꝝ quos uolumus euacuare q̄ ex se sunt idifferētes q̄si ad mēbzum qd lib3 7 q̄si ēt ad hūoꝝ fm n̄ sic ad hūoꝝ sicut ad mēbzū ut dictū ē in secundo capitulo.

Tractatus qntus d̄ pparatiōe medicinarū simplicium predictarum.

Bādus ē modus pparatiōis medicinarū simplicū p̄dictarū 7 q̄ Alde. i suo d̄ cōsolatiōe aplā fecit doctinā id cū breuitate trāseuēdū ē. Dico ergo qd scamonē q̄si pparatur dequoq̄tur i citōio 7 datur cū sirupo. ro. ul' cū zuccharo ro. ul' violato aut aqua decoctōis mastice aut citoniorum aut mirobalanoꝝ citrinoꝝ. Reubarbarū pparatur cum sero capno i quo bulita fuit spica nardi aut cū bono uino 7 datur cū aliquo ipsoꝝ. Et in estate datur cū aqua endiuie. Cassia fistula datur cū decoctōe cōi. Turbit pparatur cū tertia pte 33. 7 datur cū melle ro. colato l' n̄ colato l' cū aqua passularū nec d3 mltū pteri. Agaricus pparatur cum tertia pte salgēme ul' 33. Et datur cū melle ro. col. 7 d3 mltū pteri. Hermodatilis pparatur cū mastice cinamomo. 33. añ pt. v. 7 miscetur postea datur cū oxinele ul' melle ro. col. lapis armenus sic pparatur primo terratur in uale lapideo ul' metalli no deide lauetur cū aqua dñci uigētes terrēdo de mum lauetur dñcis cum aqua ro. 7 datur cum dia boziginato 7 aq̄ buglose 7 uino odouifero lapis lazuli pparatur ut lapis armenus. Sene pparatur cū. 33. salgēme añ. deinde datur cū decoctōe boziginato buglose uiolap mastice. gariofil'. cardamomi. polipodiū pparatur cū aniso feni. gariofil'. cinamomo cūio. 33. demū cū aq̄ mellis datur aut passū lap. mirobalāi pparatur cū amigdal' dulcib' aut passūlis seie feni. 7 spica 7 datur cū sero caprino seu succo sumi terre l' cū decoctōe cōi. Et sufficiat

hec ppter breuitatē. Si uis alteri q̄re in Mesue

Tractat'. vi. de medicis simplicib' ducentibz stutes digestiuorum 7 solutiouum ad membra.

Alledicie simplices ducētes stutes digestiuoꝝ 7 solutiou ad mēbzū i qb' 7 aqb' uolum' digerē 7 euacuare hūoꝝ dicētur nūc. nā digestia 7 cūati uā p̄dē vlt idifferēter euacuāt a quocūq3 mēbzū p admixtiōē igr̄ medicinarū simplicū dicēdar di gerēt sic hūoꝝ i una pte corporis q̄ n̄ i alia. Et filr euacuabūt sic ab una pte qd n̄ ab alia vbi gr̄a Oxmel digerit p̄bta absolute 7 n̄ plus i una pte corporis quā i alia s3 per admixtiōē cū nō. mus. peonia cubebis sic digerit p̄bta i capite q̄ n̄ i aliis mēbzis. Et si detur cum caparibus 7 tamarisco di gerit in splene 7 sic de aliis mēbzis 7 idē he. medicie ne appellari p̄nt medicie ap̄pantes l' p̄ctiaris aq̄.

Ducētes ad cap'. Alledicie igr̄ ducētes uirtutes digestiuoꝝ 7 solutiou ad caput sunt iste nux muscicados cubebe peonia poliu maiorana balsam' lignū ci' semē ei' anacard' thūs castoreū soliu lau danū mellilotū acor' lignū aloes myrrha came drees camepites squilla spica nardi gentiana: yfop' gna pini pipe serapinu. Ducētes ad pect' Alledicie ducētes ad pect' 7 pulmonē sunt yreos yfop' ligritia passule capll'. uenc. igla amigdal'. g. pini plimo nulpis prasiū mel zuccharū dragagātuz psiliū fenugre. ordei cico' ameos cordumēi fucul cauiū ius galli antq̄ nasturciuz xiloaloes auela. oppoponacū mirra seraphan raphan' asodilus aristol'. olibanū lilū. Ducētes epar. Alledicie ducētes stutes aliaꝝ ad epar sūt spica sgnātū eupato riū sumulferre cuscute ēdinia absinthiū lactuca aq̄ ordei sādali spodiū asarū fenicul'. anisū amigdale amare foliū dauc' cinamomū spagi aq̄ cicēti ka medreos armoglossa uolubil' yreos laur' aq̄ casei sqila unū dulce poliū. Alledicie recētes al' in stō: Alledicie retinentes stutē aliarū i stō q̄ n̄ idigēt medicis ducētib' stutē aliaꝝ ad eū sūt bec galāga coctana mala gñata mastice mirt' 7 q̄si oia stitica Ducēta ad splē. Alledicie q̄ faciūt venire ad splē sūt tamariscus scolopēdria caparis rubea tintop' sqlla asay scordeon dauc' calamētū spica buchor marien cortices salicio salgēma sal idus acor' yre os prasiū absinthiū eupatoriū anisū feni. cuscute agn' castus camepitheos amigdale amare. Ducētes ad renes 7 uesicā. Alledicie q̄ ducūt ad fnes 7 uesicā sūt saxifragia miliū solis petrosilinū macedonicū catarides radices gñq3. f. feniculi petrosi. apii spagi brusci. iiii. seia fia. f. cucurbite melonis cucumeris citruli. Ducētes ad matricē. Alledicie ne que ducunt ad matricem sunt plegcum cala mētū sauina iuniper' matricaria mozella ruta pi piella milefoliū pētafilon ruta myrrha saluia mēta rubea tinctoꝝ lupini 7 oēs ducētes ad fnes 7 uesicā ēt ducūt ad matricem. Ducētes ad iucturas

Medicine q̄ dñcūt ad iūcturas sūt: sglā asa: 33. accoꝝ. poliū oppoponacū aq̄ porzi succo cauliū cordumū seordeo cādreos camepíteos amomū Tractat⁹ septim⁹ d̄ medicis euacuātib⁹ a quo libet mēbro. Et p̄rio a capite. Nūc dicēde sūt medicine euacuatiē a quol⁹ mēbro simplices ⁊ p̄posi te a capite euacuātes medicine simplices sūt iste. co logntida agari⁹ sticados aloes la. lazuli lapis az men⁹ epithim⁹ sglā sal id⁹ kebuli indi.

Cōposite sūt hec. yerapigra biacha yera logo dion theodorico anacardinū pillē cocie. pillē au rec: pillule de yera.

Soluētia a pectore. **M**edicine simplices euacu antes a pectore ⁊ pulmōe sūt he. Agari⁹ isop⁹ ro lubi⁹ sai cocolla cassia fistula yreos colognida.

Cōposite sūt. Paulinū dyasene pillē d̄ agari co descriptōe mēue q̄s hēs isra. c. d̄ tussi. Ele ctusū mēu sup⁹ descriptū i scōa pte. **M**edici ne simplices.

Soluētia a stōacho. **M**edicine simplices euacu antes a stō ⁊ ab intestinis sūt he. Absinthiū aloes mirobalani. Et oēs medicine solū lenitiē siue lābi ficatiē ⁊ et compressiue.

Cōposite sūt. Dyaprunis stōatice laxatiuum atarticiū impiale yerapigra pillē d̄ yerapigra pil hule stōatice descriptōe mēue. Et ē hec recepta *℞. turbith. 3. x. mastice. 3. iiii. ros. 3. iiii. aloes bo ni ad pondus oīum confice cum succo absinthii. ⁊ in omni tpe ualent. dosis est. 3. i.*

Soluētia ab epate. **M**edicine euacnatiue ab epate simplices. Agari⁹ aqua calē uolubil⁹ maior lupul⁹ reubarba. succo cro. absinthiū sum⁹ terre: eupatoriū mirobolani citrini tamaridi yreos me zereon serapinū sarcocolla.

Cōposite. Dyaprunis trifera saracēnica. pillē de reubarbaro descriptōe mēue: quap̄ hec ē fce pta. *℞. reubarbari. 3. iiii. succi lignicie succi absin thii mastice añ. 3. i. mirobal. citrioz. 3. iiii. 5. yere pigre. 3. x. sctō apii feniculi añ. 3. 5. troacoz. dya rodon. 3. iiii. 5. pñce cū aqua feniculi. Dof ē. 3. i. datur in sero cum aqua calē.*

Soluētia a splene. **M**edicine simplices euacu antes a splene. Agari⁹ sene epithimū eleborus niger calamentum montanum.

Cōposite sūt dyasene: pillē idi descriptōe hali ut recitat mēue. ⁊ sunt multū singulares: quoz re cepta hec ē. *℞. mirobol. idoy ellī nigri añ. 3. v. agari⁹ lapidis lazuli loti pfecte scolopēdrie salis indi añ. 3. iiii. succi eupatoriū spice añ. 3. iiii. gariofi. 3. i. yerepigre. 3. xii. fiant pillē cū succo apii. Dof ē. 3. vii. dantur cum aqua calē.*

Soluētia a iuncturis. **M**edicine euacuantes a iūcturis ⁊ mēbris remoz ut rēibus ⁊ uescia sim plices sunt. *℞. hermodatil⁹ turbith ⁊ oppoponacū sal gema sal indū serapinū euforbiū centaurea cu*

cunier asrain⁹ elebo⁹ niger polipodiū sarcocolla

Cōposite sunt he. *℞. Elin de succo ro. benedicta hermodatila. pillē de benedicta. pillē artence. katarticū ipiale. Et notādū q̄ nō solū p̄dicte medicine euacuāt a p̄dictis mēbris sed et p̄nt eua cuare a quolibet mēbro si detur cū medicinis ha bentib⁹ virtutē ducendi solutina uel vīntes eoz⁹ ad mēbrū a quo uis euacuare.*

Tractatus octauus de medicinis p̄fortatis e⁹ libet mēbri. Et p̄rio capitis. Nūc dicēde sūt me dicine mēbroz p̄fortatiē calide ⁊ frigide simplices ⁊ p̄posite. et primo de calidis.

Calide medicine simplices p̄fortates caput sūt iste. Saluā ruta maiorana betonicha peonia sa turegia camomilla serpillū pulegiū calamentū si ler montanū feniculi⁹ lignū aloes xilobalsamum carpobalsamū solū thus laudanū folia lauri sti cados melegetes sglā nux muscata cubebe ābra muscus mellilotum.

Cōposite sunt. Aurea alexandrina. *℞. Iiris ar cotico diacastoreo dyarodo iulii diatol cū musco*

Frigide medicine simplices caput p̄fortates sūt *℞. papauer albū inqam⁹ lactuca uiola cāphora: mādragoza folia miri folia salicis acetum.*

Cōposite sūt succap̄ rosatiū uiolatū dipapauer Confortantia pect⁹ ⁊ pulmonē. **M**edicine sim plices calefaciētes pect⁹ ⁊ pulmonē. *℞. sop⁹ maru biū yreos enula cāpana camōilla radix alte uua passa sglā lignū balsami mirra serapinū liliū ca pilli ueneris liquiritia spica ⁊c.*

Cōposite sūt. dyacalamentū dyap̄assia dyap sopus dyaris loboc de pino ⁊ similia.

Medicine simplices ifrigidātes pect⁹ ⁊ pulmo nē sūt iuuibe sebestē dragagatū gūmi arabicum: amidū se. papa. amigdale dulces uiole cādi mor: a celsi sandali zucarum.

Cōposite ifrigidātes. dyapapauer dyadiaga gatū dyapeniduz sine spēb⁹ zucca. ro. zuc. uiof. **C**ōfortāna cor. **M**edicine simplices q̄ cor p̄fortāt ⁊ calefaciūt. melisa borago enula cāpana gario. cardamomū rosmarinū lignū aloes ābra musc⁹ os d̄ corde cerui croc⁹ mēta abe been cortex citri dozonici cubebe ozumū gariofilatū polium.

Medicine simplices tēpantes cor q̄ et sūt tē pata sūt he. iaciet⁹ saphir⁹ smaragd⁹ belurica aux argentiū buglossa.

Cōposite calefaciētes cor sūt. dyamargariton dyacinamomū cordiale dyamargaritō p̄lisarco tico dyaboraginātū. **E**lectuariū letificās uide in c. d̄ mīa almāozis dyātos. **E**lectuariū d̄ lapidib⁹

Medicine simplices ifrigidātes cor cāphora ui ola margarite coralli rasura eboris pōa odoufēa rose spodiū sandali oēs karabe nenufar lutū sigi latū coriandrum.

Cōposite sūt. dyarodo abatis sine spēb⁹ zuc *2 iiii*

chaz rosatū ⁊ uiolatū sirup⁹ uiolat⁹ ⁊ nenufar⁹:
tria sandali man⁹ xpi perlatū. trocisci de bolo ar
meno. Troc. de caphora. Lōfortātia stōachū

Alēdicie simplices stōm calefaciētes sūt mēta
salua maiorana absinthiū marubiū anisū fenicu
lū ciminū mastix galāga gariofil⁹. 33. cinamomū
macis squilla spica rasan⁹ fenugrecū. Lōposi
te sūt. Diatrion piperēo diagalāga rosata nouel
la mel ro. col. nō col. dianisuz diaciminū diacala
mentū ⁊ silia. Alēdicie simplices stōm infrigi
dantes sūt. rosa uiola plātago lactuca cucurbita
melones portulaca cucūeres citrulli mala gñata
acetosa citonia pira agresta acetū ⁊c. Lōposite
sūt. diacutonitē cū zucaro sine spēbul zucac⁹ ro.
uiolatū siru. ro. uio. ⁊ triasādali. Lōfortantia
epar. Alēdicie simplices calefaciētes epar. spi
ca ignātū cinamomū allaz eupatoriū absinthiū
sum⁹ terre radices qnqz capill⁹ ueneris le. se. ani
si carui ameos costū. Lōposite sūt diaciminuz
diacosta rosata nouella dianū diacalamentum.

Alēdicie simplices infrigidātes epar sūt. en
diuia lactuca portulaca epanica uiola scia earum
aq̄ ordet sandali solatrū spodiū cāphora q̄ttuoz
semia frigida aqua ro. aqua endiuie acetū berbe
ris ⁊ silia. Lōposite sūt triasādali zucac⁹ ros.
uio. ⁊ silia. Lōfortātia splen. Alēdicie sim
plices calefaciētes splenē sūt. caparis tamariscus
cicoa scolopēdria aristologia cortex median⁹ fra
sini cortex radicū genest⁹ bo:ago buglossa nastur
ciū calamentū armōiacū calam⁹ aromatic⁹ ruta
thim⁹ epithimus amigdale amar⁹ aq̄ frasseni ani
si fen. carui ameos radices qnqz sglla acetuz sgl
liticū agn⁹ cast⁹ lupin⁹ bdeliū castoreū. Lōposi
te sūt. diacaparis diacalamētū diaciminū ⁊ silia.

Alēdicie simplices infrigidātes splenē sūt la
ctuca endiuia semina carū sandali spodiū quattu
or scia ffa acetū. Lōposita sūt diaboziginatuz
triasādali ⁊ silia. Alēdicie tpate cte q̄ pnt admi
strari p nocturno stōiepaq̄ splenis fellis ⁊ intestino
rū ⁊ sūt iste. cāomilla mellilotū radix lilii bo:ago
nenufar⁹ sum⁹ terre capillis uenēis ⁊ scolopēdria

Lōfortātia renes. Alēdicie simplices cale
faciētes renes. saxifragia miliū solis petroselinuz
macedonicū eruca semē ei⁹ urtica cucube brodiū
cicep rubecoz radices qnqz spica nardi spica celti
ca squinātū peritaria senatōes dauc⁹ iuniper⁹ gra
na pini ⁊ silia. Lōposite sūt. diacalamētū elcū a
riū ducis filostropos. Alēdicie simplices infri
gidātes renes sūt nenufar. se. lactuce portulace en
diuie papauer albū vga pastons scia cōia sia q̄t
tuoz psilū uinū citonioz plātago ⁊ silia. Lōpo
site sunt. sirup⁹ nenufar⁹ sirup⁹ acetosius stōaticū
frigidum. Et omnia splenē ⁊ epar infrigidantia.

Lōfortantia matricē. Alēdicie simplices cale
faciētes matricē sūt artemisia ruta salua fauma:

assa rubea tictoz iunipus pulegiū mentastrū cala
mētū myrrha oppoponacū lupini spica sgnantū
galia cinamomū calam⁹ aromatic⁹ fapinū ⁊ omīs
simplices calefaciētes renes dēc. Lōposite sūt
q̄ dicte sūt supra. Alēdicie simplices infrigidā
tes matricē ⁊ pposite sūt eadē cū medicinis simpli
cibus ⁊ ppositis infrigidātib⁹ renes. Lōfortātes
iūcturas. Alēdicie simplices calefaciētes iun
cturas hermodactil⁹ ypicon sgla armoniacū asa
rū castoreū euso:biū storax ligda mirra nasturciū
sterc⁹ uaccarū origanū calamētū sinapis. g. pini
cortex radicis caparorū artetica camōilla enula:
galia rasan⁹ ruta fapinū Lōposite sūt pfectio a
nacardina electuariū diamarte oximel uiliam ox
mel sgliticuz. Alēdicie simplices infrigidātes
iuncturas sūt solatrū tempuiua lactucas endiuia
mirt⁹ mucillago psili acetuz aq̄ ro. bolus armen⁹
apium. Lōposite sūt cedē cū infridantib⁹ renes
q̄ dicte sunt. ⁊ ēt sirupus de seibus frigidis. sirup⁹
limonuz ⁊ similia.

Tractatus non⁹ de cura egritudinū particula
riū a capite usqz ad pedes fm rasiz. ⁊ pzo d sōda
Nunc nono descēdēdus ē ad receptas particu
lariuz egritudinuz sequēdo ordinē capitulorum
almāforis ⁊ pzo dicem⁹ ea q̄ ppetunt in supremo
uentriculo aialuz. Primo ḡ dicem⁹ receptas cō
ueniētes i.e. sode. ⁊ q̄ ē a cā calida pma ē recepta
ras⁹ q̄ sic pponi d3. R. aque ros. olei ro. aii. 3. ii.
aceti. 3. s. 3. quas sentur sūt ⁊ capiti apponātur. ⁊ no
ta q̄ q̄n rasio noiāt acetū cūz aliis medicinis liq
dis de aceto d3 soluz sumi q̄rta pars. Et hec re
gula ritatē h3 in oibus dicēdis l3 possit sumi quā
titas maior. No. so q̄ q̄ medicine possit a rasī
sunt magis appropate aliis: iō medicus semper
d3 ab illis incipere ⁊ q̄n ille deficiunt ponāt alie
similes illis quas ponit rasio saltē in vtuē.

Euaquatium cole rasio sic ordinari pōt. R.
prunoz damascenoz nūero. x. tamarindoz. 3. i.
coriciū mirobal. infusoz ⁊ decoctōe prunoz per
unā noctē. 3. i. ⁊ in mane misce ⁊ cūz māib⁹ fricen
tur bñ ⁊ coletur p⁹ ea addatur zucari albi. 3. s.
⁊ dētur ad bibenduz in auro: cala. Et si ifundā
tur mirobalāi citrini per noctē: p⁹ moduz expma
tur ⁊ dētur aq̄ ad bidēdū multuz ualet. sūt d3 pru
nis ⁊ tamarindis. Emplm ras sic ordinatur.
R. acetū q̄rtuz. i. s. se. altee. q. suf. ad incorporādū
⁊ misceatur ⁊ fiat ēplm liqduz aliq̄lt ⁊ extēdatur
super pāno ⁊ capiti apponatur. Et no. q̄ pericu
luz ēt magnuz ē multuz ffa apponē parti capis
postēiozi s3 n̄ ē sic d parte aniozi. Cura si cā so
de sit colera. Digerētia colerā in capite faciētē
sōdā. R. d sirupis digerētib⁹ colerā in pzia pte et
addo sirupuz d nēufare qz vtuē postat ad caput
uel illos sirupos distpa cū decoctōe aliquoz sipli
ciū postatiū vtuē ad caput dēorū in. vi. pticula.

Ald idē. **℞.** oxizachare sirupi endiuie si. nenu
faris añ. **℥.** s. misce ad inuicē et detur cū decoctōne
aliquorū simpliciu portatū itutē ad caput q̄ ēt sit
fia. **Ald** idē. **℞.** seinū cōiuz q̄ttuor fioruz. **℥.** ii.
floy uiolaz nēufaris ro. ru. añ. **℥.** i. endiuie scario
le lactuce añ. **℥.** i. i. sumitatu papauis al. **℥.** s. ui
ni gnatop. **℥.** iii. et cū zucaro fiat sirup⁹ et cūz ace
to uini gnatop acetosetur. **Soluētia** colerā a ca
pite. **℞.** medicie d̄ scrips̄ supi⁹ i pa pte hñtes sol
uē colerā q̄ icipit. medicia hec purgās colerā cui
addas sticados. **℥.** ii. q̄ dirigat eā ad caput. **Alie**
medicie tibi descripte optie sūt si addatur aliquid
q̄ dirigat ad caput. **Ald** idē. **℞.** electuarii d̄ suc
co ro. **℥.** s. uel diaprunis. **℥.** s. distēpetur cū sirupo
nenufarino et detur in auroza. **Epithima** infri
gidās. **℞.** aq̄ ro. **℥.** ii. aceti. **℥.** s. quassetur optie
et fiat epithima sup pte coronali capis. **Ald** idē
p̄dictis pōt addi succ⁹ solatri portulace sempitue.

Ald idē mucilago p̄sili cū aceto multū ualz oi
bus morbis capitis calidis. **Et** no. q̄ añq̄z ponā
tur illa fia debēt euacuatiōes p̄cessisse stāte capite
repleto. **D**osiferū p̄fortās cerebri ab extra ra
tis frigidū tātū fiat. **℞.** floy uiolaz salicis uel ne
nufaris añ. **℥.** i. ro. rubi. **℥.** s. caphore. **℥.** i. cere. q̄
sufficit et fiat pomū cū aq̄. ro. **Et** meli⁹ ē si fiat sine
cera et p̄datur i sūdōe illa puluerizata et sepe asp
sa cū aq̄ ros. **℞.** medicamē apponēdū p̄ ipositi
onē narcoticop i nares uel aures ad remouēdus
stuporē q̄ seq̄ possit et p̄uēt cuiq̄z mēbro cui appo
sitū fuerit narcoticū. **℞.** cassielignee. **℥.** i. pulueri
zetur et misceatur cū oleo et i nares uel aures mit
tatur p̄ emissionē narcoticop. **Et** si stupor fuerit i
duct⁹ misceatur cū castore. **℥.** s. croci. **℥.** i. et dissol
uatur cassialignea cū istis in oleo de costo et mitta
tur i aures uel nares. **Tura** si cā sode sit p̄h̄a.

Digerētia p̄blegma i capite qñ nō distillat i so
da a cā fia. **℞.** radicū accori ciperi añ. **℥.** i. aristo
logie ro. **℥.** ii. iteriois sgle. **℥.** i. utriusq̄ saluie cē
tauree mioris maiorane folioz lauri betōice rute
añ. **℥.** i. anisi maratri se. sileleos baxilicōis añ.
℥. s. liq̄ itie rase uay passaz mūdatur ab arillis
añ. **℥.** i. utriusq̄ sticados floy anthos. añ. **℥.** i. ace
ti albi. **℥.** i. mellis et zucari albi añ. **℥.** s. fiat siru
pus fm artē. et si materia foret multū fia p̄nt addi
iste spēs. s. gariofloy cubebay piperis añ. **℥.** ii. et
fiet multū acut⁹ et delectabil⁹. **Ald** idē ali⁹ sirup⁹
℞. siru. de sticados. **℥.** i. mell ro. co. **℥.** s. misce.

Ali⁹ qñ matēia ē mltū grossa **℞.** oximell⁹ p̄po
sitū sirupi d̄ sticados oximella sglitici añ. **℥.** s. sūa
tur cū. **℥.** iii. aq̄ decoctōis sticados nucis musca.
saluie añ. **℥.** ii. zucari rubei. **℥.** ii. et digeritur cum
digestis i pria pte d̄cio. uide ibi. **Digestium**
phras distillat a capite. **℞.** saluie floy cip̄ssi añ.
℥. iii. masticio olibai añ. **℥.** i. nucis mus. nucisci
p̄essi añ. **℥.** s. ligni aloes. **℥.** ii. mell⁹ zucari añ. **℥.** s.

s. fiat sirup⁹ fm artē. **Et** nō. q̄ stiptica calida p̄fēt
in isto casu quorū tabulā. xi. c. uidebis p ordinem.

Sirup⁹ ualēs passionib⁹ capitis suis et neruoz
℞. saluie sticados folioz lauri calamēti isopo ori
ganis anfici mēte radicū accori seni. petrosili. ipa
gi endiuie añ. **℥.** s. passulaz mūdatur granorū
pini seinū cōiuz rosaz apii anisi añ. **℥.** s. cubeba
rū seinū peonie gariofil. nucis musc. añ. **℥.** i. s. spi
ce. **℥.** s. cinamomi piperis calami arōatici añ. **℥.** s. s.
ligricie caparoz añ. **℥.** s. iii. et decoctōe p̄d̄cōrū cūz
melle et zucaro sufficiēt fiat sirup⁹. **Et** si uis q̄ sit
soluēs adde cartami polipodii hermodatiloq̄ añ
℥. s. agarici. **℥.** vi. saligēme. **℥.** s. turbit. **℥.** ii. et i pe
tia ligata bñhāt cū p̄d̄cis et acetosetur cū aceto
sglinico. **Euacuatiū** p̄blegmatis a capite. **℞.**
pillaz cochiari. **℥.** ii. pulpe colognide bdelii añ.
℥. i. p̄ficiatur cū sirupo de sticados ul aq̄ saluie et
fiat pille ad modū cicez et detur **℥.** i. q̄ sūt fortes.

Ald idē. **℞.** pillarū cochiari. **℥.** s. pillarū d̄ ye
rapigra. **℥.** i. reficiatur cū siru. de sticados et fiant
Ald idē. **℞.** pillarū elefagiay pillarū aurecarū
pillarū de aloes et sūt appropate. dosis ē. **℥.** i.

Ald idē. **℞.** floy sticados arabici floy bozagis
buglosse añ. **℥.** i. passularū mūdatur ab arill. **℥.** i.
℥. s. le. baxiliconis añ. **℥.** i. anisi. **℥.** i. agarici turbit
mūdatur iteri⁹ et exteri⁹ añ. **℥.** s. corticū mirobalāo
rum kebuloz infusorū per noctē i decoctōe p̄d̄cō
rū. **℥.** i. s. fricetur de mane foriter et colētur et den
tur in auroza. **℞.** p̄lz q̄ nimis foria ē sufficiēret
tertia pars ei⁹ i una dosi. **Ald** idē. **℞.** yerepigre
℥. vi. agarici. **℥.** s. spice croci añ. **℥.** i. salgēme gna
ii. dissoluatur p̄d̄cā cū decoctōe sticados nucis
musc. saluie añ. et ē dosis cōis. **Ald** idē. **℞.** mell
ro. co. sirupi de sticados añ. **℥.** iii. agarici. **℥.** ii. tur
bith. **℥.** s. s. s. spice gra. iii. salgēme g. ii. yerepigre
℥. s. dissoluatur p̄d̄cā cū decoctōe imēdiate dicta
et p̄pinetur calida i auroza. **Pille** cochie f̄z al
manforē. **℞.** pulueris pigre. **℥.** v. colognide. **℥.** s. iii.
et tertiā partē scamonee. **℥.** ii. s. turbith sticados añ.
℥. v. fiat pille cū sirupo sticados. **Dos** ē ut supra.

Et nota q̄ in puluere pigre de qua intendit h̄ ras
que est fm gal. nec ingreditur aliquid solutium
nisi aloes oia alia sunt ad p̄fortandus et alioz solu
tiay malitiā reprimendā: scamonea autē pōitur
ad incitandū itutem. **Pille** cochie galieni et q̄si
equaliter purgat colerā et p̄h̄a. **℞.** aloes mastici
colognide scamonee succi absinthii partes equa
les et fiant pille. **Pomum** calidus cōfortatiū
cerebri frigidi. **℞.** laudani. **℥.** s. ligni aloes stora
cis calāire añ. **℥.** i. gariofilo. nucis mus. seminis ba
siliconis añ. **℥.** s. s. et cum aqua ro. in qua sit aliquid
de musco fiat pomum. **Et** si addatur de abra plus
ualet. **Item** nigella torrefacta ligata in panno
ualer si odoratur. **Et** nota q̄ muscus ambra croc⁹
et similes medicīne q̄ ingrediuntur medicīnas cō

positas in parua quantitate semper debet distemperari cum magna diligentia cum liquoribus utribi q̄a si. 3. i. m̄sa ingrediatur unū pomum p̄cio distemperetur cū modicissima aqua et bene et postea dupletur aqua illa quousq̄ fuerit bene distemperata et iterum aqua dupletur.

Cura si cā sode sit melancolia. Digestiū melancolie existens in capite facietis sodam: *R.* boraginis buglosse añ. 3. i. radicū accori radicis cipi corticū radicū feniculi petrosi. añ. 3. i. itēioz squille. 3. i. saluie sanfuci maiorane foliorum lauri bethonice mellisse sumiterre añ. *℞.* i. anisi maratri se. basiliconis añ. 3. 5. semis liquiritie rase uuarum passularum mundatarū ab arillis. 3. i. utriusq̄ sticados florum anthos añ. 3. 5. florum boraginis florum buglosse añ. 3. i. 5. aceti. 3. i. mellis zucchari añ. *℞.* 5. fiat sirupus diligenter fm artē.

℞. sirupi de epithimo oxumell simplicis añ. 3. vi. fiat decoctio cum aqua boraginis saluie sticados henufariis et detur in mane.

Euacuante melancoliam capitis. *R.* yere ru si. 3. ii. yere lodion lapis lazuli bene abluti. 3. ii. se. basilicoidis. 3. i. et cū siru. de sticados. fiat pilule. cuius dosis ē. 3. i. uel circa. *℞.* idem *R.* florum boraginis sticados arabici añ. 3. 5. liquiritie rase uuarū passulū mundatarū añ. 3. 5. thimi epithi polipodii quercini folliculorū sene añ. 3. 5. anisi seminis basiliconis añ. 3. ii. fiat decoctio i re: ro capino et i nocte infundatur corticū murebol. indorū bene gumosorū. 3. 5. dialene. 3. ii. cassiessitule. 3. 5. et in mane coletur et est una dosis.

Si uis alias medicinas solutiuas. *R.* eurt ad secundam partem. Et si uis componere sirupos alios a predictis digerentes humores i capite potes sumendo simplicia respicientia caput calida ad digerendum humores frigidos frigida ad digerendum humores calidos et facere decoctionē et demū sirupizare fm artē. *℞.* triace auree alexandrine añ. 3. ii. misce et detur cum modico boni uini hoc multum ualet et det bono mae.

Medicina extrinseca in sode frigida emplm fm *R.* asim leue. *R.* laudani. 3. iii. marubii. 3. v. milii modicum torrefacti. 3. i. 5. terbentine q̄tum sufficit ad inco:porandum et emplastrum fiat seu cerotum cum oleo camomillino.

Potest ex his etiaz fieri sacculus et ponatur supra comisurā sagitalis et prohibet curlūz humiditatus ad partes inferiores et oculos. Possunt etiam alia addi si uolueris. Item ualet etiaz emplastrum rasis sed est multum forte quia ingrediuntur ipsum calida in quarto.

Aliud et mediocre. *R.* radicū cucumeris asini absinthii añ. 3. ii. aque dulcis olei añ. quātū sufficit bulliant simul super prunas usq̄ ad consūptionem tertie partis. Et de decoctione fiat ebriocatio: et de sba fiat emplastrum. *℞.* uicē, mirabilr

commendat eum.

Sacculus contra sodem frigidam leuis. *R.* bethouice sicce. *℞.* 5. florum boraginis melliloti milii modicum torrefacti añ. 3. 5. florum anthos sticados arabici añ. 3. ii. conuassentur et fiat sacculus. Alius sacculus fortior *R.* bethonice sicce: rute añ. *℞.* 5. florum anthos. sticados arabici añ. 3. i. seminis basiliconis seminis rute añ. 3. 5. p̄assentur et fiat saccul⁹.

Et nota q̄ rose nec alia medicina simplicia stipica non competunt in predictis emplastris siue sacculis q̄ prohibent resolutionem l3 confortent.

℞. idem sacculus factus ex milio torrefacto cum quarta parte salis et floribus camomille. ualet multum.

℞. idem *R.* sticados camomille calamenti maiorane foliorum lauri añ. *℞.* i. foliorum fenenuis cipressi corticum citri añ. 3. ii. cubebarum: nucis muscati gariofilorum añ. 3. i. macis spice ciperi calami aromatici añ. *℞.* ii. piperis nigri. 3. 5. cum predictis puluerizatis fiant duo sacculi pro capite. Et si uis fortius calefacere: addatur stercus columbinus sinapis añ. 3. iii. castorei cuforbii añ. 3. i.

Unctio fiat cum oleo de lilio nardino costio de castoreo camomillino anetino. Et cūz predictis pulueribus et cera potest fieri unguentum: et caput ungatur.

Embrocatio etiam potest fieri ex decoctione predictorum et embrocare caput.

Item lotio cum aqua uite multum ualet.

Sacculus calefactiuus et resolutiuus materie frigide. *R.* corticum citri nucum cipressi añ. 3. i. 5. sticados camomille maiorane folliculorum sene ana. *℞.* 5. nucis muscate cubebarum gariofilorum spice ana. 3. 5. stercoreis columbini sinapis ana. 3. i. 5. laudani ro. ana. 3. ii. et fiat sacculus.

Ponēda in lixiuio de quo caput lauetur. *R.* sticados florum camomille folliculorum sene foliorum lauri: assari maiorane: ana. *℞.* 5. terantur aliquantuliter.

Suffumigatio. Sumigium fiat ex thure ligno aloē: mastice: nuce muscate storace calamita.

Homitus cum aqua rasani: et oximelle pro uocetur.

Gargarisma fiat ex decoctione masticeis acori liquiritie passularum ana. 3. 5. isopi yreos ana. 3. ii. piretri samfragie zinziberis sinapis ana. 3. i. conuassentur.

Clisteria confortantia.

Clisteria conferentia dicuntur capitulo d̄ pa lisi et epilepsia.

Laplm de scotomia et uertigine.

Diuerentia quando est de materia frigida *℞.* auterium potentiale. *℞.* cantaridarū abicis alio et capitibus et cum fermento misceantur et cūz

aceto uel aqua uite 7 pñuntur post aures in occi-
pite ad diuertendū: qñq; in tibiis: qñq; i narib⁹.

Vomitium.

Vomitium bonum. R. radicem unam rafa-
ni et in ea infige ellebori nigri aliquas partes: et
sint per noctem: demum extrahe partes elebo-
ri a rafano et buliat rafanum in aqua 7 coletur:
7 colature addatur croci. 3. i. aceti. 3. iiii. 7 dentur
duo coclearia 7 plus ual3 si fiat assumpto cibo per
duas horas.

Et si uis digerere materias que sūt in capite re-
curre ad receptas prime partis.

Et si uis euacuare recurre ad receptas. c. de ce-
salea 7 emigranea 7 ad receptas que dicentur in
capitulo de paralisi.

Digerentia. R. sirupi de ficados. 3. i. oximet⁹
3. s. fiat decoctio simplicium ducentium ad caput
Euacuatiua

Euacuatiua. pillule cochie pillule 8 yerapigra
Baliui 7 similia.

Clisteria conferentia in hac passione dicentur
capitulo de epilepsia 7 paralisi.

Gargarismata 7 caputpurgia sunt conferentia
in declinatōe. Gargarisma deponens phla a ca-
pite q; ppetit solum illis qui nō sunt pati ad passio-
nes pulmonis pōt eē tale. R. betonice yfopi añ.
℞. i. liquiritie rase pasulaz mūdaz ab aril añ.
3. i. piretri radicio ireos recens añ. 3. i. se. saxifra-
gie. 33. añ. 3. s. masti. 3. i. mellis. 3. ii. fiat apozima
usq; ad psumptionē tertie partis 7 fiat bis in die
mane 7 sero 7 teneat patiens in ore diu postea cici-
at ualeat ad deponendū phla a capite. 3. itē ad idē
piretrū possum in uino albo uel aqua cala uel in
uolutū in pāno lineo sili ne mordet retentū i
ore ualeat ad deponendū phla a capite. Ad idē. R.
sinapis origani piretri pipis longi saluie añ. ℞.
i. buliant in uno ureo aque usq; ad psumptionē
medietatis 7 coletur. Ad idē. R. piretri pipis ma-
cropiperis. 33. añ. 3. ii. sinapis. 3. vi. macis. radice
pyreos calamenti acori añ. 3. iiii. buliant in aqua ur-
cei. i. usq; ad psumptionē medietatis 7 colature ad-
datur yerepigre mellis añ. 3. i. 7 fiat gargarisma.

Caputpurgia. R. aque maiorae. ℞. i. aceti sq-
litici. 3. ii. 7 misceantur. Ad idem. R. aceti squiliti-
ci. ℞. i. pulueris origani piretri macropiperis fina-
pis añ. 3. s. misceantur 7 est forte. Ad idem 7 ē ex-
pertum. R. solia herbe que uocantur morsus ga-
line. i. pipinella minor. 7 fricentur nares nam inde
faciet fluere humiditatem. Et nota q; in caputpur-
giis 7 gargarismis debet aponi aliquid sal' ut cere-
brum stimulet. Et si foret oppilatio magna appo-
nant baurach uel de cōmuni in maiori quāitate.

Sternutatoria. R. rute siluestris condisi añ.
3. ii. puluerizentur 7 cum pēna sufflentur in nares

Ad idem. R. nigelle sinapis condisi añ. 3. ii. sa-
lis. 3. i. puluerizentur 7 cū pēna sufflentur in nari-

bus educit materias 7 calefacit cerebrū. Quādo
autem est a causa calida primo fiat phlebotomia
a uena cōi postea a cephalica ultio de uenil' frontis

Ventosatio in spatulis 7 in natis etiam pferit

Euacuentur 7 digerantur humores cum piedi-
etio in prima parte 7 secunda.

Dimittantur omnia calefacientia sanguinez ac
etiam multiplicantia illum.

Etiam uomitus in hac calida causa ualeat.

Clistere. R. decoctionis foliorum uirole mal-
ue blitis mercurialis metretam unam olei uiola-
ti. 3. iiii. casie yerepigre añ. 3. i. salis parū 7 fiat cli-
stere cōmune.

Capitulum de frenesi.

In frenesi 7 in aliis morbis peracutis sicut sq-
nantia sinocha colicha 7 similibus incipimus a
solutiuis sipe quia periculum est in mora. Quan-
doq; tamen exhibemus digestiua quia materia
expectat digestionem uel quia facta sit minoratio.

Digerentia coleram in frenesi digestiuis ergo
frenesi sit digestiuum colere sicut sirupus uiola-
tus uel sicut sirupus nenufarinus uel sirupus de
papauē albo 7 etiam de papauere nigro propter
somnia.

Solutientia colera. Solutiū colere i frenesi d3
sic fieri. R. solutiui alicuius colere descripti i se-
cunda parte 7 misce cum aliquibus ducentibus
ipsum ad caput de eis que dicta sunt in sexta par-
ticula l' sumas 8 solutiuis dictis ducēb⁹ a capite i
vii. parte respicientibus coleram.

Clistere lenitiuum. R. decoctionis malue blitis
mercurialis violarum ordei florum nenufaris me-
tretam unam trisare saracenicę. 3. i. diapruiis. 3. i
s. olei uiolati. 3. iiii. salis parum 7 fiat clistere.

Nota q; tamardi ualent multum quia alterant
7 euacuant causam quando ille passiones uel alie
cōsimiles sunt a causa calida. Et nota qñ frenesis
est de sanguine medicine. posite ab extra debent
esse frigide 7 sicce qñ aut de colera sūt 7 hūide.

Epithima in frenesi de sanguine. R. succi plā-
taginis. ℞. i. succi burse pastoris aque ros. añ. 3.
iii. aceti. 3. ii. 7 in istis infundantur pecie 7 ponan-
tur super parte anteriori capitis. Ad idē. R. uiol-
larum lactucarum ordei fracti mundati añ. ℞. i.
corticū papaueris radicio mād:agore nenufaris
añ. ℞. s. seauigamus papaueris lactuce añ. 3. s.
camenille melliloti malue añ. ℞. s. ex sufficiēti
decoctōe horū fiat emb:oca ab alto sup cōsura:
coronali cū spongia 7 i fusa in ea 7 hoc cōpetit in
quocunq; tempore. Ad idem. R. succi semper-
uiue succi lactuce succi portulace succi solatri añ.
℞. s. aque rosate. 3. iiii. aceti. 3. ii. misceantur 7 fi-
at ut supra hoc etiam prouocat somnum maxime
si apponatur succi papaueris. 3. iiii. Si uis narco-
ticare adde de oppio 7 succo mandragore 7 si suc-
ci nō hñtur accipiantur aq q sunt i lābico. Et si uis

emplin facere adde ad predicta aqua scarie orde
quantum sufficit et cum oibus predictis fiat emplim
Et nota quod ista scia utraqz solū ppetunt in pncipio
quod quā materia fluxa ē et pfirmata frenesi ppetit re
soluua ul' resoluētia cū repercussiois. Catulus
puus lactans reuiscerat' positus super capite raso
ualz multū. Et si uis somnū inducē scā euiscratio
ne catuli pone intus catulū de puluē iusgami p to
tū et appone capiti. Ad id v3 columb' scissus p
doriz. Silr gallus silr pulmo arietis si capiti ap
ponatur et quā pulmo infrigidatur itep calefac' bñ
in aq calida et reaponatur et ualet. Et hec ualent i
qz cūqz frenesi qz resoluunt materiā apas. Embro
ca ē optia ē. Et hec decoctō qz resoluunt qz qz uis
aliqua calida apponatur. R. uolarum melliloti
malue anthos foliorum lauri corticum papauer
añ. Al. ii. buliant in aqua et fiat decoctio.

Ungū ad sōnū. R. lactis mulieris lactantis
puellā. 3. iiii. albumina. iiii. ouorū fortiter agitato
rum farine papaueris albi qz sufficiat aceti fortissi
mi. 3. i. et ponatur i pāno et capiti aplicentur. Et si
uis potes cerā apone et facē unguē. Ad id e3. R.
olei mandragorati nensarati rosati ungi popu
leon añ. 3. 5. puluis iusgami mandragore corticu
nensaris añ. 3. 5. cere. q. sufficit et fiat unguentū.
Ad id e3 et fortius. R. iusgami. 3. i. opii tebaici
3. ii. croci. 3. 5. et incorporētur cū modico aq ros
et aceti et liniatur frono. Ad id e3 aq rosata cū aceto
infrigidando testiculos inducit somnū silr infridā
do collū inducit somnū. Sed mulierib' infridādo
māmillas inducit somnū. silr infridando manūs
et pedes. Ad id e3. R. terre sigill. 3. iii. misceatur. cū
aq ro. et aceto in modū ungi et nō sit actu fridum
et solū pedes ungas et puocat somnū. Electuariū
ad sōnū. R. serue uiolap pue nensaris añ. 3. 5
se. papaueris albi. 3. i. se. iusgami. 3. i. succari. q.
sufficit et misceantur oia sicut zuccarū ro. et datur
cū aq orde oi die. Tragea ad somnū. R. se. lactu
ce se. papaueris albi añ. 3. ii. se. endiuie se. portula
ce. 33. añ. 3. i. iusgami. 3. i. 5. pānis zucconi. 3. iiii.
et fiat tragea grossa. Ad id e3. R. se. papaueris. 3. i
se. lactuce se. portulace añ. 3. ii. se. iusquiami. 3. i.
cucube masticis añ. 3. 5. succa. 3. iiii. et fiat tragea
et hec magis appropriatur capiti. Ad id lac papa
ueris in cibis suis in mane et in sero ē bonū. Item
pille de opio sunt fortes et sic sunt. R. opii croci
cassie lignee añ. partes eqles detur una pro vice
uel due ad plus et dantur in casib' ultis. Et nota
quod in frenesi si non ē aliud quod prohibeat priō phle
botomia de cephalica deinde phlebotomia uenaf
frontis et appone sanguifugas aut puoca sangui
nē per nares aut uētolas ad spatulas. Et scias quod
nil melius ē in frenesi qz emoroidas puocare p
uocatio autē emoroidarum habebitur in .c. suo
uide ibi. Et ualent scarificatio aurium et ē utilis in

extremitatibus. **Capitulum de applia.**

Bistrahentia humiditates a capite excitantia
vtutes ligature extremorū fricatōes eorū dē. Ex
tertio digitorū. pstrictio nasi sternutatio clamores
suffumigatio cū bdelio galbano et similia.

Suppositoria et clisteria. R. mellis cocti. q. suf
ficit et addatur puluis euforbii falgēme uel vitri
dyagridii yerepigre colognide agarici añ. ptes
equales et fiat suppositoria longa et grossa. Item
fiant et suppositoria ex felle bouis et sapōe albo cū
melle et sine melle et ualet in paralisi epilēpsia spal
mo tremore et stupore et torura. 3. i. R. agarici
euforbii oppoponaci añ ptes equales et cūz mele
fiat suppositorium.

Clistere. R. centauree colognide añ. Al. 5.
polipodii mercurialis añ. Al. i. anisi feniculi cimi
ni añ. 3. 5. sene. 3. iii. rute camonille añ. Al. i. si
cūm siccarum numero .x. cartami thimi epichi
mi añ. 3. v. fiat decoctio lenta excepta thimo et epi
thimo de quibus fiat ut supra cui addantur olei
rute. 3. v. agarici turbit. 33. añ. 3. i. yerepigre. 3. i
salis parum et fiat clistere Et aliquantū forte

Ad id e3. R. camomille rute aneti saluie oīga
ni calamanti centauree minoris añ. Al. 5. cologn
tide. 3. 5. sticados fursurifiele mercurial' añ. Al. 5.
5. carthami. 3. i. fiat decoctio ex predictis cui adda
tur olei d castoreo. 3. iii. yerepigre. 3. iii. mellis. 3. 5
salisgēme. 3. i. agarici. 3. 5. bndicte. 3. 5. et fiat cliste
re et hoc forte est. Ad idem. R. anisi maratri seio
xiseleos feminis basilicōis añ. 3. 5. centauree mio
ris saluie rute abrotani calameti organi añ. 3. i.
sticados arabici cologn' añ. 3. iii. fursuris. Al. 5.
5. fiat decoctio cui addatur mell' anacardi. 3. iii. oli
de ruta. 3. iiii. salgemme. 3. ii. yerepigre. 3. i. effori
3. iii. et fiat clistere et ē forte. Et si uis clisteria leuioia
recuras capitulo de paralisi et reperies leuiter sol
uentia mediocriter et fortiter soluentia

Stenulare faciētia. R. pdisi. 3. iii. 5. piperis al.
et nigri castorei añ. 3. 5. rute capēstis. 3. i. pulueri
sentur simul et naribus insufflentur. Ad idem
R. nigelle sinapis añ. 3. i. aloes. 3. ii. puluerizēn
tur simul et hoc extrahit humiditates per nasum
et est leue. Ad id e3. R. piretri. 33. sinapis ana
3. i. puluerizentur simul plus agitat qz educat.

Ad id e3. R. coloquind' elebori albi añ. 3. i. casto
rei. 3. 5. nigelle sinapis piperis añ. 3. ii. puluerizē
tur et naribus insufflentur et est forte multum naz
ericcet et superfluitates educit ad extra per naref

Emplastrum Rasis est utile et potest sic fieri.
R. sinapis. 3. vi. castorei. 3. ii. aceti. 3. i. et cū cera
oleo de costo : uel de castoreo : uel de euforbio et
fiat unguentum uel emplastrum magdaleon.

Ad idem. R. galbani serapint oppoponaci
añ. 3. ii. euforbii se. sinapis castorei triū generuz
piperis añ. 3. ii. sulphuris. 3. i. 5. terbetine. 3. ii. gu

me liquefiant cū oleo de costis et fiat magdaleon et extende super corio facto ad formā capitis et me dicamen multū calidū et exccatiū.

Unguentū. *℞.* piperis cubebii castorei an. *℥.* i. sulphuris. *℥.* i. s. accori costi an. *℥.* s. s. fiseleof se. basiliconis an. *℥.* ii. squinati. *℥.* ii. succi rute olei nardini olei camille olei de lilio an. *℥.* ii. cere. *q.* sufficiat aceti parum et fiat unguentū et est ualde de cense in hoc casu. Ad idem. *℞.* euforbii pipēis isopi calami aromatici costi castorei glutinis alibati opposonacis. an. *℥.* iii. storacis. *℥.* i. s. cere ci trinei quantū sufficit et cū oleo antiquo ul' de costis uel oleo calido fiat unguentū. et si addi pot olei de balsamo. *℥.* s. adhuc erit melius. hoc unguentū est ualde solenne. et nota ipsum q' ipsum sum ex pertus multonens.

Capitulum de subet letargia et congelatione.

Primo instandus ē ad diuertendū. Et q' i sō no nō profundetur et iō fiant ligature et fricatōes extremitatū. plicatio digitorū p'orsio nasi depila tio barbe et pectinis. clamores magni. ducantur in tristitia. et uideant res que p'ristant hōit. etiā fiant sternutationes cū predictis in .c. de appoplexia. fiant etiā suppositoria et clisteria acuta cū predictis in .c. de appoplexia. et fiant unguenta et emplastra predicta i .c. de appoplexia. Et nota q' ista for tia nō conueniunt sic in p'ncipio s'z p'cedat aliqua euacuatiua per uomitū uel secessum uel fiat aliq' clistere leue s'z scriptū in .c. de paralisi. Utotus fiat cū candela uel pēna uel manu. Itē datur decoc tio raphani cum oximel simplici et uomat. Itē de tur uomitū scriptū in .c. de scotemia et uernigie

Euacuetur cū pillis cochis uel pillis de yera pigra. S. uel aliqua alia medicina descripta in ca pitulo de paralisi. Et nota q' iste due passionēs s. subet et letargia q' conueniunt in cā l'z differant ex parte situs: q' letargia est passio partis posterio ris cerebri. et subet ē passio partis anterioris. curā tur eodē mō et cū eisdē medicinis. Congelatio uero ē passio partis posterioris: sed ē a cā frigida et sicca et iō in cura eius l'z miscere aliqua humida cum calidis et in cura cuiuslib' passionis medicie debent eē fortes q' sūt de materia grossa. No tandū tū q' frigidiora p'nt applicari ab extra pti ateriori q'z parti posteriori et calidiora p'ferūt p' in congelatōe q'z subeth.

Embroca ad caput. *℞.* sicados rosmarini ru te origani maiorana folioz lauri isopi calamenti bulliat in aqua sufficienti usqz ad p'supionē medi etatis et fiat ab alto embrocano ex predictis. et po test fieri sacculus.

Capurpurgū fiat cū aqua maiorana: et possu mus facere bulire in ea aliqua calida de predictis sicut sicados rutam etc. Et si egritudo p'fecue ret ut digestione indigeat recurre ad capim de so

da p' digestiōis et sūt euacuatis isto mō. quia sū berb et letargia sūt ut in plurib' a materia p'blica. *℞.* digerētia phlegma et euacuantiā illud. Et q' p'gelatō si ē cū materia fit a materia fra et sicca. *℞.* digerētia materiā m'licā et euacuantiā illam. Cū ē i p'gelatōe. *℞.* mercurial' sūterre mellis se sene polipodu boragis buglossē anisi maratri an. *℥.* i. sulfuris an. *℥.* s. fiat decoctō in aq' suf ficienti et coletur et addatur colatur yere rufini ye re logodion an. *℥.* s. olei rute. *℥.* iii. salis parus et fi at clistere. Clisteria p'ferētia i hac passioe dicuntur i .c. de paralisi et epilepsia.

Capim de palisi tremorē tortura et spasmus re pletōe. In cura palisi et aliaz egritudinū neruo rū m'ltiplices medicie p'f' rūt q' receptas tibi sag' plene scribā. Nota tū q' in p'ncipio a leuonib' ē ichoādū i fine sō a fortiorib' i medio mediocri b' ut aue. p'ia sener. terni. c. s. cura egritudinū ca pitū. Ad medicie p'ferētes sūt solutiā digestiā cliste ria p'forātia nēuos assupta p' os: ungtā ēplā oia balia stufe ebzoce. puocātia febrē: euaporatoria gargarisimata capurpurgia uetose phlebotomia sternutatoria: pillule. de omnib' dicta.

Ad medicie soluētes sūt triū modoz q'dā leuiter soluētes q'dā fortiter q'dā medio mō. In p'ncipio p'petūt leuiter soluētes quaz q'dā sūt pillē: q'dam eicūaria: q'dā p'fectōes: q'dā potōes. quedam pul ueres incipiendo a pillulis.

Pillē leuiter soluētes: sūt pillē almāforis s'feri pte i .c. s. dolore stōachi et sūt leuiter soluentes ibi ponētur eaz recepta. et dos eaz et utiles ualde sūt.

Pillē alie cōes q' ē sūt unles tpe p'sulētē. *℞.* ligni aloes calāi arōatica xilobalsamū gar. nucis mus. *℥.* s. spice galāge croci cūāoni carpobal. car damoi absinthū mēte apii petro. senu. silenis mon tani leuistici an. *℥.* s. s. myrrhe. *℥.* ii. reubar. ad pon dus oīuz: aloes epatici ad pōd' reubar. et altariū rez et cū bono uno fiat pillē grosse ad modū ci cep. dos ē an. *℥.* i. usqz ad. ii. Et hec ē p'forat mē bria naltia alia et uitalia. Pillē alie cōes. *℞.* mur croci an. *℥.* i. aloes. *℥.* ii. fiat pillē grosse ad formā ci cep. dos ē. *℥.* i. usqz ad. *℥.* ii. Pillē mediocriter soluētes. *℞.* arōatica s'api opposōacis castorei ba chaz lauri sicados zedoarie macis anisi mastice. senu. cardamoi. *℥.* s. ciamoi spice nar. gar. galāge: nucis. mus. cubebe croci xilaloes squāt. v. gūm mirobal. an. *℥.* i. turbit. *℥.* iii. aloes ad pondus oīuz spice cū succo saluie ul' maiorāe musci *℥.* iii. et fiat pillē. dos ē a. *℥.* i. usqz ad. *℥.* i. s. Pillē alie fetide alimā. i. illo. c. *℞.* puluēis pigre. *℥.* x. cologn tide it'ioris. *℥.* v. euforbii. *℥.* ii. s. castorei pipis asse sapunt opposōaci seitaragi idi. *℥.* i. cassie sinapis an. *℥.* i. cētauree mionis elacterni. succi cucumeris asinini ana. *℥.* v. gūmme in succo rute dissolua tur et alia ex eis conficiatur: sicut pillule.

Earū dōf ē añ. 3. 5. usqz ad. i. 5. 7 hec regrūt dige
 stionē i materia qz solūit satis 7 multū. Pille
 alie etiā sūt que arabice appellātur 7 multū ualēt
 in dolore capitis quātū cūqz fuerit antiquus. R.
 aloes. 3. iii. mirobalanoy citrinoy kebuloz ebli
 coy beluricoz indoy mastific dyagridii assari ro.
 añ. 3. i. croci. 3. i. castorei. 3. iii. pñciātur cūz succo
 caulū 7 fiant pille. Dōf earū ē. 3. 5. usqz ad. i. 5.
 Expertus sum maxime in dolore capitis antiquo
 nec multū solunt. Pille artetice alie sūt q ap
 propantur ad arteticā fram. R. ermodatiloz tur
 bit agarici a fi. 3. 5. cassieligne spice nardi gario.
 xilobalsami carpobalsami. 3. 5. macis galange
 asse fetide se. feni. saxifragie se. spagi brusci gnoy
 folio rosap saliu gēme añ. 3. 5. aloes: ad pondus
 oium pñciātur cū succo feni. Dōf ē. 3. ii. usqz ad
 3. iii. Pille alie securiores 7 per me multū ex
 pte. R. mirobalanoy citrinoy. 3. x. aloes. 3. ix.
 33. 3. ii. pipis nigri 7 longi añ. 3. i. sinapis. 3. ii. ce
 terae salis indi colouitide añ. 3. ii. pendion. 3. iii
 tēpera cū succo porri 7 fiant pille. Dōf ē. 3. i. usqz
 ad. i. 5. Pille alie de serapino. R. se. apii se. ar
 meli añ. 3. i. serapini bdelii añ. 3. ii. yere. 3. iii. pul
 pe coloquintide agarici añ. 3. i. turbitū. 3. vi. fiāt
 pille cū succo feniculi. Dōf ē añ. 3. ii. ad. 3. iii.
 Sūt etiā pille de agarico. et pille aggregatiue
 uide a mesue descriptōe. ix. 7 iste sufficiāt. Pīl
 lule fortiter soluentes. R. euforbii colognide
 agarici serapini bdelii añ. 3. ii. aloes. 3. v. mastific
 3. ii. pñce cū succo porri 7 fiant pille. Dōf ē añ.
 3. 5. usqz ad. 3. i. Earū usus nō placet qz educēdo
 intestina excoziant 7 nimis calēfaciūt fm mesue.
 Pille fetide maiores fm mesue. R. aloes tur
 bith añ. 3. vi. serapini armoiaci oppopōacis bde
 lii se. armel. mirabolani coloquintide iteriois añ
 3. iii. scamonee. 3. ii. cassie hermodat. febra casto
 rei euforbii agarici añ. 3. i. cinamomi croci. carda
 momi spice añ. 3. 5. gume infūdantur in aqua por
 ri facta ad capellū fiāt pille grosse aliquātulū. Dō
 fis ē añ. 3. ii. usqz ad. 3. iii. Pille herosaldine
 R. hermodatiloz. 3. ii. aloes. 3. ii. 5. dyagridii. 3.
 i. colognide. 3. ii. euforbii turbit añ. 3. ii. 5. Dōfis
 añ. 3. i. usqz ad. ii. Ad placēt qz solutua nō sunt
 bene correcte: Pille de oppoponaco f3 mesue
 distinc. ix. utiles sunt in paralisi spālter 7 sūt forti
 ter soluentes 7 usus earū ē tutior qz usus pillarū
 de euforbio uide ibi. Alias receptas posses po
 nere: sed ista sufficiant. Electuaria solutua leui
 ter: R. cinamomi macis naci musc. gariofil. añ.
 3. i. 33. 3. ii. accori. 3. iii. turbitū. 3. 5. mellis quātūz
 sufficit 7 fiat electuariū. Electuariū aliud fm me
 sue alcafi boni saporis. uide distic. iii. Dōf ē añ. 3.
 ii. ad. iii. Electuariū dyasnicō ad idē descrip
 tū a mesue disti. iii. 7 appellat eū pñcto de dactil
 bonū 7 expertū p me. Dōf ē añ. 3. iii. usqz ad. 3.

vii. 7 eo utor audacter. Confectio de mana ex
 inuentione. B. posita a mesue distinc. iii. mirabtr
 ualz. uide ibi. Terapigra Nicolai etiā ē d istis
 sed quia amara nō pōt rūpi in forma electuarii:
 oportet qz distempetur. 7 iō ponā ipsam cū potōi
 bus mediocriter soluentib⁹. Et nūeretur inter
 ista dyacassiasistula. cuius hec ē descriptio. R.
 prunoy uiolay añ. 15. 5. buliant in sex. 15. aq uiqz
 ad pñptionē medietatis 7 addātur colature mae
 cassie fistule añ. 15. i. tamaridoz. 3. iii. buliāt usqz
 ad spissitudinē demū addātur candi puluerizati.
 3. iii. penidiū. 3. iii. zuccari. 15. i. sirupi uiol. 15. i. 5
 fiat electuariū. Dōf ē añ. 3. i. usqz ad. 3. i. 5. 7 ē
 medicia p delicatis. Electuaria medio mō sol
 uentia. Primū sit electuariū meū super⁹ descriptū
 in secūda parte de solutiuis phlatio. Aliud ē dia
 citionē fm mesue di. iii. uide ibi. Bīafene ual
 de bonū R. nucis musca. galange gariofilii folii
 macis ligni aloes cardamomi pipis longi. 33. cia
 momi añ. 3. i. fene turbit añ. 3. i. 5. auelanay mū
 datay a cortice exteriori. 3. iii. mellis quātū sufficit
 7 fiat electuariū isto mō. recurētur auelane 7 icor
 porētur cū melle: ad ultimū vō addātur aromata
 Dōf ē añ. 3. vi. usqz ad. 3. i. Electuariū ad idē
 qd dī cefaris 7 hūiores purgata longe 7 citā opa
 tionē facit. R. macropiperis. 33. scamonee turbit
 añ. 3. ii. se. apii ameos piretri salis tabatzet añ. 3.
 i. zuccari. 3. ii. fiat electuariū cū uino citonioz. Dō
 fis ē añ. 3. iii. usqz ad. 3. v. Alia dimittātur in B
 ordine. 7 hec sufficiāt. Electuaria fortia. Tera
 hermetis fm mesue disti. iii. Dōf ē añ. 3. ii. usqz
 ad. 3. iii. Tera colognide fm ratis. uide in me
 sue di. iii. Dōfis añ. 3. ii. usqz ad. 3. iii. Aliud qd
 mirabile ē in passionibus neruoy maxie in palisi
 R. castorei mirobalanoy citrinoy añ. 3. ii. aloes
 3. i. 5. asse mirre euforbii añ. 3. ii. 3. i. folii cinamo
 mi calami aro. 33. tamarisci nitri galbani sgnān
 spice oppoponacis reubarbari serapini storacis
 calāite añ. 3. i. 3. 5. saxifragie dauci maratri pau
 cedani apii petrosili storacis rubee sanguinis dra
 conis thuri cardamomi maiorane añ. 3. iii. agari
 ci mastific salis armo. zedoarie añ. 3. 5. saturegie
 isopi camedreos pulegii origani balsamite mēte
 aquatice brāce ur sine basiliconis ditami rute seis
 aristologie longe 7 rotūde lauri succi caulis agze
 stis assari saluie bdelii añ. 3. 5. epithimi polipodii
 carpobalsami añ. 3. i. radici laureole caparozū
 anacardoy sauine gentiane corticū mandragore
 añ. gra. ti. absinthii yreosiañ. 3. v. mellis. q. suf.
 7 fiat electuariū. Dōfis ē añ. 3. ii. usqz ad. 3. iii. p
 fermentationem duozū mensū 7 detur cū aliqua
 decoctione respiciente mēbzū a quo uis euacuar
 etiaz materiā quā uis euacuare. Hic etiā possz
 enūerari electuariū quod diamarte dī: posū ab
 Aliucē: fo canone tractatu primo: cuius dosis est

an. 3. ii. usqz ad 3. iiii. Aduertendu e qd cu medi-
cinis oibz sicut e turbitu agaric reubarbar pnt
fieri medie foriter soluete multiplicado qstitatez
caru. 7 capz usuz e magis tur qz facit alia medici-
nalia ita forma q sp sumitur cu piculo 7 to uitada
snt quato plus fieri put. Cofectiones leuiter sol-
uetez. p quo scias q oia elcuaru pda pnt redu-
ci i forma pfectonu si fiat cu zuccaro bono 7 qz no
bn pnt rot pulueres ico pari oz qz dosi sit maior
Diarob cu turbitu in hoc ualet multu. R. tur-
bitu albi canillofi 7 gumosi. 3. s. cinamomi gario.
an. 3. ii. galange piperis macis an. 3. i. diagridu.
3. iii. zuccari al. lb. i. 7 cu uino gnatu aq sim-
plici an. fiat pfecto. Dosi an. 3. iiii. usqz ad 3. iiii.
It e diarob cu agarico e recepta bes in fa pte
de medicis solutis. 7 hec sufficiat lz multa possit
addi. Cofectiones medio mo soluentez potes
add e de solutis 7 minu e de aliis no solutis i rece-
pta diarob cu turbitu sicut add e turbitu 7 diagridi-
um 7 minuire alia. vbi gra. R. turbitu. 3. iiii. 33.
3. i. diagridu. 3. vi. cinamomi gar. galange pipis an.
3. ii. macis. 3. i. zuccari. q. suf. cu aq simplici 7 uio
citicoz an 7 fiat pfecto. Silt fit diarob cu reu-
barbaro 7 uz qm ma foret mixta ex phlate 7 colera
R. reubarbari turbitu an. 3. iiii. 33. 3. i. galange
piperis an. 3. i. croci macis spice an. 3. i. zuccari
lb. iiii. uini citomoz. lb. ii. fiat pfecto. dosi e a. 3.
iii. ad. vi. pnt et addi diagridu. 3. iiii. 7 erit fortius
Diarob cu sene. R. sene mude. 3. i. cinamomi gar.
macis mafi. an. 3. s. diagridu. 3. s. 7 cu zuccaro
fiat pfecto cu uino gnatu. dosi e ab. 3. s. usqz ad
3. vii. 7 hec sufficiat. Pnt et fieri alie pfectoes
foriter soluetez sicut diarob cu turbitu 7 mezere-
on scaena colaqntida. Diarob cu turbitu 7 eufor-
bio bdello 7 silib. 3. qz no snt i usu dimittio dcri-
ptonem. Et meli e et reduc e i forma ellu qz meli
pfluatur 7 pportonatuz ad iuice 7 et meli fermen-
tatur. Potones leuiter solutis. R. cassie. 3. i.
distemperetur cu decoctoe coi 7 aromatizetur cu cia-
momo. Decocto coi sic fit. R. orde. 3. iiii. pri-
noz nuero. xii. hgratie tamaridoz anisi feni. an. 3.
s. aq. lb. iiii. buliant sil usqz ad psuptoz tertie ptis
leto igne. Alia potio. R. bnice. 3. i. distemperetur
cu decoctoe coi 7 ardatetur cu ciamomo. Alia
potio 7 e magis appropata istis passioibz. R. yer-
pigre. 3. i. distemperetur cu decoctoe coi 7 ardatizetur
cu ciamomo. Ad ide cassie silule. 3. s. ellu solu-
tui mei dscripti i fa parte d medicis. 3. ii. s. distem-
peretur cu decoctoe coi 7 ardatizetur cu cinamo-
mo. Et no. qz cuilibet pda potonu pot addi
3. i. ellu de succo rosaz 7 pl 7 citi faciant operati-
one su. na ellu de succo ro. affe pay soluit 3z so-
lutua cito facit solu e. e eni calear aliaz mediciaz
ut ait meue. Potoes medio mo soluetez 7 no
eatuz medicine saluifere. R. cassie. 3. i. agarici.

3. i. 33. cinamomi an. 3. s. infudatur agaric. 33. cina-
momu in melle ro. co. in mortario per die. i. et bn
tere cu pistello reubarbari. 3. i. spice. 3. s. reubar-
barum 7 spica infundantur in uino bono ul sero
caprino uel aqua endiuie per diem. Deide fiat ex-
pressiones bone 7 sba abiciatur 7 cassia distempe-
tur cu dicta expresseione 7 decoctoe coi cui adda-
tur salis geme. ii. grana 7 aromatizetur cu ciamo-
mo et detur calida. hec medicina cosueuit coter
ducere sex uicibus 7 purgat melacoliā caput pe-
ctus renes matrice 7c. Et educit a nervis 7 marie
si dimissa decoctoe coi distemperetur cu decoctoe
respicientium nervos. Et diuersificatur quia qua-
doqz additur ellu d succo rosaz. 3. i. quadoqz su-
mitur. 3. i. cassie. quandoqz sumitur de agarico 7
reubarbaro an. 3. s. 7 hec fiant fm dispones cor-
poru. Et tepore quo reubarbarum erat in bono
foro multum utebar hac medicina.

Potio alia. R. benedicta. 3. s. uel. 3. vi. tur-
bitu. 3. i. 33. 3. s. distemperetur cum decoctione
comuni addatur salis geme podns granorum. v.
turbitu. 3. s. 33. 3. i. salis geme poderno quat-
tuor granorum distemperetur cum decoctione com-
muni nel decoctione rerum portatium uirtute ad
nervos sicut decoctio strados peonie arctice pa-
ralitice folii et silu. Pnt multe alie siles dscribi.

Decocto comunis ex prunis liquiritie ordeo
passulis et tamarindis.

Potiones fortes. R. yere hermetis. 3. vi.
distemperetur cum decoctione polipodii sene cen-
tauree cinamomi prunorum orde 7 addatur cle-
ctuaru succi ro. 3. s. et aromatizetur.

Ad idem R. yere coloquinde. 3. i. distempe-
retur cum decoctione communi 7 aromatizetur cu
nuce muscata. Ad idem. R. leminis anisi feni
culi petrosili. apii an. 3. s. sene thimi an. 3. ii. 3. ii.
passularum. 3. i. agarici coloquinde serapii an.
3. ii. caparorum. 3. iii. turbitu. 3. i. esule. 3. i. meze-
reon. 3. s. polipodii cartami ana. 3. v. fiat ex eis
decoctio lento igne et coletur: et colatur adda-
tur chatartia imperialis. 3. i. benedicta. 3. iii. aro-
matizetur cu cinamomo. hec medicina licet for-
tis sit propter multa solutua que iugrediuntur:
tamen hec solutua resoluuntur in fumoz propter
ebullitionem. et ideo uirtus eius remittitur.

Et scias qz quando uolumus fortes medicinas
melius est eas sumere in forma pillularum. quia
propter longam moram quam in stomacho tra-
hunt attrahunt humores a remotis. Et quan-
doqz contigerit pillulas transglutiri non pos-
se. pistentur et tribuantur in apozumate appropi-
ato humori 7 membro a quo uis euacuare.

Pulus leuiter soluens. R. aloes. 3. i. myr-
rhe masticis an. 3. s. cinamomi gar. an. 3. ii. croci. 3. i.

zuccari ad pondus omnium et fiat et pulvis dosis
est ad libitum usque ad .3. s. Nota quod aloes qua
to magis est lotus tanto magis confortat stoma
chum et tanto minus soluit et quanto minus est lo
tus tanto magis soluit et minus stomachum con
fortat. Alius quod satis est in usu et datur in quibus et
te et quacumque hora quia etiam datur cum cibis. *R.*
sene. .3. iii. ciamoi. .3. i. tartari. i. secis vini quod adetur
pientibus uas. .3. i. pulverizetur et fiat pulvis si uis ad
de succari ad pondus ovis dos est ad placidum usque
ad .3. s. Alius et est ultimus. *R.* sene epithimi passu
larum floz boraginis polipodii recetis an ptes eq
les trituretur postquam polipodii fuerit exiccatum et
cribelletur. Datur cum succaro in estate in hieme cum
melle dos est ad placidum usque ad .3. s. Pulveres
medio modo solutes. *R.* turbit optimi et etiam si cor
tice exteriori. .3. i. zuc. .3. ii. .3. iii. datur in mane cum
aqua calida. Et si uis ex eo operationem fortorem exhibe
re cum decocto dactyloz hermodactyloz et cina
moi. Iste pluis mirabiliter pdest gutosis. Alius. *R.*
folliculorum sene. .3. viii. ciamoi. .3. ii. gariofil. .3. s. tar
tari. .3. v. diagridii. .3. s. siue. .3. v. et fiat pulvis dos
est a .3. i. usque ad .3. iii. et soluit bene. Alius purgans
phlegma maxie de stoma et epate. *R.* turbit. .3. ii. .3. ii. he
bulorum eblicorum an. .3. ii. .3. iii. .3. ii. s. ameos domesti
ci. .3. ii. zuc. al. .3. ii. fiat pulvis dosis est a .3. i. usque ad
3. iii. Alius maxie efficacie in gutis et passioibus ner
uorum frigidis. *R.* hermodactyloz. .3. xii. s. turbit
scamonee an. .3. x mirtre solii an. .3. s. .3. s. gariofil.
aristologie lon. et rose. iparagi bulchi anisi apii.
an. .3. ii. s. fiat pulvis. Datur in mane cum aqua calida
dos est a .3. i. usque ad .3. i. s. Alius quo ego uitor ma
xie efficacie. *R.* .3. s. .3. s. an. .3. ii. salisgemes. .3. s. tur
bit. .3. i. succari ad pondus ovis et dosis est a .3. i.
usque ad .3. iii. Multi alii possunt fieri et de diuersis so
lutiuis quod bene forent securi ex eo quod solutiua non
bene corriguntur in istis plueribus ideo predicti sufficiant
quod sunt securi ualde et possumus eis uti secure et tute
Et nota quod turbit nunquam de multo pteri ne adhe
reat stoma et semper de secum .3. amisceri. Algarie
autem semper bene pteri oportet.

Pulveres soluētes piculosi sunt et ideo dimittendi
Modus tamen aponendi sit talis. *R.* pdis. .3. iii.
diagridii. .3. i. s. .3. s. piretri kebulorum curinorum
emblicorum masticis spice xilaloes sandali albi et
rubei an. .3. i. succari ad pondus ovis. Eius dosis
quatuordecim parua periculosa est similiter potest
fieri de hermodatilo euforbio assa fetida et simili
bus. Alius. *R.* diagridii. .3. s. turb. .3. s. .3. iii. elebo
ri albi foliorum mezereon corectorum an. .3. i. s.
succari ad pondus ovis et fiat pulvis. Dos est a
3. s. usque ad .3. s. et periculosus. Et hec sufficiant de
dictis solutis in dictis passionibus

Digestiua in predictis passionibus et primo sirupi
Digestiuu principale est sirup. de sticados s.3. mef.
distinctio. vi. Et datur cum decocto portante etu
te ad mebru ubi est materia. Aliud. *R.* cinamomi
gariofil. nu. mu. galange spice nardi xilobalsami
carpobalsami xilocassie amoi carui salsucci masti.
squanti celtice anisi fenicu. api assarii petrosi. sica
dos dauci cuscute eupatorii saluie herbe palis se.
aneti costi acori cipi an. ptes eqles fiat decoctio et
cum melle sirupizetur et parum musci addatur et fiat
sirup. longus quo utatur sine alia decoctione mae
et sero stoma ieiuno. .3. iii. p. quilibet uice. Tunc nota quod
cet oximel digerit in talibus passionibus secundum
mesue distinctione. vi. *R.* zuni. .3. s. solii folioz
saluie et reliqua uide ibi. Dos est .3. ii. cum calida mane et
sero. Aliud quod dicitur sirup. herodii. *R.* fgille
lb. i. .3. s. anisi feni. piretri isopi cinamoi gariofil.
costi acori an. .3. i. pipis cinami amoi an. .3. ii. dau
ci ameos leuistici carui an. .3. x. aceti fortis. lb. i. s.
mellis. lb. ii. hec omnia infundantur in aceto et bulliant
ad sufficientiam postea cola et addatur supradictum
mel dispuatum et spes ponatur in sacculo et usui ser
uetur. Dos. .3. ii. cum decocto portante et tute ad me
bru ubi est materia. Pulvis digestiuus in predictis
passionibus. *R.* cinamoi. .3. iii. .3. s. ii. pipis. .3. i.
mirtiloz. .3. i. s. galage nu. mus. foli cardamoi me
legete gariofil. an. .3. ii. siliis moutani. .3. iii. cufra
gie rute sicce celidonie an. .3. ii. s. cribelletur bene zuc
cari ad pondus ovis et fiat pulvis. Dos est .3. ii. da
tur in mane stoma ieiuno cum bono uino. Et diarado
abat digerit materiam phlegmaticam si datur stoma ieiuno
dos est .3. s. Iste possent poni omnes sirupi digerē
tes materiam phlegmaticam ponit in c. de foda sua uide
ibi per te illa.

Confortantia nervos assumpta per os con
ferentia factis euacuationibus. Electuarium a
nacardinum descriptum a rasi capitulo de paral
si et prouocat febre et facit sudorem uide ibi dos
est a .3. i. usque ad .3. ii. ieiuno stomacho potest bibi pa
rum uini stilis sicut ribolium. Aliud et est potio mi
rabilis que potest dari omni mane a principio usque
ad finem sue purgatio precesserit siue non quod exicca
do digerit et resoluit et nervos confortat. *R.* rue ani
si folioz rute an. lb. ii. bulliant cum tribus. lb.
aque usque ad lb. i. s. et coletur cuius colature. *R.*
3. iii. tiriace atique. .3. i. misceatur simul et datur stoma
maco ieiuno. .3. s. conditum sumptum stomacho ieiuno
no etiam ualet et bibere parum post predicta deco
ctione sine tiriaca proficit multum. Acori condi iter
cetera ualent et omni hora possunt appproximari et
diuntur sicut. .3. s. uide mesue distinctione quarta.

Valet etiam dyacalamentum diatrion siperi
on uide descriptiones a Mesue distinctione pri
ma. Tiriaca antiqua passionibus nervorum et
de materia sua ualet. Dyaciminu et ualet et quasi

oēs pfectōes calide. Et possunt cōponi addendo aromata plus ⁊ min⁹ put fuerit necessitas.

De clisteribus lenitiuis. ℞. brodii carnū. ℞. ii. olei. ℞. iii. casie ul' succari. ℞. i. melis ro. colati. ℞. ii. salis par⁹ ⁊ fiat clistere ⁊ si uis sume de brodio i minoꝝ quantitate. Aliud. ℞. decoctōis malue blite mercurial' furfuris. ℞. ii. olei camomille. ℞. iii. salis par⁹ casie uel benedictē. ℞. i. fiat clistere potest ēt addi uitellus un⁹ oui ul' duoz. pnt addi i decoctōe anisi feni. cimini camomille ⁊ filia ⁊ remaneant cōia ⁊ pferunt i principio. Clisteria media. ℞. decoctōis centauree polipodii malue camoil le blitis furfuris cartami anisi feni. cimini oꝝbate añ. ℞. i. s. olei rute. ℞. iii. benedictē perepigre añ. ℞. i. melis ro. co. ℞. ii. salis parum ⁊ fiat clistere.

In his possumus addere fenugrecuz aliea mellitorū sic⁹ siccas ⁊ filia ⁊ remanēt medio mō soluentia. Et nota q' quantitas clisterioꝝ d' ē ē f' quantitate coꝝporis cui appoximatur nā i coꝝpore pue quantitas d' ē ē parue quantitas. Clisteria fortia. ℞. cetauree polipodii cologntide añ. ℞. i. cartami. ℞. iii. anisi. feni. petro. cimini oꝝbate seio. aneti ameos añ. ℞. v. malue mercurialis pitarie calamēti mōtani origāi rute pulegiū añ. ℞. i. ficuū siccarū nūcro. x. fiat decoctio lenta i. ℞. iii. aq' usq' ad p̄sūptionē tertie partis ⁊ coletur ⁊ colanire addatur olei rute. ℞. iii. bñdite casie añ. ℞. i. salgēme. ℞. ii. agarici turbit añ. ℞. i. ⁊ fiat clistere. alia pnt fieri ualde fortia qb' n' ē utēdū nisi sit necessitas mag'.

Ungtū de enofbio mirabile. ℞. olei antiqui multū. ℞. i. cēi ru. ℞. ii. liq' fiat cera cū oleo ad ignē ⁊ ciciatur de si enofbio. ℞. i. castorei. ℞. s. ⁊ fiat ungtū hoc enī mirabile ē in passionib' neruoz expus suis. Aliud. ℞. serpētes sicut sūt bisse ⁊ apu tatis capiti⁹ ⁊ candis spacio. iiii. digitoꝝ ⁊ iteriorib' deiectis fac frustra duoz digitoꝝ ⁊ pōe i olla uitreata hñte i medio unū fundū perforatū super quo ponatur illa frustra: deide pone ollā in caldario pleno aq' bullēte quousq' distilletur piguedo ad fundū postea deponē ollā ab igne ⁊ ℞. illius piguedinis. ℞. ii. succi cetauree. ℞. s. radicū caparorū piretri cufobii castorei añ. ℞. s. cere. q. sufficit ⁊ fiat ungtū ⁊ multuz v' gutis ⁊ dolorib' neruoz l' ē mirabile ē i pfortatōe neruozum olea omnia.

Olea cala i ℞ ualent sicut oleū de costo ⁊ recepta uide a rasi. c. de paralisi. Oleū laurinū. Oleū anacardinū. Oleū de lilio. Oleū de piperibus ⁊ filia has q' tuoz receptas uide a mesue distinctōe xii. Oleū ulpinū mirabilr ēt operatur uis mesue.

Ungtū optimū. ℞. succi saluie. ℞. i. absinthii maiorē apii añ. ℞. s. bachap' lauri iuniperi castorei añ. ℞. i. marciaton olei laurii añ. ℞. ii. cere ru. s. v. aceti paruz ⁊ fiat ungtū ⁊ ē utile ualde.

Emplm de sinapi optimū uide fceptā a mesue distinctōe. xii. Et recorderis eleuare ipas de hora

in hora ad uidendū opationem ne nimis ulceret. Empla oia in. c. de applia utilia sunt in hoc casu. Balnea stufe embroce ⁊ epithumata cōferunt sed plus pferit stufa i paralisi quā balneū q' stufa pl' psumit q' dissoluat balneum ⁊ econuerso.

Fiat stupha ex arthimisa mentastro marubio ruta origano paraletica naslurcio ⁊ in exitu stufe datur tyriace antique. s. i. iste herbe possunt poni in stupha super pūnis in aqua buliente ⁊ sic interius sine alio.

Embrocatio admistranda super caput ⁊ loca neruosa. ℞. floꝝ camomille. ℞. s. yue folioꝝ saluie eupatorii sanfuci sticados añ. ℞. iii. decoquantur in quattuor. ℞. aque usq' ad. iii. fiat embrocatio. et ēt pōt fieri sicut emplm cum herbis istis.

Ad idē ℞. camoil le sticados eupatorii sanfuci origani folioꝝ lauri añ. partes equales fenugreci v'z partē mediā ⁊ coq'ur ⁊ fiat embrocatio.

Epithia ēt rasio descriptū in. c. s. gutta ad guttā frigidā ualet in hoc casu.

Balnea naturalr cala sicut sulphurea aluminosa fere ⁊ filia multū ualent q' exicāt illas materias ⁊ pfortant neruos. sed p̄mittēde sūt euacuationes ⁊ alia requisita. Balneū in quo bullit catulus uulpis euiscerat ⁊ canis multū ualet.

Et ualet balneū aque mario q' exiccat maxie si non balneatur caput. Fiant ēt alia balnea ar tificiosa cum aqua dulci q' predictoꝝ uirtutē hñt. Nam in aqua dulci ponūtur ad balneandū res que exiccant ⁊ neruos confortant sicut sulfur sinapis ⁊ stercus colūbinū sal cinis pulegiū sticados artetica paralitica ⁊ p̄similia. et extinguunt ferrū ignitum. neq' predicta diu buliant q' uirt' resoluatur herbarū. Et nota q' post balneationē standū est in loco ubi bene sudare possit: q' aliter materie agitate per balneū ire ad extrēa ⁊ lederēt neruos. Et nota q' post sudorē ⁊ balneationē asumere aliquid de predictis pferētib' neruos optimū est. ⁊ per istū oꝝdinē uidi multa bona sequi.

Prouocantia febrē ⁊ de his cū quibus q' periculū est aliquantiter puocare febrē maxie coꝝpore repcto: ideo subtiliter insidēdū ē. Prouocantia febrē duplicia sunt. nā q' daz sumatur per os ⁊ que dam appoximatur ab extra. Assūpta per os sūt sicut electuaria calida sicut triaca atiqua metridatū pfectio anarcardina scripta supra i. i. c. assa fetida castoreū sinapis q' datur simplicia uel mista ad duplum cum melle. Que exterius appoximantur sunt sicut olea calida multum. Et ℞ speciale est. ℞. olei petrolei siue de costo siue laurini. ℞. i. canium leonis. ℞. iii. buliant dicte carnes in frustra incisa parua quousq' dictum oleum sit consumptum secundum tertiam eius.

Alio ad idē. ℞. alie oleo p̄decoꝝ. ℞. i. onoz for micap. ℞. iii. ⁊ buliant simul usq' ad consumptōs

tertie ptis. Ad idē aliud. *R.* alicui olei p̄dcoz
s. *℞. i.* pipis p̄iretri euforbii añ. *3. s.* puluerizentur
et bulliāt i p̄dicto oleo usqz p̄sumptōm terne ptis
Modus operandi ē iste iungas pulsus brachioz
et tempoz ex isto oleo aliq̄liter calefacto et emuc
toria sicut s̄b ascellas post aures et inguina et ypo
pundriū destrū et sinistrū et uiris pudibūda et mu
lieribz māmillas sepe i die. Aliter pone illū cu
ius febrē puocari i uno loco bene calido et da co
medē res calidas sicut aleatā uel sinapismū i ma
gna quatitate uel piperatū cū bono uino et potēti.
et post modū cū aliquo p̄dictorum oleorum facias
unctionem in omnibus locis p̄dictis.

Euaporatoria bōa sūt et maxie qñ euaporātur
collū spondilia pars capitis posteriori ceruix facies
mēbruz paraliticū. Et istud ē solenne ualde. *R.*
rue asie calamenti sticados saluie añ. *3. ii.* acetū.
℞. s. aque. *℞. iii.* bulliāt siml ad p̄sumptōz medie
tatis demū sumatur lapis molendini et igniatur et
phiciatur de dicta decoctōe s̄b lapide ignito et eua
poratur mēbrū et post euaporatōm p̄dicte herbe
ponatur s̄b mēbro euaporato et dimittatur per mo
dū emplī et s̄bsequetur effect⁹ optimus. Et exper
sū sepe nā vñs pfundatur et iacit et resolut hūo
res et iō multū v3 i sciatica. Valet et euaporatiuū
factū de p̄dictis herbis bullitis in aq̄ si s̄b fumo te
neatur locus lesus co opert⁹ bñ p̄anus. hoc et ualz
si super lapide p̄dicto ponatur solum acetū. Et
est sciendum qz post fumigationem debet stare in
loco calido propter sudare posse.

De gargarismatibus et cap̄purgis. Nota qz
gargarismus fit ad. v. intentōes. *℞. i.* ad alterā
dū ut. *℞. p̄iretri sinapis sticagrie acori añ. 3. i.*
pipis. añ. *3. s.* bulliāt in aq̄ et coletur et addatur
colature salis armōiaci castorei añ. *3. i.* et fiat gar
garisma et v3 ad exiccādū humiditates i ore existē
tes. Aliud. *℞. radici acori. 3. ii.* p̄iretri. *3. iii.* si
napis. añ. *3. i.* nu. mus. *3. iii.* s. acetū. *3. ii.* mell. *3.*
iii. aq̄. *℞. ii.* bulliant oia siml usqz ad p̄sumptōm
Itē. *℞. acetū s̄glitici. ℞. s.* origani p̄iretri macro
pipis sinapis añ. *3. s.* puluerizentur s̄btiliter et mi
sceātur et fiat cap̄purgis. Secūdo fit ad euacuan
dū ut. *℞. castorei. 3. i.* p̄anis porcini piperis bau
rach pulpe colognide euforbii felis taurini s̄btilr
exiccati añ. *3. ii.* oia puluerizētur s̄btilr cui⁹ p̄luet
accipe. *3. ii.* aq̄ maiorane. *℞. s.* et fiat cap̄purgium
mirabilr enī cap̄ purgat. Et si uis leu⁹ illo fac oia
eq̄liter bullire siml et cola. Et aq̄ maiorāe utere p
gargarismo. Aliud. *℞. sinap. 3. s.* mel. *3. ii.* ace
tū. *3. vi.* bulliant lente ad ignē ad p̄sumptōm medietā
tis deinde accipe h⁹ decoctōis postqz colatū fūit
3. i. aq̄. *3. iii.* et fiat gargarisma. Tercio fit gargar
zatio ad abstrigendū materias de ptibus gulle.
Quarto fit ad p̄stringendū uel ad p̄pingendū ca
tarū. Quinto fit ad p̄positas itēdōes. Cap̄purgis

*℞. euforbii castorei añ partes eq̄les dissoluātur
in oleo ros. in quo bullitū ē costum et de eo distille
tur in nasum et multuz exicabit et bene succedet ei.*

Aliud. *℞. colognide radici silce nigelle gra
noz armel añ. partes eq̄les bulliant in aq̄ maiora
ne et coletur et fiat cap̄purgis. Alia si uis quere
in. c. de applia uide ibi.*

De phlebotomia et uentosis. *R.* raro p̄petit phle
botomia in egritudinibz neruoz et si accidat eueni
re qz cā sit ex sanguine tunc p̄petit phlebotomia di
uersua per angulum unū ut si paralisis sit in bra
chio lateis dextri fiat in sinistro ad p̄tes iseriorē
Et aliqñ p̄tingit fieri per āgulos duos ut si paral
sis eēt in brachio dextro fiat in sinistro pede et in
hoc op̄retur prudentia medici.

Uentose sepiissime p̄ferūt nā aliqñ conferūt ad
euacuatōm materiei causatis paralism et tunc cō
petit scarificatio et maxime qñ materia fluit ex uen
tositate. Et quāto materia fuerit pfundior tāto si
at scarificatio pfundior. Alii p̄ferunt ad attrahen
dū spūs ad mēbra paralitica postqz scā ē euacua
tio et tunc si fiat scarificatio qz spūs attracti per uē
tosas exalarēt et euacuarēt imo o3 qz fiat appo
sitiō alicui⁹ qz faciat crustā ut spūs illic attracti p̄e
maneāt. Et p̄fortetur locus lesus ex sui calitate et
hec crusta fiat aspergēdo picē nauale si mēbro uē
tosato uel aliā gūmam. Et debēt apponi uentose
cū multo igne et h̄e capita ualde stricta et s̄bito el
leuari et cū elleuate fuerint aspergē de puluere p̄e
dicto ut hec sufficiant in curis egritudinū neruoz

In qbus nota qz materia facies spasmūz gros
sio: uideretur materia faciente paralism et qz tur
bit euacuat a se phla s̄bile et si misceatur cum. *33.*
euacuat phlegma grossum iō maior quantitas.
33. d3 amisci cum turbit in cura spasmūz qz in cu
ra paralisis. In tremore v3 a p̄petat⁹ eupatori
um sticados gariofilata perforata castoreū. In
fine paralisis post uentosa in mumia sumac sarco
cola cuz oleo mirtino. Nota qz pellis arietis v3 ul
bos ul equ⁹ ul aliud aial uiuum s̄bito euisceratū
in cura dictaz egritudinū. In cura spasmū de ina
tōe in scō eē nō curatur s̄z tñ in p̄ncipio. Libaria
debēt h̄e p̄dictōes qnqz p̄ qz cura perficitur. *℞. i.*
ma qz sint facilis digōis. Secūdo qz sit facil⁹ penetra
tōnis. Tercia qz sint mlti nutriti. Quarta qz sint
alteratiua p̄p̄onis qz fra et hu. Quattuor sunt ci
baria principalia p̄imū oua sorbilia. fm uinū ml
tum limfatum. tertium aq̄ carnis. q̄rtuz lac spāl
tatis mulieris et postea asine. Triplex ē balneum
p̄ferens p̄imuz aq̄ dulcis in quo bullierint herbe
frie et hu. uiole salicis nenufaris. fm lactis. tertiu
decoctōis carui. Et inter alia humetācia et phibē
tia qz maxime p̄fert p̄iguedo spinā ē hoc. *℞. asun
gie anseris galine medule vituli añ. 3. s.* mucillagi
nis p̄siliū dragaganti gūmi arabici añ. *3. iii.* olei

uiolacei olei nenusaris añ. 3. s. cere. q. suffi. aceti parū et fiat unguentum.

Capitulum de epilepsia.

Digerētia in epilepsia. R. rute utriusq. saluic: maiorane isopi sicce añ. 3. s. radicu yreos acco ri cuperi interioris sqle ameos uisci quercini poli origāi calamēti aristologie ro. añ. 3. ii. semi. anisi maratri siseleos se. basiconis se. peonie añ. 3. iii. liquiricie mūdare passulap mūdatur añ. 3. i. nu cissimulca. cubebay piretri añ. 3. i. floz anthos si cados radicu sciculi b:usci añ. 3. s. succi absinthii succi sumiterre añ. 3. i. s. cū melle 7 zuccaro suffici entibus fiat sirup⁹ q acetosetur paz cū aceto sq l luto 7 ppinetur cū decoctiū peonie rute nucifmu scate. Et si uelles eius caliditate remittere eidē sca riote coziandri recētis seinū cōum añ. 3. s. Itē pōt sumi de sirupis pcedis digerēb⁹ pblegma i prima parte uel deis in. c. de paralisi 7 cū decoctō ne icrū ualentū a ppuetate epilepsia pponē. Et nota q regulariter pūgēdus ē epilēne⁹ in āno sex uicibus: bis in uere bis in autūno: sel in estate sel in hyeme. Et no. et q qñ piodi sūt in aduentu lune uel in augumēto ē signū q materia ē hūida. 7 qñ ueuiunt in declinatōe lune ē signū q ē fra.

Res ualentes a ppuetate ptra epilepsia peōia suspēsa collo uel interi⁹ assupta. Itē ruta frēqn ter odorata 7 succus ei⁹ cū modice asie fetide. Itē uiscis quercini collo suspē⁹. Itē isop⁹. Itē poliū montanū. Itē coziū lupi maxie caude 7 capitis. 7 fiat ex hac pelle zona 7 sistr zona de cozo asini. Itē sanguis mussele cū urina infantis 7 cozo ei⁹. Itē piretri cū melle mixtū. Itē semper nard⁹ in collo suspē⁹. Itē coagulū leporis potatū. Itē ossa capitis hūani 7 maxie parē āterioris adusta et puluerizata. Itē legātur uersus ad aurē epilēti ei. Gaspar fert myrrhā thus melchior balihisar aurū. Hec tria q secū portauerit noia regū. Sol utur a morbo xpi pietate caduco.

Cōdiantia 7 pferētia scā purgatōne. tiriaca mitridatū aurea alexādriua pliris arconico nicho lai dianthos diamargariton mesue ellm de gēis mesue acco i p diti. Aliud. R. pulueris diamāg plueris diagalāga plueris rosate nouelle añ. 3. i. s. pulueris arconico sine musco pulueris diamar gariton coriādi preparati coralli rubei añ. 3. s. cor ticū citri p diti. 3. i. s. candi. 3. v. carnum uuarum passularum. 3. i. confue ro. ru. conserue sicados arabici añ. 3. ii. aq ro. quātū sufficit zuccari. 3. ii. fiat ellm. Aliud 7 meli⁹. R. aque calide. 3. iii. pulueris masticis. 3. ii. misceātur fil 7 nō colētur 7 potētur oi mane ieiuno sō acho qñ epilēsia pro uenit ex sō 7 ē res singularis. Aliud. R. mar garitarū mūdatur. 3. i. gar. galāge nucifm ulc. cu bebe dōstice añ. 3. s. floz ciāmi. 3. ii. gñe tictor ligū aloes storacio calamite. añ. 3. s. sandali aro

matici serici erudi doronici romani añ. 3. v. se. pe onie uisci quercini diptai añ. 3. i. carū una 7 pas sarū pinguiū. 3. s. pserue anthos pserue sicados arabici pserue bozagis añ. 3. ii. zuccari. 3. i. 7 cū aqua rosata fiat electuariū. Aliud. R. puluēis artonicon sine musco diamargariton añ. 3. s. diā bre. 3. ii. musci. 3. ii. 7 fiat electuariū. Puluis optim⁹. R. cinamōi gar. galāge macis nucis mu scate cubebarū. 3. ii. triū genex pipis cardami se. anisi feniculi se. peonie isopi sicce ditami uisci quē cini. 3. i. croci. 3. i. candi. 3. v. zuccari sm tertiā par tē oīum 7 fiat puluis de quo utatur i cibis 7 omni mō. Puluis ualens a forma specifica. R. gali tia. 3. s. uisci quercini. 3. i. tormentile. 3. i. s. 7 fiat pf uis de quo admistrētur. 3. ii. ante aduētū parimi cū aqua decoctiōis peonie. 7 nota bñ. Ut sic. R. ossiū capitis hūani de parte anteriori pburstōr se minus peonie añ. 3. s. tormentile uisci quercini añ. 3. ii. 7 fiat puluis. Soluentia in epilepsia. pillu le cochie pillē de yerepigra pillē fetide yera diaco loquintidos yera hermetis yera galiani. Et sic. R. yere galici. 3. ii. s. pulpe colognide bdeli añ. 3. s. masticis grana. iii. se. peonie. 3. ii. cū succo ru te fiant pillule grosse ad formā cicicis. dōsis ā. 3. i. siue. 3. ii. Res que mouēt epilepsia odozare galbanū uel somentatio apii uel cornu caprū cō busti: oia hec mouēt epilepsia. 7 et cepe aleū por rum sinapis fabe uinum 7 sumāna ad caput.

Diuerētia ligature extremorū ptoisio digitoy 7 ppuetate paruorum trachio nasi auri 7 similiū.

Lauteria cōferētia super cōmissurā coronales uel in parte posteriori 7 sunt remedia que deberēt fieri qñ alia nō ualent. Primum ē emplastrū ra sis quod sic fieri debet. R. sinapis piperis eufor bii puluerizatorum subtiliter añ. 3. i. melis ana cardini quantum sufficit ad incorporandū 7 fiat emplastrum liquidū et fluidum. Item fiat cau terum cum melle anacardino 7 cantaridib⁹ absci sis alis 7 capitibus et fermento 7 aceto fortissimo. Item pōt fieri ex predictis sine melle anacardino

Item pōt fieri ex calce uiua et sapone nigro añ 7 cum succo assodilorum inco: poratur. Aliud 7 est mirabile et cito operatur. R. corticum ouorū et cortices primo cōprimātur manu et post lauen tur et fricentur pluribus uicibus cum pluribus aquis abuciendo cortices surfur accos. Secundo lauentur cum aceto forti eodē modo. Ter tō suma tur terra de qua sit olla in qua uitriolum liquefit 7 fiant duo urceoli se inuicē claudentes 7 pōatur ad ignem uitriariorum et stent per unā diē 7 unaz noctem. deinde auferātur 7 resolūatur in puluere cortices predicti cuius pulueris sumatur. 3. i. argē ti sublimati. 3. i. 7 cum pistello cito misceātur 7 sta tim post addatur saponis albi tendentis ad nigre dinē. 3. i. 7 bene cum pistello conuassetur. demū

W

sumatur supra manum et cum salua balota pua
fiat. Pot etiam fieri cauterium actuale cum fer
ro ignito uel argēto uel auro. Et nota qd taliter
fiat cauterium qd nō proueniatur ad pāniculū co
operientem crancū et teneatur cauteriū apertum
saltē per dies quattuor: et melius ē si stabit p decē.

Unguentū ad consolidandū cauterizationem
℞. aristologie yreos myrrhe olibani sarcocolle
añ. 3. i. 5. dragāgātū gūmi arabici sāguis diacōis
añ. 5. ceruse lote litargitū infusi in aceto per noctē
añ. 3. ii. olei ro. 3. iii. cere quātum sufficit et fiat un
guentum. Itē ualet unguētū de cerusa.

Pro uomitiuis qñ epilepsia ē a stomacho scur
re infra caplo d appetu canino. Pro cliscrib^o
in epilepsia et suppositoriis sū recurras supra ad
cristeria mediocriter et fortiter soluētia descripta i
capitulo d paralisi. Et ad suppositoria fortia dēcri
pta in. c. de subet. Aliud et ē ppiū in epilepsia
℞. radicio yreos aristologie ro. añ. 3. 5. cetaurce
minozis mente absinthii saluie rute isēpi polii mō
tani malue bliq mercurialis añ. ℞. i. se. sifeleos
se. aneti anisi carui se. basiliconis añ. 3. 5. se. peōie
3. i. furfuris pugillū unū. oia simul buliant in aq
sufficienti et colētur et colature addatur olei rute. 3.
iii. mellis. 3. ii. salis cōis. 3. ii. yerepigre. 3. i. et fiat
clistere. Pro sternutatoriis recurrere supra capi
tulo de appoplexia qz ibi sūt multa et bona in hoc
casu. Pro gargarisimis et caput purgīs recurre
supra ad caplm de paralisi s3 semper addas peoni
am et rutā et aliqd de appropatis ptra epilepsiam.

Douifera in epilepsia. ℞. rutte sicce sūlt plbe
rizate. 3. i. ponatur in pāno lineo in forma rotūda
et odorētur qz h3 vntē subtiliandi. Ad idē. ℞.
gūmi rute agrestis. 3. i. farine ordei. 3. 5. accū. q.
suf. ad incorpandū et fiat magdaleon et odorētur.

Res a qbus spāliter ē cauendū. Prīmū ē coi
um capre et cornu eius et ei^o epar neqz d3 hūi suffu
migatō alicui^o pcedēz. Secūdū ē suffumigatio
galbani et retentio eius in ore. Tertiū suffumigatō
myrrhe. Quartū ē apū uinū potens et siffia.

Capitulum de incubo Cura incubi sit cu
ra epilepsie et cū eisde medicis cū qb^o curatur epilē
tic^o curatur incub^o. uide i. c. pcedēti.

Capit^o de melācolia. Melācolic^o ē triplex
s. male existimās male pferēs ore qd existiat et ope
re exequēs qd existiat et oium ponatur hic cura.

Sirupi digerētes i passione melācolica. ℞. ra
dicū petrosilii seni. ag. apii endiuie capilli ueneris
lique ouine camedieos cāepitheos absinthii mel
lisse añ. ℞. 5. floz boragis buglosse stecados ui
olaz añ. ℞. i. se. anisi carui ameos sifeleos sāda
loz rosaz ciperi berberis cuscute sgnati añ. 3. iii.
ligricie rase et mūdare passularum mūdaz añ.
3. v. timi epithimi polipodii seni. añ. 3. ii. mirobal.
atrioz kebuloz indoz añ. 3. iii. gaf. ciadmi se. ba

siliconis añ. 3. i. myrrhe croci añ. 3. i. punioz nūe
ro. x. succi boraginis succi sumiterre añ. 3. iii. et cū
zuccaro sufficiētī fiat sirup^o et acetosetur aceto uini
uel aceto sglitico. Ali^o siru. qñ mīlia ē in splene
descript^o in. c. de dolore splenis uide ibi qz optim^o.

Ali^o siru. qñ mīlia ē facta per adustionē. ℞. en
diuie scariole lactuce añ. ℞. i. floz uiolaz floz
nenusaris ro. ru. añ. 3. i. succi boraginis succi sūi
terre succi pomoz acetosoz siue siluestriū añ. 3. ii.
aceti sglitici. 3. i. et cū zuccaro fiat siru. datur cū
rebus portātib^o vtutē ad caput et splenē si ibi ē ra
dit. Soluētia in passione mīlica. ℞. pillay ida
rū descriptōe hali. 3. ii. pillarū aggregatiū. 3. 5.
incorporētur cū succo boragis sū et fiat. xi. et ē una
dosis. Decoctō epithimi rasis cum pillis quas
ponit q pillē pū^o debēt dari añ per. iii. horas et p^o
elapsis tribb^o hois d3 dari decoctio epithi q talis
ē. ℞. mirobal. indoz. 3. x. polipodii. 3. v. sene. 3.
viii. turbit. 3. iii. sticados passulaz mundataz epi
thimi crethēsis añ. 3. x. oia excepto epithio i trib^o
libris aque decoquātur donec redeant ad. ℞. i. 5.
postea addatur epithimū et illico ab igne depōna
tur. Cūqz infrigidata fuerit manib^o fricata et co
letur. Pille que dnt dari per tres horas añ di
ctā decoctionē. ℞. agarici. 3. ii. aloes salis idi añ
3. i. clī nigri partē qrtā unī. 3. et cū melle ul' uilep
fiant pille. dosis ē. 3. i. Pille et rasis descripte
circa finē scdi capli ualet in b3. Pille alie. ℞.
yere rufini. 3. iii. lapio lazuli bñ abluti. 3. i. mīlceā
tur et cū modico sirup^o d sumoterra fiat pille. dos
3. i. 5. Medieie ℞. floz boraginis tamarisci si
cados arabici passularū añ. 3. v. decoquātur i se
ro caprio et colētur et colature ifundātur mirobo.
3. ii. per noctē et in mane dulcorētur cū zuccaro et
ppinetur calida. et si uolum^o medicinā fortiorē ad
dere possum^o folliculoz sene. 3. iii. i decoctōe et et d
polipodio et et d aliis medicis soluētib^o mīliam.

Decoctio optia q presuat hoies a mīlia et lepra
et multis aliis malis dispōib^o et epithi. 3. i. anisi
3. ii. parū buliant lento igne in sero caprio. ℞. 5.
coletur et colature addatur zuccari. 3. i. et ppinetur
in mane. x. dieb^o cōtinuis. Approximāda capiti
ab extra qñ cerebrū ē siccū. fiat epithima siue lotō
ex decoctione pedū et capitis castrati et se. papau
ris albi. Itē ualet decoctō folliculocū sene floz
boraginis buglosse timi epithi añ. Et fiat lotio ca
pitis. Itē fiat embrocatoēs dē superi^o in. c. de
frenesi. Itē. ℞. succi boraginis succi sumiterre
añ. ℞. 5. et fiat fomentatio ad caput. Sternutato
ria uide supra. c. d appoplepsia. Electuaria pfe
rētia in passione melācolica. Electuariū raf de
scriptū in fine capli multū ualet ei^o recepta hec est
℞. mellisse corticū citri gario. galiemuscate croci
oriētalio mastiacis ciamōi nucimuscate cardamōi
nucis muscate loco ei^o ponitur spica ben al. et rub.

gedoarie dozonia se. ozimi maioris se. ozimi .gari
ofila añ. musci quatũ è pars decima uni? part. 8
mũ sumatur kebuli. xx. emblici. xxx. 7 teratur 7 in
tribus libris aq coquatũr donec ad unã redeant
7 colatur 7 in colatura ponatur mellis. lb. i. demũ
buliant donec aqua pũpta sit 7 post ex hoc melle
pũciatur predicta spẽs q trũ sit in pondere triplũ
ad spẽs 7 usui feruetur. dosis è quatitas uni? aue
lane. Et letitia coloris pulchritudinẽ bõitatẽ dige
stionis pcurare ad caniciẽ retardat. Electuari
um de lapidis etiã ualet diamuscum et ualet letifi
cans cor et ualet. oĩa a mesue ponũtur. uide ibi.

Capitulũ de catharro. Digeretia qũ mã
est frigida fluens ad pect? .R. radicu yreos enu
le añ. 3. i. isopi capilli ueneris añ. .R. i. liquiritie
passularũ mũdaturũ añ. 3. i. masticeis olibani añ
3. i. nucismuscate nuciscipressi añ. 3. 5. 7 cum zucca
ro fiat sirup? cuius datur. 3. ii. cũ decoctõẽ cõtra
tussim. 3. iii. quã ponit rasis recepta cuius est hec.
.R. i. iuiubas. xx. sebeni. xxx. passularum enuclea
tarũ. 3. x. uolarũ siccarũ. 3. iii. liquiritie incise sũu
liter. 3. v. ficus citrinos nũero. x. coquatũr in libris
tribus aque quousq; ad unã redeat 7 coletur.

Alii sunt sirupi digeretes mãm frigidã a capite
fluentẽ ad pect? qui descripti sũt supra capto d do
lore capitis. uide ibi. Solucita materiã frigidã
de capite. pillẽ cochie hoc faciũt. Sũt pillẽ de ye
rapigra. Galieni et medicie quasi oẽs descripte in
capitulo de paralisi. uide ibi. Alia medicia põt
eẽ ista. .R. pillẽ cochiarũ. 3. i. 5. agarici. 3. 5. pulpe
colognide bdeli añ. 3. 5. saligeme gĩa tria pul
uerizetur sũtiliter 7 misceatur 7 cũ idiomelle scõ
cũ aqua saluie incorpentur 7 sint pillẽ grosse ad
quantitatẽ ciceris. dosis è. 3. i. 5. Electuariũ ad
ministrandũ in sero qũ introitu lecti. .R. cinamõ
electi. 3. i. 5. nucismuscate storacis calamite añ. 3. 5.
5. ligni aloes masticeis olibani añ. 3. i. liquiritie pas
sularũ enucleatarũ añ. 3. i. candi. 3. 5. zuccari. q.
sufficit 7 fiat ellm 7 zuccarũ liquefiat cum decocti
one ad pectus superius descripta. dosis est. 3. 5.

Itẽ trãsglutitur in sero qũ intratur in lecto tria
grana thuris albi adeo è utile q non est sibi com
par stante catharro grosso. Pomũ laudani et
sacculus ad caput 7 unguentũ. .R. laudani purũ
simi. 3. i. ligni aloes storacis calamite olibani añ. 3.
3. 5. nucismuscate nuciscipressi sandarice añ. 3. i. ni
gelle cinamomi gariofi. añ. 3. ii. galiemuscate. 3. 5
myrrbe spice masticeis costi añ. 3. i. abre. 3. 5. mu
sci grana tria puluerizanda puluerizetur 7 pqual
sentur cum aqua ro. 7 uino odorifero 7 modice ce
re fiat pomum. Itẽ ex maiori parte predictorũ
potest fieri sacculus ad caput. Item possset
fieri sacculus ex duabus partibus milii tonzefac
ti 7 una parte salis. Aliud odoramentum. .R.
ligni aloes storacis calamite añ. 3. i. 5. nucismusc.

nuciscipres. olibani costi añ. 3. i. nigelle tonzefacte.
3. ii. puluerizetur 7 ponatur in pãno lineo i so: ma
rotunda 7 odoretur. Unguentũ exccatiũ iun
ctio capite prius raso. .R. stercois colũbini rute
agrestis semi. sinapis castorei añ. 3. i. euforbi. 3. 5.
olei rute quantũ sufficit aceti parũ 7 fiat unguetũ

Alia unguenta ceroti 7 emplastra 7 sacculi q
re supra. c. de dolore capitis. Sirupi digeren
tes de materia calida de catarro. .R. ozidei. 3. 5. se
minis papaueris al. 3. i. iuiubarũ sebeseni añ. xx
florum uolarũ floru nenufariis ro. rube. añ. 3. i.
zuccari quatũ sufficit 7 fiat sirupus 7 datur de co
3. ii. cum decoctõẽ ozidei. 3. iii. 7 datur in mane ca
lidus uel datur cũ decoctõẽ predicta ad pectus.

Si uis alios recurrere ad primã partẽ de sirupis
digeretibus colerã. Soluentia in catharro ca
lido. Pillẽ de reubarbaro describende infra: de
cuius recepta ponit rasis. uide ibi. Alia medici
na põt eẽ ista. .R. floz uolarũ floru nenufariis añ
3. i. prunoru nũero. x. tamarindoru. 3. 5. 7 fiat de
coctio in aqua in qua dissoluatur medulle cassici
stule. 3. i. Electuariũ de succo rosap. 3. iii. uel dya
prunis. 3. iii. 7 coletur 7 datur mane calida. Alia
.R. electuariũ de succo rosap. 3. 5. dissolpcretur cũ
decoctione ad pectus superius descripta 7 datur
bono mane calida Si uis alias medicinas sol
uentes catharrũ requiras ad secũdam partẽ 7 ibi
inuenies multa. Electuariũ cõpetes in cathar
ro de materia calida. .R. diaprunis diadragag an
n. 3. i. zuccari rosati. 3. ii. penidiarũ candi añ. 3. i.
7 misceatur cũ sirupo de nenufare 7 fiat electuariũ

Uel aliter sic. .R. pulueris diadragagati. 3. 5.
pulueris diaprunis. 3. ii. candi. 3. i. penidiarũ. 3. iii
zuccari quatũ sufficit 7 fiat electuariũ. Docti
ferũ in catharro ca ido. .R. rosarũ rubearũ san
dalarũ al. 7 ru. añ. 3. ii. floru nenufariis floru uo
larũ añ. 3. 5. spodiũ. 3. 5. cãfore gra. iii. boli armeni
nucismuscate añ. 3. ii. 7 cũ aq rosa. 7 glutie gũmi
arabica 7 cera alba 7 fiat pomũ odoniferũ. Ca
pupurgũ trahens materias per nares. .R. ar
mõiaci. 3. 5. piretri subtiliter puluerizati. 3. ii. misce
antur cũ succo yreos 7 d eo modicũ calefacto ad
ignẽ trahantur per nares 7 mirabiliter trahet ca
tharrum per nasũ. Uel aliter sic. .R. succi yre
os. 3. 5. piretri staphisagrie añ. 3. ii. puluerizetur
7 misceantur et sũatur bombix infusus in istie te
pidus 7 ponatur in nares 7 tenetur diu. Sacu
lus. .R. milii partẽ. viii. salis partẽ. iii. 7 fiat saccu
lus unius palmi. Uel aliter .R. boni uini lb.
ii. salis. lb. i. 7 buliant simul parũ deinde pãatur
in uino 7 calidus capiti affonatur.

Capitulum de oculis. 7 primo de obtalmia.
Dicto de receptis conferentibus capiti et par
tibus eius propter passiones eis superuenientes
distinctas sũt unum quodq; capitulum. Hunc di

B ii

cendum est de receptis que competunt membris
 oculis a cerebro que sunt in eo ppter passiones eis
 superuenientes et pto oculis. Et pto capto. No
 ta primo q tardare administratone medicaminu
 ad oculos usq ad tres dies e utile q aliqui an so
 le euacuatoes sufficiunt uniuersales et particularis
 in cura obtalmie. Nota q septe sunt herbe ocul
 appropate portantes vtute digestiuor et solutioz
 ad oculos. s. betonica berbena eufragia celidonia
 filer montanu feniculus et ruta. Et id qn uolum
 digerere materia phlegmatica sume digestiuum
 unu ex eis que hes supra in. c. de dolore capitis p
 uenientis a phlate et adde de predictis herbis. Et
 ad materia mlica sumptu digestiuu. ibi sume et ad
 de de predictis herbis. Silr fiat d coherica. Et ide
 mod^o seruetur de solutio. Et nota q diuersioes
 debent ee continue. s. ligando pedes et torquendo
 digitos fricando extrema et sila. Nota regula q
 nuq debet puocari sanies in oculis q statim fie
 ret corosio i oculis et tunicis eius. Repercussi
 ua coferentia in pncipio obtalmie calide duo sut
 simplicia repercussiuua que ppetut in principio ob
 talmie. Primum est albumen oui dispuatu. Secun
 du e lac mulieris ab ubere sumptu. Et scias etiaz q
 lac abstergit roe sue fositatis et id i oi tepore ppe
 tit. Et nota q repercussiuua nuq debet ee ita fra
 q pdenfent materia in oculo. et id succus solatri n
 est pferes. Secdo q no sit magne siccitatis ne do
 lore inferant. Hoc est est repercussiuu pferes in
 principio ppositu. R. aque ro. 3. i. albnis unius
 oui conuassati et dispuati misceatur sil et una gut
 ta uel due distillentur in oculu. Aliud. R. muc
 laginis psili. 3. ii. albumen unius oui misceantur
 cu lacte mulieris lactantis mulieris q frigidu est.
 et si e dolor magn^o fiat mucilago cu decoctoe pa
 pueris et faldella bdbacis in eade medicina po
 natur infusa super oculu et sepe moueatur cu desic
 catur. Et si dolor esset in ultima malitia addatur
 opii gra. iiii. Vel sic et uocatur sief albu. R. ce
 ruse lote. 3. viii. gummi arabici. 3. iiii. opii dragaga
 ti an. 3. 5. teratur et cribellatur subtiliter et cu albuie
 fiat sief. De isto facit intentione ras i. c. isto d quo
 cu lacte mulieris disteperato super lapide paruo
 d barberis fiat coliriū. Alii. R. achacie fan
 guinis draconis. an. 3. i. boli armeni. 3. ii. fiat pul
 uis et incorporetur cu albumine oui bene agitati et
 fiat emplastru super partibus circustantib^o octo
 qn materie fluant ad extra. Aliud ad frontem
 et supercilia. R. achacie sanguinis draconis an.
 3. ii. fiat puluis et incorporetur cu albumie oui agita
 ti quatū sufficit. Et nota q phlebotomia cephal
 ee brachii oppositi in principio ppetit. et si necesse
 est reiterare phlebotomia fiat ex cephalicis utri
 usq man^o. Et si materia e fluxa fiat laqueatō ue
 narū teporū. et aliqui apponimus sanguifugas

fronti et uentosas super nucha cu scarificatōe. et
 si illa non sufficiunt facimus canteriu super pms
 suram coronale. de his plene habetur in. c. de epi
 lensia. uide ibi. Conferentia agumento et statu
 obtalmie calide quasi sunt eade quia in statu nun
 qz conferunt maturatiua et hec sunt. Primum est
 lac mulieris ab ubere sumptuz. Item. R. mu
 cilaginis feugreci mucilagis dragagati. an. 3. ii.
 lachis mulieris quantū sufficit et fiat coliriū. Ali
 ud. R. ceruse lote. 3. ii. sarcocolle nutritie in lacte
 asine dragaganti opii an. 3. 5. gummi arabici croci
 an. 3. 5. fiat subtilissimus puluis et incorporetur cu
 aqua pluuiali et tepore administratōis disteperetur
 cum lacte mulieris. Et nota q aq pluuialis mul
 tum ualet ex sui subtilitate in passionibus omniu
 oculorum. Aliud ualens dolore oculoū. R. tu
 cie bene preparate caphoze subtilissime pulueriza
 tis. 3. i. aque rosate. 3. i. iuini albi. 3. 5. et ante qz
 in oculo pōatur dz agitari caphoza ut melior fiat
 pmissio et pto uice ponatur in oculo gutta una uel
 due. hec medicina dolore repercutit et mitigat et re
 soluit.

Coliriū ad oculos qd repiri in margine libri
 et est secretum magistri petri. R. succi fenicli. 3.
 iiii. aque rosate. 3. xx. mellis boni et clari. 3. xv. mi
 sceantur et ponantur in ampulla de uitro munda
 et stet tribus mensib^o ad solē ptinue remouēdo sū
 dum. et hoc fiat sepe. postea de illo colato pone in
 oculo etc.

Epithima rasis quo epithimentur frons et pal
 pebre habenti obtalmia in quocunq tepore. R.
 sief memite rasis aloes licii sandali rubri saufel. i.
 anelana indica croci orientalis an. partes equales
 fiant ex his pillule. Et cu necesse fuerit et soluatur
 una ex eis ex succu coriandri uel endiuie aut cum
 aqua rosata et fiat epithima.

Puluis citrinus rasis. R. sarcocolle. 3. x. alo
 es croci an. 3. ii. myrrhe. 3. i. licii. 3. ii. puluerizetur
 simul et cribellentur et ualet in fine obtalmie.

Puluis albus rasis. R. sarcocolle albe et pi
 guis que in lacte mulieris mittatur et dimittatur i
 umbra donec exiccetur et optime teratur et emmb^o
 x. 3. ipsius addatur sief memite. 3. ii. que iteruz tri
 ta optime reponantur. et cum opus fuerit in oculū
 mittantur et mirabiliter mitigat dolorem.

Conferentia in declinatione obtalmie sunt hec
 R. spongiam infusam in aqua decoctionis came
 mille et melliloti et eaz expume et super oculo pone

Nota q medicinarum oculi alii sunt alteratie
 frigide ut succi solatri uirge pastoris endiuie lactu
 ce mucilago psili aq rosate. Alie calide ut mu
 scus piper accorus celidonia. Alie constrictiue
 ut memite aloes crocus rose. Alie exiccatuue
 ut tucia anthimonium climia. Alie lenientes si
 cut lac mulieris et albumen oui mucilago psili fri

catio lazuli. Alie maturatiue sicut aqua feniculi uene crocus. Alie resolutiue sicut sarcocolla aq feniculi. Alie stupefactiue sicut succus pomorū mandragore papanerio opii. Et nota q̄ eua cuationes uniuersales et specialiter a capite et pble botomia sepe debent reiterari nec una uel duab⁹ stare contentus et hoc non solum debet fieri i p̄ncipio. Sed etiam conferunt in augmento statu et declinatione. In p̄ncipio obtalmie frigide hec p̄ferūt. R. acculū rosarum rubearum conuas saturum. 3. i. et infunde in uino albo actu frigido et exprime et pone super oculum. Item sief de spica dissolutum in lapide barberii cum aqua feniculi iniectum in oculum optimum est: cuius receptam infra habebis statim. Epithia siue emplastruz ad frontem et palpebras. R. aloes succi citrini myrre achacie añ. 3. i. masticio olibani añ. 5. fiat puluis et incorporetur cu3 albumine oui agitati quantum sufficit et fiat emplastruz. Euacuationes uniuersales fiant cum pillulis coctis pilulis de perapigra et peragalieni et similibus uide in .c. de dolore capitis digenretia et uacuantia ple ne. In augmento competit istud et in statu qm materia est frigida. R. gūmi arabici mucilago fenugreci añ. 3. i. sarcocolle nutrita in lacte mulieris spice nardi myrre cumamomi aloes castorei subtilissime puluerizati añ. 3. 5. misceantur et fiat colirium cu3 lacte mulieris. Feniculus tunc competit quolibet appropinquasset sit ex eo emplastrum cu3 uittello oui et cum predictis etiam ualet. In declinatione obtalmie frigide hec conferunt. Prius debet poni patiens in balneo. Item lauetur cum bono uino. Item potatio uini. Item spōgia predicta infusa i aqua camemille melluloti hec omnia super oculo sunt ponenda. Idic inferi per ordinem scribentur medicine rasis ad oculos propter non repetere que sunt pluribus passionibus conferentes. Sief albu rasis quod dicitur sief primum. quia ante omnes medicinas ad oculum ponitur et descriptus est superius in folio precedēti ubi est hoc signum.

Epithima frontis constrictiuum est descriptus superius ubi est hoc signum.

Puluis citrinus est descriptus supra ubi est hoc signum aliud.

Sief thuris siue de ture. R. thuris. 3. x. armōi aci sarcocolle. 3. v. croci. 3. ii. fiat sief et utere cu3 late mulieris cum fuerit sanies in oculis ad modū lunule citrine. maturat enim et consolidat ulcera oculorum.

Rasis capitulo de ulceribus oculorum Sief de plumbo. R. plūbi usti antimonii tucie ablute calceumenoni. l. es istum uel feces metallozū: gūmi arabici añ. 3. v. opii. 3. 5. et fiat sief. cu3 aqua

pluuiiali uel albumine oui. et utere cum aqua rosata et albumine oui quando sanies nō est in cornica ut pupilla et quando intendis ulcus consolidare et repleti carne. Rasis capitulo de ulceribus oculorum. Sief generantium carnis. R. clumie ablute tucie ablute ceruse anthimonii thuris añ. 3. ii. myrre. 3. i. sarcocolle. 3. i. 5. sanguinis diacōis aloes opii añ. 3. i. fiat sief et utere cum albumine oui uel aqua feniculi facit carnē generare phibet enim egressionē uue et uestigium subtiliat. rasis in capitulo de ulceribus oculorum.

Sief alexre. R. anthimonii schedenagi id ē lapidis ematitio añ. 3. x. acacie. 3. iii. aloes. 3. i. et si at sief cum succo rubi: et administretur cu3 albuie oui et aqua ros. in oculis distillando cum lapide barberii ualet ut sief precedens. Rasis capitulo de ulceribus oculorum.

Sief rubez lapidis ematitio colcetar combuisti añ. 3. ii. myrre croci. añ. 3. i. piperis longi. 3. 5. aspergatur ex uino ueteri et fiat sief. raf. c. de scabie siue febel. Sief uiridis. R. uiridis cris. 3. iii. colcetar. i. uitrioli usti. 3. vi. arsenici usti baurach spume maris añ. 3. i. salis armōiaci. 3. 5. amenici dissoluatur in succo rute et spēs eis conspergantur et fiat sief. raf. c. de ungula. Sief contra maculam rubeā. R. arsenici rubei olibani myrre amoniaci añ. partes equales fiat sief cum succo coriandri cum quo distilletur in oculo quousqz dolor p̄seuerauerit. rasis. c. de macula rubea. Alcol contra lachrymas et. R. tucie. 3. x. coralli rubei mirobalanorū citrinorum siccatorum aloes añ. 3. ii. piperis. 3. i. et fiat puluis subtilissimus. rasis. c. de lachrymis. Alcol contra uisus. R. tucie ablute et exicate. f. quinquies ignito et extracte in urina pueri uirginis: deinde iterū ignita et p̄extincta in aqua ro. 3. xx. deinde extrahatur succus sanfuci uiridis et per noctem residere permittatur et coletur ex quo tucia conspersa dimittatur quousqz exicetur et postea teratur. demum sumatur piperis nigri et macropiperis zinziberis celidonie añ. 3. ii. salis amoniaci. 3. i. postea oia terantur et succo teneri feniculi conspergantur et siccata iterū terantur et reponantur et cum necesse fuerit ponantur in oculum sief. rasis. c. de debilitate.

Sief. de fellibus. R. fellis gruis fellis sabothi fm quosdam est p̄cis habens rostruz longum. fm alios est lucius fellis hircini accipitris aquile perdicum omniuz añ. unū. siccu quozqz pro omnibus. 3. x. illozū succozū euforbi colcoquintide serapini añ. 3. i. trita aggregentur ex succo feniculi et ponantur in oculo emeti. l. illius qui nō pōt uidere post occasum solis et ualet aliquo modo in p̄ncipio dilatatione pupille. Rasis capitulo de aqua descendente in oculū. Sief memute. R. memute

B iii

camedreos corticum thuris myrrhe aloes sarco
colle atramenti aristologie rotunde añ. 3. i. teran
tur sicut alcohol 7 utere.

Capitulum de ulceribus oculorum.

Siant primo euacuationes uniuersales 7 pble
botomie fin modū sepius dictū superi⁹ 7 reiteren
tur sepe ac ēt diuersimode diuersiones. Primo
ponitur sief albū dissolutū cū lacte mulieris. Et si
nō confert ponitur sief de thure cū lacte mulieris
7 fila de bōbace posita super oculo donec sanies
sit egressa. Tercio ponitur sief de plūbo ad gene
randū carnē 7 si egreditur vnea amiscetur sief de
alixiri. Quarto utimur medicinis remouētib⁹
uestigiū. et dicētur .c. de albedine. Nota q tri
bus modis extrahitur sanies de oculo. pmo cū ab
sterfuius sicut cū ydiomelle facto cū aqua pluuiā
li 7 melle ro. col. 7 pāno lini madefacto i dco idio
melle tepido. Secūdū ē cū attractiuis sicut sief d
thure quod mirabiliter attrahit adeo q sagittas
attrahit ad se 7 hoc maxie ē rōne amōiaci. Tercio
cū desiccantibus sicut ē cū pulueri tucie exticte plu
ries. Emplastrū cū mucilaginis⁹ q maxie nals
in his ulceribus. R. se. lini fenugreci añ. 3. 5. 7 pte
rantur bñ 7 misceātur cū lacte asine uel mulieris
quantū sufficit 7 dimittitur per duas horas 7 po
stea ab eis distrahātur mucillagies cū petia linea
sili forti 7 cū eis misceatur aliqd croci: qz mari
rat 7 resoluit. Et si uis ipm facere cū aliquali rep
cussione adde de mucilagine psilii. et si uis cū ali
quali pstrictione pone de mucilagine citrinoy cū
eis. he eni mucillagines debēt poni super oculum
cū sanies fuerit in cornea tam diu qz sanies fuerit
euacuata et resoluta et nō ulter⁹: pōendo semper
de sief de thure sicut dictū ē ter uel qter in die sim
qz fuerit necessariū 7 sic debēt euacuari ulcēa oculo
rum. Et nota q hec egritudo ē periculosa 7 est
difficilis cure qñ prouēit auariolis.

Capitulum de his que cadunt in oculo.

Ducere gūmā pini per oculū in hoc ualet. et
lauare oculū aqua calida 7 etiam lac mulieris ab
ubere multū ualet. etiam si necesse ē aperto oculo
capiatur cū tenaculis paruis 7 leuib⁹.

Aliud. R. bethonice berbere celidonie eufra
gie isopi pulegii.

Capitulum de albedine que ē in oculis.

Nota q albedo ueniens ppter cicatricē curas
nō recipit nota sed qnādā paltationē. Defectio
proueniens ab hūore pblegmaticē uel alio modo
purgato bene recipit curā 7 hoc melius in pueris
qz in senibus. Et scias q hec egritudo nūqz cura
tur nisi beneficio chirurgie. si albedo est subtilis et
in corporibus teneribus assiduatur euaporatq cū
aquis calidis 7 balneis 7 sepe administratō sit pul
ueris post puluerizationē huius pulueris. R. sar
cocolle albe succari tabar 7 spūa maris añ. partes

equales fiat puluis 7 puluerizetur super oculū et
iterū administretur stercois lacerte sarcocolle can
di alexandri añ. 7 puluerizetur 7 puluerizat cō
ferunt super oculū. Item puluis ossis sepie cū la
cte mulieris puluerizatus multū ualet. Item ua
let succus lingue passeris 7 est herba cum qua irū
dines uisum recuperant. Itē. R. stercois irundi
num exiccati. 3. 5. saui mellis. q. suf. ad inco: porā
dum misceātur 7 distēperentur cū aqua feniculit
uel saxifragie 7 fiat colliriū. Itē. R. spume maris
3. ii. succari. 3. iii. et fiat puluis subtilissim⁹. Et no
ta q albugo sepe debet mollificari cū lacte mulie
ris ab ubere uel cū mucilagine fenugreci cū deco
ctione malue 7 bismalue. postea debent medicari
cū medicamine rasis cui nullū pōtēē ppar sibi in
bonitate. Aliud ē 7 ualens 7 ē aqua rosamarie
facta sub terra 7 sit sic habeatur uitru mundum 7
impleatur floribus rosamarin 7 obturetur 7 pona
tur in estate sub terra. xl. diebus magni est⁹.

Capitulum de sebel et scabiē. Primo oportet
facere corporis mūdificationē cū pblebotomia
solutione uentris 7 uentofatione 7 aliis diuersiuis
Et si ē antiquata o3 ut fricetur ocul⁹ cū folio fici
ut sanguis egrediatur uel cū alio faciente euacua
tionē illius sanguinis deinde lauatur ocul⁹ cū ace
to 7 aqua rosata 7 emplastratur cū utello oui et
oleo rosato. Colliriū basilicon. 7 si res nō ē ita
antiquata utatur collirico basilico cui⁹ ē hec recep
ta. R. climie. 3. x. aloes. 3. viii. pipis macropipe
ris ziniar. i. erugo eris. 3. iii. baurach. 3. iii. gar
damoi gar. spice añ. 3. i. salis amoniaci. 3. i. 5. mu
sci. 3. i. caphore. 3. 5. 7 terātur 7 fiat sief 7 admisthe
tur qñ necesse fuerit cū lacte mulieris. Aliud col
liriū quod remouet pcuritū 7 scabiē oculoy 7 et
confert sebel 7 tenebrositati uisus de quo dicit isa
ach q uēditur pondere auri ppter eius excellenti
as. Colliriū qd uēditur pōdē auri. R. tucie em
blicoy añ. 3. i. antimoni aur. ii. croci memite añ. 3.
i. cāfore aur. 5. galienusate dauic. i. salis amonia
ci. 3. i. terātur pstrictōe bona in uase lapideo mūdo
7 puce super eā aquā pluuiālē in qua isusi fuerit
per dies duos ex mirobalanis nigris ciciter. 3. ii.
postqz fuerint pstriti demū cola aquā 7 infunde ex
ea parū super medicinā 7 dimitte exiccare demū
funde de aq pcedā 7 fiat sicut pri⁹. 7 paulisper ef
fundendo 7 tritradō usqz ad totū aq pūpōne3
deinde fiat colliriū cū aq rosata 7 uino albo ul si
fiat alcohol subtilissim⁹ 7 admistretur ubi oportet.

In hoc ē ualet colliriū rubeū 7 colliriū uiride.
Rasis. uide ibi. Aliud auicēne. R. cortici uni⁹
oui recēto dū administratur agaliā 7 infundatur
in aceto forti. ix. diebus postea exiccetur 7 subtilissi
me puluerizetur 7 de illo puluē in oculo pōatur.

Et nota q bonum est uti continue reb⁹ mollifi
cantibus pteo oculi sicut decoctio fenugreci 7 siliū

Capitulū de lachrymis cū pruritu. Epitima ad frontē rasis descriptū in .c. de obtalmia in augumēto de cā callida pferit. Aliud ualens ad dolorē oculorū & lachrymas. ℞. lanā nō lotā & cōburatur & ei cinerē diligēter tē & ex eo cū albūie oui sup frōtē & tēpora lauetur & statī mae fluxū et lachrymas tollit & āputat. Aliud optimū ad lachrymas & tenebrositatē. ℞. ucci granatorū acetosorū cocti usq; ad medietatē & colati. ℞. s. demū pone super ipsum sicut memite aloes boni puri licii croci añ. 3. ii. multe. i. idromellis qd sit ex uino aq & melle dauich. ii. demū pone i uase nitreo & obtura officiu ei & dimitte ad solē diebus q̄tuor: & et utere in oculis mane & sero. est enī exptū bonum.

Aliud conferens ardori asperitati egritudinibus afflicto calidior & ei qui patitur descēsu colē: & ei cui uidetur uua res due. ℞. sarcocollē in lacte nutre mulieris dieb⁹ plurib⁹. 3. iii. dragagati albi olibani scorie ferri margaritarū nō perforatarū añ. 3. tres spice inde climie argēti auri añ. 3. i. s. amidi cerule añ. 3. ii. tucie sbruce. 3. iii. tere oia & ibibe cū aqua ro. sic cōterēdo demū fac ericari demū ibibe in succo granatorū acetosorū fiat sicut prius demū cū aqua solatri demū pone cāphore. 3. i. zuchari tabarzet. 3. i. s. demū tere ultia ptritōe & fiat sief & utere cū aqua ro. & albūie oui & lactis mulieris. Aliud pannū corrodēs sanguinē & pruritū remouens ab oculis & lachrymas stringit. ℞. tue alexandrine. 3. i. tere optie in mortario in. ℞. i. optimi uini albi acerbi & mitte aliquatū de dcō uino cū dicta tucia & due optime pterendo & semp adde parū uini & iterū due bene & rātū sic fiat quo usq; totū uinū intro mittatur. postea mitas in uase rami & fac bulire ad ignē aliq̄liter & p^o remoue ab igne & adde aloes epatici optie puluerizati. 3. ii. due bene. & cū fuerit bene fricatū pone i anipul la & usui referua. & cū necesse fuerit pone duas uel tres guttas i oculo & stet supinus p duas horas.

Et nota qd in hac positōe sicut in aliis oculorū pcedūt euacuaciones phlebotomia diuersiones et silia sepe super⁹ dicta.

Capitulū d' unguula. Ungule cura melior ē denuatio ei⁹ cū ferro si grossa ē & residuū ei⁹ cōsumē cū reb⁹ astrigētib⁹ & abstergētibus & cono suis sicut ē sief uiride & sief de calamēto posito a rasi. Si uero subnilis ē fiat sine ferro cū pdictis & aliis leuiorib⁹ sicut sūt ista. ℞. stocorū passerū seonticay. 3. i. olei medule seia bōbacie qd sufficit ad icorposiādū misceatur ad modū unguētū ligdi Aliud. ℞. uiride eris nitrioli salis amōiaci eris usti. añ. 3. i. fellis p̄cini. 3. ii. puerizētur sicut & oi succo maiorae & modico mell⁹ fiat coliriū. et nota qd illa pcedunt euacuaciones phlebotomia diuersiones & similia sicut in aliis.

Capitulū de macula rubea oculorū ut d' alia re

In principio hui⁹ ppetūt euacuaciones phlebotomia diuersiones & silia uetorades in spatul⁹ & epitima ad frōtē. ℞. as descripte sup⁹. c. d' obtalmia alia ēt repessua qd ponitur in obtalmia calida i principio & augumēto supra oculū cū bōbace: sicut bol⁹ armen⁹ lutū sigilatū chimolea cū albūie oui

Secūda cura p^o pncipiū. s. augumēto & statu distilletur in oculū sanguis pulli colūbini aut turturis & capiat de sbr⁹ ale dextre & sit recēs. Et ual⁹ aq raphani distillata in oculū tepida. Et ab extra ponatur ēplastrū de foliis raphani & passulay cū modico stercoris colūbini & fiat euaporatio cū reb⁹ resolutis in .c. d' obtalmia dicē. s. fenugreco ca mōilla melliloto rosas & siliib⁹. In fine pōatur i oculo coliriū gabriel & sbr⁹ illo ē sief sabeth.

Sief pferēs macule rubee. ℞. thuris myrrhe croci & amoniaci añ. 3. i. arsenici. 3. s. & fiat sief cū aq feniculi admistretur. Aliud pferēs bonum. ℞. thuris pte. i. & tere ultra ptritōne & sūde super ipm ex aq pluuiati in qd sūt dissoluti salis masse sal amōiaci & sal gēme añ. p̄tis i^o pte tertiā pterratū & distilletur mae & fo. Sief sabeth. ℞. arsenici loti & silimati dūm loti & fricati cū aq coriādrī. 3. iii. sarcochole pipis amōiaci lapis lazuli. añ. 3. i. di distilletur & dissoluatur amōiacū i aq dissolutū sit ex sale amōiaco. 3. s. & fiat sief & utef cū lacte mulieris

De lachrymis. Nota p lachryme magis cōti gūt oclis magnis q̄ puit & maxie capiti extiti hūi do. Et nota factis euacuationib⁹ phlia ex diuersi tanbus. Primo ad tempora & ad frontem reper cussua conferunt que dicta sūt i ca. d' obtalmia

Secūdo solutia sicut s' ēplm postū sup omis surā. ℞. laudāi. 3. i. amōiaci. 3. i. mastici. 3. v. mī lū mūdān torrefacti. 3. ii. misceatur cū oleo cāemil lio & fiat ēplz i lō gutturie palmi & lantudie q̄tuor digitorū. Tertio pferūt exiccatis. ℞. tucie. 3. ii. puluerizetur & cū aq myrrhe ad oculū pōatur for titer execat. Hel sic. ℞. pulueris offiū mirobal⁹ kebulorū pbussoz & cū aqua mēte fiat coliriū. ℞. sic. ℞. tucie ifuse & ablute cū aq mirti. 3. i. coralli albi & rubci offiū mizobalanorū kebulorū pbussoz sumach gallay aloes mastici olibani opii añ. 3. i. puluerizētur sicut & cū aqua ifusionis dragagā ti & gūmi arabici fiat coliriū. Itē ualet i s' coliria descripta super⁹ d' lachrymalib⁹ & pruritu. ut ibi

Caplm de uisus debilitate. Premissis euacuationibus sepe reiteratis & phlia si expeditet diuersionib⁹ sepe reiterat admistrari pōt tiriaca 3. i. s. cū aqua feniculi stō ieiuno. Itē mizobalanī kebuli p̄diū quacūq; hora ualet diei. Aliud ℞. bethonice berbene celidonie eufragie ifopi pule gū siccori añ. 3. s. sileris mōtā se. feniculi anisi coriādrī p̄parati se. maiorae se. basilicōis macis car damōi añ. 3. s. cinamōi. 3. s. galāge nucifmuse. añ. 3. i. pipis lōgi aloes folii mastici spice nardi añ.

B iiii

3.5. corticū citri. 3.iii. pserue boraginis pserue an
thos añ. 3.ii. zuccari. q. suf. 7 cuz aqua ro. 7 aqua
feniculi fiat electuariū de quo sepe utatur. dof est
3.i. uel. 3. i. pio uice. uel circa enā oculo. ponēd^o ē
liquor qui egreditur ab epate hircio affato i quo
sunt posita multa grana pipis longi et bene pfor
tat uisum. Ziriaca cū aqua feniculi multū ualēz
dosis ē. 3. i. etiā ualet suffumigiū ad oculos factū
ex decoctione uaporū 7 epatis hircini. Itēz 7 l^o
plus aliis ualet aqua distillata celidonie feniculi
berbene eufra. maio. rute singlariter l^o pmiste po
site in oculo et ualet coliriū raf qd ē superi^o descri
ptū 7 ē alcocol ptra uisum. Itē hoc ualet. R. si
leris mōtani maiorane eufra. rute celi. feniz añ. 3. i.
5. 33. spice nardi pip. lōgi gaf. nucie bōe p pape far
cocolle nutritē i lacte. ligni aloes añ. 3. 5. sellis an
guille fellis acipitris fellis hircini de quolz unum
balsami. 3. ii. mell^o ros. co. 3. 5. puluerizētur liq^o fiat
miscantur in estate i sole calido p^otinue agitādo. 7
si fuerit hyems fiat sup pūnas 7 refuētur in uale
uitreo 7 ocul^o instilletur.

Capitulū de pilis iuersis. Pili iuersi curan
tur. v. mōis. s. adherētia ul^o iuiscatōe canterio o
die cū acu abreniatōe palpebre plectōe 7 euulsio
ne phibētū. Nota q^o fel ericii i sanguis ei^o cū ca
storo 7 erugie feri ad iuicē ico: pata 7 rducta ad
formā siliū lēti ul^o squamis pulciū phibz gñatōne
piloꝝ maxie si euulso pilo distēpetur cū salia ho
mis ieiuni 7 pōatur super loco unō euul^o ē pil^o ho
ra una 7 mitigat dolorē. Tumor palpebre ereni
iuersatō curatur cū chirurgia se qndo curatiū pal
pebre. Nota palpebre curatur icidēdo curiz 7 ap
ponēdo gñū sal^o 7 nitri ubi nata stabat 7 p^o modū
dip^o d albuie oui 7 camio. ista oia hñt ppleu cū ci
rurgia. ideo ulterius dicendum.

Capitū d aq^o dscēdēte i oclz. In cura imagina
mi significatō kataractas i initiū aq^o ad ocl^o p^orio
ordietur dicta. p^o euacuetur cū approp^o 7 p^ohle
botōdetur si expedit 7 diuertatur. tertio p^ofortetur
uisus cū his q^o dca sūt. c. d. d. bilitate uisus. uidē ibi
Quarto admistrētur d^o ifra script^o medicis clarifi
cātib^o 7 resoluētib^o mās i ocul^o extēte sicut ē coliri
um scñ ex aqua maiorane feniculi rute rosaz. cō
fortatū tñ cū cināomo pipe lōgo spica nucismus.
7 ultio ponatur sic de fellib^o script^o l^o a rasi sup^o a
rubricā. Aliud R. sellis acipitris balsami añ
3. ii. electuarii albi pipis añ. 3. i. puluerizētur 7 cū
aq^o raphāi fiat coliriū. Aliud R. fell^o hircani asse
fende. 3. i. pōitur i pāno lineo mūdo 7 fricetur sibi
liter quousq^o totū dissoluatur demū addatur bal
sami. 3. i. 7 fiat coliriū. Aliud R. sal^o amōiaci op
popōaci añ. 3. i. distēperētur cū lacte mulieris 7 fi
at coliriū. Et nota q^o oia dicta in. c. ungule mul
tū ualēt 7 odorare maioranā ē res singularis mul
tū. Si aut cataracta pfirmata foret cū acu d^o pōi
d^o scñ euacuatōib^o 7 aliis adhibitiōnētiis. cū fuerit

d^o pōita sup oclz pōatur epl^o scñ d hitello oui p^o q^o
satū olo ro. l^o uiol^o. 7 stet i loco obscuro 7 ātro rēo
tis ab oi motu aie 7 corp^o p dies. ix. 7 utatur pfor
tātib^o uisū 7 maxie coliziō dscripto i d^o bilitate uis^o
curatur et itra balāis p^odit 7 alia faciat q^o mandat
auic. uideas p te. Nota aspice acute i oclis asini
fmōet cataractā 7 ē qd dā mirabile auenzoar.

Capit^o d dilatatōe pupille. Siāt p^o euacuatōe
p^oles. 7 siāt p^orie diuersi dōet sic cautēiū apte p^ostēio
res laque^o i ocl^o scarificatō auritū 7 siliā. 3. siāt to
leratū facit. q^oto admistrētur f^olūnētia hūo: ē extē
tē i ocl^o faciētē dilatatōz sicut alcohol ex felle edi
cū succo fēi. 7 paucō sale amōiaci aut ex felle hirci
aut ex felle testudis aut ex capiti^o irūdiniū adueto
rū 7 ē fiat ex melle cū succo celidōie 7 ē exptū. sup
frōtē vō pōantur epla 7 epibimata reperculsiua
7 resoluētur ac etiam super oculū.

Capit^o d fistul^o q^o i āglio lacrimaliū sūt. Nota q^o
ruta ē d reb^o mirabilib^o ad hāc egritudinē 7 p^ope
scō epl^o ex ea cū exp^ossidē gñatoꝝ sanāo. In hac
cura q^ouo p ordinē sūt obfuaāda. p^omū q^o fiat am
pliatō ulcēis sic q^o sūdū uideāt 7 l^o fit cū spōgia ul^o
medulla sabinū i tritici i rasorio. scōz q^o morificē
tur caro calosa q^o ēi sūdū q^o ē radix fistule 7 l^o fit cū
cautēio actuali i potētiāli sic l^o. R. arfēici ru. attri
mēti cataridaz absēis aliis 7 capiti^o calicū uine sa
lis amōiaci alūis añ. 3. i. puluerizētur 7 ico: pentur
cū uria pueroy ē gis 7 d^o sicetetur ad umbrā 7 modi
cū pōatur i fistula quolz mae 7 p^oea mūdicetetur
loc^o. Aliud bonū. R. 33. 3. iii. uiride eris. 3. i. p^othe
rizētur sibi 7 buliāt i aceto. 3. 5. usq^o quo uēiant
ad spissitudinē 7 unguātur tēte 7 ponātur i fistula

Aliud. R. folioꝝ rute agrimonie celidomie añ
3. 5. cōquassentur 7 buliāt in. l^o. 5. aque uite uel
rute usq^o quo redeāt ad medietatē 7 coletur 7 d co
latura due gutte uel tres p^ont poni qualibet die in
fistula. Tertio ē mundificatio 7 id fit cū idiomelle
facto ex aq^o rute 7 melle rosa. co. 7 ē cū uino cō s^o s^o
ptico n^o l^o stipicato cū rosio. Quartū ē carnis rege
neratō 7 pōt fieri cū isto medicamē. R. aloes oli
bāi sarcocolle nutritē i aq^o sciculi añ. 3. ii. olei ro. 3.
ii. cere. q. suf. 7 siāt ungtū 7 pōt fieri cū puluē radi
cū yreos. Aliud 7 mstū ualēz i fistula. R. folioꝝ
agrimōie folioꝝ rute añ. 3. ii. p^ossentur 7 buliāt
i. iiii. l^o. uini 7 coletur 7 q^olibz die pōatur i fistula

De dolorē auris. R. ecepte adiecte tractatū egzi
mdinū auris s^o ordinē noni almāforis 7 ip^o cap^o
mloꝝ. p^omū ē d dolorē q^o fit i aure. Circa illd ca
pitulū no. p^o q^o sex sūt p^oditōes obfuaē i his q^o ini
ciūtur i aurē. p^oma q^o istd n^o fit mltū calidū nec fri
gidū s^o tepidū. 2^a q^o sit i pua q^ostitate. 3^a q^o sit
paruo tempore: quia sufficit morari per tres ho
ras. Quarta q^o antequā aliquid eiiciatur pūmūz
sit expulsum. Quinta dūz aliquid inciat^our paties
stet in latere sano. Sexta q^o locus sit bene mundi
ficatus cū dentissimis ppter tortuositatē auris.

Nota q^d rep^{er}cu^{ss}u^s nūq^u p^{er}petū^m ap^{er}atū^m au^{tem} q^u re
p^{er}cutit ad cerebrū. s^{ed} maturatiua ap^{er}atū^m s^{ed} debet.
h^{oc} v^{er}ut^{em} exiccatiua aliq^ul^{it} ad p^{er}uatōm au^{tem}. ut ait
g. v. de ing^{er}io sanitat^{is} p^{er}tra illū medicū. Maturat
materie cal^{id}e. R^{ec}e. farine frum^{en}ti. q. s^{ed}. mucilaginis
femⁱⁿgre^{ci} mucilagis se. lini añ. 3. s^{ed}. piguedis gal.
l^{it} agule cū asatur. 3. ii. litargiri ceruse olibāi plue
rizator^{um} añ. 3. i. acet^{is}. 3. i. s^{ed}. olei sisamini. q. s^{ed}. mi
sceatur 7 fiat aliq^ul^{it} ligdū ēpt^{is}. Et si materia fuerit
s^{ed} p^{er}atur plus de mucilagib^{us} 7 loco ping^{ui}. gal.
ul^{it} agule piguedo anaf^{is} l^{it} uulturio. itē q^u materia
s^{ed} sit ēplm de cepe decocto s^{ed} cinerib^{us} cuz butiro
q^u materia ē s^{ed} s^{ed} v^{er} 7 ē expimētū me^u. R^{ec}e. colo
quintide. 3. i. buliāt i oleo. 3. vi. ul^{it} redeāt ad. ii. 7 d
illo oleo mitte. i^l agutas i au^{tem}. itē succ^{us} ligni frasi. cū
p^{er}atur supra carbōes frasinū 7 dissoluitur succus
ille 7 referuetur i uase 7 ponatur t^{em}p^{or}e necessitatis
i^l gutte l^{it}. i. expimētū ē mirabile. itē. R^{ec}e. suci ru.
3. ii. mel. 3. i. casto. 3. ii. misceatur ad ignē lētū ex
pertū ē auic. Balneū i quo igreditur si materia sit
s^{ed} sit cū herbis. f. de sticados camo. cimi. bauris
lauri q^u cā doloris ē uetositas sit facul^{us} ex betōi.
sicca 7 mltus v^{er}. Silt^{us} facul^{us} ex anis^o 7 cimi. 7 d^{is}
toresieri. Ad id q^u dolor mltū i^lstat. R^{ec}e. olei. 3. i.
opii. 3. i. tria casie ligne. 3. ii. croci. 3. i. 7 misceatur
3^{is} filoniū cū oleo ro. ul^{it} cū lacte q^u dolor ē f^{er}id^{us}
cū sibilō. R^{ec}e. olei de amig. ama. 3. i. olei de casto.
3. s^{ed}. musci. 3. iii. misceatur 7 fiat i^lectio. 3^{is} v^{er} 3 ad
idē ole. nardinū ole. costinū ole. de lilio ole. de ru
ta 7 p^{er}at addi butirū bñ lotū 7 adeps galie ul^{it} an
seria. 7 i b^{al} valēt lūbri^{ci} terrestres 7 vmes q^u stāt s^{ed}
urceis si asetur 7 puluerizetur 7 misceatur cū oleis
p^{er}dictis. Aliud. R^{ec}e. calami. absinti cinamo. orica.
salsuci slop lauri añ. 3. i. cimi. anisi aneti añ. 3. s^{ed}.
teratur parū 7 ex eis decoct^{us} aliq^ul^{it}er i aq^u sit eua
poratio ad au. Emplm anadinū 7 q^u si sedatiuum
cuinscūq^{ue} doloris. R^{ec}e. radice altee folioz camo.
melliloti uiolay siccat^{is} añ. 3. s^{ed}. fabay farina oz
dei añ. 3. ii. olei camomi. olei amig. dulciū añ. 3. i.
s^{ed} 7 fiat s^{ed} m^{od}o emplm 7 ē bonū 7 conueniens
Capitulum de uulnere quod sit in aurem.
R^{ec}e. armoniaci terbentine cere añ. 3. s^{ed}. serapini. 3.
ii. succi cepe. 3. i. s^{ed}. mirre casto. añ. 3. i. misceant^{ur}
oia cū oleo laurino. Emplm mūdificās sanie ab
aure. Succ^{us} folioz oliue cū mele i^lect^{us} i aure pur
gat eā s^{ed} s^{ed} 7 ē experimētū auic. 3^{is} aq^u decoctio
nis pisciū salitoz ul^{it} oliuay salitay idē facit iniecta
i au. ad id uinū decoctū cū beto. ad id oximel q^u ē
materia mltū s^{ed} s^{ed}. Ungtū ē mūdificatiū ulceris
mūdificata s^{ed} s^{ed}. R^{ec}e. squa. ferri frici i sartagie ecti
cte q^unges i aceto s^{ed} s^{ed} mōndo acetū. 3. ii. olei ro. ce
re añ. 3. i. 7 fiat ungtū de quo tēta iungatur 7 po
natur i aurē. Ad id. R^{ec}e. squa. ferri p^{er}parate buliat
i oleo ro. ii. ptiū 7 iii. acet^{is}. 7 d^{is} colatura ponatur
i^l ul^{it}. iii. g^{ut}te in aurē. Ungtū p^{er}solidatiū p^{er}ferens
q^u p^{er}cutit a materia s^{ed} s^{ed}. R^{ec}e. mire casto. alo. añ. 3.

s. olei lau. 3. i. acet^{is}. 3. s^{ed}. cere. q. s^{ed}. 7 fiat ungtū. ad
id si fistula sit s^{ed} i au^{tem}. R^{ec}e. mel. 3. s^{ed}. uini ru. 3. ii. mi
sceatur 7 cū tēta i^lusa i p^{er}dcis mittatur i aurē. Et i
b^{al} v^{er} uria puerop^{is} v^{er}gis cū seletauri. Et oia q^u dēa
sūt i fistula lach^{ry}mali ponatur liciniū cū seletau
ri 7 ponatur i aure. Ad id 7 forti^{us} R^{ec}e. scone ferri. 3.
s^{ed}. fricatur cū aceto i sartagie. x. 7 p^{er} modū auri p
pietur pap^{er} ad itra. Ad id q^u ē dolor. R^{ec}e. uini po
tentis. 3. ii. aq^u pisciū salitoz. 3. i. s^{ed}. fundatur i aurē
q^u ē ueniēs 7 ē dolor cū s^{ed} s^{ed}.

Hic p^{er}fect^{us} ea q^u dēa sūt i. c. de dolore auris. Suf
fumigū s^{ed} de shipitib^{us} fabay i aq^u mltū remouet
tinitū 7 sonitū auris q^u causatur a materia s^{ed} s^{ed} fu
mosa. Ad id v^{er} p^{er}scripta i folio p^{re}cedenti. uide ibi
aliq^ul^{it} euent^{us} sibil^{us} 7 sonit^{us} ex acuitate s^{ed} s^{ed} audir^{us} 7
tūc destilla oleū ro. decoctū i aceto forti ualē.

Aidem ualet lac mulicris. Ad idē grano
rum pini. 3. s^{ed}. casto. 3. ii. terre utriusq^{ue} cuz aceto 7
tepidū distilla i aurē. Et q^u siēt ex uetositate gros
sa fiat ista suffragatio. R^{ec}e. aneti calami. orig. salsuci
rute sticados camomil. slop lauri añ. 3. i. buli
ant i aq^u sufficiēt^{is} 7 fiat euaporatōes ad foramina
auris p^{er} instrūm^{en}tu debitu. Purgatōes s^{ed} p^{er}mittatur.

Caplm de g^uedie audir^{us}. Oleū laurini in
iectū i aurē q^u p^{er}cutit ex repletōe. Silt^{us} oleū amig
dalay amaray. Silt^{us} oleū balsāi ole. iuniperi. Et
nota q^u ponē guttū olei sinapis de. iii. i. iii. diē i au
rē n^{on} audiens liberat cū. Sen. narrat i suis p^{er}iliis
q^u curauit q^undā iuuenē a surditate nā fecit euz uti
p^{er}ill^{is} arconicō postea distillauit i aurē mirā cum
ole. s^{ed}api. 7 lau. Ad id distilletur i au. ea q^u hñt dī
soluē 7 resoluē hūores crudos sicut sūt mel sel sal
capre succ^{us} rug. ole. aneti. 7 siltia. Et nota q^u purga
tōes 7 diuersiōes continue sūt in hoc maxie neces
sarie 7 ideo non sunt dimitte^{re}

Capl^{us} ad extrahēdū ymē de aure. R^{ec}e. uini
3. ii. mel. 3. iii. olei ro. 3. iii. misceatur cuz albumi
nib^{us}. ii. ouoz demū lana ifundatur i p^{er}dcis 7 i^lplea
tur au. de ista lana postea s^{ed} ista lana extrahatur
de au. 7 p^{er} pacies acūbat sup au. p. ii. horas. ali^{us}
R^{ec}e. olei de absinth. olei amig. ama. añ. 3. i. pulue
rizetur aloes mltū 7 i au. pone s^{ed} regulas p^{er}dcas
Ad id v^{er} distillatio cucūeris asinini i au. 7 si adipo
natur diagridū mel^{is}. R^{ec}e. succ. cucūeris asinini. 3.
ii. diagridū. 3. i. misceatur 7 gutat^{is} ponatur.

Capl^{us} de hūis q^u figūt^{ur} i aurē ab exteriorib^{us}

Alppositiō uetole magne capiēt^{is} totā au. extra
hit oēs rē de au. Ad extrahēdū aquā de aure apo
sitiō saculi facti ex reb^{us} exiccātib^{us} sicut cimiō aniso
7 siltb^{us}. itē ābulare sup uno pede capite i^lciato s^{ed}
au. in q^u existit aq^u. ad idē q^u s^{ed} sufficit fusio ole. calī
doz sicut olei camomi. olei ane. de amig. amaris
Ad idem fiat euaporatio auri cum floribus camo
mille semini lini in aqua.

Capitulū de sanguine ex naribus. Sanguis flu
ēs ex naribus restringitur sex modis. P^{ri}mo

per in frigidanciam ex quibus sanguis ingrossatur si
cut lactuca sepe uina aqua rosae et acetum et silium et si
expedit adatur optimum. Insuper mandragora et similia et ideo. Ad idem pannus lincus
infusus in aqua et aceto et expressus expositus archa
colum multum ualet. Similiter in frigidam fra
tulas ac etiam in frigidare epas multum ualet. Em
plastrare etiam frontem ex frigidis et temporibus.
Secundo modo restringitur cum stipticis sicut a
cacia ypoquistidos bolo armeneo corallo lapide
emantites terra sigillata de aliis quia restringunt
ostificia uenarum. Et ideo ualet hoc emplastrum
℞. succi plantaginis aque rosate an. 3. iiii. aceti. 3.
5. albumina duorum ouorum terre sigillate quan
tum sufficit misceantur et fiat emplastrum liquidum
aliqua litem. Valent troisci ex puluere constricti
no et cetera. Recipe scribitur a Mesue et talis
℞. sanguinis draconis gummi arabici asati antef
i. feminis rosarum acacie ypoquistidos spodi ba
laustie boli armeni terre sigillate emantites coralli
rub. an. 3. i. 5. feminis papaueris seminis portula
ce cornu cerui adusti cineris galarum nuceis cip
si an. 3. i. puluerizentur subtiliter et incorporetur cum
succo plantaginis et fiant troisci possunt etiam re
duci in formam emplastri et super tempora appo
nantur. Tertio modo restringitur coagulatiuis
conglutinando ostificia uenarum sicut uis mastix
dragagantum farina uolatilis in molendino terra
aranea et similia et hoc misceatur etiam cum frigi
dis et magis adhereant. Quarto modo restri
gitur cum restringentibus a forma specifica sicut stercus
asini succus eius cinis eius interiectus stercus
porcinum carabe portulaca menta et eius succus
qui diu stetit in claustro tella aranea. Et nota
quod omnem fluxum sanguinis stercus asini
restringit quocumque modo appropinquetur: siue
emorroidalis sicut sic ex uulnere et maxie succus
stercoris. Quinto restringitur fluxus sanguis
narium cum distrabentibus siue interueniat euacua
tio ut phlebotomia cesatice siue epatice uel fase
ne uel uene magne que est in spatulis uel alterius
uene in parte diuersa siue euacuetur ut cum ueteris
posita supra mentem a quo provenit fluxus siue
sit epas siue splen et cum ligamentis exteriorum
sicut brachiorum cosarum mamillarum testiculo
rum et per apositionem urticarum fortiter punge
tum ad extrema et sub aselitis et aliis partibus cor
poris. Sexto modo restringitur fluxus san
guinis cum cauterizantibus inducendo crustam
super ostificia uenarum a quibus manat sanguis
sicut atramentum arsenicum calx uiua insufflan
do eam in nares etiam ferrum ignitum si caute po
natur alumen operatur a qualitatibus et forma
specificis et etiam cauterizat multum facit laudes
Zuic. de balneo alumino et restringendo menstrua

Emplastratio fiat et inunctio in temporibus et fro
ti ex gypso et albumine oui commisto. Item si
guis draconis boli armeni terre sigillate an. pillo
rum leporis ustorum et cum albumine oui miscea
tur et fiat stuellum. Item scia maior apostata su
per epas ipsum constringit.

Capitulum de uulneribus que sunt in interio
ribus partibus narium.

Recipe medulle uitelli oui dragaganti gummi
arabici an. 3. ii. olei sisamini. 3. i. cere quantum suf
ficit et fiat unguentum. Ad consolidandum ua
let unguentum de cerusa scripto a Nicolao. Ad
idem. ℞. olei amigdalorum dulcium. 3. i. olei ro
sati. 3. 5. butiri loti adipis galine mucilaginis dra
gaganti an. 3. ii. cere quantum sufficit et fiat ungue
tum ad remotionem escare. Ad idem quando
egritudo est fortior parum. ℞. ceruse. 3. i. 5. mer
curii. 3. 5. plumbi adusti abluti contriti. 3. 5. ace
ti parum cere quantum sufficit et cum sufficienti
oleo mirtino fiat unguentum.

Capitulum de emorroidibus que nascuntur
in naribus et polipo.

Hec sunt corrosiua polipis et carnis molis. ℞.
arsenici citrini et calcis uiue et floris eris an. ℞. 5
argenti uiui. ℞. 5. salis amoniaci. 3. ii. omnia ter
rantur et bullant in aqua et talis reseruata reddi
tur corrosiua. Et sunt alia corrosiua sicut cauteria
potentialia etiam aqua in qua calx sit extincta si
in ea extinguitur argentum uiuum est corrosiua.
Remouens dolorem post cauterium est uitellus
oui cum oleo rosato mistis rosis. Ad idem est utile
calcis uiue et exticte arsenici citrini an. 3. ii. colocar
flor eris aluis an. 3. i. galap balaustray an. 3. ii.
terratur predicta in mortario ereo et cum aceto forti
millum et triturat de forti millum fiat troisci et cum neces
se fuerit ut uno illo troisco distemperado et po
ne cum lusuio in nares. Aut puluis insuffletur in nasum
Ad idem de expertis. ℞. attrameti et puluerizetur
subtiliter mane et sero insuffletur in nares.

Capitulum de amissione odoratus.

Succus preos cum puluere piceo in amisso
ne odoratus ab opilato et iniectus in nares. Item
oleum nardinum in quo fuerit de puluere euforbii uel
castorei uel musci uel de oibus siliis. Ad idem. ℞.
sanfuci camomille foliorum lauri calameti sticados
an. ℞. 5. preos nigelle an. 3. ii. et cum aqua decoctio
nis predictarum fiat caput purgum. Ad idem. ℞. pillu
rum dyacastorei. 3. i. dissoluatur in succo rure aut si
chle et fiat caput purgum. Et solum succi predicti ualeat

Ad idem. ℞. nigelle coloquintide elebori
albi azimi piperis ana partes equales et fiat
puluis et insuffletur in nares. Odorare nigel
alm torrefactam in pano lineo ligata multum ualet

Ad idem. ℞. storacis calanite nucis muscate
cubeborum gariofilii nigelle ligni aloes spice cinis

moni ambre musci et cum laudano sufficienti fiat pomum ut supra dictum est. Ad idem fiat suffumigium ad narem de camemilla et melliloto ruta origano bulis in aquis et uino simul.

Capitulum de dolore dentium.

Phlebotomia uenarum labiorum in dolore de materia sanguinea ualet premissa tamen phlebotomia uniuersali hoc medicamentum utile est. **R.** masticeis. **z.** i. saluie. **Ad.** i. buliant in bono uino. **℞.** s donec reddat ad quartam partem. Et si dolor fuerit de materia frigida si uero de materia calida buliat in aceto communiter tamen ponitur de aceto quantum de uino euacuat ratione masticeis phlegma mucilaginosum stipticat ratione saluie. Aliud. **R.** passularum mundatarum a suis botriis. **z.** i. dolosum aleorum mundatarum. **℞.** s. i. buliant in uino et aceto. **℞.** s. i. iii. et coletur ualet quia euacuat.

Item acetum decoctionis spoliū serpentis ualet. **I**tem emplastrum factum de spolio serpentis ualet et mirabile. **I**tem acetum decoctionis coloiquintide ualet quia euacuat phlegma. **I**tem ualet uinum decoctionis edere. **I**tem uinum decoctionis ase uel case et sumitur. **M**edicamentum solenne. **R.** piperis feminis saxifragie subtiliter puluerizatorum. **℞.** s. i. cere albe. **z.** i. iiii. misceantur simul et dens dolorosus ponatur in illa cera mitigat acuitatem et alia euacuat phlegma. **I**tem ualet sacculus de semine saxifragie. **I**tem ualet radix diptami a tota specie et ideo masticata similiter et radix celidonie in dente coroso ubi est vmius.

Ex semine iusquiami uel cum semine porri uel seminis sinapis multum ualet in dente coroso ubi est humor putridus et corruptus. Debet fieri mundificatio cum medicina aliqua de predictis demum ponatur aliquid de aqua ardenti. **P**uluis conueniens ad remotionem defecationis demum. **R.** ossis sepie conchalarum marinarum albarum spuma maris nitri aluminis aristologie rotunde radices cane uste ordi usti sulfuris busti cinamomi piperis longi omnia puluerizentur et misceantur cum melle et postea fricentur dentes. **I**tem aqua que distillat a uite quando inciditur si ex ea dentes lauentur mitigat dolorem dentium. **A**d idem et est expertum lauri ter in mense cum uino cum quo bulita sit radix titimali seruat dentes a dolore.

Capitulum de dentibus extrahendis et stringentibus.

Lac titimali malasatum cum pasta uel cera facta cassula denti coroso corodit ligamentum dentis sic quod per se cadit. **A**d idem. **R.** lactis titimali. **z.** s. radices abrotani. **z.** i. iii. radices titimali. **z.** ii. mellis quantum sufficit et incorporetur ad ignem et ponatur supra dentem. **M**edicamen constricuum dentium. **R.** aluminis turis masticeis galorum cipressi florum rois marini. **℞.** s. partes equa-

les buliant in aqua pluuiali in uino sufficienti et lauentur dentes ex eo tepido. **A**d idem. **R.** cornu cerui usti salis usti myrrhe uste. **℞.** s. ii. et cum mele fiat decoctio de qua liniantur gingiue a parte intrinseca et extrinseca. Et nota quod debet sibi cauere ab omni masticatione et a tangendo ipsos cum manu uel lingua.

Capitulum de congelatione dentium.

Liquiritia et succus eius remouet congelationem dentium si masticentur. **A**d idem masticatio portulace et eius seminis contriti infusi in aqua.

Ad idem masticatio amigdalinarum dulcium.

Item lotio dentis ex aqua salita calida item ex lacte asinino. **I**tem ex decoctione aristologie longe ualet abluendo. **A**d idem lotio dentium ex decoctione granorum lauri.

Capitulum de dentibus qui dolent cum aere frigida tanguntur.

Quodlibet oleum actu et potentia calidum dolorem dentium predictum remouet. **A**d idem. **R.** granorum lauri aristologie lō. aluminis. **℞.** s. partes equales buliant in uino sufficienti et sepe ex eo calido lauentur dentes. **A**d idem et fortius sumatur predicta decoctio et adatur yerepigre. **z.** i. et ex calida lauentur dentes et continetur per horam. **A**d idem ualet si coluantur bene cum triaca bona et antiqua et diu stentur quod non aponatur aliqis liquoribus. **A**d idem dyasinasimus si teneatur in ore. **A**d idem ualet si ungantur dentes cum oleo de sinapi et sumatur predictum oleum et cum cera fiat cassula una dentibus multum ualet. Et nota quod medicamina dentibus aponenda debent esse multi causa acti.

Recepte de egritudinibus oris et lingue.

Capitulum primum de ulceribus oris et pustulis in lingua.

Capitulum de ulceribus oris.

Abstersio gingivarum sit cum ydromelle facto ex melle rosarum uel cum nio ru. in quo sint rose bulite. **P**uluis quem hic ponit rasus solidat. **M**edicamentum corrodens materias corruptas in ulceribus. **R.** arsenici rubei calcis aluminis galax florum eris subtiliter puluerizatorum. **℞.** s. i. infundantur in modico aceti per ebdomadam unam et ericetur et istius medicine ponatur. **z.** i. per unam horam super locum ulceratum et postea inungatur locus cum oleo rosato ad sedandum dolorem et post modum iteretur quousque materia sit tota presumpta. medicina consolidans. **R.** galax. **z.** i. aq. rosate. **℞.** s. buliant simul usque quo quarta pars sit presumpta et coletur et cum colatura fiat ebullitio. Et nota quod comedere persica remouet et fetorem puenientem ex istis. Et qui ulcera non sunt multum profunda ualet decoctio scia in uino ex istis. **R.** rasus repgamici aluis galax. **℞.** s. partes equales et buliant.

Ad idem colutio oris ex mele rosato colato
misto cum decoctione copularum glandium gala-
rum corticum granatorum et similibus.

Capitulum de fluxu sanguinis ex gingiuis.

Lotio corodens malam carnem ginguarum. **R.** flo-
rum olive. **℞.** i. s. piretri et radicum an. quartum
unum yreos. **ss.** albi masticis an. **ss.** mellis electi.
ss. iii. fiat decoctio clarificata usque ad quartas tres

Lotio mundificans gingivas. **R.** aque ca-
momille. **ss.** i. mellis rosati colati. **ss.** iii. misceantur
et cum panno infuso in predictis abluantur ginguę
ut lauentur cum uino decoctionis rosarum. **R.** gene-
rans carnem quam bene fuerit mundificare. **R.** oliba-
ni ligni aloes sarchochele sanguinis dracoidis sibi
liter puluerizatorum an. **ss.** i. misceantur simul et de illo
ponatur modicum in gingiua. **Ad idem** et etiam
confirmans dentem secundum **Auicennam**. **R.** lau-
dani masticis an. **ss.** i. camphore subtiliter plue-
rizatorum grana. **vi.** misceantur malafando cum
aqua rosarum et fiat maza et extendatur super pan-
nulum et ponatur super gingivas. **Hic** puluis pos-
tus super gingivas corodit carnem malam et mu-
ndificat bonam: regenerat carnem et confortat gingi-
uas. **R.** aluminis iameni. **ss.** ii. salis costi. **ss.** i. pul-
uerizentur et ponantur super gingivas. **Pan-**
nus diffusus in aqua distillata foliorum ciperis su-
per gingivas confortat auget eius partes unit.

Colutio oris prohibens fluxum sanguinis ex gin-
giuis. **R.** balaustiarum aluminis rosarum arno-
glose copularum glandium plantaginis an. par-
tes equales buliant in uino rubeo sufficienti et suf-
ficiant. et colatur os ex eo et optime ualet quia co-
fortat gingivas et restringit sanguinem inde
fluentes et cetera. **Ad idem** ualet colutio ex de-
coctione galarum et foliorum olive rosarum lenti-
um capitum rosarum et corticum granatorum.

Ad idem **R.** piretri radice lili an. **ss.** i. sumi-
tatum galarum non perforatarum balaustiarum
an. **ss.** ii. terrantur subtiliter et gingiuis aspergun-
tur et cum eo fricentur. **Ad idem** ualet si ex p-
dictis sumptis in dosi maiori fiat decoctio in uino
rubeo cum quarta parte aceti et ex ea fiat colutio
oris. **Et** si est ibi ulcus profundum addatur
aluminis due partes. et fiat decoctio. **Similiter**
cum dicta decoctione potest poni mel rosatum co-
latum pro mundificatione saniei ab ulcere.

Capitulum de casu uulue.

Quando est a materia calida facta phleboto-
mia et euacuatione uniuersali in principio competet
repercussiva sicut ista. **R.** decoctionis gallarum. **ss.**
iii. dyamozon. **ss.** ii. misceantur et fiat gargarisma
prohibet dilatationem. **Item** in augmento
competit medicamen rosarum factum ex galio et
sale amoniaco trinis simul. **Item** decoctio re-

percussiva facta ex decoctione citri seminis rosarum
cum succo barbe yrcine et modico aceti in punci-
pio prohibet dilatationem. **Item** gargarisma
thuris masticis nucis ciperis cum dyamozon

Quando est materia frigida in processu ualet
hoc gargarisma saluie seminis sinapis an. **ss.** iii.
buliant in aqua sufficienti et coletur et addatur co-
lature melis rosati colati. **ss.** iii. et fiat gargarisma

Ad idem ualet gargarisma factum ex oximele
sinapi molito cum aceto an. partes equales.

Ad idem ualet pro eleuatione eius hoc. **R.** ba-
laustiarum aluminis an. partem unam campho-
re partes. **ss.** ponatur cum instrumento in uulnam

Ad idem. **R.** anthere. **ss.** i. succi barbe yrcie
ss. 3. buliant in uino et ex eo fiat collutio oris.

Ad idem. **R.** galarum partes duas salis amo-
niaci partem mediam puluerizentur et ponatur
ad uulnam. **In** infantibus linitio sinapis ex
galia adusta cum aceto multum ualet.

**Capitulum de sanguifugis et aliis que ingre-
diuntur.**

Decoctio facta ex rebus amaris interficit san-
guifugam et ea facit remoueri ab adherentia gar-
garizando. **Item** medicine ex solutione iter-
ficient si fiat gargarisma. **Item** puluis restri-
ctus sanguinis consuetus ualet ad restringendum
sanguinem postquam sanguifuga fuerit remota et est
R. pulueris sanguinis draconis terre sigillate.
aloes pilulorum leporis an. fiat puluis et ponatur
cum instrumento in gutture ubi sit apocrita sanguis
fuga si uideri poterit. **Ad idem** pro tollendo
adherentiam sanguifuge. **R.** alcorum lupinorum
coloquintide an. partes. **ss.** i. nigelle par. **ss.** 3. sinapis
partem. **ss.** 3. buliant omnia in aceto uini sufficien-
ti sufficienter et coletur et colature addatur salis
amoniaci. **ss.** iii. et fiat gargarisma. **Ad idem**
succus salicis gargarisati ex proprietate. **Ad**
idez ualet gargarisinus cum aceto et asa fetida.

Ad idem ualet si pice liquida misceatur cum
aqua et fiat gargarisma.

Ad idem ualet masticatio alcorum et aperto
ore stetur ad solem apocita aqua frigida ante os

Capitulum de his que in guttur ingrediuntur
siue sint spine siue sit os.

Ad aduocandum extrahendi spina potest esse tribus
modis. **Primus** ut ligetur filus in capite
canipe recentis et quod illa canipa transglutietur et
non masticentur fortiter ne una pars aza alia sepe
retur et quando fuerit in gutture subito extrahan-
tur. **Et** quia canipa est uiscosa ideo talis spina in-
fingitur ibi et extrahitur cum canipa. **Uel** fiat
decoctio cum canipa et inde fiat gargarisma.
Secundus modus est quod capiatur de sponsia
in parua quantitate et ligata cum filio in puaquantitate

transglutiatu r subito inde extrahatur sic cum spongia extrahetur spina. Tertius modus est ut fiat emplastrum de mucilagibus seic lini cū butiro r medulla cassie r oleo amigdalio dñci ualeat multum. Ad idem ualeat si percuciatu r in collo fortiter. Ad idem ualeat si uomat fortiter post cibum sumptum r sepe. Ad idem si fiat gargarisma cum rob uue i quo decocte uue sicce ul sic? Ad idem ualeat si ficus transglutiatu r ligata cū filo modice masticata r inde subito extrahatur cū dicto filo. Ad idē transglutiatu r aliqua corda duplicata r inde extrahatur debito modo.

Capitulu de grauitate lingue.

Premiantur euacuatoēs capitis r phlebotomia si expedit fricare linguam cum salua si expedit facit loqui cicius r competit pueris r etiam quādo lingua paralyticatur. Gargarisma factum ex decoctione saluie yfopi acori ualeat ad faciendum loqui. Piretrum ligatum in panno si aliquāter masticetur ualeat sed si masticetur sine panno pustulas facit in ore. Ad idem ualeat oximel squilliticum quando ex eo coluitur os. Ad idem r. cōditi. 3. i. euforbii. 3. 5. puluerizentur simul r cum eis fricentur lingua. Ad idem. r. salis armoniaci piperis sinapis baurach. 33. satifragie origani sansucci salis naptici añ. part. i. puluerizentur subtiliter r aque calide misceantur r fiat gargarisma dieb? cōtinuis r est res expta. Ad idē r. melis rosati colati. 3. ii. salis gēme. 3. ii. misceantur r lingua sepe colluatur.

Caplm de lingua q̄ adeo tumescit q̄ os egreditur Gargarisma ex decoctione yreos sinapis piretri r similitū ualeat in hoc. Puluis fricatus sup linguā factus ex pipe. 33. piretro r fistibus ualeat. Ad idē gargarisma factū ex decoctione datiloz sicuū passularū cū uino dulci. Ad idē. r. oximelis sqillitici. 3. iii. rob uini. 3. iii. misceantur r fiat gargarisma p̄tinuū. Ad idē decoctio fenugreci passularū seniculi radices lilii sicuū cui addatur melis ros. colati. 3. iii. r fiat gargarisma continuum.

Caplm de glādula s̄b lingua r uocatur ranula.

Trocisci positi a r. añ in. c. d. pustula que nascitur in lingua sūt crocodētes hanc glādulā q̄ ē ap̄a ex phlate. Ad idē. r. origani p̄fici corticū granatorū salis añ. ptes eq̄les puluerizētur r cū eis fricetur lingua infantis r est res experta. Etiam sola fricatio cum sale aliquando sufficit.

Caplm de ambabus apostematibus i lingua

Gargarisma factū ex decoctiōe piretri se. urtice yreos multū ualeat i hoc. Nota si tñ ap̄a ē cum calitate tunc frigida p̄petunt r si cum frigate cala. Et nota q̄ in passionibus lingue multum ualeat phlebotomia uenarum eius ualeat.

Capitulum de squinantia.

Recipe in principio quādo materia est calida gargarismus ex succo lactuce v3 a complexiōe et a forma specifica. Item gargarism? ex decoctione galarum sumac r dyamoron. Itē gargarismus ex decoctione mirtlorum ualeat. Itē r. sirupi de papauere dyamoron añ. 3. 5. aque rosate. 3. ii. misceantur r fiat gargarismus. Si muliter ualeat tenere pillulas in ore prohibent de seensum reumatis calidi que posita sunt in capitulo de catarro. Ad idem. r. aque rosate. 3. iii. acen. 3. i. misceantur r gargariza. Ad idē rob uini in aqua rosata similiter si ponantur uini granatorum. In augmento. r. liquiritie rase uuarum passiarum mundatarum ab arlis. añ. 3. 5. caricarum pinguium. 3. i. feminis p̄siliū feminis citoniorum feminis papaueris albi añ. 3. 5. ordeī mundati quart. 5. melis. 3. ii. fiat decoctio parum clarificata usq̄ ad consumptionem medietatis r coletur. Ad idem. r. dyamoron. 3. ii. melis rosati co. 3. i. fiat decoctio sicuum liquiritie ordeī passularum datiloz r fiat gargarisma.

In statu competit oximel dyureticum r repletur materia. Unguentū ab extra maturatiuum. r. mucilaginis feminis p̄siliū feminis citoniorum añ. 3. ii. medulle caseifistule butiri sine sale añ. 3. 5. fermenti caricarū pinguium añ. 3. i. ul. 3. i. olei uolati. 3. ii. misceatur r unguentum fiat.

In squinantia frigida in principio quādo materia est frigida grossa competit gargarismus subtilissimus sicut iste. r. radices yreos. 3. 5. yfopi capilli ueneris recentis añ. 3. i. liquiritie rase uuarum passiarum e nucleatū caricarum añ. 3. i. feminis fenugreci feminis lini añ. 3. 5. ordeī mundati quartum. 5. melis electi. 3. ii. fiat decoctio parum clarificata usq̄ ad quartum. In statu ad rumpendum competit oximel squilliticum maturatiuum ab extra. r. unguenti dialtee quart. 5. mucilaginis feminis fenugreci feminis lini añ. 3. ii. medulle caseifistule butiri recentis sine sale añ. 3. 5. fermenti caricarum añ. 3. i. olei amigdalaz dulcium. 3. ii. misceantur. Pillule superius descripte contra reuma frigidum retente in ore ualeat in principio squinantie. Gargarismus ex decoctione moris dyaboli continue ualeat. Ad idem. r. oximelis compositi. 3. 5. dyamoron. 3. 5. fiat decoctio sicuum passularum yreos yfopi mirti r apponatur modicum croci. Et si decoctio fiat sine piretro pipere sale r armoniaco r nuro erit gargarisma ualde fortius aliquo predictioz.

Capitulum de tñ.

Abstratiuum i tñ sicca calida r aspera sūt sicut sirupus uolatus sirupus de papauere de iuibis aque decoctionis ordeī uolarum liquiritie passularū sebesten succ. al. Eūatū i tali passione

R. medulle castieffitu. **℥. i. s.** distemperentur cum predicta decoctione et addatur in decoctione pruna tamarindi añ. **℥. s.** semini comuniū papaueris ea pilli ueneris añ. **℥. ii.** Confectiones ualentes dya dragagantum lac dyapapauer penidii liquiritia pillule bichechie rotunde sub lingua in tusi secca et aspersa. Unguentum in tusi secca et calida. **R.** mucilaginis psili mucilaginis dragaganti gumi arabici añ. **℥. ii.** asungie galine medule uitulli añ. **℥. s.** olei uiolati olei amigdalatum dulciū añ. **qr. s.** cere quantum sufficit et fiat unguentum. Ad idem. **R.** olei uiolati cere albe añ. quantum sufficit et fiat sparadrapus ad longitudinem unius palmi et ad latitudinem medii et ponatur supra pectus. In tusi frigida phlegmatica quando materia est phlegma grossum in pectore exiis causa tussis ualeat iste sirupus. **R.** radices pteos radices enule capane añ. quart. **s.** psopi capilli ueneris recentis añ. **℥. ii.** scerpilli calamenti origani psilli. **℥. i.** anisi feniculi seminis urticae ozobi seminis fenugreci seminis lini affi añ. **℥. i.** ozdei mundati quar. **s.** liquiritie rase nuarum passularum mundatarum ab ariliis añ. **℥. ii.** melis succari añ. **℥. s.** fiat sirupus clarificatus usque ad quartum. Item ualeat sirupus de ozobo uel de psopo et est extensor bonus. Item sirupus de liquiritia et sic fiat. **R.** sirupi de psopo. **℥. i.** de liquiritia. **℥. s.** fiat decoctio liquiritie ozdei datilorum passularum cum zuccharo. Item sirupus de prasio oximel squilliticum pillule de agarico fm descriptio nem mesue et auicenne cum quibus debet purgari post sirupum. **R.** radicum lilii radicum feniculi añ. **℥. i.** agarici. **℥. i.** turbit. **℥. s.** pulpe colocynthi de sarcocole añ. **℥. s.** yere pigre galieni. **℥. ii.** puluerizentur et fiant pillule cum succo capillorum ueneris et administrentur in introitu leti. Unguentum ad pectus quando est tussis humida de materia phlegmatica in pectore. **R.** mucilaginis fenugreci mucilaginis seminis lini añ. **℥. ii.** olei amigdalatum dulcium cere quantum sufficit et fiat unguentum et fiat sparadrapus in quantitate ut supra. Ad idem ualeat bombix bene carminatus et madefactus in oleo amigdalatum dulcium et calefactus ad ignem. Suffumigium ad idem. **R.** psopi. **℥. i.** liquiritie passularum mundatarum ab ariliis quartum. **i. s.** seminis fenugreci seminis lini añ. quartum. **s.** bulliant in quattuor libris aque usque quo redeant ad duas libras et fiat cum tractione dicta in capitulo de catarro. Confectiones conuenientes loch de pino dyapenidon loch sanum et expertum est dyaprasium. Et est fortior aliis loch de squilla dydriis ut puto salamonis. Item ius galli antiqui cum quo bulliant semina cartami psopus pteos passularum seminis urticae. Item a porpziare

multum ualeat hoc scilicet enula crocus pulmo uulpis bene lotus cum uino et exiccatus et datur **℥. ii.** cum bono uino dulci uel cum decoctione predicta.

Capitulum de asmate.

Asmaturatus materie asmatas quando est grossa phlegmatica sirupus de psopo sirupus de prasio oximel squilliticum cum aqua decoctionis passularum psopi et cetera. Item ad idem ius galli cum bulliant semina cartami psopus pteos passule semina urticae cum aqua melio aut ad su pradicta aqua. Item ualeat pulmo uulpis ut supra. Confectiones bone in hoc loch de pino loch sanum et expertum: loch de squilla dyaprasium dydriis enula omni modo et crocus quia ambo ualent a forma specifica. Ad idem. **R.** liquiritie. **℥. i.** uue passule. **℥. s.** capilli ueneris. **℥. i.** melis. **℥. s.** coquantur iste res in. **℥. viii.** aque usque quo remaneat. **℥. ii.** et cum illa aqua temperetur uinum suum. Ad idem summatur: malum granatum dulce et diuidatur in quattuor partes et in medio ponatur de zuccharo albo puluerizetur et pomum claudatur et ponatur sub cineribus demum grana predicti pomi postquam sterit sub cineribus aliquantulum eiciatur in uno uase et cum cocleari capiatur in ore et teneatur labendo pectus mirabiliter clarificat uocem et confert tussis.

Ad idem summatur ordine duo boli foliorum enule campane cum sicibus maturis sicis.

Ad idem si eorum panis scilicet coctus cum aniso feniculo et croco. Unguentum siue emplastrum supra pectus. **R.** datilorum pinguium caricarum pinguium añ. **℥. ii.** radicum malue radicum bismalue añ. quart. **s.** conuasentur fortiter et bulliant in aqua. Demum. **R.** stercois columbini termentine rasine añ. **℥. i.** misceantur omnia in mucillagine psilli seminis lini quantum sufficit et fiat emplastrum et ponatur super pectus. Euacuantia pillule almanforis hic descripte.

Ad idem pillule de agarico ualent multum.

Capitulum de pleuresi.

Quando est in principio de materia tiento sa uel subtili pauca uel aquosa calefactorium factum ex duabus partibus milli et tertia salis multum ualeat si fiat sacculus et ponatur super dolorem.

Et ualeat si fiat decoctio cum spongia.

In pleuresi colerica uel sanguinea digestium ueniens in principio. **R.** sirupi uiolati. **℥. i.** sirupi de liquiritia. **℥. s.** cum duplo aque decoctionis ozdei uiolarum iuiubarum et zuccharo. Item sirupus de papauere ualeat saltem propter uigilias. Ad idem aliud. **R.** endiuie scariole epatice latuce dulcis capillis ueneris recentis. añ. **℥. i.** seius frigidorum mundatorum seio male bismalue

seminis bombicis mundati añ. 3. i. floz violaz
flop nufaris añ. 3. i. 3uc. 1b. 1. 7 fiat si. clarificat^o

Solutium in eodē solutiuū factū in tusi cali
dat sicca 7 multū ualens est hoc. 1b. medulle ca
siesistū. 3. i. 5. distemperentur cū decoctōe orde
liqrine passularū iuiubarum uolārū pūnozū.
añ. 7 aromatizetur cū ciamomo pōt addi reubar
barum. 3. 5. spice. 3. i. 7 plus v3. Confectōes loch
de papauere dyapenidō dyadragantum pille bi
chichie retente sō lingua. In augmētō 7 qñ ma
teria ē grossa maturatiū. 1b. sirupi de yfopo. 3.
i. 5. cū aqua predcā. Uel fiat talis. 1b. yfopi capil.
neneris recentis añ. 1b. ii. liqrut rafe nuap pas
sulaz mūdaz ab arilis añ. 3. ii. orde. 3. i. seiu3
quatuor ffoz mundatōz se. b. uici se. sparagi se
nugreci se. lini añ. 3. i. aceti. 3. 5. melis quart. i. 3uc
cari quartos. iii. fiat sirup. Emplm maturatiūz
predicte materie. 1b. radicū altee. 1b. i. floz cina
momi meliloti uolaz siccarū añ. 1b. 3. farie se. is
lini farine fenugreci añ. 3. 5. farine fabe orde fari
ne. 3. ii. olei amigdalaz dulciū olei anetini olī uio
larū añ. 3. i. fiat ex his oibus emplm. Calefactori
um i hac materia. 1b. orde ozobi añ. quar. 5. sul
furi. 1b. i. 3. quascentur siml 7 fiat saccul^o ad quā
titatē unius palmi 7 buliant in aq 7 modico aceto
7 expresse ponātur supra locū. 1b. i. gatiū dolo
ris i quacūqz pleurisi. 1b. mahue bismalue añ. 1b.
i. pulsetur 7 cū oleo uiolato 7 asungia porcini recē
ti per modū emplī 7 ponātur super locum s3 nō
diu teneatur qz rematuraret materiā. Soluti
um qñ materia ē grossa 7 digesta. 1b. floz boza
gini floz buglose añ. 3. 5. liqrut rafe nuap passa
rū mundatāz ab arilis añ. 3. i. cartami mūdi. 3. 5
fiat decoctio in q dissoluatur casiesist. 3. i. agarici
elci turbit gūmōsi mūdati interi^o 7 exteri^o añ. 3. i.
7 fiat colatura usq ad quartā. 5. Et si uis for^o ope
rari quando materia ē mīta uti potes eleboro thi
mo 7 epithimo 7 istis similibus.

Capitulum de peripleumonia.

Idem ppetūt recepte q ppetunt pleuresi qñ est
d materia phlatica 7 peripleumonia ē d materia
phlatica q ut fit in plurib^o uenit. Qñ vō periple
monia est de materia colerica ppetūt recepte que
ppetunt pleuresi quando ē de materia colerica

Capitulu3 de spūto sanguinis quomodo docūqz
egrediat per os in uomitu sanguinis.

Electuarium istud v3. 1b. dyarodon dyapapa
ueri triasandali zuccari rosati facti cū ros siccie ci
tonioz cōditōz cū zuccaro sine spetiebus añ. q. r.
5. misceantur. Ad idē. 1b. 3. serue rosaz rubeatū
3. i. triasādali. 3. 5. corali rub. karabe lapidis ema
nitis se. portulace se. plantaginis añ. 3. i. sanguis
draconis dragagā gūi arabici spodiū añ. 1b. i.
pulaeris zuccari. q. sufficit puluerizētur puluerizā
da subtiliter 7 misceantur oīa in modum zuccari 7 o

sati. Ad idem troci^o ci iohānis mesue administrati
cū aqua plantaginis quazū rubrica posita ē in. c.
de tusi. Ad idem aque rosate potate succi uirge pa
storis potatus. Ad idem efficaciter ualet succ^o pla
taginis cum modico opii. Empl^o super stomacū
ab extra factum ex succo plantaginis modico ace
ti 7 terra sigillata 7 etiaz plantago pistatis cū mo
dico aceti emplm ualet. In spūto sanguinis in tu
si 7 spiritualibus. 1b. trociscorum de terra sigilla
ta. 3. i. trociscorū de karabe. 3. 5. puluerizentur 7
misceantur cum aqua plantaginis aqua portula
ce añ. 3. i. 5. 7 in ore teneantur lambendo. Et tro
cisci descripti 7 experti in. c. de uentris fluxu infra
uide rubricā. Ad idem. 1b. tiriace recentis. 3. i. 5.
aceti aque portulace añ. 3. i. 5. uel 3. i. 5. Ad idem
pulueris lupinorum lapidis ematitio 7 distempe
retur cum aqua pluuiali uel portulace puluerizē
tur 7 teneat in ore lambendo. Ad idē utile folia
portulace masticata. Ad idem lapidis ematitio.
3. i. cum aqua plantaginis. 3. iii. Ad idem grano
rum miri seminis plantaginis subtiliter pulueri
zatorū añ. 3. ii. aque portulace. misceantur 7 pote
tur lambendo. Electuariū. 1b. zuccari rosati an
tiqui. 3. i. 5. Electuarii constrictiui. 3. i. manus xpi
plati triasandali dyapapaueris añ. 3. 5. trocisci d
terra sigillata trocisci de karabe añ. 3. i. incorpore
tur cū sirupo mīttino. Ad idē aliū. 1b. pincarū
mundatarum ab utroqz cortice. 3. i. passularum
mundatāz. 3. i. 5. liquiritie subtilissime incise. 3. 5.
33. 3. i. cinamomi. 3. ii. amigdalarum dulciūz zuc
cari albi ad pondus omnium 7 fiat electariū ul si
at tragea in forma solida. 1b. i. ualens aliud ad
idem. 1b. dragaganti. 3. 5. carabe corali rubei la
pidis ematitio boli ar. añ. 3. i. sanguinis dracōis
origani gūmi arabici añ. 3. 5. seminis portulace
seminis plantaginis coriandri preparati añ. 3. 5. 5.
masticis olibanī grana tria uuarum passerum
pinguim. 3. i. aque rosate. 3. i. aque portulace.
3. i. 3. zuccari albi. 1b. i. 7 fiat electuarium quo uta
tur tenendo in ore lambendo. Unguentum
ad pectus hoc unguentum est singulare quia re
stringit sanguinem 7 non auget tūm sicut illud
q scribit Almansor. 1b. olei rosati olei amigda
rum dulcium olei mirtillozū añ. 3. ii. succi cito
niorum cere quantum sufficit fiat unguentum.
Ad idem. 1b. accacie ypoquistidos sanguis dra
conis balauftiarum gallazū masticis ro. 3. i. 3.
i. turbit boli armeni añ. 3. i. olei rosati olei mirti
ni masticini añ. 3. 5. albuminis unius oui cere quā
tum sufficit fiat unguentum. Pillule biebiebie
sub lingua tenende. 1b. dragaganti seminis por
tulace parum asate gūmi arabici añ. 3. 5. lapidis
ematitio antere boli armeni terre sigillate kara
be corali rubei añ. 3. i. mucilaginis psilii. 3. i. pul
uerizentur subtiliter puluerizanda 7 misceantur

cū aqua portulace ⁊ fiat bichichie in forma lupini
 Sirup. pstrictiuus. ℞. granorū mirti sumac ros.
 balauſtiarū antere copulaz glandiū galaz aca
 tiepogſtidus añ. 3. 5. sandalorū al. se. citoniorū
 ſpodii añ. 3. ii. dragagāti gūi arabici boli ar. ſan
 guis draconis añ. 3. i. 5. terre ſigill. maſti. añ. 3.
 iii. turis papaueris albi. 3. ii. 5. lapidis emati. 3. 5.
 ſucci plantaginis uini citoniorū añ. ℞. 5. diſpūiē
 tur ſucci ⁊ colentur ⁊ facta decoctōne cum aq̄ plu
 uiali ⁊ zuccaro al. ſufficienti fiat ſirup. Purgatio
 cum pharmaco. ℞. pillaz de agarico. 3. ii. pillarū
 cochiarum. 3. i. ꝑficiātur ſiml. ℞. reſoluēna ſāgu
 nem poſtquā fuerit uena ꝑſolidata remanente in
 ꝑcauitate pectoris. ℞. tiriace antiq. 3. i. 5. ſtur cū
 3. iii. decoctōis liquiritie ⁊ capill. ueneris. Ad idē
 ℞. tiriace antiq. 3. i. aceti. 3. i. aq̄ ros. 3. ii. ⁊ miſce
 antur ꝛc. Ad idē aq̄ ſcabioſe v3. Et nota q̄ ſi ſpu
 tū ꝑūcit a corruptōe. ꝑimo ſcā ꝑhlebtoromia d3
 fieri purgatio eius q̄ ē cā corrupcionis. ſ3 iſti raro
 ul nunq̄ euadunt. Ad medicamē ultimū i oi fluxu
 ſanguis. ℞. ꝑiretri al. uſqami añ. 3. v. terre ſigil
 late opii añ. 3. ii. ſeis canapis croci añ. 3. i. 3. i. ca
 ſtor: ei ſpice euſorbii ꝑiretri margaritarū ꝛ ꝑerfora
 tarū karabe zedoarie dronici añ. 3. i. i. cāpho. 3.
 vi. ꝑſice cū mele ros. coto. q̄ ſufficit. 3. of ē a. 3. 5.
 uſ3 ad. 3. i. cū aq̄ plantag. 3. i. 5. uini ſtillicis. 3. 5.
 Capitulum de ꝑtiſis.

Sirupus ualēs ꝑtiſis cataractis ſanguinē ſpūē
 tib. ℞. liqrine. 3. ii. capilli uene. 3. i. añ. ꝑepave.
 al. ꝑlmonis uulpis ſe. cōiuz ſrioz ros. uiolaz ſeis
 ſeniculi croci puluer. cancroꝝ ſiualitiū aduſtorū
 añ. 3. vi. ſſopi ſicce. 3. i. 5. ꝑaſtoris plātagis añ.
 Ad 3. 5. ſe. citoniorū ſe. malue uinibaz añ. 3. ii. cube
 baz nu. muſ. añ. 3. i. paſſulaz. 3. 5. ꝑēdiū ⁊ zucca.
 q̄ ſufficit ⁊ fiat ſirup. cū aqua pluuiali ul ſōtis cla
 ri ⁊ detur i auroꝛa. Purgatio cum pharmaco quā
 do eēt neceſſaria ſed euitanda quāto plus poteſt.
 ℞. pillaz de agarico. 3. ii. pillulaz cochiarū. 3. 5.
 uico: ꝑorentur pillule. Loch ualēs ꝑtiſis ⁊ cōſum
 ꝑtiſ ⁊ educēs ſaniē ⁊ ꝑectꝑ mundificans. ℞. ſeis
 papaueris albi ſpodii ſe. lini toꝛefacti croci amig
 dalaz dulciū añ. 3. iii. amidi gūmi arabici draga
 gāti ſe. citoniorū ſe. citulorum añ. 3. vi. granorū na
 ſturci croci amigdalaz amararum ſabaz añ. 3.
 i. 5. ꝑēdiop. 3. v. diſſoluātur ꝑēdiū cum aq̄ ſōtiū
 ⁊ fiat loch. ꝑotus ualēs ꝑtiſis loco lactis mundi
 ficans ꝑectꝑ ⁊ ꝑſolidans ulcus. ℞. radice ꝑreof
 3. ii. ꝑſopi capilli ueneris recentium añ. Ad. i. or
 dei mundati quartus. i. q̄tuor ſe. ſrioz maioꝝ ⁊
 minoz ſe. malue ſe. bōbaciū mundatoꝝ ſe. ſeugre
 ci uinubarum ſebecten añ. 3. 5. liqritie raſe unaz
 paſſarum mundatarum ab ariſ. añ. 3. i. mel' elec
 ti quartum. i. zuccari alias quartos. iii. fiat ſiru
 cum aqua pluuiali. Electuarium ad idē. ℞. radi
 cis ꝑreos recentium inſuſorum ꝑ noctem in ſiru

po roſato. 3. ii. pulueris dragagāti. 3. i. candii ꝑē
 dioꝝ añ. quart. 5. zuccari. ℞. i. fiat electuarium
 Et ꝑōt ꝑoni carniū teſtudinis nemoꝛalis ꝑpara
 toꝝ beñ quart. i. mūdatarū ab ariſis. 3. 5. fiat ele
 ctuariū. Ad idē. ℞. roſa. ru. q̄rt. 5. capillorū uene
 ris. 3. 5. paſſularū ꝑlueris dragagāti. 3. v. ꝑlueris
 ꝑlmonis uulpis. 3. i. ſeniculi ꝑuluerizati. 3. 5. zuc
 cari. q̄ ſufficit ⁊ fiat ſicut zuccarū ros. Unguenta
 danda. c. de ethica Ab extra appꝛoximanda v3 i
 hoc caſu. 3. iē ualet electuarium reſtauratiu3 de
 ſcribendum in capitulo de ethica.

Capitulum de tremore cordis ⁊ ſincopi.

In cauſa calida tremoris trociſci antozū q̄ di
 cuntur cāphorati ualet maxie dati cū aqua ros.
 Electuariū ad idē. ℞. ꝑſerue roſarū ru. 3. 5. ꝑſer
 ue nenuſaris ꝑſerue bugloſe añ. 3. ii. margaritarū
 3. i. ſacintoꝝ ſaſiſorū ſmaragdorū ſe. citri ſe. ace
 toſe corali rubei añ. 3. i. ſandalorū alborū coꝛian
 dri ꝑreparati ſpodii doronici been al. ⁊ ru. añ. 3.
 5. oſſis de corde cerui inſuſi. 3. 5. aq̄ ros. limature
 auri ⁊ argē. añ. 3. ii. ꝑuluerizēt ꝑuluerizāda ⁊
 fiat ſicut zuccarū roſatū ſine igue. Sacul' cordial'
 ab extra fiat ex iſtis ꝑlueribꝑ ⁊ ſindone ⁊ gna. Epi
 thima. ℞. aq̄ roſate aq̄ nenuſaris añ. ℞. i. ſucci
 ꝑomorū acetoforū facta reſidentia. ℞. 5. aq̄ bug
 loſſe aq̄ meliſſe añ. 3. iii. aceti. 3. i. ſandali ſeminis
 citri ſeminis acetofe añ. 3. i. camphore. 3. 5. ꝑulue
 ris roſarū. 3. ii. 5. ⁊ fiat epithima. Odoratiuum
 ſūme odoratiuum factuz dictū in. c. de cura ſcolo
 ris capitis ꝑuenientis a cauſa calida. Sirupus
 ualēs in hoc ⁊ iuleb. ℞. aq̄ roſate ſucci ꝑomoz
 acetoforū aq̄ bugloſe añ. quart. i. zuccari. ℞. 5. ſi
 at iuleb uſq3 ad. ℞. i. ſirupus uiolatus ſirupus ne
 nuſaris ſirupꝑ de acetofa ſirupꝑ acetofus ſirupus
 roſatꝑ. In tremore ⁊ ſincopi a cā frigida troci
 ſci antozū ⁊ ſua ꝑſecta diamuſcum. Ad idem. ℞.
 margaritarū. 3. i. doronici been al. ⁊ ru. 33. ſlorū
 cinami maciſ. galange meliſe añ. Ad. i. garioſilo
 rum cubebe bugloſſe meliſſe añ. 3. 5. ſandali ſeri
 ci crudi grana tinctoz ligni aloco ſtoracis calami
 te ſeis baſilicōis añ. 3. 5. radice bugloſe. 3. i. cro
 ci. 3. 5. corticū citri cōdiſi añ. 3. ii. liqritie. 3. 5. cādi
 3. x. carniū unaz paſſarū bene pinguium. 3. i. aq̄
 bugloſe. 3. 5. aq̄ meliſe ſucci ꝑomorū dulciū aque
 roſate de damaſco añ. 3. 5. muſi abze añ. 3. i. zuc
 cari. ℞. 5. ⁊ fiat electuariū. Ad idē ualet diamarga
 ritoꝝ dyacamereon ſimplex uel mixtū. Electuari
 um de margaritis ſemper ualet in quocūq3 tꝑe
 ⁊ ſincopi ⁊ quaſi in quacūq3 cauſa. ℞. doronici
 corticū citri ſlorum boꝛaginis roſarum rubea
 rum been albi ⁊ rubei coraloꝝ rubeozum limatu
 re eboris añ. 3. ii. ſpodii maciſ. gallie muſcate ka
 rabe oſſis de corde cerui ſandalorū rubeorū añ.
 3. i. 5. ſeis baſiliconis ſlorum morelle meliſe coꝛiā
 dri cinamomi cubebe cardamomi zedoarie ſpice.

nardi ligni aloes sete pbusse croci añ. 3. i. miroba.
omniũ. 3. 5. margaritarũ argenti foliati añ. 3. 5. be
rilicorũ iacitorũ smaragdorũ saphirorũ añ. 3. i. mel
lisse buglosse añ. 3. ii. abze. 3. 5. caphor. 3. i. musci
3. 5. succi pomorũ redolentiũ dispũati succi buglos
se añ. 3. ii. 7. cuz succaro sufficiẽti 7 aque rosate et
buglosse fiat cõfectio ponẽdo super. lb. i. succari
pro qualibet. vi. 3. in pulueris predictorũ. **Doct**
17. aque buglosse. 3. ii. pulueris gaf. 3. 5. malua
sie. 3. i. 7. misceatur 7 potetur sũmo mane p unam
hebdomadã oi die. **Ad idẽ. 17. aq buglosse**
mellisse añ. lb. 5. succari. 3. iii. fiat iuleb usqz ad. lb.
i. **Epithia 7 eplm saccul 7 sirup. 17. aq mel**
lisse aque buglosse añ. lb. i. aceti. 3. ii. gariofi. 3. ii.
croci. 3. i. musci. 3. i. puluerisẽtur 7 fiat epithia cũ
sacculo. **Ad idẽ. 17. laudani quar. i. corticu ci**
tri gaf. 3. i. musci electi. 3. i. termẽtine. 3. 5. 7 cũ aq
buglosse fiat emplastrũ 7 ponatur tenue ad quan
titatẽ unũ palmi super cor fiat saccul de predictis
puluerib 7 in sindone de grano. Sirupi calefa
ciẽtes ualẽt. sirup de absinthio d mēta 7 silia.

Capitulũ de passione colerica. 17. rosarũ ba
laustie galiemuscate añ. 2. lb. i. 5. mēte acacie merte
thuris añ. 3. i. absintii ipogstidos ciperi gaf. ma
sticis añ. 3. 5. coralloz alborũ 7 rubeorũ spice añ. 3.
i. panis usti. 3. 5. caphore. 3. 5. teratur pdicta qrof
so mō 7 buliat cũ uino citoniorũ aq rosate añ. 3. vi.
uini nigri stiptici. 3. viii. aceti. 3. ii. 7 cũ spōgia infu
sa 7 exp̃ssa fiat stōi fomentatio. et de predictis fm
ebullitionẽ pōt fieri optime ad stōachũ: 7 pōt de
pdictis fieri saccul ad stōm. **Inunctio siue em**
plastrũ siue saccul. 17. olei masticiĩ olei citonio
rũ olei mirtini añ. 3. 5. pulueris rosarũ coralloz ru.
mēte añ. 3. 5. gariofilorũ mirti añ. 3. ii. misce 7 cuz
modico aceti 7 cere. q. suf. fiat unguetũ. **Idẽ si**
eri ẽt in forma eplastri. **Ad idẽ. 17. laudani masti**
cis añ. 3. 5. olubani. 3. 5. sandalorũ rubeorũ 7 al
borũ corallozũ ru. sumach berberis añ. 3. i. ante
rie acacie ypoqstidos balaustie añ. 3. 5. termẽtine
3. i. 7 cũ oleo rosato fiat emplastrũ ad modũ seuti
7 ponatur unũ a parte añ 7 aliũ a parte 7 ex op
posito stōachi 7 inuolutio pãnorũ frigidorũ infuso
rũ in aqua frigida reuolutorũ circa guttur. **Ad**
idẽ. 17. succi plantaginis aque rosate. q. suf. 7 fiat
emplm. **Experimẽtũ mulierũ panis assati 7 pi**
stetur cui addatur pulueris mastici. 3. ii. 7 fiat sac
culus 7 calefact 7 ad ignẽ ponatur super stō. **Si**
rup ualẽs ad uomitũ. 17. sirupi de mēta mine si
ne spẽb. 3. 5. trociscorũ de thure b descriptorũ. 3. i.
a 7 ad duplũ 7 calefactũ detur in mane. **Remẽ**
dia auctorũ sunt sp̃alia 7 singularia sp̃aliter uetosa
tio diacitoniten sine spẽb p cĩbũ retinet uomitũ
Similiter coĩadrum preparatũ post cibũ.

Capitulũ de his que stōachũ cõfortant 7 cibo
rũ p̃ficiunt digestionẽ. **In debilitate stōachi a**

cã frigida: cõfectões calide stomatice diaciminũ
diagalanga diacynamomũ dianisuz diacitoniten
cũ spẽbus diatrio pipereon fm meliue pliris arco
ticon diaolibanũ. 33. conditũ tragea facta ex. 33.
cinamomo gariofilis aniso 7 coriandro. qñqz ad
ditur muscus cũ multo succaro. **Ad idẽ. 17. ci**
namomi. 3. ii. 33. nucis muscate cardamoi galange
gariofi. añ. 3. i. macis ligni aloes añ. 3. 5. anisi. 3. i.
pellicularũ intrinsecarũ stōi gallinarũ bñ abluto
rũ cũ uino bono 7 efficatorũ. 3. iii. zuchari al. lb.
ii. ex his fiat cõfectio solida. **Ad idẽ. 17. cina**
momi. 3. iii. galange. 3. i. aque rosate odorifere. 3.
i. succari quantũ sufficit 7 fiat p̃fecto 7 bñ reslau
ret appetitũ 7 ea utere in delicatis. **Ad idẽ. 17.**
33. 3. i. gariofi. galage añ. 3. 5. piperis coriandri p
parati añ. 3. i. se. anisi se. feni. ameos spice nardi
cardamoi añ. 3. i. 3. 5. corticu citri conditũ. 3. i. liq
ricie rase. 3. ii. candi. 3. 5. passularũ mĩdaturũ ab
arillis. 3. i. aque rosa. odorifere quartũ. 5. succari
quantum sufficit 7 fiat cõfectio. **Puluis stōa**
chum cõfortans frigidũ. 17. coriandũ cinamoi añ
3. 5. trũ generũ piperis galage gariofilorũ. 33. añ
3. i. 5. anisi seminis feniculi añ. 3. iii. croci. 3. i. suc
cari albi ad pōdus omniũ fiat puluis. **Ad idẽ**
17. cinamomi electi 7 rasi. 33. añ. 3. vi. galage flo
rũ cinamomi añ. 3. iii. liquiritie rase 7 recentis. 3.
ii. 5. gariofilorũ. um. x. ii. nucis muscate. 3. i. macis car
damomi piperis magni añ. 3. 5. succari ad pōdus
omniũ et fiat puluis. isto uto: multum digerentia
materiã frigidã stomachi 17. oximellio simplicis
uel cõpositi. 3. i. mellis rosati co. 3. 5. aque absintii
uel feniculi. 3. iii. appropinquetur calidũ. **Ad idẽ**
sirupus de absinthio sirupus de menta sirup de
sumoterre 7 siles. **Ad idẽ. 17. mēte apũ absintii**
capillũ ueneris añ. 2. lb. i. anisi maratri ameos añ.
3. i. corticu radicio feniculi petrosilii añ. q. 5. ligri
tie rase passularũ añ. 3. i. aceti. 3. i. mellis electi suc
cari añ. lb. 5. fiat sirupus. **Euacuantia materiã**
frigidã in stō. 17. ycrepigre. 3. i. turbith. 3. 5. 33.
3. i. sumatur 7 disp̃eretur cũ decoctõne cõmuni
7 aromatizetur cũ cinamomo. **Ad idẽ pille de**
agarico pille de yerapigra pille inde descriptõne
hali auctoritate meliue. **Stomatũ laxatiũ stō**
machũ frigidũ cõfortatiũ ab extra emplastrũ
7 unguentũ rasis ẽt ex igrediẽtibz emplastrũ si
fiat sacculus. **Ad idẽ. 17. masticis galange 3e**
doarie ameos añ. 3. 5. mēte sicce absintii sici añ.
3. 5. termẽtine cere añ. 3. 5. 7 cũ oleo de mastice fi
at empl. **Ad idẽ. 17. olei masticis olei d absin**
thio añ. 3. i. olei mirtini. 3. 5. gaf. cinamoi galage
añ. 3. 5. ligni aloes. 33. añ. 3. i. cere. q. suf. aceti pa
rũ 7 fiat unguetũ. 7 cũ p̃dictis pōt fieri cerotũ addẽ
do mastice. **Ad idẽ. 17. aq mēte aque absintii**
maluasc añ. lb. i. pulueris gariofilorũ: mente
cinamomi: ligni aloes: galange ana. 3. i. et fiat

150

Capitulum d'idropisi. Digestiui i idropisi a ca
liditate epar. ℞. lupullosz fumerite cupatosz sco
lopédie cicosez an. ℥ss. i. édiuiz scarole ozulane
z siluestris an. ℥ss. i. fe. coizsz fioz lace ipice nar
di absinthii radicū apit an. ʒ. s. spodu sandalozur
ru. an. ʒ. i. s. rofap. ʒ. ii. acetū albi. ʒ. iii. cū zucal.
sufficiat cū sirup. capla. ℥i. s. Ad idē ℞. en
diuiz scolopédie caril. uene. an. ℥ss. i. fem. le. pe
trofi. culcute an. ʒ. s. spice nardi spice cellice an. ʒ.
ii. zuc. q. lat. z fiat siru. ʒ. s. artē. Solutiua i idropi
si cū fusate epar. ℞. floz boragii fumerite uolapz
an. ʒ. s. ligriue mūdare uiuibaz passulaz absinni.
an. ʒ. ʒ. pūia nūero. viii. spice nardi. ʒ. i. fiat deco
no i sero capno z i decoctōis pōatur mirobal. cutri
noz. ʒ. s. frictur z coletur z extrahantur medulle
callicifistule piguis. ʒ. i. reubarbari elci. ʒ. i. z oia
miscetur. Ad idē ℞. feri capni. ʒ. v. radicū i
uo frētū mūdatur a cortice. ʒ. s. bullat sil ad psū.
ptōs tertie pē z coletur z addatur colatur zuc. ʒ. s.
electuariū d' succo ro. ʒ. i. Ad idē ℞. radicū yro
succi fēcē fāz friditā. ʒ. i. z bibat solū ut cū zuc.
z ēt pōt sumē cū ouo sobili i modico feri capni. z
miltū vʒ z extpū ē. Ad idē ℞. floz laureole plūē
z atoz. ʒ. s. fūddatur p duos dies nāles i succo ci
tonioz z aceto an. p. cā iscopentur cū sirupo ref.
z fiat massa d' q pōt bari ad pōd. x. gnoz ordet.
z ē media forz. Ad idē z ē media optia. ℞. si
rupi rofati. ʒ. ii. aq decoctōis folioz laureole. ʒ. ii
z arō auzetur cū ciamemo z cū illa scriptur insir

2

m^o q dicit se laxatiuū nolle sumē. Ad idē. R. ra-
dicū yreos feciū mūdatur a cortice añ. lb. s. 7 si
at decoctō 7 cū illa decoctōe fiat siru. cū zuc. l. melle
7 iste siru. sufficit i laxado uētrē 7 ē mltū util. Ad
idē. R. succi prafu depurati 7 cū zuc. l. melle sirupi
zetur 7 detur mae pte 7 mirabl^r uz. Ad idē. R.
pillarū d reubarbaro. 3. ii. pillay aggrigatiarū. 3
s. ico: pentur: l' adde pillarū d mezereō. 3. i. 7 sūt
fortes. Curatō idopifis p urinā. R. seri capri
3. iii. spice nardi. 3. iii. buliāt fil' lēto igne usq ad
psūptō 7 qte p^o 7 detur oi mae colatū p duos di
es nā spica nardi iter cetera puocat urinā. Ad idē
R. succi calami scā ffidētia 7 potetur i mae. Ad idē
R. urie capne. 3. iii. spice. 3. s. mell. 3. s. parū bu
liāt 7 potetur i mae. Ad idē uinū decoctōis floz
āthos multū v3. Coctō. R. spērū p triasāda
spēr p diaradō añ. 3. iii. 7 cū zuc. fiat pfectō. In
idopifis scā cū magnis opulatōib^o epas 7 splēs 7
marie i asclite. R. radicū fci. apii petro. brusi ēdi
ue añ. 3. s. squati cuscute ligritie calami origa
ni yreos añ. 3. s. abinthii ros. succari bedeguar
capill. uenēis añ. 3. vi. floz buglosse anisi feni. eu
patōii añ. 3. s. reubarbari mastics agarici añ. 3.
ii. spice folii asari añ. 3. i. seinū cōiuz muli sol' dau
ci añ. 3. iii. fūterre pulegii sandaloz ru. 7 al. añ. 3.
i. s. epas adip puluēizāt. 3. s. 7 si uis i futuro pspile
ne adde capparoz scolapēdie corticūz tamarisci
corticū radicū capparoz corticū medianoz fralāi
añ. 3. s. thimi epithi añ. 3. ii. polipodu. 3. i. s. et
haz decoctōe sufficiēti i aq fabioz cū. lb. i. succari
7 lb. ii. mell' fiat siru. 7 acetosetur cū aceto boni ui
ni aut cū aceto ifusionis mezereō. Pille ad idē
sūt pille aggregatie pille d reubar. pille mezereō
troscici d lacha troscici d eupatorio troscici de ab
sinthio. Coctōnes dialaca diacucurma diar o
dō abas. Emplz ad idē. R. olibāi mastias myr
re añ. 3. i. gnatōz lauri. 3. ii. cipi cōsti añ. 3. i. s. flē
coris capraz 7 ouū puluerizataz 7 exccatoz añ.
3. iii. surfuris sal' nitri añ. 3. i. puluerizetur p dēā 7
cū melle ispissetur 7 fiat ēplz. Ad idē ēplz d mel
liloto ē pūcēs. Ad idē ungetur cū oleo fisticoz v^o
amigdalaz amaray. Ad idē sicū caricarū pin
guiū. 3. i. sicados stercois colūbi. 3. iii. spice nar
di mastics añ. 3. s. 7 cū uria capre 7 modico mell'
fiat sicut ēplaz. In tipanite fiat ut supra 7 fiat
cristeria carminātia.

Capl^o d dolore splēs. Digētia qñ mā ē cl'a
R. corticū radicū caparoz mediāi conicis tama
risci geneste añ. 3. i. ēdiuie scariole portulace scolo
pēdie capil. uene. feciū añ. 3. i. qttuor seinū cō
munū floz mūdatorū se. portulace se. apii se. busci
se. spgi añ. 3. i. mell' eli qñ. i. succari. q. suf. 7 fiat si
rup^o pus tñ ifūdatur i aceto cortices p diē. Ad
idē v3 siru. acetosus oximel simplex 7 silia. Sol
uētia qñ ē a mā cl'a. R. floz tamarisci floz boza

gio floz buglosse añ. 3. s. ouarum pasarū mūdatur
rū ab arill. 3. i. anisi. 3. ii. polipodu qñci opithi. 3.
s. corticū mirabol. idozū ifusozū per noctē i deco
ctōe p dicitarū. 3. i. ficetur d mae fortiter 7 coletur 7
colatura admissatur d mae i auro: a. uel loco mi
robalanozū dissoluatur in colatura dialene yera
rufini añ. 3. ii. Et nota q bibē cū uasis scis ex li
gnis tamarisci pstat ab egribib^o splēs 7 alus ac
cidētib^o mal' supuēientib^o splēi auēsoar. Dige
rētia qñ mā est fia. R. radicū yreos radicūz ac
cori corticū radicū feniculi petro. añ. qñ. i. iterioz
sqle. 3. i. corticū radicū caparoz medianoz corti
cū tamarisci frasini 7 genestre añ. 3. i. scolopēdie
capil. uene. feciū sanamū de gariohilate camedicos
camepitesos adiātoz añ. 3. i. anisi maratri cuscute
te asari se. portulace añ. 3. i. ligritie rase ouay pas
larū mūdaturū ab arill. 3. i. mell'. lb. s. succa
ri. 3. ii. fiat sirup^o. Ad idē oximel ppositū oximel
sqlliticū sirup^o d eupatorio siru. d calamito siru. d
scolopēdia 7 silia. Ad idē siru. d script^o. c. d idoz
pisi puenēte a fontib^o opulatōib^o. Ad idē qñ est
mlicia 7 cāt mliam. R. corticū radicū feni. petro.
radicū accori radicū cipi añ. 3. i. radicū rasani ra
dicū apii añ. 3. s. corticū caparoz mediāi conicis
tamarisci frasini geneste añ. 3. i. germādzee scolo
pēdie añ. 3. i. s. eupatorio calamenti absinthii
capil. uene. ēdiuie scariole añ. 3. i. anisi baratri
cuscute se. portulace feni. melonis añ. 3. i. blacte
spice nardi ignati. 7. basiliēdis añ. 3. ii. ligricie pas
sularū mūdaturū añ. 3. i. succi bozagis succi sumi
terf añ. 3. ii. floz bozagis floz buglosse sticadof
arabici añ. 3. i. s. 7 cū zuc. 7 melle añ. fiat sirup^o et
acetosetur cū aceto uini i quo p^o steterit radices i
fufe p unā noctē. Soluentia qñ ē mā fia. R. ta
marisci floz bozagis buglosse añ. 3. s. anisi mara
tri cuscute añ. 3. ii. thimi epithi agarici elci añ. 3. s
passularū mūdaturū ab arill. 3. i. 7 fiat decoctō 7
in decoctōe dissoluatur yera rufini. 3. ii. lapidis la
zuli nonies abluti. 3. s. fiat colatura v^o ciati. Ad
idē. R. yera rufini. 3. ii. lapidis lazuli nonies ab
luti plūēizatorū. 3. i. s. miscarū cū sirupo p dēā
ul oximelle pposito 7 fiat pille. dosis ē. 3. i. Coe
ctōes diacapis diacalanitū diaciminū 7 silia.
Ungētū 7 ēplaz. R. mucilagis se. lini fenu
greci añ. 3. i. adipis gallie ansis anas añ. 3. vi. bu
tyri loti alungie porcine sine sale medulle bouine
añ. 3. s. puluēis corticū tamarisci salicis scolopēdie
corticū mediāi frasini corticū radicū caparozum
foliozū rute calami fici añ. 3. iii. olei d caparib^o
3. iii. aceti parū cere. q. suf. 7 fiat ungtū. Emplz
ad idē. R. armōiaci bdelii picis nauat añ. 3. i. cor
ticū caparozū se. sinapis scordeon stercois uacci
ni stercois ouis exccatoz añ. 3. i. s. mucilaginis
seugrea se. pilii añ. 3. i. pluerizetur puluerizāda
7 in forti aceto dissoluatur gūme 7 cū oleo laurio
fiat ēplm. Ad idē. R. radicū malue bismalue

radicū lilii cepe s'qle se. li. se. fenugreci caricarū pi
guū uuarū passarū sine arill' an. 3. 5. infūdatur in
aceto p noctē 7 postea buliat in aq camēlle lento
igne 7 oia ponatur i sacculo 7 super splenē pōatur
mirabiliter remouet duriciē splēis. Epithia ad
idē. R. oximellis simplicis. lb. i. corticū caparorū
3. ii. absinthii. 3. i. puluerizētur 7 cū oximelle buli
ant 7 epithietur cū filtro. Ad idē. R. unguētū di
altee asungie anas medullā uituli butiri sine sale
an. 3. i. olei amigdalārū dulciū. 3. iii. cere. q. suffi.
aceti pap 7 fiat unguētum.

Caplin de colica. Digerentia mām phlica3
faciētē colicā ul' iliaca3 sirup' d' absinthio siru. d' ca
lamito oximel s'qlicū oxiel ppositū 7 filia. Sol
uētia. R. cinamōi. 3. ii. nucimuscate ligni aloes.
spice cardamōi macis an. 3. 5. mastice bacharū
lauri macropiperis an. 3. ii. scamonee pparate. 3
iii. turbit optimi. 3. vi. 33. q. tūor zuccari. 3. iii. fi
at pfectio solida. dosis ē. 3. iii. usq ad. 3. iii. Ad
idē. R. diascinon. 3. 5. uini. 3. ii. miscēatur fil. bec
ē leuis 7 quoz tpe pōt appoxiari. Ad idē. R.
electuarii mei supi' d'scripti. c. ii. 3. 5. 7 detur sbito
Ad idē. R. yerepigre magne. 3. i. turbit. 3. 5. 33
3. i. distēpentur cū. 3. iii. boni uini uel decoctōe cōi
Ad idē. R. turbit. 3. i. 33. 3. i. mastice. 3. 5. zuc
cari ad pōd' oīuz fiat puluis. Ad idē. R. pillay
ilicaz. 3. i. 3. 5. ul. R. diacitonitē solutū uel cū
spēb' 3. 5. Cōfēdēs diaciminū diaterō pipeon
diagalaga dianisū diacalanitū pliris circoticon
tragea cōis 7 filia. Itē tiriaca mitridatū cū bono
uino. Ad idē dolorē multū ifestātē. R. tiriace. 3
i. triser. 3. 5. filonii. 3. i. miscēatur detur cū uino.

Ad idē p paupib' alēu cōfētū l' ciminū torrefa
cū pap cū bono uino an. 7 da p' cibū. Clistēia
7 ē ceteris media melior 7 ē suppositoria. R. seīs
anisi cimini aneti bachay lauri ameos feni. carui
an. 3. 5. origai calaniti rute an. 3. 5. foliozū ficie
mercurial' cāmille cētauree minoris an. 3. 5. ca
storei. 3. i. 5. furfuris. 3. 5. i. cardamōi polipodii
an. 3. iii. agarici. 3. i. 5. buliat pdeā sufficiētē 7 co
lētur 7 addatur colature olei rute olei aneti an. 3.
ii. sal' cōis. 3. i. yerepigre cassie fistule an. 3. 5. mell'
3. i. 5. 7 fiat cristē fortiter multū q n fiat nisi i ma3
necessitate. Ad idē ius galli dērepiti atiq cū de
coctōe cartami polipodii cimini aneti cētauree ani
si feni. an. lb. ii. 7 addatur cassie fistule yerepigre
an. 3. i. olei rute. 3. iii. 7 fiat cristē 7 ē optimū 7 est
sals lene. Itē ualēt suppositoria de melle loga et
acuta cū agarico 7 oppopōaco ul' exula salgēma
7 stercoze muris. Clistē mollitiū stante fece sic
ca. R. decoctōis malue maluanisē blitis merca
rial' se. hni fenugreci an. 3. 5. i. ficuū siccap nūero
v. anisi feni. an. 3. 5. furfuris. 3. 5. i. sal' 3. 5. yerepi
gre cassie fistule an. 3. i. oli rute. 3. iii. 7 fiat clistere
Ad idē. R. paritarie abrotai cētauree minoris
calaniti origani mercurial' an. 3. 5. i. anisi cimini

cartami an. 3. i. polipodii. 3. i. turbit serapini an.
3. ii. fiat decoctō cui addatur cassie yerepigre an.
3. i. olei rute olei anetini an. 3. ii. sal' pap 7 fiat clistē

Emplastrū unguēta 7c. Saccul' ex sale 7 mi
lio caloctus 7 suppositus. Ad idē uētofe magne
7 pōite supra umblicū. Itē spōgia ifusa i decoctōe
pdictor in clisterib'. Itē saccul' ex se. lini amio
torrefacto 7 fursure grosso. Itē balnea cūz her
bis predictis. Itē eplastra ex predictis. Item
unguenta. Quando est materia calida sirupus
violatus sirupus de endiuia sirupus acetosus:
oxizachara 7 filia. Soluētia colera in hoc ualēt

Clistere ad mollificadū qñ ē apā. R. lac3 uac
cini. lb. i. cassie fistule. 3. i. 7 fiat clistē. Itē empl3
ex mollitiū qñ ē dolor ab apate multū v3. Tra
cea carminās uētofitatē 7 phibēs cā gñari. R. 33
3. 5. anisi cōiādū pparati an. 3. ii. galāge cubebe
dōestice nucimuscate an. 3. i. gariofi. 3. iii. lignine
3. v. zuccari ad pōd' oīum. puluerizētur puluerizā
da 7 incidētur incidēda 7 fiat tragea.

Caplin de fluxu uētris. Frigide medicie sim
plices stiptice sūt iste sumach berberis ypoqstidof
balaustia gala acacia rose gūmi arabicū lutū ar
menū lutū sigillatū spodiū assū cāphora gña gra
natoz semē portulacē acetosa cōiādū arnoglos
sa portulaca abza miri antere sandali coralli fan
guis dracōis se. papaueris cauda eqna corigola
lābusca plātāgo suc' ei' semen ēt maxie assūz 7 si
milia. Fruct' fii stiptici citonia sorbe excula pira
siluestria matiā siluestria cornula agesta mora im
matura. Sirupi stiptici fii rob citonior sine spē
b'. Rob de ribes rob d' agesta rob de cornib'
sirup' mirtin' sirup' rosat' uel sic. R. aq plātāgi
nis aq endiuie aq ros. 7 cū zuccaro fiat sirup' si
ue iuleb. Emplm meū singulare. R. succi elcu
loz succi sorbaz succi corticis gñatoz succi balau
stiaz an. 3. ii. p'uno3 sine ossib' nūero. xxx. uini ci
tonioz uini rubei an. lb. 5. olei mirtini olei citōi
oruz an. lb. 5. plūeis mastice colofonie antē aca
cie sigilis an. 3. i. sāguis dracōis terre sigilate boli
armeni an. 3. 5. mediani corticis castaneaz. 3. vi. ce
re. q. suf. acetū pap fiat emplm. Emplm sim stip
ticū pfortatiū ptiuz circūstānū. R. succi plātāgi
nis uitz unū a q ros. acetū an. 3. i. sumach berbēis
an. 3. 5. miroba. oīuz boli armēi an. 3. ii. corāl. ru
sandalo. al. 7 ru. āthere mastice an. 3. i. pfidie ba
laustie gallay an. 3. 5. farine lētuz. q. suf. pulueri
zetur sbitū 7 fiat epl3 mediocriter ligdū v3 mira
bū qñ fluxui iūgitur mala clitas. Trocisci fii stip
tici trocisci d' spodiū cū se. acetose trocisci d' berbē
noisci d' balaustie troc. de terra sigillata troc. de
karabe troc. de ramich troc. de bolo armēo.

Cōfēdēs stiptice 7 sic zuccap rosatū atiquū tri
asādali diacitonitē sine spēb' man' xpi cū lapidi
b'. uel sic fiat. R. sādalo3 al. 7 ru. diarodō abba

¶ iii

tis an. 3. ii. coralloz ru. coriadrī ppati an. 3. s. se.
 acetose se. citonior an. 3. i. cinamōi. 3. s. pserue ro
 sa. ru. siccaz 3. s. aq ro. 3. ii. zuccari qstū sufficit fi
 at electuariū. Adedicie simplices cale 7 sriptice ci
 minū assū ameos anisū thuo mirra storax mastix
 nur mus. nur cipssi laudanū reubarbaz assūz ab
 sintū mēta lignū aloes cipi gario. cale vet? assa
 t? ablato sale p multā abluōne. Coagulū edi et
 leporis. Lōfcoēs cale diagalāga diaciminū dia
 cinamomū diacitonitē cū spēb? tiriaca metridiam
 ta. Emplasty calidū. R. anisi cimini nasturci
 assūz masticeis olibāi an. 3. iii. succi ab sintū. 3.
 i. s. aq ro. uity unū aceti fortissimi. 3. i. farie nucis
 cipssi. q. suf. puluerizētur puluēizāda 7 misceātur
 7 fiat emplz aliqūter ligādū. Sirup? cū fēi. sine se.
 v3. R. rob de achacia rob de gūis mirti rob d ci
 toniū an. 3. s. pulueris boli armēi se. rosa. an. 3.
 s. bulliat sil? 7 sirupizētur 7 utatur cū cibo 7 extra. ci
 bi q v3 ptra fluxū 7 febze. Adedicia euacuans
 sripticādo pserēs fluxū colēico. R. miroba. citri
 norū. 3. i. s. kebuloz idoz an. 3. i. reubar. 3. i. 3.
 i. dragagātī. 3. s. ifūdātur i uino citōioz. 3. ii. aq
 ediuie. 3. i. p die 7 nocte 7 mane expriatur 7 colatu
 ra ppinetur. Ad idē. R. micete. 3. vi. trociscoz
 spodiū. 3. i. misce cū aq pluuiāli 7 ppinetur i mane
 Adificātia ulcera cū disinteria p supi? R.
 idromell. 3. iii. aq ordeī. 3. vi. detur sepe i die stō
 ieiūno. Et bonū ē clistē lauatiū. Adolidātia ul
 cera scā mūdicatōe. R. gūmi arabici masti. thu
 ris karabe an. 3. ii. isormetur cū siru. rof. l? cū suc
 co ab sintū 7 fiat sicut pille 7 sumātur. v. stō ieiūo
 oi die sel? aut bis. Ad idē zuccari ro. 3. i. s. eleūa
 riū pstricti iseri? d scribēdi. 3. vi. dragagātī. 3. ii. tro
 cisci d terra sigillata. 3. i. coipef 7 def stō ieiūo. 3.
 i. p uice. Trocisci expn 7 opti ptra oēs fluxū 7 fe
 bzē. R. thuris sāguis dracōis an. 3. ii. s. boli armēi
 3. i. ematiq terre sigil. 3. v. balaustie. 3. i. s. spice cia
 mōi an. 3. i. opii. 3. i. karabe. 3. i. s. 7 fiat troscī. 3.
 i. cū succo portulace aut aq cisterne. 7 aliqū addi
 alūis. 3. i. s. 7 l? qn mā fuerit hūida mltū 7 qz pstrū
 gnt spūtū sāguis i illo ca. feci mētōne. Et scias q
 i singlo trocisco solū ingredif deianona ps. 3. i.
 opii 7 secure dari pnt. Nota q ista simplicia in
 quocūqz qstū fluxū pserūt p mū coagulū edi l? lepo
 ris 7 def an prādū. 3. i. 7 cenā cū. 3. s. aq plātagis
 Secūdū ē cale? ānqu? a quo butir totū 7 sal sue
 rit rēotū 7 dz minuti icidi 7 dciēs cū aq calā laua
 ri malaxādo ipm 7 postea exicef 7 quōlibz valet
 apporiatū. Tertū ē tiriaca recēs. 3. i. cū aqua
 plātagis. Quartū ē nasturciū assū admistref cū
 aq plāta. aut lacte capno 7 daf bis i die stō ieiūo
 3. i. Quitū lētes cocte i duab? aqs 7 p?ea assate i
 patella cū modico aceto 7 piguedie castrati 7 def
 loco cibi. Idē faciūt fabe ppare. Sextū ē dyaci
 tonitē sine spēb? an cibū. Septimū ē lac capnuz
 a quo butir ē extractū i quo sint exticti lapides flu

uiales ardētes l? calida ul? ferrū. Scdo notādū
 q tria sūt remedia singularia q pserūt exteri? ap
 pxiata i quocūqz fluxū. Primū ē appositō h?
 uetose super umblicū. Et si flux? fuit forz ponaf
 3. i. s. circa umblicū 7 a quolqz alio latē alia. Se
 cūdū ē balneū rute qz multū diuertit. Tertium
 ablutō pedū 7 tibiay cū decoctōe illi? herbe que
 uocaf calcatrepa 7 ē ppericō 7 plus v3 si lotō fiat
 usqz ad coras 7 lotō radicis salicis 7 cosdumōi v3
 loco illi?. Clisteria lauatiā in fluxū fiat ex aq oz
 dei. 3. i. aq mell. 3. iii. uel fiat ex aq ordeī cū mel
 le ro. co. Ad idē. R. ordeī. 3. iii. uel. 3. i. flo
 rū camemille. 3. s. fiat decoctō 7 colatur addaf
 zuccari al. 7 ru. 3. i. 7 si uis q sit sedatiū doloris
 addatur olei ro. 3. iii. sepi capraz. 3. i. s. Clisteria
 sriptica p solidatiua. R. gallaz n perforatay sūac
 boli armēi an. 3. i. dragagātī gūmi arabi. an. 3.
 ii. succi plāta. fēi fidētia. 3. vi. adipio fntū capraz
 fecēt. 3. ii. uitellū uni? oui 7 fiat clistē cū aq pluui
 ali ul? aq ferrea 7 sit clistē i sūma. 3. i. Ad idē R.
 butiri recētis. 3. vi. sāguis drachōis. 3. ii. 7 fiat cli
 stē. v3 in qcūqz disinteria. Clister. R. rof. mir
 re balaustiaz copulaz glādiū rizi gallaz sūac an.
 3. i. bulliat i aq cisterne 7 decoctōis ipi. R. 3. i.
 i. succi plātagis. 3. ii. olei mixti. 3. i. s. uitellū unius
 oui assati sepe capraz. 3. i. pulueris dracōis gūmi
 arabici assī boli armeni masticeis an. 3. s. carie bō
 bacio p buste. 3. i. 7 fiat clister.

Caplm d tenasimone. In cura tenasimōis no.
 q tenasimō ē nimia uolūtas egerēdi cū modico ul?
 nullo effectu. R. decoctōis senegreci fursuris cau
 liū an. 3. i. unā megetā 7 calefiat 7 p?ea ifūdāf
 filtz 7 eger sedeat supra eo expfso ab aq. 7 v3 siru
 p? ex ill? calidif fiat saccul? 7 sedeat eger sup eo. Ad
 idē fomitatō tassibarbasti l? cataplaimatō. Suf
 fūgiū optiz ptra tēasimōne. R. folioz piroz escu
 loz citōioz san. dra. boli armēi balaustiaz terre cū
 gillate. bulliat oia i uino 7 uadat ad aselā cū aselā
 uit p?ia uice an qz icipiat se expmē accipiaf lapis
 q sit calefctūs igne forziter 7 puciaf d isto uio sup
 lapidē 7 pōaf lapis sū scāno sū ano 7 icipiat an?
 illū uapozē calidū 7 sic fiat oi uice p? qz p?ia uice
 exalaur an qz icipiat p mē. Licinia lōga p solidā
 tia 7 dolorē sedātia. R. thuris opti mirre acacie
 se. insgami se. papa. al. gūmi arabici an. 3. ii. croci
 boli armēi an. 3. s. puluerizētur 7 fiat licinia cū adi
 pe capraz ul? castrati. Ad idē. R. croci thuris gū
 mi ara. an. 3. i. opii. 3. i. s. 7 cū albūie oui fiat lei
 nia lōga. Elcūaria pstrictia. R. gūnoz mirte ba
 laustiaz rosaz corticū gūnatoy an. 3. s. sūac se.
 acetose se. plātagis antē berberis sandal. albozū
 masticeis spodiū an. 3. i. s. se. papa. al. 3. iii. anisi se. en
 diuie cipi thuris an. 3. i. s. coriadrī ifusi i aceto cia
 momi coralloz ru. an. 3. s. acacie ppoqstidos ami
 di cipssi gūmi arabici assī an. 3. i. iterātur terenda
 7 sufficiēter predicta coquātur i aq cisterne deide

inspissent cū zucearo albo et fiat electuariū. possz
addi d' uio gñatorz pap. Alio. *℞.* gallaz balau
stiaz cupulaz gladiū corticū gñatorz añ. 3. i. s. terf
sigil. carabe sīda. al. 7 ru. bo. armēi sāgui. dīa. tu
ris masticiis se. papa. al. gūmi arabici affi pñlii af
fi margaritaz nō pforataz añ. 3. i. auelanaz assa
ta 7 gñozuz uuc añ. 3. i. spodiū cinamomi añ. 3. s.
ramich rof. cipēi añ. 3. ii. spice nardi carui ppoq
stidos añ. 3. s. liature ebortis l' acuz. 3. i. et cū zuc
caro albo sufficiēti fiat pfecto solida. Expñituz
sumatur assis de arboze q' dī ppls 7 bñ calefiat
et ano nudo sedeat super ea et qñ assisicipit tepescē
hēat alia cata et sic tā diu fiat quousqz senat calo
re ad itra et si nō hētur illa arbor sumaf de abiete.

Caplm d' difficultate migēdi. *℞.* nota car
mē illd. Stragur guttatiz sur nil disurqz p hozaf.

Difficultas urine qñqz pūcti a cāu et pūctiōe
et qñqz ex d' bilitate expulsue. qñqz a rpletōe. et illa
repletō qñqz ē ex frētōe urie lōga ut cū qñ diu ve
recūdia retinuit urinā. qñqz ex hūorib' l' sanie qñz
ex lapide. Si ē ex casu et pūctiōe fiat pio pblebo
tōia basilice et fiat clistē. fiat effusio aq' cū qua ca
mōilla mellilotū rof. bulierint et ab alto sup loco
percusso p duas horas pūctaf. p' ea ungaf loe
cū isto ungtō. *℞.* mirre masticiis añ. 3. i. olei rof.
3. i. olei anetini. 3. s. cere. q. suf. et fiat ungtm. Ad
idē v3 facul' d' absinthio bulit' in uino albo expf
sus posif supra femur. et loco percusso. Alidē datur
ifirmo q' sepe cōef migē. Si vō fuerit ex repleti
one urie tūc dēubāt sup uetrē et ppmat fortiter pe
ctē q' tūc ps iserioz aperif cū uria egidif. Sz si
ex rpletōe hūorū l' sanie l' sāguis fuerit he medi
cie pferūt. Alidē dicie pposite diaspgon litōtripō
ustiuū nicolai. tiriaa añq metridatū. Alidē dicie
simplices aq' spagi aq' saxifragie rafani ius cicēū
rubeoz cū radicib' v. aq' limonū v3 ptra fñū et ve
sice lapidē. Puluis optim' d' quo sūatur cuz li
quore diuretico. 3. i. p uice. *℞.* seinū apii petro.
pedie se. genestre saxifragie añ. 3. ii. se. sei. anisi ca
rui añ. 3. s. seinū cōiū. 3. s. milli sol. 3. i. spice cina
mōi añ. 3. i. ligritie. 3. iii. zuccari albi. 3. i. s. fiat ex
his pluis sūilissim'. *℞.* o. ip3 qz optim' ē et eo pōt
uti ptnue. Balneū siue scicupiu. *℞.* foliorū cau
liū maluauisci cresonū siue senacionū paritarie ar
tetice floz camōille floz apii petro. radicū eorū dē
añ. *℞.* iii. fiat balneū. Clistēia fiat ex pdcis her
bis et i colatura addatur hūdcē. 3. ii. cassicifstule ie
repigie añ. 3. s. olei rute. 3. iii. et fiat clistē. Anguē
tū optimū. *℞.* olei d' scorpiōib' olei costini olei d'
lilio olei aneti añ. 3. s. adipis anaf. 3. s. paritarie
saxifragie añ. 3. i. puluēis cimicū. 3. iii. cere. q. suf.
aceti pap fit ungtm. Expñentia accipe totū zirbū
thauri unī recēs siue bonis innēis pfei et illud cale
fac ad ignē et calidū sup pōe femori et ē mirabile i
puocādo urinā. Ad idē v3 herba q' nascit sup sū
dā nūquū stātiū i aq' salsa cocta i vīo sūilī albo po

sita sup femur. Ad idē si ponātur cimices iter pel
lē et carnē vge. *℞.* o. q' artetica ab itra et ab extra
appropiata mltū ē puocatia. *℞.* o. q' oia frāgen
tia lapidē q' dicētur i seqnti ca. ualēt ad puocatōz
urie et pdcā i illo ca. et dicebātur ualēt et ptra lapi
dē. Alidē diuretica mgti Tadei q' mirabil' ē i puōe
urie et frāgēdo lapidē et rēuēdo dolorē idolorz si
pfcē fiat q' raro ptingit et ē mltū medicia mea. *℞.*
cresoni. *℞.* ii. radicū. v. añ. *℞.* i. radicū rafani
enule pcedini cipi accoz i yrigi macedōici radicis
felicio radicū uald bōe albe et nigre trectāt cicēis
aratici palib pipielle añ. *℞.* i. mili sol' gñis utri
usqz scolopēdrie capil. uene. saxifragie leuistici po
lipodii picon mellisse pitarie aristol. eufragie be
tōice caul' agrestis cicore politrice citra adiatī ca
medicos cāepiteos herbe apii añ. *℞.* ii. pilosele
ēdiuie radicis melote siluestris añ. *℞.* i. nasturci
filopēdule rute siluestris saxifragie maioris extrēi
tarū uig albe corticis genestre corticuz radicis ru
bee tribuloz maiorz añ. *℞.* ii. sileleos iusgami ti
mi epithi polipodii añ. 3. ii. mili sol'. 3. iii. aneos
leuistici sene cūscute seinū cōiū añ. 3. ii. celnice ga
lāge spice añ. 3. s. anisi feni. añ. 3. iii. cinini cineris
scorpionū añ. 3. i. se. apii rof. añ. 3. ii. lapidis licio
lapidis spōgie lapidis hois i porci añ. 3. i. nucleoz
cresoz et pscopz et corticū cācroz adustoz stercō
ris gallie stercoris colūbi sūlle añ. 3. i. ossis mādī
bule lucii sāguis leporis sāguis hirci añ. 3. iii. se.
genestre se. nasturci añ. *℞.* s. saxifragie sicce. *℞.* i.
et ex oib' istis fiat aq' p istū mod'. *℞.* oēs radices
per se et minuti icidas et tere cū pistello pap eas et
pōe ad capellū et distilla et sua p se. demū accipe se
mina et lapides sil' et fac puluē et i sūde i trib' ur
cis uini albi sūit et pōe ad capellū et fac distillare
℞. modū oēs istas tres aq's accipe et sil' misceas
et usui refua. Uex si addatur cū lapidib' ad nutri
3. i. adhuc fiet fortōz sūat d' ea utz unū l'. 3. iii. et
pl' tpe necessitatē s3 sit sp stōach' a cibus uacu' et
et hñtes calculū utūtur tpe sūat et i pēuatōe a do
lore illoz. nā i s3 ē potissima. Et nō. q' suffumiga
tio cū pelle hirci in frētōe urie dissoluit eā si nō fue
rit. pcedēf ab apate l' lapidē uā obtrātūb' anēzoar.

Lapi. d' lapide renū et uescia. Valētia ptra la
pidē a ppetate lapio iudic' cinis scorpiōis lapis
spōgie lapis licio leporis usli cinis testaz ouoz a
qb' egressus ē puluis sāguis hirci aq' rafai cauda
tremula quocūqz mō sūpta. Et nō. q' q' usus fu
erit cōedere urticas securabitur ab arenul' et gñati
one lapidis et ē expf anēzoar. Sirup'. *℞.* sco
lopēdrie capil. uene. tribuli mazini saxifragie cre
te marie pipinelle mili sol' leuistici ēdiuie añ. *℞.* i.
i. radicū spgi brusci petro. rafani gñis añ. 3. i. se
minū sileleos seinū altee seinū senugeci anisi se
ni. añ. 3. s. se nū cōinz. 3. i. ligritie mūdare passūla
rū mūdataz añ. 3. i. cicep ru. *℞.* i. spice nardi. 3.
L iiii

li. aceti sglitici. 3. ii. mellis electi zuccari albi. a. lb
i. 7 fiat siru. 7 datur. 3. ii. p uice cu. 3. iii. aq rasai
l' alia d p dcl'i ca. pcedeti. Elcuaru. R. elcuaru
ducis elcuaru l' rōn pō añ. 3. ii. misceatur datur. 3.
i. cu aq aliq diuretica d p dcl'i. Alio. R. cinamoi
33. añ. 3. 5. spicc. 3. 5. cardamoi. 3. i. gari. nucifmu.
eipi sgnati anisi añ. 3. i. piperto. lōgi 7 nigri añ. 3.
ii. se. melonum. 3. i. lapidis spōgie lapidis iudaici
mēte nste lapidis lici añ. 3. ii. crete marie. 3. i. 5.
saxifragie. 3. 5. milii sol. 3. ii. 5. se. macedonici xilo
balsami carpobalpami anisi petrosi. añ. 3. ii. ligri
tie. 3. 5. radicu spargi. M. i. 5. 7 cu. lb. iii. zuccari
fiat elcuaru. pus debet incidi radices 7 dcoq cu
zuccaro 7 pistari agitando. deide spēs addāf. Alio
forte mltu. R. pulueris scorpidis usti uitri usti ci
neris radices canliu cineris leporis sāguis hirci
cineris corticu ouoz a qb⁹ pull⁹ e egressus lapis
iudaici gaf. nucifmus. accoz. 3. i. se. petrosi. dauci
pulegi gūmi arabici se. altee pipēis añ. M. i. 5. la
pidis spōgie lapidis renal būidi añ. 3. ii. pulueri
zētur p dca 7 p ficiatur cu melle. dosi ē. 3. ii. cu ali
qua aq diuretica. Nota q cura lapidis oz ad
mistrari mollificatia ne lapis magn⁹ idurefeat ex
apporxiatōe uini hntiū frāgēdi. Emplm molli
tiu qd apporxiari dz. R. malue bismalue se. al
tee se. lini ficuū caricap piguiū butiri recēs añ. 3.
i. olei amigdaloz. 3. ii. 7 ex oib⁹ fiat ēplm 7 ponat
supra renes si ibi ē lapis ut in femore si in uesica ē
lapis 7 stet per diē mediā. 7 illo remoto inungat
oleo scorpiōnū 7 infrascripto ungtō. R. olei scor
piōnū. 3. iii. lapidis spōgie cineris caude tremule
lapidis iudaici añ. 3. 5. cere. q. suffi. 7 fiat ungtm.
Balneu molliuū 7 mitigatiuū doloris. R.
malue bismalue pitarie abrotani crete marie se. al
tee senugreci se. li. añ. 7 buliat pay i aq sufficiēti p
balneo 7 cu egrediē inungat ungtō supradco.
Puluis ad idē optim⁹. R. saxifragie anisi pe
trosi. piperto apli milii solis se. spgi añ. tere oia et
cribra 7 cu melle misce 7 da bibē colear unū cuz
aq cala 7 ē optim⁹ 7 expert⁹ p me. Ad id. R. cori
giōle. 3. 5. cicep ru. 3. ii. se. inū melonū n mūdator.
3. i. buliat in. lb. i. aq dulcis usqquo redeat ad. 3.
vi. 7 dētur. 3. ii. p uice cu modico zuccari stō ieiūo
7 v3 ptra renulao. Puluis. R. sāguis hirci exte
can. 3. i. def cu aliqua diuretica aqua. Et no. q
sic pparat sāguis hirci. pūo cibē hirc⁹ cu herbis
stiliariu 7 icisuiis sicif pipinella saxifragia seia
melonū 7 silia. postea dcoletur hirc⁹ p m⁹ sāguis
7 ultim⁹ dz abici s3 secūduo retineri 7 exicari ad
umbrā: icidi minuti sicut sūt troisci 7 usui refue
tur. Et no. q aliqui lapis i uesica claudit foramē
uesice ut nil possit egredi d urina 7 tūc sūt tria re
media. Prīmū ē ut pōatur digi⁹ in ano 7 p pūa
ur uesica sic q lapis retrocedat int⁹ 7 remoueat
d uia urine. Secūduū q paties stet superius 7 q
elcuēf crura 7 pstrigatur añ 7 retro usqquo lapis

descendat ad fundū uesice. Tertiū ē q siringa
liniatur oleo amigdalarū dulciū 7 imponat per
collum uirge sic q pellat lapidē ad intra 7 ē bonū
ualde sed bene ponatur siringa.

Lapi. de apate in renibus 7 uesica pferēs in pi
mo qñ ē d materia calida. R. mucilaginis piliū
mucilaginis se. citoniorū añ. 3. i. olei ro. 3. ii. aq
endiue. lb. 5. se. portulace se. papa. al. añ. 3. 5. fari
ne oidei q sufficit 7 fiat emplm mediocriter liqui
dum cum. 3. 5. aceti. Si sit in pūo materia frigi
da hoc pferi. R. pulueris rosarū absinthii añ. 3.
ii. olei ro. olei camomille olei amigdalarū dulciū
añ. 3. i. 5. florū camōille melliloti añ. 3. 5. farine oz
dei farine frumēti añ quātū sufficit 7 fiat emplm.

Emplastrū maturatiū quādo ē de matēia ca
lida. R. radicu altee malue añ. M. 5. ficuū cari
carū piguiū. 3. i. medulle cruris uituli butiri adi
pis anatis añ. 3. 5. olei camomellini olei amigda
larum dulciū añ. 3. i. 5. floz camomille melliloti
añ. 3. 5. farine oz dei frumēti añ. q. suff. 7 fiat ēpla
strū. Sed si fuerit de materia frigida hoc cōfert
ad maturandū. R. piguiū ficuū caricap. 3. ii. ra
dicis lilii. 3. i. mucilaginis nūgreci uel. se. lini añ.
3. 5. olei amigdalaz dulciū 7 diomell pauce cōfesti
onis añ. 3. i. farine tritici. q. suff. 7 fiat emplm. Ad
idē ualet emplm de melliloto fm melue. Scā ma
turatōe pferunt mūdificantia 7 cōsolidāna q oia
scribētur in capitulis imediate sequentibus.

Lapi. de ardore urine. Nota q ardor urine
prouenit a duplici cā. una q qñ urina ē acuta rōe
colere permixte uel phlegmatif falsi 7 de illo loqē
hic. Alia cā pōt ēē qñ ē ulcus in uesica 7 in uis
urine quia licet non sit urina acuta transiens per
ulcus ardorē causat et de illo loqitur infra. Pul
uis rasis optim⁹ 7 expertus ē sepe per me 7 v3 mī
tū. Itē lac amigdalaz dulciū cū decoctōe melo
nū uel cū aqua cius multū ualet si datur i potu s3
ieiūno. Itē ualet sirup⁹ uiolat⁹ cū aqua melonū

Emplm sandalozū al. 7 ru. spodiū sumac mīrāl
lorū añ. 3. ii. acacie ppoquistidos añ. 3. i. seminis
portulace seminis cucumeris se. cucurbite añ. 3. i.
5. succi plantaginis aque rosate añ. 3. ii. farine oz
dei quātum sufficit 7 fiat emplastrum 7 ponatur
ad renes 7 supra pectē. Puluis seminu lactuca
rū 7 portulacarū cuz zuccaro ē medicina experta
cuidā uiro antiquo anno incurrit ter uel quater
istum morbum 7 liberatur in duobus diebus et
de eo sumit cum omni cibo et in omni suo potu in
magna quantitate 7 est. l. annozū calide 7 sicce cō
plexiōis i oib⁹ mēbris cū qñ excoziatur i capite
vge. iā feci appōi stuellū ifusū i aq rosata i q lūsa
ctū fuit apū 7 statim cessauit dolor. Lapi. de mi
ctu sāguis 7 saniei 7 p pūo d ulcēib⁹ renū 7 uesice
7 uiax urie. Mo. q mict⁹ sāguis l3 possit pcedē a
uesica rēb⁹ epate 7 aliis mēbris. ras lb solū ponit
curā qñ pcedit a rēb⁹ uesica. Nota q troisci d

karabe sūt ffrī stiptici cōglutinātīni ⁊ a ppetate re
stringūt sang. p eius simplicia. Nota q̄ cūchabit
i karabe lapis ematites ⁊ coralus v3 a ppetate
i restringēdo sang. undecūq3 fluat. Trocisci alkē
gī sūt ultimi iuuāti i antiquo mictu sang. ⁊ i ulceri
brenū ⁊ uescit ⁊ utaz urine nā pmo remittūt ma
lā pponē calaz acutoz hūoiz q: ffrī. fo mundifi
cāt ulcēa pp apitia q̄ sūt i eis ut se. apii. tertio pso
lidātia ulcera. ppter p̄solidātia q̄ sūt in eis ⁊ bol
arme. olibanū sang. dra. gūi arabici q̄ tria repezi
unt i oi ulcere receptā uis mēfue. daf un^o p uice
stō ieiunio cū aq̄ melonū i mucilagie se. cōiuz l'cū
lacte capno l'cū aq̄ plantag. Daf ē cū. 3. ii. siru.
de papa. ⁊ aq̄ ordeī. Trocisci de terra sigill. ēt ua
lēt ⁊ daf cū aq̄ plātag. Ungtū ad res ⁊ ēt ad uesi
cā. 112. olei ro. 3. ii. olei mirtini fuci plātag. añ. 3. 5.
trocisci de terra sigill. trocisci d karabe añ. 3. i. ace
ti. 3. ii. cere albe q̄ sufficit aceti parum ⁊ fiat un
gtū. Aliū regit in antiquo mictu sang. prius
mūdicare p̄ea p̄solidare. Mūdicatiua solū ⁊
mūdicatiua sūt ⁊ p̄solidātia ecce per ordinē. siru.
mūdicāo solū. 112. capil. uene. recētū. 112. iii. li
gritie mūdate. 3. i. se. melo. mūdati. 3. i. mel' zuc.
añ. 3. i. 5. fiat siru. fm artē lōgus. De eo daf. 3. iii.
quolibz māe. Ali^o. 112. capil. uene. recētū folioz
arnoglose añ. 112. ii. se. melōia mūdati. 3. ii. se. cu
cūris se. cucurbite citruli mundati añ. 3. i. se. pa
paueris al. se. citoniop se. altee añ. 3. i. 5. succ. mel'
q̄ sufficit ⁊ f3 artē fiat sirup. Dant. 3. ii. cū aqua
melonū. Electuriū mūdicāo ⁊ bonū 112. se. me
lōia mūdati. 3. i. allēgi se. altee añ. 3. iii. amigdala
rū amarap se. citruli capil. ueneris. recētū se. yreos
orobi ligritie mūdati. añ. 3. i. 5. se. lactuce apulbau
cie añ. 3. ii. ⁊ cū zuccaro fiat electuariū. Daf. 3. i.
p uice bis i die cū aq̄ melonū ⁊ sine illa. Electua
riū p̄solidā. 112. p̄solide maioris ⁊ minoris añ. 3. iii.
sang. dra. boli ar. thuris masti. añ. 3. ii. acacie mir
rhe añ. 3. 5. pilop spice nardi. 3. i. dragaganti gūi
arabici añ. 3. ii. ⁊ cū zuc. fiat electuariū. pōt ēt fie
ri sirup. ex istis si res duplēt ul triplēt. Sirupus
mūdicāo ⁊ p̄solidā. 112. folioz pentafiloj. 112.
iiii. zucc. q̄ sufficit ⁊ fiat siru. i. 112. def. 3. ii. cū aq̄
plātag. ⁊ ē remediū optimū ⁊ uelociter iuuamtu3
pstat. Ad id sirup. fact^o ex decoctōe folioz agrio
nie floz plātag. añ. cū zucc. Electuariū ad id. 112.
ligritie mūdate. 3. ii. se. melonū mūdati. 3. 5. se. ci
truli cucurbite mūdati. se. papauē. al. 3. i. allēgi
añ. 3. i. cinami. mirtilloz añ. 3. 5. dragaganti gūi
arabici iusoz p noctē in aq̄ ro. amig. dulciū exco
ricatay pineay mūdati. añ. 3. 5. mel' ro. co. 3. i. aq̄
ro. aq̄ plātag. añ. 3. ii. zucc. q̄ suf. ⁊ fiat electuariū
Et nota q̄ lac capinū quomōcūq3 sumat ceteris
pualet ⁊ marie si sumatur cū uno trocisco alkakē
gi. 3. i. Nā quidā nobilis etatis. xxxxx. ānorū uel
circa ex solo medicamine isto fuit liberat^o de ulce
ribus colū uescit a sex mēfibus citra. Sirigamua

in ulceribus uescit primo cū mūdicant^o sicut mel'
aqua aq̄ ordeī decoctio yreos ⁊ filia. Secō aponi
m^o p̄solidātia sicut puluis sang. draco. boli ar. ter
refigilate ⁊ similiū ⁊ istum puluerē ponim^o cū3 la
cte uel aliquo liquore. Et nota q̄ uia vge ē totuo
sa ⁊ id caute ⁊ sine uolentia stringentur in ulcera.

Cap. de cura emissionis urine uoluntarie.

Emplin siue cerotum. 112. laudani masti. añ. 3.
ii. olibani nucis cipsei añ. 3. ii. ligni aloes stora
calamite galange cinamomi añ. 3. i. terbetine. 3. ii.
oia misceantur cū3 pistelo ⁊ cū succo mēte fiat em
plastrū q̄ aponit in forma ceroti super corio pōa
tur super pectē pilis picis abrasio ne accidat couu
sio pilorum in remotione. Ad idē ⁊ plus v3 i pul
cionē 112. succi mēte. 112. 5. masticio olibani añ. 3.
5. nu. cipissi. 3. ii. ligni aloes galange añ. 3. i. pulue
ris cinamomi q̄ sufficit. Et si ē pauper ponatur ci
mini assi loco cinamomi ⁊ fiat empl^o3 medioctez
liquidū. Et pōt fieri in forma ungueti cum cera ⁊
modico aceto ⁊ inungatur pecten. In diabetica
passioe a catitatis renū. 112. ungti populeon olei
ro. olei nenusaris olei mirtini añ. 3. 5. acacie. 3. ii.
turis. 3. i. ypoqstidos laudani añ. 3. i. galarū. 3. 5.
mucilagis pilli. 3. i. 5. aceti. 3. ii. cū cera fiat ungtū
Ad id v3 ad polutōm plastrā plūbi i mult^o locia
perforata iusū per noctē unā ⁊ diem i aceto posi
ta supra renes ⁊ sit i clericio q̄ in spermate habun
dāt mltuz. aliud ungtū. 112. succi lactuce portula
ce solatri añ. 3. i. 5. aque ro. 3. i. aceti. 3. 5. farie pa
paueris al. 3. i. cere quantum sufficit de quo fiat
unguentum ⁊ inungantur renes

Ca. de vmb^o q̄ ano ⁊ uctre gneraf. Simpli
ces med. calē iterficiētes vmes alo. turbit cologn
ti. oia gna felū spāt fel' lup. tau. mēglea. pscioz
lupi. amig. ama. cetaurea costū absinthiū ciamo
ru. yreos enu. ale. po. se. caulū abrota. gēia. pfi.
grami. calami. santo. siue sticados. 3. i. lauri lūbici
tereyres agrimo. ⁊ se. alexādrinū. cōiter p̄calet
datur. 3. i. uel. 3. i. ⁊ 3. 5. cū uino tēpore frigido ⁊ cū
aliquo succo frigido tēpore calō q̄ calefacit multū
Medicie frie terra sigillata couandū succi plan
tag. radicū arboris granati sumac ypoqstidos se.
portulace ēdiuia lactuca amara granata acetosa
pomū aranciū gna citri siligo cornu cerui uistū lac
asine oia acetosa q̄ icidūt ⁊ stiliāt materiā q̄ est
cā vmiū ul' materia vmiū rē. Inungat^o circa um
bilicū cū oleo petrolei v3 ptra vmes q̄ eos iterfi
cit. ab extra ungtū optimū circa ūbilicū. 112. olei
de absinthio olei michael' scoti olei fel' taurini ace
ti añ. 3. 5. terre sigillate. 3. ii. ossis de corde cerui. 3.
i. yere pigre alo. añ. 3. i. 5. farie lupinoz. 3. 5. cere
q̄ suf. ⁊ ungtū fiat. Ad oleū michael' scoti p vmi
bus optimū. 112. abrotani dōestici. 3. ii. absinthii
3. ii. corticis laureole. 3. i. sticados. 3. iii. gēiane
3. i. uermiculozum. 3. iii. perficarie. 3. iii. pomū
granati corticum radicū cāne añ. 3. iii. gramis

3.iii. poli idi. 3.ii. 5. fauie. 3.ii. ligue auis. 3.ii. 5. ra
 dicum bachay lauri añ. 3.5. alo. 3.i. oia buliat in
 oleo 7 aceto 7 p^{ca} p^uetur tradatur usui cuz fue
 rit necesse. Aliud. 18. fermeti. 3.i. croci. 3.i. aceti
 qd sufficit 7 liq^u fiat de quo iungatur tipora ac etiā
 loc^u med^u in parte superiori capiti ubi ē cōmissura
 nā multum v3 ad rep^umedum 7 resoluendum uapo
 res ascedētes ad eo q^u rep^umit accidētia mala vmiū
 optie significat subet 7 filia. Ad idē inungantur
 nares sit cum furcula gutturis cum tiriaca antiq^u
 ul^u ierapigra. Ad id v3 b^u epl3 qñ ē febris 18. suc.
 vmi^u caris. 3.ii. luci folioz p^ulici añ. 3.i. aceti felis
 thauri añ. 3.5. aloes p^upe colognide. se. alexadri
 ni añ. 3.i. ol^u amigdalaz amaraz. 3.ii. farine lupi
 noz q^u suf. 7 fiat epl3. Unguētū p^uetur mihi. 18.
 ligni aloes croci añ. 3.ii. farie lupinoz. 3.5. felis
 thauri. 3.i. yerepigre. 3.v. olei amigd. amaraz ul^u
 michaelis scoti. 3.i. terre sigillate coruū cerui hu
 sti sumac añ. 3.iii. cef q^u sufficit aceti fortissimi. 3.
 ii. 7 fiat ungtm. L^oposita tiriaca antiq^u pille d^o alo
 es ierepig. aq^u gramis distilata ē. n. optm^u potus
 Ad id qñ ē febris. 18. orde. 3.iii. se. gal. gramis
 añ. 3.i. buliat in aq^u sufficiēti us3 ad p^uptuōm ter
 tie part^u 7 coletur 7 de illa detur ad potādū 7 adi
 tur parū aceti n^o nocet. Et si vmes sūt i ano fiat su
 positiōiū de reb^u molestātib^u expulsuā sicut d^o car
 nib^u bñ salis. Et clisē lauatiū 7 reductuū. Et no
 ta q^u sup^u debēt amara dari vmi^u 7 p^u iferi^u admi
 nistrari dulcia 7 clisē. de lacte. Confectio p^ueta
 mibi 18. ligni alo. 3.5. 33. macis. añ. 3.i. coruū cer
 ui us3. 3.5. mēte marubii zedoarie añ. 3.i. 3. 5. zu
 eari al. 18. ii. dissoluatur p^uca in decoctōe lupino.
 7 red. graminis 7 fiat formule parue.

Cap. de emoroidib^u fistul^u 7 ragadiis q^u i ano
 sūt. Ad fluxū sang. restringendū troisci de kara
 be f3 mesue dati cū decoctōe sumac sanguinez re
 stringūt optie. Ad idē v3 electuariū de scorzia ferri
 almascoris f3 sumatur in parua quātitate q^u mltū
 restringit Ad id troisci d^o karabe f3 almas. ab ex
 tra. Ad id. 18. aloes turis sang. draco. bo. arme.
 pulorū leporis fistul^u incisorū añ. 3.ii. puluerizētur
 p^uca dñū accipe telā araneā molēdini 7 cū albu
 mine oui p^uca misceatur 7 liniatur loc^u vñ sang.
 emanat cū illo medicamine sel^u restringit sang. flu
 entē ex arteria incisa s3 gēu a parte d^oestica tūbie
 per. iii. dies n^o poterit stringi a medicina q^u p^uue
 rat cure lucrat^u fui duca. xii. 7. x. brachia pāni pul
 chri ex curialitate patiens. Ad idē 18. balausia
 rū ros. galarū nu. cipressi sumac corticu3. 3.5. mirti
 acatie turis añ. 3.5. p^uq^uscētur aliquātulū 7 buliat i
 uio nigro sriptico 7 aq^u añ. parib^u eqlib^u 7 fiat ca
 thaplasma l^u fometatio cū spōgia. ad idē. 18. olei
 ro. 3.ii. sumac mirti añ. 3.i. cere. q. suf. aceti paruz
 fiat ungtm 7 inungatur loc^u. ad aperiēdū emoroi
 das 7 sang. fluat. Nota q^u. v. modis aperiuntur
 moroidas ut inde fluat sang. 18. primo 7 ē securi

or cū flobotomo ut n^o claudatur q^u facit p^uolidan
 tur. Inūgatur isto ungtō q^u ē 18. olei persicorum
 3.ii. medule crisolomilorū corticu alcorum añ. 3.
 ii. cere. q. suf. aceti paruz 7 fiat ungtm. Scdo ape
 riatur cuz sanguisugis per aliquā cānā ut n^o nadāt
 per alia loca q^u ille euacuat s3g. mclēu ut ait au
 fen. iiii. p^uimi canonis in hoc differunt a uento
 sis. Tercio modo aperiuntur cum foliis ficus
 ul^u cepe ita ut fricetur cū istis foliis sotiter a pte ex
 teriori us3 quo incipiat emittē sāguinē 7 ē cōis mo
 d^u mliep. Quarto mō cū eo q^u pōit Rasus ut pān^u
 d lana infūdatur in succo cepe 7 locus fricetur qa
 ille succus ē mltū aperitiuus 7 ideo aperit. Quin
 to mō conor^u aperire cū isto unguēto. 18. aloes su
 co trini fistul^u pluerizati. 3.ii. felis thaurini. 3.i. ace
 ti. 3.ii. misceatur simul 7 cum lana ul^u filtro i isto li
 quore infuse fricetur locus. Aliā medicinā ponit
 rasus 7 est expertum uide ibi. Ad mitigandum
 dolorē emoroidaz. Nota q^u tribus mōis sedatur
 dolor emoroidarum. f. resoluēdo materiā minora
 do materiā 7 molificādo 7 stupefaciēdo 7 multū
 v3 emplm hoc ralis ca. de epate q^u dicitur emplm
 de epate. 18. spice mastidis ciperi sgantri calami
 aromatici croci mēte deinde mastix 7 mēta in uino
 dissoluto cum aliis misceantur 7 ex his emib^u
 fiat emplm. Ad idē. 18. mucilaginis fenugreci
 mucilaginis. se. lini añ. 3.ii. butiri sū sale sepi sū
 cap. añ. 3.i. uiteli unius oni. olei. ro. 3.ii. cere mo
 dicū 7 fiat unguētū. Ad id. 18. folioz lingue auis
 folioz lingue canis folioz malue añ. 3.ii. se
 nugreci seminis lini añ. conuascētur 7 buliant in
 aqua demū ponatur spongia infusa in illa aqua 7
 exp^usa ponatur in ano. Uel fiat sacul^u ex dictis her
 bis 7 ponatur in ano. Ad idē oli d^o crisolomis. 3.i.
 olei ro. 3.5. pinguedinis anas butiri loti. añ. 3.iii.
 bdellii in p^udicto oleo dissoluti. 3.ii. cere. q. suf. 7 fiat
 unguētū mole. Ad idē qñ ē dolor mltum infestās
 18. diaglon. 3.i. olei ro. 3.5. uiteluz uni^u oui croci
 opii. añ. 3.i. misce inungatur loc^u. Ad idē qñ ma
 xim^u dolor ē. 18. opii. 3.i. dissoluatur in aqua ro.
 Sūde accipe stuellum d^o bōbace 7 infunde in dicta
 aqua postea apone ano 7 teneat modicum 7 sta
 tis cessabit 7 sepe sui expertus. Et nota q^u lauare
 anum cuz aq^u tepida dulci phibet euenire emoroi
 das. Ad ragadias in ano n^o saniosas. Si sunt cuz
 adustioē v3 ungtm de ceru3a. si sunt sine inflāma
 tioē v3 18. mucilaginis psili. 3.i. piguedinis ga
 line recētē. 3.i. 7. 5. uitelū uni^u oui croci. 3.i. oia mi
 sceatur 7 inungatur loc^u. ad ragadias sāiosas apo
 ne medicamē corrosiuū pri^u descriptū. c. d. polipo
 p^{ca} p^uolida cū sāies cessauit cū ūguēto d^o cēusa
 Et seda dolorē cū medicina descripta. c. de polipe
 uis ibi rēptas. ad emoroidas aparētes putridas
 no. q^u tales emoroides pñt curari pluribus mōis
 primo p^u apertione uenaz 7 d^o illo dem^u ē. alio mō
 dolorē sedādo 7 d^o illo ēt dem^u ē tertio mō q^u icida

tur totaliter et tunc prius purgetur totum corpus aut phlebotometur spatium quoniam sunt novele quoniam sunt antiquis modis. Uno modo sine dolore quasi accipe filum sirici et pillum eque forte et infunde in aqua rosae. In qua fuerit dissolutum modicum opii et albuie oui et olei rosae. et cum illo frica emorroidas multum uicibus. nam rose frictio non percipitur dolor propter scissuram illi filii. et isto modo curo et frucas. Et ligatur si sunt pueri radice si sunt magne in medio et sic strigatur donec incidatur. Tertio modo inciditur cum forficibus et desuper ad mitigandum dolorem ponitur epistola de nitelo oui et olei rosae. per ea intenditur ad solidandum cum oleo unguento. Unguentum ad solidandum ponitur. Recipe ceruse lote alo. loni mastice. turris sanguis. drachma. anisi. 3. 5. olei rosae. 3. i. 5. cere. q. suff. acceti papaveris et fiat unguentum. Quarto modo incidatur cum medicis causticis et est magis periculosum. Recipe vide heus anacardium sibi pluerizati anisi. 3. i. et misceantur. ad id versus medicamentum corrosivum descriptum. c. de polipo. Ad fistulas anifistula est uleus percauissimum sordidum strictum exterius et interius apertum cum calositate infundendo. primo ergo ponatur medicamentum corrosivum dea superius per solidationem si intendendo multum diffractio. Et si expedit mitigatione doloris iam heus caveas unctionem cum ferro ut dicitur.

Cap. de egressione ani et mificis. Egressio ani fit a duplici causa prima ab humiditate mollescente siue flatu lacertos frictus sectum et tunc cum digito potest introduci. Et ab apertate ani iducere gravitate et tunc cum digito non potest introduci. Pluvius aponens super intestinum egressio non apertata. Recipe. 3. 5. galaxie ante nu. cipissi olivarii anisi. 3. i. pulverizet sibi sibi et per uigam cum oleo rosae. itestinum et per ea addas pulvis iste super eo circumquaque et fiat sic ut uice que egredif itestinum. Ad id versus balneum sancti de pectore imo fignit fiat primo balneo fo iungat oleo rosae. et tunc aponat pluvius. qui egredif anis cum apertate fiat balneum cum aqua calida bulita cum camo. meliloto mal. bisinal. se. lini tenugre. aneto per ea ungat cum oleo. aneti. postea aspgat et pulvis pectore. Ad exitum mificis. Nota. triplex est sit non naturalis mificis. scilicet ascensus et uocat perocato mificis. Ad latum uocat precipitatum. Ad exitum uocat exitum et de illo ultio est hic dicendum huius triplex est causa humitas ibibite in mifice redentes paletica. haapa facies causa sui guitate descendit. Tertia multitudo superfluitat delectatium ad precauitatem mificis. Primum dicitur fieri purgatio totius corporis cum medicis respicientibus tales superfluitates et cum uocatu quod est melior eius quam fieri possit et si expedit et flebo. diuersa. Et ponant tres uentose magne una potest super ublico ha i latum sinistro versus pectus. iiii. i latum dextro. g. una potest sibi manibus. Tertio fiat suffumigatio ad mificem cum isto pulvere. Recipe. tormentile acacie rad. bistorte anisi. 3. iiii. psidie balauft. anisi. 3. ii. galage nu. cipissi folioz mirte anisi. 3. v. et fiat pluvius et aspgat super carbones ita ut non precipiat ipse odor et fiat uentose adhuc permanentibus. Quarto odor et redolentia sibi grata sicut muscus ambra uiolae et

silla. Quinto balneet se in aqua bulita cum istis. Recipe. rosae. mirti rad. tafibarbas anisi. 3. ii. tormentile rad. bistorte ante mast. olivarii anisi. 3. 5. mificarie kalendu le sicce anisi. 3. ii. ase fetide. 3. v. psidie pascanda et radi. et herbe buliat in aqua fabae sufficiens. Alia liget in saculo uno et ille buliat in uino sriptico postea misceat uinum cum illa aqua et fiat balneum. Sexto cum egredif balneum iungat ouisuius mificis inter et ex et circa renes oleo unguento. Recipe. ole. mirtum ole. de lilio olei. de masti. anisi. 3. ii. ase fetide radi. bistorte tormentile anisi. 3. ii. cere. q. suff. et fiat unguentum. Septimo potest sibi suppositorium uel pefarium tale in colo mificis per exitum a balneo. Recipe. ase fetide. 3. i. mastice. turris se. mirte galage nu. cipissi anisi. 3. i. puluerizet sibi tili et cum oleo mirtum fiat masa. Octauo utat isto ceroto quod prius posito ab ubilico. scilicet usque ad uulua. Recipe. gummi pini. 3. ii. thuris mastice. anisi. 3. i. gummi cipissi 3. 5. liq fiat oia cum oleo de mastice et fiat cerotum lo gummi usque ad quantitatem unius palmi et latum ad quantitatem medii palmi. Ad id. Recipe. mastice. 3. i. olivarii. 3. 5. nu. cipissi galaxie mirtiloz anisi. 3. i. psidie balauft. anisi. 3. 5. terbe. 3. ii. et cum oleo masti. fiat cerotum in quantitate predicta.

Cap. de cura fluxus menstrui. Nota. quod fluxus menstrui superflui accidit ex tribus primis quoniam mens brum est raro dilactatum et apertum et relaxatum naturae uel percussione. Et quoniam est multitudo uel acuitas fluxibilitas humorum quod habet cognosci ex receptaculo eius in panno et lotio panis per an exiccationem inspicias color quod citrinus arguit sanguis. collicum albedo phlaticum luiditas aquosum. Tertio ex debilitate frictus et fortitudine ex pulsiue. Et in pluvio ex rose acuitas sanguis. Et id primo porget colia cum mirobal. citrinis. Ad edicte postea c. de uocatu sanguis. de fluxu sanguis. nariu et de mictu in 15 versus. Recipe. pulueris coralo. ru. 3. i. aqua plantaginis. 3. iiii. misceat et potetur quoniam uadit dormituz nulla cena pcedere et est res mirabilis experta. Ad idem Recipe. sirupi mirtilozum. 3. ii. aque plantaginis. 3. iiii. et potest quando uadit dormitum nulla cena procedente. Suppositoria et pefaria quoniam sanguis. est colerie Recipe. folioz plantag. 3. ii. equalcet et superatur et sic solus. Ad id troscop de karabe 15 io. mesue. 3. ii. succi plantag. 3. i. misceat et fiat pefarium. ad id versus stercus asini rectus ipositus mificis. Empla ad id. Recipe. succi plantag. 15. i. aqua eiusdem. 15. 5. aceti. 3. ii. coralo. ru. karabe lapidis ematig boli ar me. mirtilloz copularum gladiu olivarii anisi. 3. i. terre sigilate. 3. i. farine orde. 3. iiii. et cum oleo mirti et oleo citoniorum oleo rosato anisi. partes equales fiant duo empla et unum ponatur pectini a parte ante aliud a parte post supra renes. Et ex istis potest fieri balneum. Nota quod fluxus iste etiam potest puenire ex emorroidibus mificis et tunc curatur sicut curantur emorroides ani.

Capitulum de puocatione menstrui et fetus mortui et his que faciunt ad conceptionem. Nota quod re.

moueri. Quarto q: i mola ueter durior ē q: i vō pceptu. Quinto fer^o portatur tpre determinato sed mola n. Defariū eductū mole. R. elebori alb. oppopona. añ. 3. ii. fel tanri. 3. ii. puluerizetur 7 si at suppositoū 7 multū v3. Ad id v3 q dicta sunt i puocatōe mēstruoy 7 i educatōe fetus mortui 7 si uis fortius ade eleborū. 3. ii.

Capitulum de hernia sine ruptura.

Emplm ad rupturā testinale. R. glutinis pi sciū colofonie añ. 3. ii. picis naualis. 3. i. 5. in cadā tur p frustra 7 ifundatur i olo mastice 7 aceto añ eqliter quatū sufficit p diē 7 noctē postea liq fiat i patella 7 coletur 7 colatur addatur mastice thuris boli armeni sāguinis dracōis dragagati fenugreci sbliter pluerizatoz añ. 3. ii. 7 miscatur diu agitatō 7 fiat emplm. Ad idē radices triū pso lidaz fabe inuerse uisci qrcini sāguis dracōis boli armeni galazum nu. cipsi gū arabici añ. 3. ii. aca cie psidie balaustie añ. 3. 5. pilozū leporio. 3. iii. se pi pici. 3. i. pi. naualis. 3. ii. corionoue. 3. v. 7 cū olo ro. fiat emplm 7 o3 pom sup loco 7 apostēa apōi brachale. Et nota qsi datur. 3. 5. radi. ualeriāe pluerizate cū bono uino mltū ualet. Somentatio ad herniā aquosam R. rute agni casti ougāi calamēti añ. 3. ii. anisi maratri scis rute scis sūile os añ. 3. i. floz camomille meliloti añ. 3. ii. p qssatur 7 buliat i trib^o lb. aq usqz quo reddeat ad lb. duas 7 coletur 7 ppetit ad resolutionē aq. Emplm qd ppetit postqz resoluta fuit aq ne reddeat R. masti. 3. i. nu. cipsi. 3. 5. dragagati gū arabici añ. 3. i. 7 cū olo ro fiat emplm. Saculus ad herniā uetosa. R. furturis 7 amini añ. 7 fiat saculus 7 buliat in bono uino albo 7 calid aponatur burse. emplz ad idē R. succi kebuli uini albi añ. 3. ii. olei camomili. 3. iii. melis ro. co. 3. i. farine fabaz q sufficit 7 fiat emplm. Regimē quo genitil dicit se curasse mltos dicit ab hernia testiali Et iā sui exptus 7 bñ successit pmo accipiat pel lis unius castrati dpilata 7 triturata optie 7 ponatur ad capellū 7 ex aq distilata iniguatur loc^o 7 statim supius aponatur hoc empla R. pi. naualis aloes usqami aristologie lōge been croci radices anagalis maioris añ. 3. ii. cere albe colofonie añ. 3. i. 5. litargiri galbāi mastice galaz cipsi armoniaci mumie sāguis dracōis oppoponaci añ. 3. i. boli armeni. 3. iii. 5. gipsi mirre thuris termētie añ. 3. ii. 5. uisci quercini lb. i. sāguis humiā. lb. i. 7 fiat emplm cū decoctōe pellis castrati depilati 7 radice maluay apponatur 7 ide n remoneatur nisi qñ renouatur. Et fiat hoc electuariū de quo sumat mane 7 sero in quantitate nūcis cū uio sblili R. radice pso lide maioris 7 minoris añ. lb. 5. bo li armeni sāguis dracōis mumie añ. 3. i. radice brusii herbe 7 radice salipendule añ. 3. iii. galarū cipressi. 3. 5. sang. dra. 3. ii. radice figuli salamōis

7 sancte marie cucurbite agresis añ. 3. ii. radice spargi. 3. iii. colofonie. 3. ii. radice nucleoy. lb. ii. satiregie. 3. i. pillay leporio. 3. ii. fiat electuariū Et sumat de illa aq distillatōis diē 7 noctē. R. radice pso lide maioris 7 minoris caude egne añ. lb. i. rad. milcētoz. lb. ii. cresōis rad. cucurb. agresis añ. lb. ii. herbe 7 radice filipendule añ. lb. 5. radice maluay. lb. ii. fiat aqua per distillationem 7 semper iaceat supin^o 7 curabitur in. xxx. dieb^o

Caplin de podagra siatica 7 artetica

In gutta cala dupli medicia utimur una circa locū doloris ne materia fluat ad locū doloris alia sup loco doloroso. R. sumac mirti loz boli ar. añ. 3. i. sandali al. 7 ru. acacie galarū psidie balaustie añ. 3. i. aque ro. aq plantaginis añ. 3. i. 5. olei ro. 3. iii. acet. 3. i. farine lenni ul oz dei q sufficit 7 fiat emplm. Emplz sup loco doloroso mitgādo. R. lact uacini. lb. 5. opii. 3. i. pāis filiginis fortissime pqualati q sufficit 7 fiat emplm mediocriter liqdū. Ad idē. R. sandaloz al. 7 ru. amidi ceruse lote añ. 3. ii. se. papaueri al. 3. 5. camphore. 3. i. olei ro. 3. iii. butiri sine sale. 3. ii. 5. uite loz duoy onoy bñ agitatoz 7 cū cera fiat emplm Ad id. R. olei ro. 3. ii. acet. 3. i. agittetur 7 locus iungatur. Ad id folia iusqami calefacta sup regula 7 posita sup locū dolorē mitgāt. Ad id fricetur locus fouter cū aceto form. Et nota q liende sunt euacuatoēs respectu colere 7 maxie cū medicia al māsous q: prima ē hic. Somentatio q debetur in declinatōe gute. R. floz camo. meliloti añ. 3. ii. i. ro. ru. 3. ii. 5. se. fenugre. se. lini añ. 3. ii. fursuris pugillū buliat i aq sufficienti sufficientē q sit. lb. i. usqz ad sūptionē m: pti 7 coletur 7 colature ad datur acet al. 3. ii. Ad gutā frās sū ē. it. medicie

Una circa locum alia supra: prima ē: R. nu. cipressi mire mastice thuris añ. 3. 5. dragagati gū mi arabici añ. 3. ii. aq saluie. lb. 5. aq. ro. 3. i. acet. 3. 5. fabe leni q sufficit 7 fiat emplastz. Emplastrā conferentia in pmo mitgāna dolorē. R. mucilaginis. se. lini seugreci añ. 3. i. butiri sūi sale 3. ii. ol. sifamini olei ro. añ. 3. i. 5. radice canliū. 3. 5. cere quatū sufficit 7 fiat unguentū 7 iungatur locus gute. Ad idē v3 saculus factus de semie lini pqualatus bulitus in aqua 7 expresus posit^o super loco gutoso. Ad idē ualet sterens uacini recens positū super loco doloroso. Ad idē. R. se. seugreci pqualati lb. 5. acet. 3. ii. buliat i aqua diu 7 in fine addatur mellis. 3. iii. 7 fiat emplastz

Ad id. R. uitellos duoy onoy pulueris hermodatiloz añ. 3. 5. miscatur sil^o 7 ponatur sup loco. Ad guttā frigidā qñ ē in declinatōe resolutiua 7 remolitiua. R. diaglon cū gūmis 7 molificetur cū oleo costio 7 extēditur sup locū. Ad idē. R. armo. opopo. galbāi tēperatoz i aceto añ. 3. i. pic. naual. 3. 5. malefcetur oia 7 cū oleo costio fiat emplz. Ad id unguē d rano 7 ē expertū bonū. R.

tepi ranay. $\frac{3}{4}$. i. s. butiri agripe añ. $\frac{3}{4}$. i. olei camo. olei aneti. olei casto. añ. $\frac{3}{4}$. ii. olei ro. $\frac{3}{4}$. iii. olei de costo termētū añ. $\frac{3}{4}$. ii. eere al. $\frac{3}{4}$. i. euforbiū. $\frac{3}{4}$. i. ra sine. $\frac{3}{4}$. i. z. fiat unguētū z iungatur loc⁹. Oleū d ra ranis p gutta quo utebatur dñs guido d canosa p suis gutt. $\frac{1}{2}$. ranay excoctatay nūero. xxx. i. olei. $\frac{1}{2}$. vi. bullāt fortiter i cacabo bono copto us qz quo rāe liq̄scent z facilliter p̄frāgātur z ad p̄sū p̄d̄s medietatē olei demū accipiātur z pistētur fortiter cū ossib⁹ oib⁹ qbus pistat⁹ iterū ponātur in p̄ dictū oleū z aliquatūllū bullāt demū dimittātur i frigidari oleū cū eis postea exprimātur per unaz petiā lineā ualde fortiter z refuctur oleū z iungatur locis guttos hoc ē qd mirabile z expertū. Ad idē v3 balneū sulfureū. Ad idē v3 oleū costinum ad idē. $\frac{1}{2}$. folioz lauri rute maiorane añ. $\frac{1}{2}$. i. floz camo. floz anthos utriusqz sticados añ. $\frac{3}{4}$. i. p̄quassentur z bullāt i aq̄ sufficiētī z sufficiētē cum aq̄ fiat somētatio. $\frac{1}{2}$. pro purgatōib⁹ fiendis i p̄io recure ad p̄ma capi. ubi docetur digeri z euacuari humo: q̄libet de p̄se. De sciatica $\frac{1}{2}$. Rasis ponit curā p̄pletā uide ibi. $\frac{1}{2}$. Empl⁹. $\frac{1}{2}$. pulueris hermodactiloz. $\frac{3}{4}$. ii. melliloti. $\frac{3}{4}$. i. camo. $\frac{3}{4}$. s. ro. ru. $\frac{3}{4}$. iii. croci. $\frac{3}{4}$. i. uitellos. vi. ouoz farine orobi. $\frac{3}{4}$. ii. aceti $\frac{3}{4}$. i. s. i. corpozētur oīa cū aqua decoctōis gramis $\frac{1}{2}$. Et fiat emplm ad omne dolorem artencum.

Caplm de gibositate. In p̄ncipio stādū ē ad euacuatiōē medicie relatiōis musculos cū hui⁹ q̄ p̄m̄simus z cū aptius icisuis lemiēbus uētre i etate puerit̄ie facim⁹ mollificatiā sepe z p̄ modū aponim⁹ emplā p̄stringētia ut m̄bra ad suū f̄deat scitū postq̄ uidim⁹ gibositatē. Et fiat mollificatio per dies nouem. Emplastrum stipticū z refrigerē aponatur supra spōdiles z iaceat puer supinus.

Caplm de uaricibus. Nota q̄ circa uarices solū itendo ad euacuatiōē melie. Et utoz phlebotomia neqz aliq̄nid circa uarices opoz qz n̄ sunt i pedi: alicui⁹ i uita. si tñ curare uelles fiat cauteriū supra uarices fm longū uene a qua uarices oriū tur z post modū pone empl⁹ stipticū supra ne materie noniter fl̄nant ad uarices. aut pone emplm solū factū ex farina lupinorū z bono uino z silib⁹ z atēde ad supiora mēbra mādatis ip̄a emidādo.

Caplm de elefancia. Elefancia causatur ex hūore grosso z uicoso ibibito phlegmatico i me lancoilico. Et curatur cū uomitu spisso z phlebotomia z emēdatur p̄us mēbra naturalia. Mo. lin gua arietē emplā posita supra elefanciā augmētū p̄hibet z detume cere facit. Similiter lutum siglati tui distemperatum cum aceto⁹ fori. p̄peratē h3 iungitō mēbro tñ cura h⁹ est tediōsa nisi i p̄ncipio z maxie sit medietatē sensatione ut dicit rasio. Et pone emplā stiptica que supra sunt deā n caplo. de podagra frigida. $\frac{1}{2}$. Resolūtiā sunt sic. oleū de $\frac{1}{2}$. Resolūtiā sūt sicut oleū de castoreo z sulphur

cū rasina pini z aceto: curat eā si p̄tinuetur supra mēbrū postea fassientur.

Capitulū de ulceratōe renū que sit exteri⁹ i cute. $\frac{1}{2}$. Deseruat quicū oleo ro. mixto cuz acceto parum. Si autem adsit ulcera unguenta frigida administretur exiccatiua sicut unguentum de cerusa z similia.

Caplm de dolore q̄ sit i manifestis mēbris. Anodina deā superi⁹ z pluries in hoc p̄ferūt oleū camomillinū anctinū de seie lini fenugreci flos camomille se. aneti z farie ordei z hi⁹. Tñ si ē purgano necessaria p̄mittēda ē ex p̄i⁹. Et si sola mala p̄plexio sit p̄traria appōatur alteratiua. Emplastrū mitigatiū cuiuscūqz doloris. $\frac{1}{2}$. uitellos ouoz. v. opii. $\frac{3}{4}$. ii. olei camemilini mīce panis q̄tū s. ad malaxādū z fiat plm bñ molle z applicetur membro dolenti.

Contra lūbucos. $\frac{1}{2}$. abrotani d̄oescici. $\frac{3}{4}$. i. ab sinti. $\frac{3}{4}$. i. s. corticū laureole sticados añ. $\frac{3}{4}$. s. gētia ne. $\frac{3}{4}$. vi. ferūcelo. $\frac{3}{4}$. i. s. p̄scarie. $\frac{3}{4}$. ii. cētaurē maioris z minoris añ. $\frac{3}{4}$. i. radicū mozi. $\frac{3}{4}$. ii. corticū radi cū p̄fici corticū radicū arōdinis añ. $\frac{3}{4}$. i. s. gēmie. $\frac{3}{4}$. s. polii mōtani. $\frac{3}{4}$. i. z. $\frac{3}{4}$. ii. sauiue. $\frac{3}{4}$. i. lingue auis. $\frac{3}{4}$. i. $\frac{3}{4}$. i. bichaz lauri aloes. $\frac{3}{4}$. s. bulliant in oleo et aceto usqz ad acetū p̄suptōnē z de hoc iunge uētrē z renes. expertū z bonū. Ad tinitū aurii z d̄bi litatē auditus. $\frac{1}{2}$. elebori albi castorei costi añ. $\frac{3}{4}$. ii. rute nitri pipis lōgi añ. $\frac{3}{4}$. i. $\frac{3}{4}$. i. deide accipe suc ci radis q̄ comeditur succi porri olei d̄ spica olei camōille olei amigdalārū amaray olei aneti añ. $\frac{3}{4}$. i. euforbiū. $\frac{3}{4}$. s. coquātur oīa usqz ad succoz p̄s p̄tionē z de hoc tepido distillet in anrē. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$.

Ad difficultatē urmādi. $\frac{1}{2}$. alkēkegi. $\frac{3}{4}$. s. mal uasie fialā unā deide distilla p̄ alēbicū z de illa aq̄ ponas. $\frac{3}{4}$. i. uel. $\frac{3}{4}$. i. s. in uno ciato lactis seini cōi um calī z da in potu. Liciniū ad testasimonem $\frac{1}{2}$. mirte corticū thuris croci opii gallay corticuz gnatoy baulustay gūmi arabici añ. $\frac{3}{4}$. s. terantur subtiliter z p̄ficiātur cū succo plātāgis z albūie cui

Epithia cordiale. $\frac{1}{2}$. aque rosate aq̄ buglosse añ. $\frac{3}{4}$. iii. aq̄ mellisse. $\frac{3}{4}$. ii. pulueris utri usqz sandal rosarū rubeay corticum citri añ. $\frac{3}{4}$. i. s. ligni aloes ossis de corde cerui añ. $\frac{3}{4}$. i. cāphore croci añ. $\frac{3}{4}$. s. qñqz additur puluis basilicōis z puluis electuarii d̄ yemis fm diuersas itentōes. $\frac{1}{2}$. Ille in dolo: renali ex lapide. $\frac{1}{2}$. sp̄rū diabolani $\frac{3}{4}$. i. pillarū allefanginarū pillarū de serapio añ. $\frac{3}{4}$. s. agarici p̄parati. $\frac{3}{4}$. i. s. lapidis lincis. $\frac{3}{4}$. ii. incorpozētur cū aqua cressonū aut paritarie z fiant pillule. v. pro dragma: et sunt efficacissime.

Excellentissimi doctoris dñi Peti de Tussigna no Recepte sup nono Almansois: feliciter finitū Impresse Venetiis per Bernardinū de Tridino Anno dñi. $\frac{1}{2}$. cccc. lxxxiii. Die. xxx. $\frac{1}{2}$. artii.

[Faint, illegible text in two columns, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

